

DOCUMENT RESUME

ED 350 834

FL 020 589

TITLE Czech Basic Course.
INSTITUTION Foreign Service (Dept. of State), Washington, D.C.
 Foreign Service Inst.
PUB DATE [92]
NOTE 997p.; Tapes are not available to the public.
PUB TYPE Guides - Classroom Use - Instructional Materials (For
 Learner) (051)
LANGUAGE English; Czech

EDRS PRICE MF07/PC40 Plus Postage.
DESCRIPTORS Behavioral Objectives; Class Activities; Classroom
 Techniques; Communication Skills; *Czech; Daily
 Living Skills; Dialogs (Language); Grammar;
 Instructional Materials; *Introductory Courses;
 Lesson Plans; Pronunciation Instruction; Second
 Language Instruction; Second Language Learning; Skill
 Development; Uncommonly Taught Languages; Vocabulary
 Development

ABSTRACT

This introductory Czech text is based on principles emphasizing development of basic communication skills. Speech samples reflect practical language spoken in everyday situations. The text is designed to be used by American foreign service professionals in foreign countries and to be accompanied by videotapes (unavailable to the public). The text consists of 26 lessons organized in four segments, each ending with a review lesson. Lessons consist of lists of communication and grammar goals for the lesson, additional material to be used, explanation of the listening activity, other activities in some lessons, a sample dialogue and related exercises, a brief narrative and exercises, pronunciation drills, grammar notes, brief readings, and a vocabulary list. An introductory section suggests a sequence of activities for teaching the lessons and provides a lesson and page index to grammatical structure. Lessons are addressed to students, but are intended for an intensive language course and therefore are not suitable for self-study. Many activities require teacher participation. (MSE)

* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *.
* from the original document. *

ED350834

CZECH

BASIC COURSE

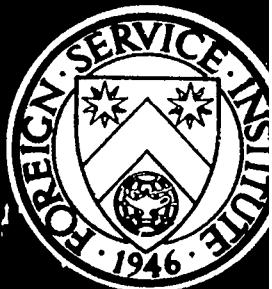
U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)

This document has been reproduced as
received from the person or organization
originating it.

Minor changes have been made to improve
reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this docu-
ment do not necessarily represent official
OERI position or policy.

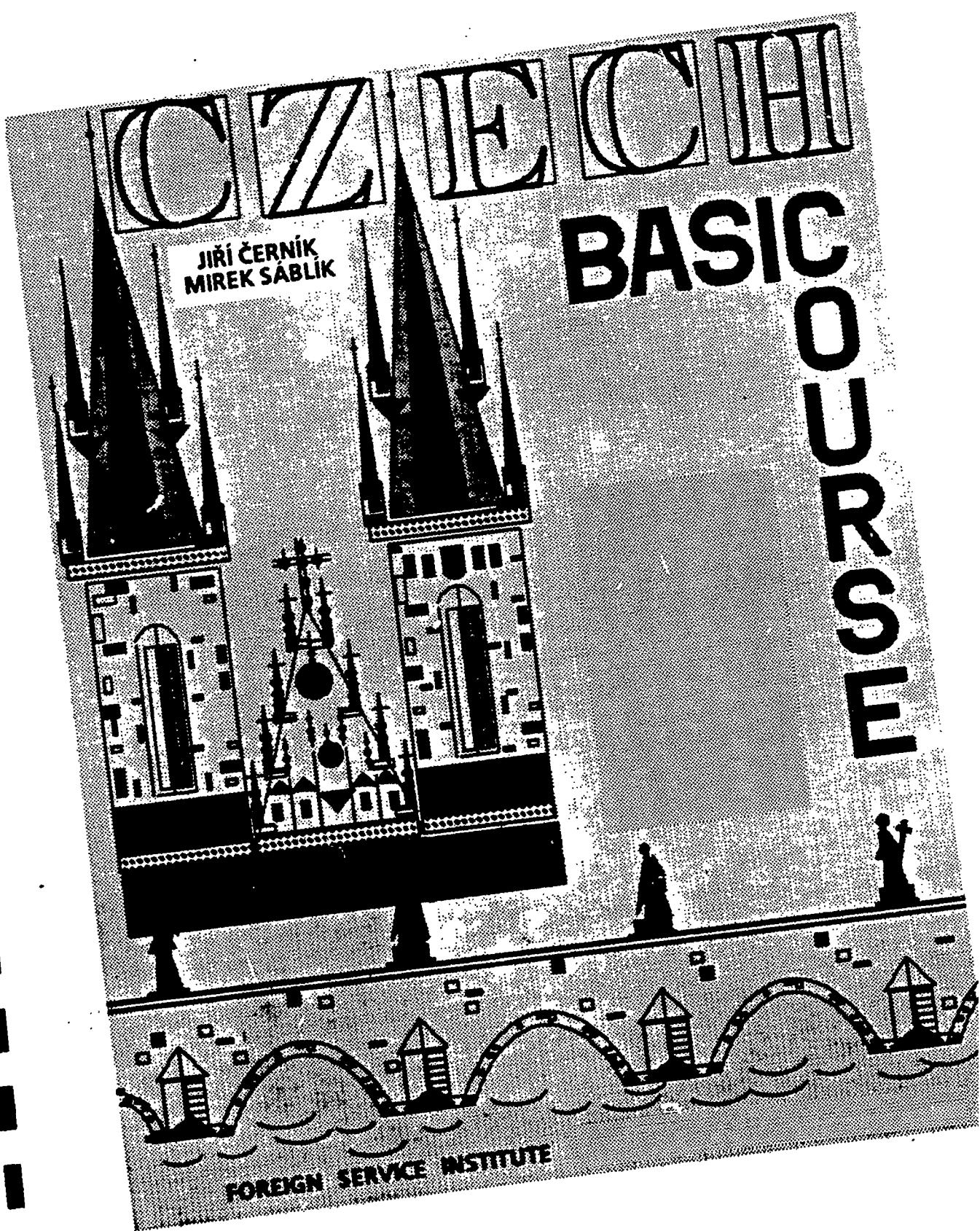
FL 020589

CZECH BASIC COURSE

JIŘÍ ČERNÍK
MIREK SÁBLÍK

FOREIGN SERVICE INSTITUTE

INTRODUCTION

The text of the **Czech Basic Course** is the work of the FSI School of Language Studies Czech teaching staff, under the direction of Jiří Černík.

The choice of themes, distribution of specific grammatical features, selection of various articles and other supporting materials were done chiefly by Jiří Černík, who also coordinated other aspects of the project, including recording of the accompanying audiotapes.

Mirek Sáblík developed individual lesson activities and typed the first draft of the text. Isabelle Johnson retyped the final version of the text, of which Mirek Sáblík had designed the final format and layout. He also prepared the recording scripts used for voicing.

Ronald A.C. Goodison and Earl Stevick provided guidance and support at an earlier stage.

The following people participated in the voicing of individual lessons: Jiří Černík, Ota Černoch, Sharon Flank, Milada Hornová, Jana Krysková, Eva Límanová, Mark Macklow, Pavel Pecháček, Mirek Sáblík, Ladislav Slivka, Jiří Sýkora, and Nina Trnková.

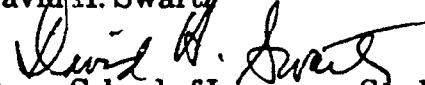
The tapes were produced with the technical assistance of the FSI Language Laboratory, under the direction of José Ramirez.

A number of articles from Czech publications, such as *Rudé právo* and *Večerní Praha*, were used to supplement various activities.

Hedy St. Denis edited early versions of the English text and arranged for final publication. Michael Allen edited the final English text and Radek Pletka helped proofread the Czech text. The course developers are also thankful to all the Czech students who helped proofread individual lessons over the period of five years as well.

Gelinda Giacomin and Ann Meagher designed the cover and other graphic aspects of the book, while Mirek Sáblík designed the inside title page.

David H. Swartz

Dean, School of Language Studies
Foreign Service Institute
U.S. Department of State

Basic Differences between Czech and English

Czech is a highly inflected language. Five of the nine word categories in Czech have their own sets of endings, reflecting case, number, gender or person. An example of English endings is the use of -s,-es to express the plural of nouns or the third person singular in verbs.

The function of the cases in Czech is to determine the relationship between nouns or pronouns, in other words, what or who does what to whom. A case is quite frequently preceded by a preposition, as in English, and further manifested by an ending placed on a noun or pronoun. Let's look at a few examples of inflection in Czech. Let's say you have returned to the old West and run into a bunch of Czech pioneers. You may very well hear sentences like these:

Boseman je starý traper.

Boseman is an old trapper.

Šrub toho starého trapera není daleko.

The cabin of that old trapper is not far away.

Nějaký Sioux dal tomu starému traperovi zlatý nuget.

A Sioux gave that old trapper a golden nugget.

Každý zná toho starého trapera.

Everybody knows that old trapper.

Sacramento Chronicle čas to píše o tom starém traperovi.

The Sacramento Chronicle writes frequently about that old trapper.

Šerif Wyatt Earp mluvil včera s tím starým traparem.

Sheriff Wyatt Earp talked to that old trapper yesterday.

You have probably noticed that the English construction **that old trapper** has not changed a bit. The Czech equivalent **ten starý traper** shows, however, quite a number of variants.

As a result of this phenomenon the relationship of the words in a Czech sentence is not controlled by the word order. Compare:

Šerif zná toho starého trapera.

The sheriff knows that old trapper.

Šerifa zná ten starý traper.

That old trapper knows the sheriff.

'Who knows whom is clearly determined by the endings and not by the word order.

Another crucial feature in Czech is the gender of inanimate nouns (cabin, chronicle, lasso). The Czech equivalent of **cabin** is masculine, for **chronicle** it is feminine, and for **lasso** it is neuter.

The adjectives will respond to the change in gender as well:

Ten starý srub je nalevo.

That old cabin is on the left.

Ta stará kronika je nalevo.

That old chronicle is on the left.

To staré lasso je nalevo.

That old lasso is on the left.

Unlike English, Czech does not have any articles (a, an, the). Their function is sometimes represented by the demonstrative pronoun **ten**, **ta**, **to** (that) or numeral **jeden**, **jedna**, **jedno** (one).

Verbal aspect is a phenomenon which will be discussed in detail quite early in the course and it may cause you some difficulty before you get accustomed to it. Be prepared to see verbs in two different forms and, at first glance, having the same meaning. There is an important difference between **he died** and **he was dying**, and you will need to pay close attention to it in Czech. Furthermore, watch out for the so-called double or triple negative. In Czech you'll have to learn to use **I did not go never nowhere**.

Unlike English, the Czech tense system is simple (present, future and past). The past tense construction will, however, reflect the gender and number of the subject.

Compare:

Ten starý traper žil v Kalifornii.

That old trapper lived in California.

Calamity Jane žila v Kalifornii.

Calamity Jane lived in California.

Fremont a Sutter žili v Kalifornii.

Fremont and Sutter lived in California.

You will also find number of differences in the Czech sound system. A number of them are the same as in English, usually consonants, while vowels are quite different. Listen for long and short vowels. Czech pronunciation is precise, and spoken Czech is quite poetic. It is no accident that the literature and music of Czechoslovakia are of exceptional quality.

TO THE STUDENT

As you move through this text, you will find that it is built around principles which emphasize the development of basic communicative skills. The speech samples reflect the language as it is spoken in practical, everyday social situations (not to be mixed, however, with colloquial Czech). The objective of the individual lessons is to introduce and to expand your ability to use the principal features of the Czech language and to satisfy your social and professional needs in the host country. One of the unique features of this text is the methodological approach that provides an ample opportunity to accommodate visual as well as aural types of students and fully satisfies the needs of those who are more structure- or practical application-oriented.

The text is organized into four basic segments, each of which ends with a review lesson. The content and activities of each segment differ to match the progression of the student. The grammar is presented with the help of a two-track system. In order to produce an intelligent and useful dialogue, a variety of grammatical features is introduced. However, only certain patterns are studied and drilled, while the others are memorized and treated like vocabulary. In the following lessons, then, the memorized material becomes the subject of close study and practice. In such a staggered fashion, all the basic grammatical features are covered.

The first thirteen lessons also contain newspaper articles to provide the students with appropriate terms dealing with political, economic and other social issues at an elementary level. These, however, age very quickly and therefore should be viewed as a source of vocabulary rather than a source of information.

As indicated above, the aim and purpose of the **Czech Basic Course** is to develop your language skill to such a level that you can reliably handle all social and most professional situations. This translates to a level of 2 - 2+ on the Interagency Language Roundtable scale and "advanced proficiency" on the ACTFL scale.

The **Czech Basic Course** is designed for the first 30 weeks of an intensive 44-week course at FSI and as such it is not very suitable for self-study. Many activities require participation of a teacher (work with realia, key line elicitation, role-play, and conversational exercises). However, a student who is familiar with some basic aspects of the language and equipped with the set of tapes should find the book quite useful.

TABLE OF CONTENTS

Lesson 1 ★ PRAHA

Unrestricted Czech	2
Slide presentation	3
Sample dialogue	7
Narrative	8
Grammar notes	
Adjective and noun groups - gender	15
Tag questions	16
Nominative case	16
Reading	17
Vocabulary list	19

Lesson 2 ★ VĚCI KOLEM NÁS 1

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	6
Narrative	7
Grammar notes	
More on gender of Czech nouns	15
Demonstratives - singular <i>ten, ta, to</i> and <i>tento, tato, toto</i>	16
Possessive pronouns <i>můj</i> and <i>váš</i>	16
Reading	17
Vocabulary list	19

Lesson 3 ★ VĚCI KOLEM NÁS 2

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	4
Narrative	6
Grammar notes	
The categories "hard" and "soft" nouns	12
The categories "hard" and "soft" adjectives	13
Accusative case 1	14
Verbs: "I" and "you" forms - verb groups	15
Reflexive verbs	16
<i>nějaký - žádný</i>	17
Reading	20
Vocabulary list	22

Lesson 4 ★ KDO JE KDO

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	4
Narrative	6
Grammar notes	
Accusative case 2	13

Prepositions followed by accusative case	14
About names and professions: masculine and feminine forms	15
Verb groups - conjugations - <i>být</i> "to be"	16
Personal pronouns	17
Reading	19
Vocabulary list	21
Supplement - Positions at the US Embassy in Prague	22
Lesson 5 ★ PTÁME SE NA CESTU	
Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	4
Narrative	6
Grammar notes	
Genitive case	17
Genitive case - Noun and adjective endings	18
Other genitive endings - <i>ten, ta, to, kdo, co</i>	20
Prepositions and the genitive case	20
"Going" in Czech: <i>jít</i> and <i>jet</i>	21
Numbers	22
Telling time	23
<i>který - která - které</i>	23
Reading	25
Vocabulary list	27
Supplement - Asking directions	29
Lesson 6 ★ MĚSTSKÁ DOPRAVA	
Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	5
Narrative	7
Grammar notes	
More about "going" in Czech - aspect	19
Talking about the future in Czech	20
Locative case	21
Occurrence of <i>na</i> and <i>do</i> in accusative and genitive phrases	24
Occurrence of <i>na</i> and <i>v, ve</i> in locative phrases	25
Numerals as nouns	26
"Going" - "by" + noun	26
Numerals 13 -100	26
Reading	29
Vocabulary list	30
Supplement I - How to get to . . . by tram or metro.	32
Supplement II - Prague boroughs and <i>v, na, do</i>	33
Supplement III - Signs you can see on a metro train or a tram	34
Lesson 7 ★ OPAKOVACÍ	
Unrestricted Czech	2
Review dialogue	2
Grammar notes and practice	10

Additional grammar notes	
Future tense of verbs of motion	30
<i>jaký - který</i>	31
<i>už - už ne, ještě - ještě ne</i>	31
Numerals above 100	32
Feminine nouns ending in <i>-st</i>	32
Reading	33
Vocabulary list	36
Supplement I - Perfective - imperfective pairs	41
Supplement II - Soft and hard nouns	37
Supplement III - Soft and hard adjectives	38
Lesson 8 ★ HLEDÁME RESTAURACI	
Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Narrative - <i>Valdštejnská hospoda</i>	6
Sample dialogue 2	8
Narrative - Letter	11
Structure awareness I - Genitive plural endings ; nouns and adjectives	13
Structure awareness II - Genitive plural after quantifiers, <i>kolik</i> , and numbers 5 and up	22
Structure awareness III - verbs <i>muset, smět, moci, chtít</i>	30
Overheard conversation	38
Reading	42
Vocabulary list	44
Supplement -The most popular restaurants in Prague	46
Lesson 9 ★ V RESTAURACI	
Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Sample dialogue 2	9
Narrative - <i>Kde se Novákovi stravují</i>	10
Structure awareness I - Nominative and accusative plural endings - nouns, adjectives and demonstrative pronouns	12
Structure awareness II - Constructions with <i>rád</i>	22
Overheard conversation	32
Reading	36
Vocabulary list	38
Supplement - Menus	40
Lesson 10 ★ MLUVÍME O SOBĚ	
Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Sample dialogue 2	6
Narratives - <i>Jan Amos Komenský, Antonín Dvořák, Karel Čapek, Tomáš Garrigue Masaryk</i>	10
Structure awareness I - Past tense	13

Structure awareness II - Past tense -- irregular forms and agreement	17
Structure awareness III - Past tense -- word order	21
Structure awareness IV - Possessive pronouns	28
Overheard conversation	41
Reading	45
Vocabulary list	47
Supplement I - Irregular verbs - past tense	40
Supplement II - Family relations	40
Supplement III - Basic professions	50

Lesson 11 ★ ZAJIŠŤUJEME LÍSTKY

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Sample dialogue 2	6
Narrative - Prague spring	10
Structure awareness I - Telling time	12
Structure awareness II - Nominative plural endings -- masculine animate nouns	15
Structure awareness III - Nominative plural endings -- adjectives with masculine animate nouns	22
Structure awareness IV - Accusative plural of animate masculine nouns, adjectives, demonstrative and possessive pronouns	30
Overheard conversation	36
Reading	39
Vocabulary list	41

Lesson 12 ★ VOLNÝ ČAS - ZÁLIBY

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Narrative 1 - Message	8
Sample dialogue 2	9
Narrative 2 - Message	14
Structure awareness I - Instrumental case -- nouns and demonstrative pronouns in singular	16
Structure awareness II - Instrumental case -- adjectives and possessive pronouns in singular	22
Structure awareness III - Relative pronouns <i>který, kdo, co</i>	28
Overheard conversation	34
Reading	40
Vocabulary list	42

Lesson 13 ★ OPAKOVACÍ

Narrative 1 - <i>Československá socialistická republika I</i>	3
Grammar review I - Verbs -- tenses	7

Grammar review II - Genitive and accusative singular	8
Narrative 2 - <i>Ceskoslovenská socialistická republika II</i>	14
Grammar review III - Locative and instrumental singular	17
Grammar review IV - Nominative, genitive and accusative plural	21
Grammar review V - Modal verbs	27
Grammar review VI -	29
Grammar review VI - All cases covered	31
Reading	34
Vocabulary list	37

Lesson 14 ★ RESERVACE V HOTELU - ÚDRŽBA VOZU

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Narrative - Letter of complaint	10
Structure awareness I - Dative singular endings -- nouns and demonstratives	12
Structure awareness II - Dative singular of adjectives, possessives and interrogative pronouns <i>kdo</i> and <i>co</i>	18
Structure awareness III - Ordinal numerals, dates and hours	22
Sample dialogue 2	27
Structure awareness IV - Verbs <i>umět</i> , <i>vědět</i> , <i>znát</i>	32
Structure awareness V - The possessive reflexive <i>svůj</i>	36
Overheard conversation	40
Language skills development	44
Vocabulary list	48
Supplement I - Car service-related terms	50
Supplement II - List of American presidents	51

Lesson 15 ★ PORUCHA NA VOZE - HLEDÁME POMOC

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Structure awareness I - Prepositions <i>pod</i> , <i>nad</i> , <i>před</i> , <i>za</i> and <i>mezi</i> with the accusative case	8
Sample dialogue 2	15
Structure awareness II - Conditional forms	19
Overheard conversation	23
Language skills development	28
Vocabulary list	31
Supplement I - Instructions on how to use a public telephone	32
Supplement II - Phrases describing car malfunction	32

Lesson 16 ★ V AUTODÍLNĚ - NA NÁDRAŽÍ

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Structure awareness I - Conditional complex sentences	10
Structure awareness II - Purpose clauses	15
Sample dialogue 2	22
Structure awareness III - Telling time -- another way	27
Overheard conversation	30
Language skills development	33
Vocabulary list	37
Supplement I - Basic car parts	38
Supplement II - Samples of a train schedule	38

Lesson 17 ★ V RECEPCI

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	3
Structure awareness I - Personal pronouns in all cases, singular and plural -- summary	11
Narrative - <i>Cestování v ČSSR</i>	21
Structure awareness II - Verbal aspect	24
Overheard conversation	33
Language skills development	37
Vocabulary list	41
Supplement - Aspect pairs	43

Lesson 18 ★ V PRODEJNĚ SKLO A PORCELÁN - V PRODEJNĚ STA- ROŽITNOSTÍ

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Structure awareness I - Comparison of adjectives	10
Sample dialogue 2	17
Structure awareness II - Usage of comparison degrees	24
Structure awareness III - Verbal prefixes	29
Overheard conversation	34
Language skills development	37
Vocabulary list	42
Supplement I - List of adjectives with regular and irregular comparative	44
Supplement II - Stop signs	46
Supplement III - Kotva department store directory	47

Lesson 19 ★ V PRODEJNĚ KOŽICHU

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	3
Structure awareness I - Dative plural of nouns, adjectives, demonstratives and possessives	9
Narrative - <i>Nakupování</i>	14
Structure awareness II - Formation and comparison of adverbs	17
Structure awareness III - Declension of numerals <i>dva, tři,</i> and <i>čtyři</i>	24
Overheard conversation	27
Language skills development	31
Vocabulary list	35
Supplement - Positive and comparative degrees of adverbs -- regular and irregular	37

Lesson 20 ★ OPAKOVACÍ

Narrative 1 - <i>Československé hospodářství</i>	2
Grammar review I - Dative singular and plural, conditional and subjunctive, personal pronouns in all cases	7

Narrative 2 - <i>O jednom žid na Moravě</i>	15
Structure awareness - Mixed masculine declension	20
Grammar review II - Verbal aspect, comparison of adjectives and adverbs, numerals	25
Language skills development	31
Vocabulary list	36
Supplement - Frequently used adverbial constructions of time, place and some others	39

Lesson 21 ★ DOPRAVNÍ NEHODA

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue 1	3
Structure awareness I - Locative plural of nouns, demonstrative pronouns, numerals 2, 3 and 4	9
Structure awareness II - Locative plural of adjectives and possessive pronouns	14
Sample dialogue 2	18
Structure awareness III - Passive voice	23
Structure awareness IV - Compound passive constructions	29
Additional work with unrestricted Czech	36
Language skills development	39
Crossword puzzle	41
Vocabulary list	42
Supplement I - Traffic signs written out	43
Supplement II - Traffic signs	44
Supplement III - Traffic situations	46

Lesson 22 ★ LET DO ŘÍMA - PŘEDPOVĚDI POČASÍ

Unrestricted Czech	2
Sample dialogue	3
Narrative - Message	5
Structure awareness I - Instrumental plural of nouns, demonstratives and numerals 2, 3, 4	10
Structure awareness II - Instrumental plural of adjectives and possessive pronouns	15
Structure awareness III - Declension of <i>všechn</i> in all cases, singular and plural	19
Weather forecasts	23
Structure awareness IV - Formation of verbal nouns	26
Additional work with unrestricted Czech	32
Language skills development	35
Crossword puzzle	37
Vocabulary list	38
Supplement - Temperatures in Celsius and Fahrenheit	39

Lesson 23 ★ NÁVŠTĚVA V ČESKÉ RODINĚ

Unrestricted Czech	2
Sample Dialogue 1	3

Structure awareness I - Imperative forms	12
Sample dialogue 2	21
Structure awareness II - Vocative case	38
Structure awareness III - Declension of quantifiers	34
Additional work with unrestricted Czech	39
Language skills development	42
Crossword puzzle	44
Vocabulary list	45
Supplement I - Social phrases	47
Supplement II - Letters of invitation and refusing invitation	48

Lesson 24 ★ NÁVŠTĚVA ZÁMKU - LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

Unrestricted Czech	2
Narrative - <i>Zámek Lednice</i>	3
Structure awareness I - Irregular neuter declension	9
Sample dialogue	13
Structure awareness II - Dual declension	20
Additional work with unrestricted Czech	24
Language skills development	27
Crossword-puzzle	29
Vocabulary list	30
Supplement - Basic expressions concerning health	33

Lesson 25 ★ PSANÍ DOPISU

Unrestricted Czech	2
Letter writing 1 - Accepting an invitation and refusing an invitation	3
Structure awareness I - Possessive adjectives	6
Letter writing 2 - Letters of thanks, congratulations, condolences, and entries in guestbooks	12
Structure awareness II - Verbal adjectives	18
Additional work with unrestricted Czech	26
Language skills development	28
Crossword puzzle	30
Vocabulary list	31
Supplement - Verbal adjectives derived from infinitive	32

Lesson 26 ★ OPAKOVACÍ

Unrestricted Czech and Slovak	2
Narrative - <i>Slovenské národní povstání</i>	3
Narrative in Slovak - <i>Slovenské národné povstanie</i>	10
Grammar note - Basic differences between Czech and Slovak	14
Grammar review - Locative and instrumental plural, passive voice, vocative and imperative, irregular neuter and dual declensions and possessive adjectives, verbal nouns and verbal adjectives	18
Additional work with unrestricted Czech and Slovak	23
Language skills development	27
Vocabulary list	29

Suggested Sequence of Activities: Lessons 1 - 6.

1. *Unrestricted Czech.*
2. *Work with realia (slides, photos, maps, calling cards, etc.).*
3. *Task consideration. Key line elicitation (KLE).*
4. *Sample dialogue.*
5. *Work with dialogue. (1)*
6. *Practice.*
7. *Conversational drill.*
8. *Work with dialogue. (2)*
9. *Practice.*
10. *Work with the narrative.*
11. *Conversational drill.*
12. *Speaking activities.*
13. *Reading.*
14. *Work with supplement (if applicable).*
15. *Test.*

Suggested Sequence of Activities: Lessons 8 - 12.

1. *Unrestricted Czech.*
2. *KLE and practice. (1)*
3. *Sample dialogue. (1)*
4. *Work with dialogue. (1, 2)*
5. *Structure awareness. (I)*
6. *Appropriate conversational drill.*
7. *KLE and practice. (2)*
8. *Sample dialogue. (2)*
9. *Work with dialogue. (1, 2)*
10. *Structure awareness. (II)*
11. *Appropriate conversational drill.*
12. *Overheard conversation.*
13. *Speaking activities.*
14. *Reading.*
15. *Work with supplement (if applicable).*
16. *Test.*

Lessons 8 - 26 may have narratives and more than 2 structure awareness exercises which have to be incorporated into the program at the teacher's discretion.

Suggested Sequence of Activities: Lessons 14 - 19.

1. *Unrestricted Czech.*
2. *KLE and practice. (1)*
3. *Sample dialogue. (1)*
4. *Work with dialogue. (1, 2)*
5. *Structure awareness. (I, II, III)*
6. *Appropriate conversational drill.*
7. *Language skills development. (a, b)*
8. *KLE and practice. (2)*
9. *Sample dialogue. (2)*
10. *Work with dialogue. (1, 2)*
11. *Structure awareness. (IV, V, VI)*
12. *Language skills development. (c)*
13. *Overheard conversation.*
14. *Appropriate conversational drill.*
15. *Speaking activities.*
16. *Work with supplement (if applicable).*
17. *Test.*

Suggested Sequence of Activities: Lessons 21 - 26.

The sequence of activities in lessons 21 - 26 is essentially the same as in lessons 14 - 20. Some activities are, however, different in nature, e.g., for the work with the overheard conversation the unrestricted Czech segment is used and the work with the dialogues is expanded.

A number of the non-book-related activities should be introduced at this stage such as short briefings, discussions of major news events, broader work with Czech publications, etc.

GRAMMAR INDEX

<i>item</i>	<i>lesson</i>	<i>page</i>
ADJECTIVES		
accusative pl. with animate masc. nouns	11	30
accusative sg. with animate masc. nouns	4	14
accusative pl. with inanim. masc., fem., neuter nouns	9	15
accusative sg. with inanim. masc., fem., neuter nouns	3	15
adjectival nouns	4	15
comparative	18	11
comparison	18	11
dative pl.	19	11
dative sg.	14	19
gender agreement	1	15
genitive pl.	8	18
genitive sg.	5	19
hard and soft	3	13
instrumental pl.	22	16
instrumental sg.	12	23
locative pl.	21	15
locative sg.	6	23
nominative pl. with animate masc. nouns	11	23
nominative pl. with inanim. masc., fem., neuter nouns	9	15
positive	18	10
possessive adjectives	25	6
superlative	18	13
usage of comparison degrees	18	25
verbal adjectives	25	19
ADVERBS		
comparative	19	20
formation, division and comparison	19	19
superlative	19	20
NOUNS		
accusative pl., animate masc.	11	30
accusative pl., inanim. masc., fem., neuter	9	14
accusative sg., animate masc.	4	13
accusative case, general, sg. inan. masc., fem., neuter	3	14
animate, inanimate	4	13
dative case, general, sg.	14	13
dative pl.	19	10
direct, indirect object	14	13
dual declension	24	21
ending omission, fem.	8	16
ending omission, masc.	8	15

<i>item</i>	<i>lesson</i>	<i>page</i>
ending omission, neuter	8	17
feminine nouns ending in -st	7	32
gender, division	1	15
gender, recognizing	2	15
genitive case, general, sg.	5	18
genitive pl.	8	14
genitive pl. after 5 and up	8	26
genitive pl. after quantifiers and <i>kolik</i>	8	26
hard and soft nouns	3	12
instrumental case, general, sg.	12	17
instrumental pl.	22	11
instrumental, going by a vehicle	6	26
locative case, general, sg.	6	21
locative pl.	21	10
mixed masc. declension	20	21
neuter nouns ending in <i>-um</i>	8	18
neuters, irregular declension <i>zvíře</i>	24	9
nominative case, general	1	16
nominative pl., inanim. masc., fem., neuter	9	14
nominative vs. instrumental	12	18
nominative pl., animate masc.	11	16
<i>paní</i>	4	16
stem expansion, fem.	8	16
stem expansion, neuter	8	17
verbal nouns, formation	22	27
vocative case, general, sg. and pl., animate masc., fem.	23	29

NUMERALS

declension of 2,3,4, instrumental	22	12
declension of 2,3,4, locative	21	11
declension of 2,3,4, nom., gen., dat., acc.	19	25
numerals 1-12	5	22
numerals 13-100	6	26
numerals above 100	7	32
numerals as nouns	6	26
ordinals, dates and hours	14	23
quantifiers, declension	23	34
quantifiers, general	8	26

PREPOSITIONS

expansion	5	21
expansion before <i>já</i> forms	17	13
preposition <i>na</i> vs. <i>do</i>	6	24
preposition <i>na</i> vs. <i>v</i>	6	25
prepositions with accusative	4	14
prepositions with dative	14	14
prepositions with genitive	5	20

<i>item</i>	<i>lesson</i>	<i>page</i>
prepositions with instrumental	12	18
prepositions with locative	6	25
prepositions pod, nad, před, za, mezi with accusative	15	9
PRONOUNS		
<i>demonstrative</i>		
accusative pl. with animate masc. nouns	11	31
accusative pl. with inanim. masc., fem., neuter nouns	9	15
accusative sg. with animate masc. nouns	4	14
accusative sg. with inanim. masc., fem., neuter nouns	3	15
dative pl.	19	11
dative sg.	14	13
genitive pl.	8	18
genitive sg.	5	20
instrumental pl.	22	12
instrumental sg.	12	20
locative pl.	21	11
locative sg.	6	23
nominative pl. with animate masc. nouns	11	18
nominative pl. with inanim. masc., fem., neuter nouns	9	15
nominative sg.	2	16
<i>indefinite</i>		
<i>nějaký</i>	3	17
<i>všechn</i> , all forms	22	20
<i>interrogative</i>		
interrogative kdo, co , accusative	12	31
dative	14	9
genitive	12	31
instrumental	12	31
locative	12	31
nominative	12	31
interrogative jaký, který	7	31
<i>negative</i>		
<i>zádný</i>	3	17
<i>personal</i>		
all forms	17	14
nominative	4	17
omission of personal pronouns	17	12

<i>item</i>	<i>lesson</i>	<i>page</i>
<i>possessive</i>		
accusative pl.	10	32
accusative sg.	10	31
all forms	10	31
dative pl.	19	11
dative sg.	14	19
genitive pl.	10	32
genitive sg.	10	31
instrumental pl.	22	16
instrumental sg.	12	24
locative pl.	21	15
locative sg.	10	31
nominative pl.	10	32
nominative sg.	10	31
omission of possessives	10	33
váš	2	16
<i>reflexive</i>		
omission of reflexive possessives	14	37
personal, all forms	17	13
<i>relative</i>		
který	5	23
který, kdo, co	12	30
VERBS		
abych	16	16
aspect recognition	17	28
bych	15	20
conditional forms	15	19
conditional, complex sentences	16	10
conjugation of být	4	17
durative action	17	28
future tense	6	20
future tense, verbs of motion	7	30
imperative forms	23	14
kdybych	16	11
modal verbs	8	30
passive participle	21	30
passive voice	21	24
passive voice, compound constructions	21	30
past tense	10	13
past tense participle	15	20
past tense, irregular forms, agreement	10	18

<i>item</i>	<i>lesson</i>	<i>page</i>
past tense, word order	10	21
perfective, imperfective	6	19
perfective, imperfective	17	27
purpose clauses	16	16
reflexive verbs	3	16
repetitive action	17	28
transitive	7	10
verbal groups	3	15
verbal groups, all forms	4	16
verbal aspect	17	27
verbal pairs	6	19
verbal prefixes	18	30
verbs of motion, aspect	6	19
verbs of motion, <i>jít</i> vs. <i>jet</i>	5	21
verbs <i>umět</i> , <i>vědět</i> , <i>znát</i>	14	32

MISCELLANEOUS

alphabet	1	13
consonant change, adj. with animate masc. nouns, nom. pl.	11	23
consonant change, animate masc. nouns, nom. pl.	11	17
consonant change, animate masc. nouns, voc. case	23	30
consonant change, fem. nouns, dat. sg.	14	13
consonant change, fem. nouns, loc. sg.	6	22
consonant change, imperative	23	14
consonant change, masc. loc. pl.	21	10
consonant change, passive participles	21	30
consonant change, possessive adjectives	25	8
consonant change, dual declension	24	21
consonants, hard, soft, neutral	3	12
<i>ještě - ještě ne</i>	7	31
names and professions, masc., fem.	4	15
object of the verb	3	14
prepositional case	6	21
<i>rád</i> constructions	9	23
reflexive particle <i>se</i> , passive voice	21	24
reflexive particles	3	16
Slovak, differences in structure and vocabulary	26	14
tag questions	1	16
telling time, 1/4, 1/2, 3/4 of an hour	11	12
telling time, conventional way	16	33
telling time, full hours	5	23
<i>už - už ne</i>	7	31
vowel change, <i>stúl</i>	5	18
vowel omission, <i>-ec</i> , <i>-ek</i>	4	14
vowels, hard, soft	3	13

Lekce 1 Praha

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to understand and to respond to the question: *Co je to?* (What is it?)
2. To be able to provide and to understand information as to where the various items (in the case of this lesson, various buildings and landmarks in Prague) are located when using the basic adverbs of place like: on the left, on the right, etc.
3. To be able to find out what various buildings are called and also to respond properly to the question: What is the name of ...?
4. To be able to find out how various Czech words, including proper names, are spelled.

GRAMMAR GOALS:

1. Adjective and noun groups - gender.
2. Tag questions.
3. Nominative case.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Tape with recorded text for the slide presentation.
3. Slides.
4. Selected photographs of Prague.
5. Pronunciation drills.
6. Telephone directory.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

What is behind this activity?

At the beginning of each lesson in this series you will have an opportunity to listen to a brief sample of what Czech really sounds like when no foreigners are present.

You will then be asked to respond to the sample in certain ways. The important thing to remember is this: although the language itself may be far over your head, the things you are asked to do with it need not be beyond you. To take an extreme example, a full translation would be impossible right now for you, but judging whether the speakers are men or women, old or young, calm or excited would be easy. While you are performing these relatively simple tasks you have a chance to absorb many of the subtle details of how Czech ought to sound, and how the sentences hang together. This experience will provide your brain with a rich set of background data, many of them below the threshold of consciousness, about how Czech works.

What do we do?

- a. Listen to the tape straight through.
- b. Answer the questions.
- c. Check your answers with your instructor. (If any of the answers are surprising to you, discuss them briefly with him or her.)
- d. Listen to the tape straight through a second time.

When is the objective of this activity accomplished?

You have finished this activity when you have followed the instructions in d.

Questions on unrestricted Czech

1. What in general were these two speakers doing?
(Arguing? Discussing plans? Giving and receiving information? Talking about someone whom they were watching? Something else?)
2. What was the general subject? (Price of food? A trip? An accident? Something else?)
3. What is the general emotional tone? (Calm? Anxious? Humorous? Other?)
4. Was one speaker asking most of the questions, or were both speakers participating equally?)

Activity 2: SLIDE PRESENTATION

What is behind this activity?

The purpose of this activity is to help you better associate the language with actual things. As an English speaker you will automatically associate the items around you with the English word or words, e.g., when seeing a large amount of water flowing around you in the countryside, the term RIVER will automatically occur to you. Now we want to overcome this and let you come up with a different word, this time in Czech.

What do we do?

First listen to the tape and watch the slides. It is a little bit like the unrestricted Czech dialogue, but easier and with pictures.

Next the teacher will provide you with key words so you can understand the basic constructions. Then listen and watch again.

When is the objective of this activity accomplished?

You have mastered this activity when you can come up readily with the Czech term for an item after seeing it.

TAPE-RECORDED TEXT FOR THE SLIDE SHOW

1. A: *To je Pražský hrad, že ano?*
B: *Ano, to je Pražský hrad.*
2. A: *A co je tohle?*
B: *To je Pražská katedrála.*
3. A: *A toto je řeka Vltava, že ano?*
B: *Ano, to je řeka Vltava.*
4. A: *To je Mostecká věž nebo Prašná brána?*
B: *To je Mostecká věž.*
5. A: *To je Staroměstské náměstí, že ano?*
B: *Ano, to je Staroměstské náměstí.*
6. A: *A co je tohle?*
B: *To je Stará synagoga.*
7. A: *To je Národní muzeum, že?*
B: *Ne, to není Národní muzeum. To je Národní divadlo.*
8. A: *To je Václavské náměstí nebo Karlovo náměstí?*
B: *To je Václavské náměstí.*
9. A: *To je Americké velvyslanectví, že ano?*
B: *Ano, to je Americké velvyslanectví.*
10. A: *A co je tohle?*
B: *To je pražské letiště.*

Activity 3 - 5:

What is behind these activities?

The purpose of activities 3, 4 and 5 is to introduce new material (vocabulary and grammar) through an actual communication process rather than as an isolated, studied feature.

You will practice communication in activities ranging from very simple, e.g., non-verbal responses, through more complex ones, e.g., YES or NO answers, then using some parts of the question in your answer (IS THIS MR. BROWN? - YES, THIS IS MR. BROWN), and finally by forming responses linguistically independent of the questions (WHAT IS THIS? - I DON'T KNOW).

When is the objective of this activity accomplished ?

When you can understand most of the teacher's questions and respond to them appropriately and with reasonable ease, you can consider the goals of these activities achieved and you can move on to the next ones.

Activity 3:

Using a set of pictures of Prague, your teacher will ask where a specific item is, e.g., *Kde je Pražský hrad?* Find it and point it out.

Activity 4:

Your teacher will point at the pictures and seek confirmation that she/he has identified various locations correctly.

Je to Pražský hrad?

Je to pražská katedrála?

Je to řeka Vltava?

Je to Mostecká věž?

Je to Staroměstské náměstí?

Je to Stará synagoga?

Je to Národní divadlo?

Je to Václavské náměstí?

Je to Americké velvyslanectví?

Je to letiště?

Activity 5:

- 5.a Your teacher will ask the same questions as in activity 3 about the slides. Answer negatively or positively using the name of the object asked about, e.g.:

Positive response:

Teacher: *Je to Pražský hrad?*

Student: *Ano, to je Pražský hrad.*

Negative response:

Teacher: *Je to Pražský hrad?*

Student: *Ne, to není Pražský hrad.*

Now ask your teacher questions, but this time with question-tags.

Positive response:

Student: *To je Pražský hrad, že ano?*

Teacher: *Ano, to je Pražský hrad.*

Negative response:

Student: *To není Pražský hrad.*

Teacher: *Ne, to není Pražský hrad.*

Alternative responses:

Student: *To je Pražský hrad, že ano?*

Teacher: *Ano, to je Pražský hrad.*

(or, should your teacher point at a wrong picture)

Ne, to není Pražský hrad.

Student: *To není Pražský hrad, že ne?*

Teacher: *Ne, to není Pražský hrad.*

(or, if the item in the picture actually is *Pražský hrad*)

Ano, to je Pražský hrad.

- 5.b Your teacher will point at various items in the picture and ask in Czech what they are:

Teacher: *Co je to?*

Student: *To je ...*

Activity 6: TASK CONSIDERATION

What is behind this activity?

The purpose of this activity is to help you bring to bear all the resources you have on the task which your teacher will give you.

Your teacher will briefly outline in English a situation in which you may find yourselves some day. You will be asked to suggest, still in English, some of the things you may need to do in that situation. These suggestions will be written on the board. Next suggest words and sentences (in Czech where possible, otherwise in English) which might be useful in handling the situation. Your teacher will write these words and sentences on the board in Czech, making any needed corrections.

Practice the new sentences with the teacher, who will respond each time with something appropriate in Czech.

When is the objective of this activity accomplished?

This activity ends when you can produce the Czech words and sentences comfortably.

Activity 7: SAMPLE DIALOGUE AND NARRATIVE

What is behind this activity?

The sample dialogue is set in the same situation as activity 6, but it has been put together entirely by native speakers of Czech. Compare your version with theirs.

What do we do?

Listen to the sample dialogue with books closed and try to understand as much as you can. Then listen a second time with books open. Now repeat the sentences of the dialogue after your teacher, trying to improve pronunciation and fluency.

The narrative is for reading, translation, and to give you an opportunity to ask and answer questions in Czech. The narrative is an opportunity to meet the same ideas, and many of the same words, in a contrasting style of discourse. The teacher will read it for you. Ask questions to make sure you understand it. Try reading it aloud yourself.

When is the objective of this activity accomplished?

Continue to work on the dialogue and narrative until the words and sentences which it contains are readily available to you.

7.a SAMPLE DIALOGUE

Mr. Novák takes Mr. Brown for a short tour of downtown Prague in his car to see the various points of interest.

Brown: **Jak se jmenuje toto náměstí, pane Novák?**

Novák: **To je Václavské náměstí. Tam nahoře je Národní muzeum a zde dole je křižovatka Můstek.**

Brown: **Já vám nerozumím. Co je tam nahoře?**

Novák: **To je Národní muzeum.**

Brown: **Aha.**

Novák: **Zde nalevo, pane Brown, je Národní divadlo.**

Brown: **Ta velká budova?**

Novák: **Ano, ta velká budova zde na rohu.**

Brown: **A kde je Pražský hrad?**

Novák: **Pražský hrad je tam napravo vzadu.**

Brown: **Co je to zde přímo vpředu?**

Novák: **To je Petřín.**

Brown: **Co, prosím?**

Novák: **Petřín. Petřín je velký pražský park.**

Brown: **Jak se piše Petřín?**

Novák: **Petřín se piše: pé - é - té - eř - i - en.**

Brown: **Aha. Děkuji vám.**

První lekce

Brown: WHAT'S THE NAME OF THIS SQUARE, MR. NOVÁK?

Novák: THAT'S WENCESLAS SQUARE.. UP THERE IS THE NATIONAL MUSEUM AND DOWN HERE IS THE *Můstek* INTERSECTION.

Brown: I DON'T UNDERSTAND YOU. WHAT'S UP THERE?

Novák: THAT'S THE NATIONAL MUSEUM.

Brown: I SEE.

Novák: HERE ON THE LEFT, MR. BROWN, IS THE NATIONAL THEATER.

Brown: THAT BIG BUILDING?

Novák: YES, THIS BIG BUILDING HERE ON THE CORNER.

Brown: AND WHERE IS PRAGUE CASTLE?

Novák: PRAGUE CASTLE IS BACK THERE ON THE RIGHT.

Brown: AND WHAT IS THIS HERE STRAIGHT AHEAD?

Novák: THAT'S *Petřín*.

Brown: I BEG YOUR PARDON?

Novák: *Petřín*. *Petřín* IS A LARGE PARK IN PRAGUE .

Brown: HOW IS *Petřín* SPELLED?

Novák: *Petřín* IS SPELLED: P - Ě - T - Ř - Í - N.

Brown: OH, THANK YOU.

7.b **NARRATIVE**

Toto je Václavské náměstí. Nahoře je Národní muzeum a dole je křižovatka Můstek. Ta velká budova zde nalevo, to je Národní divadlo a přímo vpředu je řeka Vltava. Vzadu napravo je Pražský hrad. Přímo vpředu je také velký park. Tento park se jmenuje Petřín. Blízko je také Americké velvyslanectví.

NOTES

Co, prosím?	- I beg your pardon?
Děkuji vám.	- Thank you.
Jak se jmeneuje ...?	- What is ... called?
Jak se пиše ...?	- How is ... spelled?
Já vám nerozumím.	- I don't understand you.
Pan Novák.	- Mr. Novák.
Pane Novák!	- Form used when addressing Mr. Novák.
Na rohu.	- On the corner.

Activity 8: PRACTICE

What is behind this activity?

The purpose of the practice is to help you develop correct responses containing certain grammatical features of the sentences in the lesson.

What do we do?

Your teacher will guide you in these activities so that you can observe what responses are correct and be able to reproduce them.

When is the objective of this activity accomplished?

You should go through the practice as many times as necessary in order to ensure that the grammatical changes are done correctly and without hesitation most of the time.

8.a **PRONUNCIATION PRACTICE**

This practice gives you the opportunity to hear or try pronouncing any word that has occurred up until now.

Your teacher will provide a list of words to be practiced, with or without English equivalents. Now do this:

1. Select a word and either say it in Czech or give its equivalent in English.
2. Your teacher will say the word in Czech that you want to hear.
3. Repeat it after your teacher.

From time to time your teacher will identify for the group points that still need work.

8.b PRONUNCIATION DRILLS

See page 1 - ADDITIONAL MATERIAL

- 8.c Your teacher will ask you one of these questions. Answer as indicated, choosing the appropriate words to fill the blank by referring to the following list.

*Václavské náměstí
Pražská katedrála
Národní divadlo
Americké velvyslanectví
Mostecká věž
Pražský hrad
Národní muzeum
Vltava*

1. *Jak se jmenuje to muzeum?*
To je _____ muzeum
2. *Jak se jmenuje ten hrad?*
To je _____ hrad.
3. *Jak se jmenuje to velvyslanectví?*
To je _____ velvyslanectví.
4. *Jak se jmenuje to náměstí?*
To je _____ náměstí.
5. *Jak se jmenuje ta katedrála?*
To je _____ katedrála.
6. *Jak se jmenuje ta věž?*
To je _____ věž.
7. *Jak se jmenuje to divadlo?*
To je _____ divadlo.
8. *Jak se jmenuje ta řeka?*
To je řeka _____.

- 8.d Watch your teacher. He/she will ask a question and indicate location by a gesture. Answer by combining the adverbs in the list to the right.

*zde, tam, napravo, nalevo, nahore, dole,
vzadu, vepredu*

1. *Kde je Národní divadlo?*

2. *Kde je Národní muzeum?*

3. *Kde je Pražský hrad?*

4. *Kde je letiště?*

5. *Kde je Pražská katedrála?*

6. *Kde je řeka Vltava?*

7. *Kde je křižovatka Můstek?*

8. *Kde je Americké velvyslanectví?*

9. *Kde je Václavské náměstí?*

10. *Kde je Stará synagoga?*

8.e Your teacher will use these frames to ask you questions about pictures of Prague.

1. *Kde je _____?*

2. *Je _____ napravo nebo nalevo?*

3. *Jak se jmenuje ta budova _____?*

4. *Je _____ na rohu?*

5. *Jak se jmenuje ta řeka?*

6. *Co je to tam _____?*

7. *Ta budova _____ je _____, že ano?*

8. *Je _____ nahoru nebo dolu?*

9. *____ je vzadu nebo vpředu?*

10. *Jak se jmenuje ta věž?*

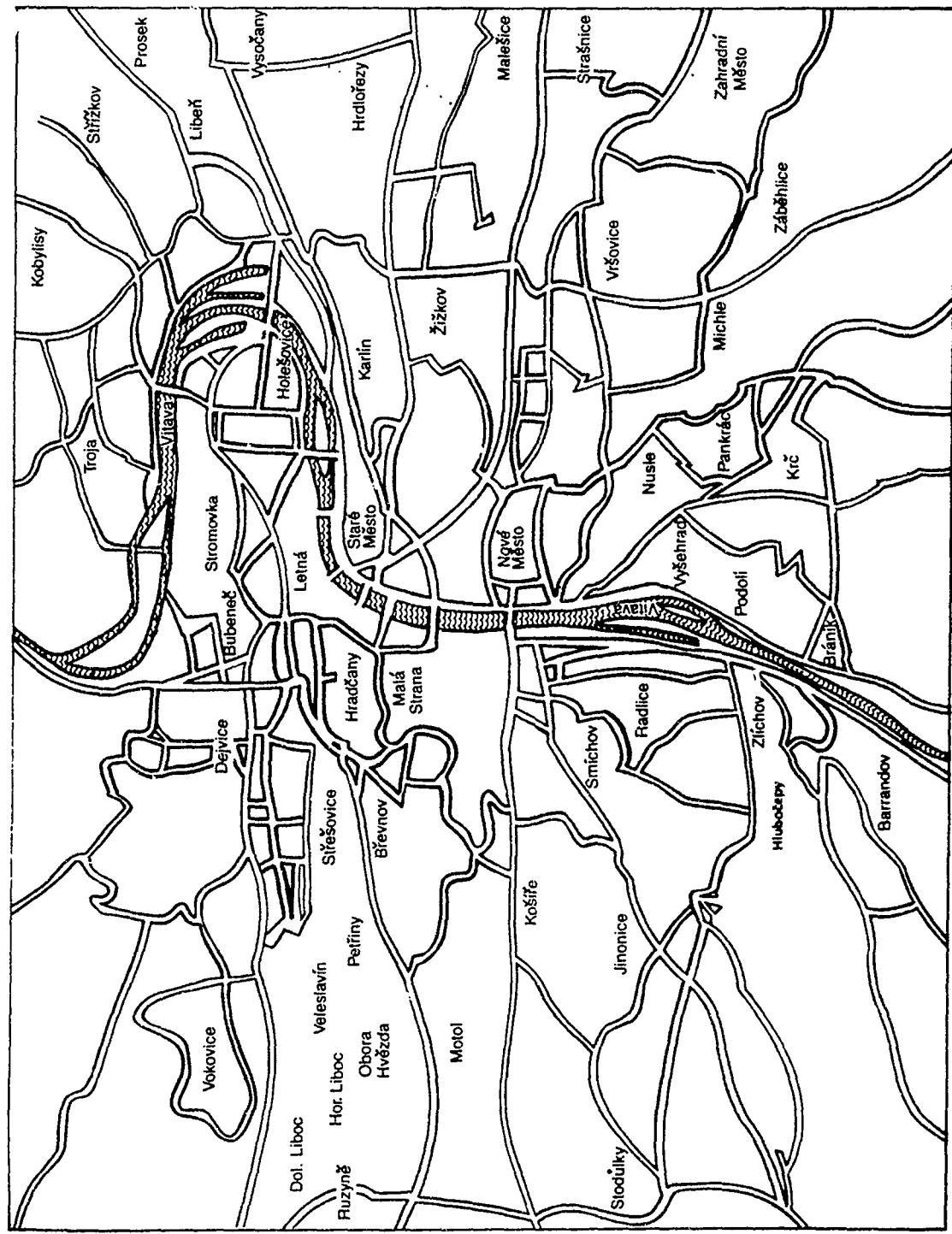
Using the same procedure, ask each other the questions in rotation.

Activity 10: SPELLING DRILLS

Here is the Czech alphabet, along with the names of the letters.

A a	(á)	J j	(jé)	S s	(es)
B b	(bé)	K k	(ká)	Š š	(eš)
C c	(cé)	L l	(el)	T t	(té)
Č č	(čé)	M m	(em)	Ť ť	(tě)
D d	(dé)	N n	(en)	U u	(ú)
Ď d'	(dě)	Ň ř	(eň)	V v	(vé)
E e	(é)	O o	(ó)	W w	(duojité vé)
F f	(ef)	P p	(pé)	X x	(iks)
G g	(gé)	Q q	(kvé)	Y y	(ysilon)
H h	(há)	R r	(er)	Z z	(zet)
Ch ch	(chá)	Ř ř	(eř)	Ž ž	(žet)
I i	(i)				

- 10.a Your teacher will spell out some Czech names for you to write down. You probably won't have much trouble with most letters - refer to the table if you are stuck.
- 10.b When you are fairly good at this, take turns with the others in the class spelling English proper names, e.g., cities, states, American officials etc.
- 10.c Each class member selects three words from the lesson material and asks the teacher in turn: **Jak se píše _____?** Write down the words, including those the others asked about. Your teacher will then ask at random how to spell the same words and others (including the names of Prague boroughs on the following map).
- 10.d Then your teacher will spell for you the names of several Prague boroughs and ask you to find them on the map.

Activity 11: SPEAKING ACTIVITY

- 11.a Your teacher will show some slides you haven't seen before. You will be asked to get as much information as you can about a slide by asking the teacher questions already practiced in this lesson.

Make notes so that you can describe those slides later on.

- 11.b The students will bring in photographs or slides taken during their stay abroad. The students will explain briefly what's in the pictures.
-

Activity 12: GRAMMAR NOTES

1. Adjective and noun groups - gender

velký park	-	a big park
velká budova	-	a big building
velké divadlo	-	a big theater

These examples show three forms of the adjective meaning "big": **velký**, **velká**, **velké**. What determines their occurrence? It is determined by the noun that follows. There is a large group of words of which **park** is a member, with which the form **velký** is used. The form **velká** is used in association with another large group of nouns of which **budova** is a member. Similarly, **velké** is the form of the third group, which includes **divadlo**.

How do you know to which group a noun belongs? Knowing the meaning of a word will not tell you its gender. Nouns referring to biologically masculine individuals belong to the **park** group, biologically feminine to the **budova** group - but beyond this group membership does not correlate with meaning. However, because of this partial correspondence, the term for the **park** group is traditionally "masculine", while for the **budova** group it is "feminine". The term for the **divadlo** group is "neuter".

These three groups constitute a classification called "gender".

Gender terminology is applied to adjectives also:

velký	- big (masculine form of adjective)
velká	- big (feminine form of adjective)
velké	- big (neuter form of adjective)

Another set of adjectives is illustrated by the examples on the left below (set side by side with the previous examples):

národní park	velký park
národní budova	velká budova
národní divadlo	velké divadlo

The adjective **národní** (national) differs as to ending from the adjective **velký** (big). It is a representative of a second type of adjectives with different endings (-í instead of -ý, -á, -é).

2. Tag questions

In English, phrases like "isn't it?", "aren't we?", etc., are sometimes included at the end of a sentence to request verification. Such phrases are called "tag questions".

Similar phrases occur in Czech: **že ano?** asks for verification of a positive statement and **že ne?** for verification of a negative statement.

To je Národní třída, že ano?
That's National Avenue, isn't it?

To není Národní třída, že ne?
That's not National Avenue, is it?

3. Nominative case

Nouns and adjectives in Czech occur with a number of different endings which add an extra bit of meaning or information, e.g. "to", "from", subject of a sentence, object of the verb, etc. (There is an approximate parallel in the English form "book" and "books", where the endings -s adds the meaning of plural).

Endings together with the meanings associated with them form sets which are called "cases". Czech words are listed in the dictionary in a form called "nominative" case. This case usually indicates subject of the sentence.

READING

To be faced with a mass of print in Czech and to try to make something of it may be somewhat intimidating. But if you look more carefully you can often find a number of words you can recognize. Even at this stage you may find you can determine what the subject is - and perhaps more. Look over this newspaper item:

- I.
- ★ **Nikaragujská vláda se obrátila na státy Kontadora (Mexiko, Kolumbii, Panamu a Venezuelu), aby přiměly Spojené státy, aby zastavily přesun svých jednotek a bojové techniky do Střední Ameriky, zrušily tam vojenská cvičení a zastavily nevyhlášenou válku proti Nikaragui.**
1. Write down the words you recognize. Underline what you think the endings of the words are.
 2. From the clues you have about the subject, what do you think **Střední Ameriky** means?
Can you identify the endings?
 3. Now can you guess what **Spojené státy** means?

Here is a longer item. There are at least 12 words in it that you might recognize. Underline them, and mark off what you think are the endings.

II. **Řádění policie v Santiagu**

V Chile již poosmé Den národního protestu

Santiago de Chile 27. března (ČTK, zr) - V Chile se v úterý konal již poosmé Den národního protestu proti fašistickému režimu generála Pinocheta. Ve snaze zabránit masovým protestům, diktátorova policie zatkla v posledních dnech přes sto odborových aktivistů a obsadila dělnické čtvrti v hlavním městě. K zásahu proti demonstrantům bylo připraveno vedle policie na 24 000 vojáků. Silné jednotky hlídkovaly v ulicích měst. Pinochetova vláda vyhlásila od pondělí osmě hodiny večer zákaz vycházení a zakázala sdělovacím prostředkům informovat o situaci v zemi.

Some words may be disguised by their spelling. If you see a word that looks partly familiar, e.g., (**fašistickému režimu?**) ask your teacher to pronounce it for you.

Here is an even longer item. Again, underline words you recognize and mark off what appear to be endings.

III. V americké režii

Na tuto neděli si Washington objednal u salvadorského režimu tzv. prezidentské volby. O tom, že nešlo o žádný demokratický akt, ale o politickou frašku, svědčí fakt, že jen na její financování vydala vláda USA deset miliónů dolarů. Také americký list Dallas Morning News přiznal, že nedělní volby v Salvadoru měly dát americké vládě nejen možnost dále podporovat salvadorský režim, nýbrž také jednu z mála nadějí na pokračování její středoamerické politiky, která je nyní stále více kritizována i v samotných Spojených státech.

Prezidentské kandidáty postavila jen proamerická krajní pravice. Volební místnosti obsadilo vojsko. Učast voličů si režim zajištěval tím, že ji prohlásil za povinnou. Žádný kandidát s demokratickým programem se "voleb" nezúčastnil už proto, že by se ani nedožil konce volební kampaně, neboť ti, kdo nedělní frašku na povel z Bílého domu uspořádali, organizují i eskadry smrti, vraždící pokrovkové levicové a demokratické osobnosti, a vedou teroristickou kampaň proti skutečně demokratickým silám v zemi. V takových podmínkách měla nedělní salvadorská falešná hra na demokracii posloužit jen těm, kdo si ji objednali a chtějí nyní hovořit o "pokroku v demokracii a lidských právech" v Salvadoru, aby jejich ozbrojené vměšování do salvadorských vnitřních záležitostí dostalo punc "legality".

At' se stane novým "prezidentem" kdokoli, mír této těžce zkoušené zemi nepřinese. Jak uvedl představitel salvadorských vlasteneckých sil Guillermo Ungo, skutečným řešením pro Salvador může být jen vytvoření široké koaliční vlády, v níž by byli zastoupeni představitelé různých politických sil země, a vypsání skutečně svobodných a demokratických voleb. To se však Bílému domu zřejmě nehodí do karet. Výsledek skutečně demokratických voleb v Salvadoru by totiž byl nepochybně zcela jiný než ten, který si objednali na tuto neděli.

What do you think the following phrases mean?

1. **americký list** Dallas Morning News
2. **organizují i eskadry smrti**
3. **středoamerické politiky**

VOCABULARY LIST

a	and
aha	I see, oh
americký	American
ano	yes
bлизко	near
budova <i>f.</i>	building
co	what
divadlo <i>n.</i>	theater
dole	down, down there
je	is
Karlovo náměstí <i>n.</i>	Charles Square
katedrála <i>f.</i>	cathedral
kde	where
křižovatka <i>f.</i>	intersection
letiště <i>n.</i>	airport
Mostecká věž <i>f.</i>	Bridge Tower
muzeum <i>n.</i>	museum
na rohu	on the corner
nahoře	up, above, on top
nalevo	on the left
náměstí <i>n.</i>	square
napravo	on the right
národní	national
ne	no
nebo	or
není	is not
pán <i>m.</i>	Mr., Sir
pane	Mr. , Sir (when addressing a man)
park <i>m.</i>	park
Petřín <i>m.</i>	name of a Prague park
Prašná brána <i>f.</i>	Powder Tower
Pražský hrad <i>m.</i>	Prague Castle
přímo	directly
řeka <i>f.</i>	river
Staroměstské náměstí <i>n.</i>	Old Town Square
starý	old
synagoga <i>f.</i>	synagogue
také	also
tam	there
tato	this (feminine)
tento	this (masculine)
to	it
toto	this (neuter)
toto je	this is
Václavské náměstí <i>n.</i>	Wenceslas Square
velký	big, large
velvyslanectví <i>n.</i>	embassy
vepředu, vpředu	in the front
Vltava <i>f.</i>	Moldau
vzadu	in the back
zde	here

Lekce 2 **Věci kolem nás - 1**

COMMUNICATION GOALS:

To be able to get and give information about the nature (color, size etc.) and location of articles in an office or in a classroom.

GRAMMAR GOALS:

1. More on genders of Czech nouns.
2. Demonstratives - singular **ten, ta, to** and **tento, tato, toto**.
3. Possessive pronouns **můj** and **váš**.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Pronunciation drills.
3. 20 - 25 items which are typical for any office or classroom.
4. Two identical sets of pictures of offices.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

Follow the same principles as mentioned in Lesson 1. After you have listened to the tape several times, try first to answer the same questions listed in Lesson 1.

Then try the following:

1. List the words you think you recognized.
 2. Pick out at least three words you heard but that you do not know.
-

Activity 2: GETTING INFORMATION

What is behind this activity?

The purpose of this activity is basically the same as in Lesson 1; that is, to strengthen the association of the word in Czech with the concept behind it.

What do we do?

Find out the names of different items in the classroom by pointing at them and saying:

Co je to?

Teacher: *To je* _____

After about five items have been elicited, the teacher will check back with the class:

Teacher: *Co je to?*

Student: *To je* _____

Then the class will elicit another five items and the teacher will review these and the previous five. In this way, 20 - 25 items should be covered.

2.a Your teacher will ask you to locate various items (table, blackboard, dictionary), e.g.:

Teacher: *Kde je psací stroj?*

Answer by pointing at the object in question.

2.b Pointing at various items, your teacher will ask:

Teacher: *Je to tabule?*

Student: *Ano* (or) *ne.*

2.c This time answer your teacher's question with a full sentence, e.g.:

Teacher: *Je to tabule?*

Student: *Ano, to je tabule.* (or)

Ne, to není tabule.

2.d Your teacher will point at various items in the class and ask you to tell him/her in Czech what they are, e.g.:

Teacher: *Co je to?*

Student: *To je _____*

Activity 3: WORDS THAT DESCRIBE : ADJECTIVES

What is behind this activity?

The purpose of this activity is to find out about the nature of items we have discussed so far: color, size, etc. (i.e., elicit adjectives).

What to do?

By cueing your teacher in English, elicit some Czech adjectives as they occur with various nouns:

Teacher: *Co je to?*

Student: *To je tabule*

Teacher: *Jaká tabule je to?*

Student: (describe by providing an adjective in English, e.g., black, old, new, large, small, etc.)

Teacher: *To je černá tabule.*

Continue until you have 10 - 15 adjectives and understand the alternation of endings.

Druhá lekce

- 3.a Your teacher will ask you about the location of an item identified specifically by an adjective:

Teacher: *Kde je anglický slovník?*

Point at the object in question.

- 3.b Pointing at various items, your teacher will ask:

Teacher: *Je to černá tabule?*

Student: *Ano (or) ne.*

- 3.c This time answer your teacher's questions with a full sentence:

Teacher: *Je to černá tabule?*

Student: *Ano, to je černá tabule. (or)
Ne, to není černá tabule.*

Now answer these questions in this sequence:

Teacher: *Je to starý psací stroj?*

Student: *Ano, to je starý psací stroj.*

Teacher: *Je to český nebo anglický slovník?*

Student: *To je český slovník.*

- 3.d Your teacher will point at various items and this time you respond with an appropriate adjective:

Teacher: *Jaký je ten stůl?*

Student: *To je velký stůl.*

Teacher: *Jaká je ta mapa?*

Student: *To je česká mapa.*

Teacher: *Jaké je to okno?*

Student: *To je velké okno.*

Adjectives can also follow the verb, as in the English sentence "The house is large". In this case the adjective must still agree with the noun in gender.

Answer questions in this sequence:

Teacher: *Jaký je ten stůl?*

Student: *Ten stůl je velký.*

Teacher: *Jaká je ta mapa?*

Student: *Ta mapa je česká*

Teacher: *Jaké je to okno?*

Student: *To okno je velké.*

Activity 4: REVIEW EXERCISE

Practice questions and answers according to the following patterns, using your immediate surroundings as much as possible:

4.a Teacher: *Co je* *nahoře?*
 dole?
 napravo?
 nalevo?
 vepředu?

Student: *Nahoře je* _____

4.b Teacher: *Jaký*
Jaká
Jaké _____ je *nahoře?*
dole?
napravo?
nalevo?
vepředu?
vzadu?

Student: Vepředu je

4.c Teacher: *Je* _____ *nahoře nebo vzadu?*
vzadu nebo vpředu?
napravo nebo nalevo?

4.d Teacher: *Je to anglický slovník?*
Student: *Ne, to není anglický slovník, to je český slovník.*

Activity 5: TASK CONSIDERATION

What do we do?

This is your first day at work and your secretary is showing you your office. She is efficient and has tried to make sure it's well furnished and that you have what you need.

Put yourself in this situation. List some of the things you might want to say to her, before she goes back to her office and leaves you so you can get settled. Find out from your teacher how to say what you want in simple Czech. Try these sentences out and see what responses you get. Practice them until you can use them easily.

Activity 6: SAMPLE DIALOGUE

Mr. Brown, a political officer, arrives in Prague to take over a new job. His Czech secretary, Ms. Veselá, shows him his new office.

Veselá: **Tak, pane Brown. Toto je vaše kancelář. Jak se vám líbí?**

Brown: **Je velká, nábytek je moderní. Je to opravdu velmi pěkná kancelář.**

Veselá: **Zde je váš psací stůl a psací stroj. Tady nalevo je vaše knihovna a zde napravo je rádio a magnetofon.**

Brown: **Kde je telefon, prosím vás?**

Veselá: **Telefon je zde nalevo u okna a telefonní seznam je tam dole, vedle knihovny.**

Brown: **Aha, a kde je vaše kancelář, slečno Veselá?**

Veselá: **Má kancelář je tady napravo.**

Veselá: SO THIS IS YOUR OFFICE, MR. BROWN. HOW DO YOU LIKE IT?

Brown: IT'S BIG, THE FURNITURE IS MODERN. IT'S REALLY A VERY NICE OFFICE.

Veselá: HERE IS YOUR DESK AND TYPEWRITER. HERE ON THE LEFT IS YOUR BOOKCASE AND HERE ON THE RIGHT ARE THE RADIO AND THE TAPE RECORDER.

Brown: EXCUSE ME, WHERE IS THE TELEPHONE?

Veselá: THE TELEPHONE IS HERE ON THE LEFT BY THE WINDOW AND THE TELEPHONE BOOK IS DOWN THERE NEXT TO THE BOOKCASE.

Brown: OH, AND WHERE IS YOUR OFFICE, MS. VESELÁ?

Veselá: MY OFFICE IS HERE ON THE RIGHT.

6.a **NARRATIVE**

Nová kancelář pana Browna je velká, světlá místnost. Nábytek jako psací stůl a knihovna je nový a moderní. V kanceláři je také nové rádio a kazetový magnetofon. Telefon je u okna a telefonní seznam je vedle knihovny. Sekretářka pana Browna se jmenuje slečna Veselá.

6.b **What Did They Say?**

6.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue or to the narrative for the answer.

1. *Jaký diplomat je pan Brown?*
2. *Jaká místnost je ta kancelář?*
3. *Je tam psací stůl?*
4. *Jaký nábytek je tam?*
5. *Kde je telefon?*
6. *Je tam rádio a magnetofon?*
7. *Je tam psací stroj?*

8. *Kde je telefonní seznam?*
 9. *Jak se jmenuje sekretářka pana Browna?*
 10. *Je to pěkná kancelář?*
-

NOTES

Jak se vám líbí ... ?	- How do you like ... ?
Kancelář pana Browna.	- Mr. Brown's office.
Prosím vás.	- Please. (polite way of starting or ending a request)
Sekretářka pana Browna.	- Mr. Brown's secretary.
Slečna Veselá.	- Miss (Ms.) Veselá.
Slečno Veselá.	- Form used when addressing Miss (Ms.) Veselá. (Slečno is used to address a young unmarried woman. Pani is used to address a married woman.)
U okna.	- At the window.
V kanceláři.	- In the office.
Vedle knihovny.	- Next to the bookcase.

Activity 7: PRACTICE

In this section extra space is added to various exercises so you can practice items which you have elicited from the teacher.

7.a PRONUNCIATION DRILLS (See Lesson I)

7.b Fill in the appropriate form of the demonstrative pronoun **ten**.

1. _____ *hrad je napravo.*
2. _____ *katedrála je přímo vpředu.*
3. _____ *řeka se jmenuje Vltava.*

4. _____ náměstí je vzadu.
 5. _____ okno je nahore.
 6. _____ letiště je nalevo.
 7. _____ velvyslanectví je na rohu.
 8. _____ psací stůl je moderní.
 9. _____ divadlo je dole na rohu.
 10. _____ psací stroj je v kanceláři.
 11. _____ kancelář je zde napravo.
 12. _____ budova na rohu se jmenuje "Máj".
 13. _____ telefon je u okna.
 14. _____ telefonní seznam je vedle knihovny.
 15. _____ rádio je tam dole.
 16. _____ magnetofon tady není.
 17. _____ sekretářka se jmenuje slečna Veselá.
 18. _____ knihovna je velmi moderní.
 19. _____ muzeum je tam nahore.
 20. _____ náměstí se jmenuje Karlovo.
-

7.c Continue this exercise with additional items you have elicited from the teacher and which are not in the texts.

21. _____ je nahore.
22. _____ je na rohu.
23. _____ je vedle knihovny.
24. _____ je velmi moderní.
25. _____ je nalevo.

- 7.d Once you are quite sure of the gender of each noun, practice the same sentences with the following adjectives while retaining the demonstrative pronoun **ten, ta, to**.

národní, velký, pražský, americký, moderní, pěkný, starý, plus other adjectives provided by the teacher.

1. _____ *hrad je napravo.*
 2. _____ *katedrála je přímo vpředu.*
 3. _____ *řeka se jmenuje Vltava.*
 4. _____ *náměstí je vzadu.*
 5. _____ *okno je nahoře.*
 6. _____ *letiště je nalevo.*
 7. _____ *velvyslanectví je na rohu.*
 8. _____ *psací stůl je moderní.*
 9. _____ *divadlo je dole na rohu.*
 10. _____ *psací stroj je v kanceláři.*
 11. _____ *budova na rohu se jmenuje "Máj".*
 12. _____ *kancelář je zde nápravou.*
 13. _____ *věž není zde.*
 14. _____ *telefon je u okna.*
 15. _____ *telefonní seznam je vedle knihovny.*
 16. _____ *rádio je tam dole.*
 17. _____ *magnetofon tady není.*
 18. _____ *sekretářka se jmenuje slečna Veselá.*
 19. _____ *knihovna je velmi moderní.*
 20. _____ *muzeum je tam nahoře.*
-

Continue this exercise with additional items you have elicited from your teacher.

21. _____ *je na rohu.*
 22. _____ *je vedle knihovny.*
 23. _____ *je velmi moderní.*
 24. _____ *je nahoře.*
 25. _____ *je nalevo.*
-

7.e Form questions using the appropriate form of the interrogative *jaký, jaká, jaké* and the nouns below, e.g.:

Jaký park je tam vzadu?

1. _____ *park* _____
2. _____ *katedrála* _____
3. _____ *rádio* _____
4. _____ *velvyslanectví* _____
5. _____ *místnost* _____
6. _____ *telefonní seznam* _____
7. _____ *psací stroj* _____
8. _____ *náměstí* _____
9. _____ *kancelář* _____
10. _____ *divadlo* _____
11. _____ _____
12. _____ _____
13. _____ _____
14. _____ _____
15. _____ _____

Druhá lekce

7.f Supply the correct form of the possessive pronoun *můj* and *váš* in the following sentences:

1. _____ rádio je zde u okna.
2. _____ telefonní seznam není nový.
3. _____ knihovna je moderní.
4. _____ sekretářka se jmenuje slečna Veselá.
5. _____ magnetofon není kazetový
6. _____ nová kancelář je velká místnost.
7. _____ psací stroj je americký.
8. _____ nábytek je velmi starý.
9. _____ psací stůl je zde nalevo.
10. _____ telefon je tam vpředu.

Continue this exercise, filling in any suitable nouns you have elicited from your teacher.

11. _____ je tam nahoře vpravo.
12. _____ je zde dole.
13. _____ není americký.
14. _____ je tam dole nalevo.
15. _____ není zde.

7.g Now go back to the sample dialogue and practice sentence by sentence as follows, e.g.:

Sentence from Sample Dialogue: *Tak, pane Brown, toto je vaše kancelář.*

Cue provided by the teacher: *Psací stroj.*

Student: *Tak, pane Brown, toto je váš psací stroj.*

7.h Go over all the classroom items you have discussed and answer the teacher's questions.

Activity 8: Use of *jaký - jaká - jaké - čí*

8.a *jaký - jaká - jaké*

Teacher: *Jaký je to slovník?*

Student: *To je _____ slovník.*

Ten slovník je _____.

8.b In combination with locations.

Teacher: *Jaká mapa je tam nahoře?*

Student: *Tam nahoře je česká mapa.*

Teacher: *Jaká mapa je tam nahoře a jaká mapa je tam dole?*

Student: *Tam nahoře je _____ mapa
a tam dole je _____ mapa.*

Teacher: *Je česká mapa nahoře nebo dole?*

Student: *Česká mapa je nahoře.*

8.c *čí? (whose)*

Teacher: *Čí je ten slovník?*

Student: *To je _____ slovník.*

Druhá lekce

In combination with locations.

Teacher: Čí slovník je tam dole?

Student: Tam dole je _____ slovník.

8.d kde je?

Teacher: Kde je ta velká mapa?

Student: Ta velká mapa je _____.

8.e

Teacher: Libí se vám _____?

Student: Ano, _____.

Ne, _____.

Activity 9: SPEAKING ACTIVITY

9.a Your teacher will give you a picture of an office. (Each student will get a different picture.) Then,

1. The other student will ask questions about which items are in your picture, e.g.:

Je tam psací stroj?

2. Now quiz the students who asked the questions about how much they remember of what you said, e.g.:

Co je tam? or Je tam _____?

3. Finally, students will try to give back all the information they received, e.g.:

Tam je _____.

9.b Students will get pairs of pictures of the same office. The pictures may differ slightly from each other. The students will find out how.

9.c The teacher will give the students several pictures. Then he/she will describe the furnishings of a particular office. The students will have to determine which one the teacher is talking about.

9.d Describe your study at home or your office in the embassy where you worked last time. (Draw a brief sketch on the board.)

Activity 10: GRAMMAR NOTES

1. Nouns - more on gender

In Note 1, Lesson 1 we said that each Czech noun has one of three genders (masculine, feminine, or neuter) and that the gender of the noun helps to determine which endings to put onto the noun and also onto adjectives that go with it. You will therefore need to keep track of the genders of the nouns you use.

But how is a learner to know the gender of a noun? There are two partial rules which can be very helpful for this purpose.

- 1.a If the noun refers to a human being, its grammatical gender corresponds to the sex of the person for whom it stands:

pan - Mr. (masculine)

slečna - Miss (feminine)

- 1.b Those which end in a consonant are usually masculine.

hrad - castle

park - park

Those which end in *-a* are usually feminine.

třída - avenue

řeka - river

Those which end in *-o* or *-í* are usually neuter.

divadlo - theater

náměstí - square

velvyslanectví - embassy

If you follow these rules, you will be able to guess the gender of a noun correctly most of the time. However, be prepared for exceptions.

2. Singular demonstratives: "that", "this"

These forms also indicate gender, and match the word they are associated with in this respect: **ten** before a masculine noun, **ta** before a feminine noun and **to** before a neuter noun:

	that	this
masculine	Ten stůl je velký.	Tento telefon je váš.
feminine	Ta mapa je česká.	Tato místnost je kancelář.
neuter	To okno je velké.	Toto rádio je nové.

3. The possessive **váš** and **můj**

We have already met with the possessive **váš** "your/yours". Like adjectives and demonstratives, it changes its endings to agree with the nouns that it goes with. Here are the nominative singular forms.

masculine	To je váš telefon.
feminine	To je vaše kancelář.
neuter	To je vaše rádio.

The possessive meaning "my/mine" is **můj**. It also changes its endings to agree with the noun it goes with. Here are the nominative singular forms.

masculine	To je můj magnetofon.
feminine	To je má kancelář.
neuter	To je mé radio.

Incidentally, **váš** is used when "you" is two or more people, but it is also used in addressing one person whom the speaker doesn't know well or for whom the speaker wishes to express respect. In this way it is comparable to French "votre" or German "Ihr."

READING

Work out as much meaning as you can from this item.

I. ZAČAL WIMBLEDON

Na travnatých dvorcích ve Wimbledonu začalo v pondělí 98. mezinárodní mistrovství Anglie v tenisu.

Ve dvouhře mužů je prvním nasazeným hráčem McEnroe, dvojkou má Lendl, trojku Connors, čtyřku Wilander a pětku Arias. Šmid je nasazen jako třináctý. V soutěži žen je Mandliková třetí a Suková čtrnáctou nasazenou hráčkou.

Look through this short item and figure out as much of the meaning as you can (there are about 12 words that should be recognizable).

II. Militaristickou politiku

Reaganovy vlády ostře kritizoval demokratický senátor za stát Ohio J. Glenn, který se uchází o kandidaturu na prezidentský úřad. Senátor v interview listu New York Times zdůraznil, že je nutné přijmout řadu opatření k omezení jaderného zbrojení a posílení kontroly nešíření jaderných zbraní.

1. Write down the words you recognize and underline what appear to be the endings.
2. List any adjectives that occur, indicating their endings.
3. What is your guess as to the meaning of the first sentence?

III. Kulturní mozaika

- *V koprodukci maďarské, západoněmecké a francouzské televize vznikl čtyřdílný životopisný seriál o A. Einsteinovi. Titulní postavu vytvořil anglický herec Ronald Pickup.*
- *V rozsáhlé mezinárodní spolupráci vzniká televizní seriál život Berliozův. Na realizaci se podílejí Francie, SSSR, Maďarsko, Švédsko, Kanada a Belgie.*

1. Write down the words you recognize, as before, and indicate the endings.
 2. List adjectives that occur as well as the nouns they refer to. Underline the endings on both adjectives and nouns. Match the names of countries with their adjectival forms.
 3. What do you think *herec* means in English?

IV.

Tisková konference amerického politika J. Jacksona v Havaně

HAVANA 27. června (Zpravodajka ČTK, zr) - K zahájení morální ofenzívy, jež by vedla ke sbližení lidu Spojených států a Kuby a k dosažení míru ve Střední Americe, vyzval na středeční tiskové konferenci v Havaně uchazeč o nominaci za kandidáta Demokratické strany na funkci prezidenta USA Jesse Jackson.

What do you think is the meaning of the bold printed endings in these phrases?

1. Konference amerického politika J. Jacksona
Kandidáta Demokratické strany
funkci prezidenta
 2. v Havaně
ve Střední Americe

VOCABULARY LIST

<i>anglicko-český</i>	- English-Czech
<i>anglický</i>	- English
<i>černý</i>	- black
<i>česko-anglický</i>	- Czech-English
<i>český</i>	- Czech
<i>čí</i>	- whose
<i>dejte!</i>	- put (imperative)
<i>jako</i>	- as, such as
<i>jaký - jaká - jaké?</i>	- what kind?
<i>kancelář f.</i>	- office
<i>kartotéka f.</i>	- file
<i>kazetový</i>	- cassette (adj.)
<i>kníha f.</i>	- book
<i>knihovna f.</i>	- bookcase, library
<i>koš m.</i>	- wastebasket
<i>magnetofon m.</i>	- tape recorder
<i>malý</i>	- small
<i>mapa f.</i>	- map
<i>místnost f.</i>	- room
<i>moderní</i>	- modern
<i>můj - má - mé</i>	- my, mine
<i>nábytek m.</i>	- furniture
<i>nový</i>	- new
<i>okno n.</i>	- window
<i>opravdu</i>	- really
<i>papír m.</i>	- paper
<i>pěkný</i>	- nice
<i>psací stroj m.</i>	- typewriter
<i>psací stůl m.</i>	- desk
<i>rádio n.</i>	- radio
<i>slečna f.</i>	- Miss
<i>slovník m.</i>	- dictionary
<i>stůl m.</i>	- table
<i>světlý</i>	- light
<i>tabule f.</i>	- blackboard
<i>tady</i>	- here
<i>tak</i>	- so, well
<i>telefon m.</i>	- telephone
<i>telefoniční seznam m.</i>	- telephone book
<i>tužka f.</i>	- pencil
<i>u</i>	- at
<i>váš</i>	- your, yours
<i>vedle</i>	- beside
<i>velmi</i>	- very

Lekce 3 *Věci kolem nás - 2*

COMMUNICATION GOALS:

To be able to request items, offer help, and express thanks.

GRAMMAR GOALS:

1. The categories "hard" and "soft" nouns.
2. The categories "hard" and "soft" adjectives.
3. Accusative case (1).
4. Verbs: "I" and "you" forms - verb groups.
5. Reflexive verbs.
6. *nějaký - žádny*.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. 20 - 25 items which are typical of any classroom or office.
3. Set of cards with all Czech consonants.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. What are the people doing?
 2. How many people are there?
 3. Are they cooperating happily or is there some kind of conflict?
 4. Who is giving the orders?
 5. List the words you think you recognized.
 6. Pick out at least three words you heard but that you do not know.
-

Activity 2: MAKING REFERENCE TO ITEMS IN THE CLASSROOM IN WHICH A NEW CASE ENDING APPEARS

What is behind this activity?

The purpose of this activity is to demonstrate a change in ending as the role of a noun in a sentence changes.

What do we do?

Your teacher will set out about ten items on the table. She/he will review with you briefly in Czech what they are. (*Co je to? - To je pero.*) Then your teacher will ask you to respond to requests such as:

Dejte mi tu tužku!
Dejte mi ten slovník!
Dejte mi papír!

From your teacher's behavior you should be able to determine what the construction **dejte mi** means. If not, ask her/him in English for the meaning.

Next, your teacher will specify items using *dopředu*, *dozadu*, *doleva*, *doprava*, *nahoru*, *dolů*, *sem* and *tam*, e.g.:

Dejte tu tužku doprava!
Dejte tu tužku doleva!
Dejte ten papír dopředu!

The specifying may also be with adjectives:

Dejte mi ten český slovník!
Dejte ten český slovník sem!

Activity 3: EACH STUDENT WILL BE GIVEN SEVERAL OF THE ITEMS ON THE TABLE. THEN YOUR TEACHER WILL ASK:

Teacher: *Máte slovník?*
Student: *Ano.* (or) *Ne.*

Activity 4: THIS TIME RESPOND WITH A FULL SENTENCE:

positive response	Teacher: <i>Máte slovník?</i> Student: <i>Ano, mám slovník.</i>
negative response	Teacher: <i>Máte magnetofon?</i> Student: <i>Ne, nemám magnetofon.</i>
response to alternatives	Teacher: <i>Máte slovník nebo učebnici?</i> Student: <i>Mám slovník.</i>

Now your teacher will engage you in a longer interchange, e.g.:

Teacher: *Máte učebnici?*
Student: *Ano, mám učebnici.*
(or) *Ne, nemám učebnici.*
Teacher: *Máte slovník nebo učebnici?*
Student: *Mám slovník.*

When all items have been sufficiently covered in this way, adjectives can be added.

Teacher: *Máte nový nebo starý slovník?*
Student: *Mám nový slovník.*

Activity 5: NOW EXCHANGE YOUR ITEMS WITH ANOTHER STUDENT.
YOUR TEACHER WILL ASK QUESTIONS LIKE:

Teacher: *Co máte?*
Student: *Mám tužku.*
Teacher: *Jakou máte tužku?*
Student: *Mám červenou tužku.*

Then both constructions together.

- Teacher: *Co máte?*
Student: *Mám slovník.*
Teacher: *Jaký slovník máte?*
Student: *Mám anglicko-český slovník.*
-
-

Activity 6: TASK CONSIDERATION

What do we do?

You have had a chance to look over your new office, and you find that there are certain additions or changes that you would like to make.

List four or five different kinds of things to say that will help you get what you want.

For each item on your list, elicit from your teacher a short, simple Czech sentence which will serve the purpose.

Activity 7: SAMPLE DIALOGUE

Mr. Brown, the new political officer in Prague, is settling down to his new office. He finds that he needs a few more things, so he calls his secretary and asks her to help him get them.

- Brown: *Slečno Veselá, myslím, že ještě něco potřebuji.*
Veselá: *Prosím, pane Brown, co si přejete?*
Brown: *Prosím vás, máte tady nějakou mapu nebo nějaký obraz? Chci dát něco na tuto stěnu.*
Veselá: *Já se podívám, ale myslím, že tady mám mapu USA a nějakou fotografii Prahy.*
Brown: *Děkuji vám mnohokrát.*

Veselá: *Tak tady je ta mapa a fotografie. Kam je chcete dát?*

Brown: *No, tak tu mapu dám sem nahoru a tu fotografii tam vedle knihovny.*

Veselá: *Potřebujete ještě něco, pane Brown?*

Brown: *Ano, ještě jednu malíčost. Přineste mi, prosím vás, obyčejný dopisní papír a nějakou obálku.*

Veselá: *Ano, hned to přinesu.*

Brown: MISS VESELÁ, I THINK I STILL NEED SOMETHING.

Veselá: YES, MR. BROWN, WHAT DO YOU WISH?

Brown: PLEASE, DO YOU HAVE A MAP OR A PICTURE OF SOME KIND? I WANT TO PUT SOMETHING ON THIS WALL.

Veselá: I'LL LOOK, BUT I THINK I HAVE A MAP OF THE U.S. HERE AND A PHOTOGRAPH OF PRAGUE.

Brown: THANK YOU VERY MUCH.

Veselá: SO, HERE ARE THE MAP AND THE PHOTOGRAPH. WHERE DO YOU WANT TO PUT THEM?

Brown: WELL, I'LL PUT THE MAP UP THERE AND THE PHOTOGRAPH NEXT TO THE BOOKCASE.

Veselá: DO YOU NEED SOMETHING ELSE, MR. BROWN?

Brown: YES, JUST ONE MORE SMALL THING. BRING ME, PLEASE, PLAIN LETTER PAPER AND AN ENVELOPE.

Veselá: YES, I'LL BRING IT RIGHT AWAY.

7.a

NARRATIVE

Nová kancelář - II

Pan Brown má novou kancelář. Nalevo u okna stojí psací stůl a židle a napravo vedle knihovny má pan Brown malé rádio a kazetový magnetofon.

V kanceláři ale není žádný obraz a proto chce pan Brown dát na stěnu nějakou mapu nebo fotografii. Naštěstí slečna Veselá, sekretářka pana Browna, má velkou mapu USA a nějakou barevnou fotografii Prahy.

Později chce pan Brown psát dopis. Tento dopis není úřední a proto potřebuje obyčejný dopisní papír a obyčejnou obálku.

7.b

What Did They Say?

7.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogues or the narrative for the answer.

1. *Co potřebuje pan Brown?*
 2. *Co má slečna Veselá?*
 3. *Kam chce pan Brown dát mapu?*
 4. *Kam chce pan Brown dát fotografii?*
 5. *Potřebuje pan Brown ještě něco?*
 6. *Má pan Brown novou kancelář?*
 7. *Jaký magnetofon má pan Brown?*
 8. *Co je vedle knihovny?*
 9. *Je slečna Veselá sekretářka pana Browna?*
 10. *Jaký papír potřebuje pan Brown?*
-

NOTES

- Ano, ještě jednu maličkost.** - Yes, just one more small thing.
- Chce.** - He, she wants.
- Má.** - He, she has.
- Stojí.** - He, she, it stands.
- Chci dát něco na stěnu.** - I want to put something on the wall.
- Dejte mi ...** - Give me ...
- Děkuji vám mnohokrát.** - Thank you very much.
- Fotografie Prahy.** - A photograph of Prague.
- Kam to chcete dát?** - Where do you want to put it?
- Kam?** - (To) where?
- No, tak ...** - Well, ...
- Potřebujete ještě něco?** - Do you need anything else?
- Sem.** - (To) here.

Hned to přinesu. - I'll bring it right away.

Já se podívám. - I'll look.

Tu mapu dá dám sem. - I'll put the map here.

These three verbal constructions express the future tense due to the fact that **podívat se**, **dát** and **přinést** are perfective verbs. The concept of perfective and imperfective will be discussed later.

Activity 8: PRACTICE

8.a PRONUNCIATION (See Lesson 1)

8.b Listen to your teacher, who will form sentences using the items in each column. Then try it yourself. Following your teacher's instructions, continue the exercise for 10 - 20 minutes.

A verb	B demonstrative	C adjective	D noun
<i>Potřebujete?</i>		<i>černý</i>	<i>magnetofon</i>
<i>Kam chcete dát?</i>		<i>malý</i>	<i>slovník</i>
<i>Vidíte?</i>	<i>ten (to)</i>	<i>nový</i>	<i>koš</i>
<i>Znáte?</i>	<i>ta (to)</i>	<i>český</i>	<i>obraz</i>
<i>Přinesu</i>	<i>to (to)</i>	<i>anglický</i>	<i>nábytek</i>
<i>Mám</i>		<i>moderní</i>	<i>telefon</i>
<i>Podíváme se na</i>		<i>pěkný</i>	<i>seznam</i>
		<i>psací</i>	<i>papír</i>
		<i>telefonní</i>	<i>adresář</i>
		<i>kazetový</i>	<i>knihovna</i>
		<i>národní</i>	<i>kniha</i>
		<i>velký</i>	<i>mapa</i>
		<i>starý</i>	<i>kartotéka</i>
		<i>pražský</i>	<i>tužka</i>
		<i>americký</i>	<i>katedrála</i>
		<i>obyčejný</i>	<i>obálka</i>
		<i>staroměstský</i>	<i>tabule</i>
		<i>úřední</i>	<i>fotografie</i>
			<i>kancelář</i>
			<i>místnost</i>
			<i>maličkost</i>
			<i>divadlo</i>
			<i>okno</i>
			<i>rádio</i>
			<i>letiště</i>
			<i>velvyslanectví</i>

Now try reproducing sentences yourself, using items from the different columns in these sequences:

A + D
A + B + D
A + C + D
A + B + C + D

e.g.: *Potřebujete koš?*
Znáte tu budovu?
Máte český slovník?
Vidíte tu velkou mapu?

8.c Write in the appropriate form of the words in parentheses. Your teacher will ask the class to read their answers aloud.

1. *Pan Brown potřebuje* _____ (*nějaký dopisní papír*) a _____ (*obyčejná obálka*).
2. *Máte v kanceláři* _____ (*starý*) *nebo* _____ (*nový*) *telefon*?
3. *Hned* _____ (*ten psací stroj*) *přinesu*.
4. *Potřebujete* _____ (*to staré rádio*)?
5. *Znáte* _____ (*pražské Národní divadlo*)?
6. *Vidíte* _____ (*ta nová budova*)?
7. *Máte tady* _____ (*pekná moderní knihovna*).
8. _____ (*Tato křížovatka*) *neznám*.
9. *Máte tady také* _____. _____ (*nové letiště*)?
10. _____ (*Ta barevná fotografie*) *chci dát sem dolů*.
11. *Myslite, že* _____ (*ta slečna*) *znám*?
12. *Chcete* _____ (*ta stará židle*)?
13. _____ (*Ten malý adresář*) *dejte sem nahoru*.
14. *Znáte* _____ (*Pražský hrad*) a _____ (*Petřín*)?
15. _____ (*Ta velká mapa*) *zde nechci*.
16. _____ (*Jaká knihovna*) *potřebujete*?

- 8.d Listen to your teacher, who will form sentences using the items in each column. Then try it yourself.

A	B	C
Jaký	tužka papír psací stroj koš rádio fotografie magnetofon slovník sekretářka židle kancelář nábytek adresář obálka letiště velvyslanectví kniha	potřebujete? máte? znáte? vidíte? chcete?
Jaká		
Jaké		

- 8.e Listen to your teacher who will answer the following questions in a positive and then in a negative way, using **žádný**. Then try it yourself.

A	B	C
Je zde		
Potřebujete	nějaký	mapa kartotéka papír stůl slovník telefon tužka telefonní seznam park
Chcete	nějaká	synagoga velvyslanectví
Máte		fotografie
Vidíte	nějaké	židle psací stroj nábytek rádio obálka kniha letiště
Znáte		

- 8.f Choose one of the sentences which has a verb with forms you are not sure of. Read the sentence to your teacher. She/he will respond with a sentence having the "you" form of the same verb. Continue until you can supply all the forms yourself.

Mít	Já mám slovník. Vy _____ slovník.
Dát	Já dám tu mapu sem. Vy _____ tu mapu sem.
Podívat se	Já se podívám na ten obraz. Vy _____ na ten obraz.
Znát	Já znám tu novou sekretářku. Vy _____ tu novou sekretářku.
Přinést	Já to hned přinesu . Vy to hned _____.
Potřebovat	Já to rádio potřebuji . Vy to rádio _____.
Psát	Já psí dopis . Vy _____ dopis.
Chtít	Já chci ten telefonní seznam. Vy _____ ten telefonní seznam.
Přát si	Já si něco přeji . Vy si něco _____.
Myslet	Já myslím , že ta kniha je zde. Vy _____, že ta kniha je zde.
Vidět	Já vidím tu starou budovu. Vy _____ tu starou budovu.

- 8.g Try to supply "I" forms in the following. Start with the ones you are sure of. If you can't recall the form, refer to 8.d above.

1. Vy to **nepotřebujete**, ale já to _____.
2. Vy to **nevidíte**, ale já to _____.
3. Vy to **neznáte**, ale já to _____.
4. Vy to **nepišete**, ale já to _____.

5. Vy to **nepřinesete**, ale já to _____.
 6. Vy to tam **nedáte**, ale já to tam _____.
 7. Vy to **nemáte**, ale já to _____.
 8. Vy se tam **nepodíváte**, ale já se tam _____.
 9. Vy to **nechcete**, ale já to _____.
 10. Vy si to **nepřejete**, ale já si to _____.
-

8.h Practice the discrimination of hard, soft and neutral consonants using the appropriate set of cards.

GRAMMAR NOTES

1. The categories "hard" and "soft" - nouns

As we mentioned in Lesson 2, Note 1, the gender of a noun helps to determine which endings to put on the noun and also onto some of the words that go with it. Within these three groups there are several different sets of endings. In determining which set goes with which noun, there are some further noun clues which can be helpful, namely which consonant or vowel comes at the end of the word in the nominative case.

1.a For this purpose, consonants pattern in two main groups. Traditionally they are called "hard" and "soft".

Hard consonants

*h
ch
k
r
d
t
n*

Soft consonants

*ž
š
č
ř
d'
t'
ň
c
j*

Thus the nominative nouns **telefon** and **papír** (ending in hard consonants **-n** and **-r** respectively) are designated "hard nouns" and take "hard endings" which we will see later. Likewise **stroj** (ending in **-j**, a soft consonant) is a "soft noun", taking the "soft endings" (also to be seen later).

For some purposes it is helpful to consider the remaining consonants as a separate group - called neutral, i.e., **b, f, l, m, p, s, v, z**. Nouns ending in these consonants usually take hard endings, but nouns ending in **-l** and **-s** may in some cases take soft endings.

Thus the majority of masculine nouns in Czech end in a hard or neutral consonant and take hard endings. Those which end in a soft consonant take soft endings.

1.b Most feminine and neuter nouns end in a vowel in the nominative case. They too may take their own sets of hard and soft endings, depending on whether the final vowel is hard or soft.

Hard vowels

**a
o
u
y**

Soft vowels

**e
i**

Thus: **mapa, knihovna, slečna** - hard nouns (-a)
fotografie, židle, tabule - soft nouns (-e)

A small group of feminine nouns end in a consonant in the nominative case, but take soft endings, e.g.: **kancelář**.

Almost all neuter nouns end in a vowel, e.g.: **okno** (hard), **letiště**, **velvyslanectví** (soft).

(A further treatment of the nominative case comes in Lesson 4)

2. The categories "hard" and "soft" - adjectives

2.a Adjectives have their own sets of hard and soft endings, depending on whether the last consonant of the stem is hard or soft.

When an adjective is followed by a noun, the ending of each must reflect the same gender (masculine, feminine, or neuter), number (singular or plural) and case. However, the specific ending comes from whatever set is associated with the particular noun or adjective, i.e., there is no agreement as to hard and soft endings between the adjective and the noun.

For example:

nový is a hard adjective (final stem consonant **v**) and takes hard adjectival endings.

nábytek is a hard noun (final consonant **k**) and takes hard noun endings, as in:

Máte nový nábytek?

In a sentence with the soft noun **koš** (instead of nábytek), **nový** is still the form that occurs:

Máte nový koš?

Here are examples with a soft adjective:

Máte moderní nábytek.

Máte moderní kancelář.

3. Accusative case (1)

3.a **Máte tady nějaký obraz?** Do you have a picture here?

Vedle knihovny má pan Brown malé rádio. Mr. Brown has a small radio next to the bookcase .

In each sentence there is a particular relationship linking the verb and the noun.

máte **obraz** you have a picture

má **rádio** he has a radio

In relationship like this, the noun is said to be the **object of the verb**. With some nouns in Czech this relationship is indicated by means of adding a special ending:

Mám mapu USA. I have a map of the U.S.

Mám nějakou fotografiu Prahy. I have a photograph of Prague.

Words that are in this object relationship to verbs are in the accusative case, and the endings associated with this are called **accusative endings**.

3.b Here are the accusative endings that have occurred so far, (compared with the corresponding nominative forms):

Nouns:

	nominative	accusative
masculine	slovník koš	Mám slovník. Mám koš.
feminine	mapa fotografie kancelář	Mám mapu. Slečna Veselá má fotografii. Kde máte kancelář?
neuter	rádio letiště náměstí	Máte rádio? Máte velké letiště? Znáte to náměstí?

3.c Adjectives:

masculine	<i>starý</i>	<i>Máte starý slovník?</i>
	<i>úřední</i>	<i>Máte úřední dopis?</i>
feminine	<i>červená</i>	<i>Mám červenou tužku.</i>
neuter	<i>malé</i>	<i>Pan Brown má malé rádio.</i>

3.d Demonstratives:

masculine	<i>ten /tol/</i>	<i>Dejte mi ten český slovník.</i>
feminine	<i>ta /tol/</i>	<i>Tuto mapu dáme sem.</i>
neuter	<i>to /tol/</i>	<i>Kam chcete dát to rádio?</i>

4. Verbs: "I" and "you" forms - verb groups

4.a Here are the "I" and "you" forms of some verbs that have occurred:

- I. **Máte nějakou mapu?** Do you have a map?
Mám mapu U.S.A. I have a map of the U.S.
- II. **Potřebujete ještě něco?** Do you need anything else?
Myslím, že ještě něco potřebuji. I think I still need something.
- III. **(myslite)** (you think)
Myslím, že ještě něco potřebuji. I think I still need something.

These are examples representing three groups of verbs, each of which has a slightly different form of ending indicating person ("I", "you", etc.). **Myslite** hasn't actually occurred in the lesson yet - it is added here to round out the pattern.

Practically all Czech verbs fit into one of these groups:

	Group I	Group II	Group III
"you"	máte	potřebujete	myslíte
"I"	mám	potřebuji	myslím

4.b Czech verb forms indicate person. Personal pronouns are not usually used as well, except for emphasis.

mám	I have
Mám ten slovník.	I have the dictionary.
Já mám ten slovník.	I have the dictionary. (not someone else)

4.c The negative is formed by prefixing **ne-** directly onto the front of the verb.

nemám **nepotřebuji** **nemyslím**

5. Reflexive verbs

5.a Some verbs have as a regular constituent the separate particles **se** or **si**, e.g.:

Co si přejete? What do you wish?

In most cases this particle has no separate meaning. It's an integral part of the verb (though written separately). Verbs of this type are called reflexive verbs.

5.b In many cases, the particle precedes the verb:

Jak se vám to líbí? How do you like it?

Jak se jmenuje toto náměstí? What is the name of this square?

Ta řeka se jmenuje Vltava. The river is called Moldau.

When the sentence begins with the verb, the particle comes immediately after it.

Jmenuje se slečna Veselá. Her name is Ms. Veselá.

6. *nějaký - žádný*

6.a

1. <i>Máte tady nějakou mapu nebo nějaký obraz?</i>	Do you have a map or a picture of some kind?
2. <i>Myslím, že tady mám nějakou fotografiю Prahy.</i>	I think I have a photograph of Prague.
3. <i>Přineste mi, prosím vás, nějakou obálku.</i>	Please bring me an envelope.

As these examples illustrate, ***nějaký*** indicates the speaker is referring to the following noun in a general, non-specific way. In the first example she/he wants some kind (any kind) of map and picture - she/he doesn't specify.

The sentence - ***Máte tady nějakou mapu?*** - would indicate the speaker is referring to a particular context which is understood by the hearer ("a map of the world to look at the locations of the countries we were talking about"), etc.

In the other examples, the reference is similarly general, as reflected by "a (an)" in English. ***Nějaký*** often corresponds to "some" or "any".

6.b When a negative statement is made ("I don't have any -", "there is no -") ***žádný*** occurs in the sentence, as for example as a negative answer to a question containing ***nějaký***:

Je tady nějaká mapa?

Ne, není tady žádná mapa.

Máte nějakou mapu?

Ne, nemám žádnou mapu.

6.c Both words have adjective endings.

*nějaký
žádný*

*nějaká
žádná*

*nějaké
žádné*

Activity 9: CONVERSATIONAL DRILL

What is behind this activity?

The purpose of this activity is to bridge the gap between a practice and a real conversation. It has characteristics of both. The drill element is represented by a higher frequency of a specific grammatical feature. The conversational element is represented in that actual facts are provided by the student in a conversational content.

What do we do?

Having selected a grammatical feature, your teacher will include it in a question she/he will ask you. You will be expected to provide real (not imaginary) information in your answer. In this lesson, the following themes can be explored:

- a. **What do you need?** (verb "to need", acc. sg. of inanimate nouns)
- b. **What do you know?** (verb "to know", acc. sg. of inanimate nouns)
- c. **What do you have?** (verb "to have", acc. sg. of inanimate nouns)

Example:

Teacher:	<i>Co potřebujete, pane X?</i>
Student:	<i>Potřebuji slovník.</i>
Teacher:	<i>Jaký slovník potřebujete?</i>
Student:	<i>Potřebuji česko-anglický slovník.</i>
Teacher:	<i>A co vy, pane Y, potřebujete také česko-anglický slovník?</i>
Student:	<i>Ne, já nepotřebuji žádný slovník.</i>

Sometimes new words or phrases may be introduced by your teacher for the purpose of smooth and meaningful exchange. Make sure you understand what these words or phrases mean, and try incorporating them into your answers. You may also be asked to elicit information from other students, e.g.:

Teacher:	<i>Myslíte, že pan X zná pana Y ?</i>
Student:	<i>Nevím.</i>
Teacher:	<i>Zeptejte se, prosím.</i>

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

- 10.a Each student will be given a picture of an office. All the pictures will be different.

Show your picture to another student and ask :

Co vidíte na fotografii? (What do you see in the photograph?)

- 10.b Looking at your photograph, check with other students regarding whether they have the same items in their pictures, e.g.:

A: *Já vidím na fotografii psací stroj. Vidíte na fotografii také psací stroj?*

B: *Ano, vidím psací stroj.*

Ne. Nevidím psací stroj.

List items in your picture that don't occur in the other pictures.

- 10.c Now report on items not occurring in the pictures of the other students:

Pan (paní, slečna) X nemá na fotografii ...

READING

At this point, although you may not have an extensive vocabulary or control of Czech grammar, we will begin working with newspaper items for several reasons:

Being able to scan an article quickly to determine subject matter is a useful skill. Even at the end of the course you probably won't know all the words you come across in reading newspapers. Early practice helps to establish the habit of taking advantage of what you do know, and of not being intimidated by what you don't know.

It's helpful to become familiar with the appearance of Czech words in their different forms - especially endings. If you see endings constantly recurring (-*ů*, -*em*, -*é*, -*ou* and so on) they somehow register as entities even though you may not know what they mean. Eventually you will find out, and this "preview" will have been useful.

For the moment, then, pursue these limited objectives for the above reasons and don't waste time delving into masses of detail.

- I. Try to get the general outline of the content of these related items.

Čínský ministr obrany v USA

WASHINGTON 11. června (ČTK) - Čínský ministr obrany Čang Ajching zahájil v pondělí dvanáctidenní návštěvu Spojených států. S ministrem obrany USA Weinbergerem a dalšími činiteli Pentagonu bude jednat o rozvoji vojenské spolupráce s oběma státy. Podle agentury UPI má Čína zájem o nejmodernější americkou techniku; konkrétně mají být na seznamu čínských požadavků protitankové a protivzdušné rakety.

★ ČÍNSKÝ MINISTR OBRANY Čang Aj-pching, který je na oficiální návštěvě v USA, byl v úterý přijat prezidentem Reaganem. Předtím měl již první kolo rozhovorů s americkým ministrem obrany Weinbergerem.

★ SPOJENÉ STÁTY NEZMĚNÍ svůj postoj a nezastaví instalaci jaderných raket v západní Evropě. Prohlásil to v úterním televizním interview americký ministr obrany Caspar Weinberger.

-
- II. What is the main topic of this item?
1. politics
 2. sports
 3. economics

Slupianeková pro mír

"Hlavním úkolem všech lidí, tedy i sportovců, je nyní zachránit svět před jadernou katastrofou," prohlásila věčná soupeřka Heleny Fibingerové, olympijská vítězka ve vrhu koulí Ilona Slupianeková z NDR. "Novodobé olympijské hry se neuskutečnily dvakrát: poprvé kvůli první světové válce, podruhé v době druhé světové války. Kdyby se to mělo stát potřetí, znamenalo by to nejen zánik olympijských her, ale zřejmě i života na zemi. Proto musíme učinit všechno pro to, aby nové americké rakety nemohly ohrožovat ze západní Evropy socialistické státy", zdůraznila Slupianeková.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

VOCABULARY LIST

<i>ale</i>	- but
<i>barevný</i>	- color (adj.)
<i>chtít (I), chci*</i>	- to want
<i>dát (I)</i>	- to give
<i>dopis m.</i>	- letter
<i>dopisní papír m.</i>	- letter paper
<i>dozadu</i>	- to the back
<i>fotografie f.</i>	- photograph
<i>hned</i>	- right away
<i>jeden</i>	- one
<i>kam</i>	- where, with motion (to where)
<i>maličkost f.</i>	- small thing, trifle, detail
<i>mít (I), mám*</i>	- to have
<i>myslet (III)</i>	- to think
<i>na</i>	- on
<i>nahoru</i>	- up (with motion)
<i>*těstí</i>	- luckily
<i>nějaký</i>	- a, some, sort of
<i>obyčejný</i>	- plain
<i>podívat se (I)</i>	- to look
<i>potřebovat (III)</i>	- to need
<i>později</i>	- later
<i>přát si (II), přeji si*</i>	- to wish
<i>přinést (III)</i>	- to bring
<i>proto</i>	- that's why
<i>prosím</i>	- please
<i>psát (II), píši*</i>	- to write
<i>sem</i>	- here, with motion (to here)
<i>slyšet (III)</i>	- to hear
<i>stát (III), stojím*</i>	- to stand
<i>stěna f.</i>	- wall
<i>úřední</i>	- official (adj.)
<i>vidět (III)</i>	- to see
<i>žádný</i>	- no, none (adj.)
<i>že</i>	- that (conjunction)
<i>židle f.</i>	- chair
<i>znát (I)</i>	- to know

* = 1st person singular of irregular verbs

Lekce 4 *Kdo je kdo*

COMMUNICATION GOALS:

To be able to understand the names of various people and to be able to find out about their professions and titles.

GRAMMAR GOALS:

1. Accusative case (2).
2. Prepositions followed by the accusative case.
3. About names and professions: masculine and feminine forms.
4. Verb groups - conjugation - *být* "to be".

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Selected business cards.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. What do you think is going on?
 2. How many people altogether are taking part in the conversation?
 3. What in general are they doing?
 4. List the words you think you recognized.
 5. Pick out at least three words you heard but that you do not know.
 6. Find the phrase: "těší mě".
 7. Do you think from the context that it means:
"please", "excuse me", or "I am pleased"?
-

Activity 2: PRESENTATION OF BUSINESS CARDS

What do we do?

- 2.a You will be given a business card and your teacher will ask you: *Jak se jmenuje ten člověk?* (What is the name of the person?) Read the name on the business card.
- 2.b Go over the cards again, answering the same question: *Jak se jmenuje ten člověk?* This time your teacher will add a question concerning the profession or the title mentioned on the card.

Jaký titul má pan (paní, slečna) _____ ?

Co dělá pan (paní, slečna) _____ ?

- 2.c For the next round, a question will be added concerning the name of the company or governmental office cited on the card.

Jak se jmenuje ten podnik, kde pan X pracuje?

Je pan (paní, slečna) X vládní zaměstnanec (zaměstnankyně)?

- 2.d Study the cards for a while; then your teacher will quiz you on the information they contain.

Proper names versus titles and professions, e.g.:

Kdo je inženýr?

Kdo je malíř?

Places of work, e.g.:

*Pracuje pan X na ministerstvu zahraničí?
Kdo pracuje na ministerstvu zahraničí?*

Activity 3: "AM I RIGHT?"

Your teacher will give you a business card and ask questions like these:

Teacher: *Je pan Jelínek náměstek ministra?*

Student: *Ano, on je náměstek ministra.
Ne, on není náměstek ministra.*

Teacher: *Je pan Zrzavý malíř nebo právník?*

Student: *Pan Zrzavý je malíř.*

Activity 4: "I NEED TO KNOW"

You have a selection of business cards "on file". Your teacher needs information about various individuals and will ask you to provide it.

Teacher: *Co je pan Černý?*

Student: *Pan Černý je vedoucí oddělení.*

Teacher: *Jaký titul má pan Černý?*

Student: *Pan Černý je inženýr.*

Teacher: *Jak se jmenuje podnik, kde pan Novák pracuje?*

Student: *Podnik, kde pan Novák pracuje, se jmenuje Československé letecké podniky.*

Activity 5: TASK CONSIDERATION

You have a list of names of people in Prague with whom your predecessor had contacts. You want to find out something about them from your secretary.

List four or five questions you might use in order to get the information you want. Your instructor will provide you with simple sentences to serve this purpose.

Čtvrtá lekce

Activity 6: SAMPLE DIALOGUE

Mr. Brown has asked Ms. Veselá to prepare a list of persons he is likely to deal with in the days to come. Mr. Brown asks questions about various people, their names, ranks, and professions. After that, he wants to go over several business cards.

Brown: *Slečno Veselá, máte už ten seznam? Nutně ho potřebuji.*

Veselá: *Prosím, tady je. Už je hotový.*

Brown: *Tak se na ten seznam podíváme.*

Veselá: *Zde nahoře vidíte pana Nováka.*

Brown: *Pana Nováka? Co on dělá?*

Veselá: *Pan Novák je profesor historie na univerzitě.*

Brown: *Jaký má titul?*

Veselá: *Jeho plný titul je profesor doktor Novák.*

Brown: *Znáte profesora Nováka osobně?*

Veselá: *Ano, znám. Je to velmi příjemný člověk.*

Brown: *Přineste mi, prosím, navštívenku náměstka ministra kultury, pana Hladkého. Potřebuji jeho adresu a telefonní číslo.*

Veselá: *Ano, hned to přinesu.*

Brown: *Tady mám navštívenku pana Jelinka. On pracuje také na ministerstvu kultury, že?*

Veselá: *Ano, pan Jelínek je vedoucí právního oddělení.*

Brown: *Slečno Veselá, co znamená titul JUDr.?*

Veselá: *Titul JUDr. znamená, že pan Jelínek je promovaný právnik.*

Brown: *A tady mám nějakého umělce. Neznáte náhodou malíře Zrzavého?*

Veselá: *Koho, prosím?*

Brown: *Malíře Zrzavého.*

Veselá: *Ano, znám ho, je to velmi známý český malíř.*

Brown: MS. VESELÁ, DO YOU HAVE THE LIST YET? I NEED IT BADLY.

Veselá: YES, HERE IT IS. IT IS READY.

Brown: O.K., LET'S HAVE A LOOK AT THE LIST.

Veselá: HERE, AT THE TOP, YOU SEE MR. NOVÁK.

Brown: MR. NOVÁK? WHAT DOES HE DO?

Veselá: MR. NOVÁK IS A HISTORY PROFESSOR AT THE UNIVERSITY.

Brown: WHAT IS HIS TITLE?

Veselá: HIS FULL TITLE IS PROFESSOR DOCTOR NOVÁK.

Brown: DO YOU KNOW PROFESSOR NOVÁK PERSONALLY?

Veselá: YES, I DO. HE IS A VERY NICE PERSON.

Brown: PLEASE, BRING ME MR. HLADKÝ, THE DEPUTY MINISTER OF CULTURE'S BUSINESS CARD. I NEED HIS ADDRESS AND TELEPHONE NUMBER.

Veselá: YES, I'LL BRING IT RIGHT AWAY.

Brown: I HAVE MR. JELÍNEK'S BUSINESS CARD HERE. HE WORKS AT THE MINISTRY OF CULTURE, DOESN'T HE?

Veselá: YES, MR. JELÍNEK IS THE HEAD OF THE LEGAL SECTION.

Brown: MS. VESELÁ, WHAT DOES THE TITLE JUDr. MEAN?

Veselá: THE TITLE JUDr. MEANS THAT MR. JELÍNEK HAS A GRADUATE DEGREE IN LAW.

Brown: AND HERE I HAVE AN ARTIST. DO YOU HAPPEN TO KNOW ZRZAVÝ, THE PAINTER?

Veselá: WHOM, PLEASE?

Brown: ZRZAVÝ, THE PAINTER.

Veselá: YES, I KNOW HIM. HE IS A FAMOUS CZECH PAINTER.

6.a

NARRATIVE

Pan Brown se zajímá o náměstka ministra kultury pana Hladkého. Toho ještě nezná. Potřebuje jeho telefonní číslo a adresu. Nezná ještě pana Hladkého osobně, ale slečna Veselá ho zná a zná také českého malíře pana Zrzavého.

Pan Brown se také chce podívat na navštívenku pana Jelínka. Pan Jelínek pracuje také na ministerstvu kultury a má titul JUDr. Je to titul pro promovaného právníka.

6.b

What Did They Say?

6.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

- 1. Co potřebuje pan Brown?**
 - 2. Kdo má ten seznam?**
 - 3. Je už ten seznam hotový?**
 - 4. Co dělá pan Novák?**
 - 5. Zná slečna Veselá pana Nováka osobně?**
 - 6. Jaký člověk je profesor Novák?**
 - 7. Co je pan Jelínek?**
 - 8. Kde pracuje pan Jelínek?**
 - 9. Jaký titul má pan Jelínek?**
 - 10. Kdo je velmi známý český malíř?**
-

NOTES

Navštívenka pana Hladkého.	-	The business card of Mr. Hladký.
Náměstek ministra kultury.	-	The deputy minister of culture.
Vedoucí právního oddělení.	-	The head of the legal section.
Co znamená ...?	-	What does ... mean?
Neznáte náhodou malíře Zrzavého?	-	Do you happen to know Zrzavý, the painter?
Zajímá se o ...	-	He is interested in ...
Podívat se na ...	-	To have a look at ...
Zrzavého.	-	Accusative form of the name Zrzavý , which is an adjective in form.
Na univerzitě.	-	At the university.
Na ministerstvu.	-	At the ministry.
Profesor historie.	-	Professor of history.
Toho.	-	That (one). (accusative of ten)
Koho?	-	Whom? (accusative of kdo)
Jeho.	-	His. (possessive pronoun)
Ho.	-	Him. (accusative of on)
Chce se podívat na ...	-	He wants to have a look at ...

Activity 7: PRACTICE DRILLS

- 7.a Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself. Following your teacher's instructions, continue the exercise until you feel you have the pattern.

A	B	C	D
Znáte ?		redaktor	Novák
Potřebujete ?		náměstek	Trefil
Vidíte ?		doktor	Kříž
Zajímáte se o ?	pan	ministr	Šmíd
Podíváme se na ?		maliř	Jelínek
Pracujete pro ?		ředitel	Veselý
Děláte to pro ?		tajemník	Uhlíř
		grafik	Kubínek
		profesor	Modrý
		inženýr	Štěpán
		právník	Starý
		umělec	Lendl
		dirigent	Košař
		poslanec	Drobný
		režisér	Černý

Now try reproducing the sentences yourself, using items from different columns in these sequences:

A + B + D

*Znáte pana Nováka?
Zajímáte se o pana Kubínka?*

A + B + C

*Vidíte pana doktora?
Pracujete pro pana režiséra?*

A + B + C + D

*Vidíte pana profesora Mojžíše?
Podíváme se na pana ředitele Lendla.*

7.b Following the same procedure as in 7.a, your teacher will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
Znám		moderní politický vedoucí obchodní promovaný ekonomický kulturní americký hospodářský divadelní letecký tiskový televizní anglický armádní nový komunikační univerzitní konzulární vojenský státní vládní generální	doktor umělec malíř konzul asistent velvyslanec režisér diplomat pracovník poslanec ataše tajemník náměstek student právník inženýr zaměstnanec profesor dirigent zástupce ministr vedoucí fotograf
Potřebuji			
Vidím			
Zajímám se o	ten		
Podívám se na			
Pracuji pro			
Dělám to pro			

Now try reproducing the sentences yourself, using items from different columns in these sequences:

A + B + D

Znám toho doktora.

A + C + D

Vidím obchodního náměstka.

A + B + C + D

Zajímám se o toho moderního umělce.

Čtvrtá lekce

7.c

Listen to your teacher who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself. Since verbs are usually used without personal pronouns, use the pronouns only as cues.

A	B	C
Já	<i>potřebovat</i>	<i>nový psací stůl</i>
Ty	<i>vidět</i>	<i>pana Nováka</i>
On	<i>chtít</i>	<i>ten seznam</i>
Ona	<i>dát</i>	<i>sem ten telefon</i>
My	<i>mít</i>	<i>dobrý slovník</i>
Vy	<i>znát</i>	<i>profesora Lendla</i>
Oni	<i>jmenovat se</i>	<i>Karel a Josef</i>
	<i>pracovat</i>	<i>na ministerstvu</i>
	<i>slyšet</i>	<i>toho pána</i>
	<i>rozumět</i>	<i>dobře</i>
	<i>zajímat se</i>	<i>o inženýra Lendla</i>
	<i>dělat</i>	<i>něco pro americké</i>
	<i>podívat se</i>	<i>velvyslanectví</i>
	<i>děkovat</i>	<i>na telefonní seznam</i>
	<i>přát si</i>	<i>za dopis</i>
		<i>vidět nového velvyslance</i>

Now try reproducing the sentences yourself, using the items from columns B and C in order, e.g.:

Potřebuji nový stůl.

Try forming negative statements, e.g.:

Nepotřebuji nový stůl.

7.d

Form correct sentences from the following, using the appropriate forms of the verbs in parentheses.

1. *Jak* _____ (*jmenovat se*) *tento hrad?*
2. *Slečno Veselá*, _____ (*potřebovat* - *já*) *ještě jednu maličkost.*
3. *Paní Nováková* _____ (*pracovat*) *také tady.*
4. *Kam* _____ (*dát* - *my*) *tu mapu?*
5. *Inženýra Pražáka* *ještě* _____ (*neznat* - *já*).
Oni také _____ (*potřebovat*) *nový psací stroj.*

7. *Ten starý magnetofon* _____ (*nechtít - já*). _____
(*nebýt - on*) *dobrý*.

8. _____ (*neznat - my*) *pana Baráka osobně*.

9. _____ (*zajímat se - oni*) *o toho umělce*.

10. _____ (*vidět - vy*) *toho pána tam napravo?* *To* _____
(*být*) *náš nový konzul*.

11. *Co ted'* _____ (*dělat - vy*), *slečno Veselá?* _____
(*psát - vy*) *ten dopis?*

12. _____ (*podívat se - my*) *na ten seznam*.

13. _____ (*myslet si - ty*), *že je to dobré?*

14. _____ (*nemít - my*) *tady žádný magnetofon*.

15. _____ (*rozumět - vy*) *dobře?*

7.e Form feminine family names from the following masculine names.

*Čermák
Veselý
Sovák
Nový
Jelínek
Uhlíř
Jašný
Procházka
Stehlík
Dokoupil
Starý
Tesař
Homolka
Pelc
Ryšavý*

7.f Now form masculine family names from the following feminine names.

*Hanáková
Rýznarová
Zemanová
Zlámalová
Novotná
Pekařová
Slmetrová*

Čtvrtá lekce

*Černá
Holubová
Pinkasová
Písecká
Žižková
Válková
Svecová
Stříbrná*

7.g Write the following sentences in Czech.

1. What is his full title?

2. Do you happen to know Mr. Pařízek?

3. You are interested in that artist, aren't you?

4. I don't see doctor Sadílek here.

5. I think that I know Ms. Nová.

6. We don't have a map here, do we?

7. Do you need a Czech dictionary?

8. He is the head of the legal section, isn't he?

9. She works for the American Embassy.

10. What is the name of that gentleman?

11. I don't know professor Štěpán yet.

12. Ms. Sladká works at the ministry.

13. Do you want to have a look at the list? It's ready.

14. Do you think he is a nice person?

15. How do you like this office?

GRAMMAR NOTES

1. Accusative case (2)

Nouns

1.a *Máte tady nějaký obraz?* Do you have a picture here?

Máte už ten seznam? Do you have the list yet?

As was shown in Lesson 3, these forms are in the accusative case, as objects of the verb **máte**. Here are further examples, also in the accusative case.

Zde nahoře vidíte pana Nováka. Here at the top you can see Mr. Novák.

Tady mám nějakého umělce. Here I have an artist.

These examples show masculine nouns with special accusative endings (-a for one group of nouns, -e for another group).

Masculine nouns in the accusative without special endings, and those with special endings, reflect a distinction between inanimate entities (**obraz**, **seznam**) and animate entities (**pan Novák**, **umělec**). Inanimate masculine nouns in the accusative have the same form as in the nominative (no endings); animate masculine nouns have special endings -a (hard ending), -e (soft ending).

1.b Some nouns show a change in the stem before endings. All masculine animate nouns ending in **-ec** and **-ek** in the nominative drop the vowel **-e-** when a case ending (such as the accusative) is added:

nominative	accusative
<i>umělec</i>	<i>umělce</i>
<i>velvyslanec</i>	<i>velvyslance</i>
<i>náměstek</i>	<i>náměstka</i>
<i>Jelínek</i>	<i>Jelínka</i>

Adjectives and demonstrative pronouns

Here are examples of masculine adjective forms accompanying both inanimate and animate nouns:

masculine inanimate accusative: **masculine animate accusative:**

*Máte nějaký obraz?
Dejte ten český slovník sem!* *Tady mám nějakého umělce.
Slečna Veselá zná českého malíře.*

These happen to be hard adjectives, and have the ending **-ého**. Here is an example of a soft adjective modifying a masculine animate noun in the accusative (together with the nominative form). The ending is **-ího**:

nominative:	accusative:
<i>moderní</i>	<i>Znáte toho moderního malíře?</i>

The demonstrative pronoun **ten** will have the ending **-oho**.

Znáte toho malíře?

1.c The accusative of the interrogative **kdo** is **koho**

*Znáte profesora Nováka osobně?
Koho?
Profesora Nováka.*

2. Prepositions followed by accusative case

*Pan Brown se zajímá o náměstka ministra kultury.
Podiváme se na ten seznam.
Je to titul pro promovaného právníka.*

Nouns (and any accompanying adjectives and demonstratives) occur with a particular case ending after prepositions. In the examples above, the noun after ***se zajímá o***, ***podíváme se na***, and ***pro*** is in the accusative.

3. About names and professions: masculine and feminine forms

3.a Some family names have the forms of adjectives and have adjectival endings. They have masculine or feminine endings depending on the sex of the person whose names they are. Many are hard adjectives and some are soft. Examples:

nominative

Pan Zrzavý
(hard masc.)

Slečna Veselá
(hard fem.)

accusative

Neznáte náhodou malíře Zrzavého?

Neznáte náhodou slečnu Veselou

A female with the first name above would be called ***Zrzavá***, a male with the second name would be called ***Veselý***.

Some names of professions are also adjective in form, e.g.: ***vedoucí*** (soft masc.) as in ***vedoucí oddělení*** "the head of section".

3.b Some nouns denoting professions also have masculine and feminine forms depending on the sex of the individual. The feminine versions show several types of formation.

Here are examples found in this lesson:

masculine

velvyslanec
zástupce

tajemník
pracovník

konzul

feminine

velvyslankyně
zástupkyně

tajemnice
pracovnice

konzulka

Most family names of males are nouns and have noun endings. The female versions add the suffix **-ová**. They are adjectives and have hard adjective endings.

masculine

Novák
Lendl
Jelinek
Kříž

feminine

Nováková
Lendlová
Jelinková
Křížová

Finally, **pan** is a hard masculine animate noun and has endings accordingly. However, **paní** "Ms." always has the same form, its ending never changing.

4. Verb groups - conjugation - *být* "to be"

4.a In Lesson 3 the "I" and "you" forms of verbs in the three verb classes were presented. In this lesson some "he" forms have occurred (they also mean "she", "it", as you can see):

Class I	(he)	<i>Co on dělá?</i> What does he do?
	(she)	<i>Slečna Veselá ho zná.</i> Ms. Veselá knows him.
	(he)	<i>Pan Brown se zajímá o náměstka ministra kultury.</i> Mr. Brown is interested in the Deputy Minister of Culture.
	(it)	<i>Co znamená titul JUDr.?</i> What does the title JUDr. mean?

Class II	(he)	<i>Potřebuje jeho telefonní číslo a adresu.</i> He needs his telephone number and address.
	(he)	<i>On pracuje na ministerstvu kultury.</i> He works at the Ministry of Culture.

Class III	(it)	<i>Jak se vám to líbi?</i> How do you like it? / How does it appeal to you? /
-----------	------	--

Some other new forms have also occurred.

Class II	(I)	<i>Hned to přinesu.</i> I'll bring it right away.
Class III	(you)	<i>Zde nahore vidíte pana Nováka.</i> Here at the top you see Mr. Novák.

Here is a complete list of verb forms. (It's convenient to designate "I", "you" etc. by 1st, 2nd person, etc.):

	Class I	Class II		Class III
singular				
1st pers. (I) 2nd pers. (you - familiar) 3rd pers. (he she it)	já mám ty máš on má ona ono	přinesu přineses přinese	potřebuji potřebuješ potřebuje	myslím myslīš myslí
plural				
1st pers. (we) 2nd pers. (you) 3rd pers. (they)	my máme vy máte oni mají	přineseme přinesete přinesou	potřebujeme potřebujete potřebuji	myslíme myslīte myslí

As to endings, the two groups in Class II differ only as to the 1st pers. singular (I) and the 3rd pers. plural (they) forms. And in colloquial usage, the difference disappears in favor of the **-U**, **-OU** endings.

(The 2nd person singular you - familiar forms are only used between individuals with a particularly close relationship. The "you" **vy** form is normally used among adults who do not know each other, and of course it is used in addressing a group).

4.b Here are the forms of **být** "to be".

singular	plural
(já) jsem	(my) jsme
(ty) jsi	(vy) jsíte
(on) je	(oni) jsou
(ona) je	(ony) jsou
(ono) je	(ona) jsou

5. Personal pronouns

Personal pronouns ("I", "you" etc.) appeared in the verb lists above (4). There is a three-way distinction in the "they" forms:

oni refers to masculine animate nouns in the plural.

ony refers to masculine inanimate nouns in the plural, and feminine nouns in the plural.

ona refers to neuter nouns in the plural.

Activity 8: CONVERSATIONAL DRILL

- 8.a Whom do you know at the Embassy?

(verb **znát**, acc. of animate nouns)

Koho znáte? Znáte také ...?

- 8.b Ask the other students for items they need for their offices and make up a list. (Some items may be requested by more than one student.) Read the list of items and the persons needing them:

(verb **potřebovat**, acc. of inanimate nouns)

Pan X potřebuje Pan X a paní Y potřebují

(verb **potřebovat**, preposition **pro**, acc. of animate and inanimate nouns)

- 8.c Your teacher will check back with you from the list:

Pro koho to potřebujete? Potřebujete to pro ... ?

Activity 9: SPEAKING ACTIVITY

- 9.a Using the titles in the supplement, find out from your teacher who the present incumbents are in the Embassy in Prague. Note down the names and positions. Then your teacher and other students will ask about individuals on the list.

Teacher: *Co je pan X?*

Co je paní Y?

Student: *Pan X je vojenský atašé.
(or)*

*Pani Y je konzulka.
(or)*

Teacher: *Kdo je vojenský atašé?*

Kdo je konzulka?

Student: *Pan X.*

Pani Y.

- 9.b Following the same procedure as in 9.a, provide information about yourself.

Teacher: *Jak se jmenujete?*

Student: *Já se jmenuji _____*

Teacher: *Vy jste konzul nebo politický pracovník?*

Student: *Já jsem _____*

Teacher: *Jaký máte akademický titul?*

Student: *Já mám titul _____*

Já jsem _____

READING

- I. Here are two lists of government officials attending a conference. Drawing on your own information as well as on the Czech words you know, identify as many of their titles as you can.

Porady se účastní:

za Československou socialistickou republiku - generální tajemník ÚV Komunistické strany Československa a prezident Československé socialistické republiky **Gustáv Husák** (vedoucí delegace), člen předsednictva ÚV KSČ a předseda vlády ČSSR **Lubomír Štrougal**, člen předsednictva ÚV KSČ **Miloš Jakeš**, člen předsednictva ÚV KSČ, první tajemník ÚV KSS **Jozef Lenárt**, kandidát předsednictva a tajemník ÚV KSČ **Josef Haman**, člen ÚV KSČ, místopředseda vlády ČSSR a stálý představitel ČSSR v RVHP **Rudolf Rohlíček**, člen ÚV KSČ, místopředseda vlády ČSSR a předseda Státní plánovací komise **Svatopluk Potáč** a vedoucí oddělení ÚV KSČ **Zbyněk Soják**.

Za SSSR -

generální tajemník ÚV Komunistické strany Sovětského svazu, předseda prezidia Nejvyššího sovětu SSSR **Konstantin Černenko** (vedoucí delegace), člen politického byra ÚV KSSS, předseda rady ministrů SSSR **Nikolaj Tichonov**, člen politického byra a tajemník ÚV KSSS **Michail Gorbačov**, člen politického byra ÚV KSSS, první náměstek předsedy rady ministrů SSSR, ministr zahraničních věcí SSSR **Andrej Gromyko**, člen politického byra a tajemník ÚV KSSS **Grigorij Romanov**, člen politického byra ÚV KSSS, ministr obrany SSSR **Dmitrij Ustinov**, kandidát politického byra a tajemník ÚV KSSS **Vladimir Dolgich**, tajemník ÚV KSSS **Konstantin Rusakov**, tajemník ÚV KSSS **Nikolaj Ryžkov**, člen ÚV KSS, náměstek předsedy rady ministrů SSSR, předseda Státního plánovacího výboru SSSR **Nikolaj Bajbakov**, člen ÚV KSSS, náměstek předsedy rady ministrů SSSR a stálý představitel SSSR v RVHP **Nikolaj Talyzin**.

Čtvrtá lekce

II. Identify which of these items deals with:

- a. receiving visitors
- b. making a visit
- c. getting a new position
- d. sending a message
- e. receiving a message
- f. returning from a visit

Who took the action in each case you identify, and what is his/her title?

★PRAHA 21. března (ČTK) - Generální tajemník ÚV KSČ a prezident ČSSR Gustáv Husák přijal ve středu v Praze nově jmenovaného velvyslance ČSSR ve Spojených státech mexických Jindřicha Tučka v souvislosti s jeho nástupem do diplomatické funkce.

PRAHA 12. června (z) - Člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ Vasil Bil'ak přijal v úterý delegaci Komunistické strany Španělska, vedenou generálním tajemníkem ÚV Ignaciem Gallegem, která přcestovala v ponděli večer do Prahy. Přijetí se dále zúčastnili kandidát ÚV KSČ, zástupce vedoucího oddělení mezinárodní politiky ÚV KSČ Michal Štefaňák a zástupce vedoucího oddělení mezinárodní politiky ÚV KSČ Radoslav Klein.

Praha 11. června (ČTK) - Generální tajemník ústředního výboru Komunistické strany Československa Gustáv Husák zaslal ústřednímu výboru Italské komunistické strany k úmrtí generálního tajemníka IKS Enrika Berlinguera soustrastný telegram.

★ Praha 12. června (ČTK) - Ministr zahraničních věcí ČSSR Bohuslav Chňoupek vykoná v nejbližších dnech oficiální návštěvy v Brazílské federativní republice, Argentinské republice a Kolumbijské republice. Návštěvy se uskuteční na základě pozvání ministrů zahraničních věcí těchto zemí.

VOCABULARY LIST

<i>číslo</i> n.	-	number
<i>člověk</i> m.	-	man, gentleman
<i>děkovat</i> (v) <i>děkuji</i> *	-	to thank
<i>dělat</i> (v)	-	to do
<i>doktor</i> m.	-	doctor
<i>generální</i>	-	general (adj.)
<i>grafik</i> m.	-	graphic artist
<i>ho</i>	-	him (acc.of on - he)
<i>hotový</i>	-	ready, finished
<i>jeho</i>	-	his
<i>ještě ne</i>	-	not yet
<i>koho?</i>	-	whom? (acc. of kdo)
<i>kultura</i> f.	-	culture
<i>malíř</i> m.	-	painter
<i>ministerstvo</i> n.	-	ministry
<i>ministr</i> m.	-	minister
<i>my</i>	-	we
<i>náměstek</i> m.	-	deputy
<i>navštívěnka</i> f.	-	business card
<i>nutně</i>	-	badly, necessarily
<i>oddělení</i> n.	-	section, department
<i>on, ona, ono</i>	-	he, she, it
<i>oni</i>	-	they
<i>osobně</i>	-	personally
<i>plný</i>	-	full
<i>pracovat</i> (v) <i>pracuji</i> *	-	to work
<i>právník</i> m.	-	lawyer
<i>příjemný</i>	-	nice, pleasant
<i>pro</i>	-	for
<i>profesor</i> m.	-	professor
<i>promovač</i> y	-	with a graduate degree
<i>redaktor</i> m.	-	editor
<i>ředitel</i> m.	-	manager, director
<i>tajemník</i> m.	-	secretary
<i>titul</i> m.	-	title
<i>toho</i>	-	that (acc. of ten , modifying an animate masc. noun)
<i>ty</i>	-	you (2nd pers. sg.)
<i>umělec</i> m.	-	artist
<i>už</i>	-	already
<i>velvyslanec</i> m.	-	ambassador
<i>zajímat se o</i> (v)	-	to be interested in
<i>znamenat</i> (v)	-	to mean
<i>známý</i>	-	famous, well-known

SUPPLEMENT

Positions at the U.S. Embassy in Prague

General functions

ambassador	- <i>velvyslanec</i> <i>m.</i>
DCM	- <i>zástupce (náměstek)</i> <i>m.</i> <i>velvyslance</i>
counselor	- <i>rada</i> <i>m.</i>
officer	- <i>pracovník</i> <i>m.</i>
secretary	- <i>tajemník</i> <i>m.</i>
consul	- <i>konzul</i> <i>m.</i>
vice-consul	- <i>vicekonzul</i> <i>m.</i>
assistant	- <i>asistent</i> <i>m.</i>

Specific functions

head of political section	- <i>vedoucí politického oddělení</i>
commercial	- <i>obchodního</i>
cultural	- <i>kulturního</i>
economic	- <i>ekonomického</i>
consular	- <i>konsulárního</i>
administrative	- <i>administrativního</i>
political officer	- <i>politický pracovník</i>
commercial officer	- <i>obchodní pracovník</i>
cultural officer	- <i>kulturní pracovník</i>
economic officer	- <i>hospodářský, (ekonomický)</i> <i>pracovník</i>
consular officer	- <i>konzulární pracovník</i>
administrative officer	- <i>administrativní pracovník</i>
communications officer	- <i>komunikační pracovník</i>
defense attache	- <i>vojenský atašé</i>
air-force attache	- <i>letecký atašé</i>

Feminine forms of the masculine nouns mentioned above are:

<i>velvyslanec</i>	- <i>velvyslankyně</i>
<i>tajemník</i>	- <i>tajemnice</i>
<i>zástupce</i>	- <i>zástupkyně</i>
<i>vicekonzul</i>	- <i>vicekonzulka</i>
<i>konzul</i>	- <i>konzulka</i>
<i>pracovník</i>	- <i>pracovnice</i>

Lekce 5 Ptáme se na cestu

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to ask one's way and to understand information received.
2. To be able to ask additional questions when necessary in order to verify the information received.

GRAMMAR GOALS:

1. Genitive case.
2. Genitive case - noun and adjective endings.
3. Prepositions and the genitive case.
4. Verbs of motion *jít* and *jet*.
5. Numerals.
6. Telling time.
7. *který - která - které*.
8. Other genitive endings - *ten, ta, to, co*.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Maps of Prague.
2. Tapes with unrestricted Czech.
3. Tape with recorded dialogues consisting of asking directions and getting answers.
4. Pictures of offices.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. What do you think is going on?
2. Who is asking questions - the man or the woman?
3. List the words you think you recognize.
4. Pick out at least three words you heard but do not know the meaning of.
5. Find the following phrases on the tape:

*jednu stanici
vy nejste Prazák
přímo přes most
šedivá budova
filozofická fakulta
dáte se doprava
Kaprova ulice
stanice metra
asi pět minut
velký kostel
malé náměstí
nemůžete se ztratit*

6. Was the questioner satisfied with the answers?
 7. Was the person who was giving answers helpful, patient, or impatient?
 8. What is the content of individual sections the teacher has divided the dialogue into?
-

Activity 2: WORK WITH A MAP OF PRAGUE

What is behind this activity?

Your goal is to become acquainted with landmarks in downtown Prague and to practice locating various places on the map, in Czech.

What do we do?

Using a map, your teacher will conduct you through a sequence of activities: providing you with information and checking your control of it by asking you questions and verifying your responses.

- 2.a Your teacher will point to certain locations on the map and name them.
- 2.b Now your teacher will point to various locations and ask questions for you to answer, such as:

Je to Americké velvyslanectví?

- 2.c Now your teacher will ask you to answer questions such as:

Kde je Americké velvyslanectví?

- 2.d Next, you will be asked to locate places on the map. Your teacher will read a list of locations. Indicate the first one by writing "1" at the proper location, write "2" for the next one, etc. The results then will be discussed in Czech by the group.
-
-

Activity 3: PRACTICE

- 3.a Pointing to various locations on the map, your teacher will relate them to each other:

Americké velvyslanectví je blízko Malostranského náměstí.

Prašná brána je daleko od Národního divadla.

- 3.b Still referring to the map, she/he will ask questions like:

Je Americké velvyslanectví blízko Malostranského náměstí? etc.

Answer yes or no, whichever the case may be.

- 3.c Continuing with the map, she/he will ask questions like:

Je Národní divadlo u Amerického velvyslanectví nebo u řeky Vltavy?

Answer yes or no, drawing on your knowledge of relative locations as before.

Activity 4: TASK CONSIDERATION

Suppose you want to get street directions from a Czech-speaking member of the Embassy staff. What kinds of things would you need to do in the course of such a conversation? For example, you will need to get his/her attention first so as to proceed politely to making a request for information. Since by now you know something about the geography of Prague, you may want to ask directions to a particular place. If you get more information than you can handle, you may want to slow down your informant and have available ways to sort out what he/she said ("Did you say ----- or -----?", "What does ----- mean?" etc.), or try to get a simpler answer. You will need to know how to bring the interchange to an end politely. Finally, you might consider what you will need in order to ask for help if you get lost later on. Try to work out what you need to say from the Czech you know. Your teacher will help you with this, and can fill in the gaps for you. Copy down the sentences you develop and practice using them with your teacher until you have practical control of them.

Activity 5: SAMPLE DIALOGUE

Mr. Brown is taking a short walk. He wants to get acquainted with Malá Strana and the neighborhood of the American Embassy. As he leaves the building, he runs into Mr. Ptáček, the Embassy driver.

- Ptáček: **Dobrý den, pane Brown, jak se máte?**
- Brown: **Děkuji, dobře. A jak se daří vám, pane Ptáček?**
- Ptáček: **Docela dobře, díky. Jdete na procházku, pane Brown?**
- Brown: **Ano, chci trochu poznat Malou Stranu. Prosím vás, kde je Malostranské náměstí a jak se tam dostanu?**
- Ptáček: **Z naší budovy jděte pořád dolů a tak přijdete do Karmelitské ulice. Tam zahněte doleva. Vidíte tu tramvaj, která stojí tam dole na rohu? Ta jede přímo na Malostranské náměstí.**
- Brown: **Je to daleko odsud? Nemám mnoho času. Chci být zpátky ve dvě hodiny.**
- Ptáček: **Ne, není to daleko, je to asi jen pět minut pěšky.**
- Brown: **Děkuji, doufám, že se neztratím.**

On his way back, Brown has to approach a passerby.

- Brown: **Prosím vás, pane, jak se dostanu odtud na Americké velvyslanectví?**
- Passer-by: **Vidíte ten autobus, který stojí u té vysoké budovy?**
- Brown: **U které?**
- Passer-by: **Tam u toho kostela. Tam je Malostranské náměstí. Jděte na druhou stranu ulice a potom pořád rovně. Je to asi čtvrtá ulice napravo. Ale raději se tam někoho zeptejte.**
- Brown: **Děkuji vám mockrát. Z Karmelitské ulice už cestu znám.**

Ptáček: HELLO, MR. BROWN. HOW ARE YOU?

Brown: THANK YOU, VERY WELL. AND HOW ARE YOU DOING, MR. PTÁČEK?

Ptáček: QUITE WELL, THANK YOU. ARE YOU GOING FOR A WALK, MR. BROWN?

Brown: YES, I AM. I WANT TO GET ACQUAINTED WITH **Malá Strana** A LITTLE BIT. WHERE IS **Malostranské náměstí**, AND HOW CAN I GET THERE?

Ptáček: FROM OUR BUILDING GO STRAIGHT DOWN AND YOU WILL COME TO **Karmelitská ulice**. THERE YOU TURN LEFT. DO YOU SEE THE STREETCAR WHICH IS STANDING DOWN THERE ON THE CORNER? THAT ONE GOES RIGHT TO **Malostranské náměstí**.

Brown: IS IT FAR FROM HERE? I DON'T HAVE MUCH TIME. I WANT TO BE BACK AT TWO O'CLOCK.

Ptáček: NO, IT'S NOT FAR, IT'S ONLY ABOUT A FIVE-MINUTE WALK.

Brown: THANK YOU. I HOPE I WON'T GET LOST.

Brown: EXCUSE ME, SIR, HOW CAN I GET FROM HERE TO THE AMERICAN EMBASSY?

Passerby: DO YOU SEE THE BUS STANDING BY THAT TALL BUILDING?

Brown: WHICH BUILDING?

Passerby: THERE BY THE CHURCH. **Malostranské náměstí** IS RIGHT THERE. GO TO THE OTHER SIDE OF THE STREET AND THEN STRAIGHT AHEAD. IT'S ABOUT THE FOURTH STREET ON THE RIGHT. BUT YOU'D BETTER ASK SOMEONE THERE.

Brown: THANK YOU VERY MUCH. FROM **Karmelitská ulice** I KNOW MY WAY.

5.a

NARRATIVE

Pan Brown teď jde na krátkou procházku. Chce poznat Malou Stranu a okolí Amerického velvyslanectví. Ptá se pana Ptáčka, řidiče velvyslanectví, jak se dostane na Pražský hrad. Pan Ptáček mu říká, že musí jít nejdříve nahoru kolem Německého velvyslanectví a restaurace, která se jmenuje Lobkovická vinárna. A tak přijde na Strahov. U Strahovského kláštera zahne doprava a přijde do Nerudovky. Odtamtud může jít na Hrad kolem Lorety přes Hradčanské náměstí a nebo může uhnout doprava a přijde na Pražský hrad z druhé strany. Z Pražského hradu jde pan Brown zpátky na velvyslanectví přes Malostranské náměstí. U kostela, který se jmenuje chrám svatého Mikuláše, se ptá, jak se dostane do Karmelitské ulice. Odtamtud už cestu zná.

5.b

What Did They Say?

5.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogues or the narrative for the answer.

1. *Kam jde pan Brown?*
 2. *Jak se má pan Ptáček?*
 3. *Co je pan Ptáček?*
 4. *Co chce poznat pan Brown?*
 5. *Je Malostranské náměstí daleko od velvyslanectví?*
 6. *V kolik hodin chce být pan Brown zpátky?*
 7. *Je Karmelitská ulice blízko Amerického velvyslanectví?*
 8. *Odkud zná pan Brown cestu zpátky?*
 9. *Jak se jmenuje ta restaurace, která je blízko Německého velvyslanectví?*
 10. *Kam jede ta tramvaj, která stojí tam dole na rohu?*
-

NOTES

- A jak se daří vám?** - And how are you doing?
- Děkuji vám mockrát.** - Thank you very much.
- Dobrý den.** - Hello. (Good morning, good afternoon)
- Docela dobře, díky.** - Quite well, thank you.
- Jak se máte?** - How are you?
- Jak se tam dostanu?** - How can I get there?
- Jděte!** - Go. (imperative) walking, on foot
- Je to pět minut pěšky.** - It's a five-minute walk.
- Nemám dost času.** - I don't have enough time.
- Raději se tam někoho zeptejte.** - You'd better ask someone there.
- Z naší budovy jděte dolů.** - From our building go down.
- Jděte na druhou stranu ulice.** - Go to the other side of the street.
- Pan Ptáček mu říká.** - Mr. Ptáček is saying to him.
- Chci být zpátky ve dvě hodiny.** - I want to be back at two o'clock.
- Jdětě pořád rovně.** - Go straight ahead.
- Odtamtud může jít ...** - From there he can go ...

Activity 6: PRACTICE DRILLS

6.a Choose a combination of items from the columns below and try to follow the sequence at the bottom of the page.

A	B	C	D
<i>To je kniha</i>		<i>pražský národní americký starý nový český moderní příjemný promovaný známý politický generální obchodní hospodářský ekonomický konzulární komunikační vojenský letecký armádní německý anglický</i>	<i>pan Novák pan Uhliř pan Kubínek slečna Stará slečna Stávková slečna Modrá paní Havlíková paní Jelinková inženýr Lendl ředitel Šmid paní Nováková redaktor Veselý doktor Nový profesor Jehlik konzul Bell</i>
<i>To je kancelář</i>			
<i>To je fotografie</i>	<i>ten</i>		
<i>To je slovník</i>			
<i>To je obraz</i>			
<i>To je</i>			
<i>To je magnetofon</i>	<i>ta</i>		
<i>To není kniha</i>			
<i>Není to kancelář</i>			
<i>To není sekretářka</i>			
			<i>profesor právník umělec ministr grafik tajemník ředitel velvyslanec vedoucí pracovník atašé konzul vicekonzul asistent sekretářka diplomat pracovnice velvyslankyně</i>

A + D

A + B + D

A + B + C + D

To je kniha pana Nováka.

To je kniha té sekretářky.

To je kniha toho amerického umělce.

6.b Following the same procedure as in 6.a, try to produce sentences from the columns below.

A	B	C	D
<i>Chcete se zeptat ... ?</i> <i>Zeptáme se ...</i> <i>Pan Brown se zeptá ...</i> <i>Ptá se ... ?</i> <i>Oni se ptají ...</i> <i>Neptají se ...</i> <i>Kdo se zeptá ... ?</i> <i>Kdo se chce zeptat ... ?</i> <i>Oni se zeptají ...</i>	<i>ten</i> <i>ta</i>	<i>český</i> <i>americký</i> <i>německý</i> <i>nový</i> <i>starý</i> <i>příjemný</i> <i>politický</i> <i>obchodní</i> <i>generální</i> <i>hospodářský</i> <i>konzulární</i> <i>ekonomický</i> <i>komunikační</i> <i>vojenský</i> <i>letecký</i> <i>armádní</i> <i>anglický</i> <i>administrativní</i>	<i>diplomat</i> <i>pracovník</i> <i>pracovnice</i> <i>sekretářka</i> <i>tajemník</i> <i>vedoucí</i> <i>zástupce</i> <i>zástupkyně</i> <i>velvyslanec</i> <i>velvyslankyně</i> <i>atašé</i> <i>konzul</i> <i>vicekonzul</i> <i>náměstek</i> <i>ředitel</i> <i>redaktor</i> <i>ministr</i> <i>řidič</i>

6.c Following the same procedure as in 6.a and 6.b above, try to produce sentences from the columns below.

A	B	C
<i>Ministerstvo kultury</i> <i>Zastávka autobusu</i> <i>Zastávka tramvaje</i> <i>Stanice metra</i> <i>Národní divadlo</i> <i>Americké velvyslanectví</i>	<i>je (není)</i> <i>daleko od</i> <i>blízko</i> <i>vedle</i>	<i>ten starý kostel</i> <i>ta nová restaurace</i> <i>ta moderní věž</i> <i>to malé náměstí</i> <i>Staroměstské náměstí</i> <i>Václavské náměstí</i> <i>Prašná brána</i> <i>pražské letiště</i> <i>Strahovský klášter</i> <i>starý chrám</i> <i>Petrinský park</i> <i>ten druhý most</i>
<i>Psací stroj</i> <i>Nová knihovna</i> <i>Psací stůl</i> <i>Magnetofon</i>	<i>je (není)</i> <i>blízko</i> <i>daleko od</i> <i>vedle</i> <i>u</i>	<i>ten malý psací stůl</i> <i>ta moderní knihovna</i> <i>to nové rádio</i> <i>ten velký košík</i> <i>ten starý kalendář</i> <i>ten psací stroj</i> <i>ten telefonní seznam</i> <i>ten kazetový magnetofon</i>
<i>Tramvaj číslo 8</i> <i>Autobus číslo 10</i>	<i>jede (nejede)</i> <i>kolem</i>	<i>ten vysoký dům</i> <i>ta moderní budova</i> <i>ta stará restaurace</i> <i>to malé náměstí</i>
<i>On tam</i>	<i>jde (přijde)</i> <i>bez</i> <i>místo</i>	<i>americký konzul</i> <i>nová sekretářka</i> <i>ekonomický náměstek</i> <i>vojenský ataše</i> <i>pan Kovář</i> <i>pan Lukáš</i>

Now try reproducing sentences yourself by using items from different columns.

- 6.d Try completing the following sentence. (**odsud** means "from here"). If you have difficulty, ask your teacher to help you or refer to Lesson 4, grammar note 2.

*Prosím vás, pane,
jak se dostanu odsud ...*

na Malostranské náměstí?
Malá Strana?
Americké velvyslanectví?
zastávka autobusu?
Václavské náměstí?
pražské letiště?
ministerstvo kultury?
univerzita?
Pražský hrad?
zastávka tramvaje?
křižovatka Můstek?
Německé velvyslanectví?
Strahov?

- 6.e Now try completing the sentence with a " from - to " component.

Prosím vás, pane, jak se dostanu ... ?

from (**z**, **ze**, **od**)

to (**na**)

z budova velvyslanectví
nové letiště
Václavské náměstí
Pražský hrad
Německé velvyslanectví
křižovatka Můstek
Malostranské náměstí
Malá Strana
Karmelitská ulice

ze zastávka tramvaje
Strahov
Staroměstské náměstí
Strahovský klášter

od Národní divadlo
Mostecká věž
Stará synagoga
Národní muzeum
Prašná brána

na Malostranské náměstí
Malá Strana
Americké velvyslanectví
zastávka autobusu
Václavské náměstí
pražské letiště
ministerstvo kultury
Pražský hrad
Staroměstské náměstí
zastávka tramvaje
křižovatka Můstek
Německé velvyslanectví
Strahov

6.f Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below.
Then try it yourself.

A	B	C
<i>Vedle</i>		<i>stojí pan Brown?</i> <i>stojí slečna Nováková?</i> <i>stojí paní Hladká?</i> <i>stojí Prašná brána?</i> <i>stojí profesor Nový?</i> <i>jede tramvaj číslo 8?</i> <i>je psací stroj?</i> <i>je telefonní seznam?</i> <i>je Mostecká věž?</i> <i>je zastávka tramvaje?</i> <i>je zastávka autobusu?</i> <i>je mapa Prahy?</i>
<i>U</i>	<i>kdo</i>	
<i>Kolem</i>	<i>co</i>	
<i>Blízko</i>		

6.g Following the same procedure as in 6.a, try to produce sentences from the columns below.

A	B	C
Já		na letiště
Ty		nádraží
On		velvyslanectví
Ona		Karlovo náměstí
My		Pražský hrad
Vy		Malou Stranu
Oni		krátkou procházku
Já a on	jít	zastávku autobusu
Ona a ty	jet	zastávku tramvaje
Vy a já		
On a ona		
My a on		
Ty a on		
		do parku
		budovy velvyslanectví
		pražské katedrály
		Národního muzea
		kostela
		divadla
		kanceláře
		Prahy
		restaurace
		z Malostranského náměstí
		Pražského hradu
		krátké procházky
		nového letiště
		kostela
		kanceláře
		budovy velvyslanectví
		ze zastávky tramvaje
		Strahova
		zastávky autobusu

Now try these variations:

B + C Omit personal pronouns: *Jedu do kanceláře.*

B + C Form questions: *Jdeš z kostela?*

A + B + C Now practice in the negative: *Já nejedu z nového letiště*

..... B + C Instead of personal pronouns,
substitute names and titles: *Pan Novák nejde do divadla.
Profesor Lendl jede na letiště?*

- 6.h Ask your teacher to say the numbers from 1 to 12 in Czech one at a time. Listen carefully to each and then repeat them.
-

- 6.i Fill in the blanks in the following sentences, using the appropriate form of **který**.

1. *Tramvaj, _____ stojí tam dole na rohu, jede na Malostranské náměstí.*
 2. *Toho pána, _____ vidíte vedle pana Browna, ještě neznáni.*
 3. *Jak se jmenuje ta paní, _____ pracuje na ministerstvu kultury?*
 4. *Autobus, _____ má číslo 6, jede na Malou Stranu.*
 5. *Budova, _____ vidíte tam na rohu, je budova ministerstva kultury.*
 6. *Ten psací stroj, _____ má pan Brown, je elektrický.*
 7. *To rádio, _____ je vedle knihovny, je nové.*
 8. *Znáte toho pána, _____ stojí vedle paní Staré?*
 9. *Zastávka, ze _____ se pan Brown dostane na Václavské náměstí, se jmenuje Malostranská.*
 10. *To je to divadlo, o _____ se zajímáte.*
 11. *Ta mapa, na _____ se chcete podivat, je tady.*
 12. *Ten chrám, kolem _____ ted' jedeme, je Stará synagoga.*
 13. *Jak se jmenuje ten pán, vedle _____ stojí slečna Nováková?*
 14. *Znáte toho pána, _____ je vedle paní Novákové?*
 15. *To ministerstvo, kolem _____ musíte jít, je ministerstvo kultury.*
-

- 6.j Your teacher will read each mini-conversation straight through several times. Try listening first without looking at the book, attaching meaning to the endings. Ask for repeats of parts you aren't sure of.

When you feel you are ready, fill in the blanks below.

Pane Brown, tady máte navštívenk_ pan_ Hladk_ _.

Děkuji vám, slečno Veselá.

Tady vidíte jeho telefon_ čisl_ a jeho adres_.

Vy znáte pan_ Hladk_ ___ osobně?
 Ne, pan_ Hladk_ ___ osobně neznám, ale znám česk_ ___ malíř_
 Novák_, ten je také na seznamu.

Zajímáte se o doktor_ Lendl_ ?
 Ano, potřebuji jeho navštívenk_. Nevidím tady jeho adres_ a telefon_ čísl_.

Prosím vás, jak se dostanu na Americk_ velvyslanectv_ ?
 Jděte na druh_ stran_ ulic_, zahněte u kostel_ doprava a přijdete do Karmelitsk_ ulic_.
 Děkuji mnohokrát, z Karmelitsk_ ulic_ už cest_ znám.

6.k Fill in the blanks in the following sentences. Make sure you understand the meaning.

Dobrý den, pane Brown, jak _____ (mít se)?
 Dobре, слѣдно Веселá. A jak se _____ (dařit) vám?
 Také docela dobře. _____ (Jít) teď na procházku, pane Brown?
 Ano, _____ (chtít) trochu poznat Malou Stranu, ale
 _____ (nemít) mnoho času.

Prosím vás, jak _____ (dostat se) slečna Veselá na Americké velvyslanectví?
 _____ (Vidět) ten autobus, který _____ (stát)
 tam na rohu?
 Ano, _____ (vidět) ho.
 Tak tam u kostela _____ (muset) zahnout doleva.
 Pak _____ (přijít) do Karmelitské ulice. Tam už
 _____ (neztratit se).
 Já _____ (myslet), že ona už to tam _____ (znát).

Kam _____ (jít), pane Brown?
 (Chtít se) ted' podívat na Pražský hrad.
 _____ (Znát) cestu na Pražský hrad?
 Ne, _____ (neznat), ale _____ (vidět) věž
 chrámu svatého Václava odsud. To _____ (nebýt) daleko, že?
 Ne, to _____ (být) jen asi deset minut pěšky.

Now fill in the blanks yourself and read the sentences back to your teacher, following his/her directions.

Pátá lekce

6.I Write the following sentences in Czech.

1. How are you, Mr. Novák? Where are you going?

2. Is Charles Bridge far from the American Embassy?

3. This is the office of our new manager.

4. The bus stop is right by the old church.

5. We will ask the Czech diplomat.

6. Excuse me, please how can I get to Prague airport from here?

7. The National Theater is located near the Moldau River.

8. Instead of that old radio we will put a taperecorder there.

9. The first streetcar from here goes at 4 o'clock.

10. What is the name of the square which is close to the American Embassy?

11. The building you see on the left is the National Museum.

12. Where are you going? To the park for a walk ?

13. Do you know the lady standing close to Mr. Pařízek?

14. Here is the list you want to have a look at.

15. He must be back at two o'clock.

16. Is she from Smíchov or from Malá Strana?

17. It's not far from here. It's only a ten-minute walk.

18. He is going to Bratislava without his wife, isn't he?

19. What is the telephone book next to? The typewriter?

20. Does this bus go to Brno?

GRAMMAR NOTES

1. Genitive case

You have been learning some sentences in which a new set of noun and adjective endings occur. These are genitive case endings, e.g.:

kancelář pana Browna

Mr. Brown's office (the office of Mr. Brown)

navštívenka paně Nováka

Mr. Novák's business card

The above examples illustrate one of the meanings conveyed by these endings - that of possession.

Another meaning is shown by these examples:

fotografie Prahy
zastávka tramvaje

photograph of Prague
streetcar stop ("stop of the streetcar")

budova velvyslanectví

Embassy building ("building of the Embassy")

Here the endings indicate a connection or association between two nouns (sometimes equivalent to "X of Y").

A very frequent occurrence of genitive endings is with nouns following a preposition:

vedle knihovny
u okna
blízko velvyslanectví
do Prahy

next to the bookcase
by the window
near the Embassy
to Prague

Some verbs take the genitive case as, for example, *ptát se*.

Chci se zeptat pana Browna. I want to ask Mr. Brown.

2. Genitive case - noun and adjective endings

2.a Nouns

As with all cases in Czech, there are a number of different genitive case endings for nouns. The differences can be related to the categories masculine/feminine/neuter, and within these to the categories hard/soft.

For masculine nouns there is the further category animate/inanimate.

Some nouns are "irregular", i. e., have endings at variance with the ones associated with most nouns sharing their category groupings. These must be learned individually. Also, in one-syllable masculine nouns with "ů" in the stem, the "ů" will change into "o." Because of this complexity, it takes a good deal of listening and practice over a period of time to gain consistent control of endings. As a start, this note provides an overview of the genitive endings for nouns.

	masculine	ending
hard animate		
	<i>To je kancelář pana Browna.</i>	-a
	It's Mr. Brown's office.	

hard inanimate		
	<i>Telefoniční seznam je vedle slovníku.</i>	-u
	The telephone book is next to the dictionary.	

Židle je vedle stolu.
The chair is next to the table.

<i>Autobus je tam u kostela.</i>	-a (irreg.)
The bus is there by the church.	

soft animate

To je kancelář velvyslance.
It's the Ambassador's office.

-e

soft inanimate

Zidle je vedle koše.
The chair is next to the wastebasket.

-e

feminine

hard

Psací stůl je vedle knihovny.
The desk is next to the bookcase.

-y

soft

Pan Brown jde do kanceláře.
Mr. Brown is going to the office.

-e

Mapa je vedle fotografie.

The map is next to the photograph.

neuter

hard

Psací stroj je u okna.
The typewriter is next to the window.

-a

soft

Velvyslanectví je daleko od letiště.
The Embassy is far from the airport.

-e (-ě after -d, -t, -n)

Karmelitská ulice je blízko velvyslanectví.

Karmelitská Street is near the Embassy.

-i

2.b Adjectives

The set of genitive endings for adjectives is less complex than that of nouns. Since adjectives have forms for all three genders, we present them here under the main headings of "hard" and "soft".

hard

ending

masculine and neuter

Kancelář nového konzula je zde napravo. (masc.) -ého
The new consul's office is here on the right.

Z pražského letiště je to daleko. (neuter)
It's far from the Prague airport.

feminine

Má to od nové sekretářky.
He has it from the new secretary.

-é

soft

masculine and neuter

Pracuje bez osobního tajemníka. (masc.)
She works without a personal secretary.

-ího

Pan Novák jede do hlavního města. (neuter)
Mr. Novák is going to the capital.

feminine

Místo té moderní knihovny tam dáme tu starou. -í
Instead of the modern bookcase we'll put the old one there.

2.c Other genitive forms

ten (to) **ta (to)** **to (to)**

<i>Stojí vedle</i>	toho	<i>studenta hradu muže stroje</i>
	té	<i>kina letiště nádraží</i>

školy	restaurace	kanceláře
--------------	-------------------	------------------

kdo "who", **co** "what"

Vedle koho stojí pan Brown? **koho**
Whom is Mr. Brown standing next to?

U čeho je psací stůl? **čeho**
What is the desk next to?

3. Prepositions and the genitive case

3.a As was mentioned in 1. above, when certain prepositions occur before a noun, that noun has a genitive ending.

These are the most common:

u	- at, by	vedle	- next to, beside	kolem-	around, past
do	- to	bez	- without	místo	instead of
z (ze)	- from, of	blízko	- near		
daleko od	- far from	od	- from		

Some prepositions have an expanded form, e. g.: **ze**. This occurs when the following word begins either with the same consonant as that of the preposition or with certain groups of consonants.

Pan Novák je ze Starého Města.

- 3.b Both **z** and **od** are listed above as meaning "from". However they make a possible distinction in Czech which is not explicit in English "from". "**z**" indicates motion outward from within a place, **od** indicates motion away from a place considered as a location.

Jde z budovy velvyslanectví.

He's leaving (going out from inside) the Embassy building.

Jde od budovy velvyslanectví.

He's leaving (going away from) the Embassy building.

4. "Going" in Czech : *jít* and *jet*

Kam jdete? (*jít*)

Kam jedete? (*jet*)

The equivalent in English of both these sentences is "Where are you going?" The Czech sentence, however, makes a distinction: the verb in the first sentence specifies going on foot, while the verb in the other sentence specifies going by vehicle. In reference to the motion of a vehicle itself, forms of the verb *jet* occur:

Tramvaj jede přímo na Malostranské náměstí.

The streetcar goes right to Malostranské Square.

In certain contexts *jít* usually occurs regardless of the mode of going. These are going to school, the theater, a concert, the movies, a restaurant.

Here are the forms of the two verbs:

<i>jít</i>	<i>jet</i>
------------	------------

I	<i>jdu</i>	<i>jedu</i>
you (informal)	<i>jdeš</i>	<i>jedeš</i>
he, she, it	<i>jde</i>	<i>jede</i>
we	<i>jdeme</i>	<i>jedeme</i>
you	<i>jdete</i>	<i>jedete</i>
they	<i>jdou</i>	<i>jedou</i>

5. Numbers

5.a Ordinals

You have already seen the Czech words for "first" through "fifth" in the headings of these five lessons. They are adjectives. Two of them are soft adjectives; all the rest are hard.

soft	hard
<i>první</i>	- first
<i>třetí</i>	- third
	<i>druhý</i> - second
	<i>čtvrtý</i> - fourth
	<i>pátý</i> - fifth

5.b Cardinals

The numeral for "one" reflects the gender of nouns it precedes. As with all numerals, there are also endings for each case. Here are the nominal singular forms:

<i>Jeden</i> slovník je tam dole.	(masculine)
<i>Jedna</i> mapa je tam nahoře.	(feminine)
<i>Jedno</i> rádio je pana Browna.	(neuter)

Jeden, jedna, jedno has the same endings as **ten, ta, to**.

The numeral 2 also has forms reflecting gender but with a set of endings different from those above. *Dva* - masc., *dvě* - fem. and neuter. The numerals for 3 and above do not reflect gender, but have yet other sets of endings. More on these points later.

Here are the nominative forms for the numerals 3 - 12:

<i>tři</i>	3
<i>čtyři</i>	4
<i>pět</i>	5
<i>šest</i>	6
<i>sedm</i>	7
<i>osm</i>	8
<i>devět</i>	9
<i>deset</i>	10
<i>jedenáct</i>	11
<i>dvanáct</i>	12

6. Telling Time

<i>První tramvaj jede</i>	<i>v jednu</i>	<i>hodinu</i>
	<i>ve dvě ve tři ve čtyři</i>	<i>hodiny</i>
	<i>v pět v šest etc.</i>	<i>hodin</i>

Time expressions like "at one o'clock" consist of:

v	+	numeral	+	<i>hodinu</i>	(after 1)
ve	+	numeral	+	<i>hodiny</i>	(after 2, 3, 4)
v	+	numeral	+	<i>hodin</i>	(after 5 and up)

The ending on ***hodinu*** is accusative; the other endings will be identified later. The accusative of the numerals 2 and up is the same as the nominative.

7. *který - která - které*

This is a relative pronoun meaning "which", "who", ("that"). It has the same endings as hard adjectives.

Ten pán, který stojí tam na rohu, je pan Novák.
The man who is standing on the corner is Mr. Novák.

To je tramvaj, která jede na Malou Stranu.
This is the streetcar that goes to Malá Strana.

Náměstí, které je blízko velvyslanectví, se jmenuje Malostranské.
The square (which is) close to the Embassy is called Malostranské náměstí.

The relative pronoun has the same gender as the noun it refers back to. Its case, however, depends on its function in its own clause.

Ten diplomat, kterého vidíte, je pan Brown.
The diplomat whom you see is Mr. Brown.

Here, **kterého** is animate accusative, as the object of *vidíte*.

Kde je zastávka, ze které se dostanu na Malou Stranu?
Where is the stop from which I can get to Malá Strana?

In this sentence, **které** is genitive after the preposition **ze**.

Activity 7: CONVERSATIONAL DRILL

- 7.a Your teacher will ask you questions about the location of various places, e. g : Where do you live? (near what, next to what, far from what) (gen. sg. of inanim. nouns)

Blízko čeho bydlíte? Bydlíte daleko od ... ?

- 7.b From whom do you have a specific item? (gen. sg. of anim. nouns)

Od koho máte ... ? Je to od ... ?

- 7.c To whom does this belong? (gen. sg. of anim. nouns)

Čí je ... ? Je to kancelář ... ?

- 7.d Discuss the positions of various items in the classroom. (nom. sg. and adverbs of location)
(gen. sg. of inanim. nouns)

Kde je ... ? Vedle čeho je ... ?

oo

Activity 8: SPEAKING ACTIVITY

What is behind this activity?

Students practice their skills in understanding and retaining information.

What do we do?

- a. Your teacher will help you pinpoint a specific location on the map of Prague which corresponds to a specific dialogue given in the Supplement and recorded on tape.
 - b. First listen to the dialogue without following it on the map. Should there be a word or construction which prevents you from understanding the dialogue, ask your teacher.
 - c. This time listen to the dialogue and at the same time try to follow the directions on the map. If you are having a lot of difficulty, check the written text and then listen to the tape again.
 - d. Using the pictures of offices, discuss the locations of various items using prepositions: *u, vedle, nedaleko, blízko, daleko od*, etc.
-

READING

Certain words and phrases frequently recur in news items. This is especially noticeable in short items like the following. Look through the items in each group and identify the common repeaters, e.g., *přijal, návštěvě* etc. List them and find out what they mean. Don't ignore the meanings contributed by endings as you compile your list. Thus in the first sentence below, **generální tajemník** is in the nominative, while **generálního tajemníka** is in the animate accusative.

Confirm your understanding of the recurring items - don't try to account for every word. There will be ample opportunity to add to your vocabulary as the course progresses.

I.

* Generální tajemník BKS

Todor Živkov přijal v Sofii generálního tajemníka španělské KS Herarda Iglesiase, který je v Bulharsku na přátelské návštěvě. Oba představitelé si vyměnili informace o úkolech, které obě strany řeší, a jednali též o aktuálních otázkách mezinárodní situace a mezinárodního komunistického a dělnického hnutí. (Zr)

* Nové velvyslance

Pákistánské islámské republiky Zafara Mahmuda a Konžské lidové republiky Francka Gastona Tsikabaku Lupeye přijal v úterý v Praze v souvislosti s nadcházejícím předáním jejich pověřovacích listin prezidentu ČSSR náměstek ministra zahraničních věcí Stanislav Svoboda.

★ **VIETNAMSKÁ DELEGACE**, vedená členem ÚV KS Vietnamu, vedoucím tajemníkem MV KS v Ho Či Minově městě Nguyenem-van Linhem, která je v Bratislavě na přátelské návštěvě, zavítala v úterý do závodu MDŽ. Hosté si prohlédli mj. provozy, v nichž se připravuje více než tři sta pracovníků pro vietnamský textilní průmysl.

★ **NA PŘÁTELSKOU NÁVŠTĚVU BLR** přiletěl ve středu člen politického byra ÚV MSDS a předseda rady ministrů MLR György Lázár.

II.

VELVYSLANCE KAMBODŽSKÉ LIDOVÉ REPUBLIKY v ČSSR
Phanga Sareta přijal v úterý v Praze člen předsednictva ÚV KSČ předseda ČNR Josef Kempný. V srdečném rozhovoru ocenili význam vzájemných vztahů obou zemí v duchu přátelství, spolupráce a pomoci.

Přijetí u L. Štrougalu

PRAHA 14. května (ČTK) - Předseda vlády ČSSR Lubomír Štrougal přijal v pondělí v Praze velvyslance Spojených států Williama Henryho Luerse v souvislosti s jeho nástupem do funkce.

Velvyslanec Iráku u předsedy FS

Praha 27. března (ČTK) - Člen předsednictva ÚV KSČ a předseda Federálního shromáždění ČSSR Alois Indra přijal v úterý v Praze mimořádného a zplnomocněného velvyslance Irácké republiky v ČSSR Tariqa Ahmeda al Marúfa v souvislosti s jeho nástupem do funkce.

III.

★ **NA POZVÁNI VLÁMSKÉHO MINISTRA FINANCIÍ** Hugo Schlitze odcestoval v úterý na pracovní návštěvu do Belgie ministr financí ČSSR Jaroslav Tlapák.

★ **DO ČESkoslovenska přicestovala** ve čtvrtek na pozvání Čs. společnosti pro mezinárodní styky delegace Čínské lidové společnosti pro přátelství se zahraničím, vedená jejím předsedou Wang Ping - Nanem. Účelem návštěvy je výměna zkušeností z práce těchto nevládních organizací.

★ Host z Moskvy

Praha (vp). Na pozvání Pražské odborové rady přicestoval včera do hlavního města předseda Moskevské odborové rady soudruh L. V. Petrov. Dnes odpoledne v doprovodu předsedy POR J. Bílka navštívil n.p. Praha, závod Klementa Gottwalda. Po prohlídce závodu se uskutečnila beseda se zástupci odborového hnutí a vedení závodu.

VOCABULARY LIST

<i>autobus</i> <i>m.</i>	- bus
<i>bez</i>	- without
<i>čas</i> <i>m.</i>	- time
<i>cesta</i> <i>f.</i>	- way, road
<i>chrám</i> <i>m.</i>	- church
<i>číslo</i> <i>n.</i>	- number
<i>čtvrtý</i>	- fourth
<i>čtyři</i>	- four
<i>daleko od</i>	- far from
<i>den</i> <i>m.</i>	- day
<i>deset</i>	- ten
<i>devět</i>	- nine
<i>dialog</i> <i>m.</i>	- dialogue
<i>díky</i>	- thanks
<i>diplomat</i> <i>m.</i>	- diplomat
<i>do</i>	- to, into
<i>dobře</i>	- well
<i>docela</i>	- quite
<i>doleva</i>	- to the left
<i>dolů</i>	- down (motion)
<i>doprava</i>	- to the right (motion)
<i>dostat se</i> (<i>II - perf.</i>) <i>dostanu se</i> *	- to get (someplace)
<i>doufat</i> (<i>I - imp.</i>)	- to hope
<i>druhý</i>	- second
<i>dva, dvě</i>	- two (masc., and fem. and neuter forms)
<i>dvanáct</i>	- twelve
<i>hlavní</i>	- main
<i>hodina</i> <i>f.</i>	- hour
<i>jak</i>	- how
<i>jeden, jedna, jedno</i>	- one (masc., fem. and neuter forms)
<i>jedenáct</i>	- eleven
<i>jen</i>	- only
<i>jet</i> (<i>II - imp.</i>) <i>jedu</i> *	- to go (by means of a vehicle)
<i>jít</i> (<i>II - imp.</i>) <i>jdu</i> *	- to go (on foot)
<i>klášter</i> <i>m.</i>	- monastery
<i>kolem</i>	- around, past
<i>kostel</i> <i>m.</i>	- church
<i>krátký</i>	- short
<i>který, která, které</i>	- that - which - who (masc., fem. and neuter forms)
<i>Loreta</i> <i>f.</i>	- Loreta Monastery
<i>místo</i>	- instead of
<i>mockrát</i>	- many times, very much
<i>muset</i> (<i>III - imp.</i>)	- must, to have to
<i>nejdříve</i>	- first of all
<i>německý</i>	- German (adj.)
<i>od</i>	- from
<i>odtam</i>	- from there
<i>odtud, odsud</i>	- from here
<i>okolí</i> <i>n.</i>	- vicinity, neighborhood
<i>osm</i>	- eight
<i>osobní</i>	- personal
<i>pátý</i>	- fifth

Pátá lekce

pěšky	-	on foot
pět	-	five
poznat (perf. - I)	-	to get to know
přijít (II - perf.)	-	to come
přes	-	across
procházka f.	-	walk
první	-	first
ptát se (I - imp.)	-	to ask about
restaurace f.	-	restaurant
řidič m.	-	driver
říkat (I - imp.)	-	to say
rovně	-	straight ahead
sedm	-	seven
stát (III - imp.) stojím*	-	to stand
Strahov m.	-	Strahov (section of Prague)
strána f.	-	side
ted'	-	now
tramvaj f.	-	streetcar, tram
třetí	-	third
tři	-	three
trochu	-	a little
u	-	by, at
uhnout (II - perf.) uhnu*	-	to turn (to the right, left)
z	-	from
zahnout (II - perf.) zahnu*	-	to turn (to the right, left)
zastávka f.	-	stop
zeptat se (I - perf.)	-	to ask
zpátky	-	back
ztratit se (III - perf.)	-	to get lost

|||||

SUPPLEMENT

Dialogue 1

- A: *Promiňte, že vás obtěžuji. Můžete mi říci, jak se dostanu k Národnímu divadlu?*
- B: *Pěšky nebo tramvají?*
- A: *Pěšky.*
- B: *Jděte pořád rovně až přijdete na Václavské náměstí. Tam uhněte doprava a běžte dolů na Můstek. Tam zahněte doleva a běžte pořád rovně až přijdete k Národnímu divadlu. Národní divadlo je na levé straně ulice.*
- A: *Děkuji vám mnohokrát.*
- B: *Prosím, není zač.*

Dialogue 2

- A: *Promiňte, že vás obtěžuji. Můžete mi říci, jak se dostanu na Staroměstské náměstí?*
- B: *Jistě. Chcete jít pěšky nebo jet tramvají?*
- A: *Myslím, že půjdu pěšky.*
- B: *V tom případě jděte pořád rovně až na Václavské náměstí. Tam uhněte doleva a jděte dolů až k Můstku. Tam přejdete křižovatku a běžte pořád rovně. Nejdříve půjdete ulicí, která se jmenuje Na Můstku a potom Melantrichovou. Melantrichova ulice končí na Staroměstském náměstí.*
- A: *Děkuji vám mockrát.*
- B: *Prosím, není zač.*

Pátá lekce

Dialogue 3

- A: ***Promiňte, že vás obtěžuji. Můžete mi říci, jak se dostanu na Náměstí republiky?***
- B: ***Pěšky nebo tramvají?***
- A: ***Pěšky.***
- B: ***Běžte pořád rovně až na Národní třídu. Tam uhněte doleva. Potom půjdete pořád rovně. Na pravé straně uvidíte Václavské náměstí, ale vy půjdete dál. Potom půjdete ulici, která se jmenuje Příkopy. Tato ulice vede až na Náměstí republiky.***
- A: ***Jak se jmenuje ta poslední ulice?***
- B: ***Na Příkopě, ale my zde říkáme Příkopy.***
- A: ***Děkuji vám mnohokrát.***

Dialogue 4

- A: ***Prosím vás, kudy se jde ke Karlovu mostu?***
- B: ***Běžte pořád rovně, asi tři ulice. Potom uhněte doprava. Půjdete ulicí, která se jmenuje Vítězná. Na nábřeží uhněte doleva a půjdete stále rovně až ke Karlovu mostu.***
- A: ***Děkuji vám za informaci.***
- B: ***Prosím, není zač.***

Dialogue 5

- A: ***Dobrý den. Můžete mi říci, jak se dostanu na Hradčany?***
- B: ***Jistě. Jděte pořád rovně až na Malostranské náměstí. Tam uhněte nejdříve doprava a potom doleva do Nerudovy ulice. Jděte pořád až nahoru a tam uhněte do první ulice napravo. Tam už uvidíte Pražský hrad.***
- A: ***Je to ještě daleko?***
- B: ***Už ne, už asi jenom deset minut pěšky.***
- A: ***Děkuji vám mnohokrát.***
- B: ***Prosím, není zač.***

Lekce 6 *Městská doprava*

COMMUNICATION GOALS:

To be able to find out about and use city mass transit.

GRAMMAR GOALS:

1. More about "going" in Czech: Aspect.
2. Talking about the future in Czech.
3. The locative case.
4. Occurrence of *na* and *do* in accusative and genitive phrases.
5. Occurrence of *na* and *v (ve)* in locative phrases.
6. Numerals as nouns.
7. "Going": "by" + noun.
8. Numerals 13 - 100.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Maps of Prague.
3. Tape with recorded dialogues consisting of questions about the use of mass transit.
4. Set of cards with various locations (to practice prepositions *do* vs. *na*).

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. What do you think is going on?
2. List the words you think you recognized.
3. Pick out the words you heard that you don't know.
4. Find the following phrases on the tape:

*Jak se dostanu k hotelu International?
Kde je tady stanice metra?
Poprvé jste v Praze?
Tam uvidíte značku "M".
Takže já pojedu směrem k muzeu.
Listek si nemusíte kupovat.
Tam přestoupím zase na metro nebo na tramvaj?
Takže to je v jiném patře?
No, to doufám, že se neztratím.
Jak je to ještě daleko potom od toho muzea?
Tam už uvidím hotel International?*

Activity 2: WORK WITH THE MAP OF PRAGUE

(Use of mass transportation)

What is behind this activity?

To acquaint you with the most important boroughs of Prague and to show you how to get there using the mass transit system.

What do we do?

- 2.a First your teacher will point out the location of Prague boroughs and help you with the pronunciation of their names.

Teacher: *Kde je Karlín?*
Student: *Karlín je zde.* (pointing at the map)

- 2.b Then, referring to the map, your teacher will ask you what means of transportation could be used to get there.

Teacher: *Jezdí do Karlína tramvaj?*
Student: *Ano, do Karlína jezdí tramvaj.*

Teacher: *Jezdí na Žižkov metro?*
Student: *Ne, metro na Žižkov nejezdí.*

- 2.c When it has been established that a streetcar goes to a particular borough, your teacher will ask you for its number.

Teacher: *Které číslo tam jezdí?*
Student: *Tam jezdí číslo 7. (finding it on the map)*

- 2.d This time, with your help your teacher will find out which bus goes to a certain place.

Teacher: *Které číslo autobusu tam jezdí?*
Student: *Tam jezdí autobus číslo 170.*

- 2.e Now your teacher will try to find out from you which metro line goes to a certain place.

Teacher: *Která linka tam vede?*
Student: *Tam vede zelená (červená) linka.*

Activity 3: PRACTICE I

Referring to the map, answer your teacher's or other students' questions about getting around on the mass transit system.

(Not all your answers will be "yes" as below. You will have to answer "no" sometimes.)

Teacher: *Víte, kde je Karlín?*
Student: *Ano, vím, kde je Karlín.*

Teacher: *Jezdí do Karlína autobus (tramvaj, metro)?*
Student: *Ano, do Karlína jezdí autobus (tramvaj, metro).*

Teacher: *Jezdí do Karlína autobus číslo 101?*
Student: *Ano, do Karlína jezdí autobus číslo 101.*

Teacher: *Vidíte na mapě stanici metra?*
Student: *Ano, vidím na mapě stanici metra.*

Teacher: *Jmenuje se ta stanice Malostranská?*
Student: *Ano, ta stanice se jmenuje Malostranská.*

Teacher: *Jmenuje se ta zastávka Šumavská?*
Student: *Ano, ta zastávka se jmenuje Šumavská.*

Teacher: *Můžete z tramvaje přestoupit na autobus?*
Student: *Ano, z tramvaje mohu přestoupit na autobus.*

Teacher: *Mohu z metra přestoupit na tramvaj?*
Student: *Ano, z metra můžete přestoupit na tramvaj.*

Šestá lekce

Teacher: *Mohu přestoupit z autobusu na metro?*
Student: *Ano, z autobusu můžete přestoupit na metro.*

Activity 4: PRACTICE II

This time you will be providing your teacher (or other students) with further information about using the mass transit system (not just confirming the information they ask about, as before).

Teacher: *Jezdí do Karlína metro (autobus, tramvaj)?*
Student: *Ne, do Karlína nejezdí metro, ale jezdí tam tramvaj.*

Teacher: *Co jezdí do Libně?*
Student: *Do Libně jezdí tramvaj.*

Teacher: *Co jezdí na Žižkov?*
Student: *Na Žižkov jezdí tramvaj a autobus.*

Teacher: *Která tramvaj jezdí na Smíchov?*
Student: *Na Smíchov jezdí pětka.*

Teacher: *Která linka metra vede na Václavské náměstí?*
Student: *Na Václavské náměstí vede zelená linka.*

Teacher: *Která trasa vede na Chodov?*
Student: *Na Chodov vede trasa "A".*

Teacher: *Jak se dostanu odsud na Smíchov?*
Student: *Odtud můžete jet na Smíchov autobusem (tramvají, metrem).*

Teacher: *Jak se jmenuje tato stanice metra?*
Student: *Tato stanice metra se jmenuje Malostranská.*

Teacher: *Jedu metrem (autobusem, tramvají). Na co zde mohu přestoupit?*
(pointing at the map).
Student: *Zde můžete přestoupit na tramvaj.*

Activity 5: TASK CONSIDERATION

Suppose you have kept an appointment in a part of Prague some distance from the Embassy and have decided to return by way of the city transport system. As you know, both streetcar and metro service are available. Although you may not know the fares or how and where to get tickets, you may need to know what signs mark stops or stations. Try to identify all the information and conversational devices (asking for repetition, verifying information, etc.) you may need as you imagine yourself asking someone to help you out.

Activity 6: SAMPLE DIALOGUE

Mr. Brown has been driven home by Mr. Ptáček, the Embassy driver. Since Mr. Brown does not have a car, he wants to find out how he can get back to the Embassy. Mr. Brown and Mr. Ptáček discuss the possibilities of using the Prague mass transit system.

- Brown: **Pane Ptáček, děkuji mnohokrát za svezení. Mohu se vás na něco zeptat?**
- Ptáček: **Samozřejmě, pane Brown. Co chcete vědět?**
- Brown: **Můžete mi říci, jak se dostanu odsud na velvyslanectví?**
- Ptáček: **Budete jezdit autem, tramvají nebo metrem?**
- Brown: **Auto ještě nemám a tak budu jezdit tramvají nebo metrem.**
- Ptáček: **Zastávka tramvaje je tamhle na rohu. Na Malostranské náměstí jezdí odsud dvaadvacítka, nebo můžete jet šestnáctkou a ve Spálené ulici musíte přestoupit na pěšku.**
- Brown: **A co jízdenka? Mohu si ji koupit v tramvaji?**
- Ptáček: **Ne, jízdenku na tramvaj si musíte koupit předem v trafice a potom ji v tramvaji jenom proštípněte.**
- Brown: **Děkuji mnohokrát za informaci.**
- Ptáček: **Není zač, pane Brown.**

- Brown: **Pane Ptáček, mám jeden dotaz.**
- Ptáček: **Jaký, pane Brown?**
- Brown: **Mohu se dostat na velvyslanectví metrem?**
- Ptáček: **Ano, stanice metra je tamhle napravo u kostela. Vidíte tam na zdi to zelené písmeno "M"? Tak tam je vchod do metra.**
- Brown: **A co jízdenka? Tu si mohu koupit někde v obchodě nebo na stanici metra?**
- Ptáček: **Na metro jízdenku nepotřebujete, pane Brown. U vchodu do metra vhodíte do přístroje jednu korunu a můžete vejít dovnitř.**
- Brown: **Musím někde přestupovat?**

Šestá lekce

Ptáček: **Ne, zelená linka vede přímo na stanici, která se jmenuje Malostranská. Potom musíte jít Letenskou přes Malostranské náměstí na velyslanectví.**

Brown: **Děkuji mockrát, pane Ptáček. Myslím, že odtamtud už to najdu.**

Brown: **THANK YOU VERY MUCH, MR. PTÁČEK, FOR THE RIDE. MAY I ASK YOU A QUESTION?**

Ptáček: **OF COURSE, MR. BROWN. WHAT DO YOU WANT TO KNOW?**

Brown: **CAN YOU TELL ME HOW TO GET TO THE EMBASSY FROM HERE?**

Ptáček: **WILL YOU BE DRIVING OR TAKING A STREETCAR OR METRO?**

Brown: **I DON'T HAVE A CAR YET, SO I WILL BE TAKING A STREETCAR OR METRO.**

Ptáček: **THE STREETCAR STOP IS OVER THERE ON THE CORNER. NO. 22 GOES FROM HERE TO MALOSTRANSKÉ NÁMĚSTÍ, OR YOU CAN TAKE NO. 16 AND THEN YOU HAVE TO TRANSFER TO NO. 5 AT SPÁLENÁ ULOICE.**

Brown: **AND HOW ABOUT THE FARECARD? CAN I BUY IT ON THE STREETCAR?**

Ptáček: **NO, YOU HAVE TO BUY THE TRAM FARECARD IN ADVANCE AT A TOBACCO STORE AND THEN YOU JUST PUNCH IT ON THE STREETCAR.**

Brown: **THANK YOU VERY MUCH FOR THE INFORMATION.**

Ptáček: **DON'T MENTION IT, MR. BROWN.**

Brown: **MR. PTÁČEK, I HAVE A QUESTION.**

Ptáček: **WHAT IS THE QUESTION?**

Brown: **CAN I GET TO THE EMBASSY BY METRO?**

Ptáček: **YES, THE METRO STATION IS OVER THERE ON THE RIGHT BY THE CHURCH. CAN YOU SEE THAT GREEN LETTER "M" OVER THERE ON THE WALL? THAT'S THE ENTRANCE TO THE METRO.**

Brown: **AND HOW ABOUT THE FARECARD? CAN I BUY IT SOMEWHERE IN A STORE OR AT THE METRO STATION?**

Ptáček: **YOU DON'T NEED A FARECARD FOR THE METRO, MR. BROWN. AT THE ENTRANCE TO THE METRO YOU PUT ONE CROWN INTO THE TURNSTILE AND YOU CAN WALK IN.**

Brown: **DO I HAVE TO TRANSFER?**

Ptáček: **NO, THE GREEN LINE GOES RIGHT TO THE STATION CALLED MALOSTRANSKÁ. THEN YOU HAVE TO GO ALONG LETENSKÁ ULOICE AND ACROSS MALOSTRANSKÉ NÁMĚSTÍ TO THE EMBASSY.**

Brown: **THANKS A LOT, MR. PTÁČEK. I THINK I'LL FIND IT FROM THERE.**

6.a NARRATIVE

Pan Brown je nový politický pracovník na Americkém velvyslanectví v Praze. On a jeho žena bydlí ve velkém a moderním bytě v pražské čtvrti, která se jmenuje Vinohrady. Jejich byt je na pěkném místě, odkud není daleko do centra Prahy. Jeho manželka je také zaměstnaná a pracuje na velvyslanectví jako sekretářka velvyslance. Do práce jezdí oba metrem.

Jejich syn a dcera také žijí v Československu. Syn už chodí do školy a mladší dcera bude chodit do školky. Škola i školka jsou v jedné budově. Škola je, samozřejmě, americká, ale budou se tam také učit česky, to znamená mluvit, číst a psát česky.

Z práce se pan Brown a paní Brávnová vrací obyčejně v pět hodin. Domů jezdí metrem, ale když spěchají, jedou taxikem. Někdy si zajdou do restaurace na oběd nebo na večeři. Občas chodí do kina nebo do divadla, ale většinou tráví volný čas doma.

V sobotu a v neděli jezdí často na chatu, kterou má jejich přítel pan Novák na Sázavě.

6.b What Did They Say?

6.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogues or the narrative for the answer.

1. *Bude pan Brown jezdit do práce autem nebo metrem?*
2. *Jak se jmenuje zastávka metra blízko Malostranského náměstí?*
3. *Kde si může pan Brown koupit jízdenku na tramvaj?*
4. *Která linka metra vede na Malou Stranu?*

5. *Jak se dostane pan Brown na velvyslanectví ze stanice Malostranská?*
6. *Jak se jmenuje čtvrť, ve které bydlí pan Brown?*
7. *Kde je zaměstnaná manželka pana Browna?*
8. *Kde tráví volný čas pan Brown a jeho manželka?*
9. *Kam jezdí v sobotu a v neděli?*
10. *Co je vedle každého vchodu do metra?*

6.c Work with the Narrative

- a. Listen to the recorded version of the narrative.
- b. Answer the teacher's questions about the narrative.
- c. Read the narrative and familiarize yourself with all constructions.
- d. Summarize the narrative.
- e. Based on the narrative, provide information about yourself. (e.g., What will you do in Prague? Where will you live? Will your spouse also work? etc.)

NOTES

A co ... ?	- And how about ... ?
Děkuji za svezení.	- Thank you for the ride.
Doma.	- At home.
Domů.	- Home (motion).
Dvaadvacítka.	- Nominal form of 22.
Jejich byt.	- Their apartment.
Jezdit na chatu.	- To go to one's weekend house (second home).
Ji.	- Her, it (acc. of ona , "she").
Jít Letenskou.	- To go along Letenská ulice (instrumental of Letenská).
Mladší.	- Younger (comparative of mladý).

- Na metro jízdenku nepotřebujete** - You don't need a farecard for the metro.
- Na Sázavě.** - Near the river Sázava River.
- Není zač.** - Don't mention it, not at all.
- Oba.** - Both (of them).
- Přestoupit na ...** - Transfer to ... (meaning to another vehicle).
- Šestnáctka.** - Nominal form of 16.
- Ten vás pustí dovnitř.** - That one will let you in.
- V jedné budově.** - in one building.
- V sobotu a neděli.** - On Saturday (s) and Sunday (s).
- Vás.** - You (acc. form of *vy*).
- Zajít si na oběd.** - To drop in for lunch.

Activity 7: PRACTICE

7.a Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>Já</i> <i>Ty</i> <i>On, ona</i> <i>My</i> <i>Vy</i> <i>Oni</i> <i>Pan konzul</i> <i>Paní Stávková</i> <i>Pan Lendl a jeho manželka</i> <i>Jejich syn</i> <i>Jeho syn a dcera</i> <i>Doktor Novotný</i> <i>Jeho sekretářka</i> <i>Já a manželka</i>	<i>budu</i>	<i>večer doma</i> <i>zítra doma</i> <i>ve škole</i> <i>v kanceláři</i> <i>zpátky ve 3 hodiny</i> <i>v sobotu na chatě</i> <i>v neděli v Praze</i> <i>také doma</i> <i>doma v 8 hodin</i> <i>zítra na ministerstvu</i> <i>na velvyslanectví v 9 hodin</i>

Šestá lekce

7.b Now fill in the blanks with the correct future forms of the verb (**být**) which you worked with in 7.a.

1. *Kde* _____ ta nová stanice metra?
2. *Pane Novák, v kolik hodin* _____ zpátky?
3. *Velvyslanec a jeho manželka tam* _____ také.
4. *Jejich nový byt* _____ velký a pěkný.
5. *Jejich děti* _____ v neděli také na chatě.
6. *Pan konzul zítra* _____ na velvyslanectví.
7. *Já a manželka* _____ dnes večer doma.
8. _____ zpátky ve dvě hodiny, pane Brown?
9. *Já tam zítra* _____.
10. *Oba* _____ zpátky v sobotu.

7.c Follow the same procedure as in 7.a above with the columns below.

A	B	C
<i>Já</i> <i>Pan Brown</i> <i>Pan Brown a paní Brownová</i> <i>Já a pan Novák</i> <i>Pan Smith a slečna Veselá</i> <i>Oni oba</i> <i>Vy</i> <i>Ty</i> <i>Ty a pan Brown</i> <i>Sekretářka velvyslance</i> <i>My</i>	<i>jezdit</i> <i>učit se</i> <i>psát</i> <i>trávit</i> <i>mluvit</i> <i>přestupovat</i> <i>zajímat se</i> <i>spěchat</i> <i>bydlet</i> <i>pracovat</i> <i>žít</i> <i>mít</i> <i>potřebovat</i> <i>psát</i> <i>bydlet</i> <i>pracovat</i>	<i>na universitu metrem.</i> <i>česky ve škole.</i> <i>ten dopis anglicky.</i> <i>volný čas doma.</i> <i>anglicky.</i> <i>na Malé Straně.</i> <i>o historii Ameriky.</i> <i>z práce domů.</i> <i>v moderní čtvrti.</i> <i>také na ministerstvu.</i> <i>v Československu.</i> <i>nové auto.</i> <i>nový magnetofon.</i> <i>ten dopis na stroji.</i> <i>v novém bytě.</i> <i>v jeho kanceláři.</i>

7.d Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself. Find out what each sentence means, with particular attention to the verbs.

A	B	C
<i>Do přístroje v metru (vy) On si lístek na tramvaj Vy si lístek Někdy si pan Lendl Paní Nováková Na Staroměstském náměstí (oni) Já nebo on se Vy se</i>	<i>vhodit koupit proštípnout zajít přijet přestoupit zeptat dostat</i>	<i>korunu. v trafice. v tramvaji. do restaurace na pivo. do Prahy vlakem. na desítku. toho pána. na Žižkov tramvají.</i>

7.e Listen to your teacher who will form sentences using items in the columns below. The verbs will be in the future. Then try it yourself.

A	B	C
<i>Pan Brown Do přístroje v metru Pan Novák On si lístek na tramvaj Pan Smith a jeho paní Jejich syn Paní Brownová se Já a on Vy si lístek Někdy si pan Lendl V sobotu a v neděli oba Ta nová zastávka Já Paní Nováková Paní Brownová V Československu oba V neděli pan Novák Na Staroměstském náměstí (vy) Já nebo on se On a jeho sekretářka Vy se Ta nová zastávka se Moje manželka Paní Brownová Oni vás tam Ty se</i>	<i>potřebovat vhodit jet koupit bydlet chodit vracet být proštípnout zajít jezdit být spěchat přijet pracovat mluvit jít přestoupit zeptat být dostat jmenovat jít psát pustit učit</i>	<i>nový psací stroj. korunu. na chatu v sobotu. v trafice. v novém bytě. do školy. v pět hodin. v pět hodin zpátky. v tramvaji. do restaurace na pivo. na chatu. tady na rohu. z práce domů. do Prahy vlakem. na velvyslanectví. česky. do kostela. na desítku. toho pána. v kanceláři v sedm hodin. na Žižkov tramvají Smíchovská. na procházku do parku. dopis do Ameriky. bez lístku. česky ve škole.</i>

Šestá lekce

7.f Fill in the blanks with the correct forms of **jít - jet, chodit - jezdit**.

1. *Pan a paní Brownová* _____ na velvyslanectví metrem každý den.
2. *Budete také* _____ do práce metrem?
3. *Syn pana Browna* _____ do školy.
4. *My* _____ do kina každou sobotu nebo neděli.
5. *Vy* _____ dnes do práce autem?
6. *Pan Brown* ted' _____ do kostela?
7. *Pan Novák* často _____ na chatu na Sázavě.
8. *Jejich dcera* ještě _____ do školy.
9. *Když spěchám,* _____ domů taxíkem.
10. *Prosím vás, ze které zastávky* _____ autobus na Malou Stranu?
11. *Pani Nováková a pan Novák* často _____ na procházku na Strahov.
12. *Auto ještě nemám, musím* _____ autobusem nebo _____ pěšky.
13. *Pan Lendl* obyčejně _____ na oběd do restaurace.
14. *Kam ted'* _____, paní Zelená?
15. *Já ted'* _____ do kina na americký film, který se jmenuje "Rocky".

7.g Listen to your teacher who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D	E
<i>Mluvíme</i>				<i>velvyslanec Bell</i>
<i>Budete přestupovat</i>				<i>muzeum</i>
<i>Oba pracují</i>				<i>člověk</i>
<i>Pan Brown a paní Brownová pracují</i>	o	(ten)	<i>národní</i>	<i>divadlo</i>
<i>Syn se učí česky</i>	na	(ta)	<i>dobrý</i>	<i>právnik</i>
<i>Ona často mluví</i>	v	(to)	<i>pražský</i>	<i>umělec</i>
<i>Tramvaj stojí</i>			<i>krátký</i>	<i>křížovatka</i>
<i>Ten film je</i>	ve		<i>generální</i>	<i>velvyslanectví</i>
<i>Čteme knihu</i>			<i>staroměstský</i>	<i>ulice</i>
<i>Kostel je</i>			<i>známý</i>	<i>řeka</i>
<i>Mají byt</i>			<i>promovaný</i>	<i>ministr</i>
			<i>příjemný</i>	<i>redaktor</i>
			<i>úřední</i>	<i>doktor</i>
			<i>kazetový</i>	<i>třída</i>
			<i>telefonní</i>	<i>katedrála</i>
			<i>pekný</i>	<i>náměstek</i>
			<i>moderní</i>	<i>malíř</i>
			<i>anglický</i>	<i>brána</i>
			<i>český</i>	<i>letiště</i>
			<i>starý</i>	<i>řidič</i>
			<i>nový</i>	<i>přístroj</i>
			<i>německý</i>	<i>slovník</i>
			<i>politický</i>	<i>mapa</i>
			<i>obchodní</i>	<i>pracovník</i>
			<i>Vinohradský</i>	<i>kniha</i>
			<i>Karmelitský</i>	<i>knihovna</i>
			<i>Stěpánský</i>	<i>vedoucí</i>
			<i>Václavský</i>	<i>konzul Smith</i>
			<i>Mostecký</i>	<i>fotografie</i>
			<i>hlavní</i>	<i>restaurace</i>
			<i>mladší</i>	<i>chrám</i>
			<i>starší</i>	<i>tajemnice</i>
			<i>zelený</i>	<i>klášter</i>
			<i>červený</i>	<i>asistent</i>
			<i>voňný</i>	<i>vicekonzul</i>
			<i>pruní</i>	<i>doktor Lendl</i>
			<i>druhý</i>	<i>studentka</i>
			<i>osobní</i>	<i>škola</i>
				<i>obchod</i>
				<i>tramvaj</i>
				<i>trafika</i>
				<i>čtvrt'</i>

Šestá lekce

Now try forming sentences as:

- a. positive questions, e.g.:

Budete přestupovat na Vinohradské třídě?

- b. negative statements, e.g.:

Pani Nováková nebydlí v Karmelitské ulici.

- c. negative questions, e.g.:

Ten film není o americkém umělci?

- 7.h Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<p><i>Jezdíte často autobusem ... ?</i> <i>Metro ještě nejezdí</i> <i>Syn chodí</i> <i>Budeš chodit ... ?</i> <i>Pan Novák půjde pěšky</i> <i>Ona přijede vlakem</i> <i>Chodíte často ... ?</i> <i>Ona ted' jde</i> <i>V sobotu si oba zajdou</i> <i>Vlak přijede</i> <i>Odsud je daleko</i> <i>V neděli půjdou</i> <i>Chodíš často ... ?</i> <i>Pojedete také</i> <i>Dostanu se metrem ... ?</i></p> <p><i>do</i> <i>na</i></p>		<p><i>práce</i> <i>restaurace na náměstí</i> <i>oběd do restaurace</i> <i>zoologická zahrada</i> <i>ministerstvo kultury</i> <i>procházka do parku</i> <i>zastávka tramvaje</i> <i>hlavní nádraží</i> <i>nová stanice metra</i> <i>divadlo</i> <i>koncert</i> <i>Karlín</i> <i>Žižkov</i> <i>Praha</i> <i>Českoslovenko</i> <i>chata na Sázavě</i> <i>Hradčany</i> <i>Vinohrady</i> <i>Malá Strana</i> <i>nová škola</i></p>

- 7.i Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>Pracujeme také Jsi zaměstnána ... ? Bydlíme v novém bytě On tráví volný čas Jejich syn také žije Také bydlíte ... ? Budeš bydlet ... ? Jeho nový byt je</i>	<i>na v ve</i>	<i>ministerstvo kultury Žižkov Karlín Libeň Podolí Staré město Smíchov nová pražská čtvrť Vyšehrad nový byt v Ruzyni chata na Sázavě zoologická zahrada Československo Amerika ta stará budova knihovna obchod na rohu ulice právní oddělení česká škola hotel Intercontinental Krč kancelář ministra Břevnov</i>

- 7.j Try reading each of these dialogues out loud, supplying appropriate endings (genitive, accusative, locative). Then write in the endings. Check them with your teacher.

*Dobrý den, pan_ Brown, kam jdete?
 Jdu na mal_ procházku_. Chci trochu poznat Pražsk_ hrad_. A z hrad_ chci potom jít na Malostransk_ náměst_.
 Na Malostransk_ náměst_ je chrám svat_ Mikuláš_. Ten musíte také vidět.*

*Kde pracujete, pane Novák?
 Pracuji na ministerstv_ kultur_.
 A co vaše paní?
 Moje paní je zaměstnána jako sekretářka v kancelář_ americk_ škol_.
 A jak jezdí do prác_, metr_ nebo tramvaj_?
 Do kancelář_ jezdí metr_ a zpátky autobus_.*

Šestá lekcí

Kde bydlí pan Brown?

Myslím, že blízko Americk_ velvyslanectv_ v Karmelitsk_ ulici.

Nemá to do prác_ daleko, že?

Ne, nemá, že svého byt_ je v kancelář_ velvyslanectu_ za pět minut.

Chodí už váš syn do škol_?

Ano, už chodi, a ve škol_ se učí dobře.

Kdy se vrací ze škol_ domů?

Chodí domů ze škol_ ve 4 hodin_.

Chodí do škol_ pěšky?

Ne, z našeho byt_ je to daleko. Jezdí do škol_ tramvaj_.

Kde si mohu koupit jízdenk_ na tramvaj?

Můžete si ji koupit v trafic_ nebo v obchod_.

A co jízdenka na metr_?

Jízdenk_ na metr_ nepotřebujete. U vchodu_ do metr_ vhodíte do přístroj_ korun_.

Děkuji vám za informac_.

- 7.k Read each dialogue out loud supplying appropriate forms of the verbs indicated in parentheses. Then write in the forms. Check them out with your teacher.

Dobrý den, pane Ptáček, jak _____ (mít se)?

(Děkovat), pane Brown, _____ (mít se) docela dobře.

Kam ted' _____ (jít)?

_____ (Jít) na krátkou procházku.

A co vy?

Já ted' _____ (jít) do kina.

_____ (Chodit) váš syn už do školy?

Ano, syn už _____ (chodit) do školy.

_____ (Učit se) ve škole dobře?

(Myslet), že _____ (učit se) dobře.

A kam _____ (chodit) do školy?

Škola, do které _____ (chodit), _____ (být) blízko Amerického velvyslanectví.

Kde _____ (bydlet), paní Nováková?

Já _____ (bydlet) na Žižkově.

A kde _____ (pracovat)?

Ted' _____ (pracovat) v jedné restauraci jako vedoucí.

_____ (Jezdit) do práce metrem?

Ne. Já _____ (chodit) pěšky, _____ (nebýt) to daleko.

Prosím vás, jak _____ (dostat se) na Vinohrady?
(Chtít) jet tramvají nebo metrem?

Tramvají.

A _____ (mit) už jízdenku?

Ne, ještě _____ (nemít), ale _____ (koupit si) jízdenku tady v trafice.

Na Vinohrady _____ (moci) jet jedenáctkou nebo desítkou.

Pane Brown, _____ (mluvit) vaše manželka také česky?

Ano, _____ (rozumět) docela dobře. _____ (Učit se) česky ve škole.

A co váš syn?

*Ten _____ (chodit) do školy a také _____ (učit se) česky.
 Cist) a _____ (psát) česky docela dobré.*

7.1 Write the following sentences in Czech.

1. My secretary won't be at the Embassy tomorrow. She is going to Brno.

2. At what time are you going to be back in the office?

3. On Saturday and Sunday we won't be home. We are going to Pilsen.

4. You are going to write the letter in Czech, aren't you?

5. We are going to live in a nice, modern borough of Prague.

6. You can get to Žižkov by streetcar or by bus.

7. Ms. Lee and her husband will be back from work at six o'clock.

8. Are you going to go to work by car or metro?

9. And how about your younger son? Is he learning Czech too?

10. Whom are you talking about? The new officer?

11. Where does she work? At the Prague airport?

12. You have to transfer at the third station, which is called Malostranská.

13. They will have a new apartment near the Embassy.

14. You will get there on bus No. 120.

15. How do you usually spend your free time?

16. His friend, Mr. Žáček, has a nice weekend house near the Berounka River.

17. You can't buy the farecard on the streetcar. You have to buy it in advance at a tobacco store.

18. The book about the National Museum is very interesting.

19. Where are we going to stop for dinner tonight?

20. I'll bring Ms. Ženíšková's calling card right away. It's on my desk.

GRAMMAR NOTES

1. More about "going" in Czech : aspect

"Aspect" is a feature of the Czech verb system that has to do with time, but it is not the same as "tense".

We are familiar with "tenses" from our experience with English or other Western European languages. The "tense" of a verb tells about the location of its action along the time axis: past or present or future.

"Aspect", on the other hand, indicates primarily the nature of the action in time, and secondarily whether it is past or present or future. There are two principal "aspects" in Czech. One emphasizes the completed nature of an action. It is called the "perfective" aspect. The action of a verb in the perfective aspect can be pictured as a dot: (●), i.e., the action is thought of as a completed whole.

Podíváme se na ten seznam.
We will have a look at the list.

A tak přijdete do Karmelitské ulice.
And so you will come to Karmelitská ulice.

Doufám, že se neztratím.
I hope I won't get lost.

Jak se dostanu na Americké velvyslanectví?
How will I get to the American Embassy?

The other principal "aspect" expresses the ongoing or repeated nature of an action, (hence uncompleted). This is called the "imperfective" aspect. Both *jít* and *jet* ("go") stand for actions or processes which continue over a period of time. Graphically we might picture the action of these verbs as an unbroken line: (—), i.e., ongoing.

In the present lesson, we have met two more "go" verbs. They are *chodit* and *jezdit* and they indicate the repeated nature of the "going" action.

Jejich syn chodí do školy.
Their son goes to school.

Občas chodi do kina.
Now and then they go to the movies.

Oba jezdí do práce metrem.
Both of them go to work by metro.

V sobotu a v neděli jezdí na chatu.
On Saturdays and Sundays they go to the cottage.

The difference between these two is the same as the difference between *jít* and *jet*: the first stands for going on foot, and the second for going by vehicle. But where *jít* and *jet* stood for continuous single actions, *chodit* and *jezdít* indicate that an action repeats itself regularly. Their graphic representation is therefore a broken line : (_____)

2. Talking about the future in Czech

In Czech, "tense" definitely takes a back seat to "aspect". Thus there are two ways of expressing the future tense in Czech, but which one is used depends on whether the verb is perfective or imperfective.

2.a The future as expressed by perfective verbs.

When a Czech speaker uses a perfective verb, he/she is describing an action as an entity - a completed, whole occurrence. Since this is the meaning expressed by perfective verbs, within the "logic" of the system such completed events occur only in the past and the future. (What is occurring in present time is of necessity ongoing and so falls within the meaning range of imperfective verbs.)

Here are some examples of perfective verbs expressing future time:

Jízdenku si koupíte v trafice.
You will buy the farecard at a tobacco store.

Do přístroje vhodíte korunu.
You will put a crown into the machine.

Odtamtud už to najdu.
I will find it from there.

Jízdenku proštipnete v tramvaji.
You will punch the farecard on the streetcar.

The verb endings are the same ones you learned in Lesson 4. It is the verb stem which is perfective and carries the meanings "completed action, future tense".

Thus a particular verbal meaning in Czech will be expressed by a verb pair - one perfective and one imperfective. Most verbs consist of such pairs - some, however, have only one member, either perfective or imperfective (usually because of the inherent nature of the action, i. e., completed or uncompleted). More of this later.

2.b The future as expressed by imperfective verbs.

When a Czech uses an imperfective verb, he/she is describing an action as ongoing or repeated. To add to this the meaning of ongoing action in the future, the infinitive of the verb is used, preceded by future forms of the verb "to be" (*být*).

These are:

I	budu	we	budeme
you (familiar)	budeš	you	budete
he, she, it	bude	they	budou

Here are some examples:

Budeme jezdit do práce tramvají.
We will go ("be going") to work by streetcar.

Dcera bude chodit do školky.
The daughter will go ("be going") to kindergarten.

Budou se učit česky.
They will learn ("be learning") Czech.

2.c Future forms of *být*

These forms, which were presented in (b) above, when used alone, mean (I , you, etc.) will be. Here are examples:

Budu doma v pět hodin.
I will be at home at five o'clock.

Budeme zpátky ve dvě hodiny.
We will be back at two o'clock.

3. Locative case

3.a In earlier lessons we have met the following:

V kanceláři je nové rádio.
There is a new radio in the office.

On pracuje na ministerstvu kultury.
He works at the Ministry of Culture.

Vidíte tu tramvaj tam na rohu?
Do you see the streetcar on the corner over there?

The parts of these sentences in boldface are in a new case. Because words in this case refer to location, the case is usually called "locative". (Because it is used only after prepositions, it is also sometimes called "the prepositional" case.)

Šestá lekcí

Here are the locative endings for nouns:

hard nouns			all soft nouns
masculine animate	masculine inanimate + neuter	feminine	masculine (animimate+ inanimate) feminine, neuter
----- ovi	----- u	----- e, ě	----- i (i)
profesorovi m.	filmu m. metru n.	mapě f. cestě f. zahrádě f. ženě f. * Praze f. * sestře f. * studentce f. * střeše f. ** škole f. ** adrese f.	malíři m. stroji m. tabuli f. kanceláři f. letiště n. nádraží n.

Some hard inanimate masculine and neuter nouns may have the ending **-ě**, **-e** instead of **-u** (often after the prepositions **na** or **v**), e.g.:

Na Pražském hradě

Na okně

V čísle

*With hard feminine noun stems ending in **-h**, **-ch**, **-k**, and **-r** there is a consonant change.

h --- z	Praha	-	Praze
ch --- š	střecha	-	střeše
k --- c	studentka	-	studentce
r --- ř	sestra	-	sestře

** **-e** occurs after stem vowels **I, S, Z**

3.b Here are the locative forms of the demonstratives and adjectives:

hard adjectives			
Mluvíme o	tom	českém českém českém českém	studentovi hradu muži stroji (masculine)
	tom	českém českém českém	kinu letišti nádraží (neuter)
	té	české české české	škole restauraci kanceláři (feminine)
soft adjectives			
Mluvíme o	tom	mladším starším mladším starším	studentovi hradu muži stroji (masculine)
	tom	moderním moderním moderním	kinu letišti nádraží (neuter)
	té	moderní moderní moderní	škole restauraci kanceláři (feminine)

These then are the adjective endings:

hard adjectives	soft adjectives
-----ém (masc. + neuter) -----é (feminine)	-----ím (masc. + neuter) -----í (feminine)

3.c Combination of titles and proper names.

Should both be hard masculine animate nouns, the title has the ending **-u** and the name has **-ovi**.

*O doktoru Novákovi
O panu inženýru Kubíkovi
O redaktoru Lendlovi*

3.d The locative of the interrogative pronouns is: **O kom?** **O čem?**

4. Occurrence of **na** and **do** in accusative and genitive phrases

*Jak se dostanu odtud **na** velvyslanectví?
How can I get to the Embassy from here?*

*Velvyslanec a jeho sekretářka jedou **do** Prahy.
The ambassador and his secretary are going to Prague.*

The preposition **na** (followed by the accusative case) and the preposition **do** (followed by the genitive case) both reflect motion toward the destination named by the noun. Both occur in contexts in which they correspond to English "to".

4.a It's probably best to learn from specific examples which preposition, **na** or **do**, is used. However, the following information may be of interest. "**na**" occurs when the "going" is directed towards:

4.a.1 institutions

*Jdu **na** ministerstvo (univerzitu, poštu).
I am going to the ministry (university, post office).*

4.a.2 entertainments

*Jdeme **na** koncert (film, operu).
We are going to the concert (film, opera).*

4.a.3 for food and drinks

*Pan Brown se zastaví **na** pivo.
Mr. Brown will drop in for a beer.*

*Půjdu **na** večeři.
I will go have supper.*

*Půjdeme **na** oběd do restaurace.
We will go to a restaurant for dinner.*

4.a.4 others

Chci jít na procházku.

I want to go for a walk.

Oni pojedou na výlet.

They will go on a trip.

Chodí na houby.

He goes mushrooming ("for mushrooms").

4.b When the destination is stated as a building, the preposition **do** is usually used:*Jdu na film do kina.*

I am going to the movies to see a film.

Jdeme na oběd do restaurace.

We are going to the restaurant for dinner.

Jdeme na operu do Národního divadla.

We are going to the National Theater to see the opera.

Jejich syn chodí do školy.

Their son goes to school.

5. Occurrence of prepositions **na** and **v** (**ve**) in locative phrases*Pani Leeová pracuje na velvyslanectví.*

Ms. Lee works at the Embassy.

Sekretářka pracuje v kanceláři.

The secretary works in the office.

Na and **v** (**ve**) are followed by nouns in the locative case when both have something to do with location. The English equivalent of both prepositions is usually "in" or "at". We have seen a similar ambiguity as to which preposition occurs in section 4 above (involving **na** / **do** in accusative and genitive phrases). There is some parallelism:

destinations "to"	locations "at", "in"
na do	(accusative) (genitive)

6. Numerals as nouns

There is a special set of numbers in Czech that is used in certain contexts, e.g.:

Na Malou Stranu jezdí šestnáctka.
The 16 goes to Malá Strana.

Musíte přestoupit na pětku.
You must transfer to a 5.

These numbers are hard feminine nouns (e. g.: **pětka** - nom., **pětku** - acc.).

7. "Going" - "by" + noun

In this lesson several forms occurred indicating "going" by various means of transportation.

<i>Jezdime do práce</i>	<i>metrem</i>	by metro
We go to work	<i>autem</i>	by car
	<i>autobusem</i>	by bus
	<i>vlakem</i>	by train
	<i>tramvají</i>	by streetcar

This ending is a noun case ending called "instrumental". The general use of this case will be dealt with later. In sentences like the following, the noun form of the number is also instrumental.

Ona jezdí do školy pětkou.
She goes to school by (No.) 5.

8. Numerals 13 - 100

8.a Here is a list of the numerals 13 - 100 for reference.

From time to time, your teacher will help you familiarize yourself with them by dictating numbers in Czech for you to write down or by asking you to read out loud your answers to simple math problems in Czech.

<i>třináct</i>	13	<i>třicet</i>	30
<i>čtrnáct</i>	14	<i>čtyřicet</i>	40
<i>patnáct</i>	15	<i>padesát</i>	50
<i>šestnáct</i>	16	<i>šedesát</i>	60
<i>sedmnáct</i>	17	<i>sedmdesát</i>	70
<i>osmnáct</i>	18	<i>osmdesát</i>	80
<i>devatenáct</i>	19	<i>devadesát</i>	90
<i>dvacet</i>	20	<i>sto</i>	100

8.b Work with the telephone book practicing names, addresses, and telephone numbers in two-digit sections, e. g., 22 - 43 - 35.

Activity 9: CONVERSATIONAL DRILL

Your teacher will ask you the following questions:

- 9.a What do you pass on your way to work? (gen. sg. of inanimate nouns after prep.
kolem)

Kolem čeho jezdíte do práce?

- 9.b To which countries or cities do you go frequently? (verb *jezdit*, gen. sg. after prep. *do*)

Kam jezdíte často ... ?

- 9.c Do you go to restaurants? What kind? To have what? (verb *chodit*, gen. sg. after *do*)

Chodíte často do restaurace? Na co?

- 9.d Do you go to theaters, movies, or concerts? (verb *chodit*, gen. after *do* and acc. after prep. *na*)

Chodíte často do ... ? Chodíte také na ... ?

- 9.e In which countries are various towns and cities? (loc. sg. after prep. *v*)

Kde je ... ?

- 9.f The following cities are capitals of what countries? (direct genitive after inanimate nouns)

Berlín je hlavní město ...

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

What is behind this activity?

You will practice your skills in understanding and retaining information you receive concerning the use of mass transit in Prague.

What do we do?

- a. Your teacher will help you to find the starting point on a map of Prague from which you want to get to a specific location, following the instructions in the dialogues.

Šestá lekce

First listen to the dialogue without following it on the map. Check with your teacher about anything you can't understand. If you're really having difficulty, look at the written version of the dialogue, then return to the tape.

Then listen to the dialogue and at the same time try to follow the route on the map. Your teacher may ask you to describe the route.

Cover all five dialogues in this way.

b. Describe in detail how you get to work from home, drawing a map on the blackboard to illustrate your route.

c. Ask your teacher how to get to various locations by car or mass transit. Here are some useful phrases you can use to get information or to verify what you heard.

Jak se jmenuje ta dálnice?

Jaké je číslo té dálnice?

Ta stanice se jmenuje ...

Promiňte, já vám nerozumím.

Na které stanici musím vystoupit?

Vy říkáte, že modrá (červená, oranžová) linka je ... , že ano?

Moment, ...

etc.

READING

For each of the following items, match the English words listed with the corresponding Czech words in the text.

I. Sardinie proti raketám

Řím (čtk) - Den boje proti rozmístění nových amerických raket středního doletu na území Itálie zorganizovali včera obyvatelé Sardinie. Tisíce občanů města Cagliari požadovaly na protiválečné demonstraci zrušení amerických jaderných základen v Itálii a vyzvaly k aktivizaci boje proti militaristickým plánům NATO.

territory
bases
against
citizens
anti-war

II. ★ **KOLUMBIJSKÉ BEZPEČNOSTNÍ SÍLY** zkonfiskovaly 150 tun marihuany, určené pro "vývoz" do Spojených států. Podle komuniké kolumbijské armády se tato operace uskutečnila v departamentu César, 800 kilometrů severně od hlavního města Bogoty. Během minulého týdne kolumbijská policie objevila a zlikvidovala 14 tajných laboratoří na výrobu narkotik. Tažení proti pěstiteľům a překupníkům drog zesílilo po zavraždění kolumbijského ministra spravedlnosti Rodriga Lary, který se stal obětí zločinců z "narkotické" mafie.

liquidated
justice
security forces
manufacture, make
confiscated
secret
export
took place
according to

III. Londýn a Pinochet

Londýn (čtk) - Britská konservativní vláda hodlá vybavit chilskou fašistickou juntu generála Pinocheta další válečnou lodí - torpédoborcem Antrim o výtlaku 5400 tun - za odhadovanou cenu pěti miliónů liber. Loni vláda Thatcherové, přes světové odsouzení diktátororského režimu v Chile, prodala juntě válečnou loď Norfolk.

another
pounds
government
estimated
condemnation
warship
British

VOCABULARY LIST

<i>auto</i> <i>n.</i>	- car
<i>byt</i> <i>m.</i>	- apartment
<i>centrum</i> <i>n.</i>	- center (downtown of a city)
<i>Československo</i> <i>n.</i>	- Czechoslovakia
<i>chata</i> <i>f.</i>	- second home, cottage
<i>čtvrt'</i> <i>f.</i>	- borough
<i>dcera</i> <i>f.</i>	- daughter
<i>divadlo</i> <i>n.</i>	- theater
<i>doma</i>	- at home
<i>domů</i>	- home (motion)
<i>dotaz</i> <i>m.</i>	- question
<i>dovnitř</i>	- inside (motion)
<i>dvaadvacítka</i> <i>f.</i>	- No. 22
<i>informace</i> <i>f.</i>	- information
<i>jejich</i>	- their
<i>jezdit</i> (<i>III - imp.</i>)	- to go (by means of a vehicle)
<i>jízdenka</i> <i>f.</i>	- farecard
<i>když</i>	- when, if
<i>kino</i> <i>n.</i>	- movie theater
<i>koupit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to buy
<i>linka</i> <i>f.</i>	- line
<i>manželka</i> <i>f.</i>	- wife
<i>metro</i> <i>n.</i>	- metro
<i>místo</i> <i>n.</i>	- place
<i>mladší</i>	- younger
<i>najít</i> (<i>II - perf.</i>) <i>najdu*</i>	- to find
<i>neděle</i> <i>f.</i>	- Sunday
<i>oba</i>	- both (of them)
<i>občas</i>	- now and then
<i>obchod</i> <i>m.</i>	- store
<i>oběd</i> <i>m.</i>	- dinner
<i>odsud, odtud</i>	- from here
<i>okénko</i> <i>n.</i>	- little window
<i>opera</i> <i>f.</i>	- opera
<i>písmeno</i> <i>n.</i>	- letter (of the alphabet)
<i>pošta</i> <i>f.</i>	- postoffice
<i>práce</i> <i>f.</i>	- work
<i>předem</i>	- in advance, ahead
<i>přes</i>	- across
<i>přestoupit</i> (<i>III - perf.</i>) <i>přestoupím*</i>	- to transfer
<i>přestupovat</i> (<i>II - imp.</i>) <i>přestupuji*</i>	- to transfer
<i>přijet</i> (<i>II - perf.</i>)	- to come (by vehicle)
<i>přijít</i> (<i>II - perf.</i>)	- to come (on foot)
<i>přístroj</i> <i>m.</i>	- apparatus, turnstile
<i>proštípnout</i> (<i>II - perf.</i>) <i>proštípnu*</i>	- to punch (a ticket)
<i>puslit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to let in
<i>říci</i> (<i>II - perf.</i>) <i>řeknu*</i>	- to say
<i>samozřejmě</i>	- of course
<i>Sázava</i> <i>f.</i>	- Sázava (river)
<i>šestnáctka</i> <i>f.</i>	- No. 16 (nominal form of 16)
<i>sestra</i> <i>f.</i>	- sister
<i>škola</i> <i>f.</i>	- school

<i>školka</i> f.	-	kindergarten
<i>sobota</i> f.	-	Saturday
<i>spěchat</i> (I - imp.)	-	to hurry
<i>student</i> m.	-	student
<i>studentka</i> f.	-	girl student
<i>svezení</i> n.	-	ride
<i>syn</i> m.	-	son
<i>taxík</i> m.	-	taxi, cab
<i>trafika</i> f.	-	tobacco store
<i>trasa</i> f.	-	route, line
<i>trávit</i> (III - imp.)	-	to spend (time)
<i>vás</i>	-	you (acc. of <i>vy</i>)
<i>vchod</i> m.	-	entrance
<i>večeře</i> f.	-	supper
<i>vejít</i> (III - perf.)	-	to walk in
<i>velký</i>	-	big, large
<i>většinou</i>	-	mostly
<i>vhodit</i> (III - perf.)	-	to insert, to put in
<i>vlak</i> m.	-	train
<i>vracet se</i> (III - imp.)	-	to return, to come back
<i>výlet</i> m.	-	outing, trip
<i>zahrada</i> f.	-	garden
<i>zajít si</i> (II - perf.)	-	to drop by (e.g., for lunch)
<i>zed'</i> f.	-	wall
<i>zelený</i>	-	green

SUPPLEMENT I

Dialogue 1

- A: **Prosím vás, můžete mi říci, jak se dostanu na Václavské náměstí?**
B: **Pěšky nebo tramvají?**
A: **Je to pěšky daleko?**
B: **Asi půl hodiny.**
A: **Tak radši pojedu tramvaji.**
B: **Jed'te tramvají číslo 5. Ta jede přímo na Václavské náměstí.**
-

Dialogue 2

- A: **Promiňte, která tramvaj jede na Karlovo náměstí?**
B: **Jed'te tramvají číslo dvacet dva. Ta jede přímo, takže nemusíte přestupovat.**
A: **Děkuji mocnář.**
B: **Prosím, není zač.**
-

Dialogue 3

- A: **Dobrý večer. Promiňte, že vás obtěžuji. Můžete mi říci, která linka vede k Hlavnímu nádraží?**
B: **Jed'te zelenou linkou a na stanici, která se jmenuje Muzeum, přestoupíte na červenou linku.**
A: **Musím potom ještě někde přestupovat?**
B: **Ne, nemusíte. Hlavní nádraží je hned první stanice.**
A: **Kolik je to stanic k Muzeu?**
B: **Myslím, že Muzeum je třetí stanice. V každém případě se můžete zeptat na stanici metra.**
A: **Děkuji vám mnohočetně za informaci.**
B: **Prosím. Rádo se stalo.**
-

Dialogue 4

- A: **Promiňte mi, prosím. Můžete mi říci, kterou tramvají se dostanu na Americké velvyslanectví?**
B: **Kde je Americké velvyslanectví?**
A: **Blízko Malostranského náměstí.**
B: **Aha. V tom případě můžete jet pěšky a potom musíte přestoupit na dvaadvacítka.**
A: **Kde musím přestoupit?**
B: **Myslím, že ta stanice se jmenuje Újezd. Zeptejte se řidiče.**
A: **Děkuji vám mocnář.**
B: **Není zač. Nashledanou.**
A: **Nashledanou.**
-

Dialogue 5

- A: **Promiňte, že vás ruším, ale můžete mi říci, který autobus jede do Tróje?**
 B: **Kam do Tróje?**
 A: **Do zoologické zahrady.**
 B: **Myslím, že tam jede autobus číslo 210, ale ten tady nemá zastávku. Musíte dolů na Sokolovskou ulici.**
 A: **Musím někde přestupovat?**
 B: **Ano, na zastávce, která se jmenuje Pele Tyrolka.**
 A: **Děkuji vám pěkně.**
 B: **Prosím, není zač.**
-

SUPPLEMENT II

(Some Prague boroughs - listed by the prepositions they take)

*v - do**na - na*

<i>Karlín</i> m.	<i>Staré Město</i> n.
<i>Košíře</i> f. (pl.)	<i>Nové Město</i> n.
<i>Dejvice</i> f. (pl.)	<i>Malá Strana</i> f.
<i>Břevnov</i> m.	<i>Hradčany</i> m. (pl.)
<i>Ruzyně</i> f.	<i>Žižkov</i> m.
<i>Motol</i> m.	<i>Vyšehrad</i> m.
<i>Podolí</i> n.	<i>Smíchov</i> m.
<i>Michle</i> f.	<i>Pankrác</i> m.
<i>Nusle</i> f. (pl.)	<i>Vinohrady</i> m. (pl.)
<i>Libeň</i> f.	<i>Letná</i> f. (adj.)
<i>Holešovice</i> f. (pl.)	<i>Prosek</i> m.
<i>Josefov</i> m.	
<i>Vysočany</i> m. (pl.)	
<i>Bohnice</i> f. (pl.)	
<i>Bubeneč</i> f.	
<i>Letňany</i> m. (pl.)	
<i>Kbely</i> m. (pl.)	
<i>Vršovice</i> f. (pl.)	
<i>Bránik</i> m.	
<i>Strašnice</i> f. (pl.)	
<i>Střešovice</i> f. (pl.)	

Šestá lekce

SUPPLEMENT III

(Signs you can see on a metro train or a streetcar.)

V metru:

Vstup

Výstup

Držte se pohyblivých madel

Neopírejte se o dveře

V tramvaji:

Nemluvte za jízdy na řidiče

Cestující jsou povinni se za jízdy držet

***Zazní-li zvonkové znamení a rozsvítí-li se nápis
NEVYSTUPUJTE, opust'te urychleně dveřní prostor***

Mladší, uvolněte místo starším

Lekce 7 Opakovací

COMMUNICATION AND GRAMMAR REVIEW:

Communication review

Expanded dialogue dealing with a more detailed situation than covered in previous lessons but including the same communication elements.
(Discussing preparations for a visiting delegation.)

Grammar review

1. Review of genitive, accusative, and locative cases (nouns, adjectives, and demonstrative pronouns).
2. General review of verbs.

ADDITIONAL GRAMMAR GOALS:

3. Interrogative pronouns *jaký* and *který*.
4. *už - ještě* (positive and negative use).
5. Cardinal numerals above 100.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Photographs of offices.
3. Magazines.
4. Statistics, train schedules, telephone books.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. List the parts of the conversation which you understood.
2. What are the people talking about?
3. Did the same speaker control the conversation stay with all the way through?
4. Pick out three or four words you do not know the meaning of.
5. Find the following phrases:

*Slyšel jsem, že jedeš do toho Mnichova.
Moc se na to netěším.
Jaká konference to je?
Jedeš sám nebo jedeš s rodinou?
Ona německy neumí.
O čem referuješ, mimochodem?
Ty jsi byl v Mnichově někdy?
Znás ten hotel?
Jaké program jinak máte?
Konference bude trvat asi pět hodin denně.
Já celkem se o to moc nezajímám.*

Activity 2: REVIEW DIALOGUE

The American Embassy is expecting a cultural delegation from the U. S. A. which is coming to Prague. James Earl Brown and his secretary are discussing various details regarding their accommodations, daily schedules, etc.

The dialogue is in three sections.

Brown: *Dobré ráno, slečno Veselá.*

Veselá: *Dobrý den, pane Brown. Dnes budeme mít hodně práce, že?*

Brown: *Ano, budeme. Dnes musíme připravit všechno pro americkou delegaci, která přijede příští měsíc.*

Veselá: *Ubytování pro delegaci je zajištěno. Budou bydlet v hotelu Continental. Bude jich deset, pokud vím.*

Brown: *Ano, to číslo je definitivní. Vedoucím delegace bude spisovatel pan Robert Johnson. To jméno znáte, že ano?*

Veselá: *Ano. Ale neznám pana Johnsona osobně. Vzpomínám si, že pan James Stuart, oblíbený americký zpěvák bude také v delegaci. Velmi se těším, že ho uvidím. Znám ho z československé televize. A kdo ještě přijede?*

Brown: *V delegaci bude také pracovník ministerstva kultury pan Richard Kahane a velmi zajímavá osobnost kulturního života v Americe, pan George Mason, který je dirigentem Pittsburghského symfonického orchestru. Ostatní členy delegace ještě neznám.*

Brown: GOOD MORNING, MS. VESELÁ.

Veselá: GOOD MORNING, MR. BROWN. WE ARE GOING TO HAVE A LOT OF WORK TODAY, AREN'T WE?

Brown: YES, WE ARE. TODAY WE MUST PREPARE EVERYTHING FOR THE AMERICAN DELEGATION WHICH IS COMING NEXT MONTH.

Veselá: ACCOMMODATIONS FOR THE DELEGATION HAVE BEEN MADE. THEY WILL BE STAYING AT THE HOTEL CONTINENTAL. THERE WILL BE TEN OF THEM, AS FAR AS I KNOW.

Brown: YES, THE NUMBER IS DEFINITE. THE HEAD OF THE DELEGATION WILL BE MR. ROBERT JOHNSON, THE WRITER. YOU KNOW THE NAME, DON'T YOU?

Veselá: YES, I DO. BUT I DONT KNOW MR. JOHNSON PERSONALLY. I REMEMBER THAT JAMES STUART, THE POPULAR AMERICAN SINGER, WILL BE IN THE DELEGATION, TOO. I AM VERY MUCH LOOKING FORWARD TO SEEING HIM. I KNOW HIM FROM CZECHOSLOVAK TELEVISION. AND WHO ELSE IS GOING TO COME?

Brown: ALSO IN THE DELEGATION THERE WILL ALSO BE AN OFFICER FROM THE MINISTRY OF CULTURE, MR. RICHARD KAHANE, AND A VERY INTERESTING FIGURE IN THE CULTURAL LIFE IN AMERICA, MR. GEORGE MASON, THE CONDUCTOR OF THE PITTSBURGH SYMPHONY. I DONT KNOW THE OTHER MEMBERS OF THE DELEGATION YET.

2.a Summarize what Mr. Brown and Miss Veselá talked about, using the following as a guide:

When will the delegation arrive?
How many are in the delegation?
Is the number definite?
Who is the head of the delegation?
What is his profession?

Sedmá lekce

What are the names of other members of the delegation?
What are the positions or professions of the other members?
Where will the delegation stay?
What about reservations?

If you were in Brown's position, what other questions might you ask?

- 2.a.1 Form correct sentences by filling in the missing adjective and noun endings.

Brown: Dobr_ ráno, slečno Veselá.

Veselá: Dobr_ den, pane Brown. Dnes budeme mít hodně prác_, že?

Brown: Ano, budeme. Dnes musíme připravit všechno pro americk_ delegac_, kter_ přijede příšt_ měsíc.

Veselá: Ubytování pro delegac_ je zajištěno. Budou bydlet v hotel_ Continental. Bude jich deset, pokud vím.

Brown: Ano, to číslo je definitivn_. Vedoucím delegac_ bude spisovatel pan Robert Johnson. To jmén_ znáte, že ano?

Veselá: Ano, ale neznám pan_ Johnson_ osobně. Vzpomínám si, že pan James Stuart, oblíben_ americk_ zpěvák_ bude také v delegac_. Velmi se těším, že ho uvidím. Znám ho z československ_ televiz_. A kdo ještě přijede?

Brown: V delegac_ bude také pracovník ministerstv_ kultur_ pan Richard Kahane a velmi zajímav_ osobnost kulturn_ život_ v Americ_ pan George Mason, kter_ je dirigentem Pittsburgsk_ symfonick_ orchestr_. Ostatní členy delegac_ ještě neznám.

- 2.b Mr. Brown asks Ms. Veselá about arrangements for the visit.

Veselá: Pokud se týká tiskové konference, která se bude konat příští měsíc, skoro všechno je už zařízeno. Konference bude v malém reprezentačním salonku hotelu Continental.

Brown: A co zařízení salonku?

Veselá: Bude tam všechno, co potřebujeme. Bude tam telefon, český a anglický psací stroj, magnetofon a některé jiné maličkosti.

Brown: Můžete mi říci, jaký bude nábytek v té místnosti? Doufám, že tam bude příjemné prostředí a že se tam naši hosté budou cítit dobře.

- Veselá: **To ještě nevím. To musím zařídit. Myslím, že kolem velkého konferenčního stolu bude kreslo pro každého člena delegace, dva nebo tři gauče a samozřejmě, nějaké malé stolky a podobně.**
- Brown: **To vypadá dobře. A nezapomeňte na československou delegaci. Ta bude mít osm členů. Vedoucím delegace bude náměstek ministra kultury Č. S. R.**
- Veselá: **Samozřejmě, že nezapomenu. Zařídím všechno do konce tohoto týdne a potom vás budu informovat.**

- Veselá: AS TO THE PRESS CONFERENCE WHICH WILL TAKE PLACE NEXT MONTH, NEARLY EVERYTHING HAS BEEN TAKEN CARE OF ALREADY. THE CONFERENCE WILL BE IN THE SMALL REPRESENTATION LOUNGE OF THE HOTEL CONTINENTAL.
- Brown: AND HOW ABOUT THE FURNISHINGS OF THE LOUNGE?
- Veselá: THERE WILL BE EVERYTHING WE NEED. THERE WILL BE A TELEPHONE, A CZECH AND AN ENGLISH TYPEWRITER, A TAPE RECORDER AND SOME OTHER SMALL THINGS.
- Brown: CAN YOU TELL ME WHAT FURNITURE WILL BE IN THAT ROOM? I HOPE THAT WE WILL HAVE PLEASANT SURROUNDINGS THERE AND THAT OUR GUESTS WILL BE COMFORTABLE.
- Veselá: I DON'T KNOW YET. I'LL HAVE TO TAKE CARE OF THAT. I THINK THAT AROUND THE BIG CONFERENCE TABLE THERE WILL BE AN ARMCHAIR FOR EACH MEMBER OF THE DELEGATION, TWO OR THREE SOFAS AND, OF COURSE, SOME SMALL TABLES, ETC.
- Brown: THAT SEEMS FINE. AND DON'T FORGET THE CZECHOSLOVAK DELEGATION. IT WILL HAVE EIGHT MEMBERS. THE HEAD OF THE DELEGATION WILL BE THE DEPUTY MINISTER OF CULTURE OF THE ČSR.
- Veselá: OF COURSE, I WON'T FORGET. I WILL HAVE TAKEN CARE OF EVERYTHING BY THE END OF THIS WEEK AND THEN I WILL INFORM YOU.

-
- 2.b.1 Summarize what was discussed in this section of the dialogue, using the following as a guide:

Where will the press conference be held and when?
Have arrangements been made?
How many are in the Czech delegation?
Who is the head of the delegation?

What is his position?

What furniture is in the conference room now?

What special arrangements have been made to accommodate the press?

When will arrangements be completed?

What is your opinion?

Do you think these arrangements are satisfactory for a press conference?

If not, what changes would you suggest?

2.b.2 Form correct sentences by filling in the missing adjective and noun endings.

Veselá: Pokud se týká tiskov_ konferenc_, kter_ se bude konat příšt_ měsíc, skoro všechno je už zařízeno. Konference bude v mal_ reprezentačn_ salonk_ hotel_ Continental.

Brown: A co zařízení salonk_?

Veselá: Bude tam všechno, co potřebujeme. Bude tam telefon, česk_ a anglick_ psac_ stroj, magnetofon a některé jiné maličkosti.

Brown: Můžete mi říci, jak_ bude nábytek v té místnost_? Doufám, že tam bude příjemn_ prostředí a že se tam naši hosté budou cítit dobře.

Veselá: To ještě nevím. To musím zařídit. Myslím, že kolem velk_ konferenčn_ stol_ bude kreslo pro každ_ člen_ delegac_, dva nebo tři gauče a samozřejmě, nějaké malé stolky a podobně.

Brown: To vypadá dobře. A nezapomeňte na československ_ delegac_. Ta bude mít osm členů. Vedoucím delegac_ je náměstek ministr_ kultur_ ČSR.

Veselá: Samozřejmě, že nezapomenu. Zařídím všechno do konc_ příšt_ týdn_ a potom vás budu informovat.

2.c A discussion of plans for entertaining the delegation.

Brown: To je výborné, slečno Veselá. Ted' už připravíme jenom program na jejich volné dny po konferenci, že?

Veselá: Ano, myslím na to. Můžeme zajistit lístky do divadla na dva večery. První představení se hraje ve známém divadle, které se jmenuje "Na zábradlí". A samozřejmě, musí vidět Národní divadlo, ve kterém se bude hrát opera Antonína Dvořáka "Rusalka". Co na to říkáte?

- Brown: *To zní také dobrě. Myslim, že se jím to bude líbit. A které pražské památky jím ukážeme? Co myslíte?*
- Veselá: *Myslim, že v Čedoku zamluvíme okružní jízdu autobusem po Praze. To bude nejlepší.*
- Brown: *To je dobrý nápad. Musí vidět Pražský hrad a chrám svatého Víta. Vím, že se budou zajímat o starou Prahu a proto jím ukážeme Staré Město, Malou Stranu a jiné historické památky, o které se Američané zajímají.*
- Veselá: *A protože jsou v delegaci jen muži, určitě si zajdou na dobré pivo do nějaké stare restaurace na Malé Straně.*
- Brown: *Určitě. A mám ještě jeden návrh. V týdnu, kdy tady budou, se hraje zajímavý hokejový zápas Československo : Švédsko na pražském zimním stadionu. Myslite, že můžeme dostat listky na ten zápas?*
- Veselá: *Myslim, že ano. To mohu zamluvit hned. Zavolám Čedok, stejně tam musím dnes volat.*
- Brown: *Myslim, že to bude pro dnešek vše. Až všechno zařídíte, informujte mě, prosím, ano?*
- Veselá: *Ano, pane Brown. Máme dost času a doufám, že všechno zařídím do konce tohoto týdne.*

- Brown: THAT'S EXCELLENT, MS. VESELÁ. SO NOW WE'LL ONLY PREPARE THE PROGRAM FOR THEIR FREE DAYS AFTER THE CONFERENCE, WON'T WE?
- Veselá: YES, I AM THINKING ABOUT THAT. WE CAN RESERVE THEATER TICKETS FOR TWO NIGHTS. THE FIRST SHOW IS PLAYING IN A FAMOUS THEATER CALLED *Na zábradlí* AND, OF COURSE, THEY MUST SEE THE NATIONAL THEATER IN WHICH ANTONÍN DVORÁK'S OPERA *Rusalka* WILL BE PLAYING. WHAT DO YOU SAY TO THAT?
- Brown: THAT SOUNDS GOOD, TOO. I THINK THEY WILL LIKE IT. AND WHAT SIGHTS OF PRAGUE ARE WE GOING TO SHOW THEM? WHAT DO YOU THINK?
- Veselá: I THINK WE WILL MAKE RESERVATIONS FOR A BUS TOUR OF PRAGUE AT ČEDOK. THAT WILL BE BEST.
- Brown: THAT'S A GOOD IDEA. THEY MUST SEE PRAGUE CASTLE AND SAINT VITUS CATHEDRAL. I KNOW THEY WILL BE INTERESTED IN OLD PRAGUE. THAT'S WHY WE WILL SHOW THEM STARÉ MĚSTO, MALÁ STRANA, AND OTHER HISTORICAL MONUMENTS WHICH AMERICANS ARE INTERESTED IN.

Sedmá lekce

Veselá: AND SINCE THERE ARE ONLY MEN IN THE DELEGATION THEY WILL CERTAINLY DROP IN FOR A GOOD BEER IN SOME OLD RESTAURANT IN MALÁ STRANA.

Brown: FOR SURE. AND I HAVE ONE MORE SUGGESTION. DURING THAT WEEK WHEN THEY ARE HERE THERE WILL BE AN INTERESTING ICEHOCKEY GAME AT THE PRAGUE WINTER STADIUM, CZECHOSLOVAKIA VERSUS SWEDEN. CAN WE GET TICKETS FOR THAT GAME, DO YOU THINK?

Veselá: I THINK WE CAN. I CAN RESERVE THEM RIGHT NOW. I WILL CALL ČEDOK, I MUST CALL THEM TODAY ANYWAY.

Brown: I THINK THAT WILL BE ALL FOR TODAY, MS. VESELÁ. AFTER YOU TAKE CARE OF EVERYTHING, PLEASE LET ME KNOW, WILL YOU?

Veselá: YES, I WILL, MR. BROWN. WE HAVE ENOUGH TIME AND I HOPE EVERYTHING WILL HAVE BEEN TAKEN CARE OF BY THE END OF THIS WEEK.

2.c.1 Summarize what was said in this part of the dialogue, using the following as a guide:

- Which opera will the delegation see?
 - Where is it being presented?
 - Have reservations been made?
 - What other show is being considered?
 - How does Ms. Veselá plan to handle the sightseeing?
 - With whom will she make arrangements?
 - What points of interest did Mr. Brown identify?
 - What other event did Mr. Brown suggest including in the program?
 - Who will be participating in the event?
 - How will they get tickets?
 - How soon can all arrangements be made?
-

2.c.2 Form correct sentences by filling in the missing adjective and noun endings.

Brown: To je výborn_ , slečn_ Veselá. Ted' už připravíme jenom program na jejich volné dny po konferenc_ , že?

Veselá: Ano, myslím na to. Můžeme zajistit lístky do divadl_ na dva večery. Prvn_ představení se hraje ve znám_ divadl_ , kter_ se jmenuje "Na Zábradlí". A samozřejmě, musí vidět Národn_ divadl_ , ve kter_ se bude hrát opera Antonín_ Dvořák_ "Rusalka". Co na to říkáte?

Brown: To zní také dobře. Myslím, že se jim to bude líbit. A které pražské památky jim ukážeme? Co myslíte?

- Veselá: *Myslím, že v Čedok_ zamluvíme okružn_ jízd_ autobusem po Praze_. To bude nejlepší.*
- Brown: *To je dobr_ nápad. Musí vidět Pražsk_ hrad a Chrám svat_ _ _ Vít_. Vím, že se budou zajímat o star_ _ Prah_ a proto jim ukážeme Star_ Měst_, Mal_ Stran_ a jiné historické památky, o které se Američané zajímají.*
- Veselá: *A protože v delegac_ jsou jen muži, určitě si zajdou na dobr_ piv_ do nějak_ star_ restaurac_ na Mal_ Stran_.*
- Brown: *Určitě. A mám ještě jeden návrh. V týdn_, kdy tady budou, se hraje zajímav_ hokejov_ zápas Československo : Švédsko na pražsk_ zimn_ stadión_. Myslíte, že můžeme dostat lístky na ten zápas?*
- Veselá: *Myslím, že ano. To mohu zamluvit hned. Zavolám Čedok, stejně tam musím dnes volat.*
- Brown: *Myslím, že to bude pro dnešek vše. Až všechno zařídíte, informujte mě, prosím, ano?*
- Veselá: *Ano, pane Brown. Máme dost čas_ a doufám, že všechno zařídím do konc_ tohoto týdn_.*

NOTES

Ubytování je zajištěno.	-	The accommodations are reserved.
Bude jich deset.	-	There will be ten of them.
Pokud vím.	-	As far as I know.
Vedoucím delegace bude ...	-	The head of the delegation will be ...
Velmi se těším, že ho uvidím.	-	I'm very much looking forward to seeing him.
Pokud se týká tiskové konference ...	-	As to the press conference ...
Některé maličkosti.	-	Other small things.
Naši hosté se tam budou cítit dobře.	-	Our guests will be comfortable there.
Dva nebo tři gauče.	-	Two or three sofas.
Nějaké malé stolky.	-	Some small tables.

To vypadá dobře.	- That looks good.
Nezapomeňte.	- Don't forget.
Osm členů.	- Eight members.
Do konce tohoto týdne.	- By the end of the week.
Co na to říkáte?	- What do you say to that?
To zní dobře.	- That sounds good.
Čedok.	- Czechoslovak Travel Bureau.
To bude nejlepší.	- That will be best.
To je dobrý nápad.	- That's a good idea.
Mám ještě jeden návrh.	- I have one more suggestion.
To bude pro dnešek všechno.	- That will be all for today.
Až všechno zařídíte, informujte mě, prosím.	- After you take care of everything, please let me know.

GRAMMAR NOTES AND PRACTICE

1. Review of cases

1.a Accusative case

1.a.1 The accusative ending in Czech can indicate that the word it is attached to is the object of a verb. Verbs that occur with objects in the accusative (not all verbs do) are called "transitive". Here are the ones that have occurred so far.

potřebovat	- to need
psát	- to write
znát	- to know
mit	- to have
chtít	- to want
přinést	- to bring
vědět	- to know
koupit	- to buy
pustit	- to let (in)
trávit	- to spend
číst	- to read
najít	- to find

*připravit
informovat
zamluvit
zajistit
vidět*

- to prepare
- to inform
- to make reservations
- to reserve, ensure
- to see

1.a.2 Words following certain prepositions are in the accusative case. Prepositions of this type that have occurred so far are:

*na
o
pro*

- to (motion towards)
- in, of (depending on the verb)
- for

Here is another common preposition of this type:

přes

- across, via

1.b.1 Form correct sentences from the following, using nouns and adjectives listed in Supplements II and III.

*Znáte už
Potřebujete také
Paní Nováková má
On také chce
Koupím si
Budeme informovat
Na mapě vidíte
Ještě nemám
Musíš zamluvit
Slečna Brownová píše*

_____ ?
_____ ?
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .

1.b.2 *Tramvaj jede na
Sekretářka to píše pro
Také se zajímáte o
Ted' se podíváme na
On to dělá pro
Půjdete na
Pojedeme přes*

_____ .
_____ ?
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .
_____ .

2.a Genitive case

2.a.1 A genitive case ending can indicate a particular relationship between nouns. (This may correspond to a noun plus noun construction in English.) For example:

*budova velvyslanectví
zastavka tramvaje*

Embassy building
streetcar stop

Some occurrences correspond to expressions with "of" in English:

<i>ministerstvo kultury</i>	Ministry of Culture
<i>profesor historie</i>	professor of history

This is also the most common way of indicating possession:

<i>psací stroj pana Browna</i>	Mr. Brown's typewriter
<i>navštívenka pana Hladkého</i>	Mr. Hladky's business card

The object of some verbs has a genitive ending:

Zeptáme se sekretářky. We will ask the secretary.

Týká se to americké delegace. It concerns the American delegation.

2.a.2 Words following certain prepositions are in the genitive case:

So far we have come across the following prepositions of this type:

<i>u</i>	- at, by
<i>vedle</i>	- next to
<i>do</i>	- to
<i>bez</i>	- without
<i>z</i>	- from
<i>blízko</i>	- near
<i>od</i>	- from
<i>kolem</i>	- around, past
<i>misto</i>	- instead of
<i>daleko od</i>	- far from

Here are some more useful prepositions of this type:

<i>uprostřed</i>	- in the middle (location)
<i>během</i>	- during, in the course of
<i>okolo</i>	- round, around
<i>podle</i>	- according to
<i>kromě</i>	- except, besides
<i>uvnitř</i>	- inside (location)

Most hard inanimate masculine nouns take the *-u* ending in the genitive case but some of them take an *-a* ending, e.g.: *blízko kostela*. (Lesson 5, Grammar Note 2.a)

Many nouns of this type are geographical names having the suffix *-ov*, *-ín*, or *-ýn*.

nominative	genitive
<i>Břevnov</i>	<i>Břevnova</i>
<i>Smíchov</i>	<i>Smíchova</i>
<i>Žižkov</i>	<i>Žižkova</i>

Berlín
Karlín
Londýn
Perštýn

Berlína
Karlína
Londýna
Perštýna

- 2.b Form correct sentences from the following, using nouns and adjectives listed in Supplements II and III.

2.b.1	<i>To je kancelář</i>	_____.
	<i>To je nový byt</i>	_____.
	<i>Ten psací stroj je</i>	_____.
	<i>Kde je slovník</i>	_____?
2.b.2	<i>Tady nalevo je budova</i>	_____.
	<i>Toto je fotografie</i>	_____.
	<i>Pan Novák je pracovník</i>	_____.
	<i>Znáte přítele</i>	_____?
2.b.3	<i>Zeptáme se</i>	_____.
	<i>Musíte se zeptat</i>	_____.
	<i>To se týká</i>	_____.
	<i>Netýká se to</i>	_____.
2.b.4	<i>Křeslo je u</i>	_____.
	<i>Zastávka je vedle</i>	_____.
	<i>V sobotu chodím do</i>	_____.
	<i>Nemohu to udělat bez</i>	_____.
	<i>Paní Nováková je z (ze)</i>	_____.
	<i>Zastávka tramvaje je</i>	_____.
	<i>bлизко</i>	_____.
	<i>Jak se tam dostanu od</i>	_____.
	<i>Do práce jezdíme kolem</i>	_____.
	<i>Budu to psát misto</i>	_____.
	<i>Není to daleko od</i>	_____.
	<i>Stůl bude uprostřed</i>	_____.
	<i>Udělám to během</i>	_____.
	<i>Je to uvnitř</i>	_____.
	<i>Zahrada je kolem</i>	_____.

- 3.a Locative case

- 3.a.1 The locative case ending most frequently indicates location: the place where somebody is or something takes place, etc. It is accompanied by a preposition (hence the alternate designation of the case: "prepositional").

Here are the prepositions associated with the locative case indicating location that have occurred so far:

na	-	on
v (ve)	-	in, at

One of the prepositions associated with this case has a different meaning:

o	-	about
----------	---	-------

Here is an additional preposition of this type:

po	-	along, after, on
-----------	---	------------------

3.a.2 Form correct sentences from the following, using nouns and adjectives listed in Supplements II and III.

*Oni bydlí **na**
Budou bydlet **v (ve)**
Ten slovník je **na**
Učíme se česky **v (ve)**
Čteme knihu **o**
Musíte tam jít **po**
Bude ho informovat **o**
Bude se to konat **v (ve)**
Ten film je **o***

3.b Various cases

3.b.1 Form correct sentences by inserting the words in parentheses with appropriate nominative, accusative, genitive, or locative case endings.

A: *Pane Novák, víte, že do _____ (Praha) přijede _____ (americká kulturní delegace)?*

B: *Ano, vim. Přijede příští měsíc. Ale nevím, kde bude _____ (delegace) bydlet.*

A: *Ubytování bude v _____ (nový hotel)
Intercontinental.*

B: *Ten _____ (hotel) znám, není daleko od _____ (budova Amerického velvyslanectví).*

A: *Já se na tu _____ (americká delegace) velmi těším. Bude to velmi _____ (zajímavý).*

- B: *Ano, to bude. Jí se těším na _____ (tisková konference).*
- A: *Kde se bude ta _____ (tisková konference) konat?*
- B: *Také v _____ (hotel) Intercontinental. V _____ (malý represenatační salonek).*
- A: *Tam bude velmi _____ (příjemné prostředí) pro _____ (delegace). A kdo zajistí zařízení _____ (salonek)?*
- B: *Samozřejmě, všechno zajistí slečna Veselá.*
- A: *A kdy se bude konat _____ (tisková konference)?*
- B: *Ta se bude konat v _____ (druhý týden) příštího měsíce.*
- A: *Naši hosté se určitě budou zajímat o _____ (Stará Praha) a _____ (kulturní život) v _____ (hlavní město).*
- B: *Určitě. Čedok zajistí lístky do _____ (divadlo), do _____ (kino) a také _____ (okružní jízda) po _____ (Praha).*
- A: *Doufám, že se jim to bude líbit.*
- B: *Myslim, že ano. A také si mohou zajít na _____ (hokejový zápas) na _____ (zimní stadion).*
- A: *Víte, _____ (jaký zápas) se bude hrát?*
- B: *Bude to hokejový zápas Československo : Švédsko. A myslím, že si po tom _____ (hokejový zápas) zajdou na _____ (pivo) do _____ (nějaká pražská restaurace) na _____ (Staré Město).*
- A: *Program pro _____ (delegace) je zajímavý, že?*
- B: *Ano, je. O _____ (definitivní program) nás bude slečna Veselá ještě informovat v _____ (příští týden). To už bude pro _____ (delegace) všechno zařízeno.*

Sedmá lekce

4.a Write in the appropriate verb form. Then take the part of speaker A or B, with your teacher taking the other. Check your answers. (If you have difficulties with the future forms, see section 2 of the Grammar Notes in Lesson 6.)

4.a.1 A: _____ (Vzpomínat si), slečno Veselá, kolik členů
_____ (mit - fut.) československá delegace?

B: _____ (Myslet), že ta delegace _____ (mit -
fut.) osm členů.

A: _____ (Přijít) také ministr kultury?

B: Ne, _____ (nepřijít), místo ministra tam _____
(být - fut.) jeho náměstek. Toho vy _____ (znát), že?

A: Ano, toho už _____ (znát).

4.a.2 A: Co ted' _____ (psát), paní Smolíková?

B: _____ (Psát) program pro americkou delegaci.

A: _____ (Moci se) na ten program podívat?

B: _____ (Prosit). Co na to _____ (říkat)?

A: Ten program _____ (vypadat) dobře, _____
(být) zajímavý. Čedok _____ (zajistit) okružní jízdu po
Praze a my jim _____ (ukázat) Laternu magiku.

B: Ano, a delegace také _____ (uvidět) představení v
Národním divadle.

A: To _____ (být) výborné.

4.a.3 A: Co _____ (dělat - fut.) v sobotu, pane Bezák?

B: _____ (Chtít) jít do kina Sevastopol.

A: Co se tam _____ (hrát)?

B: _____ (Hrát se) tam americký film "Kmotr".
_____(Znát) ten film, pane Šťastný?

B: Ne, ale _____ (znát) tu knihu.

A: Po představení _____ (zajít si) na pivo do
restaurace "U černého koně".

B: To _____ (mit) zajímavý program.

- 4.a.4 A: *Pane Sovák, já a můj přítel _____ (chtít) jít na hokejový zápas Československo : Kanada na zimní stadion. Jak se tam, prosím vás, _____ (dostat)?*
- B: *Vy _____ (bydlet) na Vinohradech, že?*
- A: *Ano, já _____ (bydlet) na Vinohradech a můj přítel také.*
- B: *Tak tam _____ (moci) jet metrem.*
- A: *_____ (Muset) někde přestupovat?*
- B: *Ano, "U muzea" _____ (přestoupit) na trasu C a z konečné stanice metra _____ (muset) jet autobusem.*
- A: *Já _____ (doufat), že se tam _____ (neztratit - my).*
-

- 4.b Form correct sentences by supplying the appropriate future form of the verb in parentheses. (If you have difficulty, refer to section 2 of the Grammar Notes in Lesson 6.)

1. *Pan Koutný a jeho žena _____ (přijet) v neděli.*
2. *Ubytování _____ (zajistit) Čedok, že?*
3. *Ve kterém divadle _____ (konat se) to představení?*
4. *To _____ (netýkat se) německého konzula.*
5. *Kde _____ (hrát se) ta opera?*
6. *Po práci _____ (spěchat) domů, protože v televizi _____ (být) zajímavý program.*
7. *Slečna Modrá a paní Trefilová _____ (pripravit) nový kulturní program.*
8. *Co _____ (dělat) v neděli, pane Ježek?*
9. *Já jím _____ (ukázat) Strahov a Loretu.*
10. *Já doufám, že to tam _____ (najít).*
11. *Oba _____ (jezdít) do práce tramvají.*
12. *_____ (Zajímat se - vy) také o okolí Prahy?*
13. *Příští týden _____ (trávit) na chatě, že?*

Sedmá lekce

14. _____ (Dostat se - já) tam metrem nebo autobusem?
15. Já už ten seznam _____ (nepotřebovat).
16. Oni už _____ (nepracovat) na ministerstvu.
17. Kdy _____ (koupit si) nové auto, pane Smith?
18. My _____ (zeptat se) pana Ptáčka. Ten tu ulici _____ (znát).
19. Kam _____ (dát - my) to druhé křeslo?
20. _____ (přestupovat - vy) na čtvrté zastávce.

Activity 3: PRACTICE

3.a Ask your teacher to form sentences from the following, using the future form of the verbs in parentheses.

1. _____ (Jezdit) do práce autem, pane Brown, že?
2. Do kina _____ (chodit - my) jen v sobotu.
3. Pan Novák a jeho manželka _____ (jezdit) do práce tramvají.
4. Příští týden já a pan Styles _____ (jet) na konferenci do Brna.
5. Já si myslím, že oni _____ (nejedzít) metrem.
6. Já dnes _____ (nejít) do školy.
7. _____ (Jet) tam také, pane Navrátil?
8. Jeho sestra _____ (chodit) do nové školy.
9. Já a slečna Blatná _____ (jít) na procházku.
10. Myslím, že tam _____ (jet) autobusem.
11. Vy také _____ (jít) na oběd do restaurace?
12. My _____ (chodit) na oběd do této restaurace.
13. V neděli _____ (jít - ty) do muzea?
14. Kam _____ (jezdit), paní Kvapilová?
15. Vy tam dnes _____ (nejít), že?

16. *Kdy tam* _____ (*jet*), slečno Mužná?
 17. *A kam* _____ (*chodit*) na večeři vy?
 18. *Ta nová linka metra* _____ (*jezdít*) na Smíchov.
 19. *Já tam* _____ (*jít*) bez manželky.
 20. *Kromě slečny Staré tam* _____ (*jet*) pan Stárek.
-

3.b Ask your teacher these questions using either *jaký* or *který*. Determine their meaning by observing the answer.

1. _____ *byt má pan Novák?*
2. _____ *tramvaj jede na Malou Stranu, pětka nebo šestka?*
3. _____ *je váš psací stroj? Ten černý?*
4. *V* _____ *divadle se to hraje?*
5. _____ *je to zastávka, první nebo druhá?*
6. *Na* _____ *seznam se chcete podívat?*
7. _____ *slovník potřebujete? Ten anglický nebo český?*
8. _____ *je české pivo?*
9. *Na* _____ *ulici mám zahnout doprava?*
10. *Do* _____ *restaurace chodíte?*
11. *Do* _____ *školy chodí váš syn?*
12. *V* _____ *salonku bude ta konference? V malém nebo velkém?*
13. _____ *je ten nový řidič?*
14. _____ *je ten americký konzul?*
15. _____ *magnetofon chcete, ten nový nebo ten starý?*
16. _____ *je jeho telefonní číslo?*
17. _____ *autobusem jezdíte? V sedm nebo v osm hodin?*
18. *Ve* _____ *budově pracujete? V té moderní nebo v té staré?*
19. _____ *je ta kniha? Je zajímavá?*

Sedmá lekce

20. O _____ práci se zajímáte?
21. _____ je kulturní život v Praze?
22. V _____ měsíci přijede americká delegace?
23. _____ program bude na konferenci?
24. Na _____ stanici mám vystoupit? Na "Malostranské" nebo "Muzeum"?
25. Ve _____ bytě bydlí pan Brown? Nalevo nebo napravo?
27. _____ malíř je pan Zrzavý?
28. _____ kreslo si koupíte? To velké nebo to malé?
29. Ve _____ kině se hraje ten americký film?
30. O _____ delegaci mluvíte? České nebo americké?

To confirm what you have learned, or if you are having difficulty, refer to section 2 of the Additional Grammar Notes.

3.c Ask your teacher to answer the following questions. Some answers will be positive and some negative. Give the meaning of each answer you get.

1. Je ta delegace už v Praze? _____
2. Chodí už jeho syn do školy? _____
3. Je ta delegace ještě v Praze? _____
4. Ona už tam pracuje? _____
5. Chodí jeho dcera ještě do školy? _____
6. Potřebujete ještě ten slovník? _____
7. Máte už ten seznam? _____
8. Ona tam ještě pracuje? _____
9. Píše už sekretářka ten dopis? _____
10. Ještě se o to zajímáte? _____
11. Už se na to připravujete? _____

12. *Jezdí už pan Brown do práce autem?* _____
13. *Už to slovo znáte?* _____
14. *Budu už teď přestupovat?* _____
15. *Ještě to slovo znáte?* _____
16. *Potřebujete už ten slovník?* _____
17. *Znáte už slečnu Novou?* _____
18. *Ještě se na to připravujete?* _____
19. *Máte ještě ten seznam?* _____
20. *Chodíte ještě do práce pěšky?* _____
-

3.d Now practice forming correct sentences from the following in the contexts provided.

1. (The American delegation has arrived in Prague.)
Americká delegace je _____ v Praze.
2. (Mr. Novák stopped working here last month.)
Pan Novák zde _____ nepracuje.
3. (Ambassador Lee will not have left Prague by tomorrow.)
Velvyslanec Lee je _____ v Praze.
4. (He has never met Mr. Brown.)
On _____ pana Browna nezná.
5. (I bought my own dictionary.)
Já _____ váš slovník nepotřebuji.
6. (We have not received the letter yet.)
My ten dopis _____ nemáme.
7. (I know this part of town.)
Já se _____ neztratím.

Sedmá lekce

8. (The rails were removed last month.)

Tramvaj tady _____ nejezdí.

9. (We will go to Europe this summer.)

_____ se na to těšíme.

10. (The conference is not over.)

Konference se _____ koná.

3.e Review of numbers

- 3.e.1 Working with the telephone directory. Choose any entry from the list below. Read the name and the telephone number as used in Czechoslovakia, e.g.:

ČERNÁ MILADA, 82 37 27 5 (osmdesát dva - třicet sedm - dvacet sedm - pět)

- 3.e.2 Now read all the information (name, address and telephone number).

Černá Milada 3 Žižkov Na Balkáně	82 37 27 5
Černá Olga 4 Nusle U Svépomoci 6	43 62 59
Černá Olga 5 Smíchov S.M. Kirova 19	54 78 90
Černá Věra 9 Čakovice Máchova 713	71 38 54 9
Černá Věra 5 Koš. Starokošířská 9	54 39 76 4
Černá Věra 5 Koš. Vidoulská 45	52 39 73 1
Černá Věra 9 Prosek Na Výhlídce 387	83 49 49 6
Černá Věra 5 Smíchov Staropramenná 27	54 29 92
Černá Vilma 10 Vrš. Na spojce 6	72 05 76
Černík Jiří 4 Nusle Lounských 8	42 67 69
Černík Jiří 3 Vin. Jagellonská 11	27 59 61 0
Černík Jiří Ing. 3 Vin. Kouřimská 18	73 34 74
Černík Jiří 3 Žižkov Na vrcholu 2583	82 60 06
Černík Jos. 2 Vin. Makarenkova 20	25 38 20
Černík Jos. 2 Vin. Vinohradská 55	25 58 57 1
Černohorská Jitka 8 Libeň Vosmíkových 26	82 18 14 4
Černohorská Marcela 10 Vrš. Rybalkova 59	74 03 41
Černohorská Marie 7 Holeš. Šmeralova 13	38 92 68
Černohorská Marie 9 Vysoč. Fučíkova 18	23 88 17
Černohorská Marta 10 Vrš. SNB 99	73 76 87 4
Černoch Milan Ing. 1 Hradč. Loretánská 7	53 07 62
Černoch Miroslav 10 Strašn. Průběžná 7	77 87 98

- 3.e.3 Your teacher will ask you to provide him/her with the telephone number of a particular party, e.g.:

- A: *Jaké číslo má Černá Věra?*
 B: *Která Černá Věra?*
 A: *Černá Věra, Praha 5, Starokošířská 9.*
 B: *Ta má číslo _____.*

Now reverse the parts. (As you get better at this, your teacher will vary his/her responses when acting as B.)

- 3.f Working with a train schedule.

- 3.f.1 Choose place names at the left of the schedule (below). Practice reading them aloud - your teacher will help you with the pronunciation. Write on the board a list of 8 - 12 places.
 3.f.2 Alternate taking these parts. The person in role B refers to the timetable. The person in role A refers to the list written down in 3.f.1.

- A: *V kolik hodin jede vlak do Ostroměře?*
 B: *V (5,30).*
 A: *A v kolik hodin tam přijede?*
 B: *Přijede tam v (6,37).*

Again your teacher will vary his/her responses as the practice progresses.

Hradec Králové	12.57	14.27	14.55	16.11	16.43	18.17
Plotiště nad Labem	13.03	14.32	15.01	-----	16.48	18.27
Všestory	13.08	14.37	15.06	-----	16.53	18.27
Dlouhé Dvory	13.13	14.42	15.11	-----	16.58	18.32
Dohalice	13.18	14.47	15.16	-----	17.03	18.36
Sadová	13.21	14.50	15.19	16.28	17.06	18.39
Hněvčevs	13.32	14.55	15.25	-----	17.12	18.44
Cerekvice nad Bystř.	13.35	14.58	15.28	-----	17.15	18.48
Třebovětice	13.38	15.10	15.31	-----	17.28	18.52
Ježice	13.42	15.14	15.35	-----	17.32	18.57
Hořice v Podkrkonoší	13.47	15.19	15.40	16.43	17.37	19.02
Dobrá Voda u Hořic	13.53	15.25	15.46	-----	17.41	19.08
Ostroměř	14.01	15.33	15.54	16.55	17.49	19.16

Sedmá lekce

- 3.g** Your teacher will provide you with problems for multiplication. Do the multiplication aloud, e.g.:

35 879
794

- 3.h** Work with statistical data (prices).

- 3.h.1** Scan the list (below) for items you know or are able to recognize. Then ask your teacher for the cost of the items for a particular year. (Your teacher will introduce the verb "to cost" - *stát*.) Observing the answers, determine the numerals for hundreds (200 - 900), thousand and million. Write them down.

Maloobchodní ceny vybraných druhů zboží a služeb

Druh zboží a služeb	měrová jednotka	1970	1974	1977
Hodinky náramkové	kus	250.00	250.00	300.00
Fotoaparát (zrcadlovka)	kus	1 500.00	1 800.00	2 300.00
Noviny (měsíční předplatné)	Kčs	12.70	12.70	12.70
Motocykl Jawa (250 ccm)	kus	7 370.00	7 370.00	9 200.00
Auto Škoda (Š 100, Š105)	kus	55 500.00	45 100.00	56 000.00
Benzín	litr	2.40	4.30	4.30
Elektřina ke svícení	kw	0.70	0.70	0.70
Jízdné: osobní vlak (100 km)	jízdenka	14.00	14.00	14.00
Rozhlasový poplatek	měsíčně	10.00	10.00	10.00
Televizní poplatek	měsíčně	25.00	25.00	25.00
Stříhání vlasů	výkon	5.10	5.00	5.00
Kino	vstupenka	6.00	6.00	6.00
Divadlo	vstupenka	24.00	24.00	24.00
Hotel B	noc	54.20	62.20	62.20

- 3.h.2** Convert the prices in crowns into dollars using the current exchange rate.

- 3.h.3** To confirm what you have learned, or if you are having difficulty, refer to section 4 of the Additional Grammar Notes.
-

3.i Work with numbers.

3.i.1 Your teacher will first read aloud three-digit numbers. Write them down. Then read the numbers back to the teacher, e.g.:

368 - *tři sta šedesát osm*

3.i.2 Then your teacher will add another digit to make a four-digit number, e.g.:

3 689 - *tři tisíce šest set osmdesát devět*

3.i.3 Further digits are added to form numbers up to hundreds of thousands, e.g.:

368 925 - *tři sta šedesát osm tisíc devět set dvacet pět*

3.i.4 Here is practice on numerals which sound similar. Your teacher will dictate numerals like:

13 - 30 - 33

12 - 19 - 20 etc.

and will ask you to write them out.

3.i.5 Numbers to practice.

368 925 212 835 486 011 691 786

113 416 211 955 434 304 846 887

965 872 888 333 445 354 841 959

681 831 118 696 222 313 988 610

831 005 793 515 717 699 887 019

231 922 814 444 334 431 563 414

Sedmá lekce

3.j Work with the verbs listed in Supplement I.

3.j.1 Select 20 verbs from the supplement and write sentences, putting the infinitive form in various persons, singular and plural, e.g.:

pracovat

Manželka pracuje na ministerstvu jako sekretářka.

Oni už tam nepracují.

zeptat se

Koho se na to zeptáte?

Ona se zeptá pana Browna.

etc.

3.j.2 Your teacher will practice the verbs orally using the following pattern:

potřebovat

Teacher: *Potřebujete ten český slovník?*

Student: *Ano, potřebuji ten slovník.*

Student B: *Ne, ten český slovník už nepotřebuji.*

Teacher: *Myslite, že pan Johnson a pan Green (names of other fellow students) potřebují ten slovník?*

Student B: *Ano, myslím, že oni potřebují ten slovník.*

3.k Write the following sentences in Czech.

1. You'll have a lot of work next week, won't you?

2. When do we have to prepare everything for the press conference?

3. Have the accommodations for the delegation been made?

4. What hotel will they be staying in?

5. Who is going to be the head of the delegation?

6. Is Ms. Lynn also going to be in the delegation?

7. Do you know the name of the conductor of the Boston Symphony Orchestra?

8. When will the American delegation arrive in Prague?

9. Has everything been taken care of concerning the press conference?

10. In which hotel will it take place?

11. Do you think our guests will feel comfortable there?

12. What kind of furniture will there be in the consul's new office?

13. Can you arrange for that by the end of this month?

14. When are you going to prepare the program for their free days?

15. And how about a bus tour of the city? What do you say to that?

16. We can show them Old Prague. They will like it.

Sedmá lekce

17. I think that I can get some tickets for that icehockey game.

18. Do you think they will be interested in the cultural life of Prague too?

19. We'll be waiting for you in the restaurant at the Main Station.

20. When I've taken care of everything, I'll let you know.

Activity 4: LEXICAL DRILL

Form correct sentences from the following and write them down. Your teacher will then provide you with the sentences orally.

*Musíme připravit všechno pro
zajistit
zařídít*

*tisková konference
americká delegace
pan velvyslanec
československá delegace
okružní jízda po Praze*

Těšíme se na

*ten americký zpěvák
nový konzul
představení v divadle
ten hokejový zápas
příští měsíc*

Vše je zajištěno, pokud se týká

*ta americká delegace
tisková konference
ubytování v hotelu
program pro delegaci
okružní jízda po Praze*

Sekretářka to zařídí do

*sobota
konec týdne
neděle
konec měsíce
příští pátek*

*Co se bude hrát v (na)
hráje*

*Národní divadlo
to pražské divadlo
nové kino
zimní stadion
divadlo "Na zábradlí"*

*Pro delegaci zajistíme
okružní jízdu po*

*Praha
Staré Město
Československo
Malá Strana*

Bude nás informovat o

*tisková konference
americká delegace
program divadla
definitivní návrh
zařízení salonku*

Activity 5: CONVERSATIONAL DRILL

- 5.a Now go back to the pictures of the offices and explore the situation in them.

Question: *Vedle čeho je knihovna?*

Answer: *Vedle rádia.*

Question: *Vedle kterého rádia?*

Answer: *Toho malého.*

Question: *Kde je telefon?*
etc.

- 5.b The teacher will place several pictures of an office on the table. Then he/she will describe one of them. The students will have to guess what picture has been described.
-

Activity 6: SPEAKING ACTIVITY

Your teacher will take the role of a secretary or another Czech employee of the American Embassy. You are a newly arrived U.S. government employee seeking help with the following situations.

- 6.a The visitor, who is presently serving at the U. S. Embassy in Warsaw, is coming to Prague with his/her family for three days. You want to find out about suitable accommodations for them, how a sightseeing tour could be arranged, where to spend evenings, and what to show them in the vicinity of Prague.

- 6.b Your parents are coming for a two-week visit. You want to find out where to accommodate them, what places to show them in Prague and where to take them in the countryside. You also want to know where to take them in the evening and what cultural events (theater, opera, etc.) will be taking place.
-
-

ADDITIONAL GRAMMAR NOTES

1. The future tense of verbs of motion

The verbs **chodit** and **jezdit** form the future tense with the auxiliary verb **budu**.

Ona bude chodit do práce pěšky.
She will walk to work.

Oni budou často chodit do divadla.
They will go to the theater often.

Budete také chodit do kanceláře pěšky?
Will you be walking to the office, too?

Oni budou jezdit na velvyslanectví metrem.
They will go to the Embassy by metro.

V sobotu a v neděli budou jezdit na chatu.
On Saturdays and Sundays they will go to the cottage.

Jeho manželka bude jezdit do práce metrem.
His wife will go to work by metro.

The verbs **jít** and **jet** form the future by adding a prefix. Note that the prefixes are different.

V sobotu půjdeme do kina.
We will go to the movies on Saturday.

Půjdete počád rovně a pak zahnete doleva.
You will go straight ahead and then turn left.

V neděli nepůjdu do práce.
On Sunday I won't go to work.

Kdy pojede pan Novák do Prahy?
When will Mr. Novák go to Prague?.

Pojedete na Václavské náměstí a u muzea zahnete doprava.
You will drive to Václavské náměstí and then turn left by the museum.

Kdo pojede na tu konferenci?
Who will go to the conference?

The prefixes occur only as part of the future forms, and do not occur with the infinitives.

infinitive	future
<i>chodit</i> <i>jezdit</i>	<i>budu chodit</i> <i>budu jezdit</i>
<i>jít</i> <i>jet</i>	<i>půjdou</i> <i>pojedu</i>

2. *Jaký - který?*

2.a *Jaký?* - What? What kind of?

This interrogative asks for specific details regarding the word it refers to.

Question: *Jaký psací stroj máte?*
What kind of typewriter do you have?

Answer: *Mám elektrický psací stroj.*
I have an electric typewriter.

2.b *Který?* - Which?

This interrogative is used when asking someone to identify a particular item or person within a group.

Question: *Který je váš magnetofon?*
Which is your taperecorder?

Answer: *Ten černý, tam napravo.*
The black one, on the right.

3. *Už - už ne, ještě - ještě ne*

3.a *Už* corresponds to "already" and *ještě* to "still". When used with a negative verb, the meaning changes.

Pan Brown je už tady.
Mr. Brown is already here.

Pani Leeová je ještě tady.
Ms. Lee is still here.

Pan Brown už není tady.
Mr. Brown is no longer here.

Pani Leeová ještě není tady.
Ms. Lee is not yet here.

už	- already	už ne	- no longer
ještě	- still	ještě ne	- not yet

3.b Czech uses the adverb **už** (already) more often than English.

On už tady pracuje.
He (already) works here.

Ona je už zaměstnána.
She is (already) employed.

Jeho syn už chodí do školy.
His son (already) goes to school.

4. Numerals above 100

100	-	<i>sto</i>		
200	-	<i>dvě stě</i>		
300	-	<i>tři sta</i>		
400	-	<i>čtyři sta</i>		
500	-	<i>pět set</i>		
600	-	<i>šest set</i>		
700	-	<i>sedm set</i>	1 000	- <i>tisíc</i>
800	-	<i>osm set</i>	1 000 000	- <i>milión</i>
900	-	<i>devět set</i>	1 000 000 000	- <i>miliarda</i>

5. Feminine nouns in **-st**

All feminine nouns ending in **-st** will take the ending **-i** in the genitive and locative. The accusative has the same forms as the nominative.

(nom.) *To je velká místnost.*
It is a big room.

(acc.) *Vidíte tu velkou místnost?*
Do you see that big room?

(gen.) *Jeho kancelář je vedle té místnosti.*
His office is next to that room.

(loc.) *V té místnosti máme nový nábytek.*
We have new furniture in that room.

READING

I. What is the subject of the following sentence? What is the object?

★ **New York** - 20. srpna (ČTK) - Politiku vlády Ronalda Reagana kritizovala v interview pro americkou televizní společnost ABC kandidátka Demokratické strany na úřad viceprezidenta USA Geraldine Ferrarová.

II. Match the English words listed with the corresponding Czech words in the following texts.

Dallas - 20. srpna (ČTK) - V texaském městě Dallas začal v pondělí sjezd Republikánské strany, který oficiálně potvrdí kandidáty strany na úřad prezidenta a viceprezidenta pro listopadové volby a schválí rovněž program strany. Jména obou kandidátů - dosavadního prezidenta Reagana a viceprezidenta Bushe - jsou již dávno známa.

approve
began
confirm
election

R. REAGAN: NOVINÁŘI MĚLI "DRŽET ZOBÁK"

Kandidát Demokratické strany na úřad prezidenta Walter Mondale v rozhlasovém projevu předneseném v Des Moines v Iowě kritizoval Reaganův výrok o jaderném bombardování Sovětského svazu.

"Jaderná válka není žádný žert", zdůraznil Mondale. "V takové válce by nebylo vítězů, protože by ji nikdo nepřežil. To je fakt, který si americký prezident musí uvědomit."

Reagan se zatím v Sedalii ve státě Missouri pokoušel vysvětlit svůj výpad způsobem opravdu svérázným, když řekl: "Kdyby novináři drželi zobák, nikdo by se nic nedověděl." (ČTK)

explain
joke
newspapermen
nuclear
union
(to) shut up
speech
statement
war
winner

VOCABULARY LIST

<i>a podobně</i>	- and so forth, etc.
<i>Čedok</i> <i>m.</i>	- Czechoslovak Travel Bureau
<i>československý</i>	- Czechoslovak
<i>cítit se</i> (<i>III - imp.</i>)	- to feel
<i>člen</i> <i>m.</i>	- member
<i>delegace</i> <i>f.</i>	- delegation
<i>dirigent</i> <i>m.</i>	- conductor
<i>dnes</i>	- today
<i>dnešek</i> <i>m.</i>	- today
<i>gauč</i> <i>m.</i>	- sofa
<i>historický</i>	- historic, historical
<i>hodně</i>	- much, many
<i>host</i> <i>m.</i>	- guest
<i>hrát</i> (<i>II - imp.</i>)	- to play
<i>je zajištěno</i>	- it is taken care of, reserved
<i>jich</i>	- of them (gen. pl. from <i>oní</i>)
<i>každý</i>	- every
<i>kdo ještě?</i>	- who else?
<i>konat se</i> (<i>I - imp.</i>)	- to take place
<i>konec</i> <i>m.</i>	- end
<i>konference</i> <i>f.</i>	- conference
<i>konferenční</i>	- conference (adj.)
<i>křeslo</i> <i>n.</i>	- armchair
<i>lubit</i> <i>s.r.</i> (<i>III - imp.</i>)	- to like
<i>měsíc</i> <i>m.</i>	- month
<i>nápad</i> <i>m.</i>	- idea
<i>návrh</i> <i>m.</i>	- suggestion
<i>nejlepší</i>	- the best
<i>oblíbený</i>	- popular
<i>ode mne</i>	- from me (gen. of <i>já</i>)
<i>okružní jízda</i> <i>f.</i>	- sightseeing tour
<i>orchestr</i> <i>m.</i>	- orchestra
<i>osobnost</i> <i>f.</i>	- personality, figure
<i>ostatní</i>	- the other, remaining
<i>památka</i> <i>f.</i>	- monument
<i>představení</i> <i>n.</i>	- performance
<i>příští</i>	- next
<i>program</i> <i>m.</i>	- program
<i>prostředí</i> <i>n.</i>	- ambience, surroundings
<i>protože</i>	- because, since
<i>salonek</i> <i>m.</i>	- lounge
<i>skoro</i>	- almost
<i>stejně</i>	- anyway
<i>stolek</i> <i>m.</i>	- little table
<i>Švédsko</i> <i>n.</i>	- Sweden
<i>symfonický</i>	- symphony (adj.)
<i>televize</i> <i>f.</i>	- television
<i>těšit se</i> (<i>III - imp.</i>)	- to look forward to
<i>týden</i> <i>m.</i>	- week
<i>týkat se</i> (<i>I - imp.</i>)	- to concern
<i>ubytování</i> <i>n.</i>	- accommodations

ukázat (II - perf.)	ukážu *	-	to show
uvidět (III - perf.)		-	to see
volný		-	free
všechno, vše		-	all, everything
výborný		-	excellent
vypadat (I - imp.)		-	to look like
vzpomínat si (I - imp.)		-	to remember, to recall
zajímavý		-	interesting
zajistit (III - perf.)		-	to reserve, to secure
zamluvit (III - perf.)		-	to reserve
zápas m.		-	match
zapomenout (II - perf.)		-	to forget
zařídit (III - perf.)		-	to arrange
zařízení n.		-	furnishings
zavolat (I - perf.)		-	to call
zimní		-	winter (adj.)
život m.		-	life
znít (III - imp.)		-	to sound
zpěvák m.		-	singer

The following supplements bring together the verbs, nouns and adjectives that have occurred so far.

SUPPLEMENT I

The first four verbs consist of aspect pairs that have occurred. The remainder are perfective and imperfective verbs for which the other member of the pair has not occurred.

imperfective	perfective
<i>vidět</i>	<i>uvidět</i>
<i>přestupovat</i>	<i>přestoupit</i>
<i>myslet</i>	<i>dát</i>
<i>potřebovat</i>	<i>podívat se</i>
<i>mit</i>	<i>přinést</i>
<i>psát</i>	<i>zahnout</i>
<i>chtít</i>	<i>dostat se</i>
<i>slyšet</i>	<i>uhnout</i>
<i>znát</i>	<i>ztratit se</i>
<i>dělat</i>	<i>zeptat se</i>
<i>znamenat</i>	<i>koupit</i>
<i>zajímat se</i>	<i>proštípnout</i>
<i>pracovat</i>	<i>vhodit</i>
<i>děkovat</i>	<i>pustit</i>
<i>jezdit</i>	<i>najít</i>
<i>chodit</i>	<i>zajít si</i>
<i>říkat</i>	<i>připravit</i>
<i>doufat</i>	<i>zajistit</i>
<i>vracet se</i>	<i>zařídit</i>
<i>spéchat</i>	<i>zamluvit</i>
<i>trávit</i>	<i>zapomenout</i>
<i>těšit se</i>	<i>ukázat</i>
<i>týkat se</i>	<i>přijít</i>
<i>cítit se</i>	<i>přijet</i>
<i>vypadat</i>	
<i>lubit se</i>	
<i>konat se</i>	
<i>hrát</i>	
<i>uzpomínat si</i>	
<i>znít</i>	
<i>bydlet</i>	
<i>žít</i>	
<i>moci</i>	
<i>stát</i>	
<i>muset</i>	

SUPPLEMENT II

masculine nouns	hard	soft	
animate	<i>profesor</i> <i>právník</i> <i>zpěvák</i> <i>doktor</i> <i>dirigent</i> <i>člen</i> <i>konzul</i> <i>diplomat</i> <i>asistent</i>	<i>pracovník</i> <i>ministr</i> <i>redaktor</i> <i>náměstek</i> <i>grafik</i> <i>tajemník</i> <i>host</i> <i>vicekonsul</i>	<i>velvyslanec</i> <i>malíř</i> <i>umělec</i> <i>ředitel</i> <i>řidič</i> <i>zástupce</i> <i>vedoucí</i> <i>atašé</i> <i>přítel</i>
inanimate	<i>dialog</i> <i>salonek</i> <i>stolek</i> <i>telefon</i> <i>program</i> <i>nápad</i> <i>obraz</i> <i>stadión</i> <i>autobus</i> <i>byt</i> <i>taxik</i> <i>čas</i> <i>vchod</i>	<i>orchestr</i> <i>slovník</i> <i>kostel</i> <i>chrám</i> <i>seznam</i> <i>magnetofon</i> <i>návrh</i> <i>zápas</i> <i>dopis</i> <i>klášter</i> <i>oběd</i> <i>život</i>	<i>měsíc</i> <i>adresář</i> <i>konec</i> <i>přístroj</i> <i>den</i> <i>týden</i>
feminine nouns	hard	soft	
	<i>budova</i> <i>třída</i> <i>katedrála</i> <i>kniha</i> <i>pohovka</i> <i>tužka</i> <i>kartotéka</i> <i>obálka</i> <i>trafika</i> <i>procházka</i> <i>koruna</i> <i>strana</i> <i>školka</i> <i>zahrada</i>	<i>křížovatka</i> <i>řeka</i> <i>mapa</i> <i>knihovna</i> <i>památka</i> <i>jízda</i> <i>stěna</i> <i>jízdenka</i> <i>navštívenka</i> <i>cesta</i> <i>linka</i> <i>škola</i> <i>sobota</i> <i>studentka</i>	<i>delegace</i> <i>televize</i> <i>věž</i> <i>konference</i> <i>kancelář</i> <i>velvyslankyně</i> <i>tajemnice</i> <i>zástupkyně</i> <i>pracovnice</i> <i>místnost</i> <i>fotografie</i> <i>tramvaj</i> <i>maličkost</i> <i>židle</i>

Sedmá lekce

feminine nouns (continued)	hard	soft
	<i>manželka</i> <i>pošta</i> <i>opera</i> <i>hodina</i> <i>zastávka</i> <i>kultura</i>	<i>informace</i> <i>stanice</i> <i>restaurace</i> <i>čtvrt'</i> <i>práce</i> <i>večeře</i> <i>neděle</i> <i>ulice</i> <i>osobnost</i>
neuter nouns	hard	soft
	<i>muzeum</i> <i>divadlo</i> <i>okno</i> <i>křeslo</i> <i>rádio</i> <i>auto</i> <i>metro</i> <i>centrum</i> <i>číslo</i> <i>kino</i> <i>okénko</i> <i>Švédsko</i> <i>Ceskoslovensko</i> <i>ministerstvo</i>	<i>ubytování</i> <i>náměstí</i> <i>letiště</i> <i>zařízení</i> <i>prostředí</i> <i>představení</i> <i>svezení</i> <i>okolí</i> <i>oddělení</i>

SUPPLEMENT III

adjectives	hard	soft	
<i>americký</i>	<i>žádný</i>	<i>psací</i>	<i>zimní</i>
<i>mostecký</i>	<i>hotový</i>	<i>moderní</i>	<i>okružní</i>
<i>staroměstský</i>	<i>pěkný</i>	<i>telefonní</i>	<i>nejlepší</i>
<i>černý</i>	<i>příjemný</i>	<i>dopisní</i>	
<i>malý</i>	<i>volný</i>	<i>úřední</i>	
<i>nový</i>	<i>promovaný</i>	<i>generální</i>	
<i>český</i>	<i>známý</i>	<i>první</i>	
<i>anglický</i>	<i>druhý</i>	<i>třetí</i>	
<i>pěkný</i>	<i>čtvrtý</i>	<i>hlavní</i>	
<i>světlý</i>	<i>pátý</i>	<i>mladší</i>	
<i>kazetový</i>	<i>zelený</i>	<i>osobní</i>	
<i>česko-anglický</i>	<i>velký</i>	<i>příští</i>	
<i>anglicko-český</i>	<i>oblibený</i>	<i>definitivní</i>	
<i>nějaký</i>	<i>československý</i>	<i>ostatní</i>	
<i>obyčejný</i>	<i>zajímavý</i>	<i>representační</i>	
<i>symfonický</i>	<i>historický</i>	<i>konferenční</i>	

Lekce 8 *Hledáme restauraci*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to find out about restaurants and get directions on how to get to them.
2. To be able to invite someone to lunch or dinner.

GRAMMAR GOALS:

1. Genitive plural of nouns, adjectives and demonstratives after *mnoho, několik, tolík dost, pář, hodně, spousta, řada, kolik*, and numerals 5 and up.
2. Modal verbs *moci, smět, muset* and *chtít*.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Overheard conversation.
3. A list of Prague restaurants, wine cellars and taverns.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. What is the dialogue about?
2. Are the people cooperating or in conflict?
3. List the parts of conversation you understood.
4. List a couple of words you picked up but do not know the meaning of.
5. Find the following phrases:

Měli jsme okružní jízdu.

Viděli jsme toho dost.

To se musí vidět.

Snídaně jsme měli v hotelu.

Mají tam ted'ka americkou hospodu.

Activity 2: TASK CONSIDERATION

As a newcomer to Prague, you may be interested in finding out about good places to have lunch or dinner. One source of such information, of course, is your American colleagues in the Embassy. However, you might also want to get the opinion of a local citizen.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Mr. Brown wants to have lunch somewhere outside the Embassy. He runs into Mr. Ptáček and asks him about a good restaurant in the area.

Brown: **Jak se daří, pane Ptáček?**

Ptáček: **To víte, mám stále mnoho práce. A jak se máte vy, pane Brown?**

Brown: **Děkuji, mám se dobře. Jsem rád, že vás vidím, pane Ptáček. Potřebuji radu. Chci si zajít někam na oběd. Můžete mi doporučit nějakou dobrou restauraci?**

Ptáček: **Jistě. Na Malé Straně je mnoho pěkných hospůdek, vináren a restaurací, kde si můžete dát oběd a vypít skleničku vína. Musí to být někde blízko?**

Brown: **Ne, nemusí. Dnes nespěchám. Mám dost času.**

Ptáček: **V tom případě vám mohu doporučit jednu dobrou vinárnu, kde také podávají obědy. Najdete ji snadno, je blízko Národního divadla na Národní třídě.**

Brown: **Jak se jmenuje ta vinárna?**

Ptáček: **Klášterní vinárna.**

Brown: **V kolik hodin tam otvírají?**

Ptáček: **Ta vinárna je otevřená celý den. Je to jedna z nejlepších vináren v Praze. Chodí tam také mnoho cizinců.**

Brown: **Děkuji vám, pane Ptáček. A musím si tam zamluvit stůl? Co myslíte?**

Ptáček: **Když tam půjdete sám, tak nemusíte.**

Brown: **HOW ARE YOU DOING, MR. PTÁČEK?**

Ptáček: **WELL, YOU KNOW, I ALWAYS HAVE A LOT OF WORK. AND HOW ARE YOU, MR. BROWN?**

Brown: **THANK YOU, I'M FINE. I'M GLAD TO SEE YOU, MR. PTÁČEK. I NEED SOME ADVICE. I WANT TO GO SOMEWHERE FOR LUNCH. CAN YOU RECOMMEND A GOOD RESTAURANT?**

Ptáček: **CERTAINLY. IN MALÁ STRANA THERE ARE MANY NICE TAVERNS, WINE CELLARS, AND RESTAURANTS WHERE YOU CAN HAVE LUNCH AND A GLASS OF WINE. DOES IT HAVE TO BE SOMEWHERE NEARBY?**

Brown: NO, IT DOESN'T. I'M NOT IN A HURRY TODAY. I HAVE ENOUGH TIME.

Ptáček: IN THAT CASE I CAN RECOMMEND A GOOD WINE CELLAR WHERE THEY ALSO SERVE DINNER. YOU'LL FIND IT EASILY. IT'S NEAR THE NATIONAL THEATER ON *Národní třída*.

Brown: WHAT'S THE NAME OF THE WINE CELLAR?

Ptáček: "*Klášterní vinárna*".

Brown: WHAT TIME DO THEY OPEN?

Ptáček: THAT WINE CELLAR IS OPEN ALL DAY. IT'S ONE OF THE BEST WINE CELLARS IN PRAGUE. MANY FOREIGNERS GO THERE, TOO.

Brown: THANK YOU, MR. PTÁČEK. DO I HAVE TO RESERVE A TABLE THERE? WHAT DO YOU THINK?

Ptáček: WHEN YOU GO THERE ALONE, YOU DON'T HAVE TO.

3.a What Did They Say?

3.a.1 Your teacher will ask these questions. Try to answer from memory. If you can't remember, check back for the dialogue.

1. *Koho vidí pan Brown?*
2. *Kolik práce má pan Ptáček?*
3. *Jak se má pan Brown?*
4. *Co potřebuje pan Brown?*
5. *Kam si chce zajít?*
6. *Kolik vináren a restaurací je na Malé Straně?*
7. *Spěchá pan Brown a nebo má dost času?*
8. *Jak se jmenuje vinárna, kterou doporučuje pan Ptáček?*
9. *Kde je ta vinárna?*
10. *Je ta vinárna otevřená celý den?*
11. *Je to dobrá vinárna?*
12. *Chodí do té vinárny hodně cizinců?*
13. *Musí si pan Brown zamluvit stůl, když tam půjde sám?*

3.b Work with the Dialogue

3.b.1 Your teacher will repeat Mr. Brown's lines from the sample dialogue for you to repeat. When you can repeat them fairly well and your pronunciation is reasonably good, take turns with the other students in playing Mr. Brown's part in the dialogue. Your teacher's responses will be close to those in the dialogue at first, but will vary more as time goes on.

3.b.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you can't remember, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: Jak se ___í, pane Ptáček?

P: To ___íte, mám stále mnoho ____e. A jak se ___áte vy, pane Brown?

B: ___ují, mám se dobře. Jsem rád, že vás ___ím, pane Ptáček. ___ují radu. Chci si ___ít někam na oběd. ___ete mi doporučit nějakou ___ou ___? i?

P: Jistě. Na Malé ___ě je mnoho pěkných ___ek, vináren a ___í, kde si můžete dát oběd a vypít ___u ___a. Musí to být někde blízko?

B: Ne, ___. Dnes ___ám. Mám dost ___u.

P: V tom případě vám mohu ___it jednu dobrou ___u, kde také podávají ___y. Najdete ji snadno, je blízko Národního ___a na Národní ___ě.

B: Jak se ___uje ta vinárna?

P: Klášterní ___a.

B: V kolik hodin tam ___ají?

P: Ta ___a je ___á celý den. Je to jedna z nejlepších ___en v ___e. Chodí tam také mnoho ___ů.

B: ___uje vám, pane Ptáček. A musím si tam zamluvit stůl? Co ___íte?

P: Když tam ___ete sám, tak ___íte.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings from memory. If you can't remember, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: Jak se dař_, pane Ptáček?

P: To v_ ___, mám stále mnoho prác_. A jak se m_ __ vy, pane Brown?

B: Děk_ ___, m_ __ se dobře. Jsem rád, že vás vid_ __, pane Ptáček. Potřeb_ __ rad_. Chc_ si zajít někam na oběd. Můž_ __ mi doporučit nějak_ __ dobr_ __ restaurac_ ?

P: Jistě. Na Mal_ Stran_ je mnoho pěkn_ __ hospůd_ __, vinár_ __ a restaurac_, kde si můž_ __ dát oběd a vypít skleničk_ vín_. Mus_ to být někde blízko?

B: Ne, nemus_. Dnes nespěch_ __. M_ __ dost čas_.

P: V tom případ_ vám mohu doporučit jednu dobr_ __ vinárn_, kde také podáv_ __ oběd_. Najd_ __ ji snadno, je blízko Národn_ __ divadl_ na Národn_ tříd_.

B: Jak se jmen_ __ ta vinárna?

P: Kláštern_ vinárn_.

B: V kolik hodin tam otvír_ __?

P: Ta vinárn_ je otevřen_ cel_ den. Je to jedna z nejlepš_ __ vinár _ __ v Praze. Chod_ tam také mnoho cizinc_.

B: Děk_ __ vám, pane Ptáček. A mus_ __ si tam zajistit stůl? Co mysl_ __?

P: Když tam půjd_ __ sám, tak nemus_ __.

3.c

NARRATIVE

Valdštejnská hospoda

V Praze je jedna stará a známá restaurace, která se jmenuje Valdštejnská hospoda. Je na Malé Straně, nedaleko stanice metra a blízko Malostranského náměstí. Chodí tam mnoho diplomatů a pracovníků cizích velvyslanectví a také řada zahraničních hostů. Tam si můžete dát skleničku vína, dobrý oběd nebo večeři a v příjemném prostředí si popovídат s přáteli.

Budova, ve které je ted' restaurace, je více než tři sta let stará, ale restaurace je zde jen asi sto let a je velmi oblíbená. Je otevřená celý den a kuchyň je tam výborná. A samozřejmě, jako v každé restauraci, i tady dostanete dobré české pivo.

Z Valdštejnské hospody se můžete dostat pěšky na Hrad, na Strahov a přes Karlův most se dostanete na Staré město. Nedaleko Valdštejnské hospody je Valdštejnská a Lobkovická zahrada, kam si můžete zajít na koncert nebo divadelní představení. Protože je v okolí tolik zajímavých míst, je tato restaurace populární a doporučuje se zamluvit si stůl předem.

Pan Brown chodí do této restaurace na oběd často. Dnes chce pozvat přítele z Anglického velvyslanectví, který je v Praze jen několik týdnů a tuto starou restauraci ještě nezná.

3.d Work with the Narrative

3.d.1 First listen to the narrative straight through, noting down what you understood and writing down items which you are not quite sure of.

3.d.2 Take turns reading the text aloud, paying particular attention to pronunciation.

3.d.3 When you are quite familiar with the text, your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you have difficulty with them refer back to the narrative.

1. *O čem se mluví v tomto článku?*
2. *Ve které pražské čtvrti je Valdštejnská hospoda?*
3. *Blízko čeho je ta hospoda?*
4. *Chodí tam hodně cizinců?*
5. *Co si můžete dát v té restauraci?*
6. *Jak stará je budova, ve které je Valdštejnská hospoda?*
7. *Jak dlouho je restaurace v té budově?*
8. *Kdy je ta restaurace otevřená?*
9. *Jaká je tam kuchyně?*
10. *Kam se můžete z Valdštejnské hospody dostat pěšky?*
11. *Kam si můžete zajít na koncert nebo divadelní představení?*
12. *Proč je tato restaurace populární?*
13. *Koho chce pan Brown pozvat na oběd?*
14. *Ze kterého velvyslanectví je jeho přítel?*
15. *Jak dlouho je jeho přítel v Praze?*

Activity 4: SAMPLE DIALOGUE (2)

Mr. Brown wants to invite Mr. Novák and his wife to dinner. He calls Mr. Novák on the phone to make arrangements.

- Novák: **Prosím.**
- Brown: **Tady Brown. Je tam pan Novák?**
- Novák: **U telefonu. Dobrý den, pane Brown. Jak se máte?**
- Brown: **Děkuji, mám se dobře. A vy?**
- Novák: **Děkuji za optání, ujde to.**
- Brown: **Pane Novák, chtěl bych vás a vaši manželku pozvat na večeři do restaurace. Co tomu říkáte?**
- Novák: **Půjdeme s vámi velmi rádi. Ale záleží na tom, kdy.**
- Brown: **Co tak někdy příští týden? Máte čas v úterý?**
- Novák: **Okamžik, pane Brown. Zeptám se manželky Bohužel, úterý nám nevyhovuje. Máme už něco na programu. Může to být ve středu?**
- Brown: **Ano, středa se mi také hodí. Takže se sejdeme příští týden ve středu v sedm hodin večer v restauraci "U tří pštrosů", co říkáte?**
- Novák: **Ano, souhlasím. Tak tedy ve středu večer v restauraci "U tří pštrosů". A děkuji vám za pozvání.**
- Brown: **Těším se tedy na příští týden a doufám, že si pěkně popovídáme. Nashledanou, pane Novák.**
- Novák: **Nashledanou, pane Brown, a ještě jednou vám děkuji za pozvání.**

- Novák: **HELLO?**
- Brown: **THIS IS JAMES BROWN. IS MR. NOVÁK THERE?**
- Novák: **THIS IS NOVÁK SPEAKING. HELLO, MR. BROWN. HOW ARE YOU?**
- Brown: **THANK YOU. I'M VERY WELL. AND YOU?**
- Novák: **THANKS. SO-SO.**

Brown: MR. NOVÁK, I WOULD LIKE TO INVITE YOU AND YOUR WIFE TO DINNER AT A RESTAURANT. IS IT O.K. WITH YOU?

Novák: WE'D BE VERY GLAD TO GO. BUT IT DEPENDS ON WHEN.

Brown: HOW ABOUT SOME DAY NEXT WEEK? ARE YOU FREE ON TUESDAY?

Novák: HOLD ON, MR. BROWN. I'LL ASK MY WIFE ... I'M SORRY, TUESDAY ISN'T CONVENIENT. WE HAVE SOMETHING PLANNED. CAN IT BE ON WEDNESDAY?

Brown: YES, WEDNESDAY IS FINE WITH ME, TOO. THE WE'LL MEET NEXT WEEK ON WEDNESDAY AT SEVEN O'CLOCK AT THE "*U tří pštrosů*" RESTAURANT, HOW ABOUT THAT?

Novák: YES, IT'S O.K. WITH ME. SO WEDNESDAY NIGHT AT THE RESTAURANT "*U tří pštrosů*". AND THANK YOU FOR THE INVITATION.

Brown: I'M LOOKING FORWARD TO SEEING YOU NEXT WEEK AND I HOPE WE WILL HAVE A NICE CHAT. SEE YOU LATER, MR. NOVÁK.

Novák: SEE YOU LATER, MR. BROWN, AND ONCE MORE THANKS FOR YOUR INVITATION.

4.a **What Did They Say?**

4.a.1 Your teacher will ask you the following questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue.

1. *Koho chce pan Brown pozvat na večeři?*
 2. *Mají pan Novák a paní Nováková čas v úterý?*
 3. *Který den jim vyhovuje?*
 4. *Proč jím nevyhovuje úterý?*
 5. *Ve které restauraci se sejdou?*
 6. *V kolik hodin se sejdou "U tří pštrosů"?*
 7. *Na co se těší pan Brown?*
-

4.b Work with the Dialogue

- 4.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you can't remember, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

N: Prosím.

B: Tady Brown. Je tam pan Novák?

N: U _____ u. Dobrý den, pane Brown. Jak se _____ áte?

B: _____ uji, mám se dobře. A vy?

N: Děkuji za _____ i, ujde to.

B: Pane Novák, chtěl bych vás a vaši _____ u pozvat na _____ i do
_____ e. Co tomu _____ áte?

N: _____ eme svámi velmi rádi. Ale _____ i na tom, kdy.

B: Co tak někdy _____ i týden? _____ áte čas v úterý?

N: Okamžik, pane Brown. _____ ám se _____ y... Bohužel, úterý nám _____
uje. Máme už něco na _____. Může to být ve
_____ u?

B: Ano, středa se mi také _____. Takže se _____ eme příští týden ve středu v sedm
hodin večer v _____ i "U tří pštrosů", co _____ áte?

N: Ano, _____. Tak tedy ve _____ u večer v restauraci "U tří
_____ ů". A _____ uji vám za pozvání.

B: _____ ím se tedy na _____. I týden a _____ ám, že si pěkně
_____ áme. Nashledanou, pane Novák.

N: Nashledanou, pane Brown, a ještě jednou vám děkuji za _____. i.

- 4.b.2 Following the same procedure as in 4.b.1, try to fill in the missing endings.

N: Pros___. .

B: Tady Brown. Je tam pan Novák?

N: U telefon__. Dobrý den, pane Brown. Jak se m___. ?

B: Děk_____, m___. se dobře. A vy?

N: Děk_____, za optání, ujde to.

- B: *Pane Novák, chtěl bych vás a vaši manželk_ pozvat na večeř_ do restaurac_. Co tomu řík_ _ _?*
- N: *Půjd_ _ _ s vámi rád_. Ale zálež_ na tom, kdy.*
- B: *Co tak někdy příšt_ týden? M_ _ _ čas v úterý?*
- N: *Okamžík, pane Brown. Zept_ se manželk_ ... Bohužel, úterý nám nevyhov_ _ _ . M_ _ _ už něco na program_. Můž_ to být ve střed_ ?*
- B: *Ano, středa se mi také hod_. Takže se sejd_ _ _ příšt_ týden ve střed_ v sedm hodin večer v restaurac_ "U tří pštros_ ", co řík_ _ _?*
- N: *Ano, souhlas_ _ . Tak tedy ve střed_ večer v restaurac_ "U tří pštros_ ". A děk_ _ _ vám za pozván_ .*
- B: *Těš_ _ se tedy na příšt_ týden a douf_ _ , že si pěkně popovíd_ _ _ . Nashledanou, pane Novák.*
- N: *Nashledanou, pane Brown, a ještě jednou vám děk_ _ _ za pozván_ .*

4.c NARRATIVE - LETTER

James Earl Brown, Americké velvyslanectví, Na Tržišti 15, Praha I

Slečno Veselá,

nebudu na velvyslanectví několik dnů, mám jiné povinnosti.

Proto musíte sama zařídit některé věci pokud se týká večírku, který se bude konat příští týden na velvyslanectví.

Koho pozveme? Jak víte, z československo-americké konference už znám několik umělců, hudebníků a zaměstnanců ministerstva kultury. Kromě nich chci pozvat několik dalších důležitých osobností veřejného a politického života.

Na večírku bude také několik představitelů československého filmu a televize, profesorů pražských univerzit a pár redaktorů a novinářů. Jejich seznam příkladám.

Prosím, nezapomeňte! Celkem 40 pozvánek. Do konce tohoto týdne.

Děkuji.

Zdraví

J. E. Brown

4.d **Work with the Letter**

4.d.1 First your teacher will read the letter for you straight through. Then read it for yourself several times, writing down what you don't understand. Check these items with your teacher.

4.d.2 Now answer the following questions from memory.

1. *Pro koho je tento dopis?*
 2. *Proč píše pan Brown ten dopis?*
 3. *Jak dlouho nebude pan Brown na velvyslance?*
 4. *Proč nebude na velvyslance?*
 5. *Kdo zařídí některé věci, které se týkají večírku?*
 6. *Kdy se bude konat večírek?*
 7. *Kde se bude konat?*
 8. *Kolik umělců a hudebníků už zná pan Brown?*
 9. *Koho chce ještě pozvat kromě nich?*
 10. *Kolik lidí bude na večírku celkem?*
 11. *Co přikládá pan Brown?*
 12. *Kolik pozvánek musí slečna Veselá napsat?*
-

NOTES

V tom případě ...	- In that case ...
Prosím.	- Hello. (answering the telephone)
Tady Brown.	- This is Brown speaking. (When calling)
U telefonu.	- (Novák, etc.) speaking.
Ujde to.	- So-so.
Chtěl bych vás pozvat.	- I would like to invite you.
Půjdeme rádi.	- We will be glad to go.

Okamžik.	- Hold on.
Více než tři sta let.	- More than three hundred years.
Popovidat si s přáteli.	- To have a chat with friends.
Jak víte.	- As you know.
Kromě nich.	- Besides them.
Jejich seznam přikládám.	- I am enclosing a list of them. (literally "their list")
Zdraví.	- Sincerely yours. (When closing a letter)

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS I**5.a Reverse Drill**

5.a.1 Your teacher will read the following sets of sentences containing singular and plural genitive forms. Listen and try to recognize the difference between the singular and plural constructions.

1. <i>Musíte jet okolo toho malého obchodu.</i>	<i>Musíte jet okolo těch malých obchodů.</i>
2. <i>Seznam je vedle toho psacího stroje.</i>	<i>Seznam je vedle těch psacích strojů.</i>
3. <i>Uděláme to během příštího měsíce.</i>	<i>Uděláme to během příštích měsíců.</i>
4. <i>To je místnost českého řidiče velvyslanectví.</i>	<i>To je místnost českých řidičů velvyslanectví.</i>
5. <i>Netýká se to českého zaměstnance.</i>	<i>Netýká se to českých zaměstnanců.</i>
6. <i>Ta kancelář je bez psacího stolu a křesla.</i>	<i>Ta kancelář je bez psacích stolů a křesel.</i>
7. <i>Koupíme to místo toho barevného kalendáře.</i>	<i>Koupíme to místo těch barevných kalendářů.</i>
8. <i>To se týká mého dobrého přítele.</i>	<i>To se týká mých dobrých přátel.</i>
9. <i>Zastávka je u té moderní budovy.</i>	<i>Zastávka je u těch moderních budov.</i>

10.	<i>Pojedete kolem té oblíbené hospůdky.</i>	<i>Pojedete kolem těch oblíbených hospůdek.</i>
11.	<i>Kromě oblíbeného zpěváka a zpěvačky tam bude redaktor Blatný.</i>	<i>Kromě oblíbených zpěváků a zpěvaček tam bude redaktor Blatný.</i>
12.	<i>Chodíte často do staroměstské vinárny?</i>	<i>Chodíte často do staroměstských vináren?</i>
13.	<i>Je to vedle té barevné fotografie.</i>	<i>Je to vedle těch barevných fotografií.</i>
14.	<i>Týká se to úřední místnosti.</i>	<i>Týká se to úředních místností.</i>
15.	<i>Oni budou bydlet daleko od té staré čtvrtě.</i>	<i>Oni budou bydlet daleko od těch starých čtvrtí.</i>
16.	<i>To je kancelář nové pracovnice.</i>	<i>To je kancelář nových pracovnic.</i>
17.	<i>Týká se to jen tohoto slova.</i>	<i>Týká se to jen těchto slov.</i>
18.	<i>Kromě malého nádraží je tam hlavní nádraží.</i>	<i>Kromě malých nádraží je tam hlavní nádraží.</i>
19.	<i>Místo velkého parkoviště tam bude park.</i>	<i>Místo velkých parkovišť tam bude park.</i>
20.	<i>Budeme často chodit do muzea.</i>	<i>Budeme často chodit do muzei.</i>

5.b **GRAMMAR NOTES**

Genitive plural endings - nouns (general)

5.b.1 Over the whole range of nouns there are three distinctive endings that indicate genitive plural. These are:

-ů

-i

- zero (no ending)

For example:

*Musíte jet okolo těch obchodů.
Seznam je vedle psacích strojů
Uděláme to během příštích měsíců.*

*Je to vedle těch barevných fotografií.
Oni budou bydlet daleko od těch starých čtvrtí.*

*Pojedete tam kolem těch moderních budov - .
Týká se to jen těchto slov - .*

Words that have no ending (or, we might say, have a zero ending), however, may exhibit changes in the stem. The most common of these occurs when the stem ends in two consonants - here, a vowel is inserted between the consonants, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
<i>vinárna</i>	<i>vináren</i>
<i>křeslo</i>	<i>křesel</i>

For details, see the following section.

Specifics

5.b.2 Masculine nouns

*Na konferenci uvidíte mnoho kulturních pracovníků a umělců.
You will see many cultural officers and artists at the conference.*

*V jeho kanceláři je několik psacích strojů a magnetofonů.
There are several tape recorders and typewriters in his office.*

*Pan Brown má v Praze několik přátel.
Mr. Brown has several friends in Prague.*

Most masculine nouns take the ending **-ů** in the genitive plural, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
<i>pracovník</i>	<i>pracovníků</i>
<i>umělec</i>	<i>umělců</i>
<i>stroj</i>	<i>strojů</i>
<i>magnetofon</i>	<i>magnetofonů</i>

Some masculine nouns have no ending, and of these some also undergo changes in the stem, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
<i>tisíc</i>	<i>tisíc</i>
<i>obyvatel</i>	<i>obyvatel</i>
<i>přítel</i>	<i>přátel</i>
<i>peníze</i>	<i>peněz</i>

5.b.3 Feminine nouns

Na Malé Straně je mnoho hospůdek, vináren a restaurací.
There are many taverns and wine cellars in Malá Strana.

Několik kanceláří je také ve druhé budově.
Several offices are also in the other building.

V Praze je málo čtvrtí bez historických památek.
There are few boroughs in Prague without historical monuments.

All hard feminine nouns (endings in **-a** in the nominative singular) have no ending in the genitive plural.

nom. sg.	gen. pl.
<i>škola</i>	<i>škol</i>
<i>mapa</i>	<i>map</i>
<i>žena</i>	<i>žen</i>
<i>budova</i>	<i>budov</i>
<i>řeka</i>	<i>řek</i>

Most nouns ending in a consonant cluster insert the vowel **-e-** between the consonants, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
<i>památk</i> a	<i>památe</i> k
<i>hospůdk</i> a	<i>hospůde</i> k
<i>vinárna</i>	<i>vináren</i>
<i>zastávka</i>	<i>zastáve</i> k

Most soft feminine nouns take the ending **-i** in the genitive plural.

nom. sg.	gen. pl.
<i>delegace</i>	<i>delegaci</i>
<i>tramvaj</i>	<i>tramvaji</i>
<i>místnost</i>	<i>místnosti</i>
<i>restaurace</i>	<i>restauraci</i>
<i>kancelář</i>	<i>kanceláři</i>

Those soft feminine nouns which have the suffix **-ice, -ice, -ile, -ile** and **-yně** drop the **-e, -ě**, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
<i>stanice</i>	<i>stanic</i>
<i>tajemnice</i>	<i>tajemnic</i>
<i>míle</i>	<i>mil</i>
<i>zástupkyně</i>	<i>zástupkyň</i>
<i>velvyslankyně</i>	<i>velvyslankyň</i>

5.b.4 Neuter nouns

Najdete tam mnoho kin, divadel a muzeí.

You will find many movie theaters, theaters, and museums there.

Několik představení se bude hrát v Národním divadle.

Several performances will take place at the National Theater.

V New Yorku je mnoho letišť.

There are many airports in New York.

Hard neuter nouns (ending in **-o** in the nominative singular) have no ending in the genitive plural.

nom. sg.	gen. pl.
----------	----------

<i>auto</i>	<i>aut</i>
<i>kino</i>	<i>kin</i>
<i>slово</i>	<i>slov</i>

Most nouns ending in a consonant cluster insert the vowel **-e-** between the consonants, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
----------	----------

<i>okno</i>	<i>oken</i>
<i>křeslo</i>	<i>křesel</i>
<i>sto</i>	<i>set</i>
<i>číslo</i>	<i>čísel</i>
<i>divadlo</i>	<i>divadel</i>

but	<i>rádio</i>	<i>rádii</i>
-----	--------------	--------------

All soft neuter nouns, except of those ending in **-iště**, take the ending **-i** in the genitive plural, e.g.:

nom. sg.	gen. pl.
----------	----------

<i>pole</i>	<i>poli</i>
<i>oddělení</i>	<i>oddělení</i>
<i>představení</i>	<i>představení</i>

Soft neuter nouns ending in **-iště** have no ending in the genitive plural.

nom. sg.	gen. pl.
----------	----------

<i>letiště</i>	<i>letišt'</i>
<i>parkoviště</i>	<i>parkovišt'</i>
<i>hřiště</i>	<i>hřišt'</i>

Nouns ending in **-um**, e.g.: *datum* and *muzeum*, drop the ending **-um** in all cases. In the genitive plural, if this suffix is preceded by a consonant, there is no ending (*datum - dat*). But if the suffix **-um** is preceded by a vowel, the ending **-í** is attached (*muzeum - muzei*).

Genitive plural endings - Adjectives

- 5.b.5 There are only two endings for the genitive plural of adjectives: **-ých** for hard adjectives, and **-ich** for soft adjectives.

*Netýká se to českých zaměstnanců.
Chodíte často do staroměstských vináren?*

*Ta kancelář je bez psacích strojů.
Týká se to úředních místnosti.*

The genitive plural for **ten, ta, to** is **těch** for all three genders.

*Seznam je vedle těch psacích strojů.
Pojedete kolem těch moderních budov.
Týká se to těchto slov.*

5.c Tryout

- 5.c.1 In this segment you will read aloud each of the following sentences, putting the nouns, adjectives, and demonstrative pronouns into genitive singular or plural forms. Start out working with the nouns only, then include the adjectives, and finally add the demonstrative pronouns.

1. *Chodí často do (staroměstská vinárna).*
2. *Co tam bude kromě (stůl a křeslo)?*
3. *Zastávka je u (ten starý kostel).*
4. *Uděláme to během (příští týden).*
5. *To se týká (americký diplomat).*
6. *Musíte tam jet kolem (ten malý park).*
7. *To je místo (řidič) velvyslanectví.*
8. *Pojedete kolem (ta moderní budova).*
9. *Místo (velké parkoviště) tam bude park.*
10. *Seznam je vedle (ten psací stroj).*

11. *Týká se to jenom (vedoucí pracovník).*
12. *Je to vedle (ta barevná fotografie).*
13. *Týká se to (úřední místnost).*
14. *Pan Brown bydlí daleko od (ta stará čtvrť').*
15. *Koupíme to místo (ten barevný kalendář).*
16. *Kromě (oblibený zpěvák a zpěvačka) tam bude redaktor Blatný.*
17. *Netýká se to (americký zaměstnanec).*
18. *To je kancelář (nová pracovnice).*
19. *Kromě (to malé nádraží) je tam také hlavní nádraží.*
20. *Ta kancelář je bez (psací stůl a křeslo).*

5.c.2 The following sentences feature forms in the genitive singular. Read each one, changing these forms into genitive plural.

1. ***Musíte jet kolem té moderní budovy.***
2. ***Ona stojí vedle toho amerického zaměstnance.***
3. ***Netýká se to toho nového pracovníka.***
4. ***Bude tam všechno kromě psacího stroje.***
5. ***Není to daleko od Malostranské zahrady.***
6. ***Je to blízko toho nového obchodu.***
7. ***Nemohu to udělat bez úřední informace.***
8. ***On často chodí do restaurace nebo kavárny.***
9. ***Musíte se zeptat té nové studentky.***
10. ***Okolo toho kostela je park.***
11. ***Místo té barevné fotografie tam dáme mapu.***
12. ***Udělají to podle nejlepšího návrhu.***
13. ***Bude se to týkat generálního ředitele.***
14. ***Není to daleko od té vysoké věže.***

15. *Místo té kanceláře tam bude kavárna.*
 16. *Týká se to nejlepšího řidiče.*
 17. *Zeptáme se toho moderního malíře.*
 18. *Kromě muzea a divadla je tam pěkné náměstí.*
 19. *Během hokejového zápasu je tam spousta lidí.*
 20. *Z krátké procházky chodí přímo domů.*
 21. *Ta místnost je bez okna.*
 22. *Kromě křesla a židle tam dáme gauč.*
 23. *Nemůžeme tam jít bez lístku.*
 24. *To se netýká toho přítele.*
 25. *Musíme pracovat bez nové tajemnice.*
 26. *Z té ulice už to není daleko.*
 27. *Z letiště bude jezdit autobus.*
 28. *Vedle toho malého hřiště bude kavárna.*
 29. *Kromě tramvaje a autobusu tam bude jezdit metro.*
 30. *Kromě jeho přítelkyně tam pracuje paní Slámová.*
-

5.c.3 Write the following sentences in Czech.

1. The streetcar stop is not far from those tall modern buildings.

2. That doesn't concern only American employees.

3. What do you need besides the electric typewriters and cassette taperecorders?

4. We will often go to theaters and museums there.

5. There you can see several paintings by modern Czech artists.

6. In addition to new stores and restaurants, there will also be a movie theater.

7. The furnishings of these old offices are not very attractive.

8. Ask the Czech drivers about that.

9. What are we going to put on the wall instead of the color pictures?

10. From those Prague boroughs you can get to Václavské náměstí by bus or by streetcar.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself. (Columns B, C, and D constitute the objects of the sentences.)

A	B	C	D
<i>V Praze je</i> <i>V tomto městě se najde</i>	<i>málo</i> <i>mnoho</i> <i>hodně</i> <i>dost</i> <i>pár</i> <i>několik</i> <i>řada</i> <i>spousta</i> <i>5, 6, ...</i>	<i>vysoký</i> <i>zimní</i> <i>příjemný</i> <i>veřejný</i> <i>různý</i> <i>starý</i> <i>známý</i> <i>oblíbený</i> <i>nový</i> <i>pěkný</i> <i>malý</i> <i>důležitý</i> <i>zajímavý</i> <i>historický</i> <i>moderní</i>	<i>budova</i> <i>věž</i> <i>kavárna</i> <i>vinárna</i> <i>restaurace</i> <i>stadion</i> <i>divadlo</i> <i>náměstí</i> <i>ulice</i> <i>ministerstvo</i> <i>park</i> <i>muzeum</i> <i>kostel</i> <i>chrám</i> <i>parkoviště</i> <i>křížovatka</i> <i>letiště</i> <i>dům</i> <i>hospůdka</i>
<i>V kanceláři je</i>		<i>nový</i> <i>český</i> <i>malý</i> <i>pěkný</i> <i>kazetový</i> <i>různý</i> <i>anglický</i> <i>německý</i> <i>barevný</i> <i>psací</i> <i>moderní</i> <i>telefonní</i> <i>úřední</i> <i>americký</i> <i>oblíbený</i> <i>obyčejný</i>	<i>stůl</i> <i>papír</i> <i>stolek</i> <i>slovník</i> <i>magnetofon</i> <i>telefon</i> <i>obraz</i> <i>obrázek</i> <i>dopis</i> <i>stroj</i> <i>adresář</i> <i>mapa</i> <i>kniha</i> <i>knihovna</i> <i>tužka</i> <i>kartotéka</i> <i>židle</i> <i>okno</i> <i>křeslo</i>

A	B	C	D
<i>Na konferenci bude</i>	<i>dost</i>	<i>nový</i>	<i>profesor</i>
<i>Chodí tam</i>	<i>mnoho</i>	<i>český</i>	<i>umělec</i>
<i>V tom oddělení pracuje</i>	<i>pár</i>	<i>anglický</i>	<i>ministr</i>
<i>Příští týden přijede</i>	<i>hodně</i>	<i>německý</i>	<i>zpěvák</i>
<i>Pojede tam</i>	<i>málo</i>	<i>americký</i>	<i>redaktor</i>
<i>Půjde tam také</i>	<i>několik</i>	<i>různý</i>	<i>novinář</i>
<i>Do té kavárny chodí</i>	<i>řada</i>	<i>příjemný</i>	<i>cizinec</i>
	<i>spousta</i>	<i>oblíbený</i>	<i>řidič</i>
	<i>5, 6, ...</i>	<i>moderní</i>	<i>doktor</i>
		<i>zajímavý</i>	<i>zástupce</i>
		<i>generální</i>	<i>představitel</i>
		<i>nejlepší</i>	<i>pracovník</i>
		<i>kulturní</i>	<i>host</i>
		<i>známý</i>	<i>přítel</i>
		<i>důležitý</i>	<i>diplomat</i>
			<i>student</i>
			<i>studentka</i>
			<i>manželka</i>
			<i>velvyslankyně</i>
			<i>tajemnice</i>
			<i>zástupkyně</i>
			<i>pracovnice</i>
			<i>osobnost</i>
			<i>člen</i>
			<i>člověk</i>
			<i>Pražan</i>

A	B	C
<i>Mnoho lidí</i>	<i>přijít</i>	<i>na velvyslanectví</i>
<i>Kolik cizinců</i>	<i>pracovat</i>	<i>velvyslanectví</i>
<i>Několik českých zaměstnanců</i>	<i>být</i>	<i>z velvyslanectví</i>
<i>Kolik amerických diplomatů</i>	<i>znát</i>	<i>na Malé Straně</i>
<i>Málo známých osobností</i>	<i>pozvat</i>	<i>Malou Stranu</i>
<i>Spousta starších lidí</i>	<i>uvidět</i>	<i>na Malou Stranu</i>
<i>Málo amerických pracovníků</i>	<i>přijet</i>	<i>paní Novákovou</i>
<i>Deset nových studentů</i>	<i>psát</i>	<i>pana Lipského</i>
<i>Pár nejlepších pracovnic</i>	<i>spěchat</i>	<i>do práce</i>
	<i>bydlet</i>	<i>z práce</i>
	<i>žít</i>	<i>v práci</i>
	<i>zeptat se</i>	<i>anglicky</i>
	<i>přestupovat</i>	<i>ministerstvo</i>
	<i>chodit</i>	<i>na ministerstvu</i>
	<i>vracet se</i>	<i>na ministerstvo</i>
	<i>dostat se</i>	<i>na náměstí</i>
	<i>mluvit</i>	<i>z náměstí</i>
	<i>poznat</i>	<i>z Malé Strany</i>

Osmá lekce

6.a.2 Follow the same procedure as in 6.a.1. (columns B, C, and D constitute the objects of the sentences.)

A	B	C	D
Pan Pivec zná	mnoho	zajímavý historický staroměstský nový malý český obyčejný pěkný příjemný známý oblíbený veřejný různý moderní úřední nejlepší starý	památka studentka kavárna restaurace muzeum divadlo osobnost pracovník člověk právník zpěvák přítel tajemník diplomat student malíř ředitel umělec cizinec představitel chrám kostel obraz film představení budova cesta opera sekretářka pracovnice
Zajímám se o	hodně		
Na večírek pozveme	málo		
	pár		
Uvidíte tam	několik		
	řada		
Oni se těší na	spousta		
	dost		
	5, 6, ...		

6.a.3 Following your teacher's instructions, go back to 6.a.1 and 6.a.2 and try to do them yourself.

6.a.4 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
Kolik	<i>dobrý přítel</i> <i>český zaměstnanec</i> <i>nová kancelář</i> <i>zimní stadion</i> <i>historická budova</i> <i>konferenční místnost</i> <i>úřední dopis</i> <i>pekná hospůdka</i> <i>příjemná vinárna</i> <i>oblíbený spisovatel</i> <i>moderní malíř</i> <i>psací stůl</i> <i>známý umělec</i> <i>zajímavá informace</i> <i>volný stůl</i> <i>vysoká věž</i> <i>stará budova</i> <i>nový pracovník</i> <i>známá osobnost</i> <i>pekná sekretářka</i> <i>moderní čtvrť</i> <i>česká pracovnice</i> <i>různý obraz</i>	<i>je na velvyslanectví?</i> <i>pracuje na ministerstvu?</i> <i>je v kanceláři pana Browna?</i> <i>je v té čtvrti?</i> <i>je v Praze?</i> <i>přijde na konferenci?</i> <i>tady máte?</i> <i>už znáte?</i> <i>potřebujete?</i>

Choose one of the questions formed above and use it to obtain an answer from your teacher. The answer will contain one of the quantifiers, or a number from 5 up.

Genitive plural - special uses:

after quantifiers, **kolik** and numbers 5 and up.

Genitive plural endings for nouns, adjectives and demonstratives occur of course in the same contexts as you saw in Lesson 5. In addition, there are other contexts in which genitive plural endings occur, namely with these words when they follow quantifiers which are in the nominative or accusative case. These are the quantifiers that you have met:

1.	mnoho	- many, much
	několik	- several
	tolik	- so many, so much
	kolik	- how many, how much
	málo	- few, little
2.	dost	- enough
3.	hodně	- many, much
	pár	- a few, a couple of
4.	spousta	- lots of
	řada	- a number of

For quantifiers of types 1 - 3, the nominative form (given above) and the accusative form are identical. For type 4, the accusative ending is **-U**, i.e., **spoustu**, **řadu**.

For example, in the following sentences, the quantifier is in the accusative while the words after it have genitive plural endings:

Znám několik dobrých amerických filmů.
I know several good American movies.

Uvidíte tam spoustu historických budov.
You will see a lot of historical buildings there.

Here are examples with the quantifier in the nominative, and the words after it in the genitive plural:

V Praze je mnoho kostelů.
There are many churches in Prague.

Na velyvyslanectví pracuje několik českých zaměstnanců.
Several Czech employees work at the Embassy.

One more thing to note: when the quantifier is in the nominative, the verb form in the sentence is always in the singular (**je** and **pracuje** in the sentences above).

Genitive plural endings occur in words after the question word **kolik** "how many, how much". They also occur after the numbers 5 and up, when these are in the nominative or accusative case.

Here are examples:

Q: *Kolik českých zaměstanců pracuje na velvyslanectví?*
 A: *Na velvyslanectví pracuje 25 českých zaměstnanců.*

Q: *Kolik psacích strojů potřebujete?*
 A: *Potřebujeme 12 psacích strojů.*

6.c Tryout

6.c.1 Fill in the correct forms of the words in parentheses.

1. *Na Malé Straně je mnoho _____ (oblibená restaurace) a _____ (stará hospůdka).*
2. *V tomto městě se nenajde mnoho _____ (historická památka).*
3. *V této kanceláři není dost _____ (psací stroj) a _____ (kazetový magnetofon).*
4. *Bude tam jen několik _____ (známý umělec).*
5. *Na tu konferenci do Londýna pojede jen šest _____ (americký novinář).*
6. *V tomto oddělení bude pracovat asi dvacet _____ (český zaměstnanec).*
7. *Myslím, že na tom večírku bude spousta _____ (známá osobnost), které ještě neznáte.*
8. *Těším se, že tam uvidíme mnoho _____ (slavný umělec) a _____ (umělkyně).*
9. *Kolik _____ (zimní stadion) je v Československu?*
10. *Kolik _____ (psací stůl), _____ (židle) a _____ (kreslo) budete potřebovat do _____ (tato místnost)?*

Osmá lekce

6.c.2 Form correct sentences from the following, using the appropriate form of the words in parentheses.

A: Slečno Uhlířová, je na seznamu všechno, co budeme potřebovat?

B: Myslím, že ano, pane vedoucí. Můžete se podívat. Do _____ (ta první kancelář) budeme potřebovat pět _____ (psací stroj) a osm _____ (židle) a do _____ (ta druhá kancelář) dvanáct _____ (stůl), šest _____ (kreslo) a pár _____ (malá moderní knihovna).

A: A co ostatní zařízení?

B: Máme tady několik _____ (telefon),
(psací stroj) a _____ (rádio). Koupím ještě pár _____ (kalendář), _____ (obraz) a _____ (mapa). To bude všechno.

6.c.3 A: Přijdete také na ten večírek?

B: Samozřejmě. Těším se, že poznám mnoho _____
(nový člověk)

A: Na večírku bude několik _____ (přítel) pana Sullivana. Přijde také několik _____ (profesor), _____ (student) a
_____ (studentka) z _____ (pražská vysoká škola) a několik _____ (významná osobnost) veřejného a kulturního života.

B: Víte, kolik _____ (host) přijde na večírek?

A: Kromě _____ (český) a _____
(americký zaměstnanec) z velvyslanectví tam bude asi padesát _____
(host).

6.c.4 A: Kolik kanceláří _____ (být) v tomto oddělení?

B: V tomto oddělení _____ (být) šestnáct kanceláří a _____
(pracovat) tady devadesát osm zaměstnanců.

A: Pan Novák a paní Nováková _____ (pracovat) tady?

B: Ano, oba _____ (pracovat) v této kanceláři.

A: A kolik pracovníků _____ (být) v jedné kanceláři?

B: V jedné kanceláři _____ (pracovat) pět nebo šest lidí.

6.c.5 Write the following sentences in Czech.

1. There are several little taverns and restaurants here on this street.

2. Many Prague pubs open at seven or eight o'clock and they stay open all day.

3. Instead of the old houses there will be a parking lot.

4. How many employees work in that company?

5. There won't be many people at the party. I'll invite just a few friends.

6. Many foreign artists, singers, conductors and orchestras will be at the festival.

7. In the center of Prague there are not many modern buildings.

8. He knows a couple of famous personalities in Bonn.

9. Only a few American employees live close to the Embassy.

10. A couple of the best students from Prague universities will study in Paris next year.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS III

7.a **Reverse Drill**

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
Já Ty On Ona My Vy Oni Pan Novák a jeho syn Já a ona Můj přítel Vy a pan Zelený	muset moci smět chtít	jít do práce pěšky koupit několik listků do divadla pracovat bez sekretářky udělat všechno do konce měsice zajistit program pro konferenci přinést páru zajímavých knih přestoupit na třetí stanici vidět to divadelní představení jezdit do školy metrem podívat se do slovníku zajít si do nějaké restaurace zeptat se toho nového právníka zajít si někam na večeři být na tom večírku odpočinout si po práci také pozvat paní Novákovou

7.a.2 Now your teacher will form sentences with a negative verb.

7.b **GRAMMAR NOTES**

Verbs *muset*, *smět*, *moci*, *chtít*

muset to have to, must

musím *musíme*
musíš *musíte*
musí *musí*

smět to be allowed to

smím *smíme*
smíš *smíte*
smí *smí (smějí)*

The alternate form ***smějí*** is more formal or deferential - its use is becoming less common. Note that the negative form ***nesmět*** means "must not" or "may not" in English.

<i>moci</i>	to be able to, can
<i>mohu (můžu)</i>	<i>můžeme</i>
<i>můžeš</i>	<i>můžete</i>
<i>může</i>	<i>mohou (můžou)</i>

The alternate forms ***můžu***, ***můžou*** are becoming more widely used (perhaps because they are more similar to the forms in the rest of the paradigm).

The meaning of this verb corresponds to the English "can" only in the sense of "be able to". It does not correspond to the other meaning of "can" in English, i.e., "know how to". The latter meaning is expressed by a different verb in Czech, as in ***Umíte plavat?*** Can you (do you know how to) swim?

Some uses of "can" (be able to) in English are handled in a different way in Czech, e.g.:

Can you see it? - ***Vidíte to?*** (Do you see it?)

<i>chtít</i>	to want
<i>chci</i>	<i>chceme</i>
<i>chceš</i>	<i>chcete</i>
<i>chce</i>	<i>chtějí</i>

(The four verbs above are sometimes referred to as modal verbs.)

7.c Tryout

7.c Fill in the correct forms of modal verbs.

1. *Proč _____ (nemoci - vy) přijít na ten večírek?*
2. *Kterou restauraci mi _____ (moci - vy) doporučit, vane Zelený?*
3. *_____ (Muset - vy) to napsat hned?*
4. *_____ (Smět se - já) vás na něco zeptat, pane Nový?*
5. *V té restauraci je příjemné prostředí. _____ (Moci si) tam pěkně popovídат.*
6. *V kolik hodin _____ (moci - já) přijít?*

7. _____ (Nemoci - já) to udělat hned. Mám ted' moc práce.
8. _____ (Chtít - vy) tam jít také?
9. Naše děti _____ (nemuset) jezdit do školy autobusem.
_____(Moci) chodit pěšky.
10. V pražském metru _____ (nesmět - vy) kouřit.
11. Proč tam _____ (nechtít - oni) jít?
12. Lístky na tramvaj _____ (muset si - vy) koupit předem v trafice.
13. Jejich děti _____ (nesmět) chodit večer do kina.
14. _____ (Smět - já) pozvat vás a vaši manželku do restaurace na večeři?
15. _____ (Nemuset - vy) mluvit česky, pane White, _____
(moci - vy) mluvit anglicky.

7.c.2 Fill in the correct forms of modal verbs.

- A: Já a pan Lomský si _____ (chtít) zajít na skleničku vína.
_____ (Nechtít) jít také?
- B: S radostí. Ale záleží na tom, kdy. Ted' _____ (nemoci),
_____ (muset) ještě připravit několik dopisů pro sekretářku.
- A: _____ (Nemuset) spěchat. _____ (Chtít) jít do restaurace "U Nováků".
_____ (Moci) přijít v šest hodin?
- B: Ano. _____ (moci). To mi vyhovuje. _____ (Moci) si tam
pěkně popovídат. Tak tedy _____ (nemuset) spěchat, že?
- A: Ne, _____ (nemuset), máte dost času.
-

7.c.3 Write in the Czech equivalents of the following sentences, using *muset, smět, moci*, or *chtít* or their negative forms, as appropriate.

1. I can't do it today.

2. Ms. Veselá, you have to write it now.

3. Mr. Novák, can you come at seven o'clock?

4. Their son is not allowed to go to school by car.

5. The typewriter doesn't have to be electric.

6. Is his daughter allowed to go there alone?

7. You must get to know the new consul.

8. They can't get there by streetcar. They have to go by car.

9. She can't do it by the end of the week.

10. Tonight you can't go to the theater.

11. You don't have to type it.

12. We can't come to the party.

13. We don't have to go to work today because it's Saturday.

14. Mrs. Střílková can come at nine o'clock.

15. You can buy the farecard in a tobacco store.

16. You must not forget that Ms. Lee is coming, too.

17. Mr. Starý, may I ask you a question?

18. On Sunday, Mr. Sullivan has to be at the Embassy.

19. Ms. Hunt and her husband don't have to go to work by car. They can walk.

20. We don't have to transfer because the bus goes right there.

Activity 8: LEXICAL DRILLS

Form correct sentences from the following and write them down.

<i>Mohu vás pozvat na</i>	<i>oběd večeře představení v divadle opera sklenička vína pivo konference chata na Sázavě</i>
<i>Mohu vás pozvat do</i>	<i>vinárna restaurace na oběd muzeum Národní divadlo kino</i>
<i>Záleží to na</i>	<i>pan Brown manželka pana Greena nový velvyslanec Americké velvyslanectví pan konsul</i>
<i>Musíme si popovídát o</i>	<i>ta kniha ten film ta nová sekretářka ten večírek ta konference</i>
<i>Těšíme se na</i>	<i>sobota neděle ten program ta opera ten anglický film</i>
<i>Těším se, že</i>	<i>uvidím toho malíře poznám paní Smutnou tam také budete pojedeme na chatu přijedete také</i>

Activity 9: CONVERSATIONAL DRILL

- 9.a Your teacher will ask you if you know many people at American embassies in Europe. (genitive plural of animate nouns and locative singular)

Znáte mnoho lidí (pracovníků, zaměstnanců) na Americkém velvyslanectví ve Varšavě?

- 9.b Find out who the other students frequently invite to lunch or dinner. (genitive plural of nouns)

Zvete mnoho cizinců? Vy nezvete hodně přátel? Ale pan X často zve hodně Čechů, že?

- 9.c Find out how to get to various places by air, car, bus, or train. (verb **moci**)

Můžete se do New Yorku dostat autobusem? Musí tam pan X jet vlakem? Nemůžete jet autem?

- 9.d Your teacher will ask about subjects students have to study in American high schools. Ask similar questions about Czech schools. (verb **muset**)

Musíte studovat češtinu? Musíte studovat také němčinu? Ale on nemusí, že?

- 9.e Your teacher will ask you what the main things are a USG employee must know about the country he/she is assigned to. (verb **muset**, accusative sing.)

Musíte se zajímat o kulturu? Zajímáte se o Československo? O co se musíte zajímat?

- 9.f Your teacher will ask you what you are allowed or not allowed to do as a foreign diplomat in a foreign country. (verbs **smět** - **nesmět**)

Co (ne) smíte dělat v Československu? Smíte fotografovat letiště? Smíte kouřit v metru?

- 9.g What do people want to have in their offices? (verbs **chtít**, acc. sing. and gen. plural)

Myslite, že pan Brown chce psací stroj? Co vy budete mít v kanceláři? Kolik židlí chcete? Jaký nábytek tam chcete mít?

- 9.h In response to your teacher's question, provide information from the table (below) as to the distribution of people of different national origins among the states.

(genitive plural of names of nationalities and loc. singular)

K~lik Čechů žije v Pennsylvánii? Žije mnoho Poláků ve státě New York? Kde žije hodně Číňanů?

Foreign Born and 2nd Generation in U.S.; Countries of Origin (Some states only)

	California	Nebraska	New York	Pennsylvania	Virginia
Mixed parents	3,234.089	170.556	3,885.445	1,687.145	179.518
Foreign born	1,757.990	28.7796	2,109.776	445.895	72.281
U. K.	373.495	11.083	334.424	198.190	32.737
Ireland	109.888	4.846	386.402	118.174	10.162
Norway	69.278	3.183	47.605	5.251	3.077
Sweden	103.913	17.099	52.068	20.370	4.144
Denmark	61.757	13.202	20.911	4.935	2.196
Netherlands	63.772	1.754	32.043	5.691	2.690
Switzerland	44.483	2.054	23.773	8.039	1.640
France	63.449	1.296	56.861	18.484	6.210
Germany	360.656	62.726	516.216	202.611	32.596
Poland	115.833	8.333	557.478	243.752	9.423
Czechoslovakia	44.964	19.551	90.641	118.856	4.675
Austria	77.382	3.612	237.836	145.815	6.827
Hungary	58.097	1.060	1115.474	62.014	3.814
Yugoslavia	53.868	1.599	41.756	54.424	1.775
USSR	221.198	14.160	569.813	157.348	11.129
Lithuania	22.063	1.428	42.863	43.183	2.040
Greece	43.645	859	90.886	23.196	5.712
Italy	340.675	6.414	1,330.057	444.841	18.026
Other Europe	189.979	3.823	197.966	52.748	8.005
Western Asia	64.565	771	87.036	20.191	6.248
China	136.860	543	66.407	6.010	2.936
Japan	144.335	1.106	17.304	4.480	4.691
Other Asia	222.709	1.428	51.785	15.248	14.060
Canada	439.862	8.247	286.047	47.827	24.048
Mexico	1,112.008	5.552	12.249	4.707	3.167
Cuba	47.699	606	98.479	5.195	4.479
Other America	176.586	1.017	415.906	20.183	10.538

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

10.a Your teacher will take the role of an FSN employee at the American Embassy. As a newly arrived staff member, find out the name, location and how to get to:

1. a good department store
2. a good opera theater
3. a good antique store

10.b 1. Invite your teacher for lunch. Find out whether he/she likes Chinese food and make arrangements regarding where and at what time you will meet.

2. Invite your teacher and his/her spouse home to dinner. Arrange a time and tell your teacher how to get to your place. Give some idea of what you will have for dinner.

10.c Referring to the supplement, ask your teacher which restaurants, cafes, and wine shops in the supplement he/she is acquainted with. Then try to find out as much as you can about them, e.g.:

- Is it expensive?
- Do they cook well?
- Is it an ethnic restaurant?
- Which of these would you recommend?
- What price group is it in?
- Do they have any specialties?

Then try to locate the restaurant you chose on a map of Prague and also find out how you would get there from the Embassy by using mass transit.

Activity 11: OVERHEARD CONVERSATION

What is behind this activity?

The purpose of this activity is to challenge you to apply the vocabulary and grammatical constructions you have acquired in understanding Czech which is slightly above your level. The difference between an overheard and the unrestricted conversation is the level of complexity. While unrestricted Czech is truly unrestricted, the overheard conversation is somewhat restricted.

What do we do?

Listen to the dialogue and try to understand as much as you can. If you have difficulties with either grammar or vocabulary, check with your teacher. Then listen once more and brief your teacher on what you understood.

11.a Work with the Overheard Conversation

Form correct sentences by including the word in parentheses with the appropriate ending. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. Ale to _____ (vědět), pane Johnson, pořád stejně.
2. Pomalu si zvykám na _____ (Praha).
3. Jsem velmi rád, že vás _____ (vidět).
4. Potřeboval bych _____ (rada).
5. Vím, že vy dobře znáte _____ (Malá Strana).
6. Můžete mi doporučit _____ (nějaká lepší restaurace)?
7. Tady máme moře _____ (restaurace) na _____ (Malá Strana).
8. Kde bych si mohl dát _____ (nějaký dobrý oběd) a případně vypít _____ (sklenička vína).
9. To je přes _____ (Malostranské náměstí) tak asi pět _____ (minuta) od _____ (velvyslanectví).
10. Přes oběd tam obyčejně není mnoho _____ (člověk).

11.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following unfinished sentences.

1. Ale to víte, pane Johnson, _____ .
2. Jsem velmi rád, že vás vidím, _____ .
3. Chci si dneska zajít někam _____ .
4. Vím, že vy dobře znáte _____ .
5. Můžete mi doporučit _____ .
6. Chcete kavárnu, nebo chcete restauraci, _____ .
7. Případně vypít skleničku vína _____ .
8. To je přes Malostranské náměstí, _____ .
9. Musím si tam zajistit stůl nebo _____ .
10. Ve Valdštejnské hospodě mají otevřeno _____ .

11.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Kolik práce má pan Johnson?*

2. *Na co si pan Johnson pomalu zvyká?*

3. *Kam si chce pan Johnson zajít?*

4. *Kolik restaurací a vináren je na Malé Straně?*

5. *Která restaurace je ideální pro zaměstnance velvyslanectví?*

6. *Jak se vaří ve Valdštejnské hospodě?*

7. *Jak daleko je Valdštejnská hospoda od velvyslanectví?*

8. *Půjde tam pan Johnson pěšky nebo pojede tramvají?*

9. *Kdy je Valdštejnská hospoda otevřena?*

10. *Je tam hodně lidí přes oběd?*

11.d Check your overall understanding of the overheard conversation by answering these questions.

1. Where do you think these two men are talking? (inside, outside, in a car or in a bus)

2. Do you think Mr. Johnson is a newcomer to Prague?

3. Do you think that Mr. Procházka is an Embassy employee or a friend of Mr. Johnson?

4. Is Mr. Procházka glad that he can help Mr. Johnson?

5. Is it hard to find a place in Malá Strana where you can have lunch or dinner?

6. What is the difference between Czech and American restaurants during lunch time?

7. What beverages are mostly served in a Czech "hospoda"?

8. Would you walk or go by car to have lunch in Malá Strana and why?

9. Do you think that Valdštejnská hospoda is a modern restaurant?

oo

READING

- I. Match the English words below with the corresponding Czech words in the text.

Kolik je lidí?

Růst počtu obyvatel světa se poprvé poněkud zpomalil, ale ještě zdaleka není stabilizován, vyplývá ze zprávy OSN. Koncem roku 1983 bylo na zeměkouli 4,76 miliardy lidí a za posledních deset let poklesl roční růst obyvatel Země z dvou na 1,7 procenta. Přesto však za těchto deset let vzrostl počet obyvatel na světě o 800 miliónů. Zpráva OSN předvírá další postupný pokles populaciálního růstu, ale přesto bude mít zeměkoule v roce 2000 6,1 miliardy obyvatel. Ve 21. století by se měl podle názorů demografů OSN tento počet stabilizovat a lidstvo by se mělo přiblížit k hranici "nulového růstu".

slow down
year
inhabitant
growth
globe
world
gradual
number
opinion

- II. Fit the appropriate Czech words into the appropriate blanks in the text.

Čs. ministr zahraničí Polsko

PRAHA 3.září (ČTK) - Na pozvání _____
zahraničních věcí Polské lidové _____
Štefana Olszowského vykoná v nejbližších dnech
zahraničních věcí ČSSR Bohuslav
Chňoupek oficiální přátelekou _____
v Polské lidové _____.

navštíví
ministra
ministr
republiky
republice
návštěvu

- III. Fill the blanks in the text with the appropriate Czech word from the following list.
As indicated, some words occur twice.

host v Praze

PRAHA 5. září (ČTK) - Na pozvání _____
Federálního shromáždění ČSSR Aloise Indry
přiletěl ve středu na oficiální návštěvu
Českoslovenka _____ Národní rady
parlamentu _____. Pobyt: _____ Národní
rady _____. parlamentu _____
v Českoslovenku je
první návštěvou na této úrovni v historii čs.-
parlamentních styků.

švýcarských
švýcarský
švýcarského (2)
předsedy (2)
předseda
Andre Gautier
Andrea Gautiera

IV. Match the English words listed below with the corresponding words in the list.

Propůjčení řádu republiky

PRAHA 31. srpna (ČTK) - Řád republiky předal v pátek v Praze člen předsednictva a předseda ÚRO Karel Hoffmann v přítomnosti člena předsednictva a tajemníka ÚV KSČ Miloše Jakeše náměstkovi ministra práce a sociálních věcí ČSSR Vladimíru Maříkovi při příležitosti jeho 60. narozenin.

Předseda ÚRO Karel Hoffmann předal Vladimíru Maříkovi při příležitosti jeho životního jubilea rovněž dopis předsednictva Ústřední rady odborů.

presidium
occasion
presented
order
letter
conferring
birthday
trade union
central
presence

v. Delegace ÚRO ve Vídni

Vídeň 3. září (Od našeho zvláštního zpravodaje) - Na pozvání předsedy Rakouského odborového svazu Antona Benyi přibyla v pondělí do Vídně na čtyřdenní návštěvu čtyřčlenná delegace Ústřední rady odborů vedená členem předsednictva ÚV KSČ a předsedou ÚRO Karem Hoffmannem.

Na rakouských hranicích v Klein - Hausdorfu uvítal K. Hoffmanna a další členy delegace čs. velvyslanec ve Vídni Marek Venuta a zástupci Rakouského odborového svazu (ÖGB).

union
met
arrived
Austrian
representative
ieá
border

VOCABULARY LIST

<i>bohužel</i>	- unfortunately, sorry
<i>celkem</i>	- altogether
<i>celý</i>	- all, whole
<i>cizinec</i> m.	- foreigner
<i>čtvrtok</i> m.	- Thursday
<i>další</i>	- further
<i>dát si</i> (I - perf.)	- to have (meals, drinks)
<i>datum</i> n.	- date
<i>doporučovat</i> (II - imp.)	- to recommend
<i>důležitý</i>	- important
<i>hodit se</i> (III - imp.)	- to be O.K., to be convenient
<i>hospůdka</i> f.	- little tavern
<i>hřiště</i> n.	- playground
<i>hudebník</i> m.	- musician
<i>jak dlouho</i>	- how long
<i>kolik</i>	- how many, how much
<i>kuchyň</i> f.	- cuisine, (kitchen)
<i>lidé</i> m. (pl.)	- people
<i>míle</i> f.	- mile
<i>nashledanou</i>	- see you later
<i>několik</i>	- several
<i>než</i>	- than
<i>novinář</i> m.	- newspaper correspondent
<i>obchodní dům</i> m.	- department store
<i>obrázek</i> m.	- little picture
<i>okamžik</i> m.	- moment
<i>otevřírat</i> (I - imp.)	- to open
<i>otevřený</i>	- open
<i>pár</i>	- a few, a couple of
<i>parkoviště</i> n.	- parking lot
<i>pátek</i> m.	- Friday
<i>peníze</i> m. (pl.)	- money
<i>podávat</i> (I - imp.)	- to serve (meals)
<i>pole</i> n.	- field
<i>politický</i>	- political
<i>pondělí</i> n.	- Monday
<i>popovídат si</i> (I - perf.)	- to have a chat
<i>povinnost</i> f.	- duty, obligation
<i>pozvání</i> n.	- invitation
<i>pozvat</i> (II - perf.)	- to invite
<i>představitel</i> m.	- representative
<i>případ</i> m.	- case
<i>přikládat</i> (I - imp.)	- to enclose
<i>přítelkyně</i> f.	- girlfriend
<i>proč</i>	- why
<i>program</i> m.	- program
<i>prosím</i>	- hello (when answering the phone)
<i>rada</i> f.	- advice
<i>různý</i>	- different
<i>řada</i> f.	- a number of
<i>sama</i>	- alone, yourself (for female speakers)
<i>sejít se</i> (II - perf.)	- to meet

snadno	- easily
spěchat (<i>I - imp.</i>)	- to hurry, to be in a hurry
spousta <i>f.</i>	- plenty, lots of
stále	- always
středa <i>f.</i>	- Wednesday
souhlasit (<i>III - imp.</i>)	- to agree
tedy	- so
tolik	- so many, so much
úterý <i>n.</i>	- Tuesday
věc <i>f.</i>	- thing, matter
večírek <i>m.</i>	- party
veřejný	- public
více	- more
vinárna <i>f.</i>	- wine cellar
víno <i>n.</i>	- wine
vyhovovat (<i>II - imp.</i>)	- to suit, to be convenient
vypít (<i>II - perf.</i>)	- to drink
záležet (<i>III - imp.</i>)	- to depend
zde	- here
zdravít (<i>III - imp.</i>)	- to greet
žena <i>f.</i>	- woman, wife

SUPPLEMENT

DINING OUT AND ENTERTAINMENT IN PRAGUE

- ALCRON** - Praha 1, Štěpánská 40, tel. 24 57 41
AMBASSADOR - Praha 1, Václavské nám. 322, tel. 22 13 521
BELVEDERE - Praha 7, Obránců míru 19, tel. 37 45 95
ESPLANADE - Praha 1, Washingtonova 19, tel. 22 60 57
INTERCONTINENTAL - Praha 1, nám. Curieových, tel. 620 63
INTERNATIONAL - Praha 6, nám. Družby 1, tel. 32 10 51
PALACE - Praha 1, Panská 12, tel. 16 83 41
PELIKÁN - Praha 1, Na příkopě 7, tel. 617 34
PRAHA EXPO 58 - Praha 7, Letenské sady, tel. 37 45 46
VIKÁRKA - Praha 1, Vikářská 6, tel. 53 64 97

SPECIALIZOVANÉ RESTAURACE

- BABETA-GRILL-BAR** - Praha 3, Kolínská 19, tel. 73 166 13
čínská kuchyně
BERJOZKA - Praha Prague 1, Na příkopě, tel. 22 35 88
ruská kuchyně
CHINESE RESTAURANT - Praha 1, Vodičkova 19, tel. 26 26 97
čínské speciality
FLORA - Praha 3, Vinohradská 121, tel. 27 42 41
francouzská kuchyně
HALLALI GRILL - Praha 1, Václavské nám. 5, tel. 22 13 51
speciality - zvěřina
JADRAN - Praha 1, Mostecká 21, tel. 53 46 71
jugoslávská kuchyně
KOSHER RESTAURANT - Praha 1, Maislova 18, tel. 625 41
tradiční židovská kuchyně
PAŘÍŽ - Praha 1, U Obecního domu 1, tel. 617 34
slovenské speciality
VIOLA TRATTORIA - Praha 1, Národní 7, tel. 22 66 73
italské speciality

VINÁRNY

- BZENECKÁ LIPKA** - Praha 3, Vinohradská, tel. 27 42 41
CARIOCA-ASTRA - Praha 1, Václavské nám. 4, tel. 24 01 05
KLÁŠTERNÍ VINÁRNA - Praha 1, Národní 8, tel. 29 48 613
LOBKOVICKÁ VINÁRNA - Praha 1, Vlašská 17, tel. 53 01 85
OPERA-GRILL - Praha 1, Divadelní 24, tel. 26 55 08
U GOLEMA - Praha 1, Maislova 8, tel. 26 18 98
U MECENÁŠE - Praha 1, Malostranské nám. 10, tel. 53 38 81
U PASTÝŘKY - Praha 4, Bělehradská 4, tel. 43 40 93
U RUDOLFA II - Praha 1, Maislova 3, tel. 657 87
U TŘÍ HOUSLIČEK - Praha 1, Nerudova 12, tel. 53 50 11
U ZELENÉ ZÁBY - Praha 1, U Radnice 8, tel. 26 18 15

HOSPODY A PIVNICE

ČERNÝ PIVOVAR	- Praha 2, Kariovo nám. 15, tel. 656 41
U BONAPARTA	- Praha 1, Nerudova 29, tel. 53 97 80
U DVOU KOČEK	- Praha 1, Uhelný trh 10, tel. 26 77 29
U KALICHA	- Praha 2, Na bojišti 12, tel. 29 60 17
U KAŠTANU	- Praha 6, Bělohorská 147, tel. 35 28 82
U SUPA	- Praha 1, Celetná 22, tel. 22 30 42
U SV. TOMÁŠE	- Praha 1, Letenská 12, tel. 53 00 64
U ZLATÉHO TYGRA	- Praha 1, Husova 17, tel. 26 52 19

ZAHRADNÍ RESTAURACE

BARRANDOV	- Praha 5, nám. Kříženeckého 322, tel. 53 42 41
KAJETÁNKA	- Praha 1, Hradčany, Kajetánská zahrada, tel. 53 47 00
MÁNES	- Praha 1, Gottwaldovo nábř. 1, tel. 29 91 92
PRAHA EXPO 58	- Praha 7, Letenské sady, tel. 37 45 46
SAVARIN	- Praha 1, Na příkopě 10, tel. 22 20 66
U LORETY	- Praha 1, Loretánské nám. 8, tel. 53 60 25

KAVÁRNY

ALFA	- Praha 1, Václavské nám. 28, tel. 22 32 20
ARCO	- Praha 1, Hybernská 16, tel. 24 45 25
BELVEDERE	- Praha 7, Obránců míru 9, tel. 37 47 41
EVROPA	- Praha 1, Václavské nám. 29, tel. 26 37 84
JALTA	- Praha 1, Václavské nám. 45, tel. 26 46 79
PASÁŽ	- Praha 1, Václavské nám. 5, tel. 22 13 51
SLAVIA	- Praha 1, Národní 1, tel. 26 56 16

BARY A NOČNÍ PODNIKY

ADMIRÁL	- Praha 5, Hořejší nábř., tel. 54 74 45
BARBERINA	- Praha 1, Melantrichova 10, tel. 26 10 84
EMBASSY	- Praha 1, Václavské nám. 5, tel. 22 25 52
LUCERNA	- Praha 1, Štěpánská 61, tel. 24 61 53
MONICA	- Praha 1, Charvátova 11, tel. 22 30 91
PARK-CLUB	- Praha 7, Veletržní 20, tel. 38 07 07
TABARIN	- Praha 1, Václavské nám. 16, tel. 24 05 23
TATRAN-BAR	- Praha 1, Václavské nám. 22, tel. 24 82 13
TRILOBIT	- Praha 5, Kříženeckého 322, tel. 53 44 32

KABARETY

JALTA DANCING REVUE	- Praha 1, Václavské nám. 45, tel. 26 55 41
TABARIN DRUŽBA	- Praha 1, Václavské nám. 16, tel. 24 05 23
TATRAN BAR	- Praha 1, Václavské nám. 22, tel. 24 82 13
VARIETÉ PRAGA	- Praha 1, Vodičkova 30, tel. 26 53 24

Lekce 9 *V restauraci*

COMMUNICATION GOALS:

To be able to deal with menus and to be able to order and pay for meals in a restaurant.

GRAMMAR GOALS:

1. Nominative and accusative plural of all nouns (except masculine animate nouns) and of adjectives and the demonstrative pronouns *ten/to, ta/to, to/to*.
2. Constructions with *rád*.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Overheard conversation.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. Where does the conversation take place?
2. Is the conversation normal or angry?
3. Did any problem arise?
4. What was the most important matter that was discussed?
5. List the parts you understood.
6. Find the following phrases:

Máte objednaný stůl, prosím?
Musíte chvilku počkat.
Kolik, prosím vás, vás je?
Tak máte štěstí.
Tady je jídelní lístek.
My nejsme dietní jídelna.
Tady se něco najde.
Přírodní hovězí na houbách.
Chcete k tomu salát nebo nějaký kompot?
Co si dáte k pití?
Máte nějakou minerálku?
Polévku žádnou?

Activity 2: TASK CONSIDERATION

Suppose you want to dine out at a restaurant that has been recommended to you, perhaps for a particular specialty. You will of course need to have some familiarity with typical Czech dishes, as well as information about the kinds of wine or beer available. Elicit information about menus, how to address the waiter or waitress, how to order, pay, tip, etc. Think of what questions you might want to ask about menu items: what they consist of and how they are prepared (baked, fried, etc.).

Imagine too that you are dining with a Czech couple. Plan some light table conversation: exchanging information on personal histories, and perhaps comparing Czech and American dishes, etc.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Mr. Brown has invited his Prague friends Mr. and Mrs. Novák to dinner at a restaurant. His wife Julia Brown is the ambassador's secretary. Since she had a sudden change in her schedule, she couldn't be present. Now the Novaks are sitting at the table, and Mr. Brown is trying to find out about various dishes.

- Brown: *Tak, co si dáme? České jídelní lístky jsou pro mě ještě problém. Doufám, že mi poradíte, pane Novák.*
- Novák: *Samozřejmě, pane Brown. Nebojte se, nějak to vyřešíme. Podíváme se na jídelní lístek spolu, co říkáte?*
- Brown: *Budu rád. Vidím, že tady mají velký výběr. Jsou tu polévky, ryby a drůbež, hotová jídla, minutky, nějaké speciality a saláty. Pane Novák, myslím, že nevím, co jsou hotová jídla a co jsou minutky.*
- Novák: *Na hotová jídla nemusíte dlouho čekat, ale minutky se musí teprve připravit a proto to chvíli trvá.*
- Brown: *A co nápoje a zákusky? Ty tady nikde nevidím.*
- Novák: *Nápoje a zákusky nám doporučí servírka nebo vrchní. Aspoň doufám. Jaké maso máte rád, pane Brown? Hovězí, telecí nebo vepřové?*
- Brown: *Já bych si dal hovězí nebo telecí.*
- Novák: *Pokud se týká telecího, tak jsou tady smažené řízky a bramborový salát nebo místo salátu brambory.*
- Brown: *Co jsou to "řízky", pane Novák?*
- Novák: *Řízky, to je smažené maso, obalované ve strouhané.*
- Brown: *Ale to není příliš dietní, že?*
- Novák: *Bohužel ne. Jako všechna smažená jídla.*
- Brown: *V tom případě bude lepší nějaké hovězí. A co svíčková na smetaně, to je hovězí nebo vepřové maso?*
- Novák: *To je hovězí a k tomu jsou knedlíky a brusinky. To si dám já.*
- Brown: *To vypadá dobře, tak to zkusím také. A co si dáte vy, paní Nováková?*
- Nováková: *Asi grilované kuře a hranolky. To je moje oblíbené jídlo. Už jste jedli české houskové knedlíky, pane Brown?*
- Brown: *Ano, už několikrát. Už jsem jedl některá typická česká jídla jako vepřovou pečení, knedlíky a zeli, dokonce i švestkové knedlíky a musím říci, že jsou vynikající.*

Devátá lekce

Nováková: *Také musíte zkusit některé slovenské speciality jako halušky s brynzou a zbojnický guláš. Ale zapomněli jsme na polévku, pane Brown.*

Brown: *Máte pravdu. Jsou tady dva druhy. Hovězí s rýží a zeleninová. Já si dám hovězí s rýží. A vy?*

Nováková: *My také.*

Brown: *A co si dáme k pití?*

Nováková: *Já ráda pijí červené víno a manžel má rád pivo.*

Brown: WELL, WHAT ARE WE GOING TO HAVE? CZECH MENUS ARE STILL A PROBLEM FOR ME. I HOPE YOU'LL ADVISE ME, MR. NOVÁK.

Novák: CERTAINLY, MR. BROWN. DON'T WORRY, WE'LL WORK IT OUT SOMEHOW. WE'LL HAVE A LOOK AT THE MENU TOGETHER, WHAT DO YOU SAY?

Brown: I'LL BE GLAD TO. I SEE THEY HAVE A WIDE CHOICE HERE. THERE ARE SOUPS, FISH AND POULTRY, *hotová jídla, minutky*, SOME SPECIALTIES, AND SALADS. MR. NOVÁK, I'M AFRAID I DON'T KNOW WHAT *hotová jídla* AND *minutky* ARE.

Novák: YOU DON'T HAVE TO WAIT FOR *hotová jídla*, BUT *minutky* MUST BE PREPARED AND THEREFORE IT TAKES AWHILE.

Brown: AND HOW ABOUT DRINKS AND DESSERTS? I DON'T SEE THEM ANYWHERE HERE.

Novák THE WAITER OR THE WAITRESS WILL RECOMMEND DRINKS AND DESSERTS. AT LEAST I HOPE SO. WHAT KIND OF MEAT DO YOU LIKE, MR. BROWN? BEEF, VEAL, OR PORK?

Brown: I WOULD LIKE TO HAVE BEEF OR VEAL.

Novák: FOR VEAL, THEY HAVE FRIED *řízky* WITH POTATO SALAD, OR ELSE POTATOES INSTEAD OF THE SALAD.

Brown: WHAT IS *řízky*, MR. NOVÁK?

Novák: *Řízky* IS FRIED MEAT IN BREADCRUMBS.

Brown: IT ISN'T VERY LIGHT, IS IT?

Novák: UNFORTUNATELY IT ISN'T, LIKE ALL FRIED FOODS.

Brown: IN THAT CASE BEEF WILL BE BETTER. AND HOW ABOUT *svíčková* WITH CREAM SAUCE? IS THAT BEEF OR PORK?

Novák: IT'S BEEF, WITH DUMPLINGS AND CRANBERRIES. I'LL HAVE THAT.

- Brown: IT LOOKS GOOD. I'LL TRY IT, TOO. AND WHAT ARE YOU GOING TO HAVE, MRS. NOVÁKOVÁ?
- Nováková: PROBABLY BROILED CHICKEN AND FRENCH FRIES. IT'S MY FAVORITE DISH. HAVE YOU HAD CZECH ROLL DUMPLINGS YET, MR. BROWN?
- Brown: YES, SEVERAL TIMES. I'VE HAD SOME TYPICAL CZECH DISHES, LIKE ROAST PORK, DUMPLINGS AND SAUERKRAUT, AND EVEN PLUM DUMPLINGS, AND I MUST SAY THEY ARE OUTSTANDING.
- Nováková: YOU MUST ALSO TRY SOME SLOVAK SPECIALTIES, SUCH AS *halušky s brynzou* AND *zbojnický guláš*. BUT WE HAVE FORGOTTEN THE SOUP, MR. BROWN.
- Brown: YOU'RE RIGHT. THERE ARE TWO KINDS HERE, BEEF SOUP WITH RICE AND VEGETABLE SOUP. I'LL HAVE THE BEEF SOUP WITH RICE. AND YOU?
- Nováková: SAME FOR US.
- Brown: AND WHAT ARE WE GOING TO DRINK?
- Nováková: I LIKE RED WINE AND MY HUSBAND LIKES BEER.

3.a What Did They Say?

Your teacher will ask the questions given below. Try to answer from memory. If you can't remember, check back to the dialogue.

1. *Má pan Brown problémy s českým jídelním lístkem?*
2. *Kdo mu poradí?*
3. *Jaký výběr jídel mají v té restauraci?*
4. *Co nevidí pan Brown na jídelním lístku?*
5. *Která česká slova pan Brown nezná?*
6. *Na která jídla se musí dlouho čekat?*
7. *Kdo doporučí nápoje a zákusky?*
8. *Jaké maso má rád pan Brown?*
9. *Co jsou to "řízky"?*
10. *Jsou "řízky" dietní jídlo?*

11. *Co si dá pan Brown?*
12. *Které je oblíbené jídlo paní Novákové?*
13. *Která typická česká jídla už pan Brown jedl?*
14. *Jaké speciality doporučuje paní Nováková?*
15. *Které polévky jsou na jídelním listku?*
16. *Jaké víno pije ráda paní Nováková?*

3.b Work with the Dialogue

3.b.1 Your teacher will repeat James Brown's lines from the sample dialogue for you. Repeat them until you can handle them fairly well with reasonably good pronunciation. Take turns with the other students in playing James Brown's part in the dialogue and your teacher taking the other part. Your teacher's responses will be close to those in the dialogue at first, but will vary later.

3.b.2 Try filling in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort. Each blank indicates one letter.

B: *Tak, co si _áme? _____ é _____ i listky jsou pro mě ještě problém.
_____ ám, že mi poradíte, pane Novák.*

N: *Samozřejmě, pane Brown. Nebojte se, nějak to _____ íme. _____ áme se na jídelní lístek spolu, co ____ áte?*

B: *Budu rád. Vidím, že tady _ají velký výběr. Jsou tu polévky, ryby a drůbež, hotová _____ a, minutky, _____ é speciality a saláty. Pane Novák, _____ ím, že nevím, co jsou _____ á jídla a co jsou minutky.*

N: *Na hotová _____ a nemusíte dlouho čekat, ale _____ y se _____ i teprve připravit a proto to chvíli ____ á.*

B: *A co _____ e a zákusky? Ty tady nikde _____ ím.*

N: *Nápoje a _____ y nám doporučí servírka nebo _____.
Aspoň ____ ám. Jaké maso ____ áte rád, pane Brown? Hovězí, telecí nebo vepřové?*

B: *Já bych si ____ l hovězí nebo telecí.*

N: *Pokud se týká _____ iho, tak jsou tady smažené _____ y a _____ ý salát nebo místo _____ u brambory.*

B: *Co jsou to "řízky", pane Novák?*

N: *Řízky, to je _____ é maso, obalované ve strouhané.*

- B: Ale to není příliš ___, že?
- N: Bohužel ne. Jako všechna smažená ____a.
- B: V tom případě bude lepší _____é hovězí. A co svíčková ná smetaně, to je _____í nebo _____é maso?
- N: To je hovězí a k tomu jsou _____y a brusinky. To si ___ám já.
- B: To vypadá dobře, tak to _____ím také. A co si ___áte vy, paní Nováková?
- Ná: Asi _____é kuře a hranolky. To je moje oblíbené ____o. Už jste jedl české _____é knedlíky, pane Brown?
- B: Ano, už několikrát. Už jsem jedl některá _____á česká jídla jako vepřovou pečení, knedlíky a ____i. Dokonce i _____é knedlíky a ____ím říci, že jsou vynikající.
- Ná: Také _____íte zkusit některé slovenské _____y jako halušky s brynzou a zbojnický guláš. Ale _____li jsme na polévku, pane Brown.
- B: Máte _____u. Jsou tady dva druhy. Hovězí s rýží a _____. Já si dám hovězí s rýží. A vy?
- Ná: My také.
- B: A co si ___áme k pití?
- Ná: Já ráda pijí _____é víno a manžel má rád pivo.

3.b.3 Follow the same procedure as in 3.b.2, trying to fill in the missing endings from memory. Listen to the tape of the dialogue again if you can't remember. Refer to the transcript only as a last resort.

- B: Tak, co si d___? Česk_ jídeln_ lístk_ jsou pro mě ještě problém. Douf_ _, že mi porad_ ___, pane Novák.
- N: Samozřejmě, pane Brown. Nebojte se, nějak to vyřeš_ ___. Podív_ ___ se na jídeln_ lístek spolu, co řík_ ___?
- B: Bud_ rád. Vid_ ___, že tady mají velk_ výběr. Jsou tu polévk_, ryb_ a drůbež, hotov_ jíd_ , minutk_ , nějak_ specialit_ a salát_. Pane Novák, mysl_ _, že nev_ ___, co jsou hotov_ jíd_ a co jsou minutk_ .
- N: Na hotov_ jíd_ nemus_ ___ dlouho čekat, ale minutk_ se mus_ teprve připravit a proto to chvil_ trv_ .
- B: A co nápoj_ a zákusk_ ? Ty tady nikde nevid_ ___.

Devátá lekce

N: Nápoj_ a zákusk_ nám doporuč_ servírk_ nebo vrchní. Aspoň douf__. Jak_ mas_ m_ _ _ rád, pane Brown? Hověz_, telec_ nebo vepřov_?

B: Já bych si dal hověz_ nebo telec_.

N: Pokud se týk_ telec_ ___, tak jsou tady smažen_ řízk_ a bramborov_ salát nebo místo salát_ brambor_.

B: Co js_ to "řízk_ ", pane Novák?

N: Řízk_, to je smažen_ maso, obalovan_ ve strouhance.

B: Ale to není příliš dietn_, že?

N: Bohužel ne. Jako všechna smažen_ jídlo.

B: V tom případ_ bude lepší nějak_ hověz_. A co svíčková na smetan_, to je hověz_ nebo vepřov_ maso?

N: To je hověz_ a k tomu jsou knedlik_ a brusink_. To si d_ já.

B: To vypad_ dobře, tak to zkus_ také. A co si d_ vy, paní Nováková?

Ná: Asi grilovan_ kuře a hranolk_. To je moje oblíben_ jídlo. Už jste jedl česk_ houskov_ knedlík_, pane Brown?

B: Ano, už několikrát. Už jsem jedl někter_ typick_ česk_ jídlo jako vepřov_ pečen_, knedlík_ a zel_. Dokonce i švestkov_ knedlík_ a mus_ říci, že jsou vynikající.

Ná: Také mus_ zkusit někter_ slovensk_ specialit_ jako halušky s brynzou a zbojnick_ guláš. Ale zapomně_ jsme na polévk_, pane Brown.

B: M_ pravd_. Jsou tady dva druh_. Hověz_ s rýží a zeleninov_. Já si d_ hověz_ s rýží. A vy?

Ná: My také.

B: A co si d_ k pití?

Ná: Já rád_ pij_ červen_ víno a manžel m_ rád pivo.

Activity 4: SAMPLE DIALOGUE (2)

Brown: **Pane vrchní!**

Vrchní: **Co si budete přát?**

Brown: **Jako aperitiv třikrát karlovarskou becherovku.**

Vrchní: **A předkrm?**

Brown: **Bez předkrmu. Jednou grilované kuře a hranolky a dvakrát svíčkovou s knedlíkem.**

Vrchní: **Ano, prosím. A co budete pít?**

Brown: **Jaká červená vína máte?**

Vrchní: **Máme tady "Ludmilu", "Bicavér" a "Cabernet".**

Brown: **Přineste nám "Ludmilu", jednu láhev a jedno velké pivo.**

Vrchní: **A jaké moučníky, prosím?**

Brown: **Jaké doporučujete?**

Vrchní: **Výborný je pražský dort nebo ořechové řezy.**

Brown: **Tak třikrát ořechové řezy a tři vídeňské kávy.**

Vrchní: **Ano, prosím, hned to bude.**

Brown: **WAITER!**

Waiter: **WHAT WILL YOU HAVE?**

Brown: **AS AN APERITIF, karlovarská becherovka, FOR THREE.**

Waiter: **AND FOR AN APPETIZER?**

Brown: **NO APPETIZER. ONE ORDER OF BROILED CHICKEN AND FRENCH FRIES, AND svíčková WITH DUMPLINGS FOR TWO.**

Waiter: **YES, THANK YOU. AND WHAT WILL YOU HAVE TO DRINK?**

Brown: **WHAT RED WINES DO YOU HAVE?**

Waiter: **WE HAVE Ludmila, Bicavér, AND Cabernet.**

Brown: **BRING US A BOTTLE OF Ludmila, ONE BOTTLE AND ONE LARGE BEER.**

Devátá lekce

Waiter: AND WHAT WOULD YOU LIKE FOR DESSERT?

Brown: WHAT DO YOU RECOMMEND?

Waiter: THE PRAGUE TART AND THE NUT TART ARE BOTH DELICIOUS.

Brown: WELL, NUT TART FOR THREE AND THREE VIENNA COFFEES.

Waiter: FINE, I'LL BRING IT FOR YOU.

4.a What Did They Say?

Your teacher will ask the questions given below. Try to answer from memory. If you can't remember, check back to the dialogue.

1. *Co budou mít jako aperitiv?*
2. *Jaký předkrm chtějí?*
3. *Která jídla si dají?*
4. *Jaká vína mají v restauraci?*
5. *Co budou pít po obědě?*
6. *Které zákusky doporučuje vrchní?*
7. *Jakou kávu budou pít?*

4.b NARRATIVE

Kde se Novákovi stravují

Pan Novák, paní Nováková a jejich děti snídají vždycky doma. K snídani mají obyčejně bílou kávu, kakao nebo čaj a k tomu rohlíky, housky nebo nějaké jiné pečivo. Na svačinu dostanou děti chléb s máslem a sýrem a obědvají ve školní jídelně.

Pan Novák a jeho manželka pracují ve stejném podniku a oba se stravují v závodní jídelně. Večeře připravuje paní Nováková doma a jen někdy si zajdou na večeři do nějaké dobré restaurace.

Novákovi někdy pozvou hosty na sobotní nebo nedělní oběd, ale obyčejně jsou s tím starosti, protože v Praze je často nedostatek čerstvé zeleniny, masa a některých jiných potravin. V takovém případě musí paní Nováková shánět potraviny několik dní dopředu.

4.c Work with the Narrative

- 4.c.1 First listen to the narrative straight through, noting down what you understood.
- 4.c.2 Then take turns reading the text aloud, paying particular attention to pronunciation.
- 4.c.3 When you are quite familiar with the text, your teacher will ask you the following questions. Try to answer them from memory. If you have difficulty with them, refer back to the narrative.

1. *Kde snídají Novákovi?*
 2. *Co mají obyčejně na snídani?*
 3. *Co dostanou děti na svačinu?*
 4. *Kde obědovají jejich děti?*
 5. *Pracují Novákovi ve stejném podniku?*
 6. *V jaké jídelně se stravují?*
 7. *Která jídla připravuje paní Nováková doma?*
 8. *Zajdou si Novákovi často někam na večeři?*
 9. *Mají Novákovi často hosty na nedělní oběd?*
 10. *Jsou v Praze problémy pokud se týká potravin?*
 11. *Kterých potravin je v Praze často nedostatek?*
 12. *Co musí paní Nováková v takovém případě udělat?*
-

NOTES

Nebojte se.	- Don't worry.
Já bych si dal ...	- I would like to have ...
V tom případě ...	- In that case ...
K tomu jsou knedliky.	- Dumplings come with it.
Zapomněli jsme na polévku.	- We forgot about the soup.
Co si dáme k pití?	- What are we going to drink?

Karlovarská becherovka.	- A special alcoholic liqueur of herbs, made in Carlsbad.
Svičková s knedlikem.	- A Czech beef dish with dumplings.
Máte pravdu.	- You are right.
Velké pivo.	- A "large beer." (0.5 liter)
Malé pivo.	- A "small beer." (0.3 liter)
K snídani mají ...	- They have ... for breakfast.
Obyčejně jsou s tím starosti.	- There are usually problems with this.

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS !

5.a **Reverse Drill**

The following sentence sets contain nominative and accusative plural forms of demonstratives, adjectives, and some noun types (masculine animate accusatives will be dealt with later). Listen and try to recognize the difference between the singular and plural forms.

	singular	plural
1.	<i>Na velvyslanectví je moderní kancelář.</i>	<i>Na velvyslanectví jsou moderní kanceláře.</i>
2.	<i>Mám rád hovězí polévku.</i>	<i>Mám rád hovězí polévky.</i>
3.	<i>Poznáte tam pěknou hospůdku a restauraci.</i>	<i>Poznáte tam pěkné hospůdky a restaurace.</i>
4.	<i>V té vinárni dostanete kvalitní jídlo.</i>	<i>V té vinárni dostanete kvalitní jídla.</i>
5.	<i>Libí se mi ten pěkný zimní stadion.</i>	<i>Libí se mi ty pěkné zimní stadiony.</i>
6.	<i>V Praze mají výborný symfonický orchestr.</i>	<i>V Praze mají výborné symfonické orchestry.</i>
7.	<i>Nebudete tam mít žádný problém.</i>	<i>Nebudete tam mít žádné problémy.</i>
8.	<i>Ona nemá ráda smaženou rybu.</i>	<i>Ona nemá ráda smažené ryby.</i>

9.	<i>Tady vidíte typickou moderní čtvrt'.</i>	<i>Tady vidíte typické moderní čtvrtě.</i>
10.	<i>Mají tam také dobré červené víno.</i>	<i>Mají tam také dobrá červená vína.</i>
11.	<i>Na jídelním lístku nevidím moučník a aperitiv.</i>	<i>Na jídelním lístku nevidím moučníky a aperitivy.</i>
12.	<i>Vedle mostu stojí vysoká budova.</i>	<i>Vedle mostu stojí vysoké budovy.</i>
13.	<i>Mám pro pana Browna důležitou informaci.</i>	<i>Mám pro pana Browna důležité informace.</i>
14.	<i>Pro hosty připravíme okružní jízdu po Praze.</i>	<i>Pro hosty připravíme okružní jízdy po Praze.</i>
15.	<i>Do této kanceláře dáme elektrický psací stroj.</i>	<i>Do této kanceláře dáme elektrické psací stroje.</i>
16.	<i>Na rohu ulice stojí vysoká věž.</i>	<i>Na rohu ulice stojí vysoké věže.</i>
17.	<i>Koupím do bytu lepší křeslo a gauč.</i>	<i>Koupím do bytu lepší křesla a gauče.</i>
18.	<i>Praha potřebuje nové sídliště.</i>	<i>Praha potřebuje nová sídliště.</i>
19.	<i>Přinesu vám seznam a navštívenku.</i>	<i>Přinesu vám seznamy a navštívenky.</i>
20.	<i>V této čtvrti není velké parkoviště.</i>	<i>V této čtvrti nejsou velká parkoviště.</i>

5.b GRAMMAR NOTES

5.b.1 **Nominative and accusative plural endings
Nouns (1)**

General

Leaving masculine animate nouns out of consideration for the moment, we can see that three different endings predominate in both cases:

- y

- e

- a

For example:

nominative plural	accusative plural
<i>V této restauraci jsou dobré obědy.</i>	<i>Chodíme na obědy do restaurace.</i>
<i>Přijdou také manželky diplomatů.</i>	<i>Znám jenom některé manželky diplomatů.</i>
<i>V kanceláři jsou nové psací stroje.</i>	<i>Budeme potřebovat nové psací stroje.</i>
<i>Nové židle jsou v té druhé kanceláři.</i>	<i>Tady nenajdete žádné nové židle.</i>
<i>Pražská divadla mají dobré programy.</i>	<i>Znáte některá malá divadla v Praze?</i>

5.b.2 **Specifics**

1. Hard nouns, both masculine and feminine, have the ending **-y** in both nominative and accusative plural: *obědy, manželky*.

Soft nouns in the same categories as above have the ending **-e**: *psací stroje, židle, kanceláře*.

2. Hard neuter nouns have the ending **-a** in both nominative and accusative plural: *divadla*.

Soft neuter nouns ending in **-e, ě, -í** (in the nominative singular) have these same endings in the nominative and accusative plural: *parkoviště, představení*.

3. Feminine nouns ending in **-ost** (in the nominative singular) have the ending **-i** in the nominative and accusative plural.

5.b.3 **Nominative and accusative plural endings
Adjectives, demonstratives**

General

Adjectives show three different endings:

-é

-á

-í

The demonstratives have two forms:

ty

ta

Specifics

<i>Jsou tam</i> <i>Uvidíte tam</i>	ty	<i>pěkné</i> <i>pěkné</i>	<i>obrazy</i> <i>stroje</i>
	ty	<i>pěkné</i> <i>pěkné</i> <i>pěkné</i> <i>pěkné</i>	<i>ženy</i> <i>židle</i> <i>kanceláře</i> <i>místnosti</i>
	ta	<i>pěkná</i> <i>pěkná</i> <i>pěkná</i>	<i>města</i> <i>hřiště</i> <i>náměstí</i>
<i>Jsou tam</i> <i>Uvidíte tam</i>	ty	<i>moderní</i> <i>moderní</i>	<i>obrazy</i> <i>stroje</i>
	ty	<i>moderní</i> <i>moderní</i> <i>moderní</i> <i>moderní</i>	<i>ženy</i> <i>židle</i> <i>kanceláře</i> <i>místnosti</i>
	ta	<i>moderní</i> <i>moderní</i> <i>moderní</i>	<i>města</i> <i>hřiště</i> <i>náměstí</i>

5.c Tryout

5.c.1 Read each of the following sentences aloud, putting the nouns, adjectives, and demonstratives in singular and then in plural forms.

Start with the nouns only if you wish, then include the adjectives, and finally the demonstratives.

1. *Nebudete tam mít (žádná sekretářka).*
2. *Mám rád (zeleninový salát).*
3. *Poznáte tam (zajímavá osobnost).*
4. *V této restauraci dostanete (pražská specialita).*
5. *Mají tam také (dobré červené víno).*
6. *V této čtvrti nenajdete (větší obchodní dům).*
7. *Musíte zajistit (vstupenka) na ten zápas.*
8. *Přinesu vám (zajímavá kniha).*
9. *V tomto městě nenajdete (moderní knihovna).*
10. *Ona nemá ráda (tato malostranská ulice).*
11. *Koupíme tam (kvalitní rádio) a (magnetofon).*
12. *Uvidíte tam (zajímavá věc).*
13. *Dejte do koše (ten starý papír).*
14. *Mám pro pana Nováka (ta adresa) a (to telefonní číslo).*
15. *Jezdí tam jenom (autobus) a (tramvaj).*
16. *Dáme sem ještě (nějaká maličkost).*
17. *Potřebujeme (nový česko-anglický slovník).*
18. *Pan Johnson připravuje (kulturní konference).*
19. *Chodíte často na (opera) nebo (koncert)?*
20. *Často piše (anglický dopis).*

5.c.2 Read the following sentences aloud, supplying the appropriate nominative/accusative plural forms.

A	B	C
V kanceláři jsou 2, 3, 4 Libí se mi ty (ta) Budou tam také V této ulici jsou Zajímají ho Máme tady 2, 3, 4 Potřebujeme 2, 3, 4 Zajímáme se o Oni chtějí Musíme kupit ty (ta)	psací nový elektrický kazetový moderní kvalitní obyčejný pěkný starý historický veřejný zimní český americký anglický oblibený velký zajímavý dobrý různý	tužka stroj knihovna stůl kreslo slovník rádio telefon adresář budova divadlo vinárna prodejna kartotéka magnetofon parkoviště maličkost ministerstvo fotografie restaurace
Na jídelním lístku jsou Mají tam V té restauraci dostanete Objednám si Dnes si dáme V tomto obchodě mají	vynikající dobrý obyčejný kvalitní lepší nejlepší veprůvý hovězí telecí bílý červený český nějaký oblibený zeleninový výborný grilovaný dietní čerstvý	předkrm brambor snídaně řízek knedlík moučník dort hranolek sýr nápoj guláš jídlo specialita víno maso hovězí veprové telecí chléb
		večeře oběd salát svačina ryba houska rohlík řez káva čaj

Devátá lekce

5.c.3 Form sentences by using items from each of the columns below.

A	B	C	D
V kanceláři je (jsou)	jeden	malý	fotografie
Je (jsou) tam také	jedna	nový	mapa
V této čtvrti je (jsou)	jedno	český	pohovka
Budu potřebovat	B★	černý	obálka
Přineste mi	dva	obyčejný	malíčkost
Koupíme si	dvě	pěkný	kreslo
Ukážeme vám	tři	zajímavý	auto
Musíme zajistit	čtyři	různý	trafika
Najdete tam	B★★	psaci	židle
Můžete kupit také	pár	úřední	magnetofon
V této ulici je (jsou)	hodně	moderní	stůl
	málo	lepší	rádio
	mnoho	kvalitní	slovník
	dost	konferenční	papír
	několik	zimní	adresář
	spousta	historický	obraz
	řada	známý	telefon
	5 - up	velký	pozvání
		výborný	pozvánka
		typický	dopis
		slovenský	tužka
		americký	kartotéka
		školní	okno
			vstupenka
			knihovna
			stroj
			památnka
			prodejna
			stanice
			škola
			budova
			ulice
			cesta
			pošta
			kancelář
			místnost
			zastávka
			čtvrt'
			parkoviště
			věž
			muzeum
			divadlo
			kino
			ministerstvo
			letiště
			oddělení
			hřiště
			kostel
			chrám
			vchod
			salonek
			restaurace
			vinárna
			hospoda
			hospůdka
			jídelna
			obchod

Form sentences from the lists above according to the following combination of columns, supplying appropriate nominative/accusative singular or plural, or genitive plural forms.

A+B + D
A+B + C+D
A+B★ + D
A+B★ + C+D
A+B★★ + D
A+B★★ + C+D

V kanceláři je jeden stroj.
V kanceláři je jeden nový stroj.
V kanceláři jsou dva stroje.
V kanceláři jsou dva nové stroje.
V kanceláři je mnoho strojů.
V kanceláři je deset nových strojů.

5.c.4 Complete the following sentences by using the appropriate form of the words in parentheses.

- A: V našem oddělení musíme zařídit několik _____ (nová kancelář). Jaké zařízení tam mohu dostat?
- B: Máme tady čtyři _____ (nový psací stůl), pár _____ (moderní křeslo) a _____ (židle).
- A: Mohu také dostat dva _____ (elektrický psací stroj) a tři nebo čtyři _____ (malý kazetový magnetofon)?
- B: Samozřejmě, máme tady dost _____ (psací stroj) a _____ (magnetofon). Budete asi také potřebovat pár _____ (obraz) nebo několik _____ (velká barevná fotografie), že?
- A: Ano. Děkuji vám. To bude asi všechno.
- B: Příští měsíc dostaneme také pár _____ (moderní knihovna). Budete také nějakou chtít?
- A: Ano, budu. Potřebuji dvě _____ (knihovna) do této kanceláře.
-

5.c.5

- A: Kolik zaměstnanců _____ (pracovat - fut.) v této kanceláři?
- B: Myslím, že tady _____ (být - fut.) asi deset lidí, ale _____ (být) tady jen sedm psacích stolů.
- A: Ale nějaké stoly _____ (být) v té druhé kanceláři, že?
- B: Ano, tam _____ (být) deset stolů a _____ (pracovat) tam jen osm lidí.
- A: To je dobře. Tak tam _____ (být) dva stoly volné. A co židle?
- B: Těch _____ (být) tady dost. Ale _____ (nebýt) tady žádná křesla. Ale křesla nepotřebujeme nutně.
-

5.c.6 Depending on the meaning, rewrite the following sentences, changing the subjects and objects from singular to plural.

1. *Pan konsul má v kanceláři nový psací stůl a moderní křeslo.*

2. *Můžete mi doporučit nějakou dobrou hospůdku nebo vinárnu?*

3. *V této ulici je zajímavá historická budova a kostel.*

4. *Budeme potřebovat česko-anglický a anglicko-český slovník.*

5. *Do této místnosti dáme barevnou fotografií Ameriky, mapu a ještě nějakou malíčkost.*

6. *V restauraci "Na růžku" dostanete typické české jídlo.*

7. *V Praze se často koná nějaká konference.*

8. *Musíme si zajistit vstupenku na ten hokejový zápas.*

9. *Doufám, že v Národním divadle uvidíme zajímavé představení.*

10. *Na Vinohrady jezdí kromě metra tramvaj a autobus.*

11. *Na programu Československé televize můžete také najít anglický nebo americký film.*

12. *Budu potřebovat nějakou obálku a úřední papír.*

13. *Není tady žádné hřiště a také tady není žádná zahrada.*

14. *V této ulici neuvidíte žádný velký obchod.*

15. *Na oběd chodí pan Stárek do restaurace, ale večeři připravuje jeho manželka doma.*

16. *Chtějí si dát grilovanou rybu a nějaký moučník.*

17. *V této prodejně si můžete koupit kvalitní rádio a také americký kazetový magnetofon.*

18. *V této čtvrti je nový zimní stadion a nějaké letiště.*

19. *Na jídelním lístku je jenom vepřový guláš, ale žádná polévka.*

20. *Kam dáme tu starou židli a ten stůl?*

oo

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher who will form sentences using items from each column below. Then form sentences using these same items.

A	B	C
Já		dobrá jídla chléb s máslem vepřový guláš dietní speciality smaženou rybu červené víno zeleninové polévky
Ty		vídeňskou kávu karlovarskou becherovku
On		staré restaurace
Ona	mít rád (ráda)	tu americkou zpěvačku
Slečna Koutná	nemít rád (ráda)	ty nové studentky
Pan Styles	nerad	toho starého člověka
Jejich syn	nerada	nedělní obědy malostranské ulice velké orchestry sobotní večeře moderní kostely ty večírky
Pani Nová		

6.a.2 Follow the same procedures as above.

A	B	C	D
Já		chodit	do divadla
Ty		psát	dopisy
On	rád	pracovat	v sobotu
Ona	ráda	jezdit	metrem
Jejich dcera	nerad	zajít si	do vinárny
Pan Green	nerada	vracet se	z práce domů
Jeho syn		trávit	soboty na chatě
		bydlet	ve městě
		mluvit	o práci
		jít	na ten večírek
		připravovat	večeře doma
		jíst	v restauraci
		vařit	obědy
		nakupovat	v této prodejně

6.a.3 Follow the same procedure as above.

A	B	C
Já		vás vidím
Ty	být rád, že	znám pana velvyslance
On	být ráda, že	mohu jít dnes do kina
Ona	nebýt rád, že	nemusím jít do práce
Pan Jasný	nebýt ráda, že	jste také tady
Slečna Stará		tam nebude pan Mills
		se můj syn učí česky
		má ten magnetofon
		mluvíte česky
		se zajímají o kulturu
		on pracuje v tomto oddělení
		se na to podíváme spolu

6.b GRAMMAR NOTES

Constructions with **rád**:

This form is used in three different constructions.

6.b.1 Verb **mit** (to have) + **rád**

Pan Novák má rád červené víno.
Mr. Novák likes red wine.

Ona nemá ráda večírky.
She doesn't like parties.

This construction has the following components:

	personal - un	verb mit	rád ráda	accusative (sg. or pl.)
male subject	já ty, vy on	mám máš máte má	rád	víno hokejové zápasy americké filmy
female subject	já ty, vy ona	mám máš máte má	ráda	dobré knihy opery totoho člověka

This construction can also imply deeper emotional attachment, e.g.:

Mám rád Prahu.

I love Prague.

On má rád tu ženu.

He loves that woman.

This verb cannot be used to express superficial attraction, e.g., I like your dress. This meaning is expressed by a different verb. The negative is, of course, formed by adding the negative particle **ne** to the verb **mit**.

6.b.2 **Rád** + verb construction

Pani Brownová ráda vaří večeře.

Mrs. Brown likes to cook supper.

On nechodi rád do kina.

He doesn't like to go to the movies.

This construction consists of the following components:

	personal pronoun	verb	rád ráda	
male speaker	já ty, vy on	chodím chodíš (-íte) chodí	rád	do divadla na hokej do práce
female speaker	já ty, vy ona	chodím chodíš (-íte) chodí	ráda	do školy na procházky na Malou Stranu

The negative particle is usually added to the verb. However, it may be added to the **rád** form. In this case the vowel is short: **nerad**.

Já rád chodím. - **Já nechodím rád.** - **Já nerad chodím.**

The word order in this construction can vary:

Já rád chodím. - *Já chodím rád.*
Já nerad chodím. - *Já chodím nerad.*

The construction with *nerad* is slightly more emphatic than the construction with the negated verb.

6.b.3 Verb *být* (to be) + *rád*

Jsem rád, že vás vidím.
I'm glad to see you.

Nejsem ráda, že on taky přijde.
I'm not glad that he will come, too.

This construction expresses the fact that you are glad or pleased that something happens or doesn't happen. What follows is the conjunction **že**, ("that") preceded by a comma when written, and an inflected verb form (but not the infinitive, as in English).

6.c Tryout

6.c.1 Following your teacher's instructions, try to form sentences by using elements from each of the following frames:

A	B	C
Já		hovězí maso české knedlíky grilovaná masa kvalitní sýry pivo po obědě bílé víno smažené řízky zákusky a dorty americké filmy historické filmy krátké procházky velká letiště toho moderního zpěváka hokejové zápasy toho českého malíře ten program v televizi historické budovy
Ty		
On	mít rád (ráda)	
Ona	nemít rád (ráda)	
Slečna Koutná	(nerad)	
Pan Styles	(nerada)	
Jejich syn		
Paní Nová		

6.c.2	A	B	C	D
	Já		pít vidět připravovat slyšet vypadat kupovat dostávat snídat přestupovat stát platit vařit chodit dostávat zajít si učit se čist psát chodit spěchat zpomínat doporučovat	dobré víno moderní obrady program na večírky ty informace pěkně potraviny dopisy v restauraci v metru v autobuse ve vinárně různé speciality na americké filmy pozvánky na skleničku vína česky historické knihy dopisy česky na procházky do práce na to představení různé speciality
	Ty	rád		
	On	ráda		
	Ona			
	Jejich dcera	nerad		
	Pan Green			
	Jeho syn	nerada		

6.c.3

A	B	C
Já		
Ty	být rád, že	
On	být ráda, že	
Ona	nebýt rád, že	
Pan Jasný	nebýt ráda, že	
Slečna Plachá		ten večírek je v neděli dostaneme nové zařízení nemusíme přestupovat si to také koupíte ten program připraví ona to zajistíte vy zamluvíte ty lístky pan Glenn přijede do Prahy mi to ukážete vy se tady vaří dobře jím chutná české jídlo si můžeme popovídат bydlím v nové čtvrti píšete ten dopis anglicky trávíš volný čas doma jezdíš do práce autem mi to vyhovuje je tady málo lidí děti chodí už do školy ho také znám to říkáte vy to nepotřebujete

6.c.4 Complete the following sentences, using the appropriate form of the words in parentheses.

- A: Dobrý den, slečno Moučková, _____ (být rád), že už jste tady.
- B: Dobrý den, pane Koutný, _____ (být rád), že vás vidím.
- A: _____ (Chodit rád) na obědy do restaurace?
- B: Ne, _____ (nechodit rád), ale tuto restauraci _____ (mít rád), tady vaří dobrá jídla. Co si dáme? Co doporučujete?
- A: Já _____ (mít rád) smažené řízky a brambory. A vy?
- B: Já řízky _____ (nemít rád), nejsou dietní. Já bych si dala hovězí na zelenině.
- A: A co budeme pít? _____ (Mít rád) bílé víno?
- B: Ano, _____ (mít rád) bílé víno.

6.c.5 Write the following sentences in Czech.

1. Do you like spicy food?

2. My wife likes operas, but I don't like operas much.

3. Our son likes to drive, and he is a good driver.

4. Mr. Malik likes to spend weekends at home.

5. I'm glad you're coming to that party too.

6. My husband likes to drop in for a beer at that restaurant.

7. I'm glad to see you here, Mr. Novotný.

8. She doesn't like fried food, because it isn't light.

9. He likes to have a glass of white wine after dinner, but he doesn't like beer.

10. My husband likes to cook, but he doesn't like shopping.

11. She loves old historical cities, doesn't she?

12. I'm glad that our daughter doesn't have any problems at school.

13. Do you like Slovak specialities? They are quite good, aren't they?

14. I don't like writing official letters.

15. His wife is glad that she doesn't have to go there.

16. I like to walk to work, since it's not far.

17. He is a very nice person. I'm glad he works in our department.

18. Why don't you like to go there?

19. Are you glad that your apartment is close to the Embassy?

20. I'm glad that I can help you.

Activity 7: LEXICAL DRILLS

Combine items from the two columns below into sentences and write them down. Your teacher will then provide you with oral versions of these sentences.

*Myslím, že si dám
Dáte si také
Já bych si dnes dal
Jíte ráda
Musíte také zkoušit
Už jste jedli
Na večeři budeme mít*

*smažený řízek a brambory
hovězí polévka
vepřový guláš a knedlík
zeleninový salát
vepřová pečeně
nějaké dietní jídlo
telecí a hránoňky
kuře s rýží
čerstvý zákusek
typické české jídlo
svíčková a brusinky*

*Budeme pit
Po obědě si dáme*

*černá káva
sklenička vína
láhev bílého vína
videňská káva
světlé pivo*

Na večeři pozveme

*pan konzul
pan velvyslanec
americký zaměstnanec
několik přátel
také děti pana Greena
slečna Novotná
paní Šťastná*

V Praze je často nedostatek

*vepřové maso
čerstvá zelenina
některé potraviny
čerstvé ryby
drůbež
telecí maso
zeleninové jídlo
kvalitní nábytek
některé maličkosti*

Activity 8: CONVERSATIONAL DRILL

- 8.a Your group is planning a party. Find out what people like or do not like to eat and drink and agree on a menu. (accusative sg. or pl. with **rád** constructions)

Co máte rád? Vy nemáte rád knedliky? Máte také rád dietní jídla? Co pijete rád? Pijete rád bílé nebo červené víno? Ona nepije ráda pivo, že?

- 8.b Instead of having a party, the group decides to go to a restaurant. Find out what kind of restaurants members of the group frequently go to. (genitive pl. or sg.)

Do jakých restaurací chodíte? Chodíte také do nějaké vinárny? On nikdy nechodzi do hospody?

- 8.c What is the name of the restaurant and where it is located? (nominative and locative sg.)

Jak se jmenuje ta vinárna? Jmenuje se "Na růžku"? Kde je? To není na Malé Straně, že? Ve které čtvrti je ta restaurace?

- 8.d What do they usually order there? (nominative and accusative sg. and pl.)

Co tam jíte? Co si tam můžete dát? Mají tam nějaké speciality? Vaří tam také dietní jídla?

- 8.e Find out from your teacher what people have for breakfast, lunch, and dinner in Czechoslovakia. (accusative sg. and pl., locative sg. and conjugation of verbs)

Co jedí k snídani? Mají rohlíky každý den? Co mají na oběd? Kde snídají a co večeří?

- 8.f Find out what members of your group like to do after work.

Chodíte rád do divadla? Čtete ráda historické knihy? Chodí jeho manželka také ráda na hokejové zápasy?

(**rád** constructions and conjugation of verbs)

Activity 9: SPEAKING ACTIVITY

- 9.a Your teacher will play the role of a waiter or waitress in a Prague restaurant. Play the role of a newly arrived Embassy employee who is having dinner at a restaurant with a friend.
- a. Order a complete dinner for yourself and your friend. Find out what specials are available. Get the waiter/waitress to recommend a dessert and ask for an explanation of what it is.
 - b. You ordered quite a while ago and nothing has been brought yet. Find out what has happened and tell the waiter/waitress that if it is not served very soon you will have to leave.
 - c. The food is cold and you want to send it back.
 - d. Your friend, who doesn't speak Czech, is allergic to mushrooms and eggs. Find out which dishes do or do not contain these items.
 - e. You think you have been overcharged. Ask the waiter/waitress to account for all items on the receipt.

-
- 9.b You will be given menus to study at home. The next day, find out about any items you are not sure of from your teacher.

What kind of meat is it?

How is it prepared?

Is it a Czech national dish?

Activity 10: OVERHEARD CONVERSATION

- 10.a Complete the sentences given below by including the words in parentheses with the appropriate ending.

Then listen to the dialogue and compare those sentences with the ones you have just completed.

1. *Podíváme se na ten* _____ (*jídelní lístek*) *spolu, že ano?*
2. *Vidím, že tu mají dost* _____ (*velký výběr*).
3. *Snad bych si dal* _____ (*nějaké hovězí*).
4. *Tady jsou* _____ (*smažený řízek*).

5. *Řízky, pane Johnson, to je _____ (smažené maso).*
 6. *Já si dám _____ (kuře) a _____ (brambory).*
 7. *Jedl jste už _____ (knedlík) vy, tady v Praze?*
 8. *To bylo vlastně _____ (první české jídlo), _____ (který) jsem ochutnal.*
 9. *Měl byste také zkusit _____ (nějaká slovenská specialita).*
 10. *Můj manžel, ten má rád _____ (plzeňský).*
-

10.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *Vidím, že tady mají _____ .*
 2. *Co to jsou minutky, _____ ?*
 3. *Tak dobrý biftek _____ .*
 4. *Zase nevím, co jsou to řízky, _____ .*
 5. *Tak to já bych radši _____ .*
 6. *To bylo vlastně první české jídlo, _____ .*
 7. *Bylo to všechno výborné, _____ .*
 8. *A co polévku, _____ ?*
 9. *Já si dám _____ .*
 10. *Já dávám přednost _____ .*
-

10.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Kdo poradí panu Johnsonovi s jídelním lístkem?*

2. *Která jídla jsou na jídelním lístku?*

3. *Které slovo pan Johnson nezná?*

4. *Jak dlouho se musí čekat na minutky?*

5. *Co si objednal pan Johnson?*

6. *Co si chce objednat paní Pokorná?*

7. *Které bylo první české jídlo, které pan Johnson ochutnal?*

8. *Jakou polévku si dá paní Pokorná?*

9. *Jaké víno má paní Pokorná ráději?*

10. *Jaké pivo má rád manžel paní Pokorné?*

10.d Check your overall understanding of the overheard conversation by answering these questions.

1. *Do you think the menu is expensive?*

2. *Why are Czech menus difficult to understand?*

3. *Have you noticed anything different in the format of Czech menus from what you are accustomed to?*

4. Do you think Czech dishes are quite heavy? Which ones?

www.nature.com/scientificreports/

5. Do you think Mr. Johnson likes Czech national dishes?

For more information about the study, please contact Dr. John Smith at (555) 123-4567 or email him at john.smith@researchinstitute.org.

- ## 6. What are the basic kinds of specialties in Czech restaurants?

7. Which kind of meal discussed here is spicy?

- 8. Do you think soup is a part of the meal in Czechoslovakia more often than in the U. S.?**

- #### 9. Does Mrs. Pokorná have a diet problem?

10. Where is the best-known brewery in Czechoslovakia?

READING

- I. Match the words in the columns to the right with the corresponding Czech words in the text. Give as many details as you can of what each news item is about.

**Maršál S. Achromejov
náčelníkem generálního štábku
vojsk SSSR**

MOSKVA 6. Září (ČTK) - Rada ministrů SSSR jmenovala maršála Sovětského svazu Sergeje Achromejeva náčelníkem generálního štábku ozbrojených sil SSSR a prvním náměstkem ministra obrany SSSR. Maršál Sovětského svazu Nikolaj Ogarkov byl uvolněn z funkce náčelníka generálního štábku ozbrojených sil SSSR a prvního náměstka ministra obrany SSSR v souvislosti s přechodem na jinou práci.

was relieved
armed forces
work
defense
shift
other
connection
chief

- II. Do the same with this continuation of the text.

Sergej Achromejov se narodil roku 1923 v rolnické rodině. V sovětské armádě je od roku 1940, aktivně se zúčastnil Velké vlastenecké války. V roce 1952 ukončil Vojenskou akademii tankových vojsk a v roce 1967 absolvoval Vojenskou akademii generálního štábku. Po válce byl velitelem pluku, divize a později armády a rovněž náčelníkem štábku vojenského okruhu. V posledních deseti letech působil jako zástupce a první zástupce náčelníka generálního štábku ozbrojených sil SSSR. Je členem ÚV KSSS, poslancem Nejvyššího sovětu SSSR a hrdinou Sovětského svazu.

he graduated
district
he took part in
farming
commander
deputy
family
he worked, he served
patriotic
hero
he finished
member

III. Circle the appropriate form of the word to make a meaningful Czech sentence. Identify the ending of each form.

1. *S. Achromejev se narodil* *roky* *rocnická rodina*
roce 1923 v *rocnickou rodinu .*
roku *rocnické rodině*
2. *Po válce byl velitelem* *pluku* *armáda*
pluky, divize a později *armádě .*
pluk *armády*
3. *Od roce 1940 se aktivně zúčastnil* *Velké vlastenecké války*
roku *Velká vlastenecká válka .*
Velkou vlasteneckou válku
4. *V roce 1952 ukončil* *Vojenskou akademii*
Vojenská akademie tankových vojsk .
Vojenské akademie
5. *V posledního deseti letech působil jako zástupce.*
poslední *poslední*
posledních
6. *Rada ministrů* *jmenovali*
jmenovala maršála Achromejeva náčelníkem generálního štáb .
jmenoval
7. *Maršál Ogarkov byl uvolněn z funkce* *náčelníka*
náčelník .
náčelníkovi

VOCABULARY LIST

<i>aperitiv</i> m.	- aperitif
<i>aspoň</i>	- at least
<i>bát se</i> (III - imp.)	- to be afraid, worry
<i>becherovka</i> f.	- special herbal liqueur
<i>Bicavér</i> m.	- Hungarian red wine
<i>bílý</i>	- white
<i>bohužel</i>	- unfortunately, sorry
<i>brambor</i> m.	- potato
<i>brusinky</i> f. (pl.)	- cranberries
<i>brynda</i> f.	- cottage cheese (sheep)
<i>Cabernet</i> m.	- red wine
<i>čekat</i> (I - imp.)	- to wait, expect
<i>čerstvý</i>	- fresh
<i>červený</i>	- red
<i>dietní</i>	- light (meal)
<i>dopředu</i>	- ahead, in advance
<i>drůbež</i> f.	- poultry
<i>druh</i> m.	- kind, sort
<i>dvakrát</i>	- two times
<i>grilovaný</i>	- broiled, barbecued
<i>guláš</i> m.	- goulash
<i>halušky</i> f. (pl.)	- a kind of pasta
<i>hned</i>	- right away
<i>houska</i> f.	- bun, roll
<i>houskový</i>	- with bread cubes
<i>hovězí</i>	- beef (adj.)
<i>hranolky</i> m. (pl.)	- French fries
<i>chléb</i> m.	- bread (dark)
<i>chvíle</i> f.	- while
<i>jednou, jedenkrát</i>	- once
<i>jídelna</i> f.	- cafeteria
<i>jídelní lístek</i> m.	- menu
<i>jídlo</i> n.	- dish, meal
<i>kakao</i> n.	- cocoa, chocolate milk
<i>karlovarský</i>	- Carlsbad (adj.)
<i>káva</i> f.	- coffee
<i>knedlík</i> m.	- dumpling
<i>kuře</i> n.	- chicken
<i>láhev</i> f.	- bottle
<i>Ludmila</i> f.	- a brand of Czech wine
<i>máslo</i> n.	- butter
<i>maso</i> n.	- meat
<i>minutka</i> f.	- a meal to be made for you
<i>nápoj</i> m.	- beverage
<i>nedostatek</i> m.	- shortage
<i>nedělní</i>	- Sunday (adj.)
<i>nikde</i>	- nowhere
<i>obalovaný</i>	- breaded
<i>obědvat</i> (I - imp.)	- to dine
<i>objednat</i> (I - perf.)	- to order
<i>obyčejně</i>	- usually
<i>ořechový</i>	- nut (adj.)

pečeně <i>f.</i>	-	roast meat
pečivo <i>n.</i>	-	baked goods
pítí <i>n.</i>	-	drinking
pivo <i>n.</i>	-	beer
platit (<i>III - imp.</i>)	-	to pay
polévka <i>f.</i>	-	soup
potraviny <i>f. (pl.)</i>	-	foodstuffs
problém <i>m.</i>	-	problem
prodejna <i>f.</i>	-	shop
předkrm <i>m.</i>	-	hors d'oeuvres
příliš	-	too
přinést (<i>II - perf.</i>)	-	to bring
připravit (<i>III - perf.</i>)	-	to cook, prepare
rohlík <i>m.</i>	-	roll, crescent
ryba <i>f.</i>	-	fish
ryže <i>f.</i>	-	rice
řez <i>m.</i>	-	a piece of tart
řízek <i>m.</i>	-	Wiener schnitzel
salát <i>m.</i>	-	salad (or lettuce)
servírka <i>f.</i>	-	waitress
shánět (<i>III - imp.</i>)	-	to hunt (for things)
slovenský	-	Slovak (adj.)
smažený	-	fried
smetana <i>f.</i>	-	cream
snídat (<i>I - imp.</i>)	-	to have breakfast
snídaně <i>f.</i>	-	breakfast
sobotní	-	Saturday (adj.)
specialita <i>f.</i>	-	specialty
spolu	-	together
stejný	-	the same
stravovat se (<i>II - imp.</i>)	-	to have meals
strouhanka <i>f.</i>	-	breadcrumbs
svačina <i>f.</i>	-	snack
svíčková <i>f. (adj.)</i>	-	a kind of beef dish
sýr <i>m.</i>	-	cheese
školní	-	school (adj.)
švestkový	-	plum (adj.)
takový	-	such
telecí	-	veal (adj.)
trvat (<i>I - imp.</i>)	-	to last, take time
typický	-	typical
vepřový	-	pork (adj.)
vídeňský	-	Vienna (adj.)
vrchní <i>m. (adj.)</i>	-	waiter
výběr <i>m.</i>	-	choice
vynikající	-	outstanding
vyřešit (<i>III - perf.</i>)	-	to solve, make out
vždycky	-	always
zákusek <i>m.</i>	-	dessert
závodní jídelna <i>f.</i>	-	company cafeteria
zbojnický	-	robber (adj.)
zelenina <i>f.</i>	-	vegetables
zeli <i>n.</i>	-	cabbage, sauerkraut
zkusit (<i>III - perf.</i>)	-	to try, taste

SUPPLEMENT

Jídelní lístek**Studené předkrmy**

<i>100g</i>	<i>Vejce obložená</i>	4.70
<i>100g</i>	<i>Olejovky s cibulkou a citrónem</i>	5.40
<i>100g</i>	<i>Tresčí játra s cibulkou a citrónem</i>	8. --
<i>100g</i>	<i>Uherský salám s okurkou</i>	13. --
<i>100g</i>	<i>Pražská šunka s okurkou a máslem</i>	11.80
<i>95g</i>	<i>Losos s máslem, citrónem, toasty</i>	16.80
	<i>Kaviár s máslem, citrónem, toasty</i>	25.20

Polévky

<i>Slepičí s masem a nudlemi</i>	4.60
<i>Bouillon s vejcem</i>	2.80
<i>Hovězí vývar s játvovými knedlíčky a nudlemi</i>	5.40
<i>Zeleninová</i>	3.30
<i>Boršč</i>	6.20
<i>Gulášová</i>	3.70

Hotová jídla

<i>200g</i>	<i>Kachna pečená s knedlíkem a hlávkové zelí</i>	15.60
<i>250g</i>	<i>Kuře nadývané, na másle, s bramborem, tomatový salát</i>	15.20
<i>100g</i>	<i>Hovězí, rajská omáčka, knedlík</i>	10.50
<i>100g</i>	<i>Anglický rostbíf s bramborem, tatarská omáčka</i>	11.40
<i>100g</i>	<i>Zbojnická pečeně s rýží</i>	10.80
<i>100g</i>	<i>Mexický guláš</i>	7.50
<i>150g</i>	<i>Vepřová pečeně, knedlík, kyselé zelí</i>	11.40
<i>150g</i>	<i>Smažený karbenátek, brambor, okurkový salát</i>	7.60
<i>150g</i>	<i>Vepřový řízek, bramborový salát</i>	12.70
<i>200g</i>	<i>Grilované kuře, smažené hranolky, hlávkový salát</i>	13.20
<i>150g</i>	<i>Španělský ptáček, rýže, hlávkový salát</i>	12.90
<i>150g</i>	<i>Vepřové uzené, bramborový knedlík, zelí</i>	11.50

Jídla na objednávku (20 - 30 minut)

<i>250g</i>	<i>Kuře na žampionech s rýží</i>	17.00
<i>150g</i>	<i>Smažený telecí řízek, brambor, míchaný salát</i>	15.80
<i>150g</i>	<i>Svičkové řezy se šunkou, vejcem, opék. brambor, obloha</i>	19.30
<i>150g</i>	<i>Tatarský biftek s vejcem a toasty</i>	20.60
<i>150g</i>	<i>Pařížský telecí řízek, vlašský salát, kompot</i>	22.10
<i>200g</i>	<i>Pstruh na másle</i>	23.50
<i>150g</i>	<i>Smažený kapr, bramborový salát</i>	16.00
<i>150g</i>	<i>Srbské ražničí obložené, opékaný brambor</i>	17.20
<i>300g</i>	<i>Tajemství šéfkuchaře, pro 2 osoby</i>	43.80

Moučníky

<i>Ananas se šlehačkou</i>	8.60
----------------------------	-------------

<i>Palačinky s jahodami a šlehačkou</i>	10.20
<i>Ořechová roláda</i>	4.20
<i>Jablkový závin</i>	3.80

Nápojový lístek**Aperitivy**

5 cl	<i>Slivovice Jelínek, 5letá</i>	15.00
5 cl	<i>Becherovka</i>	11.00

Bílá vína

1 l	<i>Pražský výběr</i>	41.00
1 l	<i>Romance</i>	41.00
2 dl	<i>Pražský výběr</i>	8.20
2 dl	<i>Romance</i>	8.20
0.7 l	<i>Liebfraumilch</i>	88.20
0.7 l	<i>Schwartzé Katze</i>	88.40

Červená vína

1 l	<i>Svatý Václav</i>	46.00
1 l	<i>Vavřinecké</i>	46.00
0.7 l	<i>Cabernet</i>	44.10
0.7 l	<i>Bicavèr</i>	58.70

Destiláty

5 cl	<i>Borovička</i>	12.50
5 cl	<i>Myslivecká starorežná</i>	11.00
5 cl	<i>Fernet stock</i>	12.50
5 cl	<i>Starorežná, Prostějovská</i>	10.00

Pivá

0.5 l	<i>Plzeňský Prazdroj 12°</i>	5.40
0.5 l	<i>Budějovický Budvar 12°</i>	5.20

Nealkoholické nápoje

0.33	<i>Coca-Cola</i>	6.80
0.25	<i>Tonic River</i>	6.40
2 dl	<i>Orange juice</i>	4.80
0.33	<i>Minerální voda</i>	1.20

Teplé nápoje

7 g	<i>Káva turecká</i>	4.00
7 g	<i>Káva mocca</i>	4.00
2 g	<i>Čaj Club</i>	2.20
2 g	<i>Čaj Pickwick s citrónem</i>	3.00

Lekce 10 *Mluvíme o sobě*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to elicit information from acquaintances about personal histories.
2. To be able to answer questions on the same topic.

GRAMMAR GOALS:

1. Past tense (its forms and use).
2. Past tense - Irregular forms. Past tense forms occurring with quantifiers and numbers above 5.
3. Syntax - word order.
4. Possessive pronouns.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Overheard conversation.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. What did the conversation sound like - was it good-natured haggling or two friends meeting after a long time?
2. Who is asking the questions?
3. What do you think they are talking about?
4. List the parts you think you understood.
5. List a couple of words you picked up but do not know the meaning of.
6. Find the following phrases on tape:

*To ti teda povím.
U nás stárnou jenom děti.
To je taková naše zásada.
Ty jsi chodil s tou Květou, vid'?
Když jsme byli na tom táboře.
Já jsem tam byl jako kuchař.
To není twoje žena?
Já jsem si vzal Boženku.
Ona je velice šikovná jako účetní.
Co dělá ta Květa, nevíš?
Ona dělala něco u toho filmu?
Potom přešla z Barrandova na tu Kolibu.
Takže ta dělala zvukovou techničku.
To ti je kariéra, co?
Mně by se to nelíbilo.*

Guess what they mean from the context.

Activity 2: TASK CONSIDERATION

There are occasions when you are with people you have just recently met, and the conversation naturally turns to an exchange of personal histories. Such conversations don't need to go into great detail, but constitute a sort of polite mutual introduction or "ice breaker".

Imagine yourself at a social occasion shortly after your arrival in Prague talking with an employee of the Embassy and his or her spouse, both of whom you have just recently met. Think of what questions (in English or Czech) you might ask them in this situation. Your teacher will write them on the board. When you have a good useful set, practice saying them in Czech.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

After dinner over wine, conversation turns to families and personal histories.

Brown: *Jsem rád, že si můžeme popovídат u skleničky vína. Ještě nikdy jsem nepil "Ludmilu", je opravdu dobrá.*

Novák: *Jsem rád, že vám chutná. Je to víno z mého rodiště.*

Brown: *Jestli se nemýlím, "Ludmila" je z Mělníka. Takže vy jste se narodil v Mělníku, pane Novák, že?*

Novák: *Ano, narodil jsem se tam a chodil jsem tam do základní školy.*

Brown: *A co vy, paní Nováková? Vy jste také odtamtud?*

Nováková: *Ne, nejsem. Já jsem se narodila na Moravě, blízko Olomouce a manžela jsem poznala během studia na střední technické škole v Mělníku.*

Brown: *To je zajímavé. Chodili jste do stejné třídy?*

Novák: *Ne. Manželka je o pár let mladší, byla v jiné třídě.*

Brown: *Ve kterém roce jste maturoval?*

Novák: *Já jsem maturoval v roce 1966 a potom jsem studoval na vysoké škole v Praze.*

Brown: *Vy jste tam také studovala, paní Nováková?*

Nováková: *Ne, já jsem na vysoké škole nestudovala. Po studiu na střední škole jsem začala pracovat v národním podniku Mototechna. Manžel přišel do stejného podniku o několik let později a krátce potom jsme se vzali.*

Brown: I'M GLAD WE COULD GET TOGETHER FOR A DRINK. I HAVE NEVER DRUNK "LUDMILA". IT'S REALLY GOOD.

Novák: I'M GLAD YOU LIKE IT. IT'S WINE FROM MY BIRTHPLACE.

Brown: IF I'M NOT MISTAKEN, "LUDMILA" IS FROM MĚLNÍK. SO YOU WERE BORN IN MĚLNÍK, MR. NOVÁK, IS THAT RIGHT?

Novák: YES, I WAS BORN THERE AND WENT TO ELEMENTARY SCHOOL THERE.

Brown: AND HOW ABOUT YOU, MRS. NOVÁK? DO YOU COME FROM THERE, TOO?

Nováková: NO, I DON'T. I WAS BORN IN MORAVIA, CLOSE TO OLOMOUC, AND I MET MY HUSBAND DURING MY STUDIES AT THE TECHNICAL HIGH SCHOOL IN MĚLNÍK.

Brown: THAT'S INTERESTING. WERE YOU IN THE SAME CLASS?

Novák: NO, WE WEREN'T. MY WIFE IS A COUPLE OF YEARS YOUNGER. SHE WAS IN A DIFFERENT CLASS.

Brown: WHEN DID YOU GRADUATE?

Novák: I GRADUATED IN 1966 AND THEN I STUDIED AT THE UNIVERSITY OF PRAGUE.

Brown: DID YOU ALSO STUDY THERE, MRS. NOVÁK?

Nováková: NO, I DIDN'T STUDY AT THE UNIVERSITY. AFTER MY HIGH-SCHOOL STUDIES I STARTED WORKING IN THE NATIONAL ENTERPRISE "MOTOTECHNA". MY HUSBAND CAME TO THE SAME COMPANY SEVERAL YEARS LATER AND SHORTLY AFTER THAT WE GOT MARRIED.

3.a **What Did They Say?**

Your teacher will ask you these questions. Try to answer from memory. If you can't remember, check back to the dialogues for the answer.

1. *Kde se narodil pan Novák?*
 2. *Je paní Nováková také odtamtud?*
 3. *Kdy se Novákovi poznali?*
 4. *Ve kterém roce maturoval pan Novák?*
 5. *Studovala jeho manželka také na vysoké škole?*
 6. *Kde začala paní Nováková pracovat?*
 7. *Kdy se Novákovi vzali?*
-

3.b **Work with the Dialogue**

- 3.b.1 Your teacher will repeat James Brown's lines from the sample dialogue for you to repeat. When you can repeat them fairly well and your pronunciation is reasonably good, take turns with other students in playing James Brown's part in the dialogue. Your teacher's responses will be close to those in the dialogue at first, but will vary more as time goes on.

3.b.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you can't remember, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- B: Jsem rád, že si ____eme popovídat u skleničky ____a. Ještě nikdy jsem _____l "Ludmilu", je opravdu ____á.
- N: Jsem rád, že vám ____á. Je to víno z ____ho rodiště.
- B: Jestli se _____ím, "Ludmila" je z ____a. Takže vy jste se _____l v Mělníku, pane Novák, že?
- N: Ano, _____l jsem se tam a _____l jsem tam do základní ____y.
- B: A co vy, paní Nováková? Vy jste také odtamtud?
- Ná: Ne, nejsem. Já jsem se _____la na ____ě, blízko Olomouce a _____a jsem _____la během studia na _____í technické _____e v Mělníku.
- B: To je zajímavé. _____li jste do stejné ____y?
- N: Ne. Manželka je o pár let _____i, _____la v jiné třídě.
- B: Ve kterém roce jste _____l?
- N: Já jsem _____l v roce 1966 a potom jsem _____l na _____é škole v _____e.
- B: Vy jste tam také _____la, paní Nováková?
- Ná: Ne, já jsem na _____é škole _____la. Po studiu na _____í škole jsem _____la pracovat v národním _____u Mototechna. Manžel _____l do stejného _____u o několik let později a krátce potom jsme se _____li.

3.b.3 Follow the same procedure as in 3.b.2. Try to fill in the missing endings from memory. Listen to the tape again if you can't remember them. Look at the transcript only as a last resort.

- B: Js____ rád, že si můž____ popovídat u skleničk____ vín__. Ještě nikdy js____ nepi____ "Ludmil____", je opravdu dobr____.
- N: Js____ rád, že vám chutn____. Je to víno z m____ rodišt____.
- B: Jestli se nemýl____, "Ludmila" je z Mělník____. Takže vy jste se narodi____ v Mělník____, pane Novák, že?
- N: Ano, narodi____ jsem se tam a chodi____ jsem tam do základn____ škol____.
- B: A co vy, paní Nováková? Vy js____ také odtamtud?

Desátá lekce

- Ná: Ne, nejs_. Já jsem se narodi_ na Morav_, blízko Olomouc_ a manžel_ jsem pozna_ téměř studi_ na středn_ technick_ škol_ v Mělník_.
- B: To je zajímav_. Chodi_ js_ do stejn_ tříd_?
- N: Ne. Manželka je o pár let mladš_, by_ v jin_ tříd_.
- B: Ve kter_ roc_ js_ maturova_?
- N: Já js_ maturova_ v roce 1966 a potom jsem studova_ na vysok_ škol_ v Praze_.
- B: Vy js_ tam také studova_, paní Nováková?
- Ná: Ne, já js_ na vysok_ škol_ nestudova_. Po studi_ na středn_ škol_ jsem zača_ pracovat v národn_ podnik_ Mototechna. Manžel přiše_ do stejn_ podnik_ o několik let později a krátce potom js_ se vza_.

Activity 4: SAMPLE DIALOGUE (2)

- Novák: **A co vy, pane Brown? Ze které části Ameriky jste vy?**
- Brown: **Já jsem z Pensylvánie. Narodil jsem se nedaleko Allentownu a potom jsme se přestěhovali do Pittsburgu. Tam jsem studoval nejdříve na střední škole a potom na Alaghenské univerzitě.**
- Novák: **Jaký obor jste studoval?**
- Brown: **Studoval jsem mezinárodní právo a světovou historii.**
- Novák: **A potom jste začal pracovat na ministerstvu zahraničních věcí?**
- Brown: **Ne, potom jsem byl dva roky v armádě. První rok jsem sloužil v Německu a potom ve Spojených státech.**
- Novák: **A kde jste poznal svou manželku?**
- Brown: **Ve Washingtonu, když jsem začal pracovat na ministerstvu zahraničí jako odborník pro východoevropské státy. Na Americké velvyslanectví jsem přišel nedávno. Ale to už víte, že?**
- Nováková: **Ano. A co vaši rodiče? Bydlí váš otec a matka ještě v Pittsburgu?**
- Brown: **Ne. Když otec zemřel, matka se odstěhovala do Washingtonu a žije tam u mé sestry.**
- Nováková: **Ale, já jsem nevěděla, že máte sestru. Máte také bratra?**
- Brown: **Ne, mám jen sestru.**

Nováková: **Také pracuje na ministerstvu zahraničí?**

Brown: **Ne. Je vdaná, má dvě malé děti a proto je doma.**

Nováková: **A jak se vám líbí Praha?**

Brown: **Praha se mi velmi líbí, je to pěkné historické město.**

Novák: AND HOW ABOUT YOU, MR. BROWN? WHAT PART OF AMERICA ARE YOU FROM?

Brown: I'M FROM PENNSYLVANIA. I WAS BORN NOT FAR FROM ALLENTOWN AND THEN WE MOVED TO PITTSBURGH. I WENT TO HIGH SCHOOL THERE AND THEN TO ALLEGHENY UNIVERSITY.

Novák: WHAT DID YOU STUDY?

Brown: I STUDIED INTERNATIONAL LAW AND WORLD HISTORY.

Novák: AND THEN YOU STARTED WORKING FOR THE STATE DEPARTMENT?

Brown: NO. I WAS IN THE ARMY FOR TWO YEARS. THE FIRST YEAR I WAS STATIONED IN GERMANY AND THEN IN THE U.S.

Nováková: AND WHERE DID YOU MEET YOUR WIFE?

Brown: IN WASHINGTON, WHEN I STARTED WORKING AT THE STATE DEPARTMENT AS A SPECIALIST FOR EASTERN EUROPE. I ARRIVED AT THE EMBASSY IN PRAGUE NOT LONG AGO. BUT YOU ALREADY KNOW THAT, DON'T YOU?

Nováková: YES, WE DO. AND HOW ABOUT YOUR PARENTS? DO YOUR FATHER AND MOTHER STILL LIVE IN PITTSBURGH?

Brown: NO, THEY DON'T. AFTER MY FATHER DIED MY MOTHER MOVED TO WASHINGTON AND NOW SHE LIVES WITH MY SISTER.

Nováková: OH, I DIDN'T KNOW THAT YOU HAD A SISTER. DO YOU HAVE A BROTHER, TOO?

Brown: NO, I DON'T. I ONLY HAVE A SISTER.

Nováková: DOES SHE ALSO WORK AT THE STATE DEPARTMENT?

Brown: NO SHE DOESN'T. SHE IS MARRIED AND HAS TWO LITTLE CHILDREN, SO SHE'S AT HOME.

Nováková: AND HOW DO YOU LIKE PRAGUE?

Brown: I LIKE PRAGUE VERY MUCH. IT'S A NICE, HISTORICAL CITY.

4.a **What Did They Say?**

Your teacher will ask you these questions. Try to answer from memory. If you can't remember, check back to the dialogues for the answer.

1. *Odkud je pan Brown?*
 2. *Kdy se jeho rodiče přestěhovali do Pittsburghu?*
 3. *Jaký obor studoval pan Brown na vysoké škole?*
 4. *Na které universitě studoval?*
 5. *Kdy byl pan Brown v armádě?*
 6. *Sloužil pan Brown také v zahraničí?*
 7. *Kde začal pan Brown pracovat?*
 8. *Kde poznal pan Brown svou manželku?*
 9. *Kdy přišel na Americké velvyslanectví do Prahy?*
 10. *Kdy se přestěhovala jeho matka do Washingtonu?*
 11. *Je sestra pana Browna svobodná nebo vdaná?*
 12. *Kolik dětí má jeho sestra?*
 13. *Kde pracuje sestra pana Browna?*
-

4.b **Work with the Dialogue**

- 4.b.1 Try to fill the missing stems from memory. If you can't remember, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

N: *A co vy, pane Brown? Ze _____ é _____ i Ameriky jste vy?*

B: *Já jsem z Pennsylvánie. _____ l jsem se nedaleko Allentownu a potom jsme se _____ li do Pittsburghu. Tam jsem _____ l nejdříve na _____ / _____ e a potom na Allenghenské _____ é.*

N: *Jaký obor jste _____ l?*

B: *Studoval jsem _____ l _____ o a světovou _____ i.*

N: *A potom jste _____ l pracovat na _____ u zahraničních věcí?*

B: Ne, potom jsem ___ i dva roky v _____. První rok jsem _____ i v Německu a potom ve Spojených státech.

Ná: A kde jste _____ i svou manželku?

B: Ve _____ u, když jsem _____ i pracovat na _____. U _____ i jako odborník pro východoevropské _____. Na _____ é velvyslanectví jsem _____ i nedávno, ale to už __íte, že?

Ná: Ano. A co vaši rodiče? _____ i váš otec a matka ještě v _____ u?

B: Ne. Když otec _____ i, matka se _____ la do Washingtonu a žije tam u mé _____.y.

Ná: Ale, já jsem _____ la, že máte sestru. Máte také _____ a?

B: Ne, mám jen _____ u.

Ná: Také pracuje na _____ u _____ i?

B: Ne. Je vdaná, má dvě ____ é děti a proto je doma.

Ná: A jak se vám ___ i Praha?

B: Praha se mi velmi ___ i, je to _____ é _____ é město.

4.b.2 Follow the same procedure as in 4.b.1. Fill in the missing endings from memory. Listen to the tape again if you can't remember them. Look at the transcript only as a last resort.

N: A co vy, pane Brown? Z_ kter_ část_ Amerik_ js_ vy?

B: Já js_ z Pennsylváni_. Narodi_ js_ se nedaleko Allentown_ a potom jsme se přestěhova_ do Pittsburg_. Tam jsem studova_ nejdříve na středn_ škol_ a potom na Alleghensk_ universit_.

N: Jak_ obor jste studov_?

B: Studova_ jsem mezinárodn_ práv_ a světov_ histori_.

N: A potom js_ zača_ pracovat na ministerstv_ zahraničn_ věc_?

B: Ne, potom jsem byl dv_ rok_ v armád_. Prvn_ rok js_ slouži_ v Německ_ a potom ve Spojených státech.

Ná: A kde jste pozna_ svou manželk_?

B: Ve Washington_, když jsem zača_ pracovat na ministerstv_ zahranič_ jako odborník pro východoevropsk_ stát_. Na Americk_ velvyslanectv_ jsem přišel_ nedávno, ale to už v___, že?

Ná: Ano. A co vaši rodič_? Bydl_ váš otec a matka ještě v Pittsburgh_?

Desátá lekce

B: Ne. Když otec zemře_, matka se odstěhova_ _ do Washington_ a žij_ tam u mé sestr_.

Ná: Ale, já jsem nevědě_ _, že m_ _ _ sestr_. M_ _ _ také bratr_ ?

B: Ne, m_ _ _ jen sestr_.

Ná: Také prac_ _ _ na ministerstv_ zahranič_ ?

B: Ne. Je vdan_, má dv_ mal_ děti a proto je doma.

Ná: A jak se vám lib_ Praha?

B: Praha se mi velmi líb_, je to pěkn_ historick_ město.

4.c

NARRATIVES

Jan Amos Komenský (Comenius)

Komenský se narodil 28. března 1592 v Nivnici u Uherského Brodu. Studoval v Přerově a potom na univerzitě v Herbornu a Heidelbergu v Německu. Byl to vynikající teolog a pedagog. Jako pedagog pracoval v Polsku, Maďarsku, Anglii a v Holandsku. Napsal mnoho knih o teologii a metodologii vyučování. Pedagogové na celém světě vzpomínají na Komenského jako na "Učitele národnů".

Den jeho narození, 28. března, se v Československu slaví jako "Den učitelů".

Antonín Dvořák

Antonín Dvořák byl vynikající hudební skladatel, který se narodil 8. září 1841 v Nelahozevsi. Několik let pracoval jako dirigent v New Yorku. Složil řadu oper a symfonii. Jeho nejznámější symfonie se jmenuje "Z nového světa", kterou složil v Americe. Známé a oblíbené jsou také jeho "Slovanské tance". Z Ameriky se vrátil Dvořák do Prahy, kde zemřel v roce 1904.

Karel Čapek

Karel Čapek byl pravděpodobně nejznámější český novinář, spisovatel a dramatik. Narodil se jako syn lékaře v roce 1890 a zemřel v prosinci 1938. Jeho nejlepší dílo, hra "R.U.R", má anglické jméno, které zní "Rossum's Universal Robots". Jeho romány "Krakatit" a "Válka s mloky" se překládaly do mnoha světových jazyků a zná je celý kulturní svět. Tato díla K. Čapka ukazovala na rostoucí problémy moderního světa a nebezpečí totalitního systému.

Tomáš Garrigue Masaryk

T.G.M. byl nejvýznamnější český politik, filosof a diplomat. Napsal řadu filozoficko-politických knih, které měly velký význam pro budování nového Československého státu. T. G. Masaryk a americký prezident Wilson připravili podmínky pro vytvoření samostatného Československa v roce 1918. Ve stejném roce se Masaryk stal prvním prezidentem Československé republiky a národ o něm mluvil jako o "Prezidentu Osvoboditeľi". T. G. M. se narodil 7. března 1850 a žil do roku 1937, kdy 14. září zemřel.

4.d Work with the Narratives

4.d.1 Listen to the tape (one narrative at a time). Write down items you are not quite sure of and check them with your teacher.

4.d.2 Take turns in reading the narratives, paying special attention to pronunciation.

4.d.3 When you are familiar with the text, your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. Refer back to the narratives if you have difficulty.

1. *Kdo byl Komenský?*
2. *Kdy a kde se narodil?*
3. *Kde studoval?*
4. *O čem psal ve svém díle?*
5. *Kdy se slaví v Československu "Den učitelů"?*

1. *Kdo se narodil v Nelahozevsi?*
2. *Proč je Dvořák známý v Americe?*
3. *Jak se jmenuje jeho nejznámější symfonie?*
4. *Kde tu symfonii složil?*
5. *Ve kterém roce Dvořák zemřel?*

1. *Jak se jmenuje nejlepší dílo K. Čapka?*
2. *Byl Karel Čapek jen dramatik?*
3. *Které jeho romány zná celý kulturní svět?*
4. *Na co ukazovala jeho díla?*
5. *Do jakých jazyků se překládaly jeho knihy?*

4.JE

1. *Kdo byl prvním prezidentem Československé republiky?*
 2. *Ve kterém roce se stal Masaryk prezidentem?*
 3. *Jaké jeho knihy měly význam pro budování Českoslovenkého státu?*
 4. *Co připravili W. Wilson a Masaryk?*
 5. *Do kterého roku žil Masaryk?*
-

4.d.4 Apply the above texts to other famous writers, composers, etc., e.g.:

George Gershwin byl vynikající hudební skladatel, ...

4.d.5 For homework prepare a short talk about a famous American.

NOTES

<i>Jsem rád, že vám chutná.</i>	- I am glad you like it. (Food or drinks only)
<i>Vy jste také odtamtud?</i>	- Are you from there, too?
<i>Jestli se nemýlim.</i>	- If I am not mistaken.
<i>Manželka je o pár let mladší.</i>	- My wife is a couple of years younger.
<i>Krátce potom jseme se vzali.</i>	- Shortly after that we got married.
<i>O několik let později.</i>	- Several years later.
<i>Ministerstvo zahraničí.</i>	- Foreign Ministry (Department of State)
<i>Ve Spojených státech.</i>	- In the United States.
<i>Stal se prvním prezidentem.</i>	- He became the first president.
<i>O sobě.</i>	- About ourselves.
<i>Ve svém díle.</i>	- In his work.

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS I

5.a Reverse Drill

- 5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B
<i>On</i> <i>Paní Nováková</i> <i>Můj přítel</i> <i>Já</i> (male) <i>Ty</i> (female) <i>Ty</i> (male) <i>Já</i> (female) <i>My</i> (males) <i>Oni</i> <i>My</i> (females) <i>Můj bratr</i> <i>Ony</i> <i>Moje sestry</i> <i>Vy</i> (polite - male) <i>Vý</i> (polite - female) <i>Vý</i> (males and females)	<i>potřebovat elektrický psací stroj</i> <i>myslet, že večírek bude v sobotu</i> <i>slyšet, že on tam nebude</i> <i>zajímat se o film a divadlo</i> <i>pracovat také v tom podniku</i> <i>děkovat za pozvání</i> <i>říkat, že to bude zajímavé</i> <i>doufat, že oni přijedou do Prahy</i> <i>přestupovat na Vinohradské třídě</i> <i>trávit soboty na chatě</i> <i>těšit se na ten večírek</i> <i>vypadat docela dobře</i> <i>bát se, že nepřijdou</i> <i>platit za oběd</i> <i>stravovat se v restauraci</i> <i>shánět některé potraviny</i> <i>maturovat v roce 1975</i> <i>studovat na střední škole</i> <i>zajistit vstupenky na koncert</i> <i>podívat se na ty obrazy</i> <i>vidět tu operu v sobotu</i> <i>sloužit v armádě</i> <i>stát na rohu ulice</i> <i>zamluvit stůl v restauraci</i> <i>cítit se velmi dobře</i> <i>pracovat na ministerstvu</i> <i>chodit do školy</i>

5.b GRAMMAR NOTES

Past tense

- 5.b.1 A number of new verb forms have occurred in this lesson that referred to events which took place in the past. These past tense verb forms are marked by a suffix, for example:

Novák: *Já jsem maturoval v roce 1966.*
I graduated in 1966.

The verb here refers to a man (Novák), and this is reflected in the masculine ending *-J*.

Vy jste tam také studovala, Paní Nováková?
Did you also study there, Mrs. Novák?

Here the verb refers to Mrs. Novák, and the verb ending is **-la**.

These endings of course don't only occur when a man or a woman is being referred to. They also occur when a masculine or feminine noun is the subject, e.g.:

Ten magnetofon fungoval dobře.
That tape recorder worked well.

Konference se konala v hotelu Imperial.
The conference took place at the Imperial hotel.

5.b.2 The complete past tense construction for most persons consists of the past tense verb form and the corresponding form of the verb **být** (as in the first two examples above). However, for 3rd person the past tenses verb form occurs alone. Here is the pattern:

singular	(referring to a man)	(referring to a woman)
1st pers.	<i>já jsem maturoval</i>	<i>já jsem maturovala</i>
2nd pers.	<i>ty jsi maturoval</i>	<i>ty jsi maturovala</i>
3rd pers.	<i>on maturoval</i>	<i>ona maturovala</i>

The neuter ending is **-lo**, as in:

Auto přijelo.
The car came.

5.b.3 When the subject is plural, a further distinction is made in addition to the three-way masculine/feminine/neuter divisions. In the masculine, a distinction is made indicating whether the subject is animate or inanimate.

-li	masc. animate pl.
-ly	masc. inanimate pl., feminine pl.
-la	neuter pl.

Examples:

masc. animate pl.:

Pan Novák a pan Brown studovali na universitě.
Mr. Novák and Mr. Brown studied at the university.

masc. inanimate pl.:

Magnetofony fungovaly dobře.
The tape recorders worked well.

feminine pl.:

Paní Nová a slečna Veselá studovaly na střední škole.
Mrs. Nová and Ms. Veselá went to high school.

neuter pl.:

Auta přijela na parkoviště.
The cars came to the parking lot.

When there are two animate subjects in a sentence, one masculine and one feminine, along with a verb in the past tense, the verb ending is the masculine form, e.g.:

Pan Novák a paní Nováková studovali v Mělníku.
Mr. Novák and Mrs. Novák studied in Mělník.

The verb construction is made negative by adding **ne-** to the **-I-** form.

Sestra nestudovala na střední škole.
My sister didn't go to high school.

In the polite "you" verb construction in the past, the gender of the subject is indicated.

Vy jste studoval v Pittsburghu?
Did you (masc.) study in Pittsburgh?

Vy jste studovala v Pittsburghu?
Did you (fem.) study in Pittsburgh?

5.c Tryout

5.c.1 Try to fill in as many past tense forms as you can in the following sentences.

V Praze _____ (konat se) československo-americká kulturní konference. Vedoucím delegace _____ (být) spisovatel pan J.B. Hopkins.

Pan Brown a slečna Veselá _____ (muset) zařídit hodně věcí. Kromě ubytování, které _____ (zajistit) slečna Veselá, (připavít) také program na jejich volné dny po konferenci. V Národním divadle _____ (vidět) hosté operu Bedřicha Smetany "Prodaná nevěsta", která se jim velmi _____ (libit). Delegace _____ (zajímat se) o historické památky a proto jim připravili okružní jízdu po staré Praze. Hosté _____ (podívat se) na Pražský hrad, Malou Stranu a Vyšehrad.

(Stravovat se) v hotelu, ve kterém _____
(bydlet). Ten hotel _____ (jmenovat se) International. Po
konferenci _____ (konat se) večírek, na který pan Brown
_____ (pozvat) také československou delegaci.

Delegace _____ (cítit se) na večírku dobré, _____
(zkusit) některé typické české a slovenské speciality a _____ (pít) dobré
víno z Mělníka.

5.c.2 Fill in as many past tense forms as you can in the following sentences.

A: Kde jste _____ (být) v sobotu a v neděli, paní Smutná?

B: _____ (Být) na chatě. _____ (Těšit se) na to celý
týden. A co _____ (dělat) vy, pane Novotný?

A: V sobotu _____ (muset) jít do práce a neděli _____
(trávit) doma. Také _____ (těšit se), že někam pojedu, ale
_____ (nemoci).

B: Co _____ (dělat) vaše paní? _____ (jet) také do práce?

A: Ne, manželka v sobotu _____ (nepracovat).
(Jet) do Kolína, má tam sestru.

B: _____ (Být) tam celou sobotu a neděli?

A: Ne, v neděli tam _____ (nebýt), _____ (přijet) domů v
sobotu ve dvanáct hodin a potom _____ (divat se) na televizi
na operu Rusalka od Dvořáka.

A: Kde _____ (narodit se), slečno Petrová?

B: _____ (Narodit se) ve Vsetíně na Moravě a _____
(žít) tam asi deset let.

A: _____ (Chodit) tam do školy?

B: Ano, _____ (chodit) tam do základní školy, ale potom
_____ (studovat) v Ostravě na technické škole. Moji rodiče se
potom také _____ (přestěhovat) do Ostravy a _____
(bydlet) tam do roku 1980.

- A: Ve kterém roce _____ (maturovat)?
- B: _____ (Maturovat) v roce 1978.
- A: A kde _____ (studovat) váš bratr?
- B: Můj bratr _____ (zajímat se) o technické obory a proto _____ (studovat) na Vysoké škole technické v Praze.
- A: A kde pracuje ted'?
- B: On ted' nepracuje, _____ (muset) jít na rok do armády.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B
On	mít dost času
Paní Novotná	chtít také jet do Ameriky
Ty (male)	psát dopisy každý den
Můj přítel	znát pana Browna z New Yorku
Pan Nový a jeho manželka	jít večer do kina
Já (male)	žít v malém městě
Ty (female)	moci se na to podívat
Já (female)	být v zahraničí
My (males)	dát ten stroj do kanceláře
Moje sestry	přinést zajímavé knihy
Vy (polite-male)	přijít do práce už v sedm hodin
Vy (polite-female)	uhnout na náměstí doleva
	zahnout na rohu ulice doprava
	proštípnout listek v tramvaji
	najít ten slovník v knihovně
	sezít se s panem Novákem ve vinárni
	zajít si na oběd do restaurace

6.a.2 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B
<i>Několik autobusů</i> <i>Mnoho lidí</i> <i>Pár dětí</i> <i>Hodně studentek</i> <i>Rada tramvají</i> <i>Mnoho pracovníků</i> <i>Pět studentů</i> <i>Asi deset dětí</i> <i>Spousta studentů</i> <i>Hromada dělníků</i> <i>Kolik ...</i>	<i>stát na zastávce</i> <i>jezdit na Malou Stranu</i> <i>přinést zajímavé knihy</i> <i>přijet do Prahy z Ostravy</i> <i>zajít si na skleničku vína</i> <i>bydlet v moderní čtvrti</i> <i>studovat na vysoké škole</i> <i>moci zahnout doprava</i> <i>vracet se z chaty</i> <i>spěchat domů</i> <i>se dostat do Prahy už v sobotu</i> <i>mít problémy</i> <i>jít pěšky</i> <i>se stravovat v závodní jídelně</i> <i>trávit večery doma</i> <i>chtít jít do divadla</i> <i>chodit na ministerstvo kultury</i> <i>psát dopisy anglicky a německy</i> <i>zajímat se o kulturu a divadlo</i> <i>sejít se u muzea</i> <i>odstěhovat se na Slovensko</i> <i>zajistit si vstupenky na film</i> <i>přijet na hlavní nádraží</i>

6.b GRAMMAR NOTES

Past tense - Irregular forms and agreement

6.b.1 Some verbs have forms that are different from those of most verbs in Czech. These are called "irregular" verbs. It may seem to you that you have already encountered a lot of irregular verbs in Czech, but this is a consequence of the way languages develop. Irregularities are present only in the most common verbs, since words used less commonly revert to a regular pattern. Irregularities are perhaps most noticeable in the past tense forms. (This is found in English also: e.g. "break" - "broke", while most verbs follow the pattern "visit" - "visited".)

Since these forms can't be predicted, they have to be learned for each irregular verb. Here are some of the types of irregular past tense forms, listed after the corresponding infinitive:

1.	<i>mít</i>	-	<i>měl</i>
	<i>chtít</i>	-	<i>chtěl</i>

Here the past form has a different vowel from that of the infinitive.

2.	<i>být</i>	-	<i>byl</i>
	<i>dát</i>	-	<i>dal</i>

In these examples the vowel is the same in the two forms, but the vowel in the past is short while the vowel in the infinitive is long.

3.	<i>číst</i>	-	<i>četí</i>
----	-------------	---	-------------

The past stem often differs in several respects from the infinitive. Here in addition to vowel change, the consonant also changes:

		masc.	fem.	neuter	
4.	<i>jít</i>	-	<i>šel</i> <i>šli</i>	<i>šla</i> <i>šly</i>	<i>šlo</i> <i>šla</i>

singular forms
plural forms

Here the infinitive was replaced by a completely different word.

These forms, of course, also occur in all compound verbs with *jít*:

<i>přijít</i>	-	<i>přišel</i>
<i>najít</i>	-	<i>našel</i>

A complete list of all irregular verbs that have occurred so far is in Supplement I.

6.b.2 When quantifiers (*několik*, *mnoho*, etc.) or numerals 5 and up are part of the subject of a sentence which has a past tense verb form, the ending of the verb is *-lo*, e.g.:

Kolik studentů tam studovalo?
How many students studied there?

Mnoho lidí vidělo ten film.
Many people have seen that film.

Pět lidí přišlo pozdě.
Five people came late.

6.b.3 When the polite *vy* form is used with a verb in the past tense, the verb ending corresponds to the gender of the person addressed:

Vy jste studoval v Pittsburghu? (addressing a man)
You studied in Pittsburgh?

Vy jste studovala v Mělníku? (addressing a woman)
You studied in Mělník?

6.c Tryout

6.c.1 Read the following sentences, supplying the appropriate past tense.

1. *Pan Novák a pan Brown* _____ (*zajít si*) na oběd do restaurace.
2. _____ (*Mít*) *pan konsul* včera dost času?
3. *Jejich dcera* _____ (*psát*) některé dopisy anglicky.
4. *Psací stroje a magnetofony* _____ (*být*) v jeho kanceláři.
5. _____ (*být*) učera na koncertě mnoho lidí?
6. *Oni* _____ (*přinést*) nějaké moučníky.
7. *Představení* _____ (*začít*) v 8 hodin.
8. *Jeho rodiče* už _____ (*zemřít*).
9. *Manželka pana Nováka na ten večírek* _____ (*nepřijít*).
10. *Několik pracovníků velvyslanectví* _____ (*bydlet*) na Smíchově.
11. *Pane Vlach, v kolik hodin* _____ (*přijít*) do práce vy?
12. *Kde jste ten seznam* _____ (*najít*), slečno?
13. *Na střední škole v červnu* _____ (*maturevat*) 65 studentů.
14. *Nového velvyslance* _____ (*znát*) jen málo lidí.
15. *Jeho dcery také* _____ (*žít*) v Praze.
16. *Kdo to* _____ (*dát*) do psacího stolu?
17. *Na konferenci* _____ (*přijet*) asi deset zahraničních delegací.
18. *Novákovi* _____ (*jít*) po večeři na procházku.
19. *To auto* _____ (*zahnout*) doleva místo doprava.
20. _____ (*Netýkat se*) to mnoha našich zaměstnanců.
21. *Jeho syn a dcera* _____ (*čist*) česky docela dobře.
22. _____ (*Nezapomenout*) na ty lístky, slečno Nová, že?
23. *Kdo* _____ (*proštípnout*) ty lístky?

24. *Ten koncert _____ (být) velmi pěkný.*
25. *Několik pracovníků _____ (přijít) už v 6 hodin.*

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS III

7.a Reverse Drill

7.a.1 Read each sentence on the left. Your teacher will respond with the same sentence but with a different word order. Repeat your teacher's version.

1. <i>Já jsem studoval češtinu v Praze.</i>	<i>Studioval jsem češtinu v Praze.</i>
2. <i>Vy jste si koupil nové auto, že?</i>	<i>Koupil jste si nové auto, že?</i>
3. <i>My jsme se těšili na tu operu.</i>	<i>Těšili jsme se na tu cperu.</i>
4. <i>Ty jsi také maturoval na této škole?</i>	<i>Maturoval jsi také na této škole?</i>
5. <i>Já jsem tam neměl žádné potíže.</i>	<i>Neměl jsem tam žádné potíže.</i>
6. <i>Vy jste chodili na obědy do restaurace.</i>	<i>Chodili jste na obědy do restaurace.</i>
7. <i>Já jsem už byl v Národním divadle.</i>	<i>Byl jsem už v Národním divadle.</i>
8. <i>Vy jste se o to nezajímali?</i>	<i>Nezajímali jste se o to?</i>
9. <i>My jsme jezdili do práce autem nebo metrem.</i>	<i>Jezdili jsme do práce autem nebo metrem.</i>
10. <i>Já jsem ho tam neviděla.</i>	<i>Neviděla jsem ho tam.</i>

7.b GRAMMAR NOTES

Word order

7.b.1 Two varieties of word order commonly occur in Czech sentences having a past tense form. One begins with the past tense verb form itself:

Byl jsem tam včera.
I was there yesterday.

The other variety begins with a word other than the past tense verb form:

*Já jsem tam byl včera.
Tam jsem byl včera.*

There is no difference in meaning between the two varieties.

- 7.b.2 With reflexive verbs, the particles **se** and **si** always follow the auxiliary verb regardless of the position of the past tense form in the sentence.

*Učil jsem se celý večer.
Já jsem se učil celý večer.
I studied all evening.*

7.c Tryout

- 7.c.1 Go back to 7.a.1. Omit the personal pronoun and make the necessary word order changes.
-

- 7.c.2 Change the word order by omitting the personal pronoun.

1. *Ona se narodila v Praze.*

2. *Ty jsi ten film už viděl.*

3. *Ona se těšila na sobotu.*

4. *Já jsem tam ještě nebyl.*

5. *Vy jste si koupila nové auto, že?*

6. *Vy jste tam neměli žádné potíže, že ne?*

7. *My jsme se vraceli z chaty asi v šest hodin.*

8. *Ty jsi také byla včera v kině, že?*

9. *Ona se podívala na svého bratra.*

10. *My jsme si zašli na pivo.*

11. *Já jsem se zajímala o východoevropskou kulturu.*

12. *My jsme se zeptali slečny Konečné.*

13. *Ty jsi maturovala v roce 1980?*

14. *Vy jste už byli v Národním muzeu?*

15. *Ty jsi našel tu knihu?*

16. *Já jsem se na tu konferenci netěšil.*

17. *Já jsem studovala na stejné střední škole.*

18. *Vy jste už zkusil některé zahraniční speciality?*

19. *Ty jsi se už přestěhoval do jiného bytu?*

20. *Vy jste se vzali, když jste studovali na universitě?*

7.c.3 Now start the following sentences with the past tense participles and adjust the word order.

1. **Každou neděli** jsme jezdili na chatu.

2. **Včera** jsme byli v kině.

3. **Vloni** jsme si koupili nové auto.

4. **Minulou neděli** jsem ho viděl v Brně.

5. **V zahraničí** jsem ještě nebyl.

6. **Nedávno** jsme se viděli na ministerstvu.

7. **Každý den** jsme tam chodili.

8. **Minulý měsic** se přestěhovali do Krnova.

9. **Nikdy** jsme nechodili na obědy do restaurace.

10. **Vždycky** jsem se chtěl dostat do Evropy.

7.c.4 Working with the sentences below, drop or add a suitable pronoun.

1. *Učil jsem se češtinu na střední škole.*

2. *Viděla jsem pana Nováka na konferenci.*

3. *Jezdili jsme do práce autobusem.*

4. *Udělali jsme to včera.*

5. *Našel jsem ty pozvánky na stole.*

6. *Nezajistili jsme ještě ty vstupenky.*

7. *Oni se nezajímali o obrazy.*

8. *My jsme na vašeho přítele zapomněli.*

9. *Těšili jsme se na sobotu a neděli.*

10. *Neviděli jsme tam pana Zrzavého.*

11. *Nepotřebovali jsme ten elektrický psací stroj.*

12. *Ona nestudovala mezinárodní právo.*

13. *Oni nám přinesli nějaké zajímavé knihy.*

14. *Potřebovali jste také nový magnetofon, že?*

7.c.5 Write the following sentences in Czech.

1. I couldn't come at seven. I had a lot of work.

2. At what school did her husband study?

3. Have you written all the letters, Miss Nová?

4. Were there many people at that party?

5. They didn't know that we had a new apartment.

6. Several people were waiting at the bus stop.

7. Where did you live in America? In Washington?

8. How many students had meals in the school cafeteria?

9. Have you ever been abroad?

10. Mrs. Black and her husband graduated in the same year.

11. My father died in 1985.

12. Ms. Novotná and her sister returned at about seven o'clock.

13. Have you been working long? When did you start?

14. It concerned the employees of the American Embassy.

15. My friend and I dropped by for a beer last night.

16. Both of them served at the American Embassy in Sweden.

17. How many operas did Dvořák compose?

18. Haven't you forgotten about that?

19. Our family was looking forward to that weekend.

20. After we got married we moved to Cleveland, Ohio.

Activity 8: STRUCTURE AWARENESS IV

8.a Reverse Drill

Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

8.a.1 Nominative and genitive singular:

A	B	C	D
nominative sg.			
<i>Byl (-la) tam také</i>			
<i>Na konferenci přišel (-la)</i>			
<i>Přinesl (-la) to</i>			
<i>Vstupenky zajistil (-la)</i>			
<i>Slyšel (-la) to také</i>			
<i>Narodil (-la) se tam</i>	<i>můj</i>	<i>starší</i>	<i>bratr</i>
<i>Stál (-la, -lo) tam</i>	<i>tvůj</i>	<i>mladší</i>	<i>sestra</i>
<i>Byl (-la, lo) tam také</i>	<i>jeho</i>	<i>nový</i>	<i>profesor</i>
	<i>její</i>	<i>starý</i>	<i>tajemník</i>
	<i>náš</i>	<i>nejlepší</i>	<i>přítel</i>
	<i>váš</i>	<i>výborný</i>	<i>ředitel</i>
	<i>jejich</i>	<i>vynikající</i>	<i>velvyslanec</i>
genitive sg.		<i>první</i>	<i>matka</i>
		<i>německý</i>	<i>manželka</i>
		<i>anglický</i>	<i>zástupkyně</i>
			<i>sekretářka</i>
<i>To je auto</i>			<i>koncert</i>
<i>Bál (-la) se</i>			<i>fotografie</i>
<i>Zeptal (-la) se</i>			<i>škola</i>
<i>Týkalo se to</i>			<i>auto</i>
<i>Zeptáme se</i>			<i>rádio</i>
<i>Stojí vedle</i>			<i>kino</i>
			<i>magnetofon</i>
			<i>divadlo</i>
			<i>nápad</i>
			<i>problém</i>

8.a.2 Accusative and locative singular:

A	B	C	D
accusative sg.			
Znali jsme			bratr
Podívali jsme se na			sestra
Těšila se na			profesor
Uviděli tam			tajemník
Zapomněla na	můj		přítel
Potřebujeme	tvůj		ředitel
Mají tam	jeho		velvyslanec
	její	starší	matka
	nás	mladší	manželka
	vás	nový	zástupkyně
	jejich	starý	sekretářka
locative sg.		nejlepší	
		výborný	
		vynikající	
		první	
		německý	
		anglický	
Psali o			koncert
Povídali si o			fotografie
Mluvil (-la) o			škola
Bylo to v			auto
Záleží to na			rádio
			slovník
			kino
			magnetofon
			divadlo
			nápad
			problém

8.a.3 Nominative, genitive, and accusative plural:

A	B	C
<p>nominative pl.</p> <p><i>Byly tam také</i> <i>Přinesou to</i> <i>Slyšely to</i> <i>Narodily se tam</i> <i>Stála tam</i> <i>Na konferenci byly</i> <i>To jsou</i></p> <p>genitive pl.</p> <p><i>To jsou auta</i> <i>Bojíme se</i> <i>Viděl jsem fotografie</i> <i>Netýká se to</i> <i>Zeptají se</i> <i>Stály vedle</i></p> <p>accusative pl.</p> <p><i>Neznali</i> <i>Těšíme se na</i> <i>Uvidíte tam</i> <i>Podíváte se na</i> <i>Zajímali se o</i> <i>Poprosíme</i></p>	<p>B</p> <p><i>můj</i> <i>tvůj</i> <i>jeho</i> <i>její</i> <i>nás</i> <i>vás</i> <i>jejich</i></p>	<p>C</p> <p><i>sekretářka</i> <i>sestra</i> <i>studentka</i> <i>slovník</i> <i>nápad</i> <i>kreslo</i> <i>auto</i></p> <p><i>zaměstnanec</i> <i>řidič</i> <i>přítel</i> <i>ředitel</i> <i>sekretářka</i> <i>zaměstnankyně</i> <i>manželka</i></p> <p><i>studentka</i> <i>profesorka</i> <i>pracovnice</i> <i>specialita</i> <i>auto</i> <i>manželka</i> <i>fotografie</i></p>

8.b GRAMMAR NOTES

Possessive pronouns

8.b.1 The following is a complete list of all possessive pronouns in all cases covered so far.

a. Singular.

With all masculine nouns

nom.	<i>můj</i>	<i>tvůj</i>	<i>náš</i>	<i>váš</i>	<i>její</i>	<i>obraz</i>
gen.	<i>mého</i>	<i>tvého</i>	<i>našeho</i>	<i>vašeho</i>	<i>jejího</i>	<i>obrazu</i>
acc.	<i>můj mého</i>	<i>tvůj tvého</i>	<i>náš našeho</i>	<i>váš vašeho</i>	<i>její jejího</i>	<i>obraz bratra</i>
loc.	<i>mém</i>	<i>tvém</i>	<i>našem</i>	<i>vašem</i>	<i>jejím</i>	<i>obrazu</i>

With all feminine nouns

nom.	<i>má moje</i>	<i>tvá tvoje</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>kniha</i>
gen.	<i>mé</i>	<i>tvé</i>	<i>naší</i>	<i>vaši</i>	<i>její</i>	<i>knihy</i>
acc.	<i>mou moji</i>	<i>tvou tvoji</i>	<i>naši</i>	<i>vaši</i>	<i>její</i>	<i>knihu</i>
loc.	<i>mé</i>	<i>tvé</i>	<i>naší</i>	<i>vaši</i>	<i>její</i>	<i>knize</i>

With all neuter nouns

nom.	<i>mé moje</i>	<i>tvé tvoje</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>auto</i>
gen.	<i>mého</i>	<i>tvého</i>	<i>našeho</i>	<i>vašeho</i>	<i>jejího</i>	<i>auta</i>
acc.	<i>mé moje</i>	<i>tvé</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>auto</i>
loc.	<i>mém</i>	<i>tvém</i>	<i>našem</i>	<i>vašem</i>	<i>jejím</i>	<i>autě</i>

b. Plural.

With all animate and inanimate masculine nouns (except for the combination with animate nouns in the nominative case).

nom.	<i>mé moje</i>	<i>tvé tvoje</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>obrazy</i>
gen.	<i>mých</i>	<i>tvých</i>	<i>našich</i>	<i>vašich</i>	<i>jejích</i>	<i>obrazů</i>
acc.	<i>mé</i>	<i>tvé</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>obrazy</i>

With all feminine nouns

nom.	<i>mé moje</i>	<i>tvé tvoje</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>knihy</i>
gen.	<i>mých</i>	<i>tvých</i>	<i>našich</i>	<i>vašich</i>	<i>jejích</i>	<i>knih</i>
acc.	<i>mé</i>	<i>tvé</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>knihy</i>

With all neuter nouns

nom.	<i>má moje</i>	<i>tvá tvoje</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>auta</i>
gen.	<i>mých</i>	<i>tvých</i>	<i>našich</i>	<i>vašich</i>	<i>jejích</i>	<i>aut</i>
acc.	<i>má moje</i>	<i>tvá tvoje</i>	<i>naše</i>	<i>vaše</i>	<i>její</i>	<i>auta</i>

8.b.2 The pronouns ***můj*** and ***tvůj*** have expanded forms as shown. These forms are used to emphasize possession and occur only in the nominative and accusative case, e.g.:

Ta kniha je moje.
The book is mine.

8.b.2 The pronouns **jeho** (his, its) and **jejich** (their) have only these forms.

8.b.3 Czech does not generally use possessive pronouns if the possession is obvious:

Otec bydlel v Praze.
(My) father lived in Prague.

Manželka nestudovala na vysoké škole.
(My) wife did not study at the university.

8.c Tryout

8.c.1 Fill in the correct forms of possessives in parentheses.

1. *To není _____ (můj) auto, to je auto _____ (náš) lodi.*
2. *_____ (Její) bratr pracuje také ve _____ (váš) podniku?*
3. *Kde studuji _____ (váš) děti?*
4. *Je odtud daleko do _____ (váš) kanceláře?*
5. *Žije _____ (tvůj) přítelkyně také na Moravě?*
6. *Mluvíme o _____ (její) sestře a _____ (její) bratrovi.*
7. *Jaké je číslo _____ (váš) pasu a pasu _____ (váš) manželky?*
8. *_____ (Můj) manželka to také slyšela.*
9. *Týkalo se to jen _____ (náš) zaměstnanců.*
10. *_____ (Tvůj) sekretářka stojí vedle _____ (náš) velvyslance.*
11. *Viděli jsme tam několik _____ (váš) přátel.*
12. *Zeptáme se _____ (její) manžela.*
13. *Znáte _____ (můj) mladšího bratra?*
14. *_____ (Váš) návrhy jsou opravdu dobré.*
15. *Psali o _____ (náš) velvyslanectví.*
16. *Bude to v _____ (náš) nebo _____ (váš) oddělení?*
17. *Záleží to na _____ (tvůj) vedoucím.*
18. *Narodily se tam _____ (můj) sestry.*

19. Kde stálo _____ (váš) auto?
20. _____ (Můj) přítele pana Hradského ještě neznáte, že?
21. Týká se to _____ (váš) a _____ (náš) zaměstnanců.
22. Proč nechcete pozvat _____ (můj) sekretářku?
23. Bohužel, _____ (váš) sestry neznám.
24. V _____ (náš) kanceláři máme jen obyčejné psací stroje.
25. A co _____ (její) manžel, pracuje také na ministerstvu?
26. _____ (Jejich) problémy nás nezajímají.
27. Viděli jsme tam také _____ (váš) profesora.
28. Na stole byly fotografie _____ (její) dětí.
29. _____ (Její) otce a _____ (její) matku jsem poznal v Olomouci.
30. To jsou fotografie _____ (můj) sester.
31. V _____ (náš) ulici tramvaje nejezdí.
32. Kolik členů bude ve _____ (váš) delegaci?
33. _____ (Jejich) syn a dcera studují na vysoké škole.
34. Jak se vaří ve _____ (váš) závodní jídelně?
35. _____ (Tvůj) manželka také přijde na večírek?
36. Kde jsou adresy _____ (náš) zaměstnanců?
37. Z _____ (náš) ulice už to není daleko.
38. Píše o tom hodně _____ (náš) novinářů.
39. Vidím, že je tady také spousta _____ (můj) známých.
40. Kolik lidí pracuje ve _____ (váš) oddělení?

8.c.2 Try to fill in as many possessive forms as you can in the following sentences.

- A: *Tak vidím, že jste přestěhovali _____ (náš) kanceláře, pane Brabeček.*
- B: *Ano, pane konsule, včera jsme přestěhovali _____ (váš) věci.*
- A: *To je v pořádku, ale některé věci nejsou _____. Například, zde na _____ (můj) stole jsou knihy pana Johnsona a tam napravo vidím také _____ (jeho) magnetofon. Nevíte, kde jsou _____ (můj) slovníky?*
- B: *Myslím, že jsem viděl _____ (váš) slovníky v kanceláři pana Browna.*
- A: *Vidím tady stůl slečny Veselé, ale nevidím tady _____ (její) židle a _____ (její) psací stroj.*
- B: *Hned se podívám, pane konsule. Chcete také do _____ (váš) kanceláře nový konferenční stolek? Kam ho chcete dát?*
- A: *Dejte ho vedle knihovny slečny Veselé a _____ (její) stolu.*
-

8.c.3 Write the following sentences in Czech.

1. Is this book yours or his?

2. I saw our consul and her husband there too.

3. And how about his wife? Where is she employed?

4. We don't have any information about your son.

5. Do you know my friend, Mr. Ženíšek?

6. Your mother died in 1980, didn't she?

7. We didn't speak about our boss.

8. That concerned only my friends, not his.

9. His suggestions were quite good.

10. We don't have any electric typewriters in our office.

11. The party will take place in our consul's house.

12. We are not interested in their relatives.

13. The photographs of her children are very nice.

14. There is no metro station on our street.

15. Why don't you like my secretary?

Activity 9: LEXICAL DRILL

Form correct sentences from the following and write them down. Your teacher will provide you with the sentences orally.

Kde se narodil (-la, -li, -ly)

váš bratr
tvoje sestra
její syn
jeho babička
vaši rodiče
váš přítel
jejich děti

Kdy zemřel (-la, -li, -ly)

Kde jste chodil (-la, -li)

do střední škola
na základní škola
technická škola
universita
vysoká škola
jazykový kurs

Kdy jste se odstěhoval (-la, -li) do

nový byt
Ostrava
Žilina
Brno
tato čtvrt

Kdy jste se přestěhoval (-la, -li) z

Studoval (-la) jsem

mezinárodní právo
evropská historie
historie Ameriky
technický obor
světová historie
východoevropská kultura

Začal (-la) pracovat

na universita
v na vysoká škola
v Mototechna
v právní oddělení
v tento podnik
v ministerstvo zahraničí

Activity 10: CONVERSATIONAL DRILL

- 10.a Ask the other students where they and their spouses, children, or siblings were born, e.g.: (past tense and nom. sg. and plural)

Kde se narodil (-la, -ly) váš manžel (manželka, syn, dcera, děti, bratr)?

- 10.b Ask about their education.

Do jaké školy jste chodil (-la)? Co jste studoval (-la)? Kde jste studoval (-la)? Jak dlouho?

- 10.c Ask the other students about their employment histories.

(past tense, gen., acc. and locative)

(past tense, loc. and nominative)

Kdy a kde jste začal (-la) pracovat? Ve kterých státech jste sloužil (-la)? Jakou funkci jste tam měl (-la)? Jak dlouho jste tam sloužil (-la)?

Activity 11: SPEAKING ACTIVITY

- 11.a Your teacher will ask you about what transpired in previous dialogues, starting with lesson 7, e.g.:

Co musel pan Brown a slečna Veselá připravit pro konferenci?

Kolik členů měla delegace?

Kdo byl vedoucím delegace?

etc.

In the same way answer questions about the dialogues for Lessons 8 and 9.

-
- 11.a.1 Think back on what occurred in the dialogues in Lessons 7 - 9. If necessary, glance back at them to refresh your memory. Now quiz your teacher on his/her recollection of the facts mentioned in the dialogues. (You will of course be using past tense verb constructions in this.) Make a note of the answers you get. Your teacher's memory may not always be perfect. Check his /her responses against the dialogue texts and provide corrections.

11.b Questionnaire

11.b.1 The following is a composite questionnaire. It contains terms which you may run into when dealing with Czech applications.

Příjmení: _____
 Křestní jméno: _____
 Za svobodna (ženy): _____
 Místo narození - stát: _____
 okres: _____
 město: _____
 Datum narození: _____
 Rodinný stav - ženatý (vdaná): _____
 svobodný (svobodná): _____
 rozvedený (rozvedená): _____
 vdovec (vdova): _____
 Povolání: _____
 Datum sňatku: _____
 Adresa (trvalé bydliště): _____
 Dřívější bydliště (od kdy - do kdy): _____
 Národnost: _____
 Státní příslušnost: _____
 Vzdělání - základní: _____
 středoškolské: _____
 vysokoškolské: _____
 Jméno manžela (manželky): _____
 Jméno otce: _____
 Jméno matky: _____
 Děti (jméno a rok narození): _____
 Jména příbuzných v zahraničí: _____
 Číslo pasu: _____

Go through the questionnaire and single out those items which you do not understand. Find out their meaning from your teacher or in the dictionary.

11.b.2 Fill out the questionnaire.

11b.3 Your teacher will ask you the following questions. Answer them as briefly as possible and then in whole sentences, for example:

Jaké je křestní jméno vašeho syna?
 Karel.
 Křestní jméno mého syna je Karel.

1. Jaké je vaše křestní jméno?

2. Vaše příjmení, prosím?

Desátá lekce

3. *Jste ženatý nebo svobodný?*

4. *Datum vašeho sňatku?*

5. *Jak se jmenovala vaše manželka za svobodna?*

6. *Její křestní jméno?*

7. *Kde se narodila vaše manželka?*

8. *Ve kterém státě?*

9. *Jaké je vaše trvalé bydliště?*

10. *Kde jste bydlel dříve?*

11. *Od kdy?*

12. *Jaká je vaše státní příslušnost?*

13. *Vaše vzdělání?*

14. *Jméno vašeho otce a matky?*

15. *Kde žijí vaši rodiče?*

16. *Kolik máte dětí?*

17. *Jaká jsou křestní jména vašich dětí?*

18. *Máte nějaké příbuzné v zahraničí?*

19. *Jaký máte pas?*

20. *Číslo vašeho pasu, prosím?*

Activity 12: OVERHEARD CONVERSATION

12.a Read the following sentences and fill in the correct endings. Then listen to the dialogue and compare the endings you have supplied with those on the tape.

1. *To víno je z _____ (moje rodiště).*
2. *Chodili jste do _____ (stejná škola)?*
3. *Ve _____ (který rok) jste maturoval vy?*
4. *Potom jsem studoval na _____ (vysoká škola) v _____ (Praha).*
5. *Po _____ (studium) na _____ (střední škola) jsem začala pracovat na _____ (poliklinika).*
6. *Ze _____ (která část) _____ (Spojené státy) jste vy?*
7. *Na _____ (vysoká škola) jsem studoval _____ (filozofie) a _____ (evropská historie).*
8. *Potom jsem sloužil dva _____ (rok) v _____ (armáda).*
9. *_____(Manželka) jsem poznal v _____ (Japonsko).*

10. *Na _____ (Americké velvyslanectví) jsem přišel nedávno.*
-

- 12.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following unfinished sentences:

1. *Tak vy jste tedy z Mělníka, _____?*

2. *A vy, paní Pokorná, _____?*

3. *Manželka chodila _____.*

4. *Po studiu na střední škole _____.*

5. *A co vy, pane Johnson, _____?*

6. *Tam jsem také studoval na střední škole _____.*

7. *Na vysoké škole jsem studoval _____.*

8. *Nejdříve jsem sloužil _____.*

9. *Pracovala tam jako sekretářka _____.*

10. *Odstěhovala se také do Washingtonu, _____.*

- 12.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Jak se jmenuje víno, které pijí?*

2. *Odkud je pan Pokorný?*

3. *Do jaké školy tam chodil?*

4. *Kde se narodila jeho manželka?*

5. *Chodili pan Pokorný a jeho manželka do stejné školy?*

6. *Ve kterém roce maturoval pan Pokorný?*

7. *Na jaké škole studoval potom?*

8. *Kde začala paní Pokorná pracovat po skončení střední školy?*

9. *Kde pracoval její manžel?*

10. *Ze které části Spojených států je pan Johnson?*

11. *Kde se narodil?*

12. *Kde studoval?*

13. *Jaký obor studoval pan Johnson?*

14. *Kolik let a kde sloužil v armádě?*

15. *Kde poznal svou manželku?*

16. *Kdy přišel pan Johnson na Americké velvyslanectví v Praze?*

17. *Kdy zemřel otec pana Johnsona?*

18. *Kde a u koho žije jeho matka?*

19. *Kolik sourozenců má pan Johnson?*

12.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. Do you think a lot of grapes are grown in Bohemia?

2. How did Mr. Johnson guess that Mr. Pokorný was born in Mělník?

3. Which part of Pennsylvania does Mr. Johnson come from?

4. Is there any evidence that Mrs. Johnson is Japanese?

5. How far from each other are the birthplaces of Mr. Pokorný and his wife?

6. Do you think that Czech secondary education is quite specialized? Why?

7. What other types of special secondary schools do you think there are in the U.S. similar in purpose to the nurses' training school?

8. Is Prague Mr. Johnson's first assignment?

9. Is Mr. Johnson older or younger than Mr. Pokorný?

10. Do all three speakers have a university education?

READING

- I. Match the English words below with the corresponding Czech words in the text. Give as many details as you can of what the item contains.

Výbuch před odbočkou velvyslanectví USA v Bejrútu

Oběti exploze 23 lidí • Zranění i velvyslanci Spojených států a Británie

Bejrút 20.září (Zpravodaj ČTK) - Nálož nejméně 150 kg trhavin v dodávkovém autě explodovala ve čtvrtk krátce před polednem před odbočkou velvyslanectví USA v Avkaru v severovýchodním předměstí Bejrútu.

Podle libanonského rozhlasu přišlo 23 lidí o život a 60 bylo zraněno. Mezi mrtvými jsou dva Američané, mezi raněnými i velvyslanci Spojených států a Velké Británie R. Bartholomew a D. Myers.

according to
branch
annex
charge
dead
explosion
explosive
lost their lives
noon
northeast
no less
pickup truck
radio broadcast
victims
wounded

- II. Do the same with this continuation of the text.

K atentátu se přihlásila Organizace islámské svaté války. Charakter tohoto hnutí není přesně znám kromě toho, že vystupuje jako protiamerické a protimuslimské seskupení a hlásí se k iránské islámské revoluci. Jeho mluvčí prohlásil, že čtvrtičním útokem plní hnutí svůj nedávný slib "vyhnat všechny Američany z Libanonu."

(it) acts as	holy
all	known
attack	movement
Thursday attack	(it) claimed
(he) declared	drive out
promise, vow	recent
sympathizes with	exactly
(it) fulfills	spokesperson
group	

- III. Do the same with the conclusion of the text.

Podle bejrútského rozhlasu dodávkový vůz naložený výbušninou překonal strážní stanoviště nedaleko objektu a pokusil se vjet dovnitř, několik metrů od budovy však explodoval.

(it) attempted	guard post
car	however
drive in	in (side)
(it) got through	

Desátá lekce

IV. When you encounter a new word, identify the stem and see if it corresponds to the stem of a word you already know. In this way you can become familiar with the central meaning of stems. This along with the context can often (though not always) give you an idea of what a new word might mean. It is a good habit to get into.

Here are sets of words having the same stem. Find them in the preceding text, and write them below.

1. _____	charge (noun)	_____ charged (loaded)
2. _____	(are) wounded	_____ wounded (people)
3. _____	radio (broadcast)	_____ (it) claimed
4. _____	(it) declared	_____ (it) speaks out for
5. _____	Thursday (noun)	_____ Thursday (adj.)
6. _____	explosion	_____ explosive

V. Write in the Czech words, in the nominative, that correspond to the following:

- _____ pickup truck
_____ radio broadcast
_____ United States
_____ Great Britain
_____ Islamic Holy War
_____ guard post

VOCABULARY LIST

<i>armáda</i> f.	- army
<i>bratr</i> m.	- brother
<i>březen</i> m.	- March
<i>budování</i> n.	- building up, creating
<i>bydliště</i> n.	- residence
<i>děti</i> f. (pl.)	- children
<i>dílo</i> n.	- work, piece of art
<i>dramatik</i> m.	- playwright
<i>dříve</i>	- sooner, before, previously
<i>hudební</i>	- musical (adj.)
<i>jazyk</i> m.	- language, tongue
<i>jiný</i>	- other, different
<i>jméno za svobodna</i>	- maiden name
<i>krátce potom</i>	- shortly after
<i>křestní jméno</i> n.	- first name, Christian name
<i>lékař</i> m.	- physician
<i>maturovat</i> (III - imp.)	- to graduate (from high school)
<i>metodologie</i> f.	- methodology
<i>mezinárodní</i>	- international
<i>mlok</i> m.	- salamander
<i>mužský</i>	- male (adj.)
<i>mýlit se</i> (III - imp.)	- to be mistaken
<i>národ</i> m.	- nation
<i>narodit se</i> (III - perf.)	- to be born
<i>národnost</i> f.	- nationality
<i>nebezpečí</i> n.	- danger, peril
<i>nedávno</i>	- not long ago
<i>nemoc</i> f.	- sickness
<i>nikdy</i>	- never
<i>nyní</i>	- now
<i>od kdy - do kdy</i>	- from when - to when
<i>odborník</i> m.	- specialist
<i>odstěhovat se</i> (II - perf.)	- to move
<i>osvoboditel</i> m.	- liberator (creator)
<i>otec</i> m.	- father
<i>pas</i> m.	- passport
<i>pedagog</i> m.	- pedagogue
<i>pít</i> (II - imp.)	- to drink
<i>podmínka</i> f.	- condition
<i>pohlaví</i> n.	- sex
<i>politik</i> m.	- statesman, politician
<i>povolání</i> n.	- profession, occupation
<i>právo</i> n.	- law, right
<i>pravděpodobně</i>	- probably
<i>překládat</i> (I - imp.)	- to translate
<i>přestěhovat se</i> (II - perf.)	- to move to
<i>příbuzný</i> m. (adj.)	- relative
<i>prosinec</i> m.	- December
<i>republika</i> f.	- republic
<i>rodiče</i> m. (pl.)	- parents
<i>rodina</i> f.	- family
<i>rodinný</i>	- family (adj.), marital

Desátá lekce

<i>rodiště</i> n.	- birthplace
<i>rok</i> m.	- year
<i>román</i> m.	- novel
<i>rostoucí</i>	- increasing
<i>rozvedený</i>	- divorced
<i>samostatnost</i> f.	- independence
<i>samostatný</i>	- independent
<i>skladatel</i> m.	- composer
<i>slavit</i> (III - imp.)	- to celebrate, commemorate
<i>sloužit</i> (III - imp.)	- to serve, to be stationed
<i>slovanský</i>	- Slavonic
<i>složit</i> (III - perf.)	- to compose
<i>smlouva</i> f.	- treaty
<i>sňatek</i> m.	- marriage, wedding
<i>stát</i> m.	- state
<i>státní</i>	- state (adj.)
<i>státní příslušnost</i> f.	- citizenship
<i>stav</i> m.	- status
<i>střední</i>	- middle
<i>studium</i> n.	- study
<i>studovat</i> (II - imp.)	- to study
<i>světový</i>	- world (adj.)
<i>svobodný</i>	- single
<i>symfonie</i> f.	- symphony
<i>systém</i> m.	- system
<i>takže</i>	- so that, well
<i>tanec</i> m.	- dance
<i>teolog</i> m.	- theologian
<i>totalitní</i>	- totalitarian
<i>třída</i> f.	- class, classroom
<i>trvalý</i>	- permanent
<i>válka</i> f.	- war
<i>vloni</i>	- last year
<i>vrátit se</i> (III - perf.)	- to return, come back
<i>východoevropský</i>	- East European
<i>vyučování</i> n.	- teaching
<i>vytvoření</i> n.	- creating, origin
<i>význam</i> m.	- importance, meaning
<i>vzít se</i> (II - perf.)	- to get married
<i>zahraničí</i> n.	- foreign countries
<i>zahraniční</i>	- foreign
<i>základní</i>	- elementary
<i>září</i> n.	- September
<i>zemřít</i> (II - perf.)	- to die
<i>ženský</i>	- female
<i>znalost</i> f.	- knowledge

© 2000 by the Board of Regents of the University of Wisconsin System. All rights reserved.

SUPPLEMENT I

A list of irregular verbs covered so far:

<i>mít</i>	<i>měl</i>
<i>psát</i>	<i>psal</i>
<i>znát</i>	<i>znal</i>
<i>žít</i>	<i>žil</i>
<i>být</i>	<i>byl</i>
<i>dát</i>	<i>dal</i>
<i>přinést</i>	<i>přinesl</i>
<i>znít</i>	<i>zněl</i>
<i>moci</i>	<i>mohl</i>
<i>zemřít</i>	<i>zemřel</i>
<i>začít</i>	<i>začal</i>
<i>čist</i>	<i>četl</i>
<i>jít</i>	<i>šel</i>
<i>najít</i>	<i>našel</i>
<i>přijít</i>	<i>přišel</i>
<i>zajít si</i>	<i>zašel si</i>
<i>uhnout</i>	<i>uhnul (uhl)</i>
<i>zahnout</i>	<i>zahnul (zahl)</i>
<i>proštípnout</i>	<i>proštípnul (proštipl)</i>
<i>zapomenout</i>	<i>zapomněl (zapomenul)</i>
<i>jíst</i>	<i>jedl</i>

SUPPLEMENT II

Příbuzenské vztahy

- FAMILY RELATIONS

<i>dědeček</i>	- grandfather
<i>babička</i>	- grandmother
<i>otec</i>	- father
<i>matka</i>	- mother
<i>syn</i>	- son
<i>dcera</i>	- daughter
<i>nevlastní syn</i>	- stepson
<i>nevlastní dcera</i>	- stepdaughter
<i>nevlastní otec</i>	- stepfather
<i>nevlastní matka</i>	- stepmother
<i>bratranc</i>	- cousin (he)
<i>sestřenice</i>	- cousin (she)
<i>švagr</i>	- brother-in-law
<i>švagrová</i>	- sister-in-law
<i>tchán</i>	- father-in-law
<i>tchyně</i>	- mother-in-law
<i>vnuček</i>	- grandson
<i>vnučka</i>	- granddaughter

<i>strýc (strýček)</i>	- uncle
<i>teta</i>	- aunt
<i>neter</i>	- niece
<i>synovec</i>	- nephew
<i>zet'</i>	- son-in-law
<i>snacha</i>	- daughter-in-law
<i>svobodný</i>	- single
<i>ženatý, vdaná</i>	- married
<i>rozvedený</i>	- divorced
<i>rozloučený</i>	- separated
<i>vdovec</i>	- widower
<i>vdova</i>	- widow

SUPPLEMENT III

Základní povolání - BASIC PROFESSIONS

masculine	feminine	
<i>číšník</i>	<i>číšnice</i>	waiter
<i>dělník</i>	<i>dělnice</i>	worker
<i>doktor</i>	<i>doktorka</i>	doctor
<i>herec</i>	<i>herečka</i>	actor, actress
<i>horník</i>		miner
<i>hudebník</i>	<i>(hudebnice)</i>	musician
<i>inženýr</i>	<i>inženýrka</i>	engineer
<i>lékař</i>	<i>lékařka</i>	physician
<i>nouvinář</i>	<i>nouvinářka</i>	newspaper reporter
<i>opravář</i>	<i>opravářka</i>	repairperson
<i>právník</i>	<i>právnička</i>	lawyer
<i>prodavač</i>	<i>prodavačka</i>	salesperson
<i>profesor</i>	<i>profesorka</i>	professor (high school or university)
<i>redaktor</i>	<i>redaktorka</i>	editor
<i>řidič</i>	<i>řidička</i>	driver
<i>sekretář</i>	<i>sekretářka</i>	secretary
<i>soustružník</i>	<i>soustružnice</i>	lathe operator
<i>stavbař</i>	<i>stavbařka</i>	construction worker
<i>student</i>	<i>studentka</i>	student
<i>tajemník</i>	<i>tajemnice</i>	confidential secretary
<i>technik</i>	<i>technička</i>	technician
<i>tesař</i>	<i>(tesařka)</i>	carpenter
<i>tlumočník</i>	<i>tlumočnice</i>	interpreter
<i>učitel</i>	<i>učitelka</i>	teacher
<i>údržbář</i>	<i>údržbářka</i>	maintenance person
<i>úředník</i>	<i>úřednice</i>	office worker
<i>vedoucí</i>	<i>vedoucí</i>	the head (of)
<i>voják</i>		soldier
<i>zahradník</i>	<i>zahradnice</i>	gardener
<i>zámečník</i>	<i>zámečnice</i>	locksmith
<i>zedník</i>		bricklayer
<i>zemědělec</i>		farmworker

Lekce 11 *Zajišťujeme lístky*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to reserve tickets for cultural events.
2. To be able to get information about musical and theater performances.

GRAMMAR GOALS:

1. Nominative and accusative plural of animate masculine nouns.
2. Nominative plural of adjectives and possessives.
3. Telling the time on the half- and quarter-hour.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Overheard conversation.
3. Guides to cultural events.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

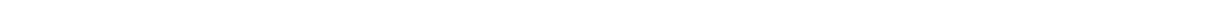
1. What is the conversation all about?
2. Can we tell what those people do for living?
3. Who is Bělohlávek?
4. What two features of the conversation indicate that the speakers are close friends?
5. List any words you picked up but do not know the meaning of.
6. Find the following phrases on the tape:

*Tebe už jsem dlouho neviděla.
Mám velikou starost.
Ty jsi vždycky všecko sehnal.
Ireno, pro tebe všecko.
Já potřebuju aspoň dva lístky.
Oni jsou tady v pátek a v sobotu.
Já bych prostě šla večer kdykoli.
Já si to poznamenám.
Já jsem věděla, že ty budeš mít známý.
Viš, jaká tam je fronta?
Já jsem slyšela, že to je vynikající.
Měj se moc pěkně, Irenko.*

Guess what they mean from the context.

Activity 2: TASK CONSIDERATION

A number of cultural events take place in Prague - theater, concerts and a variety of other events that you might be interested in attending. Think of what questions you might ask to arrange for tickets for yourself or your family to a particular theater for a certain performance. You might also elicit some general information about theaters: types of seating, usual times of performances, etc.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Mr. Brown wants to see an opera festival and asks Mrs. Křížková to reserve tickets for the entire festival.

- Brown: **Paní Křížková, velmi nerad vás obtěžuji, ale musím vás o něco poprosit.**
- Křížková: **Co pro vás mohu udělat, pane Brown?**
- Brown: **Včera jsem se díval na programy pražských divadel a zjistil jsem, že v listopadu a v prosinci bude v Národním divadle probíhat operní festival.**
- Křížková: **To jsem nevěděla, pane Brown, že vy máte rád opery.**
- Brown: **Abych pravdu řekl, já příliš ne. Ale moje manželka je velmi dobrá pianistka a zajímá se o evropskou klasickou hudbu. Chtěli bychom tedy jít na všechny opery, ale zajistit lístky je pro mně stále ještě složité.**
- Křížková: **Nebojte se, pane Brown. Lístky vám ráda zajistím. Kolik lístků chcete?**
- Brown: **Jen dva lístky, ale na celý festival, celkem sedm představení.**
- Křížková: **Jaká místa, pane Brown? V přízemí, na balkóně nebo v lóži?**
- Brown: **Pokud možno, raději v přízemí. Třetí nebo čtvrtou řadu. Myslete, že to bude možné?**
- Křížková: **Určitě. Můj známý pracuje jako vedoucí oddělení Pragokoncertu na Malé Straně. Ten má vždycky pro své známé nějaké dobré lístky.**
- Brown: **Ještě jednu věc, paní Křížková. Můžete zjistit, jestli všechna představení začínají ve tři čtvrtě na osm?**
- Křížková: **Samozřejmě, pane Brown, mileráda.**

- Brown: I HATE TO BOTHER YOU, MRS. KRÍŽKOVÁ, BUT I NEED TO ASK YOU TO DO ME A FAVOR.
- Křížková: WHAT CAN I DO FOR YOU, MR. BROWN?
- Brown: YESTERDAY I WAS LOOKING AT PROGRAMS FOR PRAGUE THEATERS AND I FOUND OUT THAT IN NOVEMBER AND DECEMBER AN OPERA FESTIVAL WILL TAKE PLACE AT THE NATIONAL THEATER.
- Křížková: I DIDN'T KNOW THAT YOU LIKED OPERA, MR. BROWN.

- Brown: TO TELL THE TRUTH, I DON'T MUCH. BUT MY WIFE IS A GOOD PIANIST AND SHE IS INTERESTED IN EUROPEAN CLASSICAL MUSIC. SO WE WOULD LIKE TO GO TO ALL THE OPERAS, BUT MAKING TICKET RESERVATIONS IS STILL COMPLICATED FOR ME.
- Křížková: DON'T WORRY, MR. BROWN. I'LL BE GLAD TO RESERVE THE TICKETS FOR YOU. HOW MANY TICKETS DO YOU WANT?
- Brown: ONLY TWO TICKETS, BUT FOR THE ENTIRE FESTIVAL, SEVEN PERFORMANCES IN ALL.
- Křížková: WHAT KIND OF SEATS, MR. BROWN? ORCHESTRA, BALCONY, OR BOX?
- Brown: I'D PREFER ORCHESTRA SEATS. IN THE THIRD OR FOURTH ROW. DO YOU THINK THAT WILL BE POSSIBLE?
- Křížková: CERTAINLY. MY ACQUAINTANCE WORKS AS MANAGER OF A DEPARTMENT OF PRAGOKONCERT IN MALÁ STRANA. HE ALWAYS HAS SOME GOOD TICKETS FOR HIS ACQUAINTANCES.
- Brown: ONE THING MORE, MRS. KŘÍŽKOVÁ, CAN YOU FIND OUT WHETHER ALL PERFORMANCES START AT A QUARTER TO EIGHT?
- Křížková: OF COURSE, MR. BROWN, WITH PLEASURE.

3.a What Did They Say?

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue.

1. *O co chce pan Brown poprosit paní Křížkovou?*
2. *Na co se včera díval pan Brown?*
3. *Kdy bude probíhat operní festival?*
4. *Má pan Brown rád opery?*
5. *O co se zajímá jeho manželka?*
6. *Na které opery chtějí Brownovi jít?*
7. *Kolik lístků potřebuje pan Brown?*
8. *Může paní Křížková ty vstupenky zajistit?*
9. *Kdo má vždycky nějaké dobré lístky pro své známé?*
10. *Kdy začínají ta operní představení?*

3.b Work with the Dialogue

3.b.1 Try filling in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- B: Paní Křížková, velmi nerad vás _____ uji, ale _____ím vás o něco_____it.
- K: Co pro vás _____ u udělat, pane Brown?
- B: Včera jsem se _____l na _____y pražských divadel a _____l jsem, že v _____u a v _____i bude v _____im _____e probíhat _____j festival.
- K: To jsem _____la, pane Brown, že vy _____te rád _____y.
- B: Abych _____u řekl, já příliš ne. Ale moje _____a je velmi dobrá _____a a _____á se o evropskou _____ou _____. _____li bychom tedy jít na všechny _____y, ale _____it _____y je pro mne stále ještě _____é.
- K: Nebojte se, pane Brown. _____y vám ráda _____ím. Kolik _____ů _____ete?
- B: Jen dva _____y, ale na _____ý festival, celkem sedm _____i.
- K: _____á _____a, pane Brown? V přízemí, na _____ě nebo v _____i?
- B: Pokud možno, raději v _____i. _____í nebo _____ou řadu. _____ite, že to bude _____é?
- K: Určitě. Můj známý _____uje jako vedoucí _____í _____u na Malé Straně. Ten má vždycky pro své _____é nějaké _____é _____y.
- B: Ještě jednu věc, paní Křížková. _____ete zjistit, jestli _____a _____í začínají ve tři čtvrtě na osm?
- K: Samozřejmě, pane Brown, _____a.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

- B: Paní Křížková, velmi nerad vás obtěž_____, ale mus____ vás o něco poprosit.
- K: Co pro vás moh____ udělat, pan____ Brown?

Jedenáctá lekce

- B: Včera jsem se díval na program_ pražsk_ _ _ divadel a zjistil jsem, že v listopad_ a v prosinc_ bude v Národn_ _ divadl_ probíhat operní festival.
- K: To jsem nevěděl_, pane Brown, že vy m_ _ _ rád oper_.
- B: Abych pravd_ řekl, já příliš ne. Ale moj_ manželka je velmi dobr_ pianistka a zajím_ se o evropsk_ _ klasick_ _ hudb_. Chtěl _ bychom tedy jít na všechny oper_, ale zajistit lístk_ je pro mne stále ještě složit_.
- K: Nebojte se, pan_ Brown. Lístk_ vám rád_ zajist_ _. Kolik lístk_ chc_ _ _?
- B: Jen dv_ lístk_, ale na cel_ festival, celkem sedm představen_.
- K: Jak_ místa, pan_ Brown? V přízem_ , na balkón_ nebo v lóž_ ?
- B: Pokud možno, raději v přízem_ . Třet_ nebo čtvrt_ _ řadu. Mysl_ _ _, že to bude možn_ ?
- K: Určitě. Můj známý prac_ _ _ jako vedoucí oddělen_ Pragokoncert_ na Mal_ Stran_ . Ten má vždycky pro své známé nějak_ dobr_ lístky.
- B: Ještě jedn_ věc, paní Křížková. Můž_ _ _ zjistit, jestli všechna představení začín_ _ _ ve tři čtvrtě na osm?
- K: Samozřejmě, pan_ Brown, mileráda.

Activity 4: SAMPLE DIALOGUE (2)

- Křížková: **Jak se vám líbilo včerejší představení?**
- Brown: **Viděli jsme "Prodanou nevěstu" poprvé v originále a byl to pro nás opravdu zázitek. Místa, která jste zajistila, byla výborná, akustika v divadle je perfektní a zpěvaci byli vynikající. Manželka vám také vyřizuje poděkování.**
- Křížková: **Není zač. Rádo se stalo.**
- Brown: **Nebude vám vadit, paní Křížková, když vás znova poprosím o zajištění vstupenek, tentokrát na koncert?**
- Křížková: **Na jaký, pane Brown?**
- Brown: **Na koncert Pražské filharmonie, který se bude konat v Domě umělců. První koncert začíná odpoledne v půl čtvrté a večerní představení je ve čtvrt na osm. Slyšel jsem, že tam budou známi pražští hudebnici jako pan Páleniček a jiní.**
- Křížková: **Na které představení chcete ty lístky?**
- Brown: **Na večer na čtvrt na osm. Mohu vás tentokrát poprosit o čtyři lístky? Naši přátelé chtějí jít také.**

Křížková: *Můj známý z Pragokoncertu vám zajistí listky, kdykoliv budete potřebovat. Tady je jeho navštívenka a telefonní číslo. Já mu hned zavolám.*

Brown: *Děkuji vám. To je od vás velmi pěkné, paní Křížková. Doufám, že mi někdy pana vedoucího představíte. Musím mu osobně poděkovat.*

Křížková: *S radostí, pane Brown. Doufám, že během mezinárodního hudebního festivalu "Pražské jaro" bude k tomu vhodná příležitost.*

Brown: *Rád se s ním seznámím.*

Křížková: HOW DID YOU ENJOY YESTERDAY'S PERFORMANCE?

Brown: WE SAW THE "BARTERED BRIDE" FOR THE FIRST TIME IN THE ORIGINAL AND IT REALLY WAS AN EXPERIENCE FOR US. THE SEATS YOU RESERVED WERE EXCELLENT, THE ACCOUSTICS IN THE THEATER ARE PERFECT AND THE SINGERS WERE OUTSTANDING. MY WIFE EXPRESSES HER THANKS TO YOU, TOO.

Křížková: DON'T MENTION IT. THE PLEASURE IS MINE.

Brown: DO YOU MIND, MRS. KŘÍŽKOVÁ, IF I ASK YOU FOR TICKET RESERVATIONS ONCE AGAIN, THIS TIME FOR A CONCERT?

Křížková: FOR WHICH ONE, MR. BROWN?

Brown: FOR THE PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA CONCERT WHICH WILL TAKE PLACE IN THE HOUSE OF ARTISTS. THE FIRST CONCERT STARTS AT HALF PAST THREE IN THE AFTERNOON AND THE EVENING PERFORMANCE IS AT A QUARTER PAST SEVEN. I HEARD THAT FAMOUS PRAGUE MUSICIANS WILL BE THERE, LIKE MR. PÁLENÍČEK AND OTHERS.

Křížková: FOR WHICH PERFORMANCE DO YOU WANT THE TICKETS?

Brown: IN THE EVENING, AT A QUARTER PAST SEVEN. MAY I ASK YOU FOR FOUR TICKETS THIS TIME? OUR FRIENDS WANT TO GO, TOO.

Křížková: MY FRIEND FROM PRAGOKONCERT WILL MAKE RESERVATIONS FOR TICKETS WHENEVER YOU NEED THEM. HERE IS HIS BUSINESS CARD AND HIS TELEPHONE NUMBER. I'LL CALL HIM RIGHT AWAY.

Brown: THANK YOU. IT'S VERY NICE OF YOU, MRS. KŘÍŽKOVÁ. I HOPE YOU'LL INTRODUCE ME TO THE MANAGER SOME TIME. I MUST THANK HIM PERSONALLY.

Křížková: WITH PLEASURE, MR. BROWN. I HOPE THAT DURING THE INTERNATIONAL MUSIC FESTIVAL "PRAGUE SPRING" THERE WILL BE A SUITABLE CHANCE FOR THAT.

Brown: I'LL BE PLEASED TO MEET HIM.

4.a What Did They Say?

4.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue.

1. *Kterou operu viděli Brownovi poprvé v originále?*
 2. *Jaká byla akustika v Národním divadle?*
 3. *Jaci byli zpěváci?*
 4. *Na které představení chce pan Brown lístky?*
 5. *Kde se bude konat koncert Pražské filharmonie?*
 6. *Kolik lístků chce pan Brown na tento koncert?*
 7. *Kdo může zajistit lístky na koncerty nebo do divadla kdykoliv?*
 8. *Koho chce pan Brown poznat osobně?*
 9. *Proč ho chce poznat?*
-

4.b Work with the Dialogue

4.b.1 Try filling in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- K: *Jak se vám _____lo _____í představení?*
- B: *_____li jsme "Prodanou nevěstu" poprvé v _____e a byl to pro nás opravdu zážitek. _____a, která jste _____la, byla _____á, akustika v _____e je _____í a zpěváci byli _____. Manželka vám také výřizuje _____i.*
- K: *Není zač. Rád_ se stal_.*
- B: *Nebude vám _____it, paní Křížková, když vás znova _____ím o _____í vstupenek, tentokrát na koncert?*
- K: *Na ____ý, pane Brown?*
- B: *Na koncert _____é _____e, který se bude konat v Domě umělců. _____í koncert _____á odpoledne v půl čtvrté a _____í _____í je ve čtvrt na osm. Slyšel jsem, že tam budou známí _____í _____í jako pan Páleniček a _____.*

- K: Na ____ é _____ i chcete ty lístky?
- B: Na večer ve čtvrt na osm. ____ u vás tentokrát _____ it o čtyři ____ y? ____ i _____ é chtějí jít také.
- K: Můj ____ ý z _____ u vám _____ i lístky, kdykoliv ____ ete potřebovat. Tady je jeho _____ a a _____ i číslo. Já mu hned ____ ám.
- B: ____ uji vám. To je od vás velmi ____ é, paní Křížková. ____ ám, že mi někdy ____ a ____ iho představíte. Musím mu osobně poděkovat.
- K: S radostí, pane Brown. Doufám, že během _____ iho _____ u "Pražské jaro" bude k tomu ____ á příležitost.
- B: Rád se s ním ____ im.
-

4.b.2 Following the same procedure as in 4.b.1, try to fill in the missing endings.

- K: Jak se vám libil____ včerejší představení?
- B: Viděl____ jsme "Prodan____ nevěst____" poprvé v originál____ a byl to pro nás opravdu zážitek. Míst____, kter____ jste zajistil____ byl____ výborn____, akustik____ v divadl____ je perfektn____ a zpěvák____ byl____ vynikajíc____. Manželk____ vám také vyřiz____ poděkován____.
- K: Není zač. Rád____ se stal____.
- B: Nebud____ vám vadit, pan____ Křížková, když vás znova popros____ o zajištěn____ vstupenek, tentokrát na koncert?
- K: Na jak____, pan____ Brown?
- B: Na koncert Pražsk____ filharmoni____, kter____ se bud____ konat v Dom____ umělc____. Prvn____ koncert začín____ odpoledne v půl čtvrt____ a večern____ představen____ je ve čtvrt na osm. Slyšel jsem, že tam bud____ znám____ pražští hudebníc____ jako pan Páleniček a jin____.
- K: Na kter____ představení chc____ t____ lístk____?
- B: Na večer ve čtvrt na osm. Moh____ vás tentokrát poprosit o čtyři lístk____? Naš____ přátele____ chtěj____ jít také.
- K: Můj znám____ z Pragokoncert____ vám zajist____ lístk____, kdykoliv bud____ potřebovat. Tady je jeho navštívenk____ a telefonní čísl____. Já mu hned zavol____.
- B: Děk____ vám. To je od vás velmi pěkn____, pan____ Křížková. Douf____, že mi někdy pan____ vedoucí____ představ____. Mus____ mu osobně poděkovat.

Jedenáctá lekce

K: *S radost_, pan_ Brown. Douf_ __, že během mezinárodn_ __ __ hudebn_ __ __ festival_ "Pražsk_ jar_ " bud_ k tomu vhodn_ příležitost.*

B: *Rád se s ním seznám_ __.*

4.c

NARRATIVE

Pražské jaro

"Pražské jaro" je mezinárodní hudební festival, který se koná v Praze každý rok. Začíná 12. května a trvá asi tři týdny. Datum zahájení není náhodné. Toho dne zemřel jeden z nejvýznamnějších představitelů české klasické hudby Bedřich Smetana.

"Pražské jaro" začíná cyklem symfonických básní B. Smetany "Má vlast" a uzavírá je Beethovenova "Devátá symfonie". "Pražské jaro" je skutečně mezinárodní událost, které se účastní nejen čeští, ale také zahraniční umělci, hudebníci, zpěváci, dirigenti a celé orchestry a soubory. Představení tohoto festivalu se konají v řadě známých divadel a koncertních síní v Praze. Mezi nejznámější patří Národní divadlo, Smetanova divadlo, Tylovo divadlo a Dům umělců.

Na "Pražské jaro" se těší nejenom Pražané, ale i milovníci klasické hudby z celé Evropy. Do Prahy přijíždějí Rakušané, Němci, Poláci, Rusové, Maďaři a mnozí jiní.

Výraz "Pražské jaro" má také jiný význam, politický. V roce 1968 se Češi a Slováci pokusili o demokratizaci politického systému. Sovětský svaz a jeho tak zvaní "spojenci" tento pokus vojensky potlačili.

4.d

Work with the Narrative

4.d.1 Listen to the narrative and then answer the following questions.

1. *Co je "Pražské jaro"?*
2. *Kde se tento festival koná?*
3. *Kdy začíná?*
4. *Jak dlouho trvá "Pražské jaro"?*

5. *Kterého dne zemřel Bedřich Smetana?*
 6. *Která symfonie uzavírá tento festival?*
 7. *Kdo se účastní toho festivalu?*
 8. *Která pražská divadla patří mezi nejznámější?*
 9. *Kteří cizinci přijízdějí na tento festival?*
 10. *Jaký význam ještě má výraz "Pražské jaro"?*
 11. *O co se pokusili Češi a Slováci v roce 1968?*
 12. *Kdo tento pokus potlačil?*
-

NOTES

Abych pravdu řekl, já příliš ne.	-	To tell the truth, not too much myself.
Chtěli bychom jít na všechny opery.	-	We would like to go to all the operas.
Pokud možno, raději v přízemí.	-	If possible I would prefer the orchestra.
Jak se vám líbilo představení?	-	Did you like the performance?
Vyřizuje vám poděkování.	-	She expresses her thanks to you.
Rádo se stalo.	-	The pleasure is mine.
Není zač.	-	Don't mention it.
To je od vás velmi pěkné.	-	It's very nice of you.
Bude k tomu vhodná příležitost.	-	There will be a suitable opportunity for it.
S radostí.	-	With pleasure.
Rád se s ním seznámím.	-	I'll be glad to meet him.
Začíná cyklem symfonických básní.	-	It begins with a cycle of symphonic poems.
Mezi nejznámější patří ...	-	One of the best-known is ...
Nejen čeští, ale také zahraniční umělci.	-	Not only Czech but foreign artists as well.

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS I

5.a Reverse Drill

5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>Je (ted' právě)</i>	<i>půl</i>	<i>jedné druhé třetí čtvrté páté šesté sedmé osmé deváté desáté jedenácté dvacáté</i>
<i>Koncert začíná Přijdu Pojedou tam Vlak přijede Můžete přijít Nemohu přijít Do práce chodí Autobus jede Musíte tam být</i>	<i>v půl</i>	<i>ráno večer dopoledne odpoledne</i>
<i>Je právě Jsou právě</i>	<i>čtvrt na tři čtvrtě na</i>	<i>jednu dvě tři čtyři pět šest sedm osm devět deset jedenáct dvacát</i>
<i>Koncert začíná Přijdu Pojedou tam Vlak přijede Můžete přijít Nemohu přijít Do práce chodí Autobus jede Musíte tam být</i>	<i>ve čtvrt na ve tři čtvrtě na</i>	

5.b GRAMMAR NOTES

Telling time - Quarter hours

5.b.1	<i>Kolik je hodin?</i>
<i>Je čtvrt na šest.</i>
<i>Je půl šesté.</i>
<i>Je tři čtvrtě na šest.</i> | <i>What time is it?
It's a quarter past five.
It's half past five.
It's a quarter to six.</i> |
|-------|---|---|

5.b.2 To indicate a quarter after the hour, **čtvrt na** "a quarter towards" is used. For a quarter before the hour, **tři čtvrtě na šest** "three quarters towards" is used.

These are used in reference to the next following full hour, i.e.:

čtvrt na šest	5:15	("a quarter toward six")
tři čtvrtě na šest	5:45	("three quarters toward six")

The numbers indicating the full hours are in the accusative singular, and for 1 and 2 (which have adjectival forms) accusative feminine singular:

čtvrt na jednu	12:15
tři čtvrtě na jednu	12:45
čtvrt na dvě	1:15
tři čtvrtě na dvě	1:45

5.b.3 To indicate half past the hour, ordinals are used: "second (hour)", "third (hour)", "fourth (hour)" etc. These adjectival forms occur with genitive feminine singular endings, and are preceded by the word for "half", **půl**. For example:

půl druhé	1:30	("half of the second hour")
půl třetí	2:30	("half of the third hour")
půl čtvrté	3:30	("half of the fourth hour")

The exception to this is the way of indicating the 12:30 hour. Here the ordinal is not used, and the genitive feminine singular form **jedné** occurs:

půl jedné	12:30	("half of one hour")
------------------	-------	----------------------

5.b.4 Asking "at what time" and answering:

V kolik hodin?	At what time?
Ve čtvrt na šest.	At a quarter past five.
V půl šesté.	At half past five.
Ve tři čtvrtě na šest.	At a quarter to six.

Jedenáctá lekce

5.b.5 Here is the complete list of forms:

**čtvrt na ...
tři čtvrté na ...**

jednu sedm
dvě osm
tři devět
čtyři deset
pět jedenáct
šest dvanáct

půl ...

jedné sedmé
druhé osmé
třetí deváté
čtvrté desáté
páté jedenácté
šesté dvanácté

5.c Tryout

5.c.1 Convert military time information into conventional.

1. *Můžete tam být ve* _____ (10,45).
 2. *Děti chodí do školy ve* _____ (07,15).
 3. *Ted' je přesně* _____ (11,30).
 4. *Večer přijdu v* _____ (17,30).
 5. *Musíte tam být už ve* _____ (12,45).
 6. *Představení začíná v* _____ (15,30).
 7. *Přijdu také ve* _____ (10,45).
 8. *Budu tam ve* _____ (08,15).
 9. *Sejdeme se tedy ve* _____ (06,45).
 10. *Ten film se hraje v* _____ (14,30).
-

5.c.2 Write in numerals in the so-called "military style" in the space provided, e.g.:

Je přesně

7, 26
16, 45

*sedm - dvacet šest
šestnáct - čtyřicet pět*

Ted' je přesně

13, 10
15, 25
12, 05
23, 50

18, 35	_____
16, 12	_____
05, 30	_____
00, 40	_____
08, 29	_____
17, 55	_____

5.c.3 Form questions using the material in 5.a.1 to verify information, e.g.:

Koncert začíná v půl osmé, že?

Začíná to ve čtvrt na osm nebo ve tři čtvrtě na osm?

V půl páté? Ráno nebo večer? etc.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Your teacher will read the following sets of sentences containing singular and plural nominative forms. Listen and try to recognize the difference between singular and plural constructions.

Then your teacher will read the individual sentences at random. Indicate whether the sentence is in singular or plural.

1. <i>Tento důstojník sloužil v Německu.</i>	<i>Tito důstojníci sloužili v Německu.</i>
2. <i>Pracoval tam Čech a Američan.</i>	<i>Pracovali tam Češi a Američané.</i>
3. <i>Přišel také profesor z vysoké školy.</i>	<i>Přišli také profesori z vysoké školy.</i>
4. <i>Tento zpěvák je z Ameriky.</i>	<i>Tito zpěváci jsou z Ameriky.</i>
5. <i>Ten dirigent přijel z Washingtonu.</i>	<i>Ti dirigenti přijeli z Washingtonu.</i>
6. <i>Konference se zúčastnil Rus, Ital a Němc.</i>	<i>Konference se zúčastnili Rusové, Italové a Němci.</i>

7.	<i>Ten přítel je učitel.</i>	<i>Ti přátelé jsou učitelé.</i>
8.	<i>Tento umělec pracuje pro televizi.</i>	<i>Tito umělci pracují pro televizi.</i>
9.	<i>Tento diplomat také přijel na konferenci.</i>	<i>Tito diplomaté také přijeli na konferenci.</i>
10.	<i>Tento host bude také bydlet v hotelu Europa.</i>	<i>Tito hosté budou také bydlet v hotelu Europa.</i>
11.	<i>Ten Rakušan mluví dobře česky.</i>	<i>Ti Rakušané mluví dobře česky.</i>
12.	<i>Byl tam odborník pro východoevropské státy.</i>	<i>Byli tam odborníci pro východoevropské státy.</i>
13.	<i>Na konferenci bude i představitel tisku.</i>	<i>Na konferenci budou i představitelé tisku.</i>
14.	<i>Je tam zaměstnán ten právník a ten asistent.</i>	<i>Jsou tam zaměstnáni ti právníci a ti asistenti.</i>
15.	<i>Říkal to ten pán z ministerstva.</i>	<i>Říkali to ti pánové z ministerstva.</i>
16.	<i>Ten konzul se tam bude cítit dobře.</i>	<i>Ti konzulové se tam budou cítit dobře.</i>
17.	<i>Tento zaměstnanec pracuje velmi dobře.</i>	<i>Tito zaměstnanci pracují velmi dobře.</i>
18.	<i>Ten člověk tam bude také.</i>	<i>Ti lidé tam budou také.</i>
19.	<i>Byl tam také ten ředitel.</i>	<i>Byli tam také ti ředitelé.</i>
20.	<i>Ten pracovník tam nepřijde.</i>	<i>Ti pracovníci tam nepřijdou.</i>

6.b

GRAMMAR NOTES

Nominative plural endings - masculine animate nouns

6.b.1

Budou tam známí soudruzi.
Well-known comrades will be here.

Festivalu se zúčastní Češi.
Czechs will take part in the festival.

Zpěváci byli vynikající.

The singers were excellent.

Na konferenci přijeli profesoři ze zahraničí.

Professors from abroad came to the conference.

The most frequent nominative plural ending of masculine animate nouns is *-i*. In some words there is a consonant change in the stem before this ending.

nom. singular

soudruh

Cech

zpěvák

profesor

nom. plural

soudruzi

Ceši

zpěváci

profesoři

h - z

ch - š

k - c

r - ř

(These are the same changes as mentioned in Lesson 6, regarding the locative of feminine hard nouns.)

Nouns ending in *-t*, *-d*, *-n* in the nominative singular have their soft counterparts before the plural ending.

nom. singular

dirigent

kamarád

Rumun

nom. plural

dirigenti

kamarádi

Rumuni

6.b.2 A number of masculine animate nouns have the nominative plural ending *-ové*. They are mostly one and two-syllable names denoting nationalities, official positions or titles.

nom. singular

Rus

Rek

Ital

Arab

generál

konsul

nom. plural

Rusové

Rekové

Italové

Arabové

generálové

konsulové

Russians

Greeks

Italians

Arabs

generals

consuls

All names of nationalities ending in the nominative singular in *-an* and a few others have the ending *-é* in the nominative plural. (The *-i* ending is considered colloquial.)

Američan

Angličan

Kanad'án

host

diplomat

Američané (-i)

Angličané (-i)

Kanad'ané (-i)

hosté (-i)

diplomaté (-i)

Americans

Englishmen

Canadians

guests

diplomats

All soft animate nouns ending in **-tel** in the nominative singular have the **-é** ending in the nominative plural.

<i>ředitel</i>	<i>ředitelé</i>	managers
<i>učitel</i>	<i>učitelé</i>	teachers
<i>přítel</i>	<i>přátelé</i>	friends

There is sometimes more than one nominative plural ending, each with a different meaning.

<i>pán</i>	<i>pánové</i>	gentlemen
	<i>páni</i>	masters, lords

- 6.b.3 The demonstratives **ten** and **tento** have the following forms in the nominative plural with masculine animate nouns.

singular	plural	
ten člověk	ti lidé	the people
tento pán	tito páni	these gentlemen

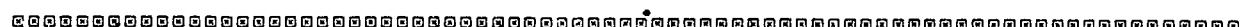
6.c Tryout

- 6.c.1 The teacher will have a set of cards with animate masculine nouns on them. The nouns will be in the nominative singular. Using the numbers 1, or 2, 3, 4, or expressions like **několik**, your teacher will ask you to choose suitable cases: nominative singular - nominative plural - genitive plural.

- 6.c.2 Try to remember what the correct nominative plural forms of the following are and write them down.

<i>Američan</i>	_____
<i>Angličan</i>	_____
<i>asistent</i>	_____
<i>bratr</i>	_____
<i>cizinec</i>	_____
<i>Čech</i>	_____
<i>člověk</i>	_____
<i>diplomat</i>	_____
<i>dirigent</i>	_____
<i>důstojník</i>	_____
<i>doktor</i>	_____
<i>grafik</i>	_____
<i>host</i>	_____
<i>hudebník</i>	_____
<i>inženýr</i>	_____

<i>konzul</i>	_____
<i>Mad'ar</i>	_____
<i>malíř</i>	_____
<i>ministr</i>	_____
<i>náměstek</i>	_____
<i>Němec</i>	_____
<i>novinář</i>	_____
<i>odborník</i>	_____
<i>opravář</i>	_____
<i>otec</i>	_____
<i>Polák</i>	_____
<i>pracovník</i>	_____
<i>představitel</i>	_____
<i>přítel</i>	_____
<i>redaktor</i>	_____
<i>ředitel</i>	_____
<i>Rus</i>	_____
<i>Slovák</i>	_____
<i>soudruh</i>	_____
<i>student</i>	_____
<i>tajemník</i>	_____
<i>údržbář</i>	_____
<i>umělec</i>	_____
<i>zástupce</i>	_____
<i>zpěvák</i>	_____

6.c.3 Read the following sentences, supplying the appropriate nominative plural forms of masculine animate nouns and demonstratives.

A	B	C
<i>Listky zajistili</i>		<i>kamarád</i>
<i>Byli tam také</i>		<i>dirigent</i>
<i>Konference se zúčastnili</i>		<i>soudruh</i>
<i>Přijdou také</i>	<i>ten</i>	<i>Čech</i>
<i>Pracovali tam i</i>	<i>tento</i>	<i>zpěvák</i>
<i>Tam budou bydlet</i>		<i>profesor</i>
<i>Viděli to</i>		<i>Rus</i>
<i>Budou o tom mluvit</i>		<i>Ital</i>
		<i>generál</i>
		<i>Američan</i>
		<i>Kanad'án</i>
		<i>ředitel</i>
		<i>učitel</i>
		<i>pán</i>
		<i>člověk</i>
		<i>odborník</i>
		<i>diplomat</i>
		<i>cizinec</i>
		<i>malíř</i>
		<i>novinář</i>
		<i>představitel</i>
		<i>řidič</i>
		<i>velvyslanec</i>
		<i>zástupce</i>
		<i>grafik</i>
		<i>hudebník</i>
		<i>ministr</i>
		<i>náměstek</i>
		<i>student</i>

6.c.4 Your teacher will read individual sentences at random. Indicate whether the sentences contain singular or plural forms of demonstratives with animate masculine nouns.

1. *Byl (-li) tam* (ten ředitel).
2. *Mluvil (-li) o tom* (ten právník).
3. *Doporučil (-li) to* (ten tajemník).
4. *Smi tam přijít jen* (tento redaktor).
5. *Doporučí to* (ten Kanad'án).

6. *Jezdí tam* (ten řidič).
 7. *Psal (-li) o tom* (ten spisovatel).
 8. *Myslí si to* (tento pán).
 9. *Bude (-ou) tam i* (ten historik).
 10. *Pracuje (-jí) tam* (tento úředník).
 11. *Zajistí to* (ten generál).
 12. *Sloužil (-li) tam nejen* (tento voják).
 13. *Pracoval (-li) tady* (ten stavbař).
 14. *Zařídí to* (ten tlumočník).
 15. *Zkusí to udělat* (ten inženýr).
 16. *Potřeboval (-li) to* (ten novinář).
 17. *Píše (-í) o tom* (ten pracovník).
 18. *Říkal (-li) to i* (tento zaměstnanec).
 19. *Znal (-li) ho* (ten ministr).
 20. *Platí to* (tento host).
-

6.c.5 Write in the blanks the correct forms of the demonstratives and animate nouns in the nominative plural.

1. _____ (*Ten zpěvák*) byli opravdu vynikající.
2. *Přijdou také* _____ (*ten malíř, výtvarník*)
a _____ (*grafik*).
3. *Z východoevropských států se zúčastnili jenom* _____ (*Němec, Maďar, Polák*) a _____ (*Rus*).
4. *Z pražských universit přijdou* _____ (*profesor, učitel*) a _____ (*student*).
5. *"Pražského jara"* se zúčastní _____ (*umělec, hudebník, zpěvák*) a _____ (*dirigent*) z celého světa.
6. (*Tento pán*) _____ jsou z ministerstva kultury.

7. Na konferenci byli nejen _____ (Čech) a _____ (Slovák), ale také mnozí _____ (cizinec).
8. Přijdou také _____ (představitel) tisku a _____ (pracovník) televize.
9. (Tento přítel) _____ jsou z Moravy.
10. Stravovali se tam nejen _____ (Pražan), ale také _____ (host) ze zahraničí.
11. _____ (Ten generál) a _____ (ten důstojník) sloužili několik let v Japonsku.
12. Zajímali se o to zahraniční _____ (diplomat) a _____ (velvyslanec).
13. _____ (Tento člen) delegace budou bydlet v jiném hotelu.
14. Na konferenci nebudou jen _____ (Číňan) a _____ (Japonec).
15. Psali o tom _____ (tento novinář) a _____ (redaktor).

Activity 7: **STRUCTURE AWARENESS III**

7.a **Reverse Drill**

7.a.1 Your teacher will read the following sentences in singular and plural. Listen and try to distinguish the differences between the singular and plural endings.

1. Na té universitě učil dobrý profesor.	Na té universitě učili dobrí profesori.
2. Na konferenci přijel vysoký důstojník.	Na konferenci přijeli vysoci důstojníci.
3. Chudý člověk si to nemůže koupit.	Chudi lidé si to nemohou koupit.
4. Na té škole učil jiný učitel.	Na té škole učili jiní učitelé.
5. Na festival přijel mnohý umělec.	Na festival přijeli mnozí umělci.
6. Ten malý chlapec tam nechodi.	Ti malí chlapci tam nechodí.

7.	<i>V té opeře hrál známý zpěvák.</i>	<i>V té opeře hráli známí zpěváci.</i>
8.	<i>Byl tam ruský a český diplomat.</i>	<i>Byli tam ruští a čeští diplomati.</i>
9.	<i>Může tam studovat i americký student.</i>	<i>Mohou tam studovat i američtí studenti.</i>
10.	<i>Některý pracovník to musí překládat.</i>	<i>Některí pracovníci to musí překládat.</i>
11.	<i>Ten tichý pán je cizinec.</i>	<i>Ti tiší pánové jsou cizinci.</i>
12.	<i>Ten moderní malíř je z Prahy.</i>	<i>Ti moderní malíři jsou z Prahy.</i>
13.	<i>Některý hoch se nezajímá o hokej.</i>	<i>Někteří hoši se nezajímají o hokej.</i>
14.	<i>Můj přítel je z Moravy.</i>	<i>Mi přátelé jsou z Moravy.</i>
15.	<i>Náš host se zajímá o politické problémy.</i>	<i>Naši hosté se zajímají o politické problémy.</i>
16.	<i>Tu už přítel je také z Bratislavы?</i>	<i>Tví přátelé jsou také z Bratislavы?</i>
17.	<i>Chodí vás kamarád často na pivo?</i>	<i>Chodí vaši kamarádi často na pivo?</i>
18.	<i>Mluvil jako typický Angličan.</i>	<i>Mluvili jako typičtí Angličané.</i>
19.	<i>Pro vás tam přijede jiný řidič.</i>	<i>Pro vás tam přijedou jiní řidiči.</i>
20.	<i>Jeho mladší bratr se narodil na Slovensku.</i>	<i>Jeho mladší bratři se narodili na Slovensku.</i>

7.b GRAMMAR NOTES

Nominative plural endings - adjectives with masculine animate nouns.

7.b.1 Both hard and soft adjectives agreeing with masculine animate nouns take the ending **-i** in the nominative plural. This leads to the following changes in hard consonants: **r - ř, k - c, h - z** and **ch - š**. Suffixes **-cký** and **-ský** become **-čtí** and **-ští**.

singular	plural
<i>nový ředitel</i>	<i>noví ředitelé</i> new managers
<i>dobrý zaměstnanec</i>	<i>dobří zaměstnanci</i> good employees
<i>generální tajemník</i>	<i>generální tajemníci</i> secretaries general
<i>americký president</i>	<i>američtí prezidenti</i> American presidents
<i>ruský diplomat</i>	<i>ruští diplomati</i> Russian diplomats

7.b.2 Possessives

Possessive pronouns take the following ending in the nominative plural with masculine animate nouns.

singular	plural
můj přítel	mí (<i>moji</i>) přátelé my friends
tvůj bratr	tvi (<i>tuoji</i>) bratři your brothers
náš ředitel	naší ředitelé our managers
váš zaměstnanec	vaši zaměstnanci your employees

The possessives **jeho** (his), **její** (her) and **jejich** (their) do not change.

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the correct nominative plural forms of adjectives in column B.

A	B
<i>Na festival přijedou</i>	<i>zahraniční umělec</i>
<i>Konference se zúčastní</i>	<i>známý zpěvák</i>
<i>Budou tam také i</i>	<i>nový právník</i>
<i>Zajímali se o to také</i>	<i>jiný cizinec</i>
<i>Vstupenky zajistili</i>	<i>kulturní pracovník</i>
<i>Psali o tom</i>	<i>mladý diplomat</i>
<i>Říkali to</i>	<i>některý přítel</i>
<i>Myslí si to</i>	<i>chudý člověk</i>
<i>Sejdou se tam</i>	<i>mladší student</i>
<i>Byli tam jenom</i>	<i>zahraniční host</i>
	<i>americký důstojník</i>
	<i>kanadský diplomat</i>
	<i>státní úředník</i>
	<i>národní umělec</i>
	<i>generální tajemník</i>
	<i>český hudebník</i>
	<i>typický Rus</i>
	<i>zajímavý člověk</i>
	<i>vysoký diplomat</i>
	<i>dřívější ředitel</i>
	<i>nejlepší odborník</i>
	<i>mnohý cizinec</i>
	<i>nějaký velvyslanec</i>
	<i>různý novinář</i>
	<i>politický pracovník</i>

7.c.2 Try to fill in as many nominative plural forms as you can from the adjectives and possessives in parentheses.

1. *Na festivalu byli* _____ (*oblibený*) *umělci a* _____ (*populární*) *zpěváci.*
2. _____ (*Ten americký*) *důstojníci slouží v Německu.*
3. *Pan Novák a pan Pelišek jsou velmi* _____ (*dobrý*) *pracovníci.*
4. _____ (*Obyčejný*) *lidé se o kulturu příliš nezajímají.*
5. *Budou tam také* _____ (*některý můj*) *zaměstnanci.*

6. Novákovi jsou velmi _____ (příjemný) lidé.
7. _____ (Český) a _____ (slovenský) zástupci tam budou také.
8. Jsou ti dva pánové _____ (svobodný) nebo _____ (ženatý)?
9. Jsou to _____ (jeho nejlepší) přátelé.
10. Konference se zúčastnili _____ (generální) tajemníci některých politických stran.
11. Na večírku budou nejen _____ (některý náš) a _____ (tvůj) přátelé, ale také _____ (některý jiný) hosté.
12. _____ (Jeho) a _____ (můj) synové chodí do stejné školy.
13. Kde bydlí _____ (tvůj) bratři?
14. _____ (Váš) rodiče ještě žijí, že?
15. Víte, co dělají _____ (jejich) manželé?
16. Budou tam pracovat _____ (některý náš nejlepší) úřednice.
17. _____ (Její) rodiče se přestěhovali na Moravu.
18. Jsou oni _____ (její) nebo _____ (jeho) příbuzní?
19. Mohou tam studovat nejen _____ (bohatý) studenti, ale i _____ (chudý).
20. Rusové a _____ (některý jejich) spojenci pokus o demokratizaci potlačili.

7.c.3 Fill in the blanks as before in 7.c.2.

- A: Hudební festival "Pražské jaro" začíná už příští týden, že? Slyšel jsem, že už přijeli _____ (první host).
- B: Ano, už jsou tady _____ (český) a _____ (slovenský umělec) a také _____ (některý východoevropský hudebník).
- A: A kdy přijedou _____ (ostatní představitel) hudebního života?

- B: Každý den přijíždějí do Prahy _____ (mnohý zahraniční umělec) a v rádiu můžete slyšet, kdy přijedou _____ (další hudebník), _____ (známý dirigent) a _____ (zpěvák).

A: Přijíždějí na festival ze zahraničí také _____ (milovník) hudby a nebo jen _____ (hudební umělec)?

B: Samozřejmě, kromě umělců přijíždějí na festival i _____ (dobrý přítel) hudby z různých zemí. Jsou to _____ (Němec), _____ (Polák), _____ (Mad'ar), _____ (Rakušan) a _____ (jiný). A nesmíme zapomenout, že na festivalu budou také _____ (mnohý Pražan), _____ (student) a _____ (profesor) hudebních škol, _____ (významný představitel) kulturního a politického života a _____ (pracovník) televize a _____ (novinář).

7.c.4 Choose the appropriate possessive.

1. *Na večírku budou* *moji*
 moje *a někteří* *váš*
 má *vaše* *přátelé.*

2. *Říkali to* *naši*
 nás *pracovníci.* *vaši*
 naše

3. *Festivalu se zúčastní* *naše*
 našeho *umělci.*
 naši

4. *Dc jaké školy chodí* *tví*
 tvé *synové?*
 tvá

5. *Mé*
Moje *bratři se učí česky.*
Mi

6. *Vaši*
Vaše *zaměstnanci začínají pracovat v 8 hodin.*
Vašeho

7. *Do jaké školy chodí* *tvé*
 tví *bratranci?*
 tvá

8. *Mé Moje kamarádi to říkají také.*
Mi
9. *A co tvá tvoje učitelé, jsou dobrí?*
tvoji
10. *Některí naši naše studenti studují v zahraničí.*
našeho
-

7.c.5 Write the following sentences in Czech.

1. The new diplomats and their families will come to Prague next week.

 2. Not only Czech and Slovak artists will take part in that festival, but foreign conductors and orchestras as well. _____
 3. These teachers and professors are from Prague high-schools and universities.

 4. In Czechoslovakia there are Czechs and Slovaks and some minorities too, e.g., Germans, Poles and Hungarians. _____
 5. Those gentlemen talking to Mr. Novák are foreigners.

 6. I think that my friend's will also be there.

 7. Both his sons are studying at a highschool in Washington.

 8. Secretaries General of East European Communist Parties met at a conference in Berlin.

 9. Both young and old people like classical music.

-

10. In what part of America do your relatives live?

11. His parents still live in the village where he was born.

12. Some blue-collar workers in Czechoslovakia start working at six o'clock; office workers and other employees start at seven or eight.

13. We think that our foreign guests will be interested in Laterna Magica too.

14. Some high-ranking officers and generals must have good information about the Soviet Army.

15. Which American writers and playwrights do you think are the most famous?

16. Only two or three newspaper reporters from overseas wrote about that conference.

17. My younger brothers served in the army for two years.

18. And how about your new pals? Are they nice?

19. Our political officers read and speak Czech very well.

20. Four of the best students from our school will study at the university in Paris next year.

Activity 8: STRUCTURE AWARENESS IV

8.a Reverse Drill

8.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
Znají také		zahraniční umělci známí zpěváci noví právníci jiní cizinci kulturní pracovníci mladí diplomati někteří přátelé chudí lidé
Viděli jsme tam	ten	mladší studenti zahraniční hosté američtí důstojníci kanadští diplomaté státní úředníci národní umělci
Poznáte i	můj	čeští hudebníci typičtí Rusové zajímaví lidé vysoci diplomaté dřívější ředitelé
Zajímali se o	tvůj	nejlepší odborníci mnozí cizinci nějací velvyslanci různí novináři
Pozveme také	jeho	političtí pracovníci
Můžete poprosit	její	otecové synové bratři bratranci strýcové
Obrátíme se na	náš	
Těšili se na	váš	
Nechceme obtěžovat	jejich	
Vzpomínali na		

8.b GRAMMAR NOTES

Accusative plural of animate masculine nouns, adjectives, demonstrative and possessive pronouns.

8.b.1 *Zajímáme se o dobré studenty.*
We are interested in good students.

Uvidíte tam populární zpěváky.
You'll see popular singers there.

All hard animate masculine nouns take the **-y** ending in accusative plural. There are no changes in the stem.

Note: *člověk* - *lidi*

On zná zajímavé lidí.
He knows interesting people.

8.b.2 *Měli jsme tam dobré učitele.*
We had good teachers there.

Nemám rád moderní umělce.
I don't like modern artists.

All soft masculine nouns take the **-e** ending in the accusative plural.

8.b.3 As you have noticed in the examples above, all hard adjectives take the **-é** ending while the soft adjectives take the ending **-i**.

8.b.4 The pronouns have the following forms in the accusative plural:

nom. sg.	acc. pl.
<i>ten</i>	<i>ty</i>
<i>můj</i>	<i>mé (moje)</i>
<i>tvůj</i>	<i>tvé (tvoje)</i>
<i>náš</i>	<i>naše</i>
<i>váš</i>	<i>vaše</i>

The pronouns **jeho**, **její**, and **jejich** don't change.

8.c Tryout

8.c.1 Read the following sentences, choosing the appropriate accusative plural form.

1. *Zajímáte se také o*

ty zahraniční studenty
tí zahraniční studenti
toho zahraničního studenta

?

2.	<i>Potkali jsme tam</i>	<i>vynikající odbornici vynikající odborníky vynikajícího odborníka</i>
3.	<i>Neznali</i>	<i>žádné vysoké důstojníky žádní vysoci důstojníci žádného vysokého důstojníka</i>
4.	<i>Poznali jsme</i>	<i>váš dobrý přítel vaše dobré přátele vašich dobrých přátel</i>
5.	<i>Vzpomínáme často na</i>	<i>mnohých cizinců mnozí cizinci mnohé cizince</i>
6.	<i>Už jste pozvali</i>	<i>zahraniční hosty zahraničních hostů zahraniční hosté</i>
7.	<i>Těšíte se také na</i>	<i>ten známý zpěvák ti známí zpěváci ty známé zpěváky</i>
8.	<i>Poprosili o to</i>	<i>jejich nové řidiče jejich noví řidiči jejich novému řidiči</i>
9.	<i>Viděli jste tam také</i>	<i>ti američtí diplomati ty americké diplomaty tím americkým diplomatem</i>
10.	<i>Poznáte tam</i>	<i>různých lidí různí lidé různé lidí</i>
11.	<i>Máte v Praze</i>	<i>nějaký příbuzný nějaké příbuzné nějací příbuzní</i>
12.	<i>Poznal jsem</i>	<i>vaši noví kamarádi váš nový kamarád vaše nové kamarády</i>
13.	<i>Nezajímal se o</i>	<i>žádné cizince žádní cizinci žádných cizinců</i>
14.	<i>Myslím, že znám</i>	<i>nějaci typičtí Rusové nějaký typický Rus nějaké typické Rusy</i>

15. *Těšila se na*

*některé národní umělce
některý národní umělec
některí národní umělci*

8.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Do you know any members of the Soviet delegation coming to Prague tomorrow?

2. We'll have to invite three or four representatives of Czechoslovak TV and radio to the party too. _____

3. What allies did Nazi Germany have in World War II ?

4. In our department we have excellent lawyers who can help you with the problem.

5. I know a couple of Czech writers but I don't know any Slovak writers yet.

6. We think that you'll see the best Czech singers and other artists at the festival of popular music . _____

7. She has two younger brothers who graduated from the same university as I did.

8. We are looking forward to seeing your acquaintances and friends from Europe.

9. He was interested in all the famous European painters and sculptors.

10. Next year they will need two new political officers at the American Embassy in Rome.

Activity 9: LEXICAL DRILL

Form correct sentences from the following.

Festivalu se zúčastní

český umělec
zahraniční hudebník
známý dirigent
student hudební školy
vynikající zpěvák
jiný host
Němec a Rakušan
známá pianistka
slavná umělkyně
nejlepší interpret

Festival bude probíhat v

leden
únor
březen
duben
květen
červen
červenec
srpen
září
říjen
listopad
prosinec

Narodil se v

Zemřel v

červenec
srpen
září
říjen
listopad
prosinec

Budou tam také

můj přítel
jeho řidič
náš zaměstnanec
tvůj host
ostatní pracovník
váš dobrý kamarád
některá sekretářka
jiná pracovnice

Potřebuji ještě jeden

listek do divadla
vstupenka na koncert

Potřebuji jeden 2, 3, 4

jízdenka na tramvaj
listek na autobus

Potřebuji také páry

letenka
mistenka na vlak
vstupenka na hokej

Activity 10: CONVERSATIONAL DRILL

- 10.a Ask your fellow students about their daily program. (time expressions, conjugation of verbs)

*V kolik hodin vstáváte? Kdy chodíte spát? V kolik hodin máváte oběd? Kdy se vracíte z práce?
A co oni?*

- 10.b Students of what nationalities can study in American schools and universities? (nom. plural of masc. animate nouns)

Studují tam jen Američané? Kterí cizinci tam mohou také studovat? Studují tam i Češi?

- 10.c What products are various nationalities famous for? (nom. plural of masc. animate nouns and acc. sg. or plural)

Co dělají Američané? Myslite, že Němci dělají dobré fotoaparáty?

- 10.d Discuss what members of various nationalities are considered to be famous for, e.g.: (nominative pl. of masc. animate nouns and adj.)

*Myslite, že Němci jsou dobrí vojáci? Jací vojáci jsou Češi? Jsou Američané dobrí obchodníci?
A co Italové?*

- 10.e What are the occupations or positions of people usually invited to Embassy functions? (nominative and gen. plural of masc. animate nouns, gen. singular and plural)

*Účastní se oslav jen pracovníci velvyslanectví?
Kterí představitelé se také účastní? Ze kterých institucí?*

- 10.f Whom do you know? (acc. plural and sg. of animate masc. nouns)

*Znáte nějaké americké diplomaty v Praze?
Které spisovatele čtete?*

Activity 11: SPEAKING ACTIVITY

- 11.a Role playing exercise:

Ask an employee from the administrative section to reserve a couple of tickets for:

- a. The French movie "Napoleon" for August 3rd at 8 p.m. at the Sevastopol Theater (what seats, price).

Jedenáctá lekce

- b. The soccer game Sparta vs. Slavia on October 15, 2 o'clock p.m.
- c. The ice-hockey game ČSSR vs. Sweden at the Winter stadium, played on Sunday, November 28.
- 11.b Find out the following information from your teacher :
- What are the major theaters in Prague, what is their repertoire, which is more popular, plays or musicals, by whom? Are the local composers and playwrights more popular than foreign ones? How much are the tickets? How about smaller theaters?
- 11.c Using the additional material, find out the following:
- a. What types of concerts are typical for Prague, where do they take place, what music do they play? Do many foreign musicians take part in musical performances?
- b. What foreign films are shown in Prague movie theaters? How about American movies? .
- 11.d What kinds of concerts and theater do you like?

Activity 12: OVERHEARD CONVERSATION

- 12.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Včera jsme se s manželkou dívali na programy* _____ (*koncert*) *v* _____ (*Praha*). _____
2. _____ (*Počátek ledna*) *bude probíhat cyklus* _____ (*klavírní skladba*) *ve Smetanově síni*. _____
3. *My oba se zajímáme o* _____ (*klavírní hudba*), *oba jsme* _____ (*pianista*). _____
4. *Chtěli bychom to na celý cyklus, bude to asi pět nebo šest* _____ (*večer*). _____
5. *Já mám* _____ (*známý*) *v předprodeji vstupenek a ten se určitě o* _____ (*váš lístek*) *postará*. _____
6. *Dávali klavírní koncer* _____ (*Čajkovský*) *a pan Páleniček u* _____ (*klavír*) *byl vynikající*. _____
7. *V Tylově divadle dávají "Labutí jezero" v podání* _____ (*Moskevský balet*). _____
8. _____ (*Sovětský umělec*) *budou v Praze jen příští týden*. _____

9. Proto vás chci poprosit o pět _____ (listek).
10. Moje známá z Tylova _____ (divadla) vám určitě _____
(ten listek) zajistí.
-

12.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. A zajímáme se především o _____ .
 2. Ráda vám lístky _____ .
 3. Jaká místa chcete, pane Peterson? Máte zájem o_____ .
 4. Ne, ne, ne, raději _____ .
 5. Tak jaký byl _____ ?
 6. V Tylově divadle dávají _____ .
 7. Sovětští umělci budou v Praze _____ .
 8. Nechceme to představení _____ .
 9. Chtěli bychom jít _____ .
 10. Půjdou s námi i _____ .
-

12.c Answer the following questions on the dialogue:

1. Na jaké programy se Petersonovi dívali?

2. Kdy bude probíhat cyklus klavírních skladeb?

3. O co se Petersonovi zajímají především?

4. Na kolik večerů potřebuje pan Peterson lístky?

5. *Jaké lístky chce pan Peterson raději?*

6. *Jaký koncert byl na programu včera?*

7. *Kde se bude hrát "Labutí jezero"?*

8. *Jak dlouho budou sovětští umělci v Praze?*

9. *Kdo kromě pana Petersona a jeho manželky půjde také na ten balet?*

10. *Kdo zajistí lístky na "Labutí jezero"?*

12.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. Do you think that cultural life in Prague is quite extensive? Why?

2. Are Praguers keen music lovers? On what do you base your opinion?

3. What kind of acquaintances and friends is it apparently desirable to have in Prague in order to get tickets?

4. Why was the piano concert a success?

5. What foreign composers seem to be popular in Prague?

READING

- I. Match the English words below with the corresponding Czech words in the text. Give as many details as you can of what the items contain.

Zemřel národní umělec Jiří Dohnal

Praha 10. září (ČTK) - Ministerstvo kultury ČSR, Svaz českých dramatických umělců a Národní divadlo v Praze oznamují, že v neděli 9. září 1984 zemřel ve věku 79 let národní umělec Jiří Dohnal, nositel Řádu Vítězného února a Řádu práce. Odchodem Jiřího Dohnala ztrácí česká kultura jednu z nejvýraznějších osobnosti našeho divadelního života a čelného představitele socialistického umění.

age	(it) loses
announce	most outstanding
artist	order
departure	personality
(he) died	leading
holder	representative
life	victorious

- II. Do the same with this item.

Koncerty pro Palác

Skutečně reprezentativní otevření své koncertní sezóny připravil Palác kultury koncertem České filharmonie, která přednese ve Sjezdovém sále v sobotu v 19.30 h Dvořákovy Slovanské tance za řízení národního umělce Václava Neumanna. Tento koncert zároveň zahajuje orchestrální cyklus, který Palác kultury věnuje Roku české hudby a ve kterém dále vystoupí Pražský komorní orchestr se sólistou B. Krajným a VSČKO Pardubice se sólistou z. u. L. Malým pod taktovkou z. u. L. Peška.

along with	further
(it) will appear	music
baton	opening
chamber	(it) has prepared
congress	(it) will perform
(it) commences	really
(it) dedicates	representative (of the best)
direction	

Jedenáctá lekce

- III. Do the same with the conclusion of the item.

Roku české hudby jsou také určeny ještě dva cykly: komorní ve Společenském sále - z účinkujících jmenujme alespoň Č. Pavlíka, I. Klánského, V. Kameníkovou, České komorní sólisty - a stylový cyklus S českou hudebnou staletími. Sezónu doplňují Varhanní cyklus, Cyklus nedělních varhanných matiné a již tradiční Recitály mladých umělců. Po novém roce bude zahájen Komorní cyklus k poctě J. S. Bacha a G. F. Händela.

at least	honor
(it) includes	organ
designated	social
hundreds of years	performers

- IV.** Write in the subject (which has a nominative ending), the verb, and, where indicated, the object (case ending) for the main clauses in each of the following sentences.

1. Skutečně reprezentativní otevření své koncertní sezóny připravil Palác kultury koncertem České filharmonie.

subject _____
verb _____
object _____

2. Která přednese ve Sjezdovém sále v sobotu Dvořákovy Slovanské tance.

subject _____
verb _____
object _____

- 3.** *Tento koncert zároveň zahajuje orchestrální cyklus.*

subject _____
verb _____
object _____

- #### **4. Roku české hudby jsou určeny ještě dva cykly.**

subject _____
verb _____
object _____

- ## **5. Sezónu doplňuje Varhanní cyklus.**

subject _____
verb _____
object _____

VOCABULARY LIST

<i>balkón</i> m.	- balcony
<i>báseň</i> f.	- poem
<i>celkem</i>	- in all, altogether
<i>celý</i>	- all, whole, entire
<i>cyklus</i> m.	- cycle
<i>demokratizace</i> f.	- democratization
<i>dívat se</i> (I - imp.)	- to look
<i>festival</i> m.	- festival
<i>filharmonie</i> f.	- philharmonic orchestra
<i>hoch</i> m.	- boy
<i>chudý</i>	- poor
<i>jaro</i> n.	- spring
<i>jestli</i>	- if
<i>kamarád</i> m.	- pal, mate
<i>kdykoliv</i>	- whenever, anytime
<i>klasický</i>	- classical
<i>koncertní</i>	- concert (adj.)
<i>květen</i> m.	- May
<i>listopad</i> m.	- November
<i>lóže</i> f.	- box (in the theater)
<i>milovník</i> m.	- lover
<i>mnohý</i>	- many a (adj.)
<i>možný</i>	- possible
<i>náhodný</i>	- accidental
<i>nejvýznamnější</i>	- most significant, noted
<i>nejsznámější</i>	- best known
<i>obtěžovat</i> (II - imp.)	- to bother
<i>odpoledne</i>	- in the afternoon
<i>operní</i>	- opera (adj.)
<i>originál</i> m.	- original
<i>patřit</i> (III - imp.)	- to belong
<i>pianistka</i> f.	- piano player (female)
<i>poděkovat</i> (II - perf.)	- to thank
<i>pokus</i> m.	- attempt
<i>pokusit se</i> (III - perf.)	- to try, to attempt
<i>poprosit</i> (III - perf.)	- to ask (for)
<i>potlačit</i> (III - perf.)	- to oppress, to suppress
<i>pravda</i> f.	- truth
<i>právě</i>	- just (now)
<i>probíhat</i> (I - imp.)	- to be on, to take place
<i>představit</i> (III - perf.)	- to introduce
<i>představitel</i> m.	- representative
<i>přesně</i>	- exactly
<i>přijízdět</i> (III - imp.)	- to come, to arrive
<i>příležitost</i> f.	- chance, opportunity
<i>příliš</i>	- too (much)
<i>přízemí</i> n.	- orchestra (seat), first floor
<i>seznámit se</i> (III - perf.)	- to meet, to get acquainted
<i>skutečně</i>	- really
<i>složitý</i>	- complicated
<i>slyšet</i> (III - imp.)	- to hear
<i>soubor</i> m.	- group, chorus

Jedenáctá lekce

<i>soudruh</i> m.	- comrade
<i>spojenec</i> m.	- ally
<i>tak zvaný</i>	- so called
<i>tentokrát</i>	- this time
<i>účastnit se</i> (III - imp.)	- to take part
<i>událost</i> f.	- event
<i>uzavírat</i> (I - imp.)	- to close
<i>vadit</i> (III - imp.)	- to mind
<i>včerejší</i>	- yesterday's
<i>večerní</i>	- evening (adj.)
<i>vhodný</i>	- suitable
<i>vojensky</i>	- militarily
<i>výraz</i> m.	- expression, term
<i>vyřizovat</i> (II - imp.)	- to express, to give a message
<i>začínat</i> (I - imp.)	- to begin, to start
<i>zahájení</i> n.	- opening
<i>zajistění</i> n.	- reservation
<i>zajist'ovat</i> (II - imp.)	- to reserve
<i>zážitek</i> m.	- experience
<i>zemřít</i> (I - perf.)	- to die
<i>zjistit</i> (III - perf.)	- to find out
<i>známý</i> m. (adj.)	- acquaintance
<i>znovu, znova</i>	- again
<i>zúčastnit se</i> (III - perf.)	- to take part

Lekce 12 *Volný čas - záliby*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to arrange for the possibility of practicing one's hobby.
2. To be able to find out about what people do in their leisure time.

GRAMMAR GOALS:

1. Instrumental case - nouns and demonstratives.
2. Instrumental case - adjectives and possessives.
3. Relative pronouns - *který, kdo, co*.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Overheard conversation.
3. Maps of the U.S., Europe, etc.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. Does the conversation take place in Czechoslovakia or some other country?
2. Are any of the speakers making a request or is it just a friendly talk?
3. What topic is being discussed?
4. Which speaker is more enthusiastic?
5. List the parts of the conversation you understood.
6. List the words you picked up and do not know the meaning of.
7. Find the following phrases on the tape:

*Díval jsi se včera na televizi?
To tady ještě nebylo.
Já už jsem se dívala na semifinále.
To bylo největší překvapení.
Tak to už byla záležitost jednostranná.
Je víc Američan než Čech.
To přece je nádhera.
Ta může něco dokázat.
To je skutečně první třída.
Nakonec je museli nechat cestovat trochu víc.
Pak z toho měl režim doma v Československu problémy.
No, tak musíš víc hrát.*

Guess what they mean from the context.

Activity 2: ASK CONSIDERATION

You would like to find out if there is anywhere in Prague where you and members of your family could play tennis (swim, ride - whatever sport or hobby you like to indulge in). Realizing that possibilities may be limited for you, but wanting to have an opportunity to pursue your sport or hobby, you approach a Czech member of the Embassy staff or perhaps a Czech acquaintance and ask for advice or suggestions.

You will want to explain to him or her what you and your family are interested in doing, what times and days you have in mind, and how far time constraints will permit you to travel.

When you have the information you need, your next step will be to make the contacts suggested, preferably face-to-face. Be sure you know the best way to introduce yourself and pursue your inquiry with the person you have contacted. If you don't get an immediate answer or are unsuccessful, be prepared to arrange for a follow-up, or seek further suggestions.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Mr. Brown has been settling in pretty well in Prague. He knows his way around Prague, has met a number of people professionally and socially and now he wants to get involved in various activities in his leisure time. For this reason he looks up Mr. Hladík, who is a Czech employee in the administrative section.

Brown: ***Dobrý den, pane Hladík, jak se daří?***

Hladík: ***Děkuji, ujde to. A co vy, pane Brown? Jaký byl váš víkend?***

Brown: ***Právě kvůli tomu jsem přišel. Potřebuji radu, pane Hladík. Vy jste jediný člověk, který mi může pomoci.***

Hladík: ***Prosím, pane Brown. Co si přejete? Pro vás udělám všechno.***

Brown: ***Pane Hladík, mám následující problém. Jak víte, já a moje manželka jsme v Praze už tři měsíce a nyní hledáme nějaký způsob, jak aktivně využít svůj volný čas, zejména víkendy. Jaké možnosti jsou v Praze?***

Hladík: ***No, to záleží na tom, co máte na mysli. Chcete se zabývat nějakým sportem nebo máte zájem o kulturu?***

Brown: ***Víte, my s manželkou se v zásadě zajímáme o tři věci, tenis, plavání a jízdu na koni.***

Hladík: ***No, s plaváním to nebude tak těžké.***

Brown: ***Existuje tady nějaký krytý bazén, který je otevřený i v zimě?***

Hladík: ***Ale ano, myslím, že v Podolí je jeden. Chodí tam hlavně studenti a vůbec mladí lidé. A potom je jeden v Motole, ale nevím, jestli je otevřený celý rok.***

Brown: ***A co jízdá na koni? Mám takový dojem, že se lidé tady zajímají o dostihy, ale rekreačně jezdí zřídka, že?***

Hladík: ***Pokud se týká jízdy na koni, to opravdu nevím. Ale zavolejte na Správu služeb. Tam musí být někdo, kdo má příslušné informace.***

Brown: ***Není na předměstí Prahy jízdárna nebo nějaký jezdecký klub, kde nás nechají jezdit?***

Hladík: ***To také nevím, pane Brown, ale určitě něco najdeme. Nejsem si tím jist, ale myslím, že se dá jezdit ve Stromovce.***

Brown: ***Pane Hladík, poslední dotaz. Před odjezdem do Prahy nám někdo říkal, že někde blízko velvyslanectví jsou tenisové dvorce. Já příliš tenis nehraji, ale manželka nemůže bez tenisu existovat.***

Hladík: *Říkal jste, tenisové kurty blízko velyslanectví. Hmm Jestli se nemýlím, tak jsou velké tenisové kurty na Štvanici, ale tam budete muset zajít osobně. Podobné věci se těžko zařizují telefonicky.*

Brown: *Můžete mi zjistit jméno někoho, kdo je tam zodpovědným pracovníkem?*

Hladík: *Samořejmě, pane Brown, můžete se na mě spolehnout, já tam za-telefonuji.*

Brown: *Děkuji vám za laskavost, pane Hladík. Hned jsem věděl, že se na vás mohu obrátit s prosbou. Jestli něco zjistíte, nechte mi vzkaz u slečny Veselé. Pár dní zde nebudu, vrátím se koncem týdne.*

Brown: GOOD AFTERNOON, MR. HLADÍK. HOW IS EVERYTHING?

Hladík: THANK YOU, SO-SO. AND HOW ABOUT YOU, MR. BROWN? HOW WAS YOUR WEEKEND?

Brown: THAT'S JUST WHY I'VE COME. I NEED YOUR ADVICE, MR. HLADÍK. YOU ARE THE ONLY PERSON WHO CAN HELP ME.

Hladík: YES, MR. BROWN. WHAT WOULD YOU LIKE? I'LL DO WHATEVER I CAN TO HELP YOU.

Brown: I HAVE THE FOLLOWING PROBLEM, MR. HLADÍK. AS YOU KNOW, MY WIFE AND I HAVE BEEN HERE IN PRAGUE FOR ABOUT THREE MONTHS ALREADY, AND NOW WE ARE LOOKING FOR SOME WAY TO USE OUR LEISURE TIME ACTIVELY, ESPECIALLY ON WEEKENDS. WHAT POSSIBILITIES ARE THERE IN PRAGUE?

Hladík: WELL, IT DEPENDS ON WHAT YOU HAVE IN MIND. ARE YOU INTERESTED IN SPORTS, OR IN CULTURE?

Brown: YOU KNOW, MY WIFE AND I ARE BASICALLY INTERESTED IN THREE ACTIVITIES: TENNIS, SWIMMING, AND HORSEBACK RIDING.

Hladík: WELL, AS FAR AS SWIMMING IS CONCERNED, IT WON'T BE SO DIFFICULT.

Brown: IS THERE AN INDOOR POOL HERE WHICH IS ALSO OPEN IN THE WINTER?

Hladík: WELL, YES, I THINK THERE IS ONE IN PODOLÍ. MAINLY STUDENTS AND YOUNG PEOPLE GO THERE. AND THEN THERE IS ANOTHER ONE IN MOTOL, BUT I DON'T KNOW WHETHER IT'S OPEN ALL YEAR ROUND.

Brown: AND HOW ABOUT HORSEBACK RIDING? I HAVE THE IMPRESSION THAT PEOPLE HERE ARE INTERESTED IN HORSE RACES, BUT THEY SELDOM RIDE FOR RECREATION, ISN'T THAT RIGHT?

Hladík: AS FAR AS HORSEBACK RIDING IS CONCERNED, I REALLY DON'T KNOW. BUT CALL DIPLOMATIC SERVICES. THERE MUST BE SOMEONE WHO HAS PERTINENT INFORMATION.

- Brown: ISN'T THERE A RIDING ACADEMY IN THE PRAGUE SUBURBS OR AN EQUESTRIAN CLUB WHERE THEY'D LET US RIDE?
- Hladík: I DON'T KNOW THAT EITHER, MR. BROWN. BUT WE WILL CERTAINLY FIND SOMETHING. I'M NOT POSITIVE, BUT I THINK THAT YOU CAN RIDE IN STROMOVKA.
- Brown: ONE LAST QUESTION, MR. HLADÍK. BEFORE OUR DEPARTURE FOR PRAGUE, SOMEONE TOLD US THAT THERE WERE SOME TENNIS COURTS CLOSE TO THE EMBASSY. I DON'T PLAY TENNIS TOO MUCH, BUT MY WIFE CAN'T LIVE WITHOUT TENNIS.
- Hladík: YOU SAID TENNIS COURTS CLOSE TO THE EMBASSY. HMM . . . IF I'M NOT MISTAKEN, THERE ARE LARGE TENNIS COURTS AT ŠTVANICE, BUT YOU WILL HAVE TO GO THERE IN PERSON. IT IS DIFFICULT TO NEGOTIATE THINGS LIKE THAT OVER THE PHONE.
- Brown: CAN YOU GET ME THE NAME OF THE PERSON WHO IS THE OFFICER IN CHARGE THERE?
- Hladík: CERTAINLY, MR. BROWN. YOU CAN DEPEND ON ME. I'LL CALL THEM.
- Brown: THANK YOU FOR YOUR KINDNESS, MR. HLADÍK. I KNEW RIGHT AWAY THAT I COULD TURN TO YOU WITH A REQUEST. IF YOU FIND OUT SOMETHING LEAVE ME A MESSAGE WITH MS. VESELÁ. I'M NOT GOING TO BE HERE FOR A COUPLE OF DAYS. I'LL BE BACK BEFORE THE END OF THE WEEK.

3.a What Did They Say?

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue.

1. *Jak zlouho jsou už pan Brown a jeho manželka v Praze?*
2. *O které sporty se zajímají?*
3. *Který krytý bazén je otevřený i v zimě?*
4. *Kdo tam hlavně chodí?*
5. *Kdo může mít nějaké informace, pokud se týká jízdy na koni?*
6. *Kde se asi může jezdit na koni?*
7. *Kde jsou velké tenisové kurty?*
8. *Proč musí pan Brown zajít na Štvanici osobně?*
9. *U koho může pan Hladík nechat vzkaz?*
10. *Kdy se pan Brown vrátí?*

3.b Work with the Dialogue (1)

3.b.1 Try filling in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: ____ ý den, pane Hladík, jak se ____?

H: ____ uji, ujde to. A co vy, ____e Brown? Jaký byl váš víkend?

B: Právě kvůli ____u jsem přišel. ____ uji radu, ____e Hladík. Vy jste jediný člověk, který mi ____e pomoci.

H: ____im, ____e Brown. Co si ____ete? Pro vás ____ám všechno.

B: ____e Hladík, ____ám následující problém. Jak ____te, já a moje manželka jsme v Praze už tři ____e a nyní ____áme nějaký způsob, jak aktivně využít svůj volný čas, zejména ____y. Jaké ____i jsou v Praze?

H: No, to ____i na tom, co ____te na myslí. ____ete se zabývat nějakým ____em nebo máte zájem o ____u?

B: ____te, my s ____ou se v zásadě ____áme o tři ____i, tenis, plavání a ____u na koni.

H: No, s ____ím to nebude tak ____é.

B: ____uje tady nějaký ____ý bazén, ____ý je otevřený i v ____ě?

H: Ale ano, ____ím, že v Podolí je jeden. Chodí tam hlavně ____i a vůbec ____i lidé. A potom je jeden v ____e, ale ____ím, jestli je ____ý celý rok.

B: A co jízda na ____i? Mám ____ý dojem, že se lidé tady ____ají o dostiň, ale rekreačně ____i zřídka, že?

H: Pokud se týká ____y na ____i, to opravdu ____ím. Ale zavolejte na ____u služeb. Tam ____í být někdo, kdo má ____é informace.

B: Není na předměstí ____y jizdárna nebo nějaký ____ý klub, kde nás ____ají jezdit?

H: To také ____ím, ____e Brown, ale určitě něco ____eme. Nejsem si tím jist, ale ____ím, že se dá jezdit ve Stromovce.

B: ____e Hladík, poslední dotaz. Před ____em do Prahy nám někdo říkal, že někde blízko velvyslanectví jsou ____é divorce. Já příliš tenis nehraji, ale manželka ____e bez ____u existovat.

H: Říkal jste ____é kurty blízko velvyslanectví. Hmm... Jestli se

____ím, tak jsou ____é ____é ____y na Štvanici, ale tam
____ete muset zajít osobně. ____é ____i se těžko zařizují telefonicky.

B: ____ete mi zjistit jméno někoho, kdo je tam ____ým
____em?

H: Samozřejmě, ____e Brown, ____ete se na mě spolehnout, já tam
____uji.

B: ____uji vám za laskavost, ____e Hladík. Hned jsem věděl, že se na vás mohu obrátit
s ____ou. Jestli něco ____íte, nechte mi vzkaz u ____y Veselé. Pár
dní zde ____u, ____ím se ____em týdne.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

B: Dobr_ den, pan_ Hladík, jak se dař_?

H: Děk_ ___, ujde to. A co vy, pan_ Brown? Jak_ byl váš víkend?

B: Právě kvůli tom_ jsem přišel. Potřeb_ __ rad_, pan_ Hladík. Vy jste jedin_ člověk,
kter_ mi můž_ pomoci.

H: Pros_ __, pane Brown. Co si přej_ __? Pro vás uděl_ __ všechno.

B: Pan_ Hladík, m_ __ následující problém. Jak v_ __, __ a moje manželka jsme v Praze
už tři měsíc_ a nyní hled_ __ nějak_ způsob, jak aktivně využít svůj voln_ čas,
zejména víkend_. Jak_ možnost_ jsou v Praze_?

H: No, to zálež_ na t_ __, co m_ __ na mysl_. Chc_ __ se zabývat nějak_ sport_ __
nebo m_ __ zájem o kultur_?

B: V_ ___, my s manželk_ __ se v zásad_ zajím_ __ o tři věci, tenis, plavání a jízd_ na
kon_.

H: No, s plaván_ __ to nebud_ tak těžk_.

B: Exist_ __ tady nějak_ kryt_ bazén, kter_ je otevřen_ i v zim_?

H: Ale ano, mysl_ __, že v Podolí je jeden. Chod_ tam hlavně student_ a vůbec mlad_ lid_. A potom je jeden v Motol_, ale nev_ __, jestli je otevřen_ cel_ rok.

B: A co jízda na kon_? M_ __ takov_ dojem, že se lid_ tady zajím_ __ o dostihy, ale
rekreačně jezd_ zřídka, že?

H: Pokud se týká jízd_ na kon_, to opravdu nev_ __. Ale zavolejte na Správ_ služeb. Tam
mus_ být někdo, kdo m_ __ příslušn_ informace.

B: Není na předměst_ Prah_ jízdárna nebo nějak_ jezdeck_ klub, kde nás
nech_ __ jezdit?

- H: To také nev___, pan__ Brown, ale určitě něco najd___. Nejsem si t___ jist, ale mysl___, že se dá jezdit ve Stromovc__.
- B: Pan__ Hladík, posledn__ dotaz. Před odjezd__ do Prahy nám někdo říkal, že někde blízko velvyslanectv__ jsou tenisov__ dvorc__. Já příliš tenis nehraj__, ale manželka nemůž__ bez tenis__ existovat.
- H: Říkal jste tenisov__ kurt__ blízko velvyslanectv__. Hmm... Jestli se nemýl __, tak jsou velk__ tenisov__ kurt__ na Štvanic__, ale tam bud__ muset zajít osobně. Podobn__ věc__ se těžko zařiz__ telefonicky.
- B: Můž__ mi zjistit jméno někoho, kdo je tam zodpovědn__ pracovník__?
- H: Samozřejmě, pan__ Brown, můž__ se na mě spolehnout, já tam zatelefon__.
- B: Děk__ vám za laskavost, pan__ Hladík. Hned jsem věděl, že se na vás moh__ obrátit s prosb___. Ještě něco zjist___, nechte mi vzkaz u slečn__ Vesel__. Pár dní zde nebud__, vrát__ se konc__ týdn__.

3.c NARRATIVE (1)

Pane Brown,

volal pan Vašátko ze Správy služeb ohledně jízdy na koni. Podařilo se mu najít někoho, kdo je členem jezdeckého klubu v Chuchli a spolupracuje se Správou. Je to nějaký pan Kováříček. Ten má na starosti několik koní, které půjčuje s doprovodem, ale jen v sobotu a v neděli. Jestli máte zájem, zavolejte ho, prosím, večer po šesté hodině. Jeho telefonní číslo je 334 098. Ohledně jízdárny na Kampě říkal, že všichni koně jsou jen pro členy klubu a to jen pro soutěžní jízdy.

Veselá

3.d Work with the Narrative

3.d.1 When you are familiar with the narrative, your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. Refer back to the transcript if you have difficulty.

1. *Kde pracuje pan Vašátko?*
2. *Ohledně čeho volal?*
3. *Koho se mu podařilo najít?*
4. *Co má na starosti pan Kováříček?*
5. *Kdy se tam může jezdit?*
6. *Co říkal, pokud se týká jízdárny na Kampě?*

Activity 4: SAMPLE DIALOGUE (2)

Mr. Brown visits the Štvanice tennis courts and tries to find out whether his wife can use the tennis courts, when, and under what conditions.

Brown: *Dobrý den, já jsem Brown z Amerického velvyslanectví. Tady je moje diplomatická průkazka. Hledám pana Slavíčka.*

Slavíček: *Dobrý den. Já jsem Slavíček. Co si přejete, prosím?*

Brown: *Přišel jsem ohledně tenisu. Myslím, že pan Hladík už s vámi mluvil, že ano?*

Slavíček: *Mluvil jsem s panem Hladíkem včera. Říkal mi, že vaše manželka chce u nás hrát tenis.*

Brown: *Zcela správně. Víte, Štvanice je pro nás velmi výhodná, není příliš daleko od našeho bytu a jak vidím, máte zde poměrně hodně kurtů.*

Slavíček: *No, pane Brown, ono to není tak jednoduché. Víte, my v zásadě nejsme žádný veřejný podnik.*

Brown: *Promiňte, já vám nerozumím.*

Slavíček: *No, říkám, že nejsme veřejný podnik a že ne každý, kdo sem přijde, může hrát.*

Brown: *Aha, už vám rozumím. Existují nějaká omezení, že? Můžete mi tedy říci, za jakých podmínek zde můžeme hrát?*

Slavíček: *Podívejte se, pane Brown. Štvanice je pod patronátem Dopravních podniků města Prahy. To znamená, že jen zaměstnanci tohoto podniku, kteří jsou také členy ROH, mohou používat naše dvorce.*

Brown: *Takže myslíte, že to nebude možné?*

Slavíček: *To jsem neřekl. Kromě zaměstnanců Dopravních podniků zde hrají také žáci střední školy v Praze 6.*

Brown: *Pane Slavíček, budu vám velmi zavázán, jestli nám pomůžete. Manželka hraje tenis velmi dobře a ráda se stane členkou vašeho klubu, jestli je to nutné.*

Slavíček: *Jak často sem chce chodit a ve které dny?*

Brown: *Myslím, že jednou, dvakrát týdně a také v sobotu a neděli.*

Slavíček: *Dobrě, pane Brown. Uvidím, co se dá dělat. Promluvím se soudružkou Heřmánkovou, která má na starosti hrací plány a se sportovním tajemníkem Dopravních podniků.*

Brown: **Kdy mi můžete dát vědět?**

Slavíček: **Zavolejte mi začátkem příštího týdne, řekněme v úterý. Tady je moje telefonní číslo.**

Brown: **S radostí, pane Slavíček a doufám, že to vyjde.**

Brown: HELLO, I'M JAMES BROWN FROM THE AMERICAN EMBASSY. HERE IS MY DIPLOMATIC I.D. I'M LOOKING FOR MR. SLAVÍČEK.

Slavíček: HELLO, I'M SLAVÍČEK. WHAT CAN I DO FOR YOU?

Brown: I CAME TO ASK ABOUT TENNIS. I THINK MR. HLADÍK HAS SPOKEN TO YOU, HASN'T HE?

Slavíček: I SPOKE WITH MR. HLADÍK YESTERDAY. HE TOLD ME THAT YOUR WIFE WANTS TO PLAY TENNIS HERE.

Brown: THAT'S RIGHT. YOU SEE, ŠTVANICE IS VERY CONVENIENT FOR US. IT ISN'T FAR FROM OUR APARTMENT, AND I CAN SEE YOU HAVE A LOT OF COURTS HERE, RELATIVELY SPEAKING.

Slavíček: WELL MR. BROWN, IT ISN'T SO EASY. YOU KNOW, WE ARE NOT REALLY A PUBLIC FACILITY.

Brown: EXCUSE ME, I DON'T UNDERSTAND.

Slavíček: WELL, I'M SAYING THAT WE ARE NOT A PUBLIC FACILITY AND NOT EVERYBODY WHO JUST WALKS IN CAN PLAY HERE.

Brown: I SEE, I UNDERSTAND NOW. THERE ARE SOME RESTRICTIONS, RIGHT? CAN YOU TELL ME UNDER WHAT CONDITIONS WE CAN PLAY HERE?

Slavíček: LOOK, MR. BROWN, ŠTVANICE IS UNDER SPONSORSHIP OF THE DOPRAVNÍ PODNIKY MĚSTA PRAHY. THAT MEANS THAT ONLY THE EMPLOYEES OF THIS COMPANY, WHO ARE ALSO UNION MEMBERS, CAN USE OUR COURTS.

Brown: SO YOU THINK IT WON'T BE POSSIBLE?

Slavíček: I DIDN'T SAY THAT. ASIDE FROM THE DOPRAVNÍ PODNIKY EMPLOYEES, STUDENTS FROM A HIGH SCHOOL IN PRAGUE 6 ALSO PLAY HERE.

Brown: MR. SLAVÍČEK, I'LL BE VERY MUCH OBLIGED IF YOU COULD HELP US. MY WIFE PLAYS TENNIS VERY WELL AND WILL GLADLY BECOME A MEMBER OF YOUR CLUB IF NECESSARY.

Slavíček: HOW OFTEN DOES SHE WANT TO COME HERE AND ON WHAT DAYS?

- Brown: I THINK ONCE OR TWICE A WEEK AND THEN ON SATURDAYS AND SUNDAYS, TOO.
- Slavíček: ALL RIGHT, MR. BROWN. I'LL SEE WHAT CAN BE DONE. I'LL TALK TO COMRADE HERMÁNKOVÁ, WHO IS IN CHARGE OF PLAYING SCHEDULES AND TO THE SPORTS SECRETARY OF THE DOPRAVNÍ PODNIKY.
- Brown: WHEN CAN YOU LET ME KNOW?
- Slavíček: CALL ME AT THE BEGINNING OF NEXT WEEK, LET'S SAY ON TUESDAY. HERE IS MY TELEPHONE NUMBER.
- Brown: WITH PLEASURE, MR. SLAVÍČEK, AND I HOPE IT'LL WORK OUT.
-

4.a What Did They Say?

4.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Koho hledá pan Brown na Štvanici?*
 2. *Kdo už mluvil s panem Slavičkem?*
 3. *Ohledně čeho přišel pan Brown?*
 4. *Proč jsou kurty na Štvanici výhodné pro pana Browna a jeho manželku?*
 5. *Kdo může hrát tenis na Štvanici?*
 6. *Jak často a kdy chce paní Brownová chodit na tenis?*
 7. *S kým musí ještě pan Slavíček promluvit?*
 8. *Co má na starosti soudružka Hermánková z Dopravních podniků?*
 9. *Kdy může pan Brown zavolat na Štvanici?*
-

4.b Work with the Dialogue (2)

4.b.1 Try filling in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: _____ ý den, já jsem Brown z _____ ého velvyslanectví. Tady je moje _____ á průkazka. _____ ám _____ a Slavíčka.

S: Dobrý den. Já jsem Slavíček. Co si _____ ete, _____ ím?

Dvanáctá lekce

- B: Přišel jsem ohledně _____. ____í, že pan Hlažík už s vámi mluvil, že ano?
- S: Mluvil jsem s ___em ____em včera. Říkal mi, že ___e manželka ___e u nás hrát tenis.
- B: Zcela správně. __íte, Štvanice je pro nás velmi _____, není příliš daleko od ___eho ___u a jak ___í, máte zde poměrně hodně ____ů.
- S: No, ___e Brown, ono to není tak _____. __íte, my v zásadě nejsme ____ý ____ý podnik.
- B: Promiňte, já vám _____ím.
- S: No, ___ám že nejsme ____ý podnik a že ne ____ý, kdo sem ___e, ___e hrát.
- B: Aha, už vám _____ím. _____ ují _____á omezení, že? ___ete mi tedy říci, za jakých podmínek zde ___eme hrát?
- S: Podívejte se, ___e Brown. Štvanice je pod _____em _____ich ____ů města Prahy. To znamená, že jen zaměstnanci tohoto _____u, ___í jsou také ____y ROH, mohou používat ___e dvorce.
- B: Takže ___íte, že to ___e ____é?
- S: To jsem neřekl. Kromě ____ů _____ich ____ů zde hrají také žáci střední ____y v Praze 6.
- B: ___e Slavíček, ___u vám velmi zavázán, jestli nám ___ete. Manželka ___e tenis velmi dobře a ráda se stane ___ou ___eho ___u, jestli je to nutné.
- S: Jak často sem ___e chodit a ve ____é dny?
- B: _____ím, že ___ou, dvakrát týdně a také v _____u a v ____i.
- S: Dobře, ___e Brown. ___ím, co se dá dělat. _____ím se ___ou Heřmánkovou, ___á má na _____i hrací ____y a se ___ím _____em Dopravních podniků.
- B: Kdy mi ___ete dát vědět?
- S: Zavolejte mi _____em _____ího týdne, řekněme v úterý. Tady je moje telefonní číslo.
- B: S _____í, ___e Slavíček a ___ám, že to vyjde.

4.b.2 Following the same procedure as in 4.b.1, try to fill in the missing endings.

B: Dobr_ den, já jsem Brown z Americk_ _ _ velvyslanectv_. Tady je moje diplomatick_ průkazka. Hled_ _ pan_ Slavíček.

S: Dobr_ den. Já jsem Slavíček. Co si přej_ _ _, pros_ _ ?

B: Přišel jsem ohledně tenis_. Myslím, že pan Hladík už s vámi mluvil, že ano?

S: Mluvil jsem s pan_ _ Hladík_ _ včera. Říkal mi, že vaš_ manželka chc_ u nás hrát tenis.

B: Zcela správně. V_ ___, Štvanice je pro nás velmi výhodn_, není příliš daleko od naš_ __ byt_ a jak vid_ __, m_ __ zde poměrně hodně kurt_.

S: No, pan_ Brown, ono to není tak jednoduch_. V_ ___, my v zásad_ nejsme žádn_ veřejn_ podnik.

B: Promiňte, já vám nerozum_ __.

S: No, řík_ __, že nejsme veřejn_ podnik a že ne každ_, kdo sem přijd_, můž_ hrát.

B: Aha, už vám rozum_ __. Exist_ __ nějak_ omezení, že? Můž_ __ mi tedy říci, za jak_ __ podmínek zde můž_ __ hrát?

S: Podívejte se, pan_ Brown. Štvanice je pod patronát_ __ Dopravn_ __ __ podnik_ města Praha_. To znamen_ __, že jen zaměstnanc_ t_ __ __ __ podnik_, kteř_ jsou také členy ROH, moh_ __ používat naš_ dvorc_.

B: Takže mysl_ __, že to nebud_ možn_ ?

S: To jsem neřekl. Kromě zaměstnanc_ Dopravn_ __ __ podnik_ zde hraj_ také žák_ středn_ škol_ v Praze_ 6.

B: Pan_ Slavíček, bud_ vám velmi zavázán, jestli nám pomůž_ ___. Manželka hraj_ tenis velmi dobr_ a rád_ se stan_ členk_ vaš_ __ klub_, jestli je to nutn_.

S: Jak často sem chc_ chodit a ve kter_ dn_ ?

B: Mysl_ __, že jedn_ __, dvakrát týdně a také v sobotu a v neděl_.

S: Dobrě, pan_ Brown. Uvid_ __, co se dá dělat. Promluv_ __ se soudružk_ __ Heřmánkov_ __, kter_ má na starost_ hrac_ plán_ a se sportovní tajemník_ __ Dopravn_ __ __ podnik_.

B: Kdy mi můž_ __ dát vědět?

S: Zavolejte mi začátk_ __ příšt_ __ __ týdn_, řekněme v úter_. Tady je moje telefonní číslo.

B: S radost_, pan_ Slavíček a douf_ __, že to vyjd_.

4.c NARRATIVE (2)

Pane Brown,

volal pan Slavíček ze Štvanice a velmi se omlouval, že Vaše paní nemůže hrát tento čtvrtok večer. Říkal něco o problému s osvětlením a že momentálně nemají nikoho, kdo to může opravit. Nejbližší volný termín je sobota 3. srpna odpoledne ve dvě hodiny. Jestli se to Vaši paní nehodí, zavolejte ho, prosím Vás, co nejdříve.

Veselá

4.d Work with the Narrative

4.d.1 When you are familiar with the narrative, your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. Refer back to the transcript if you have difficulty.

1. *Kdo volal ze Štvanice?*
 2. *Proč se pan Slavíček omlouval?*
 3. *S čím mají problémy na Štvanici?*
 4. *Kdy je nejbližší volný termín pro paní Brownovou?*
 5. *Co musí udělat pan Brown?*
 6. *Kdy musí zavolat pana Slavíčka?*
-

4.c Fill in the blanks with appropriate endings.

Pan Brown a jeho manželka se zajímají nejen o kulturn_ život v Praze_, ale také mají řad_ sportovn_ zájm_. Brownovi se chtějí ve voln_ čas_ zabývat tenis_, jízd_ na kon_ a plaván_ . Pokud se tyká tenis_, pan Brown musel zajít za zodpovědn_ pracovník_ pan_ Plach_ , se kter_ si pohovořil o to_, jak_ možnost_ vůbec existují. Pan Plachý říkal, že jejich kurt_ jsou závodn_ a že tam může hrát jenom ten, kdo je zaměstnanc_ jejich podnik_ a nebo člen_ jejich sportovn_ klub_. Vedoucí kurt_ musí ale ještě promluvit s pan_ Voln_ , kter_ je sportovn_ tajemnic_ podnik_. Pan Plachý si myslí, že existuje několik možnost_, jak tuto věc zařídit. Slíbil, že počátk_ příšt_ týdn_ bude o tom pan_ Brown_ informovat.

S plaván_ to bylo jednoduch_, protože v Praze_ je několik kryt_ _ _ bazén_, kam může chodit každ_, kdo má o plaván_ zájem. Pro rodin_ pan_ Brown_ je výhodn_ kryt_ bazén na Vinohradech, kam mohou jezdit metr_ _ nebo tramvaj_ a stanice metr_ i zastávka tramvaj_ jsou přímo před bazén_.

S jízd_ na kon_ je to velmi složit_ a možnost_ jsou dost mal_. Pražan_ se sice zajímaj_ o dostih_, ale jezdeck_ sport_ se příliš nezabývaj_. S tímto problém_ se bude muset pan Brown obrátit na pan_ Horák_, kter_ je jedin_ človék_, kter_ mu může v tomto případ_ pomoci.

NOTES

Kvůli tomu jsem přišel.	- That's why I have come.
To záleží na tom ...	- It depends on ...
Nejsem si jist.	- I'm not positive (sure).
Můžete se na mě spolehnout.	- You can depend on me.
Budu vám velmi zavázán.	- I'll be very much obliged to you.
Jednou, dvakrát týdně.	- Once or twice a week.
Uvidím, co se dá dělat.	- I'll see what can be done.
Kdy mi můžete dát vědět?	- When can you let me know?
Podařilo se mu ...	- He succeeded in ...
Jestli se to vaší paní nehodí, ...	- If it doesn't suit your wife ...
Má na starosti hrací plány.	- He/she is in charge of playing schedules.

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS I

5.a Reverse Drill

5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B
<i>Stal (-la) se</i> <i>On (ona) je</i> <i>Byl (-la)</i> <i>Mluvil (-la) jsem už s (ten) (ta)</i>	<i>učitel učitelka konzul konzulka velvyslanec velvyslankyně poradce ministr právník lékař doktor doktorka novinář tajemnice úřednice prezident člen klubu členka klubu</i>
<i>Jezdíme do práce Budeme jezdit</i>	<i>metro auto tramvaj autobus vlak</i>
<i>Stalo se to Festival bude probíhat</i>	<i>konec týdne počátek měsíce</i>
<i>Zabývali se</i>	<i>historie filozofie literatura hudba ten případ ten problém kultura spousta věcí studium jazyků ta otázka</i>

5.b GRAMMAR NOTE

Instrumental case

5.b.1 The instrumental case derives its name from the fact that it most commonly denotes the instrument or means by which an action is carried out, for example:

- a. Here it denotes the instrument of an action:

Napsal to tužkou.

He wrote it in pencil.

Ukázal to rukou.

He pointed at it with his hand

- b. It is also used to indicate the means of transportation (as in Lesson 6).

Jezdí do práce metrem.

He goes to work by metro.

Pojedeme tam autem.

We will go there by car.

Other uses:

- c. In certain time expressions:

Počátkem ledna.

At the beginning of January.

Koncem příštího týdne.

At the end of the next week.

These uses must always be followed by a time reference, e.g., month, year, etc.

- d. Denoting going "through" or "along" something.

Jeli jsme parkem.

We went through the park.

Pojedete Karmelitskou ulici.

You'll go along Karmelitská ulice.

- e. After some verbs in constructions involving designation in some sense: occupation, position, status, etc.

Masaryk se stal prvním prezidentem Československa.

Masaryk became the first president of Czechoslovakia.

Manželka se stane členkou vašeho klubu.

My wife will become a member of your club.

Praha je hlavním městem ČSSR.
Prague is the capital of Czechoslovakia.

Můj otec je učitelem.
My father is a teacher.

The nominative case is being used more and more in the above examples, particularly in colloquial usage. The nominative may imply a permanent status ("he is trained for it") while the instrumental implies current occupation or profession.

Můj otec je učitel. (he is qualified as a teacher)
My father is a teacher.

Můj otec je učitelem. (he is working as a teacher at present)
My father is a teacher.

f. After certain verbs:

zabývat se	- to occupy oneself with, to deal with
šetřit	- to economize on-
trpět	- suffer from

Zabývá se literaturou.
He occupies himself with literature.

Šetřil papirem.
He economized on paper.

Trpěl bolestmi hlavy.
He suffered from headaches.

g. The instrumental case also occurs after certain prepositions. Most frequent is the preposition **s (se)** - with, e.g.:

Mluvil jsem s panem Hladíkem.
I talked to Mr. Hladík.

Promluvím se sestrou pana Nováka.
I'll talk to Mr. Novák's sister.

With some prepositions it reinforces the meaning of "location" as opposed to "motion toward" (Lesson 6, Grammar Note 4).

pod *Ten koš je pod stolem.*
The wastebasket is under the table.

nad *Obraz prezidenta je nad psacím stolem.*
The picture of the president is above the desk.

před *Zastávka tramvaje je před kostelem.*
The streetcar stop is in front of the church.

za *Parkoviště je za tou velkou budovou.*
The parking lot is **behind** the big building.

mezi *Je to mezi tím kostelem a tou budovou.*
It's **between** the church and that building.

5.b.2 Instrumental singular endings - nouns and demonstratives

- a. All masculine nouns take the ending **-em** in the instrumental singular.

Mluvil jsem s panem velvyslancem.
I talked to the Ambassador.

Chcete se zabývat sportem?
Do you want to go in for ("to occupy yourself with") a sport?

Je to nad ním kalendářem.
It's above (over) the calendar.

- b. Hard feminine nouns take the ending **-ou** while all soft feminine nouns take the ending **-í**.

Mohu se na vás obrátit s prosbou?
Can I ask you for a favor?

Knihovna je hned za touto kanceláří.
The library is right behind this office.

Promluvím se svou přítelkyní.
I'll talk to my girlfriend.

- c. Most neuter nouns take the ending **-em**. Those ending in **-í** in the nominative take the ending **-ím**.

Jel jsme tam autem.
We went there by car.

Kostel uvidíte za tím parkovištěm.
You'll see the church behind the parking lot.

Hosté byli spokojeni s ubytováním.
The guests were satisfied with the accommodations.

- d. Masculine nouns ending in **-ek**, **-ec** always lose the **-e-** in the instrumental. Those ending in **-en** may or may not lose the **-e-**.

nom. sg.	instr. sg.
----------	------------

<i>začátek</i>	<i>začátkem</i>
<i>konec</i>	<i>koncem</i>

but <i>kořen</i>	<i>kořenem</i>
------------------	----------------

- e. The demonstratives have the following instrumental singular forms:

nom. sg.	instr. sg.
ten (to)	tím (to)
ta (to)	tou (to)
to (to)	tim (to)

5.c Tryout

5.c.1 Fill in appropriate instrumental forms of the nouns and demonstratives in parentheses.

1. *Když tady chcete hrát tenis, musíte se stát _____ (člen) klubu.*
2. *Stalo se to _____ (počátek) týdne.*
3. *Spěchal a proto musel šetřit _____ (čas).*
4. *Břevnov začíná za _____ (toto náměstí).*
5. *Před _____ (velvyslanectví) stálo několik aut.*
6. *Co je za _____ (ta kancelář)?*
7. *Můžete přijít _____ (konec) měsíce?*
8. *Stala se _____ (učitelka) hudby.*
9. *Nejdříve půjdete _____ (tento park) a potom _____ (Letenská třída).*
10. *Musíte také promluvit s _____ (náměstek) ministra.*
11. *Za _____ (toto hřiště) bude nová restaurace.*
12. *Stal se znova _____ (prezident) v roce 1984.*
13. *Musíme šetřit _____ (papír).*
14. *Nerad chodím _____ (tato ulice).*
15. *K obědu jsme měli vepřovou pečení s _____ (knedlík) a se _____ (zelí).*
16. *Čekali jsme na pana Veselého před _____ (stanice) metra.*
17. *Ještě jsme o tom s _____ (paní velvyslankyně) nemluvili.*
18. *Nad _____ (město) stál starý hrad.*

19. Nejdříve byl _____ (učitel) a potom se stal _____ (ředitel) školy.
20. Děti si hrály s _____ (rádio) a _____ (magnetofon).
21. Co bylo pod _____ (okno), psací stůl nebo kreslo?
22. Visí to nad _____ (ten kalendář).
23. Jak jezdíte do práce, _____ (metro) nebo _____ (tramvaj)?
24. Za _____ (tato čtvrt') jsou pěkné zahrady.
25. On nebyl _____ (spisovatel), ale _____ (malíř).
26. Přišel tam se svým _____ (přítel) a jeho _____ (bratrancem).
27. Sejdeme se před _____ (začátek) představení.
28. Zabýval se _____. (ten případ) už dlouho.
29. Někdy jezdil do školy _____ (vlak) a někdy _____ (autobus).
30. Co je za _____ (ta místnost)?
31. Musím se na vás obrátit s _____ (prosba).
32. Ta škola je mezi _____ (ten park) a _____ (řeka Vltava).
33. Uvidíte to hned za _____ (ta věž).
34. Zabýval se _____ (historie) nebo _____ (filosofie)?
35. Proč jste to psali _____ (tužka)?
36. Koš na papíry je za _____ (to křeslo).
37. Oni se také zabývali _____ (studium) cizích jazyků.
38. _____ (Tato ulice) se tam nedostanete.
39. V divadle jsme měli místa mezi _____ (pan Nosek) a jeho _____ (přítelkyně).
40. Musíme to napsat _____ (pero).

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>On (ona) si promluví s (se)</i>	<i>nový starý český americký politický příjemný zajímavý známý moderní hlavní kulturní nejvýznamnější vynikající mladý zahraniční</i>	<i>ředitel pán slečna sekretářka pracovník pracovnice tajemník spisovatel velvyslanec velvyslankyně politik dramatik pedagog</i>
<i>Sejdou se tam s (se)</i>		
<i>Seznámil (-la) se s (se)</i>		
<i>Přišel (-la) tam s (se)</i>		
	<i>můj tvůj náš váš její jeho jejich</i>	<i>bratr sestra matka bratranec sestřenice tchán tchyně</i>

6.a.2 Follow the same procedure as in 6.a.1 with the following:

A	B	C
<i>Je to</i>	<i>nad</i>	<i>řeka</i>
<i>Najdete to</i>	<i>pod</i>	<i>most</i>
<i>Stojí</i>	<i>před</i>	<i>restaurace</i>
<i>Vidíte to tam</i>	<i>za</i>	<i>kostel</i>
		<i>park</i>
		<i>tato ulice</i>
		<i>ta budova</i>
		<i>křižovatka</i>
		<i>náměstí</i>
		<i>parkoviště</i>
		<i>ulice</i>
	<i>mezi</i>	<i>ta budova a ten dům</i>
		<i>stůl a knihovna</i>
		<i>ta ulice a řeka</i>

6.b GRAMMAR NOTE

Instrumental case - adjectives and possessives in the instrumental singular

6.b.1 Adjectives

Adjectives have the following instrumental singular endings:

hard adj.	masc. fem. neuter	<i>nový</i> <i>nová</i> <i>nové</i>	<i>novým</i> <i>novou</i> <i>novým</i>
soft adj.	masc. fem. neuter	<i>moderní</i> <i>moderní</i> <i>moderní</i>	<i>moderním</i> <i>moderní</i> <i>moderním</i>

Possessives

6.b.2 Possessives have the following endings:

nominative singular	instrumental singular
<i>můj</i> <i>má (moje)</i> <i>mé (moje)</i>	<i>mým</i> <i>mou</i> <i>mým</i>
<i>tvůj</i> <i>tvá (tvoje)</i> <i>tvé (tvoje)</i>	<i>tvým</i> <i>tvou</i> <i>tvým</i>
<i>nás</i> <i>naše</i> <i>naše</i>	<i>naším</i> <i>naší</i> <i>našim</i>
<i>vás</i> <i>vaše</i> <i>vaše</i>	<i>vaším</i> <i>vaší</i> <i>vašim</i>
<i>její</i> <i>její</i> <i>její</i>	<i>jejím</i> <i>její</i> <i>jejím</i>

6.c Tryout

6.c.1 Fill in the blanks with the appropriate instrumental singular endings of the nouns, adjectives and pronouns in parentheses.

1. Už se znáte s _____ (*náš nový konzul*)?
2. Můžete přijít _____ (*konec*) tohoto a nebo _____ (*počátek*) příštího týdne.
3. Zabýval se nejen _____ (*moderní literatura*), ale také _____ (*divadlo*).
4. Pod _____ (*Václavské náměstí*) jsou dvě stanice metra.
5. Musím vás seznámit s _____ (*tento důležitý problém*).
6. Budova, kterou hledáte, je tam za _____ (*ten kostel*) s _____ (*ta vysoká věž*).

7. *Musel šetřit* _____ (*volný čas*), měl ho málo.
8. *Trpěl* _____ (*nemoc*), se _____ (*která*) měl často problémy.
9. *Budova parlamentu* je mezi _____ (*Národní muzeum*) a _____ (*Hlavní nádraží*.)
10. *Stal se* _____ (*nejvýznamnější český spisovatel*).
11. *V Praze jsou často problémy s* _____ (*maso*) a _____ (*čerstvá zelenina*).
12. *Jeho bratr* byl _____ (*vedoucí pracovník*) *ministerstva kultury*.
13. *Už jste o té věci mluvil se* _____ (*soudružka Nová*)?
14. *Mohu se na vás obrátit s* _____ (*následující žádost*)?
15. _____ (*Tento park*) se tam nedostanete, musíte jet _____ (*Soukenická ulice*).
16. *Přišel na večírek s* _____ (*její bratrcnec*).
17. *Malá Strana* je pod _____ (*Pražský hrad*).
18. *Mluvili o tom s* _____ (*váš otec*) a _____ (*vaše matka*).
19. *Německé velvyslanectví* je *hned za* _____ (*Americké velvyslanectví*).
20. *Poznal jsem se tam s* _____ (*tvůj bratr*) a s _____ (*tvá sestra*).

6.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. My son wants to become a lawyer and my daughter a teacher or a doctor.

2. I was very busy at the beginning of the month. I worked ten hours every day.

3. Some people occupy themselves with language studies, others with philosophy or history.

4. You cannot write it in pencil. You'll have to type it.

5. Do you know who became the second president of Czechoslovakia?

6. Which city is the capital of Slovakia and what part of the country is it in?

7. I haven't talked to Mr. Novák yet, but I'll meet him today.

8. Go along this street and then through the park. The metro station is right behind the park.

9. What sport does your wife want to go in for? Tennis or swimming?

10. We talked about that with our manager and his assistant.

11. You can convey that request to our secretary. She will take care of it.

12. Have you ever suffered from a serious illness?

13. They opened the festival with Beethoven's Fifth Symphony.

14. You won't have any problems with accommodations there. There are several big hotels there.

15. The delegation with comrade Alena Nosková, the Minister of Culture, at its head, arrived yesterday. _____
16. They got acquainted with Ms. Sladká, the cultural officer from the Czechoslovak Embassy. _____
17. When will we meet? Before the performance? And where? In front of the restaurant?
18. No cars are allowed to park in front of this building.
19. Do you want to go there by car or by train?
20. What country does Slovakia border on in the South?

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS III

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>Je tam někdo,</i> <i>To je pan Brown,</i> <i>To je ta paní,</i> <i>Pracuje tam člověk,</i> <i>To je něco,</i> <i>V kanceláři není nikdo,</i> <i>To je něco,</i> <i>Nebylo tam nic,</i> <i>To je to rádio,</i> <i>Říkal to někdo,</i> <i>Mluvil o tom každý,</i> <i>Nebyl tam nikdo,</i> <i>To je ta učitelka,</i> <i>Určitě tam bude něco,</i> <i>Nebude to nic,</i> <i>Tu hru zná každý,</i> <i>Říkal to člověk,</i> <i>Nepřestupuje tam nikdo,</i> <i>Sháněl to někdo,</i> <i>Libilo se mi něco,</i> <i>Bydlela tam také ta slečna,</i> <i>To je to víno,</i> <i>To je to kino,</i>	<i>kdo</i> <i>co</i> <i>který</i> <i>která</i> <i>které</i>	<i>mluví dobře česky</i> <i>pracuje na ministerstvu</i> <i>čeká na pana konzula</i> <i>je naším zaměstnancem</i> <i>potřebujeme</i> <i>to může zařídit</i> <i>je velmi důležité</i> <i>se nám líbilo</i> <i>jsme koupili včera</i> <i>to dobře zná</i> <i>byl na konferenci</i> <i>už pracoval v zahraničí</i> <i>učí našeho syna</i> <i>je zajímavé</i> <i>ještě nebylo na programu</i> <i>chodí často do divadla</i> <i>to viděl</i> <i>jezdí na Žižkov</i> <i>to potřeboval</i> <i>stálo hodně peněz</i> <i>ted' mluví s konzulem</i> <i>je z Mělníka</i> <i>hraje jen zahraniční filmy</i>

7.a.2 Follow the same procedure as in 7.a.1.

A	B	C
<p>Říkal to někdo, Věděl to každý, Nebyl tam nikdo,</p> <p>Nebyl tam nikdo, Byl tam někdo, Říkal to každý,</p> <p>Potkal tam někoho, Byl tam někdo, o Těšil se na to každý,</p> <p>Mluvili o někom, o Říkal to někdo, o Psal o každém, o</p> <p>Mluvil s někým, s Potkal tam někoho, s Znal každého, s</p>		<p>má dobré informace tam pracoval nestudoval na té škole</p> <p>se ještě nezeptal se paní Nováková bála se zeptali</p> <p>ještě neznal se zajímáte zajímá moderní hudba</p> <p>neměli žádné informace ted' nechci mluvit něco věděl</p> <p>sloužil v Německu byl na konferenci na ministerstvu pracoval</p>
<p>Manželka koupila něco, Potřeboval něco, Nebylo tam nic,</p> <p>Přinesl něco, podle Bylo tam něco, Nebylo tam nic, z</p> <p>Uvidíte tam něco, Přinesl něco, Nedoporučoval nic,</p> <p>Měli jsme doma něco, o Stalo se něco, o Neřeknu nic, o</p> <p>Bylo to něco, s Musel dělat něco, s Není tady nic, s</p>	<p>kdo</p> <p>co</p>	<p>stojí spousty peněz není moc složité nás zajímalo</p> <p>to můžeme udělat se bál jsme to mohli udělat</p> <p>jste ještě nikdy neviděl každý potřeboval dobře neznal</p> <p>každý mluvil vás musím informovat jste ještě neslyšeli</p> <p>byla velmi spokojená měl velké problémy si nejsem jist</p>

Relative pronouns - *který*, *kdo*, *co*

7.b.1 In Lesson 5 we met with relative clauses introduced by the relative pronoun *který*. In this construction the relative pronoun refers to an antecedent which is a noun, e.g.:

Ten pán, který stojí na rohu ulice, je pan Novák.
The man (who is) standing on the street corner is Mr. Novák.

Ta budova, kterou tam vidíte, je muzeum.
The building (which) you see over there is a museum.

Ten diplomat, kterého jste poznal, je pan Brown.
The diplomat (whom) you met is Mr. Brown.

Pani, kterou jste tam viděl, je jeho manželka.
The lady (whom) you saw there is his wife.

- a. However, when the antecedent is one of the following pronouns:

<i>někdo</i>	(someone, somebody)
<i>nikdo</i>	(no one, nobody)
<i>každý</i>	(everyone, everybody)
<i>ten</i>	(that)
<i>všichni</i>	(all)

the relative clause is introduced by *kdo* (who, that), e.g.:

Můžete zjistit jméno někoho, kdo je tam zodpovědným pracovníkem?
Can you get the name of the person (somebody) who is the officer in charge there?

Nemají tam nikoho, kdo to může opravit.
They don't have anyone there who can repair it.

Znal každého, kdo tam pracoval.
He knew everyone who worked there.

The pronouns in both clauses are in the appropriate case (subject, object of a verb, object of a preposition, etc.). The clauses are divided by a comma.

- b. When the antecedent is one of these pronouns:

<i>něco</i>	(something)
<i>nic</i>	(nothing)

the relative clause is introduced by *co* (what, that), e.g.:

To je něco, co neznáte.
It is something (that) you don't know.

Není to nic, co vás může zajímat.
It's nothing (that) could interest you.

Mluvil o něčem, o čem jste ještě neslyšeli.
He talked about something (that) you have not heard of yet.

- c. Here are the forms of **kdo** and **co** in the cases introduced up to now.

nom.	kdo	co
gen.	koho	čeho
acc.	koho	co
loc.	o kom	o čem
instr.	kým	čím

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the blanks in the following relative clauses with appropriate forms of the relative pronouns **který**, **kdo** and **co**.

1. *Nenašel tam nikoho, s _____ si mohl promluvit.*
2. *Čeká na vás někdo, _____ dobře znáte.*
3. *Každý, s _____ o tom mluvil, to už věděl.*
4. *Moderní umění bylo něco, _____ ho velmi zajímalo.*
5. *Každý, _____ pracuje na velyyslanectví, musí studovat cizí jazyky.*
6. *Ta nová sekretářka, se _____ jste ted' mluvil, je velmi dobrá pracovnice.*
7. *Nebylo tam nic, _____ potřeboval.*
8. *Byl tam také pan Styles, _____ je vedoucím zahraničního oddělení.*
9. *Hledám někoho, s _____ si mohu o tom problému promluvit.*
10. *Na večírku byla jedna herečka, _____ hrála ve hře "R.U.R."*
11. *Chci mluvit s někým, _____ to může zařídit.*
12. *Doporučoval mi něco, _____ neznáte.*
13. *Říkal to někdo, _____ ještě neznáte.*
14. *Ten diplomat, _____ je vedoucím delegace, je pracovníkem ministerstva zahraničí.*

15. *Ne každý, _____ tam chodí, se může stát členem klubu.*
16. *Na konferenci neuvidíte nikoho, _____ ještě neznáte.*
17. *Věděl o tom každý, _____ s ním pracoval.*
18. *Musím se zeptat někoho, na _____ se mohu spolehnout.*
19. *Pracuje s panem Hlavatým, _____ zná už několik let.*
20. *Stalo se něco, _____ jsme nečekali.*
21. *Pan Atkinson, _____ sloužil v Německu, je ted' také v Praze.*
22. *Často kupuje něco, _____ vůbec nepotřebuje.*
23. *Nemám nic, podle _____ to mohu udělat.*
24. *Určitě tam najdete někoho, o _____ už jste slyšel.*
25. *Nemusel pracovat s nikym, s _____ nechtěl.*

7.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. There is somebody in the office who wants to talk to you.

2. This is the gentleman who is looking for you.

3. The lady who is waiting for you is Mrs. Celecká.

4. There is something you'll be interested in.

5. The lady you see over there is our consul's wife.

6. Do you know anyone whom I can ask about that?

7. There was no one at the party whom I didn't know.

8. That was something (that) I was afraid of.

9. The performance was something he liked very much.

10. The artist (whom) you are talking about is my friend.

11. Is there anyone with whom I can speak English?

12. The streetcar stop for Smíchov is right around the corner.

13. The car (that) I bought last year didn't cost much.

14. This is something (that) I can't agree with.

15. I'll tell you something (that) you don't have any information about yet.

16. Now I'll tell you something you haven't heard of.

17. Everybody whom I asked about that knew it.

18. I've brought you something you'll certainly like.

19. He recommended a restaurant to me which I had never been to before.

20. Can you tell me something about what happened there?

Activity 8: OVERHEARD CONVERSATION

- 8.a Read the following sentences including the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Pan Novák má opravdu* _____ (*krásná chata*).
 2. *Jak víte, já a manželka jsme v Praze už šest* _____ (*měsíc*).
 3. *No, tak víte, s* _____ (*ten stolní tenis*)
to nebude tak těžké.
 4. *Existují tady někde* _____ (*herna*), *kde mají* _____
(*ping-pongový stůl*)?
 5. *Je tu několik* _____ (*zimní stadion*).
 6. *Při* _____ (*každý kulturní dům*)
existují _____ (*bridžový klub*).
 7. *V každé čtvrti máte jeden nebo dva* _____
(*kulturní dům*).
 8. *Mohl byste mi zjistit, prosím vás, jméno* _____
(*nějaký zodpovědný pracovník*)?
 9. *Dobrý den, já jsem Brown z* _____ (*Americké velvyslanectví*).
 10. *Myslím, že pan Konečný už s* _____ (*vy*) *mluvil, že?*
 11. *Existují* _____ (*nějaká podmínka*), *jak se stát*
členy _____ (*váš bridžový klub*)?
 12. *A tam projednat některé věci se* _____
(*soudružka Čermáková*).
-

- 8.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *Pro vás, víte, že* _____ .
2. *Nyní hledáme nějaký způsob, jak aktivně využít* _____ .
3. *Rádi hrajeme ping-pong, rádi bruslíme,* _____ .

4. *Myslím, že dokonce i na* _____ .
5. *Pokud se týká bruslení,* _____ .
6. *Já i manželka hrajeme* _____ .
7. *Zjistím vám telefonní číslo a zjistím* _____ .
8. *Tento kulturní dům na Vinohradech je pro nás výhodný, protože* _____ .

9. *Existují nějaké podmínky, jak se stát* _____ ?
10. *Není to v podstatě nic* _____ .
11. *To záleží na tom,* _____ .
12. *Ale potom je kulturní dům uzavřený, protože se zde* _____ .

8.c Answer the following questions on the dialogues.

1. *Jakou chatu má pan Novák?*
2. *Co potřebuje pan Brown?*
3. *Jak dlouho už jsou pan Brown a paní Brownová v Praze?*
4. *Co hledají Brownovi?*
5. *O co se pan Brown a jeho manželka hlavně zajímají?*
6. *Co dělají Brownovi nejraději?*
7. *Kde jsou ping-pongové herny v Praze a kolik jich je?*
8. *Do které herny kdysi chodil pan Konečný?*
9. *Jak je to s rekreačním bruslením v Praze?*
10. *Kde ted' existují bridžové kluby?*
11. *Co znamená slovo "kulturní dům"?*
12. *Kolik kulturních domů je v Praze?*
13. *Proč musí pan Konečný nechat vzkaz u slečny Veselé?*
14. *Kdy se vrátí pan Brown?*
15. *Koho hledá pan Brown?*

16. *Ohledně čeho přišel pan Brown?*
 17. *Kdo už mluvil s panem Roztočilem?*
 18. *Kde už hráli Brownovi bridž?*
 19. *Proč je kulturní dům na Vinohradech výhodný pro pana Browna a jeho manželku?*
 20. *S kým se musí některé věci projednat?*
 21. *Kdy je možné hrát bridž během víkendu?*
 22. *Kolik členů má jejich klub?*
 23. *Kde je možné najít paní Čermákovou?*
-

8.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. Does it appear there are many sports facilities in Prague?

 2. What are the most popular sports in Czechoslovakia? What is your opinion based on?

 3. Do you think that playing table tennis has a long tradition in Prague?

 4. What kind of leisure time activity was introduced in Czechoslovakia relatively recently?

 5. Is it difficult for a foreigner to become a member of a bridge club (according to this conversation)?

 6. Are there any institutions in Czechoslovakia involved in organizing leisure time?

 7. How do people find out when various facilities are open to the public?

 8. Do you think that the "Houses of Culture" are popular among the people?

 9. What is the equivalent, if any, of the "House of Culture" in the U.S.?

-

Activity 9: LEXICAL DRILL

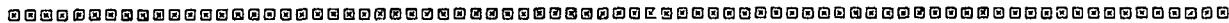
9.a Form correct sentences from the following and write them down.

<i>Musíte promluvit s (se)</i>	<i>generální tajemník</i>
<i>Už jsem mluvil (-la) s (se)</i>	<i>vedoucí oddělení</i>
<i>Stal (-la) se</i>	<i>politický pracovník</i>
<i>On (ona) je ted'</i>	<i>ministr kultury</i>
	<i>zodpovědný pracovník</i>
	<i>divadelní herečka</i>
	<i>filmový režisér</i>
	<i>náš vedoucí</i>
	<i>významný diplomat</i>
	<i>vynikající spisovatel</i>
	<i>kulturní pracovnice</i>

<i>Zabýval (-li, -ly) se</i>	<i>atomová energie</i>
	<i>evropská kultura</i>
	<i>světová literatura</i>
	<i>moderní malířství</i>
	<i>politická historie</i>
	<i>studium ekonomie</i>
	<i>politická situace</i>

<i>Bylo to</i>	<i>pod</i>	<i>psací stroj</i>
<i>Najdete to</i>	<i>nad</i>	<i>ta malá knihovna</i>
	<i>před</i>	<i>malý stolek</i>
	<i>za</i>	<i>vaše kancelář</i>
		<i>to velké okno</i>
		<i>konferenční kreslo</i>

<i>Stanice metra je hned</i>	<i>před</i>	<i>Václavské náměstí</i>
<i>Zastávka tramvaje je</i>	<i>za</i>	<i>Národní divadlo</i>
		<i>budova muzea</i>
		<i>ten starý kostel</i>
		<i>zimní stadion</i>
		<i>moderní obchodní dům</i>
		<i>první křižovatka</i>
		<i>ten druhý most.</i>

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

10.a Role playing exercise

Try to arrange for the following:

1. You and a couple of your colleagues want to negotiate the use of a gymnasium in the nearby high school. Arrange for time, schedules, conditions, etc.
 2. You want to sign your daughter up for ballet lessons organized by a ballet school.
 3. Complain of constant bad scheduling in activities you have been involved in for some time. You have a feeling that this is done on purpose to discourage your participation.
 4. Find out from your teacher how the Czechs spend their leisure time.
 5. Outline to a Czech acquaintance your personal hobbies and interests.
-

10.b Ask your teacher what the personalities in the list below occupied themselves with, e.g.:

Čím se zabýval X?

Write down your teacher's answers.

Pasteur	Nobel
Schopenhauer	Chaucer
Madame Curie	Goethe
Shakespeare	Einstein
Rockefeller	Darwin
Mozart	Byron
Lindbergh	Lenin
Roentgen	Hus
Comenius	Franklin
Caruso	Columbus

Now check your list of answers by asking other students:

Kdo se zabýval chemií?

Activity 11: CONVERSATIONAL DRILL

- 11.a Go back to the calling cards in Lesson 4 and indicate the titles and positions of the people and where they work, e.g.:

Pan Novák je hlavním inženýrem podniku Mctotechna.

- 11.b Indicate the functions of American employees at the Embassy.

Pan Wilson je na velvyslanectví kulturním pracovníkem.

- 11.c Using a map of the U.S., locate individual states of the U.S. using Czech instrumental prepositions.

Severní Karolina je nad Jižní Karolinou.

- 11.d Using a map of Europe, find out what various countries border on, e.g.:

Českoslovenko sousedí s Polskem.

READING

- I. Match the English words with the corresponding Czech words in the following items. Write the Czech words in the spaces provided, putting the nouns and adjectives in the nominative singular (and, for adjectives, masculine). Summarize the content of each item, giving as much detail as you can.

a. *Dr. JOSEF ČEŠPIVA, člen čs.
volejbalového družstva, které
získalo v roce 1948 titul mistrů
Evropy a v padesátých letech velmi
úspěšný trenér čs. družstva žen,
zemřel ve věku 71 let.*

successful _____
it won _____

b. **Lyžaři do Čakovice**

Umělý lyžařský svah TJ Avia
Čakovice již zahájil svůj provoz. Pro
veřejnost je otevřen ve středu od 16
do 20 hodin, v sobotu a v neděli vždy
od 9 do 12 a od 14 do 18 hodin.

artificial _____
already _____
operation _____
the public _____
ski slope _____
it started _____

c. **Praha neaspiruje na tituly**

*Dnes vstupuje liga stolního tenisu
do nového ročníku. Ligová soutěž se
poprvé hrála v roce 1929 a po
dlouhá léta měla favority v
pražských týmech (Sparta, Vysoké
školy), které však letos stejně jako
loni k aspirantům na titul nepatří.*

for the same time _____
in the same way as _____
last year _____
it enters _____
they are not considered as
competition _____

d. Liga házené

V lize házenkářek už není neporažených, a také alespoň jednou každý z osmi účastníků vyhrál. Družstevník Topolníky vede jen lepším rozdílem branek před Interem Bratislava.

goal	_____
handball	_____
difference	_____
better	_____
it leads	_____
only	_____
undefeated	_____
it won	_____

II. Write in the subject, verb, and, where indicated, the object for the main clauses of each of the following sentences.

1. *V lize házenkářek už není neporažených, a také každý z osmi účastníků vyhrál.*

subject	_____
verb	_____
object	_____

2. *Umělý lyžařský svah TJ Avia Čakovice na Proseku již zahájil svůj provoz.*

subject	_____
verb	_____
object	_____

3. *Ligová soutěž se poprvé hrála v roce 1929 a po dlouhá léta měla favority v pražských týmech.*

subject	_____
verb	_____
object	_____

4. *Družstevník Topolníky vede jen lepším rozdílem branek před Interem Bratislava.*

subject	_____
verb	_____
object	_____

VOCABULARY LIST

<i>aktivně</i>	- actively
<i>člen</i> m.	- member
<i>diplomatický</i>	- diplomatic
<i>dojem</i> m.	- impression
<i>dopravní</i>	- transport (adj.)
<i>dopravod</i> m.	- guidance
<i>dostihy</i> m. (pl.)	- horse races
<i>dvakrát týdně</i>	- twice a week
<i>dvorce</i> m. (pl.)	- tennis courts
<i>existovat</i> (II - imp.)	- to exist
<i>jediný</i>	- the only one (masc.)
<i>jednou</i>	- once
<i>jezdecký</i>	- equestrian
<i>jist</i>	- sure (masc.)
<i>jízda</i> f.	- riding, driving
<i>jízdárna</i> f.	- riding academy
<i>konec</i> m.	- end
<i>kořen</i> m.	- root
<i>krytý</i>	- indoor, covered
<i>kůň</i> m.	- horse
<i>kurt</i> m.	- (tennis) court
<i>kvůli</i>	- because of
<i>laskavost</i> f.	- kindness
<i>momentálně</i>	- momentarily
<i>možnost</i> f.	- possibility
<i>mysl</i> f.	- mind
<i>následující</i>	- following
<i>nechat</i> (I - perf.)	- to let
<i>nutný</i>	- necessary
<i>obrátit se</i> (III - perf.)	- to turn
<i>ohledně</i>	- with regard to, concerning
<i>omlouvat se</i> (I - imp.)	- to apologize
<i>opravit</i> (III - perf.)	- to repair
<i>osvětlení</i> n.	- lighting system
<i>patronát</i> m.	- sponsorship, patronage
<i>plán</i> m.	- plan
<i>počátek</i> m.	- beginning
<i>podmínka</i> f.	- condition
<i>podnik</i> m.	- facility, company
<i>pohovořit si</i> (III - perf.)	- to talk about
<i>poměrně</i>	- relatively
<i>pomoci</i> (II - perf.)	- to help
<i>poslední</i>	- the last
<i>používat</i> (I - imp.)	- to use
<i>příslušný</i>	- pertinent
<i>průkazka</i> f.	- I. D. card
<i>půjčovat</i> (II - imp.)	- to lend, rent
<i>rekreačné</i>	- for recreation
<i>R O H = Revoluční odborové hnutí</i>	- trade union - Revolutionary Union Movement
<i>rozumět</i> (III - imp.)	- understand
<i>ruka</i> f.	- hand, arm

<i>rekněme</i>	-	let's say
<i>slíbit</i> (III - perf.)	-	to promise
<i>služba</i> f.	-	services
<i>soudružka</i> f.	-	comrade (female)
<i>soutěžní</i>	-	contest (adj.)
<i>spolehnout se</i> (II - perf.)	-	to rely on, to depend on
<i>spolupracovat</i> (II - imp.)	-	to cooperate
<i>sport</i> m.	-	sport
<i>sportovní</i>	-	sports (adj.)
<i>správa</i> f.	-	management
<i>správně</i>	-	correctly
<i>šetřit</i> (III - imp.)	-	to economize
<i>telefonicky</i>	-	over the phone (adv.)
<i>tenis</i> m.	-	tennis
<i>trpět</i> (III - imp.)	-	to suffer
<i>v zásadě</i>	-	basically
<i>vědět</i> (III - imp.)	-	to know
<i>veřejný</i>	-	public
<i>volný</i>	-	free, leisure (adj.)
<i>vůbec</i>	-	in general, at all
<i>výhodný</i>	-	convenient, suitable
<i>vyjít</i> (II - perf.)	-	to work out, to come out
<i>vzkaz</i> m.	-	message
<i>zabývat se</i> (I - imp.)	-	to occupy oneself
<i>zájem</i> m.	-	interest
<i>záležet</i> (III - imp.)	-	to depend
<i>záliba</i> f.	-	hobby, liking
<i>zatelefonovat</i> (II - perf.)	-	to make a phone call
<i>zavázán</i>	-	obliged (masc.)
<i>zcela</i>	-	quite
<i>zejména</i>	-	especially, namely
<i>zjistit</i> (III - perf.)	-	to find out
<i>zodpovědný</i>	-	in charge of, responsible
<i>způsob</i> m.	-	way, manner
<i>zřídka</i>	-	seldom

Lekce 13 Opakovací

COMMUNICATION AND GRAMMAR REVIEW:

Communication review.

Narratives giving basic information about Czechoslovakia. Sets of translation exercises covering previous communication and grammar elements. Texts for briefing - (Cultural life, Sports and Hobbies and Dining).

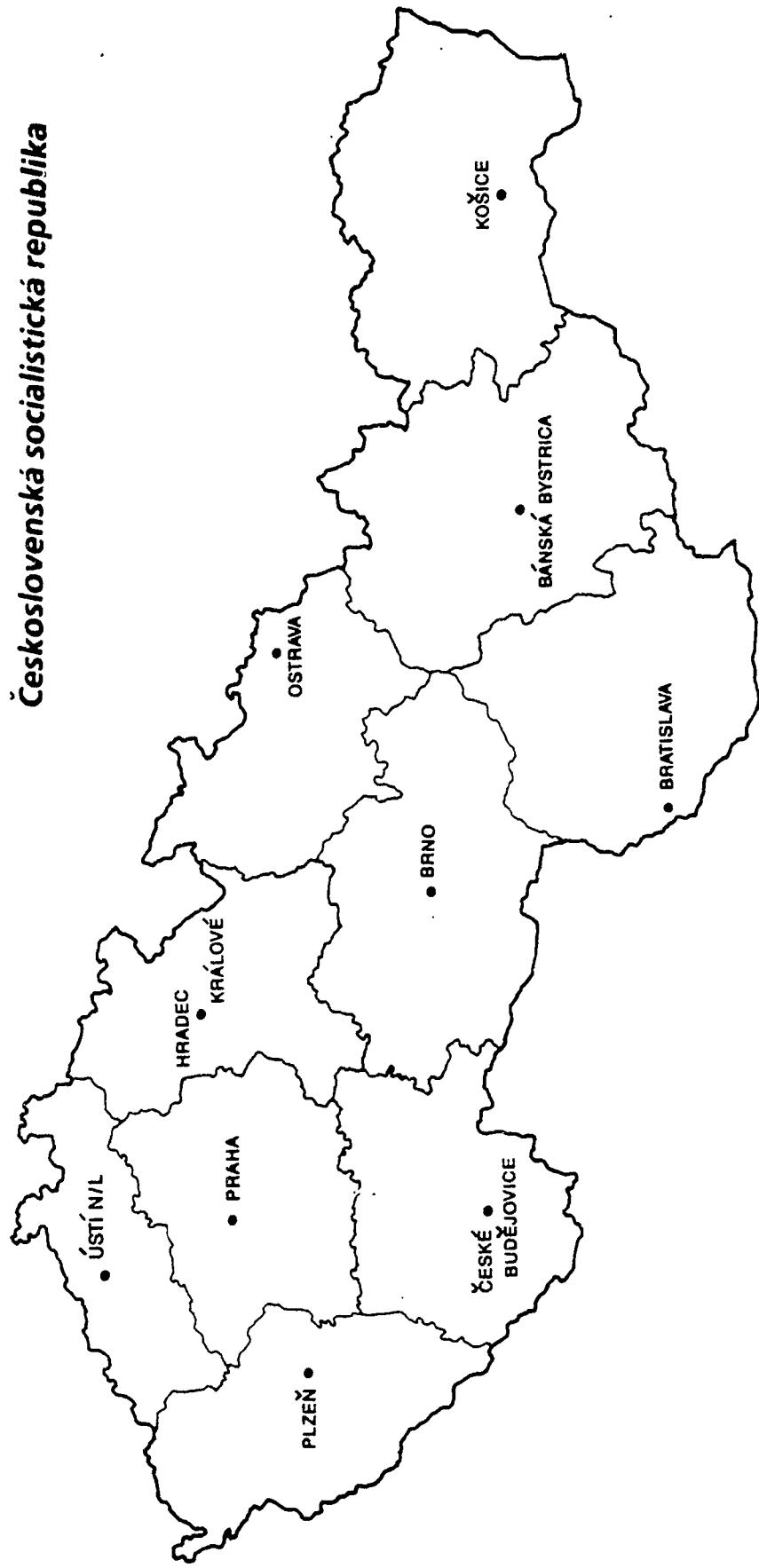
Grammar review.

1. Review of genitive, accusative, locative and instrumental cases in singular and nominative, genitive and accusative cases in plural (nouns, adjectives, possessives and demonstratives).
2. Review of future and past tenses and modal verbs.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Magazines.
2. Pictures to describe.

Československá socialistická republika

435

436

Activity 1: NARRATIVE (1)

Československá socialistická republika - I

Československá socialistická republika (ČSSR) je federativním státem dvou rovnoprávných národů, Čechů a Slováků. Federaci tvoří dvě republiky, Česká socialistická republika (CSR) a Slovenská socialistická republika (SSR).

Historicky se Československo skládá ze tří zemí, Čech, Moravy a Slovenska. Na Slovensku žijí Slováci, kteří mluví poněkud jiným slovanským jazykem, slovenštinou. Na ostatním území, t.j. v Čechách a na Moravě, se mluví česky. Praha, která má více než jeden milión obyvatel, je nejen hlavním městem ČSR, ale i celého Československa. Hlavním městem SSR je Bratislava.

Administrativně se Československo dělí na deset krajů. V Čechách a na Moravě je sedm krajů, Slovensko má tři kraje. Jejich názvy jsou následující:

1. Středočeský kraj
2. Východočeský kraj
3. Západočeský kraj
4. Jihočeský kraj
5. Severočeský kraj
6. Severomoravský kraj
7. Jihomoravský kraj
8. Západoslovenský kraj
9. Stredoslovenský kraj
10. Východoslovenský kraj

V Československu žije více než patnáct miliónů obyvatel. Češi tvoří asi 65% a Slováci asi 30% obyvatelstva a zbytek tvoří menšiny jako Poláci, Maďaři a Němci.

ČSSR leží uprostřed Evropy a sousedí jak se socialistickými, tak i s kapitalistickými státy. Na severu hraničí s Polskem a Německou demokratickou republikou, na západě se Spolkovou republikou Německo, na jihu s Rakouskem a Maďarskem a nejkratší, ale nejdůležitější hranici má na východě se Sovětským svazem.

Hlavou státu je prezident ČSSR a státní moc představují následující orgány: Federální vláda, Federální shromáždění, Vláda ČSR, Česká národní rada, Vláda SSR, Slovenská národní rada a národní výbory různých stupňů. Vedoucí silou ve státě je Komunistická strana Československa (KSČ) a proto skutečná moc je v rukou Ústředního výboru KSČ (ÚV KSČ). Prezident republiky je také zpravidla i generálním tajemníkem KSČ.

Ekonomickým základem ČSSR je socialistická hospodářská soustava, to znamená, že stát vlastní všechny výrobní prostředky.

1.b Work with Narrative 1

1.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the narrative for the answer.

1. *Jakým státem je Československá republika?*
 2. *Ze kterých republik se skládá ČSSR?*
 3. *Které jsou tři historické země Československa?*
 4. *Jakým jazykem se mluví v Československu?*
 5. *Na kolik krajů se dělí Československo?*
 6. *Kolik krajů je na Moravě a které to jsou?*
 7. *Kolik obyvatel žije celkem v Československu?*
 8. *Kolik procent obyvatelstva tvoří Slováci?*
 9. *Existují v Československu nějaké menšiny? Které?*
 10. *Kde leží Československo?*
 11. *Se kterými státy sousedí Československo?*
 12. *Kdo je hlavou státu?*
 13. *Které orgány představují státní moc?*
 14. *Kdo má skutečnou moc v Československu?*
-

1.b.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the narrative only as a last resort.

Československá socialistická republika - I

Československá socialistická republika (ČSSR) je _____im státem dvou _____ých národů, Čechů a Slováků. Federaci _____í dvě republiky, Česká socialistická republika (CSR) a Slovenská socialistická republika (SSR).

Historicky se Československo _____á ze tří ____í, Čech, Moravy a Slovenska. Na _____u žijí Slováci, kteří _____í poněkud jiným slovanským _____em, slovenštinou. Na _____ím území, t.j. v Čechách a na _____ě, se mluví česky. Praha, která má více než jeden milión obyvatel, je nejen _____im _____em CSR, ale i _____eho Československa. _____im _____em SSR je Bratislava.

Administrativně se Československo _____ na deset _____. V Čechách a na _____ je sedm _____, Slovensko má tři _____. Jejich názvy jsou následující:

1. Středočeský kraj
2. Východočeský kraj
3. Západočeský kraj
4. Jihočeský kraj
5. Severočeský kraj
6. Severomoravský kraj
7. Jihomoravský kraj
8. Západoslovenský kraj
9. Stredoslovenský kraj
10. Východoslovenský kraj

V _____ žije více než patnáct _____ obyvatel. Češi _____ i asi 65% a Slováci asi 30% _____ a zbytek tvoří _____ jako Poláci, Maďaři a Němci.

ČSSR _____ i uprostřed _____ a _____ jak se socialistickými, tak i s kapitalistickými státy. Na _____ u hraničí s _____em a _____ou _____ou republikou, na _____ě se _____ou _____ou Německo, na _____us _____em a _____em a nejkratší, ale nejdůležitější _____i má na _____ě se _____ém a _____em.

____ou státu je prezident ČSSR a státní moc _____ i následující ____y: Federální vláda, Federální shromáždění, Vláda ČSR, Česká národní rada, Vláda SSR, Slovenská národní rada a národní _____y různých _____. Vedoucí silou ve státě je Komunistická strana Československa (KSČ) a proto _____á moc je v rukou Ústředního _____u KSČ (ÚV KSČ). Prezident _____y je také zpravidla i _____ím tajemníkem KSČ.

Ekonomickým _____em ČSSR je socialistická hospodářská soustava, to znamená, že stát vlastní všechny výrobní _____y.

1.b.3 Following the same procedure as in 1.b.2, try to fill in the missing endings.

Československá socialistická republika - I

Československ_____ socialistick_____ republika (ČSSR) je federativn_____ stát_____ dvou rovnoprávn_____ národ_____, Čech____ a Slovák_____. Federaci tvoří dvě republik_____, Česk_____ socialistick_____ republik_____, (CSR) a Slovensk_____ socialistick_____ republik_____, (SSR).

Historicky se Československ_ sklád_ ze tří zem_, Čech, Morav_ a Slovensk_. Na Slovensk_ žij_ Slovák_, kteř_ mluv_ poněkud jin_ slovansk_ jazyk_ slovenštin_. Na ostatn_ území, t.j. v Čech_ a na Morav_, se mluví česky. Prah_, kter_ m_ více než jeden milión obyvatel, je nejen hlavn_ měst_ ČSR, ale i cel_ Československ_. Hlavn_ měst_ SSR je Bratislav_.

Administrativně se Československo děl_ na deset kraj_. V Čech_ a na Morav_ je sedm kraj_, Slovensk_ má tři kraj_. Jejich názv_ jsou následující:

1. Středočeský kraj
2. Východočeský kraj
3. Západočeský kraj
4. Jihočeský kraj
5. Severočeský kraj
6. Severomoravský kraj
7. Jihomoravský kraj
8. Západoslovenský kraj
9. Středoslovenský kraj
10. Východoslovenský kraj

V Československ_ žij_ více než patnáct milión_ obyvatel. Češ_ tvoř_ asi 65 % a Slováci asi 30% obyvatelstv_ a zbytek tvoř_ menšin_ jako Polák_ Maďař_ a Němc_.

ČSSR lež_ uprostřed Evrop_ a soused_ jak se socialistickými, tak i s kapitalistickými státy. Na sever_ hranič_ s Polsk_ a Německ_ demokratick_ republik_ , na západ_ se Spolkov_ republik_ Německ_ , na jih_ s Rakousk_ a Maďarsk_ a nejkratš_ , ale nejdůležitějš_ hranic_ má na východ_ se Sovětsk_ svaz_ .

Hlavou stát_ je prezident ČSSR a státní moc představují následující orgán_ : Federální vláda, Federáln_ shromážděn_, Vláda ČSR, Česk_ národn_ rad_, Vláda SSR, Slovensk_ národn_ rad_ a národn_ výbor_ různ_ stupň_. Vedoucí silou ve státě je Komunistická strana Československa (KSČ) a proto skutečn_ moc je v rukou Ústředn_ výbor_ KSČ (ÚV KSČ) . Prezident republik_ je také zpravidla i generáln_ tajemník_ KSČ.

Ekonomick_ základ_ ČSSR je socialistick_ hospodářsk_ soustav_ , to znamen_ , že stát vlastn_ všechny výrobn_ prostředk_ .

1.b.4 Try to summarize Narrative 1. Include the following information:

Historical "countries" of contemporary Czechoslovakia - languages spoken in the territory of Czechoslovakia - inhabitants (percentage) - minorities - federation of two republics - administrative division - location of Czechoslovakia - its neighbors.

Activity 2: GRAMMAR REVIEW

2.a Verbs - tenses

- 2.a.1 Put the verbs in the following text into the past tense.

Pan Zelený je pracovníkem ministerstva zahraničí. Pracuje tam deset let a je tam vedoucím oddělení. Bydlí na Smíchově a do práce jezdí tramvají. Domů se vraci asi v šest hodin. Večery tráví často doma, dívá se na televizi a nebo čte. Jenom někdy si s manželkou zajdou do nějaké restaurace na večeři, ale často chodí do kina. Protože se pan Zelený učí anglicky, má rád anglické a americké filmy.

Na koncerty nechodí, protože se o klasickou hudbu nezajímá a moderní hudba se mu nelíbí. V pátek večer vždycky spěchají z práce domů, protože jezdí na chatu, kterou mají nedaleko Prahy.

- 2.a.2 Put the verbs in the following text into the future tense.

V pondělí večer se konal večírek, na který pan Atkinson pozval řadu známých a přátel. Byli tam jeho nejlepší přátelé z velvyslanectví a také přišlo několik hostů, které pozvala jeho manželka. Slečna Cumpelíková, sekretářka pana Browna, napsala pozvánky pro hosty. Večírku, který trval asi čtyři hodiny, se celkem zúčastnilo asi dvacet pět lidí. Na večírek přišli skoro všichni hosté, kteří dostali pozvánky. Nemohl přijít jen pan Navrátil, který musel jet na důležitou konferenci do Londýna. Hosté si pěkně popovídali a zkusili česká i americká jídla, která připravila paní Atkinsonová. Podávalo se tam slovenské víno a dobré české pivo.

- 2.a.3 Put the verbs in the following text into the past tense.

V Kulturním domě na Žižkově bude probíhat festival nejlepších zahraničních filmů roku 1988. Bude to cyklus filmů, které budou hrát každý večer a festival bude trvat deset dnů. Po každém představení se bude konat malá tisková konference, na které budou mluvit o práci na filmu zahraniční umělci, kteří také přijedou na festival. Festivalu se také zúčastní několik pracovníků Amerického velvyslanectví. Vstupenky jim zajistí pan Dvořák z administrativního oddělení.

- 2.a.4 Put the verbs in the following text into the past tense and then into the future tense.

Na této střední škole studuje asi 850 studentů a studentek a pracuje tam celkem 65 lidí, z toho 38 učitelů a profesorů, kteří tvoří víc než 50 procent zaměstnanců. Asi 70 procent studentů jezdí do školy autobusem nebo vlakem, ostatní bydlí v okolí školy a chodí pěšky. Budova školy je moderní a má dobré zařízení. Studenti i zaměstnanci školy se stravují ve školní jídelně, která každý den vaří 4 hlavní jídla, ze kterých si mohou studenti objednat na příští den. Studenti platí průměrně za jeden oběd asi 5 korun, profesori a zaměstnanci více, asi 8 korun. Každý rok na této škole maturuje asi 200 studentů. Zpravidla polovina studentů po maturitě studuje na vysoké škole, ostatní jdou pracovat do různých podniků.

Activity: 3 SPEAKING ACTIVITY

- 3.a Apply the text from Narrative 1 to the U.S. or any other country about which you have the necessary information.
-

Activity: 4 GRAMMAR REVIEW

- 4.a **Genitive singular (Lesson 5)**

- 4.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. He often went to the movies and to the theater but never to church.

2. The classroom of our teacher, Mr. Novotný, is here on the left.

3. The new hotel is not far from Staroměstské náměstí; it is next to Prašná brána.

4. Our daughter left for Munich last Friday, and she will return to Prague next Tuesday.

5. I don't know, you'll have to ask our consul or somebody from the consular section.

6. The Nováks moved from Brno to Liberec last year.

7. She was born near the Slovak city called Žilina.

8. Where is Ms. Šťastná's car? Over there not far from the streetcar stop.

9. Whom are you more afraid of, your manager or her assistant?

10. From Prague airport you can get to downtown Prague in half an hour.

11. During lunch we sat next to Kratochvíl, the engineer, and his wife.

12. The existence of independent Czechoslovakia in the middle of Europe was always a very complicated matter.

13. Mrs. Novák's office is next to that room on the right.

14. Without a good knowledge of this problem you cannot make a correct decision (decide correctly).

15. What is it near?

16. Which country do you come from, Germany or France?

17. What percentage of the population of Slovakia is of Hungarian origin?

18. During World War II he didn't live there.

19. Ms. Bell will take part in the international conference, instead of our Ambassador.

20. We can go to the department store tomorrow. I'll have enough time.

4.b Accusative singular (Lesson 4)

4.b.1 Write the following sentences in Czech.

1. I don't know that modernist painter yet, but I know his wife.

2. Mr. and Mrs. Kovář decided to sell their house last month.

3. Whom did you see there?

4. Will you repair that electric typewriter today?

5. He studied European history and international law there.

6. What else do you need for this project?

7. You can depend on our new manager - he will do it for you.

8. My wife and I will go to Florida next month.

9. They will arrive at Prague airport on Monday at one o'clock in the afternoon.

10. We invited your entire family to the party, not only your brother and sister but your mother and father as well.

11. I didn't know that you liked German classical music. I prefer (like more) Italian opera.

12. We have a different driver now, Mr. Koniček, whom you don't know.

13. I can't go to the conference, I have some important work to do.

14. You are also interested in modern film and theater, aren't you?

15. I don't know his date of birth and his nationality - all I have are his telephone number and address.

16. Mr. Hradský will go to the medical symposium in Jamaica if he gets a visa.

17. My secretary will arrange for accommodations for the delegation.

18. I have to buy a new radio, a cassette player and one other small thing.

19. We will have roast chicken for dinner and we will have white wine to drink.

20. You'll get to know Mr. Spálený, the writer, there.

Activity 5: SPEAKING ACTIVITY

5.a Briefing

Brief your teacher in Czech on the content of the following articles. Be prepared to provide clarification if needed, or to answer any questions pertaining to the topic. Provide as much information as you can. Avoid direct translating.

5.a.1 Cultural Life in Washington

Washington has a number of major cultural institutions for the performing arts - music, theater and dance. One of the largest, the Kennedy Center, has four auditoria under one roof. There is always a great variety of performances by American and other national groups to be seen there.

For those interested especially in American musicals or dance groups, there is the National Theater. The American musical, which many people through Europe may have seen on film, differs somewhat from the operettas they see in their theaters. The National Theater (which is actually a commercial playhouse) features popular American musicals. They are also staged in Ford's Theater (where president Lincoln was assassinated in 1865). Ballet may be seen at performances of the Washington Ballet, which includes works by American composers and choreographers as well as classical ballet.

The theatrical scene is somewhat limited outside of a few popular "dinner theaters" which usually offer musicals. There are of course presentations of serious drama at the Kennedy Center, usually plays imported from New York. Amateur performances can be seen at several of the local universities.

As to music, Washington has its National Symphony orchestra, and its world-famous conductor Mstislav Rostropovich. In addition, a great deal of chamber music is performed in the city. The Smithsonian Institution regularly sponsors chamber music groups as do the Kennedy Center and local universities. A particularly pleasant setting for chamber music is the Phillips Collection on Sunday afternoons, where you can also see one of America's most famous collections of the works of French Impressionist painters.

5.a.2 Hobbies and Leisure Time in the U.S.

There are a number of things that Americans like to do in their spare time. Some of the more energetic participate in a host of sports activities. One of the most popular these days is running. At just about any time during the year, one can participate in marathons, which take place all over the country. Two of the best known ones are the Boston Marathon, which is 26 - plus - miles, and the Bay to Breakers in San Francisco, which is considerably shorter, about 10 miles. On a less competitive level, one can always see joggers running around town or on a track getting their exercise. Probably the next most popular sports are golf and tennis, but group sports like softball and basketball are still played in and around neighborhoods. Soccer, though growing in popularity, is still not the major sport it is in other countries.

As for indoor activities, these can range from playing cards to sophisticated board games like Trivial Pursuit. The most challenging and popular card game played by many Americans is bridge. However, other simple games like rummy, canasta, and a new game called "uno" have a lot of appeal.

In the last five years, a renewed interest seems to have developed in basic crafts such as woodworking, stained glass, and pottery, to mention just a few. Of course, Americans are great TV watchers and moviegoers. In spite of the rise of TV, they still flock to the movies to catch the latest releases.

Vacations and sightseeing are very popular with Americans. In summer, one can see loaded - down station wagons and campers on the highways heading for a favorite camping spot, a white-water run, or some national park. In winter, there is not as much activity, but a vacation ski trip, although expensive now, is still popular with families and singles. Cross-country skiing is catching on more and more because of its lower cost.

All in all, there is no shortage of things to do in this country, and with a little planning, one can get by without a lot of expense.

5.a.3 Dining in Washington

Washington is an exciting city for dining out. There you will find all different varieties of food - from French cuisine to Ethiopian, Italian to Nepali. In many ways, it is common in major American cities to find a variety of menus, since Americans like to try different and unusual foods, but the variety of cuisines reflects Washington's cosmopolitan flavor.

Because the city is located near the Atlantic Ocean and Chesapeake Bay, seafood highlights Washington's cuisine. Many restaurants specialize in seafood. Among the best known is Hogate's, a large restaurant located on the Potomac River. Hogate's has operated in Washington for decades - it was already a favorite place of many Washingtonians during World War II. Another popular seafood restaurant is Aux Fruits de Mer, located in Georgetown - the scene of Washington's most lively night-spots. As the restaurant's French name implies, the specialty is seafood, everything from crabs to lobsters to sailfish, and it is very inexpensive. Because of its location, this restaurant is easy to get to.

Ethnic foods are another Washington specialty. You can probably find the food of almost every nationality - even Czech food can be found at the Old Europe restaurant. Caribbean food, seafood in spicy sauces, offers a pleasant change of pace, and an excellent restaurant serves just that - El Caribe in Georgetown. Latin American food is the specialty of another Georgetown restaurant, Enriqueta's. This food is often very hot, but some dishes feature a surprisingly tasty sauce they call "molé", which has as a major ingredient - chocolate!

An upper Northwest Washington restaurant named Doña Flor (after a character in a Brazilian novel) features Brazilian cuisine - large steaks cooked with various spices and sauces for flavor. In the same area on Wisconsin Avenue, you can find a Japanese restaurant which serves sushi - delicious, raw seafood - a Chinese restaurant and an Italian place called Adriatico. Further north on Wisconsin Avenue in Bethesda you will find a Romanian restaurant called "The Vagabond", which compares favorably in quality and quantity with anything you can find in Romania.

But perhaps American food interests you. However, you should know that if you ask ten Americans what American food is, you will probably get ten different answers. In some ways, it is regional food - the food of America's many regions and quasi - ethnic areas. One American specialty is meat cooked in barbecue style, broiled over an open flame and covered with tangy sauce. Tony Roma's is a new place located in Bethesda which serves barbequed beef and pork ribs. This place also offers another American specialty - onion rings dipped in batter and deep-fried.

One must, however, not forget the so - called "fast food" restaurants which are not an inseparable component of American dining. You will find dozens of Mc Donalds, Roy Rogers, Popeyes, Arbys, Burger Kings, Pizza Huts, Kentucky Fried Chickens and other restaurants in the Washington area which provide quick service without long waiting, and have as well reasonably tasty food, usually hamburgers, fried chicken, french fries, pizza, and roast beef sandwiches, all for reasonable prices.

Activity 6: NARRATIVE (2)

Československá socialistická republika - II

Československá republika vznikla 28. října 1918. Do té doby bylo dnešní území Čech a Moravy součástí Rakousko-Uherské monarchie a Slovensko bylo pod přímou správou Uher.

I když Češi a Slováci jsou příbuzné slovanské národy, jejich historický vývoj byl skoro tisíc let oddělený. Teprve po první světové válce došlo ke spojení obou národů v samostatnou Československou republiku, o které se často mluví jako o "První republice".

První republika měla demokratickou ústavu, která byla v podstatě kompromisem mezi ústavou americkou a francouzskou. Před druhou světovou válkou bylo Československo zemí s vyspělým průmyslem, bohatým kulturním životem a poměrně vysokou životní úrovni obyvatel.

Mnichov a okupace Československa nacistickým Německem zničily samostatnost republiky, která byla rozdělena na dva státní útvary: Protektorát Čechy a Morava a samostatný Slovenský stát, který vyhlásili slovenští fašisté.

Po porážce Německa v roce 1945 byla Československá republika obnovena, ale její demokratické principy nikoliv. V roce 1948 KSČ, která byla po celou dobu agentem Sovětského svazu, provedla státní převrat. Demokratické principy postupně zmizely z politického života a Československo se stalo poslušným satelitem Sovětského svazu.

Před rokem 1968 se nutnost politických a ekonomických reforem stala nevyhnuteльнou a Češi a Slováci s nadšením uvítali první kroky demokratizace, jako ekonomickou reformu, zrušení cenzury, otevření hranic a podobně.

Sovětský svaz však viděl v tomto vývoji nebezpečný precedent a rozhodl se demokratizační proces vojensky potlačit. 21. srpna 1968 vojska Varšavské smlouvy obsadila Československo a obnovila absolutní moc KSČ a Československo se opět stalo "provincii" Sovětského svazu.

6.b Work with Narrative 2

6.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the narrative for the answer.

1. *Kdy vznikla Československá republika?*
2. *Součástí čeho bylo dnešní území republiky?*
3. *Kdy došlo ke spojení Čechů a Slováků v jeden stát?*
4. *Jakým státem bylo Československo po první světové válce?*
5. *Podle kterých ústav vznikla ústava Československa?*
6. *Co zničilo samostatnost "První republiky"?*
7. *Jaká byla životní úroveň před druhou světovou válkou?*
8. *Co se stalo s Československem během války?*
9. *Kdy byla Československá republika znova obnovena?*
10. *Kdo provedl státní převrat v roce 1948?*
11. *Čím se stalo Československo po tomto roce?*
12. *Které principy zmizely z politického života?*
13. *Jaké reformy byly nevyhnutelné v roce 1968?*
14. *Kdo potlačil demokratizační proces v ČSSR?*
15. *Kdy obsadila vojska Varšavské smlouvy Československo?*

6.b.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Československá socialistická republika - II

Československá republika _____la 28. října 1918. Do té doby bylo dnešní území Čech a _____y součástí Rakousko - Uhereské _____e a Slovensko bylo pod přímou _____ou Uher.

I když _____i a _____i jsou příbuzné slovanské _____y, jejich historický vývoj byl skoro tisíc let oddělený. Teprvé po _____i _____é válce došlo ke spojení obou _____ů v _____ou _____ou republiku, o které se často mluví jako o "První _____e".

Trináctá lekce

První republika __la demokratickou ____u, ____á byla v podstatě
_____em mezi ústavou _____ou a _____ou. Před
____ou _____ou válkou bylo Československo zemí s vyspělým _____em,
bohatým kulturním _____em a poměrně vysokou životní _____í obyvatel.

Mnichov a okupace Československa nacistickým Německem _____ly samostatnost
_____, která byla rozdělena na dva státní _____. Protektorát Čechy a
Morava a samostatný Slovenský stát, který _____li slovenští fašisté.

Po _____e Německa v roce 1945 __la Československá republika obnovena, ale
její _____é principy nikoliv. V ___e 1948 KSČ, _____á byla po celou
dobu _____em _____ho svazu, provedla státní převrat. Demokratické
_____y postupně _____ly z politického _____a a Československo se
_____lo poslušným satelitem Sovětského _____u.

Před ___em 1968 se nutnost _____ých a
_____ých reforem stala nevyhnutelnou a ___i a _____i s nadšením
_____li první kroky demokratizace, jako _____ou reformu, zrušení
_____, otevření hranic a podobně.

Sovětský svaz však viděl v ___to _____i nebezpečný precedent a rozhodl se
demokratizační proces _____y potlačit. 21. srpna 1968 _____a Varšavské
smlouvy _____la Československo a _____la absolutní moc KSČ a
Československo se opět stalo "provincii" _____ého _____u.

6.b.3 Following the same procedure as in 6.b.2, try to fill in the missing endings.

Československá socialistická republika - II

Československ_ republik_ vznikl_ 28. října 1918. Do té dob_ byl_ dnešn_ územ_
Cech a Morav_ součástí Rakousko - Uheresk_ monarchi_ a Slovensk_ byl_ pod přím_ správ_ Uher.

I když Češ_ a Slovác_ jsou příbuzn_ slovansk_ národ_, jejich historick_ vývoj byl
skoro tisíc let oddělen_. Teprve po prvn_ světov_ válc_ došl_ ke spojení obou národ_ v
samostatn_ Československ_ republik_, o kter_ se často mluv_ jako o "Prvn_ republik_".

Prvn_ republik_ měl_ demokratick_ ústav_, kter_ byl_ v podstat_ kompromis_ mezi ústav_ americk_ a francouzsk_. Před druh_ světov_ válk_ byl_ Československ_ zem_ s vyspěl_ průmysl_, bohat_ kulturn_ život_ a poměrně vysok_ životn_ úrovn_ obyvatel.

Mnichov a okupac_ Československ_ nacistick_ Německ_ zničil_ samostatnost republik_, která byl_ rozdělena na dva státn_ útvar_: Protektorát Čech_ a Morav_ a samostatn_ Slovensk_ stát, kter_ vyhlásil_ slovenšt_ fašisté.

Po porážc_ Německ_ v roc_ 1945 byl_ Československ_ republik_ obnovena, ale její demokratick_ princip_ nikoliv. V roc_ 1948 KSC, kter_ byl_ po cel_ dob_ agent_ Sovětsk_ svaz_, provedl_ státní převrat. Demokratick_ princip_ postupně zmizel_ z politick_ život_ a Československ_ se stal_ poslušn_ satelit_ Sovětsk_ svaz_.

Před rok_ 1968 se nutnost politick_ a ekonomick_ reforem stal_ nevyhnuteLN_ a Češ_ a Slovák_ s nadšen_ uvítal_ prvn_ krok_ demokratizac_ jako ekonomick_ reform_, zrušení cenzur_, otevření hranic a podobně.

Sovětsk_ svaz však viděl v tomto vývoj_ nebezpečn_ precedent a rozhodl se demokratizačn_ proces vojensky potlačit. 21. srpna 1968 vojsk_ Varšavsk_ smlouv_ obsadil_ Československ_ a obnovil_ absolutní moc KSC a Československ_ se opět stal_ "provincii" Sovětsk_ svaz_.

6.b.4 Try to summarize narrative 2. Include the following information:

Independence of Czechoslovakia - existence of Czechs and Slovaks - the constitution of the "First Republic" - its characteristics - World War II - liberation of Czechoslovakia in 1945 - development before 1968 - Soviet invasion.

Activity 7: GRAMMAR REVIEW

7.a Locative singular (Lesson 6)

7.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. What do you know about Tomáš G. Masaryk, the first president of Czechoslovakia?
-

2. He worked at the local airport in the international department.
-

3. He never talked about her daughter and son.
-

4. They spoke about that foreigner and his friend, Mr. Staníček.

5. The Czechoslovak republic originated after World War I, in the year 1918.

6. She acted in the popular play, "Cat on a Hot Tin Roof".

7. Have you been to the National Theater and the National Museum?

8. Mr. Veselý doesn't live in this borough any longer, now he lives in Smíchov.

9. The article in *Rudé právo* was about Čermák, the engineer, and the ministry where he works.

10. The conference will take place in the Orion Hotel in London.

11. In 1968 they often spoke on television and on the radio about democratization, economic reform and the abolition of censorship.

12. I was stationed at the American Embassy in the German Democratic Republic.

13. After supper we had a nice chat about the theater, television, and cultural life in Prague.

14. He was born in England and then he lived many years in Japan.

15. She graduated from a secondary school in Brno and then she studied at Prague University.

16. He hated to talk about his job and the company where he worked.

17. First the Jehlíks lived in an old house in Brno and now they live in the center of Prague in a new modern apartment. _____
18. He liked to talk about history, philosophy and politics.

19. She worked in Cuba from 1965 to 1970.

20. We'll meet in our favorite restaurant in Staroměstské náměstí, right?

7.b **Instrumental singular (Lesson 12)**

7.b.1 Write the following sentences in Czech.

1. First you'll have to talk to Mrs. Hladká and then to comrade Jelínek, if you want to become a member of our club. _____
2. We'll meet with Mr. Řehák and another artist before the beginning of the performance. _____
3. The world political situation between the years 1982 - 1984 was not particularly good. _____
4. Do you want to go in for tennis or another sport? _____
5. You can get there by streetcar or metro but, not by bus. _____

Trináctá lekce

6. The Czechoslovak Republic borders on Poland and the German Democratic Republic in the north. _____
7. In front of Saint Nicholas Church there is a small square. _____
8. My son wants to become a doctor and my daughter a nurse. _____
9. I'll go there with the Ambassador and her secretary, Ms. Slavíková. _____
10. You cannot get there by bus, you will have to take a taxi. _____
11. The park begins right behind the little playground. _____
12. Whom did you go there with? _____
13. He was concerned with the political situation before World War II. _____
14. Who is the Secretary General of the KSČ? _____
15. He cooperated with the legal section and the economics department. _____
16. Behind the American Embassy in Prague there is a large beautiful garden. _____
17. I will introduce you to my friend Mr. Uhlíř with pleasure. _____
18. The streetcar stop is right in front of the church with the high tower. _____

19. What is the dictionary under? You said it was under that telephone book?
-

20. Before the war he was a teacher, and then he became a professor at a university.
-
-

Activity 8: SPEAKING ACTIVITY

- 8.a Apply the text from Narrative 2 to the U.S. or any other country about which you have the necessary information.
-

Activity 9: GRAMMAR REVIEW

- 9.a **Nominative plural** (lesson 9, 11)

- 9.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. American Air Force officers study at the military school in Colorado Springs.

2. There were not only Czech and Slovak artists there but foreign musicians and composers as well.

3. Some railroad stations in Czechoslovakia are very old; therefore there are no big parking lots there.

4. Little taverns and restaurants in old Prague have good beer.

5. Russian soldiers have been in Czechoslovakia since 1968.

6. Certain streetcars and buses don't go there on Saturday.

7. Some newspaper reporters and editors will be at the conference, too.

8. Students, our employees, and the members of our club can play tennis here every day.

9. There were two or three cassette players and radios, but there were no electric typewriters there.

10. The offices at the American Embassy in Prague are quite large because the Embassy building is an old palace.

11. The teachers, professors, students and other employees took their meals in the school cafeteria.

12. There are two tables, three chairs and some armchairs that we don't need here in this room.

13. There are soups, some specialties, and salads on the menu, but there are no beverages or desserts.

14. Those two rooms next to your office are too small.

15. Minorities such as Hungarians, Poles, and Germans form only a small percentage of the entire population.

16. There were some people whom I didn't know at the party.

17. In Prague there are interesting historical and technical museums.

18. My friends, my wife's relatives, and other guests came to the party, too.

19. Which Czechoslovak politicians are well-known abroad?

20. There were some envelopes, writing paper and two calendars on the desk.

9.b **Genitive plural** (Lessons 8)

9.b.1 Write the following sentences in Czech.

1. In every Czech city you can find many historical buildings, interesting churches and old squares.

2. Czechoslovakia has more than fifteen million inhabitants.

3. There are many taverns, wine shops and restaurants in Malá Strana where, in addition to Praguers, you can see many foreigners.

4. At the party there were several well - known artists, singers,writers and other cultural figures.

5. In the corner there was a pile of old paper boxes.

6. How many people live in this city? More than thirty thousand?

7. We will need a couple of chairs, armchairs and desks in this office.

8. He had several nice photographs and modern pictures in his room.

9. Many Czech sportswomen did not return from Western Europe.

Třináctá lekce

10. I can't buy too many things now since I don't have enough money.

11. How many male and how many female students attend this school?

12. I've heard you are going to České Budějovice tomorrow. Is that right?

13. There were several delegations from East European and West European countries.

14. There are not many parking lots close to the new metro stations.

15. In this borough there are not only many Houses of Culture, theaters, and concert halls but several winter stadiums, playgrounds and swimming pools as well.

16. Many Russians think that the Americans want World War III.

17. Instead of streetcars and buses, several metro lines will go there.

18. You will have lots of friends there within several months.

19. During the music festival several Italian opera singers (female) also visited Czechoslovakia.

20. From the suburbs you can get to some places only by bus.

9.c **Accusative plural** (Lesson 9, 11)

9.c.1 Write the following sentences in Czech.

1. You will see famous personalities at the party, for example, well-known writers, singers, artists and musicians. _____
2. On the menu you'll find Prague specialities, salads, desserts and various beverages. _____
3. They will need (some) new chairs, armchairs, desks and bookcases for that office. _____
4. I've read his historical novels but I haven't seen his plays yet. _____
5. For whom do you need it? We need it for our new political officers. _____
6. We are looking forward to music festivals and theater performances. _____
7. Can we get some new typewriters and better cassette players for our classroom? _____
8. I don't like Wiener Schnitzel but I like Czech rolls and buns. _____
9. Which newspaper reporters from *Rudé právo* did you invite? _____
10. Have you seen the new metro stations? _____
11. I'll have to buy some photographs of Prague and some other little things. _____
12. Which French expressionist painters do you know? _____

13. You can depend on our experts and other employees as well.

14. What restaurants and wine cellars do you recommend?

15. Dvořák composed some symphonies in America.

16. Ask our Embassy drivers, they can help you.

17. We will need some bigger rooms and offices for our new employees.

18. Our secretary will arrange for the tickets and the sightseeing tours.

19. Which streetcars and buses go to Vinohrady?

20. We will have to prepare some offices for our new employees (female).

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

10.a Work with pictures

10.a.1 Using various pictures, your teacher will ask questions about them such as:

Kolik je tam _____ ?

Co je před _____ ?

Co stojí vedle _____ ?

Co vidíte vpředu _____ ?

etc.

Activity 11: GRAMMAR REVIEW

11.a **Modal verbs** (Lesson 8)

11.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. What do you want to do this evening?

2. Can you do it within a week?

3. Are children allowed to go to evening performances?

4. Why do you have to be there?

5. We can't do it right now.

6. They had to go to work on Saturday.

7. Why were your children not allowed to go there?

8. You won't have to go there.

9. I want to buy a better cassette player.

10. We can take a look at it now.

11. She doesn't want to go to the party.

12. He doesn't have to take part in the conference.

13. Why don't you want to go there with us?

14. Why can't she become a member of our club?

15. They must not go there without their parents.

16. Our son was allowed to drive to school.

17. We can't do it by the end of the week.

18. You don't have to type it, do you?

19. Tonight they are not allowed to go to the movies.

20. You can buy it in any shop.

Activity 12: GRAMMAR REVIEW

12.a Work with case boards

12.a.1 Your teacher will select combinations of items from the table below for you to fit into the following frames:

A	B	C	D	E
<p style="text-align: center;">singular</p> <p><i>To je</i> <i>Je to blízko</i> <i>Vidíte</i> <i>Mluvili o</i> <i>Stáli před</i></p> <p style="text-align: center;">nom. gen. acc. loc. instr.</p> <p style="text-align: center;">plural</p> <p><i>Byly (-a) tam</i> <i>Je to vedle</i> <i>Měli tam</i></p> <p style="text-align: center;">nom. gen. acc.</p>			<p><i>můj</i> <i>tvůj</i> <i>nás</i> <i>váš</i> <i>jeho</i> <i>její</i> <i>jejich</i></p>	<p><i>nějaký</i> <i>první</i> <i>zajímavý</i> <i>český</i> <i>nový</i> <i>historický</i> <i>velký</i> <i>místní</i> <i>moderní</i> <i>poslední</i> <i>pěkný</i> <i>starý</i> <i>pražský</i></p>
				<p><i>kniha</i> <i>škola</i> <i>stroj</i> <i>hrad</i> <i>kancelář</i> <i>Londýn</i> <i>nádraží</i> <i>kostel</i> <i>okno</i> <i>zastávka</i> <i>město</i> <i>Praha</i> <i>vinárna</i> <i>Mnichov</i> <i>čvíle</i> <i>peníze</i> <i>stanice</i> <i>tramvaj</i> <i>křeslo</i> <i>sto korun</i> <i>památka</i> <i> práce</i></p>

12.a.2 Follow the same procedure as in 12.a.1, fitting items from the table below into the following frames:

A	B	C	D	E
<p style="text-align: center;">singular</p> <p><i>Je tam</i> <i>Zeptali se</i> <i>Viděla tam</i></p> <p><i>Povídali si o</i> <i>Už jste mluvil s</i></p> <p style="text-align: center;">plural</p> <p><i>Pracovali tam</i> <i>Netýká se to</i> <i>Zajímali se o</i></p>	<p><i>nom.</i> <i>gen.</i> <i>acc.</i></p> <p><i>ten (to)</i> <i>ta (to)</i> <i>to (to)</i></p>	<p><i>můj</i> <i>tvůj</i> <i>náš</i> <i>váš</i> <i>jeho</i> <i>její</i> <i>jejich</i></p>	<p><i>zahraniční</i> <i>americký</i> <i>významný</i> <i>generální</i> <i>dobrý</i> <i>administrativní</i> <i>nový</i> <i>mladší</i> <i>nejlepší</i> <i>ruský</i> <i>velký</i> <i>pražský</i></p>	<p><i>velvyslanec</i> <i>umělec</i> <i>tajemník</i> <i>přítel</i> <i>bratr</i> <i>studentka</i> <i>sestra</i> <i>zástupkyně</i> <i>ředitel</i> <i>Američan</i> <i>pracovnice</i> <i>černoch</i> <i>pán</i> <i>obyvatel</i> <i>voják</i> <i>inženýr</i> <i>člověk</i> <i>přítelkyně</i></p>
			<p><i>pan</i> <i>soudruh</i> <i>slečna</i> <i>paní</i> <i>soudružka</i></p>	<p><i>Novák</i> <i>Veselý</i> <i>Novotná</i> <i>Jehlíková</i> <i>Červená</i></p>

Activity 13: GRAMMAR REVIEW

13.a Review of all cases covered

13.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. Do you know Mr. Šafránek, who is the secretary of our club?

2. You will have to talk to Ms. Krátká, who is the secretary of the House of Culture in Staré Město. _____

3. Will the theater festival take place in December or in January?

4. Our administrative section will organize various sightseeing tours around Moravia and Slovakia. _____

5. At the party you will see many Czechoslovak artists and musicians who are popular not only in Czechoslovakia but abroad as well. _____

6. Ms. Bosáková came to the American Embassy about her visa.

7. Czechs and Slovaks form about 95% of the population of the country, but some minorities live there too, e.g., Hungarians, Germans, and Poles.

8. The secretary general of the Communist Party of Czechoslovakia was, as a rule, president of Czechoslovakia as well. _____

9. Can you find somebody in your department who speaks German or French?

Trináctá lekce

10. I know your new manager and her husband. They are very nice people, aren't they?

11. In this new Prague borough you won't see many historical buildings, theaters or museums.

12. Before the conference I talked to Mrs. Pospíšilová from the consular section and she said the accommodations for the American guests have been reserved.

13. We don't have any information about Mr. Bell, who left for London last week.

14. He became a member of the Communist Party in 1928.

15. Call Mrs. Brzobohatá next week, let's say on Wednesday.

16. First they lived not far from the U.S.Embassy, and then they moved to a new Prague borough, where they have a bigger apartment.

17. We would like to see all the operas, but it's very difficult to get tickets.

18. He was born in Moravia in the town of Prostějov, where he graduated from high school 1980.

19. When Louis Armstrong was in Prague, thousands of young people came to his concert.

20. During World War II Bohemia and Moravia became a protectorate of Germany and Slovak fascists formed an independent Slovak state.

21. Last Sunday we went to the theater with my friend and his wife; an acquaintance of mine from Čedok had reserved the tickets. _____
22. Several foreign delegations took part in the international conference, and some delegates spoke about the role of the modern theater in European culture. _____
23. There are several restaurants and wine cellars there, where they prepare excellent dishes and specialties and serve good Czech beer and Slovak wine. _____
24. Czechs and Slovaks know popular American singers like Frank Sinatra, Barbara Streisand and Ella Fitzgerald, from Czechoslovak Television. _____
25. I served with Ms. Wilson at the American Consulate in Crete for two years. _____
26. We don't need any new tape recorders but we do need some furniture: armchairs, bookcases and two or three desks. _____
27. The Kennedy Center in Washington D.C. and Lincoln Center in New York are the most famous American theaters. _____
28. Besides our employees, there are a couple of foreign experts in our department. _____
29. One of the best-known English writers, Joseph Conrad, was born in Poland. _____
30. Next week we will go to England, and besides the capital, London, we will visit some other English cities too. _____

READING

Summarize each of the following items. Derive as much help as you can from what you know. Look carefully at new words to see if they contain a familiar root, perhaps with a different prefix, or with an adjective form instead of a noun form, or a verb instead of a noun. For example - *lidskost* : *lid*, *budoucnost* : *budou*; *dlouholetí* : *dlouh* / *let* / *ý*; *čtyřdenní* : *čtyř* / *den* / *ní*.

If you encounter a sentence with a number of words you can't identify, skip over it at least provisionally and go on to what you do know. When you need only one or two word meanings in a sentence which is otherwise understandable, ask your teacher for help. Make a note of any new word you elicit in this way if you think it is especially useful.

When you have finished this research, go back and put it all together from the beginning of the item at least once. It's a good idea to go back over reading selections and your notes from previous lessons in this way from time to time to refresh your **recognition** (if not at this time **active control**) of vocabulary.

1. A visit

Zastavení W. Jaruzelského v ČSSR

ŠTÚROVO 9. listopadu (ČTK) - První tajemník ÚV PSDS, předseda rady ministrů PLR armádní generál Wojciech Jaruzelski se na zpáteční cestě z návštěvy Maďarské lidové republiky zastavil v pátek v pozdních večerních hodinách na území ČSSR. Na štúrovském nádraží nejvyššího představitele PLR pozdravili člen předsednictva ÚV KSČ, první tajemník ÚV KSS Jozef Lenárt, první místopředseda vlády SSR Július Hanus a představitelé stranických a státních orgánů Západoslovenského kraje a okresu Nové Zámky a setrvali s ním v krátké srdečné besedě.

2. A biography

Srdečně vítáme předsedu Barmské vlády

Premiér U Maun Maun Kcha přijíždí na oficiální návštěvu Československa

Na pozvání předsedy vlády Československé socialistické republiky Lubomíra Štrougala přijíždí dnes, ve čtvrtek, na oficiální návštěvu ČSSR předseda vlády Socialistické republiky Barmský svaz U Maun Maun Kcha.

Předseda vlády Socialistické republiky Barmský svaz U Maun Maun Kcha se narodil 7. června 1920 v Rangúnu. Absolvoval rangúnskou techniku. Ve čtyřadvaceti letech vstoupil do revoluční armády a zúčastnil se bojů proti japonským okupantům. Od roku 1948, kdy Barma získala nezávislost, zastával řadu vedoucích funkcí na ministerstvu obrany.

Po vojenském převratu v roce 1962, jímž byl svržen statkářský režim, byl U Maun Maun Kcha jmenován předsedou vojenskosprávního výboru severního Rangúnu. O dva roky později byl pověřen funkcí tajemníka ministerstva průmyslu a v roce 1970 se stal náměstkem ministra v tomto ministerstvu.

V sedmdesátých letech zastával U Maun Maun Kcha řadu ministerských funkcí. Nejdříve byl pověřen vedením ministerstva průmyslu a práce a od roku 1974 vykonával funkci ministra důlního průmyslu a práce. Od března 1977 je předsedou vlády Socialistické republiky Barmský svaz.

U Maun Maun Kcha zastává též významné funkce ve vládní Straně barmského socialistického programu, do které vstoupil v roce 1962. V roce 1971 byl zvolen členem ÚV, v roce 1973 kandidátem výkonného výboru ÚV a od roku 1974 je členem výkonného výboru ÚV strany. Od roku 1974 je rovněž poslancem Lidového shromázdění.

3. Terrorism and internal security

Popel I. Gándhiové nad Himalájem

Dillí 11. listopadu (Zpravodaj ČTK) - Popel Indiry Gándhiové, předsedkyně indické vlády, zavražděně 31. října sikskými fanatiky, byl v neděli rozprášen nad Himalájem. Toto přání své matky splnil její syn, nový premiér Rádziv Gándhí. V Indii tak skončily obřady, jimž se obyvatelé v celé zemi rozloučili s dlouholehou premiérkou a významnou představitelkou světového politického života.

★ *Indické bezpečnostní síly zatkly v Pándžáhu čtyři příslušníky extremistických skupin, které se diverzem a sabotážemi pokoušely destabilizovat situaci v této důležité části Indie.*

★ *Stav zvýšené pohotovosti bezpečnostních sil byl vyhlášen ve východoindickém státě Tripura, kde se v poslední době zaktivizovali separatisté.*

★ *Před městským soudem v Dillí začal proces se skupinou osob naverbovaných Ústřední zpravodajskou službou USA, která chce rozšířit špiónážní operace v Indii a tak podkopat její obranyschopnost a ekonomický potenciál. Řada vysoce postavených pracovníků Amerického velvyslanectví, usvědčených z činnosti, jež se neslučuje s jejich diplomatickým statutem, byla nucena Indii opoustit.*

4. Theater

*V minulém týdnu jsme přinesli kritiku vysoko uměleckého sovětského filmu Anna Pavlovová. Pražany bude jistě zajímat, že Anna Pavlovová navštívila při svých uměleckých zájezdech i naše hlavní město. Vystupovala se svým souborem ve dvacátých letech ve vždy vyprodaném velkém sále Lucerny. Úspěch vystoupení byl zcela mimořádný. Naposledy hostovala v Praze v březnu r. 1930 na jevišti dnešního hudebního divadla v Karlíně. Byly to dva večery vrcholných tanečních výkonů, které Pavlovovou a její soubor proslavily po celém světě. Nejnádhernější výkon podala Pavlovová v prosulé taneční kreaci *Umirající labut'*. Němé utrpení vyjádřila v ní s takovou vznešenosí a lidskostí, s jakou se setkáváme v málokterém uměleckém výtvaru vůbec. Obecenstvo bylo jejím výkonem okouzleno a fascinováno.*

Pražské vystoupení bylo jedním z posledních vystoupení Anny Pavlovové. Brzy po něm po prudkém nachlazení předčasně zemřela. Celý svět oplakával smrt Anny Pavlovové. Umění a lidu zasvětila celý svůj život.

5. Sports

Zasedání v Mexiku

V hlavním městě Mexika bylo zakončeno zasedání Asociace národních olympijských výborů. Zúčastnili se ho zástupci 152 národních olympijských výborů z celého světa. Na závěr zasedání byla přijata deklarace, která hovoří o dodržování Olympijské charty, respektování základních principů, vyslovuje se proti zvyšování komerčializace olympijských her, doporučuje vyloučení Jihoafrické republiky z mezinárodních sportovních federací, které tak ještě neučinily, a požaduje větší podíl národních olympijských výborů na výš. éru měst, kterým bude svěřeno uspořádání olympijských her v budoucnosti. Zasedání se zúčastnila i delegace Čs. olympijského výboru vedená Antonínem Himlem. (ČTK)

VOCABULARY LIST

<i>absolutní</i>	- absolute, totalitarian
<i>administrativně</i>	- administratively
<i>agent</i> <i>m.</i>	- agent
<i>bohatý</i>	- rich
<i>cenzura</i> <i>f.</i>	- censorship
<i>dělit se</i> (<i>III - imp.</i>)	- to divide, to be divided
<i>doba</i> <i>f.</i>	- time, era period
<i>ekonomický</i>	- economic
<i>existence</i> <i>f.</i>	- existence
<i>fašista</i> <i>m.</i>	- fascist
<i>federace</i> <i>f.</i>	- federation
<i>historicky</i>	- historically
<i>hlava</i> <i>f.</i>	- head
<i>hospodářský</i>	- economic
<i>hranice</i> <i>f.</i>	- border
<i>hraničit</i> (<i>III - imp.</i>)	- to border
<i>i když</i>	- even though
<i>jak ----- , tak i</i>	- both ----- and
<i>jih</i> <i>m.</i>	- South
<i>jiho-</i>	- South (in a compound)
<i>kompromis</i> <i>m.</i>	- compromise
<i>kraj</i> <i>m.</i>	- region
<i>krok</i> <i>m.</i>	- step
<i>ležet</i> (<i>III - imp.</i>)	- to lie, to be situated
<i>menšina</i> <i>f.</i>	- minority
<i>místní</i>	- local
<i>Mnichov</i> <i>m.</i>	- Munich
<i>moc</i> <i>f.</i>	- power
<i>monarchie</i> <i>f.</i>	- monarchy
<i>nacistický</i>	- nazi (adj.)
<i>nadšení</i> <i>n.</i>	- enthusiasm
<i>nebezpečný</i>	- dangerous
<i>nejdůležitější</i>	- the most important
<i>nejen ----- , ale</i>	- not only ----- but
<i>nejkratší</i>	- the shortest
<i>nevyhnutelný</i>	- inevitable
<i>nikoliv</i>	- not (emphatic)
<i>nutnost</i> <i>f.</i>	- necessity
<i>obnovený</i>	- restored, renewed
<i>obnovit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to restore, to renew
<i>obsadit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to occupy
<i>obyvatel</i> <i>m.</i>	- inhabitant
<i>obyvatelstvo</i> <i>n.</i>	- population
<i>oddělený</i>	- separated, divided
<i>okupace</i> <i>f.</i>	- occupation
<i>opět</i>	- again
<i>orgán</i> <i>m.</i>	- organ
<i>ostatní</i>	- other, remaining
<i>podstata</i> <i>f.</i>	- basis
<i>poněkud</i>	- rather
<i>porážka</i> <i>f.</i>	- defeat
<i>poslušný</i>	- obedient

<i>postupně</i>	- gradually
<i>precedent</i> <i>m.</i>	- precedent
<i>představovat</i> (<i>II - imp.</i>)	- to represent, to introduce
<i>převrat</i> <i>m.</i>	- coup, revolutionary change
<i>přímý</i>	- direct
<i>princip</i> <i>m.</i>	- principle
<i>procento</i> <i>n.</i>	- percentage
<i>prostředek</i> <i>m.</i>	- means
<i>provést</i> (<i>II - perf.</i>)	- execute, carry out
<i>provincie</i> <i>f.</i>	- province
<i>průmysl</i> <i>m.</i>	- industry
<i>rada</i> <i>f.</i>	- council
<i>reforma</i> <i>f.</i>	- reform
<i>rozdělený</i>	- divided
<i>rozhodnout se</i> (<i>II - perf.</i>)	- to decide
<i>satelit</i> <i>m.</i>	- satellite
<i>sever</i> <i>m.</i>	- North
<i>severo -</i>	- North (in a compound)
<i>shromáždění</i> <i>n.</i>	- assembly
<i>skládat se</i> (<i>I - imp.</i>)	- to consist
<i>skoro</i>	- almost
<i>skutečný</i>	- real
<i>slovenština</i> <i>f.</i>	- Slovak (language)
<i>socialistický</i>	- socialist (adj.)
<i>součást</i> <i>f.</i>	- component
<i>soustava</i> <i>f.</i>	- system
<i>spojení</i> <i>n.</i>	- unification
<i>stupeň</i> <i>m.</i>	- level, grade
<i>tvořit</i> (<i>III - imp.</i>)	- to form
<i>uherský</i>	- Hungarian
<i>uprostřed</i>	- in the middle of
<i>ústava</i> <i>f.</i>	- constitution
<i>útvar</i> <i>m.</i>	- formation
<i>území</i> <i>n.</i>	- territory
<i>více než</i>	- more than
<i>vítat</i> (<i>I - imp.</i>)	- to welcome
<i>však</i>	- though, nevertheless
<i>výbor</i> <i>m.</i>	- committee
<i>východ</i> <i>m.</i>	- East
<i>východo -</i>	- East (in a compound)
<i>vyhlásit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to proclaim, to decree
<i>výrobní</i>	- production (adj.)
<i>vyspělý</i>	- advanced, developed
<i>vzniknout</i> (<i>II - perf.</i>)	- to originate
<i>základ</i> <i>m.</i>	- foundation, basis
<i>západ</i> <i>m.</i>	- West
<i>západo-</i>	- West (in a compound)
<i>země</i> <i>f.</i>	- country, land
<i>životní</i>	- life (adj.)
<i>zmizet</i> (<i>III - perf.</i>)	- to disappear
<i>zničit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to destroy
<i>zpravidla</i>	- as a rule
<i>zrušení</i> <i>n.</i>	- abolition, ban
<i>zrušit</i> (<i>III - perf.</i>)	- abolish, discontinue

Lekce 14

**Reservace v hotelu
Údržba vozu**

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to make hotel reservations.
2. To be able to ask a mechanic to service your car.

GRAMMAR GOALS:

1. Dative case - nouns and demonstratives.
2. Dative case - adjectives and possessives.
3. Ordinal numerals - dates and hours.
4. Verbs *umět* - *vědět* - *znát*.
5. Possessive reflexive pronoun *svůj*.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Overheard conversation.

Čtrnáctá lekce

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Odkud je pan Jeřábek?*
2. *Na jakou konferenci přijel?*
3. *Jaké je jeho křestní jméno?*
4. *Jaký pokoj chtěl?*
5. *Kdo zamlouval ubytování pro pana Jeřábka?*
6. *Kde je zaměstnán pan Jeřábek?*
7. *Kolik nocí zůstane v tom městečku?*
8. *Kde je ten malý penzion?*
9. *Jak se jmenuje recepční, se kterou mluvil pan Jeřábek?*

Find the following phrases on the tape:

*Copak si přejete?
V hale jsem se málem natáhnul.
Doufám, že do týdne bude všechno už hotovo.
Mám tady u vás zamluvěnou nocleh.
Kolik lůžek?
Lůžko chci jenom jedno.
Vy jste to sám zamlouval?
To už je aspoň čtrnáct dní.
My máme úplně plno.
Já pracuju pro národní výbor.
Nemohl byste přijít až zítra?
Musíme to brát s klidem.
To bud'te tak hodná.
A já tam mám známou, víte?
Já to potřebuju na čtyři dny.*

Activity 2: TASK CONSIDERATION I

You are planning a business trip to the Brno International Fair and you have to ask your secretary to make reservations for you there. Be prepared to provide her with more detailed information concerning your specific needs.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Mr. Brown asks Ms. Veselá to make a hotel reservation for his stay at the Brno International Fair.

- Brown: *Slečno Veselá, koncem měsíce jedu na mezinárodní veletrh do Brna a potřebuji tam zajistit ubytování. Můžete mi udělat rezervaci?*
- Veselá: *Jistě, pane Brown. Řekněte mi jen, na kdy tu rezervaci chcete a kolik vás pojede.*
- Brown: *Budu v Brně od 20. do 26. září.*
- Veselá: *Pokud vím, plánoval jste, že tam pojedete mezi patnáctým a dvacátým, že?*
- Brown: *Ano, máte pravdu. Musel jsem to datum změnit, protože k nám přijede můj kolega z Vídně. Ale už jsem to oznámil vedoucímu politického oddělení. Neměl nic proti tomu. Který hotel mi můžete doporučit?*
- Veselá: *Já bych dala přednost hotelu International, ten je rozhodně nejlepší. Je ve středu města a není to daleko od výstaviště. Pojedete sám nebo s celou rodinou?*
- Brown: *Pojedu tam jen s manželkou. To víte, děti musí chodit do školy. Budeme tedy potřebovat dvoulůžkový pokoj s telefonem, a samozřejmě, s koupelnou.*
- Veselá: *A co stravování? Chcete se stravovat v hotelu a nebo někde ve městě?*
- Brown: *Obědovat a večeřet budeme v nějaké restauraci, ale snídat budeme rozhodně v hotelu.*
- Veselá: *Dobře, tak to bude s poloviční penzi.*
- Brown: *Promiňte, já vám nerozumím. Co tím myslíte?*
- Veselá: *To je tak. Plná penze zahrnuje tři jídla, to je snídaní, oběd a večeři, poloviční penze jenom snídaní.*
- Brown: *Aha, ted' už tomu rozumím. A jak brzo se mohu v hotelu přihlásit?*
- Veselá: *To vám mohu říci hned. Mezi desátou až dvanáctou. Ale krýž máte rezervaci na celý týden, tak kdykoliv po desáté hodině. Bude vám to vyhovovat?*
- Brown: *Ano, to se nám hodí. Chceme vyjet z Prahy někdy kolem osmé hodiny ráno, to znamená, že před desátou tam nebudeme. Pokud vím, cesta autem tam trvá necelé tři hodiny, že?*

Čtrnáctá lekce

Veselá: *Ano, asi tak nějak. A k hotelu se z dálnice dostanete velmi snadno. A abych nezapomněla. V ranní poště přišel program veletrhu, hned vám ho dám. A když budete potřebovat cokoliv jiného přímo v hotelu, řekněte recepčnímu, ten vám ochotně všechno zařídí.*

Brown: *Děkuji vám mnohokrát, slečno Veselá. Až všechno zajistíte, dejte mi, prosím vás, hned vědět.*

Veselá: *Ještě si vzpomínám, když jsem byla v Brně před rokem, byla jsem v jednom velmi dobrém nočním podniku, který se jmenuje Rozmarýn. Mají tam každý večer mezinárodní varietní program a podávají výborné moravské speciality a dobré jihomoravské víno. Ale adresu si už, bohužel, nepamatuji.*

Brown: *Jak se jmenuje ten podnik?*

Veselá: *Rozmarýn. Já vám to napišu, okamžik.*

Brown: *To zní dobře. Určitě si tam s manželkou zajdeme. A adresu si snadno zjistím v hotelu. To bude pro dnešek všechno, slečno Veselá a ještě jednou vám děkuji.*

Brown: MS. VESELÁ, AT THE END OF THIS MONTH I'M GOING TO GO TO THE BRNO INTERNATIONAL FAIR AND I NEED TO MAKE RESERVATIONS FOR ACCOMMODATIONS. CAN YOU MAKE THE RESERVATIONS FOR ME?

Veselá: CERTAINLY, MR. BROWN. JUST TELL ME WHEN YOU NEED THE RESERVATION FOR AND HOW MANY OF YOU WILL GO.

Brown: I'LL BE IN BRNO FROM THE 20th TO THE 26th OF SEPTEMBER.

Veselá: AS I UNDERSTOOD IT, YOU PLANNED TO GO THERE BETWEEN THE 15th AND THE 20th, DIDN'T YOU?

Brown: YES, YOU'RE RIGHT. I HAD TO CHANGE THE DATE BECAUSE MY COLLEAGUE FROM VIENNA IS COMING. BUT I HAVE INFORMED THE HEAD OF THE POLITICAL SECTION. HE DIDN'T OBJECT. WHICH HOTEL CAN YOU RECOMMEND?

Veselá: I WOULD PREFER THE HOTEL INTERNATIONAL, IT'S DEFINITELY THE BEST. IT'S IN THE CENTER OF THE CITY AND IT'S NOT FAR FROM THE EXHIBITION GROUNDS. ARE YOU GOING ALONE OR WITH YOUR WHOLE FAMILY?

Brown: I'LL JUST GO WITH MY WIFE. THE CHILDREN HAVE TO GO TO SCHOOL, YOU KNOW. SO WE'LL NEED A TWO-BED ROOM, WITH TELEPHONE AND A BATHROOM OF COURSE.

- Veselá: AND HOW ABOUT MEALS? DO YOU WANT TO EAT IN THE HOTEL OR SOMEWHERE IN TOWN?
- Brown: WE'LL HAVE LUNCH AND DINNER AT A RESTAURANT; BUT WE'LL DEFINITELY HAVE BREAKFAST AT THE HOTEL.
- Veselá: O.K., SO IT WILL BE HALF PENSION.
- Brown: EXCUSE ME, I DON'T UNDERSTAND YOU. WHAT DO YOU MEAN BY THAT?
- Veselá: IT'S LIKE THIS. FULL PENSION INCLUDES THREE MEALS, THAT IS BREAKFAST, LUNCH AND DINNER; HALF PENSION: ONLY BREAKFAST.
- Brown: AH, NOW I UNDERSTAND. AND HOW EARLY CAN I CHECK INTO THE HOTEL?
- Veselá: THAT I CAN TELL YOU RIGHT AWAY. BETWEEN TEN AND TWELVE. BUT IF YOU HAVE YOUR RESERVATION FOR THE WHOLE WEEK, ANY TIME AFTER TEN O'CLOCK. WILL THAT BE CONVENIENT FOR YOU?
- Brown: YES, THAT SUITS US. WE WANT TO LEAVE PRAGUE SOME TIME AROUND EIGHT O'CLOCK IN THE MORNING; THAT MEANS WE WON'T BE THERE BEFORE TEN. AS FAR AS I KNOW, THE TRIP THERE TAKES LESS THAN THREE HOURS.
- Veselá: YES, SOMETHING LIKE THAT. AND FROM THE HIGHWAY YOU CAN GET TO THE HOTEL VERY EASILY. AND SO I DON'T FORGET, THE PROGRAM OF THE FAIR WAS IN THE MORNING MAIL, I'LL GIVE IT TO YOU RIGHT AWAY. AND IF YOU NEED ANYTHING ELSE, TELL THE RECEPTIONIST; HE WILL BE GLAD TO TAKE CARE OF EVERYTHING.
- Brown: THANK YOU VERY MUCH, MS. VESELÁ. WHEN YOU HAVE EVERYTHING ARRANGED, PLEASE LET ME KNOW RIGHT AWAY.
- Veselá: IT OCCURS TO ME THAT WHEN I WAS IN BRNO A YEAR AGO, I WAS AT A VERY GOOD NIGHT CLUB, WHICH IS CALLED ROZMARÝN. EVERY EVENING THEY HAVE AN INTERNATIONAL VARIETY SHOW AND THEY SERVE EXCELLENT MORAVIAN SPECIALTIES AND GOOD SOUTH MORAVIAN WINE. BUT UNFORTUNATELY I DON'T REMEMBER THE ADDRESS.
- Brown: WHAT IS THE NAME OF THE PLACE?
- Veselá: ROZMARÝN. WAIT A MINUTE, I'LL WRITE IT DOWN FOR YOU.
- Brown: IT SOUNDS GOOD. MY WIFE AND I WILL CERTAINLY DROP IN THERE. AND I CAN EASILY FIND OUT ABOUT THE ADDRESS AT THE HOTEL. THAT'LL BE ALL FOR TODAY, MISS VESELÁ AND THANK YOU ONCE AGAIN.

3.a What did they say?

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Kam pojede pan Brown?*
 2. *Co tam potřebuje zajistit?*
 3. *Na kdy potřebuje tu rezervaci?*
 4. *Kdy bude pan Brown v Brně?*
 5. *Proč musel pan Brown změnit datum?*
 6. *Komu už oznámil nové datum?*
 7. *Měl jeho vedoucí něco proti tomu?*
 8. *Který hotel mu doporučila slečna Veselá a proč?*
 9. *S kým pojede do Brna?*
 10. *Proč nejedou jeho děti?*
 11. *Jaký pokoj chce pan Brown?*
 12. *Kde se budou Brownovi stravovat?*
 13. *Co zahrnuje poloviční penze?*
 14. *V kolik hodin se může pan Brown přihlásit v hotelu?*
 15. *Jak brzo chtějí Brownovi vyjet z Prahy?*
 16. *Jak dlouho asi trvá cesta do Brna autem?*
 17. *Co přišlo v ranní poště?*
 18. *Kdy byla slečna Veselá v Brně?*
 19. *Který noční podnik v Brně doporučuje slečna Veselá panu Brownovi?*
 20. *Proč doporučuje ten podnik?*
-

3.b Work with Dialogue I

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- B: Slečno Veselá, _____em měsíce jedu na _____i veletrh do Brna a _____uji tam zajistit ubytování. _____ete mi udělat rezervaci?
- V: Jistě, pane Brown. _____ete mi jen, na kdy tu _____i _____ete a kolik vás pojede.
- B: Budu v _____ě od 20. do 26. září.
- V: Pokud vím, _____l jste, že tam _____ete mezi patnáctým a dvacátým, že?
- B: Ano, _____te pravdu. _____l jsem to datum změnit, protože k nám _____e můj kolega z _____. Ale už jsem to _____l _____imu politického _____. Neměl nic proti _____omu. Který hotel mi _____ete doporučit?
- V: Já bych _____a přednost _____u International, ten je rozhodně _____. Je ve _____u města a není to daleko od výstaviště. Pojedete sám nebo s _____ou?
- B: _____u tam jen s _____ou. To víte, _____i _____i chodit do _____. _____eme tedy potřebovat _____ý pokoj, s _____em, a samozřejmě, s _____ou.
- V: A co stravování? _____ete se stravovat v _____u a nebo někde ve _____ě?
- B: Obědovat a večeřet _____eme v nějaké _____i, ale snídat _____eme rozhodně v _____u.
- V: Dobře, tak to bude s _____i _____i.
- B: Promiňte, já vám _____ím. Co _____im myslíte?
- V: To je tak. Plná penze _____uje tři _____a, to je _____i, oběd a _____i, poloviční penze jenom _____i.
- B: Aha, ted'už _____omu rozumím. A jak brzo se _____u v _____u přihlásit?
- V: To vám _____u říci hned. Mezi _____ou až _____ou. Ale když máte _____i na celý týden, tak kdykoliv po _____é _____ě. Bude vám to vyhovovat?
- B: Ano, to se nám _____i. _____eme vyjet z _____y někdy kolem _____é hodiny ráno, to _____á, že před _____ou tam nebudem. Pokud _____ím, cesta _____em tam trvá necelé tři _____y, že?

Čtrnáctá lekce

- V: Ano, asi tak nějak. A k ___ u se z dálnice ___ ete velmi snadno. A abych ___ la. V ranní ___ ē přišel program ___ u, hned vám ho __ ám. A když ___ ete potřebovat cokoliv ___ ého přímo v ___ u, řekněte ___ ímu, ten vám ochotně všechno ___ i.
- B: ___ uji vám mnohokrát, slečno Veselá. A až všechno ___ íte, ___ ejte mi, prosím vás, hned vědět.
- V: Ještě si ___ ám, když jsem byla v ___ ē před ___ em, byla jsem v ___ om ___ im podniku, který se jmenuje Rozmarýn. Mají tam každý večer mezinárodní varietní program a ___ ají výborné ___ é ___ y a dobré ___ é víno. Ale ___ u si už, bohužel, ___ uji.
- B: Jak se ___ uje ten podnik?
- V: Rozmarýn. Já vám to ___ u, okamžik.
- B: To zní dobře. Určíte si tam s ___ ou zajdeme. A ___ u si snadno ___ im v hotelu. To bude pro dnešek všechno, slečno Veselá a ještě jednou vám ___ uji.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

- B: Slečn_ Veselá, konc_ měsíc_ jed_ na mezinárodní veletrh do Brn_ a potreb_ tam zajistit ubytování. Můž_ mi udělat rezervac_?
- V: Jistě, pan_ Brown. Řekněte mi jen, na kdy tu rezervac_ chc_ a kolik vás pojed_.
- B: Bud_ v Brn_ od 20. do 26. září.
- V: Pokud v_, plánoval jste, že tam pojed_ mezi patnáct_ a dvacát_, že?
- B: Ano, m_ pravd_. Musel jsem to datum změnit, protože k nám přijed_ můj kolega z Víd__. Ale už jsem to oznámil vedouc_ politick_ oddělen_. Neměl nic proti t_._ Kter_ hotel mi můž_ doporučit?
- V: Já bych dal_ přednost hotel_ International, ten je rozhodně nejlepš_. Je ve střed_ měst_ a není to daleko od výstavišt_. Pojed_ sám nebo s cel_ rodin_?
- B: Pojed_ tam jen s manželk_ . To v_, děti mus_ chodit do škol_. Bud_ tedy potřebovat dvoulůžkov_ pokoj, s telefon_ , a samozřejmě, s koupeln_.
- V: A co stravování? Chc_ se stravovat v hotel_ a nebo někde ve měst_?
- B: Oběvat a večeřet bud_ v nějak_ restaurac_, ale snídat bud_ rozhodně v hotel_.
- V: Dobře, tak to bude s polovičn_ penz_.
- B: Promiňte, já vám nerozum_. Co tím mysl_?

- V: *Tc je tak. Plná penze zahrnuj_ tři jídł_, to je snídan_, oběd a večeř_, poloviční penze jenom snídan_.*

B: *Aha, ted' už tomu rozum_ _. A jak brzo se moh_ v hotel_ přihiásit?*

V: *To vám moh_ říci hned. Mezi desát_ _ až dvanáct_ _. Ale když m_ _ _ rezervac_ na cel_ týden, tak kdykoliv po desát_ hodin_. Bud_ vám to vyhovovat?*

B: *Ano, to se nám hod_. Chc_ _ _ vyjet z Prah_ někdy kolem osm_ hodin_ ráno, to znamen_ že před desát_ tam nebud_ ___. Pokud v_ _, cesta aut_ _ tam trv_ necelé tři hodin_, že?*

V: *Ano, asi tak nějak. A k hotel_ se z dálnic_ dostan_ _ _ velmi snadno. A abych nezapomněl_. V rann_ pošt_ přišel program veletrh_, hned vám ho d_ _. A když bud_ _ _ potřebovat cokoliv jin_ _ _ přímo v hotel_, řekněte recepčn_ ___, ten vám ochotně všechno zaříd_.*

B: *Děk_ _ _ vám mnohokrát, slečn_ Veselá. A až všechno zajist_ _ _, dejte mi, pros_ _ vás, hned vědět.*

V: *Ještě si vzpomín_ _, když jsem byl_ v Brn_ před rok_ _, byl_ jsem v jedn_ _ nočn_ _ podnik_, který se jmenuje Rozmarýn. M_ _ _ tam každý večer mezinárodn_ varietn_ program a podáv_ _ _ výborn_ moravsk_ specialit_ a dobr_ jihamoravsk_ vín_. Ale adres_ si už, bohužel, nepamat_ _ _.*

B: *Jak se jmen_ _ _ ten podnik?*

V: *Rozmarýn. Já vám to napiš_, okamžik.*

B: *To zn_ dobře. Určitě si tam s manželk_ _ zajd_ _ __. A adres_ si snadno zjist_ _ _ v hotel_. To bud_ pro dnešek všechno, slečno Veselá a ještě jednou vám děk_ _ _.*

3.c A Letter of Complaint

James E. Brown, Americké velvyslanectví,

Tržiště 15, Praha 1

V Praze dne 7. října 1989.

Věc: stížnost

*K rukám ředitele hotelu
International, Brno*

Vážený pane řediteli!

V době od 20. do 26. září 1989 jsem byl ubytován ve Vašem hotelu, pokoj č. 237. S politováním Vám musím říci, že jsem s ubytováním nebyl spokojen.

K tomu uvádím následující:

V pokoji netekla teplá voda, a i když jsem to okamžitě ohlásil Vašemu pracovníkovi v recepci panu Sadílkovi, (pokud si jeho jméno dobré pamatuji), k nápravě došlo až za dva dny. Pokud se týká telefonu, zřídka fungoval a k nápravě nedošlo vůbec. A navíc, pokojské jsem musel denně připomínat, že ručníky a některé jiné maličkosti nejsou v pořádku. A všechno jsem, samozřejmě, několikrát ohlásil recepčnímu.

Jistě chápete, že za těchto okolností Váš hotel nemohu doporučit svým přátelům a známým.

S pozdravem,

Váš

J. E. Brown

3.d Work with the Letter

3.d.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you have difficulty, check back to the text.

1. *Komu píše pan Brown stížnost?*
2. *Kdy byl pan Brown ubytován v hotelu?*
3. *Jaké číslo měl jeho pokoj?*

4. *Co musel pan Brown s politováním říci?*
5. *Komu oznámil, že neteče teplá voda?*
6. *Kdy došlo k nápravě?*
7. *Jak se jmenoval recepční?*
8. *Došlo k nápravě, pokud se týká telefonu?*
9. *Co musel pan Brown denně připomínat pokojské?*
10. *Komu nemůže pan Brown za těchto okolností doporučit tento hotel?*

NOTES

A abych nezapomněla ...	- And so I don't forget ..
Ještě si vzpomínám ...	- It occurs to me ...
K rukám ředitele hotelu.	- To the attention of the hotel manager.
Vážený pane řediteli!	- Dear Sirs (manager). (starting an official letter)
Byl jsem ubytován v ...	- I stayed at ...
K nápravě nedošlo vůbec.	- No improvement occurred at all.
Jistě chápete ...	- You must understand ...
S pozdravem ...	- Sincerely yours ... (when closing a letter)

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>napišeme dali jsme řekla vyřídime připravíme koupili jsme doporučili zajistil přeložíme vzkázala zamluvíme podali představili</i>	<i>ten (to) ta (to) to (to)</i>	<i>pan Bell slečna Krátká paní Nováková soudružka Volná soudruh Uhlíř pán člověk student ředitel cizinec lékař manželka studentka zástupkyně pracovnice</i>	<i>ten dopis dobré informace zajímavou věc ten vzkaz ty seznamy novou kancelář psací stroj ubytování dobrý hotel nějaký film ty vstupenky nějaké maličkosti ty knihy toho pána reservaci</i>
<i>rozuměl libilo se to nechutná to hodilo se to vyhovuje to omluvím se poděkujeme zatelefonuji zavoláme dáme přednost</i>		<i>podnik hospůdka budova křížovatka pošta stanice metra věž divadlo letiště věc muzeum tenis</i>	
<i>přijdete až k je to blízko k je to proti jděte až k přišel kvůli je to naproti</i>			

4.b GRAMMAR NOTE

Dative singular endings - nouns and demonstratives

4.b.1 Dative singular endings are nearly identical to the locative singular endings. The only difference is that the dative ending in hard inanimate masculine and neuter nouns is **-u** only, never **-e** (**-ě**).

masculine nouns

dative sg.	locative sg.	
<i>studentovi</i> (-u)	<i>studentovi</i> (-u)	- hard animate
<i>hradu</i>	<i>hradu</i> (-ě)	- hard inanimate
<i>řediteli</i>	<i>řediteli</i>	- soft animate
<i>stroji</i>	<i>stroji</i>	- soft inanimate

feminine nouns

<i>škole</i>	<i>škole</i>	- hard
<i>ženě</i>	<i>ženě</i>	
<i>věci</i>	<i>věci</i>	- soft
<i>příležitosti</i>	<i>příležitosti</i>	

neuter nouns

<i>slovu</i>	<i>slovu</i> (-ě)	- hard
<i>poli</i>	<i>poli</i>	- soft
<i>nádraží</i>	<i>nádraží</i>	

4.b.2 The demonstratives have the following endings:

<i>ten</i> (to)	<i>tomu</i> (to)
<i>ta</i> (to)	<i>té</i> (to)
<i>to</i> (to)	<i>tomu</i> (to)

4.b.3 Occurrence

The dative (without prepositions) after some verbs denotes the indirect object of the verb. Some of the same verbs can also take a direct object (in acc.) at the same time:

psát, napsat
dát
říci
vyřídit
připravit
koupit
doporučit
přeložit
zamluvit
představit
podat

Napišu panu Brownovi dopis.

I'll write a letter to Mr. Brown.

Doporučím konzulovi ten hotel.

I'll recommend the hotel to the consul.

With a reversed word order, the indirect object is emphasized.

Napišu dopis panu Brownovi.

I'll write a letter to Mr. Brown.

Doporučím ten hotel konzulovi.

I'll recommend the hotel to the consul.

4.b.4 The object of some words is in the dative case only.

rozumět

hodit se

vyhovovat

omluvit se

poděkovat

zatelefonovat

zavolat (using the phone with masculine animate nouns)

dát přednost

Rozumím tomu studentovi dobře.

I understand the student well.

Zatelefonujeme panu Novákovi.

We'll call Mr. Novák.

4.b.5 The dative occurs after the following prepositions:

k - towards, to

proti - against

kvůli - because of, on behalf of

naproti - opposite

vzhledem k - considering

Z dálnice to není daleko k hotelu.

From the highway it's not far to the hotel.

Přišel jsem kvůli tenisu.

I came about tennis.

4.b.6 Other occurrences

a. when telling one's age

Mému synovi je dvanáct (let).

My son is twelve (years old). (To him ...)

- b. when expressing state of health or feelings

Panu Novákovi dnes není dobré.
Mr. Novák is not well today.

Je mi zima (teplá).
I feel cold (warm).

- c. with the verbs *libit se* and *chutnat*

Pani Novákové se ten film líbil.
Mrs. Nováková liked the film.

To víno mi nechutná.
I don't like the wine.

- d. doing something **for** someone

Můžete mi to přeložit?
Can you translate it for me?

Přečtu vám to anglicky.
I'll read it for you in English.

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the appropriate forms of the nouns and demonstratives in parentheses.

1. *Musíte také _____ (pan velvyslanec) představit redaktora Stehlíka.*
2. *Ano, ten vzkaz _____ (slečna Jehlíková) vyřídím.*
3. *Už jste, prosím vás, zajistila ubytování _____ (pan konzul) a _____ (jeho manželka)?*
4. *Kdy napišete tu stížnost _____ (ředitel) hotelu?*
5. *Co jste doporučili _____ (ten student)?*
6. *Řekla _____ (ta pracovnice), co si o tom myslí.*
7. *Zatelefonoval jste už _____ (ten soudruh Uhliř) ohledně kurtů?*
8. *Tato ulice vede k _____ (to parkoviště).*
9. *Musíte také poděkovat _____ (jeho syn) a _____ (dcera).*

Čtrnáctá lekce

10. *Dal přednost* _____ (*ten hotel*), který doporučila jeho sekretářka.
 11. _____ (*Ten řidič*) to dnes nevyhovuje, má moc práce.
 12. *Dáte přednost* _____ (*divadlo*) nebo _____ (*koncert*)?
 13. *Včerejší představení se líbilo jak* _____ (*paní velvyslankyně*), tak i _____ (*její zástupkyně*).
 14. *Ty kanceláře jsou přímo proti* _____ (*ta budova*).
 15. *Musel se* _____ (*ten pracovník*) omluvit.
 16. *Touto ulicí přijdete přímo k* _____ (*muzeum*).
 17. *Prosím vás, jak se odsud dostanu ke* _____ (*stanice*) metra?
 18. _____ (*Ten cizinec*) jsem vůbec nerozuměl.
 19. *Půjdete až k* _____ (*to náměstí*).
 20. *Přišel jsem kvůli* _____ (*ta stížnost*) ohledně osvětlení.
-

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Have you written the letter to Mr. Jenkins?

2. What did you tell the student?

3. I gave the secretary the message in the morning.

4. You understand it, don't you?

5. I'll introduce you to Mrs. Nováková.

6. Peter is neither warm nor cold.

7. Can you please translate it for me?

8. Saturday is not convenient for Ms. Krátká.

9. The office building is opposite the church.

10. This girl is eighteen.

11. Everybody prefers this restaurant because it is not too expensive.

12. What do you have against that man?

13. Have you notified the manager about it?

14. I came with regard to the passport.

15. Every foreigner likes Czech beer.

16. Go as far as the bridge and you will find it there.

17. Ms. Veselá doesn't feel well today.

18. The student (female) didn't like the performance.

19. How old is the boy?

20. Mr. Novák's daughter was fifteen yesterday.

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS II

5.a Reverse Drill

5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>dal to</i> <i>napsali jsme</i> <i>zavoláme</i> <i>ona to řekne</i> <i>představili nás</i> <i>nemám nic proti</i> <i>oznámím to</i> <i>přišel kvůli</i>	<i>můj</i> <i>tvůj</i> <i>jeho</i> <i>její</i> <i>náš</i> <i>váš</i> <i>jejich</i>	<i>dobrý</i> <i>nový</i> <i>generální</i> <i>vedoucí</i> <i>nejlepší</i> <i>oblibený</i> <i>zodpovědný</i> <i>známý</i> <i>český</i> <i>americký</i> <i>hlavní</i> <i>osobní</i> <i>následující</i> <i>zahraniční</i> <i>vynikající</i> <i>nejznámější</i>	<i>ředitel</i> <i>konzul</i> <i>kolega</i> <i>pracovník</i> <i>odborník</i> <i>soudruh</i> <i>zpěvák</i> <i>řidič</i> <i>umělec</i> <i>sekretářka</i> <i>pracovnice</i> <i>učitelka</i> <i>studentka</i> <i>zástupkyně</i> <i>člověk</i> <i>politik</i>
<i>dáme to k (ke)</i> <i>je to naproti</i> <i>dojdete až k (ke)</i>		<i>starý</i> <i>nový</i> <i>vysoký</i> <i>malý</i> <i>psací</i> <i>moderní</i> <i>nejlepší</i>	<i>knihovna</i> <i>kreslo</i> <i>okno</i> <i>stůl</i> <i>stroj</i> <i>kostel</i> <i>podnik</i> <i>hospoda</i> <i>škola</i> <i>zastávka</i> <i>stanice</i> <i>ministerstvo</i> <i>muzeum</i> <i>zahrada</i> <i>výstaviště</i>

5.b GRAMMAR NOTE

5.b.1 Dative singular of adjectives, possessives and interrogative pronouns **kdo** and **co**.

	hard	soft
masc.	-ému	-ímu
fem.	-é	-í
neuter	-ému	-ímu

5.b.2 The dative singular forms of the possessives are as follows:

nominative sg.	dative sg.		
	masc.	fem.	neuter
<i>můj</i>	<i>mémú</i>	<i>mé</i>	<i>mémú</i>
<i>tvůj</i>	<i>tvémú</i>	<i>tvé</i>	<i>tvémú</i>
<i>náš</i>	<i>našemu</i>	<i>naší</i>	<i>našemu</i>
<i>váš</i>	<i>vašemu</i>	<i>vaší</i>	<i>vašemu</i>
<i>její</i>	<i>jejímu</i>	<i>její</i>	<i>jejímu</i>

5.b.3 The dative forms of the interrogative **kdo?** and **co?** are as follows:

kdo?	komu?
co?	čemu?

5.c Tryout

5.c.1 Fill in the appropriate endings of the words in parentheses.

1. *Z hotelu se dostanete snadno k* _____ (*nové výstaviště*).
2. *Představili nás* _____ (*americký velvyslanec*) *a* _____ (*jeho manželka*).
3. *K* _____ (*hlavní nádraží*) *můžete jet metrem, ale k* _____ (*pražské letiště*) *se dostanete jen autobusem.*

Čtrnáctá lekce

4. _____ (Vaše sekretářka) to vyřídíme, můžete se spolehnout.
5. Já proti _____ (ta naše nová pracovnice) nemám nic.
6. Zavolejte, prosím vás, _____ (doktor Uhlíř) a také _____ (pan Novák).
7. Musíte napsat stížnost ohledně těch kurtů _____ (zodpovědný pracovník).
8. Komu to chcete kupit? _____ (Váš starší syn) a nebo _____ (ten mladší)?
9. Dali přednost _____ (divadelní představení) v Národním divadle.
10. Na večírku jsme seděli přímo proti _____ (ten oblibený zpěvák) a _____ (ta známá zpěvačka).
11. Nezapomeňte napsat pozvánku _____ (generální ředitel) toho podniku a _____ (jejich hlavní inženýr).
12. K _____ (sovětské velvyslanectví) to není odsud daleko, je to hned za rohem.
13. _____ (Ten starší pán) vůbec nerozumí, nemluví on slovensky?
14. Ten konferenční stolek dáme k _____ (to moderní křeslo).
15. To musíte říci _____ (náš nový řidič), ten to umí opravit.

5.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. If you have a complaint, you must notify your chambermaid or the receptionist.

2. They introduced us to the Italian student and his girlfriend, who were at the party, too.

3. We didn't understand the variety program too well because the actors spoke German.

4. I hope you haven't forgotten to thank the French ambassador for this invitation.

5. I have seen Tchaikovsky's Swan Lake several times and I can recommend it to everybody.

6. If you take bus No.15, you will get right to the Main Station.

7. Why did Mr. and Mrs. Green not like the performance?

8. Which do you prefer, red wine or white wine? Or don't you like wine at all?

9. We made reservations for accommodations for our friend from London in the best Prague hotel.

10. She had to translate the message for the Secretary of State since he didn't understand Czech.

11. We had dinner in the restaurant which is just opposite the National Theater.

12. She said it to every employee of the Embassy whom she knew.

13. In 1968 Mr. Brezhnev visited Czechoslovakia with regard to the new political situation.

14. Every foreigner who comes to Prague likes Czech beer.

15. Mr. Glenn called Ms. Veselá with regard to the bridge game. It will not take place on Tuesday at six o'clock.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS III

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>pojedeme tam přijedou budeme tam už festival začíná končí to byli tam od přijedou kolem narodila se stalo se to dám přednost vráti se po končí to po přijela po bylo to po přijede před nebude to před jeli tam před udělám to do nebude tady do budou tam až do bude tam až do</i>	<i>1., 2., 3., 4., - 31.</i>	<i>leden únor březen duben květen červen červenec srpen září říjen listopad prosinec</i>
<i>budeme tam od - do přijede mezi</i>	<i>20. - 25. 2. - 7. 12. - 14.</i>	
<i>vyjedeme kolem budeme tam kolem nemám nic proti přijde po bude tady až po nebude tady před přijdeme před</i>	<i>2, 3, 4, 5, - 12</i>	<i>(hodina)</i>
<i>stalo se to mezi přijede mezi udělám to až mezi</i>	<i>10. - 12. 2. - 3. 8. - 9.</i>	

6.b GRAMMAR NOTE

Ordinal numerals

6.b.1 Some ordinals have already been introduced (Lesson 11). Ordinals are declined as adjectives. All have hard adjectival endings except for ***první*** (1st), ***třetí*** (3rd) and ***tisíci*** (1000th) which have soft adjectival endings.

1st	-	<i>první</i>	11th	-	<i>jedenáctý</i>
2nd	-	<i>druhý</i>	12th	-	<i>dvanáctý</i>
3rd	-	<i>třetí</i>	13th	-	<i>třináctý</i>
4th	-	<i>čtvrtý</i>	14th	-	<i>čtrnáctý</i>
5th	-	<i>pátý</i>	15th	-	<i>patnáctý</i>
6th	-	<i>šestý</i>	16th	-	<i>sestnáctý</i>
7th	-	<i>sedmý</i>	17th	-	<i>sedmnáctý</i>
8th	-	<i>osmý</i>	18th	-	<i>osmnáctý</i>
9th	-	<i>devátý</i>	19th	-	<i>devatenáctý</i>
10th	-	<i>desátý</i>			
			20th	-	<i>dvacátý</i>
			30th	-	<i>třicátý</i>
			40th	-	<i>čtyřicátý</i>
			50th	-	<i>padesátý</i>
			60th	-	<i>šedesátý</i>
			70th	-	<i>sedmdesátý</i>
			80th	-	<i>osmdesátý</i>
			90th	-	<i>devadesátý</i>
			100th	-	<i>stý</i>
			1000th	-	<i>tisíci</i>

Ordinal numerals are used in designating dates. If the date contains a numeral higher than 20, both elements of the number are in gen. sg. as well as the name of the month, e.g.:

25. května -	<i>dvacátého pátého</i>	<i>ledna</i>
		<i>února</i>
		<i>března</i>
		<i>dubna</i>
		<i>května</i>
		<i>června</i>
		<i>července</i>
		<i>srpna</i>
		<i>září</i>
		<i>října</i>
		<i>listopadu</i>
		<i>prosince</i>

A period must follow after each ordinal numeral written in numbers, e.g.:

25 - ***dvacet pět*** (twenty-five)

25. - ***dvacátý pátý*** (twenty-fifth)

Čtrnáctá lekce

When expressing the date on which something happened, the ordinal numeral and the month are always in genitive singular.

Narodil se třináctého června 1947.
He was born on June 13, 1947.

Stalo se to 28. prosince.
It happened on December 28.

The date can also appear in declined constructions, e.g.:

Stalo se to před patnáctým prosincem.
It happened before December 15.

Mluvili jsme o devátém květnu.
We spoke about May 9.

6.b.2 When declining the full hours 2 - 12, ordinal numbers are used, e.g.:

Přijedu před pátou (hodinou).
I'll come before 5 (before the fifth hour).

Přivezu to auto kolem osmé (hodiny).
I'll bring the car around 8 (around the eighth hour).

For the first hour the form of **jedna** "one" is used.

<i>Před jednou.</i>	Before one (o'clock).
<i>Po jedné.</i>	After one (o'clock).

6.c Tryout

6.c.1 Write in the appropriate forms of the numeral in parentheses.

1. *Pojedu tam _____ (14.) nebo _____ (15. listopad).*
2. *Přijedou už _____ (26.).*
3. *Budeme tam v pondělí _____ (18. prosinec).*
4. *Festival operní hudby začíná _____ (2.) tohoto měsíce.*
5. *V Praze jsme byli od _____ (21. leden).*
6. *Přijde až po _____ (12. hodina), je ted' na nějaké konferenci.*

7. Říkali, že přijedou kolem _____ (30.)
 8. Narodil se _____ (17. květen) 1978.
 9. Dávám přednost _____ (20. září).
 10. Vrátí se až po _____ (20. únor).
 11. Po _____ (12.) tady nebudu, jedu do Londýna.
 12. Co víte o politické situaci v Československu před _____ (21. srpen) 1968?
 13. Na veletrhu budu od _____ (1.) do _____ (7.) října.
 14. Myslel jsem, že přijede mezi _____ (25.) a _____ (30. červenec).
 15. Vlakem se tam dostanete kolem _____ (8. hodina) ráno.
 16. Dnes tady nebudu mezi _____ (2. hodina) a _____ (4. hodina).
 17. V Mnichově jsem sloužil jen tři měsíce, od _____ (5. červen) do _____ (4. září.)
 18. Co říkáte _____ (8. hodina) večer?
 19. Budeme tam asi jen do _____ (18. prosinec).
 20. Druhá světová válka v Evropě skončila _____ (9. květen) 1945.
-

6.c. 2 Write the following in Czech.

1. She was born on April 17, 1960.

2. Why can't you come after 8 o'clock?

3. He was there from January 15 to February 20.

4. He won't be able to return before March 30.

Čtrnáctá lekce

5. And how about on Monday after 3 o'clock?

6. They will be back after April 25.

7. The consul won't be here between 10 and 12 o'clock.

8. She is coming around May 15.

9. The festival will close on June 18.

10. You can bring the car around 11 o'clock.

11. It happened between the 10th and the 15th of July.

12. I can come there around 1 o'clock.

13. I'll be there till October 27.

14. We won't be able to do it before September 1.

15. We can meet there before 6 in the evening.

Activity 7: TASK CONSIDERATION II

Since you intend to go to the Brno International Fair in your own car, you may want to ask your embassy mechanic to service it and perhaps to do some specific jobs, as for example to adjust the brakes, change the spark plugs, etc. Think of what directions you might want to give and what questions you might ask under these circumstances.

Activity 8: SAMPLE DIALOGUE II

Mr. Brown wants to have his car serviced.

Ptáček: **Dobrý den, pane Brown, jak se vám vede?**

Brown: **Není to nejhorší, pane Ptáček, děkuji za optání. A co vy?**

Ptáček: **Však to znáte, pane Brown. Pořád v jednom kole. Ted' jsem zrovna začal pracovat na voze pana velvyslance. Něco má se zapalováním. A co vaše volvo, je v pořádku?**

Brown: **Víte, pane Ptáček, právě kvůli tomu jsem přišel. Příští týden jedu na veletrh do Brna. Jedu svým vozem a myslím, že potřebuje menší údržbu. Můžete se na to podívat? Nemáte nic proti tomu?**

Ptáček: **Vůbec ne, pane Brown. Naopak. Zítra stejně nikam nejedu, budu v dílně celý den. Také musím udělat údržbu na svém voze, takže se mi to hodí. Bude vám to vyhovovat, když se na to podívám až zítra?**

Brown: **Samozřejmě, pane Ptáček. Potřebuji jen vyměnit olej, promazat a hlavně seřídit brzdy. Když brzdím, tak volant táhne trochu doprava. Nevím, čím to je, ale vy tomu budete rozumět. Každý říká, že jste na brzdy odborník.**

Ptáček: **To je maličkost, pane Brown. Olej vám vyměním, promažu celé auto, seřídím vám brzdy a chod motoru a podívám se také na řízení.**

Brown: **To je přesně to, co potřebuji. A ještě jednu maličkost. Myslím, že levá směrovka vynechává. Můžete to také zkontolovat?**

Ptáček: **Jo, na to se taky mrknou. Naši policajti hned každého pokutují, když nefungují světla nebo blinkry.**

Brown: **Ted' si vzpomínám, někdo mi říkal, že musím mít náhradní žárovky a lékárničku. Je to pravda?**

Ptáček: **Ano, na to jsou tady přísní. Musíte mít nejen náhradní žárovky, ale také pojistky, lékárnička musí mít předepsané věci a musíte mít dobrou rezervu a základní nářadí.**

Brown: **To jsem rád, že jsem se vás na to zeptal. Mohlo by mi to způsobit zbytečné nepříjemnosti. Pane Ptáček, kdy vám to auto mohu přivézt?**

Ptáček: **Přivezte ho zítra ráno kolem deváté a večer si ho můžete vyzvednout. Všechno bude v nejlepším pořádku. Můžete se na mě spolehnout.**

Brown: **Děkuji mockrát a zítra ráno nashledanou.**

- Ptáček: HELLO, MR. BROWN, HOW ARE YOU DOING?
- Brown: JUST SURVIVING, MR. PTÁČEK, THANKS FOR ASKING. AND HOW ABOUT YOU?
- Ptáček: WELL, YOU KNOW, MR. BROWN. ALWAYS ON THE GO. I JUST STARTED WORKING ON THE AMBASSADOR'S CAR. HE HAS SOMETHING WRONG WITH THE IGNITION. AND HOW ABOUT YOUR VOLVO? IS IT O.K.?
- Brown: YOU KNOW, MR. PTÁČEK, THAT'S JUST WHY I CAME. NEXT WEEK I'M GOING TO BRNO TO THE FAIR. I'M GOING BY CAR AND I THINK IT NEEDS A LITTLE SERVICE. CAN YOU TAKE A LOOK AT IT? ANY PROBLEM WITH THAT?
- Ptáček: NOT AT ALL, MR. BROWN. ON THE CONTRARY. I'M NOT GOING ANYWHERE TOMORROW ANYWAY. I'LL BE IN THE SHOP ALL DAY. I HAVE TO SERVICE MY CAR, TOO, SO IT'S O.K. WITH ME. WILL IT BE CONVENIENT FOR YOU IF I DON'T TAKE A LOOK AT IT UNTIL TOMORROW?
- Brown: OF COURSE, MR. PTÁČEK. I JUST NEED AN OIL CHANGE, A LUBE JOB AND MOST OF ALL A BRAKE ADJUSTMENT. WHENEVER I BRAKE, THE STEERING WHEEL PULLS A LITTLE TO THE RIGHT. I DON'T KNOW WHAT IS THE MATTER WITH IT, BUT YOU WILL FIGURE IT OUT. EVERYBODY SAYS YOU'RE AN EXPERT ON BRAKES.
- Ptáček: NO PROBLEM, MR. BROWN. I'LL CHANGE THE OIL, LUBRICATE THE WHOLE CAR, ADJUST THE BRAKES AND TUNE IT UP AND TAKE A LOOK AT THE STEERING.
- Brown: THAT'S EXACTLY WHAT I NEED. AND ONE LITTLE THING MORE. I THINK THAT MY LEFT BLINKER ISN'T WORKING. CAN YOU CHECK IT, TOO?
- Ptáček: YEAH, I'LL HAVE A QUICK LOOK AT IT. OUR COPS FINE EVERYBODY IMMEDIATELY IF THE LIGHTS OR BLINKERS DON'T WORK.
- Brown: THAT REMINDS ME, SOMEONE HAS TOLD ME THAT I HAVE TO HAVE SPARE BULBS AND A FIRST-AID KIT. IS THAT TRUE?
- Ptáček: YES, THEY ARE STRICT ON THAT. YOU MUST NOT ONLY HAVE SPARE BULBS BUT SPARE FUSES AS WELL, THE FIRST-AID KIT MUST HAVE THE PRESCRIBED ITEMS AND YOU MUST HAVE A GOOD SPARE TIRE AND BASIC TOOLS.
- Brown: I'M GLAD I ASKED ABOUT THAT. IT COULD CAUSE ME UNNECESSARY TROUBLES. WHEN CAN I BRING YOU THE CAR, MR. PTÁČEK?
- Ptáček: BRING IT TOMORROW MORNING AROUND NINE AND YOU CAN PICK IT UP IN THE EVENING. EVERYTHING WILL BE IN PERFECT SHAPE. YOU CAN DEPEND ON ME.
- Brown: THANK YOU VERY MUCH AND SEE YOU IN THE MORNING.

8.a What Did They Say?

1. *Na čem začal pracovat pan Ptáček?*
2. *Co potřebuje auto pana Browna?*
3. *Kde bude pracovat pan Ptáček zítra?*
4. *Co také musí udělat?*
5. *Co potřebuje pan Brown seřídit?*
6. *Proč se musí pan Ptáček podívat hlavně na brzdy?*
7. *Co zkонтroluje a udělá pan Ptáček na autě pana Browna?*
8. *Co panu Brownovi na autě nefunguje?*
9. *Které řidiče v ČSSR hned pokutují?*
10. *Co musí mít každý řidič v autě?*
11. *Kdy se pan Ptáček podívá na auto pana Browna?*
12. *Kdy si může pan Brown auto vyzvednout?*

8.b Work with the Dialogue

8.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. Refer to the transcript only as a last resort.

P: *Dobrý den, pane Brown, jak se vám ____e?*

B: *Není to _____i, pane Ptáček, _____i za optání. A co vy?*

P: *Však to ____áte, pane Brown. Pořád v _____om kole. Ted' jsem _____i pracovat na ____e pana ____e. Něco má se ____ím. A co vaše volvo, je v _____u?*

B: *____íte, pane Ptáček, právě kvůli tomu jsem ____i. Příští týden ____u na veletrh do ____a. Jedu svým ____em a ____ím, že potřebuje menší ____u. ____ete se na to podívat? ____áte nic proti ____omu?*

P: *Vůbec ne, pane Brown. Naopak. Zítra stejně nikam ____u, budu v ____ě celý den. Také ____ím udělat ____u na svém voze, takže se mi to ____i. Bude vám to vyhovovat, když se na to ____ám až zítra?*

Čtrnáctá lekce

- B: Samozřejmě, pane Ptáček. i jen vyměnit olej, t a hlavně t brzdy. Když ím, tak volant e trochu doprava. ím, čím to je, ale vy tomu ete rozumět. Každý říká, že jste na y odborník.
- P: To je maličkost, pane Brown. Olej vám ím, u celé auto, ím vám brzdy a chod u a ám se také na řízení.
- B: To je přesně to, co i. A ještě u maličkost. ím, že levá směrovka á. ete to také zkontolovat?
- P: Jo, na to se taky u. i policajti hned ého pokutují, když i a nebo y.
- B: Ted' si ám, někdo mi l, že ím mít náhradní y a u. Je to pravda?
- P: Ano, na to jsou tady i. íte mít nejen náhradní y, ale také y, lékárníčka i mít předepsané i a íte mít dobrou u a základní nářadí.
- B: To jsem rád, že jsem se vás na to l. Mohlo by mi to způsobit é i. Pane Ptáček, kdy vám to auto u přivézt?
- P: Přivezte ho zítra ráno kolem é a večer si ho ete vyzvednout. Všechno bude v ím u. ete se na mě spolehnout.
- B: i mockrát a zítra ráno nashledanou.

8.b.2 Following the same procedure as in 8.b.1, try to fill in the missing endings.

- P: Dobr_ den, pan_ Brown, jak se vám ved_?
- B: Není to nejhorš_, pan_ Ptáček, děkuj_ za optání. A co vy?
- P: Však to zn_ _, pane Brown. Pořád v jedn_ _ kol_. Ted' jsem začal pracovat na voz_ pan_ velvyslanc_. Něco má se zapalován_ _. A co vaš_ volvo, je v pořádk_?
- B: V_ __, pane Ptáček, právě kvůli t_ __ jsem přišel. Příšt_ týden jed_ na veletrh do Brn_. Jed_ svým voz_ mysl_ _, že potřebuj_ menš_ údržb_. Můž_ __ se na to podívat? Nem_ __ nic proti t_ __?
- P: Vůbec ne, pan_ Brown. Naopak. Zítra stejně nikam nejed_, bud_ v díln_ celý den. Také mus_ udělat údržb_ na svém voz_, takže se mi to hod_. Bude vám to vyhovovat, když se na to podív_ až zítra?
- B: Samozřejmě, pan_ Ptáček. Potřebuj_ jen vyměnit olej, promazat a hlavně seřídit brzd_. Když brzd_ , tak volant táhn_ trochu doprava. Nev_ , čím to je, ale vy tomu bud_ rozumět. Každ_ řík_ , že jste na brzd_ odborník.

- P: To je maličkost, pan_ Brown. Olej vám vyměn_ _, procmaž_ cel_ aut_, seříd_ _ vám brzd_ a chod motor_ a podív_ se také na řízen_.
- B: To je přesně to, co potřebuj_. A ještě jedn_ maličkost. Mysl_ _, že lev_ směrovka vychází_. Můž_ _ _ to také zkonto rovat?
- P: Jo, na to se taky mrkn_. Naš_ policajit_ hned každ_ _ _ pokutuj_, když nefunguj_ světl_ nebo blinkr_.
- B: Ted' si vzpomín_ _, někdo mi říkal, že mus_ _ _ mít náhradn_ žárovk_ a lékárničk_. Je to pravda?
- P: Ano, na to jsou tady přísn_. Mus_ _ _ mít nejen náhradn_ žárovk_, ale také pojistk_, lékárnička mus_ mít předepsan_ věc_ a mus_ _ _ mít dobr_ rezerv_ a základní náradí.
- B: To jsem rád, že jsem se vás na to zeptal. Mohl_ by mi to způsobit zbytečn_ nepříjemnost_. Pan_ Ptáček, kdy vám to auto moh_ přivézt?
- P: Přivezte ho zítra ráno kolem devát_ a večer si ho můž_ _ _ vyzvednout. Všechno bud_ v nejlepš_ pořádk_. Můž_ _ _ se na mě spolehnout.
- B: Děkuj_ mockrát a zítra ráno nashledanou.

NOTES

Jak se vám vede?	- How are you doing?
Není to nejhorší.	- Just surviving.
Pořád v jednom kole.	- Always on the go.
Nevím, čím to je ...	- I don't know what's the matter with it ...
To je maličkost.	- No problem.
To je přesně to, co potřebuji.	- That's exactly what I need.
Na to se taky mrknu.	- I'll take a quick look at that, too.

Activity 9: STRUCTURE AWARENESS IV

9.a Reverse Drill

- 9.a.1 Listen to your teacher who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

<i>věděl nevíme</i>	<i>o tom že ona už přijela co chce že pan Bell je v Praze kdo tam pojede</i>
<i>umíte neuměla</i>	<i>to udělat anglicky dobré to opravit psát pěkně dopisy mnoho věcí</i>
<i>známe neznalí</i>	<i>Prahu dobré ho osobně problémy východní Evropy několik českých umělců politickou situaci</i>

9.b GRAMMAR NOTE

Verbs - *umět* , *vědět* , *znát*

- 9.b.1 The equivalent of these verbs in English is often "know". However, in their use, certain distinctions are made.

umět a. can

Umi anglicky.
He can speak English.

b. to know how

Umíme to opravit.
We know how to repair it.

vědět a. to know (never followed by a direct object - except for idioms)

Věděl o tom.
He knew about it.

b. it often appears in relative clauses, starting with **vím** - **víš** - **ví**, **že**

znát a. to know (always followed by a direct object)

Znal pana Nováka.
He knew Mr. Novák.

b. to be informed, familiar with

Znali ten problém.
They knew the problem.

Znají se dobře.
They know each other well.

9.c Tryout

9.c.1 Underline the appropriate verb in the following sentences.

1. *Ona* ^{zná} *umi* *anglicky docela dobře.*
ví

2. *Co* ^{víte} *umíte* *o tom člověkovi?*
znáte

3. *Nevíme*
Neznáme, *co si máme koupit.*
Neumíme

4. *On to* ^{neví} *nezná* *udělat.*
neumi

5. *Která česká města* ^{znáte} *umíte?*
víte

6. *Ona ještě* ^{nezná} *neumi,* *kdy tam pojede.*
neví

7. *Já na stroji psát* ^{nevím} *neznám.*
neumím

Čtrnáctá lekce

8. *Neznal*
Nevěděl, že ona tady už nepracuje.
Neuměl
9. *Umíte*
Znáte už našeho nového konzula?
Víte
10. *Můj syn ještě* neumí
nezná, co bude studovat.
neví
11. *Umím*
Vím, že ona na večírku nebude.
Znám
12. *Budu* vědět
znát až zítra, kdy se velvyslanec vráti.
umět
13. *Znali*
Věděli jsme dobře politickou situaci v té zemi.
Uměli
14. *Kolik českých slov už asi* víte
znáte?
umíte
15. *O tom problému* nevíme
neumíme nic.
neznáme
16. *Cestu do Brna po dálnici ještě asi* neznáte
neumíte.
nevíte
17. *Moje dcera* ví
zná psát pěkné dopisy.
umí
18. *Umíme*
Známe už řadu restaurací v Praze.
Víme
19. *Už* víte
umíte, co to slovo znamená?
znáte
20. *On už bude* znát
umět, co s tím udělat.
vědět

9.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. They knew many things about Czechoslovakia, though they couldn't speak Czech.

2. Do you know anyone at that office yet to whom you can turn with that problem?

3. I'll lubricate the car for you and change the oil, but I don't know how to adjust the brakes.

4. I didn't know that he had returned from the U.S.

5. We don't know what the man wants because we cannot understand him.

6. We still don't know who will attend the conference in Bonn.

7. Do you know all the people who are here at the party?

8. We knew a lot of theaters in Prague and some concert halls as well.

9. Can you please help me? I don't know how to change the bulb in the right blinker.

10. Well, you know, Mr. Stevens, I'm always on the go here at work.

11. As far as I know, there are no good restaurants in this Prague borough.

12. After you return, let me know and we can talk about it.

Čtrnáctá lekce

13. I thought he was single, I didn't know he had gotten married.

14. Can you introduce me to the gentleman on the right? I don't know him yet.

15. She knew his troubles and so she knew how to help him.

Activity 10: STRUCTURE AWARENESS V

10. a Reverse Drill

10.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below.

A	B	C
<i>přišel tam bez mluvil (-la) o neměl nic proti byla tam s (se) neviděl tam</i>	<i>můj tvůj jeho její náš váš jejich svůj</i>	<i>bratr sestra otec matka syn dcera manžel manželka bratranec sestřenice sekretářka známý</i>

10.b GRAMMAR NOTE

The possessive reflexive - *svůj*

10.b.1 The possessives (covered in Lesson 10) indicate to whom persons or things belong. The possessive reflexive *svůj* has a more specific function, stressing the subject's possession or identifying something of "one's own":

For example, in this sentence the subject ("he") talked about someone else's son.

Mluvil o mém (tvém, našem, vašem, jeho, jejím, jejich) synovi.
He talked about my (your, our, your, his, her, their) son.

In this sentence the subject ("he") talked only about his own son.

Mluvil o svém synovi.
He talked about his (own) son.

10.b.2 The forms of the possessive reflexive ***svůj*** are identical with those of the possessives ***můj*** and ***tvůj***.

	singular		
	masc.	fem.	neuter
gen.	<i>svého</i>	<i>své</i>	<i>svého</i>
dat.	<i>svému</i>	<i>své</i>	<i>svému</i>
acc.	<i>svůj</i> (inan.) <i>svého</i> (anim.)	<i>svou</i>	<i>své (svoje)</i>
loc.	<i>svém</i>	<i>své</i>	<i>svém</i>
instr.	<i>svým</i>	<i>svou</i>	<i>svým</i>
	plural		
gen.	<i>svých</i>	<i>svých</i>	<i>svých</i>
acc.	<i>své</i>	<i>své</i>	<i>svá</i>

As with the other possessives, whenever the relationship is clear from the context, ***svůj*** is omitted.

*Jel do Brna s (= se ***svou***) manželkou.*
He went to Brno with his (own) wife.

10.c Tryout

10.c.1 Fill in the correct form of the reflexive pronoun.

1. *O kom ted' mluvíte, o _____ synovi?*
2. *Pojede do Brna _____ autem.*
3. *Se _____ přítelem se seznámil před rokem.*
4. *Měl vždy _____ věci v pořádku.*
5. *Ona měla _____ děti velmi ráda.*
6. *Když někam pojedete, musíte mít _____ pas. Budete ho potřebovat.*
7. *Proč se nezeptáte _____ řediteli?*

Čtrnáctá lekce

8. Má _____ práci velmi rád a je v tom podniku velmi spokojen.
 9. Potřeboval pro _____ rodinu nový byt.
 10. Pan Novák nerad mluvil o _____ zaměstnání.
 11. Často chodil ke _____ příteli hrát bridž.
 12. Ona _____ přítelkyni znala už mnoho let.
 13. Proč jste se nezeptali _____ přátele.
 14. Nemohl se spolehnout ani na _____ nejlepšího přítele.
 15. Nesmíte to říci ani _____ manželce.
-

10.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. We were not interested in it since she spoke only about her personal problem.

2. It concerns both our and your employees.

3. He had some photographs of his children on his desk.

4. In his letter he wrote most of all about his new job.

5. He was not interested in my work there at all.

6. I can depend on my secretary since she always has her things in the best order.

7. There will be only about seven people in our delegation .

8. I don't have any information about my sister-in-law who moved to California.

9. You will see a lot of our artists at the festival.

10. I met my friend when I served in Tokyo.

11. The Jehlíks spent every weekend at their cottage in the vicinity of Prague.

12. He wanted to call Mrs. Novák, but he didn't have her telephone number.

13. In addition to his friends, he invited some of his wife's acquaintances to the party too.

14. Last week she visited the fair with her father and mother.

15. I don't know why he didn't introduce me to his wife.

10.c.3 Fill in the missing endings in the following.

Pan Green, kter_ je pracovníkem Americk_ velvyslanectv_, je v Praze už více než rok. Velmi se zajímá o histori_ a kultur_ Československ_ a během sv._ pobyt_ v této zem_ poznal už řad_ měst a zajimav_ historick_ míst. Příští měsíc jed_ na veletrh do Liberce a proto si opatřil nějak_ informac_ o tomto měst_. Ví, kolik má Liberec obyvatel, jak_ je tam průmysl a seznámil se i s jeho histori_, takže ho nepřekvapuj_, že před druh_ světov_ válk_ většinu obyvatel Liberce tvořil_ Němci, kteř_ po válce musel_ odejít do Německ_.

Ubytování v Liberci pan_ Green_ zajistil_ jeho sekretářka, kter_ Liberec dobře zn_, protože se tam narodil_. Doporučil_ mu hotel U zlatého lva, ve kter_ mu zajistil_ rezervac_ od 14. do 19. červenc_. Pan Green tam bud_ mít jednolůžkov_ pokoj, protože tam pojed_ bez manželk_. Ubytování bude s pln_ penz_ a proto pan Green nemus_ chodit do žádn_ jin_ restaurac_. Hotel m_ sv_ denn_ vinárн_ i nočn_ podnik, ve kter_ je denně varietn_ program od devát_ do jedenáct_ hodin_ večer, kromě ponděl_.

Na veletrh pojed_ sv_ vlastn_ voz_ a proto už mluvil s česk_ mechanik_ velvyslanectv_ pan_ Jeřábk_. Auto potřebuj_ menš_ údržb_ jako seřídit motor, vyměnit olej a ještě nějak_ jin_ malíčkost_. Na pan_ Jeřábk_ se můž_ spolehnout, protože o něm ví, že je na aut_ odborník.

Čtrnáctá lekce

Až bud_ pan Green v Liberc_, seznámí se s okol_ měst_ a zejména navštív_ blízk_ hor_, kter_ se jmen_ Ještěd. Na vrchol hor_ se dostan_ lanovk_. Na vrchol hor_ blízko stanic_ lanovk_ je moderní restaurace, ze kter_ je krásn_ výhled na Jizerské hory a město Liberec.

Jeho sekretářka mu také zajistil_ lístek_ na dvě divadeln_ představen_ v místn_ divadl_, kde uvid_ Čajkovského balet Louskáček a hr_ Karl_ Čapk_ Matka.

Na cest_ do Liberc_ se pan Green velmi těš_, protože pozn_ dalš_ severočesk_ město a jeho okol_.

Activity 11: OVERHEARD CONVERSATION

- 11.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Ted' zrovna dělám na _____ (vůz) _____ (pan konzul).*
 2. *Má tam _____ (nějaký problém), nevím s _____ (co) přesně, ale na to se podívám.*
 3. *Pane Ptáček, právě kvůli _____ (to) jsem přišel.*
 4. *Příští týden chci jet na _____ (Slovensko) do _____ (Tatry).*
 5. *Chci jet _____ (vůz) a myslím, že bude potřebovat _____ (menší údržba).*
 6. *Můžu to udělat až potom _____ (konec) týdne.*
 7. *Ale hlavně, prosím vás, podívejte se na _____ (brzda).*
 8. *A jak to vypadá s _____ (vaše řízení)?*
 9. *To víte, _____ (světlo) musí fungovat, to musí být v _____ (perfektní stav).*
 10. *V kufru mám dvě _____ (nová radiálka).*
 11. *Kvůli _____ (rezerva) nepříjemnosti mít nebudu.*
 12. *V pátek kolem _____ (poledne) to bude v _____ (pořádek).*
-

- 11.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *Ale to víte, pane Ptáček, _____ .*
2. *Pořád v jednom kole, pořád pracuji a _____ .*

3. *Mohl byste se na to podivat,* _____ ?
 4. *Ale nemůže to být* _____ .
 5. *Hodí se vám* _____ ?
 6. *Já jedu až příští týden,* _____ .
 7. *Když brzdím, tak volant* _____ .
 8. *Každý říká, že jste* _____ .
 9. *Když jsem byl v Německu asi před půl rokem, tak jsem si nechal* _____ .
 10. *Prosím vás, mrkněte se na* _____ .
 11. *Koupil jsem si je, když* _____ .
 12. *A nezapomeňte, že moje volvo má* _____ .
-

11.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Na čem ted' pracuje pan Ptáček?*

2. *Kam chce jet pan Brown příští týden?*

3. *Jakou údržbu potřebuje vůz pana Browna?*

4. *Kdy bude mít pan Ptáček čas?*

5. *Kdy byl pan Brown v Německu?*

6. *Co si nechal pan Brown seřídit v Německu?*

7. *Které světlo na voze pana Browna nefunguje dobře?*

Čtrnáctá lekce

8. *V jakém stavu musí být světla?*

9. *Kolik zimních radiálek si pan Brown koupil v Německu?*

10. *V jakém stavu je rezerva pana Browna?*

11. *Kdy může pan Brown své auto přivézt panu Ptáčkovi?*

12. *A kdy si ho může vyzvednout.*

11.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. Does it appear that Mr. Ptáček is very busy in his shop? If so, why?

2. What is Mr. Ptáček especially an expert on?

3. Is the shop where Mr. Ptáček works well equipped? What do you base your opinion on?

4. In what season of the year is Mr. Brown planning his trip to Slovakia?

5. Are Czech traffic police more strict than their counterparts in the U.S?

6. Did Mr. Brown visit the GDR or the FRG? What reasons support your opinion?

Activity 12: CONVERSATIONAL DRILL

- 12.a Name the persons whom you often write to, call, etc. (dative singular)

Komu často pišete dopisy? Voláte často panu Blažkovi?

- 12.b Tell your teacher which you prefer. (dative singular)

*Dáváte přednost filmu nebo divadlu?
(Československu nebo Maďarsku?) Jakému vínu dáváte přednost, bílému nebo červenému?*

- 12.c What or whom do or don't people understand well? (dative singular)

Rozumí pan Novák politice? Rozumíte dobře tomu člověku?

- 12.d Inform your teacher when the members of your family were born. (dates)

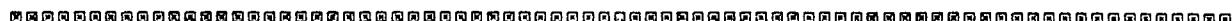
Kdy se narodila vaše dcera? Váš syn se narodil 20. listopadu nebo 20. prosince?

- 12.e Try to remember when important historical events took place. (dates)

Kdy skončila 2. světová válka? Kdy začala 1. světová válka?

- 12.f As a follow-up work with the table of American presidents (see Supplement II), give the years they were in office. (dates, dative singular)

Kdy se narodil? Kdy zemřel? Kolik mu bylo let, když zemřel?

Activity 13: SPEAKING ACTIVITY

13.a Role-playing exercise.

Ask the receptionist to make a reservation in another town at a specific hotel and provide all the necessary information:

the date of arrival
for how many people
what room
for how long
the price range, etc.

13.b You arrive at a hotel and find out that there is a problem with your reservation. Ask the receptionist to get you a room in another hotel in town and provide him with the necessary information as above.

13.c Ask the embassy mechanic to do the following to your car:

to replace a headlight
to change the oil
to fix a spare tire
to have the car tuned up
to wash it

13.d Using the attached Supplement, ask him to service your car, indicating what specific job(s) you would like to have done.

13.e Find out about your colleagues' cars as to their engines, number of cylinders, type of transmission, consumption, tires, problems, etc.

Activity 14: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

14.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1.	<i>konec</i>	-	<i>na okraji</i>
2.	<i>nejhorší</i>	-	<i>užitečný</i>
3.	<i>noční</i>	-	<i>odhlásit</i>
4.	<i>plný</i>	-	<i>skončit</i>
5.	<i>přihlásit</i>	-	<i>denní</i>
6.	<i>příští</i>	-	<i>speciální</i>
7.	<i>ve středu</i>	-	<i>začátek</i>
8.	<i>začít</i>	-	<i>poloviční</i>
9.	<i>základní</i>	-	<i>minulý</i>
10.	<i>zbytečný</i>	-	<i>nejlepší</i>

14.b Translate the following sentences in which the same verb occurs in a variety of contexts.

psát - napsat

What are you writing?

He wrote the novel before the war.

Does he often write to his wife?

Have you written the letter to him yet?

They wrote and told me they wouldn't be able to come.

"Rudé právo" also wrote about it.

He wrote about it to "Večerní Praha".

Your secretary types very fast, doesn't she?

Don't write in pencil.

A friend wrote me from New York.

Write it down, please.

Drop me a line when you are there.

My mother writes nice letters.

You can write it either in Czech or in English.

platit - zaplatit

Waiter, I want to pay.

How much did you pay him for that car?

He'll pay instead of us.

Are you going to pay in cash?

Can I pay with a check?

Who is going to pay this time?

You must pay in advance.

Each of you will have to pay 50 crowns for the tour.

I paid the fine on the spot.

hrát (sí) - zahrát (sí)

Where do you play tennis?

Did you play bridge last night?

The children played cowboys and Indians.

Czechoslovakia is playing Canada tomorrow.

Your daughter plays the piano well.

He played with the new racket.

Who played the leading part in *Hamlet*?

We never play cards for money.

Whom did you play against?

We had a nice game of chess.

Where is the game played?

chodit - jit

Do you go there often?

He went to the university only for two years.

Does your son still go to school?

What time do you go to work?

Are you going to go to the theater too?

Where are you going?

He comes home from work after six o'clock.

We often go to their place.

I'll go to play tennis with Peter.

Do you walk to work?

They always drop in for a beer at that bar.

We often go to this restaurant for lunch.

We have been walking around town the whole afternoon.

pracovat

How long have you been working here?

He has been working with this company for two years.

He works with my husband.

Do you work in the same factory?

What project are you working on now?

She has been working there since January.

My wife works from 9 to 4.

Why don't you work on Saturdays?

They work from dawn to dusk.

Some people don't work at all.

Does she also work at the Ministry of Foreign Affairs?

- 14.c Substitute the words and phrases in boldface with other words which carry the same meaning, changing grammatical structure where necessary. Here is an example:

Pan Brown zavolal do servisu.

These substitutions can be made without changing the meaning:

Pan Brown zatelefonoval do opravny.

★ **Manželé Petrákoví se seznámili, když spolu chodili do střední školy.** Ve studiu byli výborní a libily se jim technické předměty. Proto potom oba studovali na vysoké škole technické. Po sňatku se přestěhovali k rodičům paní Petrákové, kteří mají pěkný dům v okoli Prahy. Tam bydlí už asi rok. Pan Petrák je náměstkem ředitele podniku Tesla, ve kterém pracuje i jeho manželka. Tento podnik staví pro své **pracovníky** byty a proto už oba čekají, že se velmi brzy přestěhují do vlastního bytu.

★★ **Pan Hines poprosil sekretářku o zajištění ubytování v hotelu.** Chtěl ubytování na příští sobotu a neděli, ale protože má službu, může jet až v pondělí. Vedoucí jeho oddělení proti tomu nic nemá. Chtěl by raději bydlet v hotelu Koruna, který je ve středu města. Odtud je blízko k vojenskému muzeu, které chce pan Hines během svého pobytu poznat. **Na obědy a večeře bude chodit do restaurace,** která je přímo vedle muzea.

VOCABULARY LIST

<i>brzda</i> f.	- brake
<i>brzdit</i> (III - imp.)	- to brake
<i>brzo, brzy</i>	- soon, early
<i>chod</i> m.	- function
<i>cokoliv</i>	- anything
<i>dát přednost</i> (I - perf.)	- to prefer
<i>dílna</i> f.	- (work) shop
<i>dnešek</i> m.	- this day, today
<i>doplnit</i> (III - perf.)	- to fill up
<i>dotáhnout</i> (II - perf.)	- to tighten up
<i>dojít</i> (II - perf.)	- to come to, to occur
<i>dvolužkový</i>	- two-bed (adj.)
<i>fungovat</i> (II - imp.)	- to work, to function
<i>hlavně</i>	- most of all, mainly
<i>jo</i>	- yeah
<i>k rukám</i>	- to the attention of
<i>kolega</i> m.	- colleague
<i>koupelna</i> f.	- bathroom
<i>lékárníčka</i> f.	- first-aid kit
<i>menší</i>	- lesser, smaller
<i>motor</i> m.	- engine
<i>mrknout se</i> (II - perf.)	- to have a quick look (coll.)
<i>náhradní</i>	- spare
<i>naopak</i>	- on the contrary
<i>náprava</i> f.	- improvement
<i>nářadí</i> n.	- tools
<i>navíc</i>	- moreover
<i>necelý</i>	- incomplete, less than
<i>nejhorší</i>	- the worst
<i>nepříjemnost</i> f.	- trouble
<i>někdy</i>	- some time, sometimes
<i>několikrát</i>	- several times
<i>nikam</i>	- nowhere
<i>noční</i>	- night (adj.)
<i>ochotně</i>	- gladly, willingly
<i>ohlásit</i> (III - perf.)	- to notify, to inform
<i>okamžik</i> m.	- wait a moment
<i>okolnost</i> f.	- circumstance, condition
<i>olej</i> m.	- oil
<i>oznámit</i> (III - perf.)	- to notify, to let (someone) know
<i>pamatovat si</i> (II - imp.)	- to remember
<i>penze</i> f.	- pension
<i>plánovat</i> (II - imp.)	- to plan, to intend
<i>podnik</i> m.	- place, enterprise
<i>pojistka</i> f.	- fuse
<i>pokoj</i> m.	- room
<i>pokojská</i> f. (adj.)	- (chamber) maid
<i>pokutovat</i> (II - imp.)	- to fine
<i>politování</i> n.	- regret
<i>poloviční</i>	- half (adj.)
<i>pozdrav</i> m.	- greeting
<i>předepsaný</i>	- prescribed, required

přednost <i>f.</i>	- preference, priority
přihlásit se <i>(III - perf.)</i>	- to check into
připomínat <i>(I - imp.)</i>	- to remind
přísný	- strict
přivézt <i>(II - perf.)</i>	- to bring
promazat <i>(II - perf.)</i>	- to lubricate
proti	- against
ranní	- morning (adj.)
ráno <i>n.</i>	- morning
recepce <i>f.</i>	- reception (hall)
recepční <i>m. - f. (adj.)</i>	- receptionist
rezerva <i>f.</i>	- spare tire
rezervace <i>f.</i>	- reservation
ručník <i>m.</i>	- towel
řízení <i>n.</i>	- steering
sám	- alone (masc.)
seřídit <i>(III - perf.)</i>	- to adjust
směrovka <i>f.</i>	- blinker
spokojený	- satisfied
stížnost <i>f.</i>	- complaint
stravování <i>n.</i>	- eating, taking meals
světlo <i>n.</i>	- light
svůj	- one's own
teplý	- warm
ubytovaný	- accommodated
udělat <i>(I - perf.)</i>	- to do
údržba <i>f.</i>	- maintenance, service
vážený	- dear, respectful
večeřet <i>(III - imp.)</i>	- to have dinner
veletrh <i>m.</i>	- (trade) fair
voda <i>f.</i>	- water
volant <i>m.</i>	- steering wheel
vyčistit <i>(III - perf.)</i>	- to clean
vůz <i>m.</i>	- car, auto
vyměnit <i>(III - perf.)</i>	- to change
vynechávat <i>(I - imp.)</i>	- to fail, not to work, to skip
výstaviště <i>n.</i>	- exhibition grounds
vyzvednout si <i>(II - perf.)</i>	- to pick up
začít <i>(II - perf.)</i>	- to start, to begin
zahrnovat <i>(II - imp.)</i>	- to include
zapalování <i>n.</i>	- ignition
žárovka <i>f.</i>	- bulb
zkontrolovat <i>(II - perf.)</i>	- to check
změnit <i>(III - perf.)</i>	- to change

SUPPLEMENT I

Basic phrases and words for having a car serviced:

<i>Potřebuji</i>	<i>vyměnit</i>	_____
	<i>zkontrolovat</i>	_____
	<i>seřídit</i>	_____
	<i>opravit</i>	_____
	<i>vycistit</i>	_____
	<i>doplnit</i>	_____
	<i>dotáhnout</i>	_____
	<i>udělat základní údržbu</i>	_____
	<i>vymážit kola</i>	_____

<i>čistič vzduchu (vzduchový filtr)</i>	- air filter
<i>čistič oleje (olejový filtr)</i>	- oil filter
<i>svíčka</i>	- spark plug
<i>karburátor</i>	- carburetor
<i>akumulátor (baterie)</i>	- battery
<i>olej</i>	- oil
<i>voda v akumulátoru</i>	- battery water
<i>voda v chladiči</i>	- radiator water
<i>spojka</i>	- clutch
<i>brzda</i>	- brake
<i>tlak vzduchu</i>	- tire pressure
<i>v pneumatikách</i>	
<i>brzdová kapalina</i>	- brake fluid
<i>chod motoru</i>	- run, performance of the engine
<i>sbíhavost kol</i>	- front-end alignment
<i>žárovka</i>	- bulb

SUPPLEMENT II**Presidents**

Name	Term	Born	Died	Age at inaug.	Age at death
1. WASHINGTON	1789-1797	2/22/1732	12/14/1799	57	67
2. J. ADAMS	1797-1801	10/30/1735	7/4/1826	61	90
3. JEFFERSON	1801-1809	4/13/1743	7/4/1826	57	83
4. MADISON	1809-1817	3/16/1751	6/28/1836	57	85
5. MONROE	1817-1825	4/28/1758	7/4/1831	58	73
6. J. Q. ADAMS	1825-1829	7/11/1767	2/23/1848	57	80
7. JACKSON	1829-1837	3/15/1767	6/8/1845	61	78
8. VAN BUREN	1837-1841	12/5/1822	7/24/1862	54	79
9. W. H. HARRISON	1841	2/9/1773	4/4/1841	68	68
10. TYLER	1841-1845	3/29/1790	1/18/1862	51	71
11. POLK	1845-1849	11/2/1795	6/15/1849	49	53
12. TAYLOR	1849-1850	11/24/1784	7/9/1850	64	65
13. FILLMORE	1850-1853	1/7/1800	3/8/1874	50	74
14. PIERCE	1853-1857	11/23/1804	10/8/1869	48	64
15. BUCHANAN	1857-1861	4/23/1791	6/1/1868	65	77
16. LINCOLN	1861-1865	2/12/1809	4/15/1865	52	56
17. A. JOHNSON	1865-1869	12/29/1808	7/31/1875	56	66
18. GRANT	1869-1877	4/27/1822	7/23/1885	46	63
19. HAYES	1877-1871	10/4/1822	1/17/1893	54	70
20. GARFIELD	1881	11/29/1831	9/19/1881	49	49
21. ARTHUR	1881-1885	10/5/1830	11/18/1886	50	56
22. CLEVELAND	1885-1889	3/18/1837	6/24/1908	47	71
23. B. HARRISON	1889-1893	8/20/1833	3/13/1901	55	67
24. CLEVELAND	1893-1897	3/18/1837	6/24/1908	55	71
25. McKINLEY	1897-1901	1/29/1873	9/14/1901	54	58
26. T. ROOSEVELT	1901-1909	10/27/1858	1/6/1919	42	60
27. TAFT	1909-1913	9/15/1857	3/8/1930	51	72
28. WILSON	1913-1921	12/28/1856	2/3/1924	56	67
29. HARDING	1921-1923	11/2/1865	8/2/1923	55	57
30. COOLIDGE	1923-1929	7/4/1872	1/5/1933	51	60
31. HOOVER	1929-1933	8/10/1874	10/20/1964	54	90
32. F. D. ROOSEVELT	1933-1945	1/30/1882	4/12/1945	51	63
33. TRUMAN	1945-1953	5/8/1884	12/26/1972	60	88
34. EISENHOWER	1953-1961	10/14/1890	3/28/1969	62	78
35. KENNEDY	1961-1963	5/29/1917	11/22/1963	43	46
36. L. B. JOHNSON	1963-1969	8/27/1908	1/22/1973	55	64
37. NIXON	1969-1974	1/9/1913		56	
38. FORD	1974-1977	7/14/1913		61	
39. CARTER	1977-1981	10/1/1924		52	
40. REAGAN	1981-1989	2/6/1911		69	
41. BUSH	1989	6/12/24		64	

Lekce 15 **Porucha na voze**
Hledáme pomoc

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to get to the nearest phone.
2. To be able to describe the trouble and ask for help over the phone.

GRAMMAR GOALS:

1. Accusative and instrumental after prepositions *pod - nad - před - za - mezi*.
2. Conditional form with - *bych* - .

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Tape with overheard conversation.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Kde byl Otík na dovolené?*
 2. *S čím tam měl potíže?*
 3. *S kým jel na dovolenou?*
 4. *Přes který stát jeli do Jugoslávie?*
 5. *Jsou Otík a Jirka odborníci na auta?*
 6. *Jak jelo jeho auto do kopců?*
 7. *Co chtěl udělat, až dojede do nějakého většího města?*
 8. *Kolik je turistů v Jugoslávii?*
 9. *Jakou značku auta má Otík?*
 10. *Co se stalo s motorem auta?*
 11. *Kdy dal auto do servisu?*
 12. *Bylo jeho auto v pořádku?*
 13. *Co udělali v servisu špatně?*
 14. *Co se stalo po cestě s olejem?*
 15. *Koho zavolali na pomoc?*
 16. *Co se jim tam mezitím ještě stalo?*
 17. *Jaká byla tehdy jejich dovolená?*
 18. *Kolik ho stála dovolená?*
-

Activity 2: TASK CONSIDERATION

During your stay in Czechoslovakia you may have occasion to travel by car outside of Prague. While such a trip may proceed without incident, there is always a possibility of car trouble or some other eventuality causing a delay. To be prepared for this, consider the kinds of car trouble that would be most likely to occur. What would you need to say in Czech to get help? If you are stranded on the road, you may need to flag down a passing motorist to get a ride to the nearest phone. You would need to contact a service station, obviously. This may not be a straightforward matter. You may need advice and help from someone in the area, possibly a person at the location where you find a phone. Think of what options he/she may suggest and how to respond to them.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (I)

Mr. Brown's car stalls and now he is trying to arrange for help by calling from the nearest restaurant.

Brown: **Dobrý den. Já jsem Brown z Amerického velvyslanectví. Je tady někdo, kdo by mi mohl pomoci s autem?**

Vedoucí: **Říkáte s autem? A co se vám stalo?**

Brown: **Ale, jedu služebně do Brna na veletrh a najednou se mi motor zastavil. Tak startuji, startuji, a nic. Tak opravdu nevím. Nakonec jsem zastavil nějaké osobní auto a ten člověk mě zavezl až sem před restauraci. Říkal, že tady určitě máte telefon a že odtud mohu zavolat do nějaké autodílny.**

Vedoucí: **No, tak telefon tady máme, ale já opravdu nevím, komu by bylo nejlepší zavolat. Kde jste zůstal viset?**

Brown: **Já vám nerozumím, co tím myslíte "viset"?**

Vedoucí: **No, kde se vám to auto zastavilo?**

Brown: **Aha, už rozumím. Asi pět kilometrů zpátky směrem na Havlíčkův Brod. Mimochodem, jak se jmenuje tato vesnice?**

Vedoucí: **Tady to je Pávov.**

Brown: **Je tady v Pávově někdo, kdo se na to může podívat?**

Vedoucí: **Kdepak, tady jsou jenom dva mechanici na státním statku, ale dnes je sobota a tak tam nikdo nebude.**

Brown: **Máte tady někde telefonní seznam? Třeba bychom mohli najít nějakou autoopravnu nebo servis tady v okolí. Co myslíte?**

Vedoucí: **Okamžik. Podívám se na jihlavský autoservis, který patří mezi nejlepší v okrese. Aha, už to mám. Napište si jejich číslo. 528 - 34. A telefon je tamhle v rohu. Máte drobné?**

Brown: **Ano, mám. Děkuji. Doufám, že se dovolám.**

Brown: GOOD MORNING. I'M JAMES BROWN FROM THE AMERICAN EMBASSY. IS THERE ANYBODY HERE WHO COULD HELP ME WITH MY CAR?

Manager: YOU SAY WITH YOUR CAR? AND WHAT HAPPENED TO YOU?

Brown: WELL, I'M GOING TO *Brno* ON BUSINESS, TO THE TRADE FAIR AND SUDDENLY THE ENGINE STALLED. SO I KEEP TURNING IT OVER AGAIN AND AGAIN AND NOTHING. SO I REALLY DON'T KNOW. FINALLY I STOPPED A CAR AND THE DRIVER BROUGHT ME ALL THE WAY HERE TO THE RESTAURANT. HE SAID YOU DID HAVE A TELEPHONE HERE AND THAT I COULD CALL A SERVICE STATION FROM HERE.

Manager: WELL, WE HAVE A TELEPHONE HERE, BUT I REALLY DON'T KNOW WHOM IT WOULD BE BEST TO CALL. WHERE DID YOU GET STUCK?

Brown: I DON'T UNDERSTAND YOU, WHAT DO YOU MEAN BY "STUCK"?

Manager: WELL, WHERE DID YOUR CAR STALL?

Brown: OH, I SEE, NOW I UNDERSTAND. ABOUT FIVE KILOMETERS BACK IN THE DIRECTION OF *Havlíčkův Brod*. BY THE WAY, WHAT IS THE NAME OF THIS VILLAGE?

Manager: THIS IS *Pávov* HERE.

Brown: IS THERE SOMEBODY HERE IN *Pávov* WHO CAN HAVE A LOOK AT IT?

Manager: I DOUBT IT, THERE ARE ONLY TWO MECHANICS AT THE STATE FARM HERE, BUT IT'S SATURDAY TODAY SO NO ONE WILL BE THERE.

Brown: DO YOU HAVE A TELEPHONE BOOK HERE? PERHAPS WE COULD FIND A REPAIR SHOP OR A SERVICE STATION IN THE NEIGHBORHOOD. WHAT DO YOU THINK?

Manager: WAIT A MINUTE. I'LL CHECK THE JIHLAVA SERVICE STATION, WHICH IS ONE OF THE BEST ONES IN THE DISTRICT. I HAVE IT RIGHT HERE. WRITE DOWN THEIR NUMBER; 528 - 34. AND THE TELEPHONE IS OVER THERE IN THE CORNER. DO YOU HAVE CHANGE?

Brown: YES, I DO. THANKS. I HOPE I GET THROUGH.

3.a What Did They say?

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Kam jede pan Brown?*
2. *Co se stalo s jeho autem?*

3. *Koho potom zastavil?*
4. *Kam ho ten člověk zavezl?*
5. *Kde zůstalo stát auto pana Browna?*
6. *Jak se jmenuje vesnice, ve které pan Brown hledá pomoc?*
7. *Kolik mechaniků je na státním statku?*
8. *Proč mechanici na statku dnes nepracují?*
9. *Co chce pan Brown najít v telefonním seznamu?*
10. *Mezi jaké servisy patří jihlavský autoservis?*
11. *Jaké je telefonní číslo toho servisu?*
12. *Kde je telefon v restauraci?*

3.b Work with Dialogue I

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: _____ ý den. Já jsem Brown z _____ ého velvyslanectví. Je tady někdo, kdo by mi mohl pomocí s ____em?

V: _____ áte s ____em. A co se vám _____ lo?

B: Ale, jedu služebně do ____a na veletrh a najednou se mi motor _____. Tak _____, _____, a nic. Tak opravdu ____ím. Nakonec jsem _____, že tady určitě _____ áte telefon a že odtud mohu zavolat do ____é ____y.

V: No, tak telefon tady _____ áme, ale já opravdu ____ím, komu by bylo nejlepší zavolat. Kde jste _____ l viset?

B: Já vám _____ ím, co tím _____ íte "viset"?

V: No, kde se vám auto _____ lo?

B: Aha, už ____ím. Asi pět ____ů zpátky ____em na Havlíčkův Brod. Mimochedom, jak se _____ e tato vesnice?

V: Tady to je Pávov.

B: Je tady v _____ ě někdo, kdo se na to ____e podívat?

- V: *Kdepak, tady jsou jenom dva _____ i na _____ím _____u, ale dnes je sobota a tak tam nikdo _____e.*
- B: *_____te tady někde telefonní seznam? Třeba bychom _____li najít _____ou _____u nebo servis tady v _____. Co _____íte?*
- V: *Okamžik. _____ám se na jihlavský autoservis, který patří mezi nejlepší v _____. Aha, už to _____ám. Napište si jejich číslo. 528 - 34. A telefon je tamhle v _____. Máte _____é?*
- B: *Ano, _____ám. _____i. _____ám, že se _____ám.*
-

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

- B: *Dobr_ den. Já jsem Brown z Americk_ ___. velvyslanectv_. Je tu už někdo, kdo by mi mohl pomoci s aut_ _?*
- V: *Řík_ ___ s aut_ ___. A co se vám stal_ ?*
- B: *Ale, jed_ služebně do Brn_ na veletrh a najednou se mi motor zastavil. Tak startuj_, startuj_, a nic. Tak opravd_ nev_ ___. Nakonec jsem zastavil nějak_ osobn_ auto a ten člověk mě zaveze až sem před restaurac_. Říkal, že tady určitě m_ ___ telefon a že odtud moh_ zavolat do nějak_ autodíln_.*
- V: *No, tak telefon tady m_ ___, ale já opravdu nev_ ___, k_ ___ by bylo nejlepš_ zavolat. Kde jste zůstal viset?*
- B: *Já vám nerozum_ ___, co t_ ___ mysl_ ___ "viset"?*
- V: *No, kde se vám auto zastavil_ ?*
- B: *Aha, už rozum_ ___. Asi pět kilometr_ zpátky směr_ __ na Havlíčkův Brod. Mimochodem, jak se jmennuj_ tato vesnice?*
- V: *Tady to je Pávov.*
- B: *Je tady v Pávov_ někdo, kdo se na to můž_ podívat?*
- V: *Kdepak, tady jsou jenom dva mechanici_ na státn_ __ statk_ __, ale dnes je sobota a tak tam nikdo nebud_ .*
- B: *M_ ___ tady někde telefonni_ seznam? Třeba bychom mohl_ najít nějak_ __ autoopravn_ nebo servis tady v okol_ . Co mysl_ ___?*
- V: *Okamžik. Podív_ ___ se na jihlavsk_ autoservis, který patří mezi nejlepší_ v okres_. Aha, už to m_ ___. Napište si jejich číslo. 528 - 34. A telefon je tamhle v roh_ . M_ ___ drobn_ ?*
- B: *Ano, m_ ___. Děkuji_. Douf_ ___, že se dovol_ ___.*

NOTES

Co se vám stalo?	- What happened to you?
Směrem na ...	- In the direction of ...
Kde jste zůstal viset?	- Where did you get stuck?
Kdo by mi mohl pomoci?	- Who could help me?
Komu by bylo nejlepší zavolat?	- Whom would it be best to call?
Máte drobné?	- Do you have change?

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>budu na vás čekat</i> <i>auto stálo</i> <i>obraz visí</i> <i>ta budova je</i> <i>byli tam</i> <i>budu sedět</i> <i>auto mělo poruchu</i> <i>najdete to</i>	<i>před</i> <i>pod</i> <i>nad</i> <i>za</i> <i>mezi</i>	<i>divadlo</i> <i>letiště</i> <i>most</i> <i>zastávka</i> <i>nádraží</i> <i>stanice metra</i> <i>křižovatka</i> <i>náměstí</i> <i>knihovna</i> <i>stůl</i> <i>okno</i> <i>4. a 5. hodina</i> <i>pan Novák a jeho</i> <i>manželka</i> <i>Pávov a Brno</i> <i>kreslo a knihovna</i>
<i>auto postavíme</i> <i>dal to</i> <i>přijel</i> <i>podívala se</i> <i>patří</i>	<i>před</i> <i>pod</i> <i>nad</i> <i>za</i> <i>mezi</i>	<i>tento dům</i> <i>psací stůl</i> <i>restaurace</i> <i>magnetofon</i> <i>garáž</i> <i>budova</i> <i>nejlepší autodílna</i> <i>největší spisovatel</i> <i>nejznámější umělec</i> <i>dobrý pracovník</i>

Practice the accusative case, also in combination with the above-mentioned prepositions and the following verbs:

položit
zajet
vyjet
posadit se

zaparkovat
postavit
hodit

4.b GRAMMAR NOTE

Prepositions *pod*, *nad*, *před*, *za* and *mezi* with the accusative case.

4.b.1 The usage of these prepositions with the instrumental case was covered in Lesson 12.

These prepositions take the accusative case after verbs implying motion toward a destination.

Ten řidič mě zavezl až sem před restauraci.

The driver brought me all the way here, in front of the restaurant.

Postavte to křeslo mezi ten psací stůl a knihovnu.

Put the armchair between the desk and the bookcase.

Dejte to pod stůl.

Put it under the table.

Ten obraz pověsíme nad krbem.

We'll hang the picture above the fireplace.

Můžete to dát za dveře.

You can put it behind the door.

The above-mentioned prepositions require the accusative case, after the following verbs.

položit

- to put

dát

- to put, to place

postavit (se)

- to put, to locate (oneself)

posadit se

- to sit down

pověsit

- to hang

zavézt

- to drive

přijít

- to come

patřit

- to belong, to be one of ... , "to go into the category of"

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the correct forms of the words in parentheses.

1. *Budu na vás čekat před _____ (Národní muzeum) v šest hodin večer.*

2. *Nemohla to najít ani pod _____ (křeslo), ani pod _____ (ta pohovka).*

3. *Měl poruchu na autě mezi _____ (Praha) a _____ (Kolín).*
4. *Vůz postavil pod _____ (okno) své kanceláře.*
5. *Myslím, že to můžeme dát mezi _____ (ta malá knihovna) a _____ (ten psací stůl).*
6. *Pod _____ (ten most) je také nějaké parkoviště.*
7. *Karel Čapek patří mezi _____ (nejznámější český spisovatel).*
8. *Ten obchodní dům je hned za _____ (náměstí) přímo před _____ (stanice metra).*
9. *Jeho sekretářka patřila mezi _____ (nejlepší pracovnice) podniku.*
10. *Podíval se za _____ (konferenční stolek) a tam to našel.*
11. *Určitě tady nebudu před _____ (2. hodina), vrátím se asi za _____ (hodina).*
12. *A co dáme nad _____ : _____ (ta mapa), co myslíte?*

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. There were many cars and buses in front of the airport.

2. You will find a big parking lot behind that department store.

3. She is one of (belongs to) the best-known Czech singers.

4. There are only a few restaurants on the highway between Praha and Brno.

5. I'll be waiting for you in that little wine shop under the bridge in Kampa.

6. They had a nice garden behind their house.

7. Which countries on the map are above Czechoslovakia?

8. The waiter put a coaster under the wet glass.

9. You know what, you can bring the car to the shop before five o'clock.

10. We can hang this picture under the map; there is a lot of space there.

Activity 5: TASK CONSIDERATION

Assume you are now talking to a service-station employee over the phone, asking him to help you as soon as possible. Be prepared to describe the trouble and the location of your car. Try to convince the employee, who may not be too cooperative, to help you out of your situation on the spot, if possible.

oo

Activity 6: SAMPLE DIALOGUE (II)

Mr. Brown is calling a service station and wants to have his car repaired as soon as possible.

Brown: **Haló, je tam jihlavský autoservis?**

Vedoucí: **Ano, tady autoservis Jihlava. Co si přejete?**

Brown: **Mám poruchu na autě a potřeboval bych pomoc.**

Vedoucí: **A co se vám stalo?**

Brown: **Motor se z ničeho nic zastavil. Několikrát jsem zkusil nastartovat, ale už nechytil.**

Vedoucí: **A nedošel vám náhodou benzín?**

Brown: **Ne. Benzínu mám dost, víc než půl nádrže. A v zapalování to také není, protože svíčky dávají jiskru.**

Vedoucí: **Hm, tak to by mohlo být něco s přívodem benzínu nebo s karburátorem. Jaká je značka vašeho vozu?**

Brown: **Volvo, rok výroby 1988, a dosud jsem žádnou poruchu neměl. Nemohl by se na to někdo podívat?**

Vedoucí: **To je těžké, pane. Je sobota a mám tady jen jednoho mechanika a ten je ted' někde venku.**

Brown: **A kdy se vrátí?**

Vedoucí: **To vám nemůžu říci. Může přijet brzo, ale může se také vrátit až večer.**

Brown: **Ale já se musím dnes dostat do Brna. A to co nejdříve.**

Vedoucí: **Vždyt' vám říkám, že tady nikoho nemám. Jediné, co pro vás mohu udělat je, že bych vám zajistil odtahovou službu. A to také ne hned. A odkud vůbec voláte?**

Brown: **Volám z restaurace U zeleného dubu v Pávově a auto jsem nechal na dálnici, asi pět kilometrů odsud směrem na Havlíčkův Brod. A co kdybyste se na to přijel podívat vy sám?**

Vedoucí: **To je vyloučeno. Já musím být tady v opravně. Ale jak slyším, vy nejste Čech, pane, že? Vy jste cizinec, že ano?**

Brown: **Ano, jsem cizinec a pracuji na Americkém velvyslanectví v Praze.**

Vedoucí: **Opravdu? Okamžik, ... právě se vrátil náš mechanik. Tak říkáte, že byste to potřeboval hned?**

Brown: **Ano, co nejdříve.**

Vedoucí: **Víte co? Tak mě napadá, že bychom s tím skutečně mohli něco udělat hned. Co byste řekl tomu, kdybych pro vás přijel?**

Brown: **To by bylo výborné. Byl bych vám velmi zavázán. A jak dlouho by to asi trvalo?**

Vedoucí: **Podivejte se, kdybych vyjel hned, tak bych byl v Pávově asi tak za dvacet minut. A kdybych to nemohl opravit na místě, tak bych vám zařídil odtažení vozidla. Nebojte se, nějak vám pomůžeme.**

Brown: **Dobре, pane. Budu na vás čekat před restaurací. Jakým autem přijedete a jaké je vaše jméno?**

Vedoucí: **Jmenuji se Vlach a přijedu žlutým embéčkem přímo před restauraci. Tak za dvacet minut nashledanou.**

Brown: HELLO, IS IT THE JIHLAVA SERVICE STATION?

Manager: YES, THIS IS THE SERVICE STATION JIHLAVA. WHAT CAN I DO FOR YOU?

Brown: I HAVE TROUBLE WITH MY CAR AND I NEED HELP.

Manager: AND WHAT HAPPENED TO YOU?

Brown: ALL OF A SUDDEN THE ENGINE QUIT. I TRIED TO START IT UP SEVERAL TIMES, BUT IT DIDN'T CATCH.

Manager: AND HAVEN'T YOU BY ANY CHANCE RUN OUT OF GAS?

Brown: NO. I'VE GOT ENOUGH GAS, MORE THAN HALF A TANK. AND IT IS NOT THE IGNITION EITHER BECAUSE THE PLUGS SPARK.

Manager: LET ME SEE, THEN IT COULD BE SOMETHING WITH THE GAS SUPPLY OR WITH THE CARBURETOR. WHAT IS THE MAKE OF YOUR CAR?

Brown: 1988 VOLVO AND SO FAR I HAVEN'T HAD ANY TROUBLE. COULD SOMEBODY HAVE A LOOK AT IT?

Manager: IT'S DIFFICULT, SIR. IT'S SATURDAY AND I HAVE ONLY ONE MECHANIC HERE AND RIGHT NOW HE IS OUT SOMEPLACE.

Brown: AND WHEN IS HE COMING BACK?

Manager: THAT I CAN'T TELL. HE COULD COME SOON AND HE MAY NOT RETURN UNTIL EVENING.

Brown: BUT I HAVE TO GET TO BRNO TODAY, AS SOON AS POSSIBLE.

- Manager: WELL, I'M TELLING YOU, I DON'T HAVE ANYONE HERE. THE ONLY THING I CAN DO FOR YOU IS TO ARRANGE FOR THE TOWING SERVICE. AND THAT WON'T BE RIGHT AWAY, EITHER. WHERE ARE YOU CALLING FROM ACTUALLY?
- Brown: I'M CALLING FROM THE "U ZELENÉHO DUBU" RESTAURANT IN PÁVOV AND I LEFT MY CAR ON THE HIGHWAY ABOUT FIVE KILOMETERS FROM HERE IN THE DIRECTION OF *Havlíčkův Brod*. AND HOW ABOUT IF YOU CAME AND HAD A LOOK AT IT YOURSELF?
- Manager: THAT'S OUT OF QUESTION. I MUST BE HERE IN THE SHOP. BY THE WAY, LISTENING TO YOU I GATHER YOU ARE NOT CZECH, SIR, ARE YOU? YOU ARE A FOREIGNER, AREN'T YOU?
- Brown: YES, I'M A FOREIGNER AND I WORK AT THE AMERICAN EMBASSY IN PRAGUE.
- Manager: REALLY? WAIT A MOMENT ... OUR MECHANIC JUST RETURNED. SO YOU SAY YOU NEED IT RIGHT AWAY?
- Brown: AS SOON AS POSSIBLE.
- Manager: YOU KNOW WHAT? IT OCCURS TO ME THAT WE COULD ACTUALLY DO SOMETHING ABOUT IT RIGHT NOW. WHAT WOULD YOU SAY IF I CAME TO PICK YOU UP?
- Brown: THAT WOULD BE EXCELLENT. I'D BE VERY MUCH OBLIGED TO YOU. AND HOW LONG WOULD IT TAKE, APPROXIMATELY?
- Manager: LOOK, IF I LEFT RIGHT AWAY I COULD BE IN PÁVOV WITHIN TWENTY MINUTES OR SO. AND IF I COULDN'T FIX IT ON THE SPOT, I WOULD ARRANGE FOR THE CAR TO BE TOWED. DON'T WORRY, WE WILL HELP YOU SOMEHOW.
- Brown: VERY GOOD, SIR. I'LL BE WAITING FOR YOU IN FRONT OF THE RESTAURANT. WHAT KIND OF CAR ARE YOU COMING IN AND WHAT'S YOUR NAME?
- Manager: MY NAME IS VLACH AND I'LL COME RIGHT TO THE RESTAURANT IN A YELLOW "ŠKODA MB - 100". SEE YOU IN TWENTY MINUTES.

6.a What Did They Say?

6.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Koho volá pan Brown?*
2. *Co řekl pan Brown pracovníkovi v autoservisu?*
3. *Chytil motor, když chtěl pan Brown nastartovat?*

4. *Kolik bylo benzínu v nádrži?*
5. *Proč si pan Brown myslí, že zapalování je v pořádku?*
6. *Jakou asi poruchu má na svém voze?*
7. *Mělo auto pana Browna už mnoho poruch?*
8. *Jaká je značka a rok výroby jeho vozu?*
9. *Kdy se musí pan Brown dostat do Brna?*
10. *Co mohou pro pana Browna v autoservisu udělat?*
11. *Odkud volá pan Brown?*
12. *Proč se pracovník autoservisu nemůže na jeho auto podívat?*
13. *Kdo se právě vrátil do dílny?*
14. *Jak dlouho bude asi trvat cesta mechanikovi z Jihlavy do Pávova?*
15. *Co udělá mechanik, když neopraví auto na místě?*

6.b Work with Dialogue II

6.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the manuscript only as a last resort.

B: Haló, je tam _____ / ý autoservis?

V: Ano, tady je autoservis Jihlava. Co si _____ ete?

B: _ám _____ u na ___ ě a potřeboval bych pomoc.

V: A co se vám ___ lo?

B: Motor se z ničeho nic _____. Několikrát jsem _____ / nastartovat, ale už nechytil.

V: A nedošel vám _____ ou benzín?

B: Ne. _____ u mám dost, víc než půl _____. A v _____ / to také není, protože ____ y dávají _____. u.

V: Hm, tak to by mohlo být něco s ____ em ____ u nebo s ____ em. Jaká je značka ____ eho ____ u?

Patnáctá lekce

- B: Volvo, rok ____y 1988, a dosud jsem ____ou _____u neměl.
____l by se na to někdo podívat?
- V: To je těžké, ____e. Je sobota a _ám tady jen ____oho _____a a ten je ted' někde venku.
- B: A kdy se ____í?
- V: To vám ____u říci. ____e přijet brzo, ale ____e se také vrátit až večer.
- B: Ale já se ____ím dnes dostat do ____a. A to co nejdříve.
- V: Vždyt' vám ____ám, že tady ____oho ____ám. Jediné, co pro vás ____u udělat je, že bych vám ____l ____ou ____u. A to také nehned. A odkud vůbec ____áte?
- B: ____ám z ____e U zeleného dubu v ____ě a auto jsem nechal na ____i, asi pět ____ů odsud ____em na Havlíčkův Brod. A co kdybyste se na to ____l podívat vy sám?
- V: To je vyloučeno. Já ____ím být tady v ____ě. Ale jak ____ím, vy nejste Čech, ____e, že? Vy jste cizinec, že ano?
- B: Ano, jsem cizinec a ____i na ____ém ____i v ____e.
- V: ____u? Okamžik, ... právě se ____l náš mechanik. Tak ____áte, že byste to ____l hned?
- B: Ano, co nejdříve.
- V: ____ite, co? Tak mě ____á, že bychom s tím skutečně ____li něco udělat hned. Co byste řekl ____omu, kdybych pro vás ____l?
- B: To by bylo ____é. Byl bych vám velmi zavázán. A jak dlouho by to asi ____lo?
- V: Podívejte se, kdybych ____l hned, tak bych byl v ____ě asi tak za dvacet minut. A kdybych to ____l opravit na ____ě, tak bych vám ____l odtažení ____a. Nebojte se, nějak vám ____eme.
- B: Dobře, ____e. ____u na vás čekat před ____i. ____ým ____em přijedete a jaké je ____e jméno?
- V: ____i se Vlach a ____u ____ým embéčkem přímo před ____i. Tak za dvacet minut ____ou.

6.b.2 Following the same procedure as in 6.b.1, try to fill in the missing endings.

B: Haló, je tam jihlavsk_ autoservis?

V: Ano, tady je autoservis Jihlava. Co si přej_ _ _?

B: M_ _ poruch_ na aut_ a potřeboval by_ _ pomoc.

V: A co se vám stal_

B: Motor se z nič_ _ _ nic zastavil. Několikrát jsem zkusil nastartovat, ale už nechytil.

V: A nedošel vám náhod_ _ benzín?

B: Ne. Benzín_ m_ _ dost, víc než půl nádrž_. A v zapalován_ to také není, protože svíčk_ dáv_ _ _ jiskr_.

V: Hm, tak to b_ mohl_ být něco s přívod_ benzín_ nebo s karburátor_ . Jaká je značka vaš_ _ _ voz_?

B: Volvo, rok výrob_ 1988, a dosud jsem žádn_ _ poruchu neměl. Nemohl by se na to někdo podívat?

V: To je těžk_, pan_. Je sobota a m_ _ tady jen jedn_ _ _ mechanik_ a ten je ted' někde venk_.

B: A kdy se vrát_?

V: To v_ _ nemůž_ říci. Můž_ přijet brzo, ale můž_ se také vrátit až večer.

B: Ale já se mus_ _ dnes dostat do Brn_. A to co nejdříve.

V: Vždyt' v_ _ řík_ _, že tady nik_ _ _ nem_ _. Jediné, co pro vás moh_ udělat je, že by_ _ vám zajistil odtahov_ služb_. A to také ne hned. A odkud vůbec vol_ _ _?

B: Vol_ _ z restaurac_ U zelen_ _ _ dub_ v Pávov_ a auto jsem nechal na dálnic_, asi pět kilometr_ odsud směr_ na Havlíčkův Brod. A co kdyby_ _ _ se na to přijel podívat vy sám?

V: Tu je vyloučen_. Já mus_ _ být tady v opravn_. Ale jak slyš_ _, vy nejste Čech, pan_, že? Vy jste cizinec, že ano?

B: Ano, jsem cizinec a pracuj_ na Americk_ velvyslanectv_ v Praze_.

V: Opravd_? Okamžik, právě se vrátil náš mechanik. Tak řík_ _, že by_ _ _ to potřeboval hned?

B: Ano, co nejdříve.

V: V_ _ _, co? Tak mě napad_ , že bychom s t_ _ skutečně mohli něco udělat hned. Co by_ _ _ řekl t_ _ _, kdyby_ _ pro vás přijel?

Patnáctá lekce

- B: *To by byl_ výborn_. Byl by_ _ v_ _ velmi zavázán. A jak dlouho by to asi trval_?*
- V: *Podívejte se , kdyby_ _ vyjel hned, tak by_ _ byl v Pávov_ asi tak za dvacet minut. A kdyby_ _ to nemohl opravit na míst_, tak by_ _ vám zařídil odtažení vozidl_. Nebojte se, nějak v_ _ pomůž_ _.*
- B: *Dobrě, pan_. Bud_ na vás čekat před restaurac_. Jak_ aut_ přijed_ _ a jak_ je vaš_ jmén_?*
- V: *Jmenuj_ se Vlach a přijed_ žlut_ embéčkem přímo před restaurac_. Tak za dvacet minut nashledan_.*

NOTES

Z ničeho nic.	-	All of a sudden.
Rok výroby.	-	Model - year. (Year of production)
A nedošel vám náhodou benzín?	-	And haven't you by any chance run out of gas?
Co nejdříve.	-	As soon as possible.
Vždyt' vám říkám.	-	Well, I'm telling you.
Jediné, co pro vás mohu udělat ...	-	The only thing I can do for you ...
A co kdybyste se na to přijel podívat sám?	-	And what about if you came and had a look yourself?
Byl bych vám velmi zavázán.	-	I would be very much obliged to you.
Kdybych pro vás přijel ...	-	If I came to pick you up ...
Kdybych vyjel hned ...	-	If I left right away ...
Kdybych to nemohl opravit ...	-	If I couldn't repair it ...

oooooooooooooooooooooooooooo

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
já ty on, ona	bych bys by	potřebovat jít přijet zajistit koupit jezdit	nějaké informace o tom člověku co nejdříve večer do kina, ale nejsou už žádné lístky svým vozem, že? ubytování pro hosty v hotelu Imperial, ano? nové auto, ale nemám dost peněz do práce autobusem, protože to je výhodné
my vy oni	bychom byste by		
to	by	být	velmi zajímavé, že? od vás velmi pěkné, pane to nejlepší, co můžu pro vás udělat

7.b GRAMMAR NOTE

7.b.2 Conditional forms

In the dialogue we came across the following sentences containing conditional forms:

Pomohl bych vám, ale ted' nemám čas.
I would help you, but I don't have time right now.

Myslité, že bychom to mohli udělat dnes?
Do you think we could do it today?

Jsem si jist, že by se vám ten film líbil.
I'm sure you would like the movie.

Najdu tady někoho, kdo by mi opravil auto hned?
Can I find someone here who would repair my car right now?

Chtěl bych se vás na něco zeptat, slečno Veselá.
I would like to ask you a question, Ms. Veselá.

In Czech, conditional sentences like these often occur, i.e., with the condition understood, but not expressed, e.g.:

To by bylo výborné.
It would be excellent (if you helped me).

Já bych ho nepozval.
I wouldn't invite him (if the choice were mine).

Mohli bychom s tím něco udělat hned.
We could do something about that right now (if you insist).

Zajistil bych vám odtahovou službu.
I would arrange for the towing service (if I didn't repair it on the spot).

Já bych si to také kupil.
I would buy it too (if I had the money).

The basic pattern for these conditional forms is as follows:

<i>šel</i> past tense	<i>bych</i>	<i>tam také</i>
+ <i>bych</i>		= the "would" clause
<i>šel bych</i>		<i>tam také</i>
<i>šel bys</i>		<i>tam také</i>
<i>šel by</i>		<i>tam také</i>
<i>šli bychom</i>		<i>tam také</i>
<i>šli byste</i>		<i>tam také</i>
<i>šli by</i>		<i>tam také</i>

As you can see, the conditional form consists of the past tense participle plus the conditional particle **bych**. The past tense participle must agree in number and gender while the particle agrees in person and number only.

If a pronoun or the subject in the main clause is expressed, there are some changes in word order:

Já bych tam také šel.
Pan Novák by tam také šel.
My bychom tam nešli.

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the blanks with appropriate conditional forms of the verbs in parentheses.

1. *To _____ (být) dobrý nápad, že?*
2. *To _____ (být) vše, co pro vás mohu udělat.*
3. *Promiňte, prosím vás, _____ (já - chtít) mluvit s panem ředitelem Málkem.*
4. *Jejich auto _____ (být) docela dobré, ale už není nové.*
5. *Já _____ (být) zde až do večera, ale musím jít domů.*
6. *Prosím vás, _____ (vy - moci) mi přeložit ten dopis?
Já _____ to sám _____ (nepřeložit).*
7. *Pane vedoucí, já a můj syn _____ (chtít) hrát tenis ve vašem klubu. _____ (být) to možné?*
8. *Můj syn _____ (být) na hřišti každý den, ale nemá tolik volného času.*
9. *Slečno Veselá, _____ (moci) zatelefonovat mé manželce, že se dnes vrátím později?*
10. *Nevěděl, kdo _____ (být) na tu práci nejlepší.*
11. *Já _____ (přijít) na ten večírek, ale až po deváté hodině.*
12. *_____ (Muset - vy) poprosit pana Jelínka, ten vám určitě _____ (pomoci).*
13. *My _____ (koupit si) také barevný televizor, ale stojí moc peněz.*
14. *Pani Koutná, _____ (moci) zjistit, kdy začíná ten festival?*

15. Znáte někoho jiného, kdo _____ (opravit) můj vůz?
16. Pane Veselý, _____ (smět) vás a vaši manželku pozvat někdy na večeři?
17. Sekretářka _____ (zajistit) to ubytování, ale musí vědět, kdy tam pojedete.
18. Já a moje manželka _____ (jít) na tu operu také, ale nikdo nám nezajistil lístky.
19. Pane Bell, _____ (přivézt) to auto zítra před dílnu? Co tomu říkáte?
20. My _____ (zúčastnit se) té konference, ale příští týden nebudeme v Praze.
21. _____ (Já - muset) to opravit dnes po práci, protože zítra v dílně nebudu.
22. Moje dcera _____ (chtít) studovat na nějaké univerzitě v zahraničí.
23. Vy _____ (rozumět) docela dobře, když nebudou mluvit moc rychle.
24. Autobusem tam jezdit můžete, ale _____ (muset) několikrát přestupovat.
25. Myslím, že Novákovi _____ (nezajímat se) o takové věci.
26. Co _____ (potřebovat) do své kanceláře, pane Bradley?
27. _____ (Já - chtít) vám oznámit, že zítra nepřijdu do práce.
28. Myslím, že on _____ (říci), že nemůže přijít.
29. Zítra budeme pracovat už od sedmi hodin. _____ (Moci) také přijít dříve, paní Stará?
30. Co říkáte, že _____ (sejít se - my) v restauraci U Nováků?
31. A jak _____ to _____ (udělat - vy), pane Šedivý?
32. Myslite si, že _____ to _____ (nebýt) tak těžké to udělat dnes?

7.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. That would be quite good, wouldn't it?

2. I would call him, but I don't know his number.

3. How would you say the following sentences in Czech?

4. I think he would help you because he is really a nice man.

5. What would you say about that problem to your supervisor?

6. I am sure they would come to the party, but we have to send them an invitation.

7. It would be difficult to work in Prague and not to know Czech.

8. I cannot do it right now. Would it be convenient for you tomorrow?

9. And where would you put that picture? I would put it under that map.

10. Ms. Dlouhá, would you please type the names of all our guests?

Activity 8: OVERHEARD CONVERSATION

8.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Mám něco s _____ (auto).*

2. *A vůbec žádná rychlosť tam _____ (nejít)?*

3. *To by mohlo být něco se _____ (spojka) nebo s _____ (převodovka).*
 4. *Mám tady jen jednoho _____ (dilna) a ten je mimo _____.*
 5. *Ale já se musím dostat do _____ (Ostrava).*
 6. *Volám z _____ (hospoda) U třech _____ (král).*
 7. *Mám tady ted' _____ (služba) u _____ (telefon).*
 8. *Pracuji na _____ (Švýcarské velvyslanectví).*
 9. *Právě ted' _____ (vrátit se) jeden z _____ (mechanik).*
 10. *Jestli _____ (vyjet) hned, tak _____ (přijet) do Slapanic asi tak za půl hodiny.*
 11. *Zajistil bych vám _____ (odtahová služba).*
 12. *_____(Jaké auto) přijedete a jak _____ (jmenovat se)?*
-

8.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *Potřeboval bych, aby _____ .*
2. *Několikrát jsem to zkusil, ale _____ .*
3. *Jaká je značka a _____ ?*
4. *Vždyť vám říkám, že _____ .*
5. *Auto jsem nechal na silnici _____ .*
6. *Ale jak vás tak poslouchám, _____ ?*
7. *Tak říkáte, že _____ ?*
8. *Tak mě napadá, že _____ .*
9. *A kdybych to nemohl opravit na místě, _____ .*
10. *Nebojte se, _____ .*

11. *Budu na vás čekat* _____
12. *Jmenuji se Kratochvíl a přijedu* _____

8.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Kam volá řidič, který má poruchu?*

2. *Co by potřeboval?*

3. *Jaká je porucha na jeho voze?*

4. *Jaká je značka a rok výroby jeho vozu?*

5. *Proč se nikdo nemůže přijet na jeho vůz podívat?*

6. *Kam ten řidič jede a kdy tam musí být?*

7. *Odkud telefonuje?*

8. *Jak se jmenuje vesnice, ve které je ta hospoda?*

9. *Kde nechal svůj vůz stát?*

10. *Kde je řidič zaměstnán?*

11. *Kdo se nakonec přijede na jeho vůz podívat?*

12. *Za jak dlouho asi přijede?*

13. *Kde ho bude řidič čekat?*

14. *Jak se jmenuje ten mechanik a jakým autem přijede?*

8.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

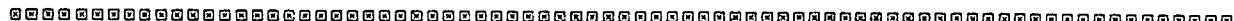
1. Are there roadside telephones on Czech roads?

2. What kind of transmission does the car in question have?

3. Why did the man on the phone decide to repair the car himself?

4. Were the service personnel cooperative and helpful?

5. Is Šlapnice a big or a small community?

Activity 9: CONVERSATIONAL DRILL

- 9.a Let's say your friend from the Embassy in Warsaw comes to see you in Prague. What would you do? (conditional forms)

Co byste dělal? Co byste mu ukázal? Kam byste šli na večeři?

- 9.b When you get home tonight, you'll study Czech. What would you rather do? (conditional forms)

Šel bych raději na pivo. Já bych se raději díval na televizi.

- 9.c An American got killed in an accident in Prague. What would you as a consular officer have to do? (conditional forms)

Musel bych zjistit jeho jméno. Musel bych informovat jeho příbuzné.

- 9.d When furnishing your office where would you place various items (using prepositions *před* - *nad* - *pod* - *za* - *mezi*)? (prepositions *pod*, *nad*, *před*, *mezi*, *za* - with accusative)

Kam byste postavil ten stůl? Kam dáte ten psací stroj?

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

- 10.a Role - playing exercise

Your car stalls 8 km from Jičín. You are trying to get help from the Jičín auto service. You are lucky, it's a weekday and it's still open. You have the following problem: You start up and the car moves a couple of yards and then stalls. This happens several times. You have noticed that the engine temperature is quite high, you have enough gas and the car had a tune-up a week ago. Try to convince the service personnel to help you.

- 10.b Describe from your own experience . . . troubles you have had. What did you do about them?

Activity 11: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 11.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. <i>brzo</i>	- <i>odejít</i>
2. <i>dobrý</i>	- <i>lehký</i>
3. <i>dost</i>	- <i>nikdo</i>
4. <i>nejlepší</i>	- <i>soukromý</i>
5. <i>někdo</i>	- <i>málo</i>
6. <i>služebně</i>	- <i>dopředu</i>
7. <i>státní</i>	- <i>nejhorší</i>
8. <i>těžký</i>	- <i>špatný</i>
9. <i>vrátit se</i>	- <i>pozdě</i>
10. <i>zpátky</i>	- <i>soukromě</i>

-
- 11.b Translate the following sentences in which the same verb occurs in a variety of contexts.

mluvit

He speaks Czech fluently.

He is going to talk on modern history.

You must speak louder, we don't hear well.

What did you talk about?

I haven't spoken to him about that yet.

We discussed the problem yesterday.

He talked to him on the phone.

She is not on speaking terms with her.

Please, speak to the point.

I don't know what you are talking about.

studovat

What kind of school do your children study at?

What does he study?

My daughter is going to study at the University in Brno.

How is she getting on at school?

Whom did he study with there?

vidět - uvidět

Have you seen the new film?

I haven't seen him for a long time.

Where did you see her?

I saw him when he was leaving.

You must see it with your own eyes.

Are you seeing better now?

We saw many interesting things there.

I don't find anything attractive about him.

Are you able to see the blackboard well?

I'm glad to see you again.

I saw him the other day.

Can you see the tower over there?

prodat - prodávat

When did you sell your old car?

Who did you sell it to?

They sell streetcar tickets in tobacco stores.

I sold it for 500 crowns.

How much did you sell it for?

Why don't you sell it if you don't need it?

We sold the house at a loss (profit).

číst - přečíst

Our children read a lot.

He reads Czech slowly, but he understands everything.

Have you read today's newspapers?

You'll have to read it by Thursday.

She reads only classical literature.

I read two novels last week.

I'm reading an article on cultural life in Prague.

She doesn't like to read detective stories.

I have read only one novel by Karel Čapek.

I'll read it for you in Czech.

You must be able to read between the lines.

- 11.c Substitute the underlined words and phrases with other words which carry the same meaning, changing grammatical structure where necessary.

Panu Millsovi se něco stalo s autem, když byl na cestě do Plzně. Jeden řidič jej zavezl k restauraci, odkud pan Mills zavolal do nejbližší opravny. Jeho vůz byl nový a dosud s ním žádné starosti neměl. V opravně, kam volal, byla jenom úřednice. Ta mu rekla, že tam žádní mechanici nejsou a že mu nemůže vyhovět. Proto zavolal do jiné opravny a tam mechanika sehnal. Nakonec všechno dobrě dopadlo a protože to byla jenom maličkost, mechanik dal auto do pořádku přímo na místě během několika minut. Za opravu zaplatil pan Mills jenom asi 30 korun. Do Plzně přijel včas a bez dalších poruch.

VOCABULARY LIST

<i>autodílna</i> f.	-	(car) repair shop
<i>benzín</i> m.	-	gas
<i>chytit</i> (III - perf.)	-	to catch
<i>dálnice</i> f.	-	highway
<i>dávat</i> (I - imp.)	-	to give
<i>dojít</i> (II - perf.)	-	to run out of
<i>drobné</i> (peníze) (masc. adj.- pl.)	-	change (money)
<i>dub</i> m.	-	oak
<i>emběčko</i> n.	-	Skoda MB - 100 (coll.)
<i>hodit</i> (III - perf.)	-	to throw
<i>jiskra</i> f.	-	spark
<i>karburátor</i> m.	-	carburetor
<i>kilometr</i> m.	-	kilometer
<i>mechanik</i> m.	-	mechanic
<i>nádrž</i> f.	-	tank
<i>náhodou</i>	-	by any chance (in question)
<i>nastartovat</i> (II - perf.)	-	to start up
<i>nějak</i>	-	somehow
<i>nic</i>	-	nothing
<i>odtahový</i>	-	towing (adj.)
<i>odtažení</i> n.	-	towing
<i>opravna</i> f.	-	repair shop
<i>patřit</i> (III - imp.)	-	to belong
<i>položit</i> (III - perf.)	-	to put
<i>porucha</i> f.	-	trouble (breakdown)
<i>posadit se</i> (III - perf.)	-	to sit down
<i>postavit</i> (III - perf.)	-	to put
<i>přívod</i> m.	-	supply
<i>servis</i> m.	-	service station
<i>služebně</i>	-	on business
<i>směr</i> m.	-	direction
<i>startovat</i> (II - imp.)	-	to start up
<i>venku</i>	-	out, outside
<i>vesnice</i> f.	-	village
<i>vozidlo</i> n.	-	vehicle
<i>zajet</i> (II - perf.)	-	to go, to drive
<i>zaparkovat</i> (II - perf.)	-	to park
<i>zastavit</i> (III - perf.)	-	to stop
<i>zavézt</i> (II - perf.)	-	to bring, to take
<i>žlutý</i>	-	yellow
<i>značka</i> f.	-	make
<i>zůstat</i> (II - perf.)	-	to stay

SUPPLEMENT I

Návod k použití telefonu:

1. *Sejměte sluchátko a vyčkejte. Uslyšíte - li oznamovací tón volte pozorně číslo volaného účastníka.*
2. *Ozve-li se volaný účastník, vhod'te 1 Kčs a mluvte.*
3. *Při znamení obsazeno nebo nehlásí-li se volaný účastník, minci nevhazujte a zavěste sluchátko.*
4. *Minci vhod'te jen při hlášení volaného účastníka. Přístroj mince nevraci.*

SUPPLEMENT II

Some phrases describing car malfunction.

<i>Motor</i>	<i>se přehřívá klepe nestartuje se zastavuje</i>	-	<i>The engine</i>	<i>gets overheated. knocks. doesn't start up. stalls.</i>
<i>Spojka</i>	<i>prokluzuje nezabírá nevystavuje (nevypíná)</i>	-	<i>The clutch</i>	<i>slips. doesn't grab. doesn't disengage.</i>
<i>Klínový řemen</i>	<i>prokluzuje praskl</i>	-	<i>The fan belt</i>	<i>slips. broke.</i>
<i>Nemohu zařadit rychlosť</i>		-	<i>I can't shift the gear.</i>	
<i>Karburátor se zaplavuje</i>		-	<i>The carburetor gets flooded.</i>	
<i>Světla nesvítí</i>		-	<i>The lights don't work.</i>	
<i>Mám pichnutou pneumatiku Pichl jsem</i>		-	<i>I have a flat tire. a punctured tire.</i>	
<i>Startér nefunguje</i>		-	<i>The starter doesn't work.</i>	
<i>Baterie je slabá potřebuje dobít</i>		-	<i>The battery is low. needs charging.</i>	
<i>Nefunguje</i>		-	<i>It doesn't work.</i>	

Lekce 16 **V autodílně
Na nádraží**

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to cope with problems at a repair shop and to be able to find alternative means of transportation.
2. To be able to get necessary information at a railroad information counter.

GRAMMAR GOALS:

1. Conditional with - *kdybych*.
2. Subjunctive with - *abych*.
3. Telling time - another way.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Tape with overheard conversation.

Šestnáctá lekce

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Kam pojede Irenka?*
 2. *S kým tam pojede?*
 3. *Proč se ona stará o auto a ne manžel?*
 4. *Jaké auto mají a jak je staré?*
 5. *Které součástky potřebuje nutně?*
 6. *Zná její přítel někoho v pražských servisech?*
 7. *Kde má velmi dobrého známého?*
 8. *Jak se jmenuje jeho známý?*
 9. *Kde je centrální sklad?*
 10. *Kam odtud distribuuji součástky?*
 11. *Co ještě potřebuje Irenka kromě součástek?*
 12. *Kolik stojí pneumatiky v Tuzexu?*
 13. *Proč musí Irenka Otovi ještě zavolat?*
 14. *Které náhradní součástky jí doporučuje Ota?*
 15. *Co trápi Irenku nejvíce?*
 16. *Kdy se vrátí její manžel?*
 17. *Co pošle Irenka Otovi z dovolené?*
-

Activity 2: TASK CONSIDERATION I

In the last lesson you considered the problem of how to deal with a car breakdown on the road somewhere outside Prague. Specifically, you determined and practiced how to go about getting help so that the car could be towed to a garage. Once there, you will need to be able to handle another set of situations. Even if the cause of the breakdown is found, your troubles may not be over. Since you are out in the country it may not be possible to get your car back on the road quickly - replacement parts may not be on hand, qualified personnel may not be available, etc. This will require special arrangements to be made to pick up the car later. You will also want to find an alternative means to continue your trip. Consider these possibilities and, with your teacher's help, work out the communication in Czech you think you will need.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

- Mechanik: **Tak, pane Brown. Podívali jsme se na karburátor, dali jsme tam nový plovák a seřídili jsme trysky.**
- Brown: **Takže auto je už v pořádku?**
- Mechanik: **Bohužel, ne. Museli jsme také vymontovat benzínové čerpadlo a zjistili jsme, že v čerpacím systému je prasklé péro a náhradní nemáme. Kdybychom to pérko měli, tak bychom to za hodinu opravili.**
- Brown: **A kdy myslíte, že byste mohli tu součástku mít?**
- Mechanik: **Podívejte se, pane Brown, ted' s tím nemůžeme udělat vůbec nic. V pondělí zavořám do Volvo servisu v Praze, aby mi to pérko nebo celé čerpadlo poslali. Kdyby to měli, tak by to trvalo dva nebo tři dny, než to přijde. A jak dlouho budete v Brně?**
- Brown: **V Brně budu do čtvrtka. Ve čtvrtek večer už musím být zase v Praze.**
- Mechanik: **Víte, co? Kdybyste mi v pondělí zavolal, mohl bych vám určitě říci, jestli tu součástku mají nebo ne. Neraď bych vám něco sliboval. A co kdyby tu součástku neměli? Chtěl byste, abychom vám to auto odtáhli do Prahy?**
- Brown: **Ne, to ne. My máme vlastní odtahovou službu na velvyslanectví. Kdybyste to tedy nemohli opravit do čtvrtka, požádal bych našeho mechanika, aby auto odtáhli do Prahy do naší dílny.**
- Mechanik: **Velmi mě to mrzi, pane Brown, ale ted' se s tím opravdu nedá nic dělat. Ale v pondělí udělám vše, co bude v mých silách, abych vám vyhověl.**
- Brown: **Tak tedy říkáte, abych vám zavolal v pondělí? Odpoledne, že?**
- Mechanik: **Ano. Odpoledne. A tady je potvrzení o převzetí vašeho vozu. Je tam naše adresa a telefonní číslo.**
- Brown: **Ted' už tedy mám jen jednu otázku. Co mám dělat, abych se dostal do Brna co nejdříve? Mám jet autobusem nebo vlakem?**
- Mechanik: **Můžete jet vlakem nebo autobusem. Ale kdybyste chtěl jet autobusem, tak byste musel čekat do večera, ted' nic nejede. Být na vašem místě, tak bych jel rozhodně vlakem.**
- Brown: **A kdy asi bych tak mohl být v Brně?**
- Mechanik: **Kdybyste chytil rychlik Jihlava - Brno ve dvě hodiny, byl byste v Brně někdy po třetí hodině.**
- Brown: **To by nebylo nejhorší. Ale jak se dostanu na nádraží?**

Šestnáctá lekce

Mechanik: *Mohl byste jet místním autobusem, stojí přímo před servisem a jezdí každých patnáct minut. A nechtěl byste, abych vás tam zavezl já? Rád bych to pro vás udělal.*

Brown: *Chtěl jsem vás právě poprosit, abyste nás tam vzal, protože máme dva velké kufry, ale netroufal jsem si vás o to požádat. Ale když to navrhujete sám, s díky přijímám.*

Mechanik: *Aspoň něco tedy mohu pro vás udělat hned.*

Mechanik: WELL, MR. BROWN. WE HAD A LOOK AT THE CARBURETOR, WE PUT A NEW FLOAT IN IT AND ADJUSTED THE JETS.

Brown: SO, THE CAR IS O.K.?

Mechanik: UNFORTUNATELY NOT. WE HAD TO TAKE THE GAS PUMP OUT AND WE FOUND OUT THAT IN THE SUPPLY SYSTEM THERE WAS A BROKEN SPRING AND WE DON'T HAVE A SPARE. IF WE HAD THE LITTLE SPRING WE WOULD REPAIR IT WITHIN AN HOUR.

Brown: AND WHEN DO YOU THINK YOU COULD GET THE SPARE PART?

Mechanik: LOOK, MR. BROWN, WE CAN'T DO ANYTHING ABOUT IT RIGHT NOW. I'LL CALL VOLVO SERVICE IN PRAGUE ON MONDAY SO THAT THEY CAN SEND US THE SPRING OR A COMPLETE PUMP. IF THEY HAD IT, IT WOULD TAKE TWO OR THREE DAYS BEFORE IT CAME IN. AND HOW LONG ARE YOU GOING TO STAY IN BRNO?

Brown: I'LL BE IN BRNO TILL THURSDAY. I MUST BE BACK IN PRAGUE ON THURSDAY NIGHT.

Mechanic: YOU KNOW WHAT? IF YOU CALLED ME ON MONDAY I'D BE ABLE TO TELL YOU DEFINITELY WHETHER THEY HAVE THE SPARE PART OR NOT. I WOULDN'T LIKE TO PROMISE YOU ANYTHING. AND WHAT IF THEY DIDN'T HAVE THE PART? WOULD YOU LIKE US TO TOW THE CAR TO PRAGUE FOR YOU?

Brown: OH NO. WE HAVE OUR OWN TOWING SERVICE AT THE EMBASSY. WELL, IF YOU COULDN'T REPAIR IT BY THURSDAY, I WOULD ASK OUR MECHANIC TO TOW THE CAR TO OUR SHOP IN PRAGUE.

Mechanic: I'M VERY SORRY ABOUT THIS, MR. BROWN, BUT REALLY NOTHING CAN BE DONE ABOUT IT NOW. BUT ON MONDAY I'LL DO MY BEST TO HELP YOU.

Brown: SO YOU SAY TO CALL YOU ON MONDAY? IN THE AFTERNOON?

Mechanic: YES, IN THE AFTERNOON. AND HERE IS YOUR RECEIPT FOR KEEPING YOUR CAR. OUR ADDRESS AND OUR TELEPHONE NUMBER ARE THERE ON IT.

- Brown: WELL, NOW I HAVE ONLY ONE MORE QUESTION . WHAT SHALL I DO TO GET TO BRNO AS SOON AS POSSIBLE? SHALL I GO BY BUS OR BY TRAIN?
- Mechanic: YOU CAN GO BY TRAIN OR BY BUS . BUT IF YOU WANTED TO TAKE A BUS YOU WOULD HAVE TO WAIT TILL THIS EVENING, THERE IS NO BUS NOW. IF I WERE IN YOUR PLACE, I'D DEFINITELY TAKE A TRAIN.
- Brown: AND AT WHAT TIME COULD I BE IN BRNO APPROXIMATELY?
- Mechanic: IF YOU CAUGHT THE JIHLAVA - BRNO EXPRESS AT TWO O'CLOCK, YOU WOULD BE IN BRNO JUST AFTER THREE.
- Brown: IT COULD BE WORSE. BUT HOW DO I GET TO THE STATION?
- Mechanic: YOU COULD TAKE A LOCAL BUS. IT STOPS RIGHT IN FRONT OF THE SERVICE STATION AND IT GOES EVERY 15 MINUTES. WOULDN'T YOU LIKE ME TO TAKE YOU THERE? I WOULD BE GLAD TO DO THAT FOR YOU.
- Brown: I WANTED TO ASK YOU TO TAKE US THERE SINCE WE HAVE TWO BIG SUITCASES, BUT I DIDN'T DARE TO ASK YOU. NOW THAT YOU ARE SUGGESTING IT YOURSELF, I GLADLY ACCEPT.
- Mechanic: SO THERE IS AT LEAST SOMETHING I CAN DO FOR YOU RIGHT NOW.

3.a **What Did They Say?**

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Na které součástky se podívali v opravně?*
2. *Co seřídili?*
3. *Ve které součástce byla porucha?*
4. *Kterou náhradní součástku potřebují?*
5. *Jak dlouho by trvala oprava, kdyby tu součástku měli?*
6. *Kde mají náhradní součástky pro volva?*
7. *Jak dlouho by asi trvalo, než by z Prahy přišla ta součástka?*
8. *Jak dlouho bude pan Brown v Brně?*
9. *Kdy má pan Brown volat mechanikovi v jihlavském autoservisu?*
10. *Proč nemůže mechanik panu Brownovi slíbit, že auto opraví?*

Šestnáctá lekce

11. *Proč se nedá s autem dělat něco hned?*
12. *Chtěl by pan Brown, aby jeho auto odtáhl autorservis v Jihlavě?*
13. *Proč ne?*
14. *Jaké potvrzení dal mechanik panu Brownovi?*
15. *Kdy se chce pan Brown dostat do Brna?*
16. *Proč nepojedou Brownovi autobusem?*
17. *V kolik hodin by byli Brownovi v Brně, kdyby chytli rychlík kolem druhé?*
18. *Jaké autobusy stojí přímo před opravnou?*
19. *Jak často jezdí místní autobusy v Jihlavě?*
20. *Jak se Brownovi dostanou na nádraží?*

3.b Work with Dialogue I

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

M: *Tak, pane Browni. _____ li jsme se na karburátor, _____ li jsme tam nový plovák a _____ li jsme _____.y.*

B: *Takže auto je už v _____ u?*

M: *Bohužel, ne. _____ li jsme také vymontovat _____ é čerpadlo a _____ li jsme, že v _____ ím _____ u je prasklé péro a náhradní ____ áme. Kdybychom to pérko _____ li, tak bychom to za _____ u _____ li.*

B: *A kdy _____ íte, že byste _____ li tu _____ u mít?*

M: *Podívejte se, pane Brown, ted's tím _____ eme udělat vůbec nic. V _____ i zavolám do Volvo _____ u v _____ e, aby mi to pérko nebo celé čerpadlo _____ li. Kdyby to měli, tak by to _____ lo dva nebo tři ____ y, než to _____ e. A jak dlouho _____ ete v _____ ě?*

B: *V _____ ě _____ u do čtvrtka. Ve čtvrtek večer už _____ im být zase v _____ e.*

M: *Víte, co? Kdybyste mi v pondělí zavolal, mohl bych vám určíte říci, jestli tu _____ u _____ aji nebo ne. Nerad bych vám něco sliboval. A co kdyby tu _____ u _____ li? Chtěl byste, abychom vám to auto _____ li do _____ y?*

- B: Ne, to ne. My _áme vlastní _ _ _ _ _ ou _ _ _ _ _ u na velvyslanectví. Kdybyste to tedy _ _ _ _ _ li opravit do čtvrtka, požádal bych _ _ _ _ _ho _ _ _ _ _ a, aby auto odtáhli do _ _ _ _ _ y do _ _ _ _ _ i _ _ _ _ _ y.
- M: Velmi mě to mrzí, _ _ _ e Brown, ale ted' se s tím opravdu nedá nic dělat. Ale v pondělí _ _ _ _ _ ám vše, co bude v _ _ _ _ _ ych silách, abych vám vyhověl.
- B: Tak tedy _ _ _ áte, abych vám zavolal v _ _ _ _ _ i? Odpoledne, že?
- M: Ano. Odpoledne. A tady je potvrzení o převzetí _ _ _ _ _ em. Je tam naše adresa a telefonní číslo.
- B: Ted' už tedy _ _ _ _ _ ám jen _ _ _ _ _ u _ _ _ _ _ u. Co _ _ _ _ _ dělat, abych se dostal do Brna co nejdříve? Mám jet autobusem nebo vlakem?
- M: _ _ _ _ _ ete jet _ _ _ _ _ em nebo _ _ _ _ _ em. Ale kdybyste chtěl jet _ _ _ _ _ em, tak byste musel čekat do _ _ _ _ _ a, ted' nic _ _ _ _ _ e. Být na _ _ _ _ _ em _ _ _ _ _ ě, tak bych jel rozhodně _ _ _ _ _ em.
- B: A kdy asi bych tak mohl být v _ _ _ _ _ ě?
- M: Kdybyste chytil rychlík Jihlava - Brno ve dvě _ _ _ _ _ y, byl byste v _ _ _ _ _ ě někdy po třetí _ _ _ _ _ ě.
- B: To by nebylo nejhorší. Ale jak se _ _ _ _ _ u na nádraží?
- M: Mohl byste jet _ _ _ _ _ im _ _ _ _ _ em, stojí přímo před _ _ _ _ _ em a jezdí _ _ _ _ _ ych patnáct minut. A nechtěl byste, abych vás tam zavezl já? Rád bych to pro vás udělal.
- B: Chtěl jsem vás právě poprosit, abyste nás tam vzal, protože máme dva _ _ _ _ _ y, ale netroufal jsem si vás o to požádat. Ale když to _ _ _ _ _ ete sám, s díky _ _ _ _ _ am.
- M: Aspoň něco tedy _ _ _ _ _ u pro vás udělat hned.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

- M: Tak, pan_ Brown. Podíval_ jsme se na karburátor, dal_ jsme tam nov_ plovák a seřídil_ jsme trysk_.
- B: Takže aut_ je už v pořádk_?
- M: Bohužel, ne. Musel_ jsme také vymontovat benzínov_ čerpadl_ a zjistil_ jsme, že v čerpac_ systém_ je praskl_ pér_ a náhradn_ nem_._. Kdyby_ _ _ _ to pérk_ měli, tak by_ _ _ _ to za hodin_ opravili.
- B: A kdy mysl_ _ _, že by_ _ _ mohli tu součástk_ dostat?

Šestnáctá lekce

M: Podívejte se, pan_ Brown, ted' s t_ nemůž_ udělat vůbec nic. V ponděl_ zavol_ do Volvo servis_ v Praze_, aby mi to pérk_ nebo cel_ čerpadl_ poslali. Kdyby to měl_, tak by to trval_ dva nebo tři dn_, než to přijd_. A jak dlouho bud_ v Brn_?

B: V Brn_ bud_ do čtvrtk_. Ve čtvrtek večer už mus_ být zase v Praze_.

M: V ___, co? Kdyby__ mi v ponděl_ zavolal, mohl by_ určitě říci, jestli t_ součástk_ m_ nebo ne. Nerad by_ v něco sliboval. A co kdyby tu součástk_ neměl_? Chtěl by_ aby_ v to aut_ odtáhl_ do Prahy_?

B: Ne, to ne. My m_ vlastn_ odtahov_ služb_ na velvyslanectv_. Kdyby__ to tedy nemohli opravit do čtvrtk_, požádal by_ naš_ mechanik_, aby aut_ odtáhl_ do Prahy_ do naš_ díln_.

M: Velmi mě to mrz_, pan_ Brown, ale ted' se s t_ opravd_ ned_ nic dělat. Ale v ponděl_ uděl_ vše, co bude v m_ silách, aby_ v vyhověl.

B: Tak tedy řík_ ___, aby_ v zavolal v ponděl_? Odpoledne, že?

M: Ano. Odpoledne. A tady je potvrzen_ o převzet_ vaš_ voz_. Je tam naš_ adres_ a telefonní_ číslo_.

B: Ted' už tedy m_ jen jedn_ otázk_. Co m_ dělat, aby_ se dostal do Brn_ co nejdříve? Mám jet autobusem nebo vlakem?

M: Můž_ __ jet vlak_ nebo autobus_. Ale kdyby__ chtěl jet autobus_, tak by_ musel čekat do večer_, ted'nic nejed_. Být na vaš_ míst_, tak by_ jel rozhodně vlak_.

B: A kdy asi by_ tak mohl být v Brn_?

M: Kdyby__ chytí rychlík Jihlava - Brno ve dvě hodin_, byl by_ v Brn_ někdy po třet_ hodin_.

B: To by nebyl_ nejhorš_. Ale jak se dostan_ na nádraž_?

M: Mohl by_ __ jet místo_ autobus_, stoj_ přímo před servis_ a jezd_ každ_ patnáct minut. A nechtěl by_ __, aby_ vás tam zavezl já? Rád by_ to pro vás udělal.

B: Chtěl jsem vás právě poprosit, aby_ __ nás tam vzal, protože m_ __ dva velké kufr_, ale netroufal jsem si vás o to požádat. Ale když to navrhuj_ __ sám, s dík_ přijím_.

M: Aspoň něco tedy moh_ pro v_ udělat hned.

NOTES

- Udělám vše, co bude v mých silách.*** - I'll do my best.
- Velmi mě to mrzi.*** - I'm very sorry about this.
- Ted' se s tím nedá nic dělat.*** - Nothing can be done about it now.
- Co mám dělat?*** - What shall I do ? What am I supposed to do?
- Ted' nic nejede.*** - There is no bus (train) now.
- Být na vašem místě.*** - If I were in your place.
- To by nebylo nejhorší.*** - It could be worse.
- Sdíky přijímám.*** - I gladly accept.

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

kdybych kdybys kdyby	(já) (ty) (on) (ona)	mit	čas, peníze,	jít chodit koupit	bych bys by	do kina do divadla nové auto větší dům něco lepšího to hned to auto dnes
kdybychom kdybyste kdyby	(my) (vy) (oni)	vědět to, moci, vyjet ted',		říci napsat být	bychom byste by	vám to ten dopis tam v pět
jít udělat opravit	(já) (ty) (on) (ona)	do kina, to, ten stroj,		kdybych kdybys kdyby	mit listky mit čas mit součástky	(?) (?) (?)
pomoci napsat zavolat	(my) (vy) (oni)	mu s tím, ten dopis, tam,		kdybychom kdybyste kdyby	být doma umět česky mit tel. číslo	(?) (?) (?)
co kam koho	bych bys by	(ne) dělat, (ne) jet, (ne) pozvat,		kdybych kdybys kdyby	(ne) mit peníze? (ne) mit čas? (ne) pořádat večírek?	
kdy jak proč	bychom byste by	(ne) přijet, to (ne) dělat, (ne) učit se,		kdybychom kdybyste kdyby	(ne) jet autem? (ne) být na mé místě? (ne) potřebovat to?	

4.b GRAMMAR NOTE I

Conditional complex sentences

4.b.1 In Lessons 15 and 16 we came across the following conditional complex sentences:

Co byste řekl tomu, kdybych pro vás přijel?
What would you say if I came to pick you up?

Kdybych vyjel hned, tak bych tam byl asi za 20 minut.
If I left right away, I could be there in 20 minutes.

Kdyby to měli, tak by to trvalo 2 nebo 3 dny.
If they had it, it would take 2 or 3 days.

Kdybyste chytil rychlík ve dvě hodiny, byl byste v Brně po třetí hodině.
If you caught the express train at two o'clock, you would be in Brno after three.

Complex conditional sentences consist of two clauses. One of these (the "self-standing" or "would" clause - see Lesson 15) consists of a simple conditional form. The clause with the condition ("if" clause) will contain a conditional particle **kdybych**, **kdybys**, etc.

Kdybych + past tense form ("if" clause) - past tense forms + **bych** ("would" clause)

Kdybych měl	čas,	šel bych	do kina.
Kdybys měl	čas,	šel bys	do kina.
Kdyby měla	čas,	šla by	do kina.
Kdybychom měli	čas,	šli bychom	do kina.
Kdybyste měli	čas,	šli byste	do kina.
kdyby měli	čas,	šli by	do kina.

These clauses can be in reverse order (as in English) and are always separated by a comma.

Kdybych měl čas, šel bych do kina.
If I had time, I would go to the movies.

Šel bych do kina, kdybych měl čas.
I would go to the movies if I had time.

The "would" clause (with **bych**) can occur by itself, as mentioned before, or it can be followed by a subordinate clause, as shown in the following examples.

Šel bych do kina.

Šel bych do kina, **kdybych měl čas.**
aie nemám čas.
protože mám dost času.
až napiši tento dopis.
abych si odpočinul.

The following sentences occur very frequently:

Rád bych vám pomohl, kdybych mohl.
I'd like to help you if I could.

Byl bych rád, kdybyste také přišla.
I'd be glad if you came too.

Kdybych byl na vašem místě, nešel bych tam.
If I were in your place, I wouldn't go there.

Chtěl bych vám pomoci, ale opravdu nemohu.
I would like (want) to help you, but I really can't.

Co byste chtěl raději?
Which would you prefer (like better)?

There is an equivalent of the English past conditional forms in Czech too, e.g.:

Kdybych to byl věděl, nebyl bych to udělal.
If I had known it, I wouldn't have done it.

This construction is fading from spoken Czech and is usually replaced by the above-mentioned conditional construction. To make the time reference specific, Czechs will usually use an adverb of time indicating the past, such as: **tenkrát, včera, před rokem**, etc.

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the blanks with appropriate conditional forms of the words in parentheses.

1. *Kdy _____ to _____ (vědět - já), _____ (říci - já) vám to.*
2. *Kdy _____ mě _____ (pozvat - oni), _____ (jít - já) na ten večírek.*
3. *Kdy _____ to _____ (nevědět - já) určitě, _____ (neříkat - já) vám to.*
4. *Kdy _____ (jet - ona) vlakem, _____ (nebýt - ona) tam před páťou.*
5. *Kdy _____ (neopravit - oni) to auto hned, _____ (jet - já) taxikem.*
6. *Kdy _____ (spěchat - my), _____ (muset - my) jet autem.*
7. *_____ (Nemoci - oni) jít na ten večírek, kdy _____ (konat se - on) v sobotu.*
8. *_____ (Vadit - ono) vám, kdy _____ (vzít si - já) váš magnetofon?*
9. *_____ (Udělat - já) to, kdy _____ (být - já) na vašem místě.*

10. _____ (Dostat se - já) na Smíchov, kdy _____
 (jet - já) tramvají číslo 16?
11. _____ (Být - ono) zajímavé, kdy _____
 (přinést - vy) nějaké fotografie Ameriky.
12. _____ (Pokusit se - my) o to, kdy _____
 (mít - my) více času.
13. Co _____ (chtít - vy) vidět, kdy _____
 (navštívit - vy) Bratislavu?
14. Kam _____ (jet - vy), kdy _____ (mít
 - vy) dost peněz?
15. Kde _____ (parkovat - vy), kdy _____
 (nebýt) místo před vaším podnikem?
16. Kdo _____ nám _____ (pomoci), kdy _____ něco
 (potřebovat - my)?
17. Ve kterém hotelu _____ (bydlet - ona), kdy _____
 tam _____ (jezdit - ona) často?
18. Jak _____ (rozhodnout se - vy), kdy _____
 (mít - vy) stejné informace?
-

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. If you went to work by bus, it wouldn't take long.

2. If you were not interested in music, I wouldn't recommend the concert.

3. If it depended only on the consul, he would gladly do it for you.

4. If the party took place tomorrow, I wouldn't be able to come.

5. If he helped me, I could do it today.

Šestnáctá lekce

6. If you translated it into Czech, it would be better.

7. I wouldn't bother you if I could ask someone else.

8. You could hear interesting things if you went there.

9. She would save a lot of money if she took the metro every day.

10. Would it be convenient for you if I waited for you in front of the U Fleků restaurant?

11. They could graduate in June if they wanted to.

12. Would you move to Trutnov if your spouse got a good job there?

13. What would you show your father if he came to Prague?

14. What would happen if they abolished censorship in Czechoslovakia?

15. To what repair shop would you take your car if you had car trouble?

16. Would you go there if you didn't have to?

17. Which colleagues of yours would you invite if you had a party?

18. How soon would I get to Pilsen if I took the train?

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS II

5.a Reverse Drill

5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

Já	přát si,	abych	já	přijít	už v osm hodin
Ty	chtít,	abys	ty	být	tam brzo ráno
On	navrhnut,	aby	on	napsat	to na stroji
Ona	žádat (*),		ona	udělat	to co nejdříve
My	požádat (*),	abychom	my	jít	na tu konferenci
Vy	nařídit (*),	abyste	vy	pomoci	s programem
Oni	(ne) poprosit (*),	aby	oni	podívat se na to hned	
Pan Brown	poradit (*), trvat na tom, doporučit (*), dovolit (*), radit (*), přinutit (*),		(*)	přeložit to do češtiny	
	telefonovat (*), říci (*), oznámit (*), volat (*), psát (*), vyřídit (*),	že	dnes nepřijde do práce nám s tím pomůže to bylo docela dobré se vrátí až příští týden se večer tenis nehraje		

(*) - Fill in the appropriate nouns or pronouns to complete the sentences , e.g.: *Slečna Veselá, pan Slaviček, syn, jeho dcera, etc.*

Šestnáctá lekce

5.a.2 Following the same procedure as in 5.a.1, try to form correct sentences from the items below.

*Jezdil jsem do práce metrem,
 Ty budeš také asi chodit na večeře do restaurace,
 On si chce koupit televizor,
 Zajdeme si někam do kavárny,
 Oni přinesou nějaké knihy,
 Musíte zajistit ty věci raději hned,
 Novákovi prodali auto,
 Sekretářka otevřela dveře,
 Naši pracovníci jeli do Brna,
 Jejich děti se budou stravovat ve školní jídelně,
 Oni nám zajistí stůl v restauraci,
 Jeho syn přijel do Prahy,
 Pan Snow to přeloží do angličtiny,
 Manželka se vrátí na půl roku do Ameriky,
 Jehlíkovi se odstěhují na Moravu,
 Kvůli hokejovému zápasu dnes bude každý spěchat,*

A	B	C
<i>abych</i>	<i>ušetřit nemuset . poznat popovídат si podívat se nezapomenout mit vidět seznámit se</i>	<i>čas vařit doma československé programy o některých věcech na fotografie Ameriky</i>
<i>abys</i>		<i>na to nějaké peníze kdo tam čeká</i>
<i>aby</i>	<i>mit vidět seznámit se</i>	<i>s veletrhem shánět potraviny dlouho na volné místo</i>
<i>abychom</i>	<i>nemuset nečekat studovat rozumět dokončit být přijít</i>	<i>europské dějiny tomu každý svá studia blízko svých rodičů domů co nejdříve</i>
<i>abyste</i>		
<i>aby</i>		

5.b GRAMMAR NOTE II

Purpose clauses

5.b.1 In Dialogue 1 we met with the following purpose clauses:

*Zavolám do Volvo servisu, aby mi to pérkó poslali.
 I'll call Volvo service so that they can send me the little spring.*

Chtěl byste, abychom vám to auto odtáhli do Prahy?
Would you like us to tow the car to Prague for you?

Požádal bych našeho automechanika, aby auto odtáhli do Prahy do naší dílny.
I would ask our mechanic to tow the car to our shop in Prague.

Udělám vše, abych vám vyhověl.
I'll do everything to help you.

Tak tedy říkáte, abych vám zavolal v pondělí?
So you say to call you on Monday?

Co mám dělat, abych se dostal do Brna co nejdříve?
What shall I do to get to Brno as soon as possible?

A nechtěl byste, abych vás tam zavezl já?
Wouldn't you like me to take you there?

Chtěl jsem vás právě poprosit, abyste mě tam vzal.
I wanted to ask you to take me there.

5.b.2 Purpose clauses occur in two situations:

- a. To express the purpose of an action.

Koupil si auto, aby nemusel jezdit metrem.
He bought a car so as not to have to go by metro.

- b. After verbs expressing wish or command or expecting someone to do something, such as:

(ne)	<i>chtít</i>	<i>doporučit</i>
	<i>přát si</i>	<i>dovolit</i>
	<i>navrhnut</i>	<i>přinutit</i>
	<i>žádat</i>	<i>oznámit</i>
	<i>nařídit</i>	<i>říci</i>
	<i>poprosit</i>	<i>napsat</i>
	<i>poradit</i>	<i>zatelefonovat</i>
	<i>trvat na</i>	

5.b.3 The purpose conjunction **aby** has a different form for each person and the verb is always in the past tense form (as in conditional clauses).

<i>abych</i>	<i>přišel</i>	(-la)
<i>abys</i>	<i>přišel</i>	(-la)
<i>aby</i>	<i>přišel</i>	(-la)
<i>abychom</i>	<i>přišli</i>	(-ly)
<i>abyste</i>	<i>přišli</i>	(-ly)
<i>aby</i>	<i>přišli</i>	(-ly, -la)

In English this conjunction is often expressed by an infinitive or by the conjunctions **in order to, so that, so, that, etc.**

In colloquial Czech an alternate form for the 1st person plural **abychom** is often **abysme**.

The purpose conjunction is always preceded by a comma.

The clauses can be reversed:

Abych tam byl včas, musel jsem spěchat.
Musel jsem spěchat, abych tam byl včas.

5.c Tryout

5.c.1 Fill in the blanks with appropriate forms of the words in parentheses.

1. *Přejí si, _____ si _____ (moci - já) někdy zajet do Japonska.*
2. *Chcete, _____ vám s tím _____ (pomoci - já) ?*
3. *Požádáme některé umělce, _____ (přijít - oni) také na večírek.*
4. *Musím trvat na tom, _____ to _____ (udělat - vy) ještě dnes.*
5. *Přejete si také, _____ vám _____ (zajistit - já) rezervaci v hotelu?*
6. *Mohu vás poprosit, _____ to _____ (vyřídit - vy) také panu velvyslanci?*
7. *Doporučoval každému, _____ tam _____ (nejezdit - on) v sobotu nebo v neděli.*
8. *Můžete zavolat panu Novákovi, _____ (přijít - on) zítra už ve dvanáct hodin?*
9. *Nemohu vám nařídit, _____ to _____ (koupit si - vy), ale doporučuji vám to.*
10. *Děti chtěly, _____ (koupit - my) televizor do jejich pokoje.*
11. *Vracel se z chaty už v pět hodin odpoledne, _____ (dostat se) domů včas.*

12. Chodil často do divadla a na koncerty, _____
(seznamit se - on) s českou kulturou.
13. Musím mít více informací, _____ (moci - já) o tom rozhodnout.
14. Bydleli v malém bytě, _____ (ušetřit - oni) penize.
15. Večírek se konal v sobotu, _____ (moci - oni) přijít všichni hosté.
16. Dali nám několik dobrých rad, _____ tam _____
(nemít - my) potíže.
17. Sešli jsme se, _____ (vyřešit - my) některé důležité problémy.
18. Pomohl mi, _____ (dostat - já) to místo v jejich podniku.
19. Záleží mi na tom, _____ (pracovat - vy) v našem oddělení.
20. Potřebuji, _____ (podívat se - vy) trochu na mé auto.
-

5.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Our supervisor ordered us to come to work on time.

2. The consul suggested that I take part in the conference in Lisbon.

3. I'm sure he will advise us not to do that.

4. They recommended that we not go to the concert.

5. His parents didn't want him to get married right after graduation.

Šestnáctá lekce

6. Who ordered you to repair it here?

7. He said that you should wait for him at U tří pštrosů restaurant.

8. Will you allow me to have a look at it too?

9. I told him to give you a call in the afternoon

10. My wife wrote me to return to the U.S. as soon as possible.

11. You must speak Czech so that we can understand you.

12. I've come to help you with the work.

13. We often take long walks to get to know the area where we live.

14. I had to read it several times to understand it well.

15. I've written it down so as not to forget it.

16. In August 1968 the Warsaw Pact armies occupied Czechoslovakia to suppress the democratization process.

17. We have to leave at six to be there before ten.

18. He didn't tell his wife anything so that she wouldn't worry.

19. You would have to live in Czechoslovakia a couple of years to learn Czech very well.

20. They didn't allow the children to drive to school.

Activity 6: TASK CONSIDERATION II

Although you may travel by train or bus in Czechoslovakia, if you get stranded by car trouble, you should be able to ask questions concerning departures and arrivals of trains and buses. You might also need some general information about types of trains, kinds of tickets, etc. Consider what you would need to say in Czech to get yourself onto a train to continue your trip.

Activity 7: SAMPLE DIALOGUE (II)

Brown: Prosím vás, potřebuji se dostat do Brna. Jsem cizinec a poprvé cestuju v Československu vlakem. V kolik hodin jede nejbližší vlak?

Úřednice: Máte štěstí, pane. Nejbližší rychlík jede do Brna za 5 minut čtvrt na tři, takže máte ještě 20 minut čas. Ted' je za deset minut dvě.

Brown: V kolik hodin je ten rychlík v Brně?

Úřednice: Když nebude mít žádné zpoždění, tak tam bude v 15.40.

Brown: A kde si mohu koupit jízdenky?

Úřednice: Tam, naproti u pokladny, u okénka číslo 3.

Brown: Jaké jízdenky si mám koupit?

Úřednice: Kterou třídou chcete jet? První nebo druhou?

Brown: Abych pravdu řekl, nevím, jaký je v tom rozdíl?

Úřednice: První třída je dražší, ale je pohodlná.

Brown: V tom případě bych chtěl první třídu. A kolik stojí jedna jízdenka do Brna.

Úřednice: První třída stojí 18 Kčs a rychlíkový příplatek je 16 Kčs. To je celkem 34 Kčs.

Brown: Ze kterého nástupiště odjíždí ten rychlík?

Úřednice: Ze třetího nástupiště. Vchod je hned tady napravo. Co byste ještě chtěl vědět?

Brown: Víte, jel jsem autem a měl jsem poruchu. A tak mám dva velké těžké kufry a nevím, co s nimi mám dělat.

Úřednice: Když ty kufry nechcete vézt s sebou, můžete je podat jako spoluzavazadlo u okénka číslo 5 a vyzvednete si je až na nádraží v Brně.

Brown: Děkuji vám mockrát, slečno. Byla jste velmi laskavá.

Úřednice: Prosím. A kdybyste ještě něco potřeboval, ráda vám poradím.

- Brown: EXCUSE ME, PLEASE, I NEED TO GET TO BRNO. I AM A FOREIGNER AND I'M TRAVELING BY TRAIN IN CZECHOSLOVAKIA FOR THE FIRST TIME. WHAT TIME DOES THE NEXT TRAIN GO?
- Clerk: YOU ARE IN LUCK, SIR. THE NEXT EXPRESS TRAIN LEAVES FOR BRNO AT 2:10 SO YOU'VE GOT TWENTY MINUTES. IT'S TEN OF TWO NOW.
- Brown: WHAT TIME DOES THE TRAIN GET TO BRNO?
- Clerk: IF THERE IS NO DELAY, IT WILL BE THERE AT 15:40.
- Brown: AND WHERE CAN I BUY TICKETS?
- Clerk: OVER THERE, AT THE TICKET COUNTER , AT WINDOW NUMBER 3.
- Brown: WHAT TICKETS SHALL I BUY?
- Clerk: WHICH CLASS DO YOU WANT TO TAKE? FIRST OR SECOND?
- Brown: TO TELL THE TRUTH I DON'T KNOW THE DIFFERENCE.
- Clerk: FIRST CLASS IS MORE EXPENSIVE BUT IT IS COMFORTABLE.
- Brown: IN THAT CASE I WANT FIRST CLASS. AND HOW MUCH IS ONE TICKET TO BRNO?
- Clerk: FIRST CLASS IS 18 CROWNS AND THE EXPRESS CHARGE IS 16 CROWNS. THAT'S 34 CROWNS ALL TOGETHER.
- Brown: WHAT PLATFORM DOES THE TRAIN LEAVE FROM?
- Clerk: THIRD PLATFORM. THE ENTRANCE IS RIGHT HERE ON THE RIGHT. IS THERE ANYTHING ELSE YOU WOULD LIKE TO KNOW?
- Brown: YOU KNOW, I WAS TRAVELING BY CAR AND I HAD CAR TROUBLE. SO I HAVE TWO HEAVY SUITCASES AND I DON'T KNOW WHAT TO DO ABOUT THEM.
- Clerk: IF YOU DON'T WANT TO CARRY THE SUITCASES WITH YOU, YOU CAN CHECK THEM AT WINDOW NUMBER 5 AND PICK THEM UP AT THE STATION IN BRNO.
- Brown: THANK YOU VERY MUCH, MA'AM. YOU HAVE BEEN VERY KIND.
- Clerk: DON'T MENTION IT. AND IF YOU NEED SOMETHING ELSE I'LL BE GLAD TO HELP YOU.

7.a What Did They Say?

7.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialog for the answer.

1. *Cestoval už někdy pan Brown v Československu vlakem?*
 2. *V kolik hodin jede nejbližší vlak do Brna?*
 3. *V kolik hodin přijede rychlík do Brna?*
 4. *Jaký je rozdíl mezi první a druhou třídou?*
 5. *Kterou třídou pojedou Brownovi?*
 6. *Kolik stojí jedna jízdenka z Jihlavy do Brna?*
 7. *Kolik stojí rychlíkový příplatek?*
 8. *Ze kterého nástupiště jede rychlík do Brna?*
 9. *Kolik kufrů mají Brownovi?*
 10. *Proč je nechťejí vézt s sebou?*
 11. *U kterého okénka mohou Brownovi podat své kufry jako spoluzávazadlo?*
 12. *Kde si potom mohou své kufry vyzvednout?*
-

7.b Work with Dialogue II

7.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: _____ím vás, _____i se dostat do ____a. Jsem cizinec a poprvé
_____i v _____u ____em. V kolik hodin ____e
nejbližší vlak?

Ú: ____áte štěstí, ____e. Nejbližší rychlík ____e do Brna za 5 minut čtvrt na tři, takže
____áte ještě dvacet minut čas. Teď je za deset minut dvě.

B: V kolik hodin je ten rychlík v ____ě?

Ú: Když ____e mít žádné zpoždění, tak tam ____e v 15.40.

B: A kde si ____u koupit ____y?

- Ú: Tam naproti u _____y, u _____a číslo 3.
- B: Jaké _____y si mám koupit?
- Ú: _____ou _____ou chcetejet? _____í nebo _____ou?
- B: Abych _____u řekl, nevím. Jaký je v _om rozdíl.
- Ú: První třída je _____í, ale je _____á.
- B: V _om _____ě bych chtěl _____í _____. A kolik _____í jedna jízdenka do ____a?
- Ú: První třída _____í 18 Kčs a rychlíkový příplatek je 16 Kčs. To je _____em 34 Kčs.
- B: Ze _____ého nástupiště _____í ten rychlík?
- Ú: Ze _____ího nástupiště. Vchod je hned tady napravo. Co byste ještě chtěl vědět?
- B: _íte, jel jsem _____em a měl jsem _____. A tak _ám dva _____é _____é _____y a _____ím, co s nimi mám dělat.
- Ú: Když _____y _____y _____ete vézt s sebou, _____ete je podat jako spořuzavazadlo u _____a číslo 5 a _____ete si je až na nádraží v _____ě.
- B: _____í vám mockrát, slečno. Byla jste velmi _____á.
- Ú: _____ím. A kdybyste ještě něco potřeboval, _____a vám _____ím.

7.b.2 Following the same procedure as in 7.b.1, try to fill in the missing endings.

- B: Pros_ __ vás, potřebuj_ se dostat do Brn_. Jsem cizinec a poprvé cestuj_ v Československ_ vlak_. V kolik hodin jed_ nejbližší vlak?
- Ú: M_ __ štěstí, pan_. Nejbližš_ rychlík jede do Brna za 5 minut čtvrt na tři, takže m_ __ ještě dvacet minut čas. Ted' je za deset minut dvě.
- B: V kolik hodin je ten rychlík v Brn_?
- Ú: Když nebud_ mít žádn_ zpozděn_, tak tam bud_ v 15.40.
- B: A kde si moh_ koupit jízdenk_?
- Ú: Tam naproti u pokladn_, u okénk_ číslo 3.
- B: Jak_ __ jízdenk_ si m_ __ koupit?
- Ú: Kter_ __ tříd_ __ chc_ __ jet? Prvn_ nebo druh_ __?

Šestnáctá lekce

B: Aby__ pravd_ řekl, nevím. Jak_ je v t__ rozdíl?

Ú: Prvn_ tříd_ je dražš_, ale je pohodln_.

B: V t__ případ_ by__ chtěl prvn_ tříd_. A kolik stoj_ jedn_ jízdenk_ do Brn_?

Ú: Prvn_ tříd_ stoj_ 18 Kčs a rychlíkov_ příplatek je 16 Kčs. To je celk_ 34 Kčs.

B: Ze kter_ nástupišt_ odjízd_ ten rychlík?

Ú: Ze třet_ nástupišt_. Vchod je hned tady napravo. Co by__ ještě chtěl vědět?

B: V___, jel jsem aut_ a měl jsem poruch_. A tak m_ dva velk_ těžk_ kufr_ a nev___, co s nimi mám dělat.

Ú: Když t_ kufr_ nechc_ vézt s sebou, můž_ je podat jako spoluzavazadl_ u okénk_ číslo 5 a vyzvedn_ si je až na nádraž_ v Brn_.

B: Děkuj_ v__ mockrát, slečn_. Byl_ jste velmi laskav_.

Ú: Pros__. A kdyby__ ještě něco potřeboval, rád_ vám porad_.

NOTES

Máte štěstí. - You are in luck.

Nevím, jaký je v tom rozdíl. - I don't know what the difference is.

Activity 8: STRUCTURE AWARENESS III

8.a Reverse Drill

8.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

		(jednu) minutu dvě minuty tři čtyři pět minut šest sedm osm devět deset	jedna (jednu) dvě tři čtyři pět šest sedm osm devět deset jedenáct dvanáct
		čtvrt na tři čtvrtě	
vlak jede	v	půl	jedné druhé třetí čtvrté páté šesté sedmé osmé deváté desáté jedenácté dvanácté
autobus odjíždí	ve	čtvrt a tři čtvrtě a půl a	5 minut (1 minuta) (2, 3, 4 minuty)

8.b GRAMMAR NOTE III

Telling time - another way

- 8.b.1** Time expressions were presented in Lesson 5 (full hours) and in Lesson 11 (quarter and half hours). As in English, exact time can be expressed in the so-called "military" way in Czech, e.g.:

01, 40	(nula)	jedna	-	čtyřicet
02, 12	(nula)	dve	-	dvanáct
07, 35	(nula)	sedm	-	třicet pět
12, 16		dvanáct	-	šestnáct
14, 47		čtrnáct	-	čtyřicet sedm
23, 59		dvacet tři	-	padesát devět

- 8.b.2** The conventional way of expressing exact time is a little more complicated. When expressing fractions of an hour (e.g., 3:36) the four quarter points in the hour are used as reference points:

full hour	(3:00)
quarter of an hour	(3:15)
half an hour	(3:30)
three quarters of an hour	(3:45)

There are two ways of expressing the time: with reference to a previous quarter point, or to a following quarter point:

1.	<i>Je čtvrt na osm</i>	<i>a</i>	<i>pět minut</i>	(7, 20)★
	<i>Je půl osmé</i>	<i>a</i>	<i>pět minut</i>	(7, 35)
	<i>Je tři čtvrté na osm</i>	<i>a</i>	<i>pět minut</i>	(7, 50)
	<i>Je osm</i>	<i>a</i>	<i>pět minut</i>	(8, 05)

★ "one quarter of the eighth hour plus five minutes"

2.	<i>Je za deset minut půl osmé.</i>	(7, 20)★★
	<i>Je za deset minut tři čtvrté na osm.</i>	(7, 35)
	<i>Je za deset minut osm.</i>	(7, 50)
	<i>Je za deset minut čtvrt na osm.</i>	(7, 05)

★★ "in ten minutes it will be half past seven"

In answering the question, *v kolik hodin?* (at what time?) the preposition *v* (ve) is dropped in the second type of answer.

V kolik hodin přijede ten rychlík?
Ten rychlík přijede za pět minut půl osmé.

The preposition is retained in answers of the first type:

V kolik hodin přijede ten rychlík?
Přijede v půl osmé a pět minut.

8.c Tryout

8.c.1 Read the following sentences and then write the time expressions in a conventional way.

1. *Vlak do Ostravy odjíždí z pátého nástupiště v 15, 09.*

(_____)

2. *Poslední autobus do Bratislavы jede ve 23, 28.*

(_____)

3. *Linka Praha - New York má pravidelný odlet v 09, 55.*

(_____)

4. *První tramvaj jede ze Smíchova v 03, 42.*

(_____)

5. *Jel jsem taxikem, abych chytil rychlík ve 14, 10.*

(_____)

6. *Kdybyste se tam chtěl dostat dnes večer, musel byste jet rychlíkem už ve 13, 25.*

(_____)

7. *Jak byste tam jel, kdybyste nestihl autobus v 18, 23?*

(_____)

8. *Podle rádia je právě 20, 23.*

(_____)

9. *Rychlík přijel přesně ve 23, 55.*

(_____)

10. *Váš vlak má přijet v 05, 52, když nebude mít zpoždění.*

(_____)

8.c.2 Work with Supplement II and practice both ways of expressing time in Czech.

Šestnáctá lekce

8.c.3 Convert the following time data into the military version and write them down.

Ted' je _____

Vlak odjíždí v (ve) _____

Letadlo letí v (ve) _____

za tři minuty čtvrt na jednu odpoledne _____

čtvrt na jednu a tři minuty v noci _____

za pět minut dvanáct v noci _____

čtyři a tři minuty odpoledne _____

půl sedmá a jedna minuta odpoledne _____

za deset minut čtvrt na deset dopoledne _____

za devět minut tři čtvrtě na deset večer _____

za deset minut dvanáct dopoledne _____

za deset minut půl jedné v noci _____

za minutu tři čtvrtě na čtyři odpoledne _____

za minutu půl sedmá ráno _____

osm a pět minut večer _____

za deset minut půl dvanácté v noci _____

za minutu dvanáct dopoledne _____

za dvě minuty dvě ráno _____

Activity 9: OVERHEARD CONVERSATION

9.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Chtěl bych se dostat do* _____ (*Karlovy Vary*).

2. Poprvé jedu v _____ (Československo) _____
 3. Kdy je ten autobus ve _____ (Vary)?
 4. Když _____ (nezpozdit se), tak tam _____ (být) kolem šesté.
 5. A kde _____ (moci si) koupit lístek?
 6. U _____ (vedlejší okénko).
 7. To záleží na _____ (vy), jestli chcete _____ s _____ (místenka) nebo bez.
 8. Ze _____ (odjíždět) ten autobus?
 9. Chcete ještě _____ (nějaká informace)?
 10. Kufr _____ (moci si) vzít do _____ (autobus).
-

9.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. Prosím vás, _____ .
 2. Kdy tam _____ ?
 3. Přišel jste _____ .
 4. Rychlíkový autobus do Varů _____ .
 5. Jaký lístek _____ ?
 6. Bez místenky byste nemusel _____ .
 7. V tom případě _____ .
 8. Jízdenka stojí 32 Kčs a _____ .
 9. Vchod je _____ .
 10. Kufr si můžete vzít do autobusu a _____ .
-

Šestnáctá lekce

9.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Kam se chce ten cestující dostat?*

2. *Kdy tam jede nejbližší autobus?*

3. *Kolik času má ještě cestující?*

4. *Jaký autobus tam jede a v kolik hodin bude na místě?*

5. *Kde si může koupit jízdenku?*

6. *Jaký je rozdíl mezi jízdenkou s mistenkou a jízdenkou bez mistenky?*

7. *Kolik stojí mistenka v rychlíkovém autobusu?*

8. *Ze kterého nástupiště odjíždí autobus do Varů?*

9. *Kde je vchod na nástupiště?*

10. *Co může cestující udělat se svým kufrem?*

9.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. Is the information clerk helpful and cooperative or not? What do you base your opinion on?

2. Is bus transportation in Czechoslovakia well developed or not?

3. What kinds of bus tickets are available?

Activity 10: CONVERSATIONAL DRILL

- 10.a Tell a friend what you would do if you won a lottery. (conditional clauses)

Kdybych vyhrál hodně peněz, jel bych do Japonska. Kdybych měl spoustu peněz, koupil bych si velký dům.

- 10.b What would you or wouldn't you do if you were in someone else's place? (conditional clauses)

Kdybych byl na jeho místě, já bych tam nešel. Já bych to rozhodl stejně jako on, kdybych byl na jeho místě.

- 10.c Inform your colleagues for what purpose you did or didn't do something. (purpose clauses)

Jel jsem tam taxíkem, abych tam byl co nejdříve. Koupil jsem si auto, abych nemusel jezdit do práce tramvají.

- 10.d Working with the train schedule (Supplement II), convert the time information in military style into conventional format. (telling time)

Activity 11: SPEAKING ACTIVITY

- 11.a Role - playing exercise.

You want to go to České Budějovice by train. You are calling the main railroad station and you want to find out how many trains go there, at what time, the cost of tickets, etc.

Activity 12: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 12.a Match the following words from the text with the words having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. <i>dražší</i>	- <i>malý</i>
2. <i>koupit</i>	- <i>podat</i>
3. <i>odjíždět</i>	- <i>levnější</i>
4. <i>odpoledne</i>	- <i>dopoledne</i>

Šestnáctá lekce

5.	<i>to mě mrzi</i>	-	<i>cizi</i>
6.	<i>večer</i>	-	<i>namontovat</i>
7.	<i>velký</i>	-	<i>přijíždět</i>
8.	<i>vlastní</i>	-	<i>to mě těší</i>
9.	<i>vymontovat</i>	-	<i>ráno</i>
10.	<i>vyzvednout</i>	-	<i>prodat</i>

12.b Translate the following sentences in which the same verb appears in a variety of contexts.

pít* - *vypít

We drank red wine.

What are you going to drink?

What shall we drink?

He drinks too much.

I prefer (drinking) coffee to tea.

He is said to drink a lot.

You must have been drinking.

He drinks like a fish. ("a rainbow")

How many beers have you had?

Don't drink alcoholic beverages when driving.

Let's have a drink to your health.

He quit c' nking.

Drink it up.

učit (se)* - *naučit (se)

She teaches high school.

He learned Ge. man at school.

You'll have to learn it by heart.

What subjects do you teach there?

Our children are getting on well at school.

How long has she been teaching at the university?

He taught us many things.

He learned how to use the machine.

He taught himself.

You should study regularly every day.

He teaches math to adults.

dostat

Where did you get it?

Whom did you get it from?

We'll get a new shipment next week.

He got it by mail.

You can get it free there.

You can get it in any store.

When are we supposed to get it?

How much did you get for it?

I got hungry.

My son got a good job.

dát

Whom did you give it to?

He gave it to me for nothing.

Where did you put it?

I can give you good advice.

Put it in the fridge.

You can put it on my desk.

He gave me permission to go there.

Šestnáctá lekce

I'll allow you time to think it over.

Why don't you give it to someone else?

Put it here.

volat (zavolat) - telefonovat (zatelefonovat)

Where are you calling from?

Whom are you calling?

I'll call you back.

Who called?

Can you call me later?

He is on the phone now.

I'm calling about my visa.

Call Mr. Novák with regard to that.

Can I make a call from here?

You can give me a call at my office.

- 12.c Substitute the underlined words and phrases with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

Novákovi žili v Opavě od té doby, kdy se vzali a žili tam u rodičů paní Novákové. Její rodiče žijí na okraji Opavy. Potom ale pan Novák dostal místo v Olomouci, dostal také byt a proto se manželé Novákovi přestěhovali do Olomouce. K rodičům do Opavy ale jezdí skoro každý týden. Tentokrát však nepojedou autem, protože pan Novák má tu to sobotu a neděli službu a jeho manželka řídit neumí. Do Olomouce je možno dostat se vlakem, ale rychlík jede jen jedenkrát denně a to v noci a proto paní Nováková dala přednost autobusu. Zašla tedy na autobusové nádraží a zjistila, že do Opavy jezdí denně mnoho autobusů a několik z nich je rychlíkových a že cesta trvá jenom asi 2 a půl hodiny. Zajistila už místenky pro sebe i obě děti, aby měli místo k sezení. K rodičům své matky děti jezdí rády, protože se jim Opava líbí. Stále ještě mají v Opavě mnoho kamarádů a kamarádek, se kterými studovaly na stejném gymnáziu.

VOCABULARY LIST

<i>benzínový</i>	- gas (adj.)
<i>čerpadlo</i> <i>n.</i>	- pump
<i>dík</i> <i>m.</i>	- thanks (noun)
<i>dražší</i>	- more expensive
<i>kufr</i> <i>m.</i>	- suitcase
<i>laskavý</i>	- kind
<i>mrzet</i> (<i>III - imp.</i>)	- to be sorry about
<i>náhradní</i>	- spare (adj.)
<i>nařídit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to order, to command
<i>nástupiště</i> <i>n.</i>	- platform
<i>navrhnut</i> (<i>II - perf.</i>)	- to suggest
<i>nejbližší</i>	- the nearest, the next
<i>odjíždět</i> (<i>III - imp.</i>)	- to leave
<i>odtáhnout</i> (<i>II - perf.</i>)	- to tow
<i>pérko</i> <i>n.</i>	- little spring
<i>péro</i> <i>n.</i>	- spring
<i>plovák</i> <i>m.</i>	- float
<i>podat</i> (<i>I - perf.</i>)	- to check (baggage)
<i>pohodlný</i>	- comfortable
<i>pokladna</i> <i>f.</i>	- ticket office
<i>potvrzení</i> <i>n.</i>	- receipt
<i>prasklý</i>	- broken
<i>převzeti</i> <i>n.</i>	- taking over (noun)
<i>přinutit</i> (<i>III - perf.</i>)	- to force
<i>příplatek</i> <i>m.</i>	- extra charge
<i>rozdíl</i> <i>m.</i>	- difference
<i>rychlík</i> <i>m.</i>	- express train
<i>síla</i> <i>f.</i>	- power, strength
<i>slibovat</i> (<i>II - imp.</i>)	- to promise
<i>součástka</i> <i>f.</i>	- spare part
<i>troufat si</i> (<i>I - imp.</i>)	- to dare
<i>tryska</i> <i>f.</i>	- jet
<i>vézt</i> (<i>II - imp.</i>)	- to carry, to take
<i>vlastní</i>	- of one's own
<i>vyhovět</i> (<i>III - perf.</i>)	- to satisfy
<i>vymontovat</i> (<i>II - perf.</i>)	- to take out, disassemble
<i>vyzvednout</i> (<i>II - perf.</i>)	- to pick up
<i>vzít</i> (<i>II - perf.</i>)	- to take
<i>zavézt</i> (<i>II - perf.</i>)	- to take, to give a lift
<i>zpoždění</i> <i>n.</i>	- delay

Šestnáctá lekce

SUPPLEMENT I

A list of basic car parts

<i>čistič benzínu</i> m. <i>(benzinový filtr</i> m.)	-	gas filter
<i>karburátor</i> m.	-	carburetor
<i>baterie</i> f. <i>(akumulátor</i> m.)	-	battery
<i>rozdělovač</i> m.	-	distributor
<i>odtrhy</i> m. (pl.)	-	points
<i>nemrznoucí směs</i> f.	-	antifreeze
<i>tryska</i> f.	-	jet
<i>ložisko</i> n.	-	bearing
<i>výfuk</i> m.	-	exhaust
<i>vodní čerpadlo</i> n.	-	water pump
<i>benzínové čerpadlo</i> n.	-	gas pump
<i>stěrač</i> m.	-	wiper
<i>šroub</i> m.	-	bolt
<i>matka</i> f.	-	nut
<i>předstih</i> m.	-	timing
<i>kontakt</i> m.	-	contact
<i>tlumič výfuku</i> m.	-	muffler
<i>pneumatika</i> f.	-	tire
<i>hadice (hadička)</i> f.	-	hose
<i>kabel</i> m.	-	wire
<i>světlo</i> n.	-	light
<i>brzdové</i>	-	stop (brake) light
<i>koncové</i>	-	tail light
<i>přední</i>	-	head light
<i>couvaci</i>	-	backing up light
<i>mlhové</i>	-	fog light
<i>směrovka</i> f.	-	blinker
<i>tlumič (nárazu)</i> m.	-	shock absorber
<i>válec</i> m.	-	cylinder
<i>prevodovka</i> f.	-	transmission
<i>cívka</i> f.	-	coil
<i>topení</i> n.	-	heating
<i>chladič</i> m.	-	radiator
<i>nárazník</i> m.	-	bumper
<i>spojka</i> f.	-	clutch
<i>startér</i> m.	-	starter

SUPPLEMENT II

Hradec Králové	12.57	14.27	14.55	16.11	16.43	18.17
Plotiště nad Labem	13.03	14.32	15.01	-----	16.48	18.27
Všestory	13.08	14.37	15.06	-----	16.53	18.27
Dlouhé Dvory	13.13	14.42	15.11	-----	16.58	18.32
Dohalice	13.18	14.47	15.16	-----	17.03	18.36
Sadová	13.21	14.50	15.19	16.28	17.06	18.39
Hněvčeves	13.32	14.55	15.25	-----	17.12	18.44
Cerekvice nad Bystř.	13.35	14.58	15.28	-----	17.15	18.48
Těbovětice	13.38	15.10	15.31	-----	17.28	18:52
Ječice	13.42	15.14	15.35	-----	17.32	18.57
Hořice v Podkrkonoší	13.47	15.19	15.40	16.43	17.37	19.02
Dobrá Voda u Hořic	13.53	15.25	15.46	-----	17.41	19.08
Ostroměř	14.01	15.33	15.54	16.55	17.49	19.16

Lekce 17 V recepci

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to handle problems concerning your hotel reservation.
2. Reviewing situations concerning transportation.

GRAMMAR GOALS:

1. Declension of personal pronouns (singular and plural forms in all cases).
2. Aspect pairs - verbs covered so far.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Tape with overheard conversation.

Sedmnáctá lekce

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Kdy viděla Irenka Otu naposled?*
 2. *Kam tehdy jel Ota na dovolenou?*
 3. *Kdy obvykle jezdí lidé do Krkonoš?*
 4. *Proč tam nejel Ota v zimě?*
 5. *Na které místo do Krkonoš jezdí?*
 6. *S čím tam měl potíže?*
 7. *Kdo mu zajistil ubytování?*
 8. *Na kolik dní měli náhradní ubytování?*
 9. *Kde a jaké bylo to náhradní ubytování?*
 10. *Jaký je hotel, ve kterém potom bydleli?*
 11. *Kdy jezdí Irenka do Krkonoš a na jaké místo?*
 12. *Co tam obyčejně dělají?*
 13. *Kde bývají ubytování?*
 14. *Jak a kdy tam jezdí?*
 15. *Jaké je ubytování v podnikové chatě?*
 16. *Jak lyžují děti Irenky?*
 17. *Jak je to se stravováním v hotelích?*
-

Activity 2: TASK CONSIDERATION

Things have a way of going wrong with hotel reservations even when they have been "confirmed". Consider the kinds of difficulties that might arise and how you might handle them. Most commonly, the hotel clerk won't be able to find the reservation. Even if found, the information in it may be wrong: type of room, date of arrival, length of stay. If no room has been actually reserved, you'll have to get the clerk to make some kind of alternate - and satisfactory - arrangement for you.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE

Recepční: **Prosím, pane, co si přejete?**

Brown: **Mám ve vašem hotelu rezervaci na jméno Brown.**

Recepční: **Braun ... Okamžik. A na kdy ji máte?**

Brown: **Na dnes. Na dvacátého čtvrtého.**

Recepční: **To musí být nějaký omyl, pane. Na vaše jméno tady žádnou rezervaci nevidím.**

Brown: **Vždyt' jste mi ji potvrdili. Tady máte kopii dálnopisu. Je tam moje jméno, rezervovaný dvoulůžkový pokoj číslo 915 s koupelnou a telefonem. Rezervaci dělalo Americké větyslanectví asi před čtrnácti dny.**

Recepční: **Ukažte! No jó, to jste měl říci hned, že se vaše jméno пиše B - R - O - W - N. Já jsem hledal B - R - A - U - N, myslí jsem, že jste Němec. Ano, je to tady, promiňte, prosím.**

Brown: **To jsem rád, že je to v pořádku.**

Recepční: **Bohužel, ne tak docela, jak vidím. Dnes je 24. a vy máte rezervaci až od 25.**

Brown: **Ale to přece není možné. Vždyt' to tady vidíte, od 24. do 28. září.**

Recepční: **Ano, máte pravdu, ale já tady mám pro vás rezervaci od 25. do 29. Někdo musel udělat chybu, ale není to má vina. Asi se spletl recepční, který bral objednávky a zapsal do knihy špatné datum.**

Brown: **To je ale vaše chyba. V každém případě trvám na tom, abych byl ubytován ve vašem hotelu. Vzhledem k tomu, že máme rezervaci, tak nebudeme shánět nějaký jiný hotel.**

Recepční: **Ano pane, omílouvám se vám, je to opravdu politováníhodný omyl. Pokusím se s tím něco udělat. Byl byste tak laskav a počkal byste pár minut?**

Brown: **Co jiného mohu dělat? Myslel jsem si, že váš hotel je nejlepší v Brně. Takové komplikace jsem opravdu neočekával.**

Recepční: **Prosím, pane Brown, uklidněte se. Vždyt' vám říkám, že s tím něco udělám. Mějte chvíličku strpení. My tady vždycky máme nějakou rezervu pro podobné případy. Já se na to hned podívám, nebude to trvat déle než deset - patnáct minut, za to vám ručím.**

Sedmnáctá lekce

Recepční: **Tak, pane Brown, všechno je zařízeno. Pro dnešek vám dáme pokoj číslo 352 a zítra vás přestěhujeme.**

Brown: **A jaký je ten pokoj? Je také dvoulůžkový?**

Recepční: **Je úplně stejný jako 915, je ale ve třetím poschodi.**

Brown: **No, radost z toho nemám. Doufám, že mě nebudete stěhovat každý den.**

Recepční: **Ne, spolehněte se, od zítřka bude všechno v pořádku. Až zítra ráno odejdete, pokojská vám přestěhuje všechny věci do pokoje číslo 915. Sám na to dohlédnu. ... Váš pas, prosím, a zde vyplňte laskavě hotelovou přihlášku.**

Brown: **Zde je má diplomatická průkazka. Jak dlouho si ji zde necháte?**

Recepční: **Podle hotelových směrnic musí zůstat v recepci přes noc a zítra ráno po sedmé hodině si ji můžete vyzvednout.**

Brown: **A ještě mám jeden dotaz. V kolik hodin se otvírá hotelová restaurace? Chceme snídat brzo, protože jedeme na výstaviště.**

Recepční: **Restaurace otvírá v 9.30, ale máme zde room-service a ten připravuje snídaně pro hosty už v šest hodin ráno. Pokud se týká ostatních služeb jako směnárny, parkování, mytí aut atd., všechno najdete v letáčku na stole v pokoji.**

Brown: **A co zavazadla? Máte tady někoho, kdo mi s nimi může pomoci?**

Recepční: **Ano, okamžik, zřízenec vám je odnese nahoru. A ještě jednou se omlouvám a děkuji za pochopení.**

Clerk: YES, SIR, WHAT CAN I DO FOR YOU?

Brown: I HAVE A RESERVATION IN YOUR HOTEL IN THE NAME OF BROWN.

Clerk: BRAUN LET ME SEE. AND WHEN DO YOU HAVE IT FOR?

Brown: FOR TODAY. FOR THE TWENTY-FOURTH.

Clerk: IT MUST BE A MISTAKE, SIR. I DON'T SEE ANY RESERVATION HERE IN YOUR NAME.

Brown: BUT YOU CONFIRMED IT. HERE IS A COPY OF THE TELEX. MY NAME IS THERE, RESERVATION FOR A TWO-BEDROOM NO. 915 WITH BATHROOM AND TELEPHONE. THE AMERICAN EMBASSY MADE THE RESERVATION ABOUT TWO WEEKS AGO.

- Clerk: LET ME SEE THAT. WELL, YES, YOU SHOULD HAVE TOLD ME RIGHT AWAY THAT YOUR NAME IS SPELLED B - R - O - W - N. I WAS LOOKING FOR B - R - A - U - N, I THOUGHT YOU WERE GERMAN. YES, IT'S HERE. PLEASE, EXCUSE ME.
- Brown: I'M GLAD IT'S O.K.
- Clerk: UNFORTUNATELY, NOT QUITE, I SEE. IT'S THE 24th TODAY AND YCU HAVE THE RESERVATION FROM THE 25th.
- Brown: BUT THAT'S RIDICULOUS. YOU CAN SEE IT RIGHT HERE, FROM THE 24th TO THE 28th OF SEPTEMBER.
- Clerk: YES, YOU ARE RIGHT, BUT HERE I HAVE THE RESERVATION FOR YOU FROM THE 25th TO THE 29th. SOMEBODY MUST HAVE MADE A MISTAKE. BUT IT'S NOT MY FAULT. THE RECEPTIONIST WHO MADE THE BOOKING MAY HAVE MADE A MISTAKE AND WRITTEN DOWN THE WRONG DATE.
- Brown: BUT IT IS YOUR MISTAKE. IN ANY CASE I INSIST ON BEING ACCOMMODATED IN YOUR HOTEL. SINCE WE HAVE THE RESERVATION WE AREN'T GOING TO HUNT FOR ANOTHER HOTEL.
- Clerk: YES, SIR, I APOLOGIZE, IT REALLY IS A REGRETTABLE MISTAKE. I'LL TRY TO DO SOMETHING ABOUT IT. WOULD YOU BE SO KIND AS TO WAIT FOR A COUPLE OF MINUTES?
- Brown: WHAT ELSE CAN I DO? I THOUGHT YOUR HOTEL WAS THE BEST ONE IN BRNO. I REALLY DIDN'T EXPECT COMPLICATIONS LIKE THIS.
- Clerk: PLEASE, TAKE IT EASY, MR. BROWN. I'M TELLING YOU I'LL DO SOMETHING ABOUT IT. JUST A MOMENT. WE ALWAYS HAVE A SPARE ROOM FOR CASES LIKE THIS. I'LL HAVE A LOOK AT THAT, IT WON'T TAKE MORE THAN TEN OR FIFTEEN MINUTES, I GUARANTEE IT.

-
- Clerk: WELL, MR. BROWN, EVERYTHING IS O.K. FOR TODAY WE WILL GIVE YOU ROOM NUMBER 352 AND WE'LL MOVE YOU TOMORROW.
- Brown: AND WHAT IS THE ROOM LIKE? IS IT A TWO-BED ROOM TOO?
- Clerk: IT'S JUST THE SAME AS 915, BUT IT'S ON THE THIRD FLOOR.
- Brown: WELL, I'M NOT HAPPY ABOUT THAT. I HOPE YOU WON'T MOVE ME EVERY DAY.
- Clerk: NO, YOU CAN DEPEND ON IT. FROM TOMORROW ON EVERYTHING WILL BE O.K. AFTER YOU LEAVE TOMORROW MORNING THE CHAMBERMAID WILL MOVE ALL YOUR THINGS INTO ROOM NUMBER 915. I'LL SEE TO THAT MYSELF ... YOUR PASSPORT, PLEASE, AND KINDLY FILL OUT THE HOTEL REGISTRATION.

Brown: HERE IS MY DIPLOMATIC I.D. HOW LONG ARE YOU GOING TO KEEP IT HERE?

Clerk: ACCORDING TO HOTEL RULES, IT HAS TO STAY AT THE RECEPTION DESK OVERNIGHT AND YOU CAN PICK IT UP TOMORROW MORNING AFTER SEVEN.

Brown: I HAVE ONE MORE QUESTION. AT WHAT TIME DOES THE HOTEL RESTAURANT OPEN? WE WANT TO HAVE BREAKFAST EARLY BECAUSE WE ARE GOING TO THE EXHIBITION GROUNDS.

Clerk: THE RESTAURANT OPENS AT 9:30, BUT WE HAVE ROOM SERVICE HERE AND THEY PREPARE BREAKFAST FOR GUESTS AS EARLY AS SIX O'CLOCK. AND AS FAR AS OTHER SERVICES ARE CONCERNED, LIKE THE EXCHANGE OFFICE, PARKING, CAR WASH ETC., YOU WILL FIND EVERYTHING IN A BROCHURE ON THE TABLE IN YOUR ROOM.

Brown: AND HOW ABOUT THE LUGGAGE? DO YOU HAVE SOMEONE HERE WHO COULD HELP ME WITH IT?

Clerk: YES, WAIT A MINUTE, A BELLBOY WILL TAKE IT UP FOR YOU. I APOLOGIZE ONCE AGAIN AND THANK YOU FOR UNDERSTANDING.

3.a **What Did They Say?**

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Na kdy má pan Brown rezervaci v hotelu?*
2. *Proč nemohl recepční najít jméno pana Browna?*
3. *Co mu musel pan Brown ukázat?*
4. *Kdo zajistil panu Brownovi rezervaci?*
5. *V čem se stala chyba?*
6. *Jakou asi chybu udělal recepční, který bral objednávky?*
7. *Na čem trval pan Brown?*
8. *Proč pan Brown neočekával žádné komplikace s ubytováním?*
9. *Proč může recepční zajistit nějaký jiný pokoj?*
10. *Jak dlouho to asi bude trvat?*
11. *Na jak dlouho dostane pan Brown pokoj č. 352?*
12. *Ve kterém poschodi ten pokoj bude a jaký je?*

13. *Kdo a kdy přestěhuje věci do pokoje č. 915?*
14. *Kdo dohlédne na to, aby všechno bylo v pořádku?*
15. *Co musí pan Brown vyplnit?*
16. *Jak dlouho musí zůstat diplomatická průkazka pana Browna v recepci?*
17. *Kdy si ji potom může vyzvednout?*
18. *Proč chtějí Brownovi snídat brzy ráno?*
19. *Kde může pan Brown najít další informace?*
20. *Kdo odnese zavazadla do jejich pokoje?*

3.b Work with the Dialogue

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

R: _____ím pane, co si _____ete?

B: Mám ve vašem _____u _____i na jméno Brown.

R: Braun ... Okamžik. A na kdy ji _____te?

B: Na dnes. Na _____ého čtvrtého.

R: To musí být _____ý omyl, pane. Na vaše _____o tady _____ou _____i nevidím.

B: Vždyt' jste mi ji _____li. Tady máte _____i dálnopisu. Je tam moje jméno, rezervovaný _____ý pokoj č. 915 s _____ou a _____em. _____i dělalo Americké _____í asi před čtrnácti dny.

R: Ukažte! No jó, to jste měl říci hned, že se _____e jméno piše B - r - o - w - n. Já jsem hledal B - r - a - u - n, myslел jsem, že jste Němec. Ano, je to tady, promiňte, _____im.

B: To jsem rád, že je to v _____u.

R: Bohužel, ne tak docela, jak _____ím. Dnes je 24. a vy máte _____i až od 25.

B: Ale to přece není _____. Vždyt' to tady _____íte, od 24. do 28. září.

Sedmnáctá lekce

R: Ano, máte _____ u, ale já tady mám pro vás _____ i od 25. do 29. Někdo musel udělat _____ u, ale není to má _____. Asi se spletl recepční, který bral _____ y a zapsal do _____ y špatné datum.

B: To je ale _____ e chyba. V _____ ém případě _____ ám na tom, abych byl ubytován ve _____ em hotelu. Vzhledem k tomu, že máme _____ i, tak _____ eme shánět nějaký jiný hotel.

R: Ano, pane, _____ ám se vám, je to opravdu _____ ý omyl. _____ ím se s tím něco udělat. Byl byste tak laskav a počkal byste pář minut?

B: Co _____ ého mohu dělat? Myslel jsem si, že váš hotel je nejlepší v Brně. Takové _____ e jsem opravdu neočekával.

R: _____ ím, pane Brown, uklidněte se. Vždyť vám _____ ám, že s tím něco _____ ám. Mějte _____ u strpení. My tady vždycky máme nějakou _____ u pro podobné _____. Já se na to hned _____ ám, nebude to trvat déle než deset - patnáct minut. Za to vám _____ ím.

R: Tak, _____ e Brown, všechno je zařízeno. Pro dnešek vám _____ áme pokoj číslo 352 a zítra vás _____ eme.

B: A jaký je ten pokoj? Je také _____ ý?

R: Je úplně _____ ý jako 915, ale je ve _____ ím poschodi.

B: No, radost z toho _____ ám. _____ ám, že mě nebudete stěhovat _____ ý den.

R: Ne, spolehněte se, od _____ a bude všechno v _____ u. Až zítra ráno _____ ete, pokojská vám _____ e všechny _____ i do _____ e číslo 915. Sám na to _____ u. ... Váš pas, prosím, a zde vyplňte laskavě _____ ou _____ u.

B: Zde je má _____ á průkazka. Jak dlouho si ji zde _____ áte?

R: Podle _____ ých směrnic musí zůstat v _____ i přes noc a zítra ráno po _____ é hodině si ji _____ ete vyzvednout.

B: A ještě _____ ám jeden dotaz. V kolik hodin se _____ á hotelová restaurace? _____ eme snídat brzo, protože _____ eme na výstaviště.

R: Restaurace _____ á v 9.30, ale _____ áme zde room - service a ten _____ e snídaně pro _____ y už v šest hodin ráno. Pokud se týká _____ ích služeb jako _____ y, parkování, mytí aut atd., všechno _____ ete v _____ u na stole v _____ i.

B: A co _____ a? Máte tady někoho, kdo mi s nimi _____ e pomoci?

R: Ano, okamžik, zřízenec vám je _____ e nahoru. A ještě jednou se _____ ám a _____ i za pochopení.

3.b.2 Following the same procedure as in 3. b. 1, try to fill in the missing endings.

R: Pros ___, pan ___, co si přej ___?

B: M __ ve vaš __ hotelu rezervac __ na jmén __ Brown.

R: Braun ... Okamžik. A na kdy jí m __?

B: Na dnes. Na dvacát __ čtvrt __.

R: To mus __ být nějak __ omyl, pan __. Na vaš __ jmén __ tady žádn __ rezervac __ nevid __.

B: Vždyt' jste mi ji potvrdili. Tady m __ kopí __ dálnopis __. Je tam moj __ jmén __, rezervovan __ dvoulůžkov __ pokoj č. 915 s koupeln __ a telefon __. Rezervac __ dělal __ Americk __ velvyslanectv __ asi před čtrnáct __ dn __.

R: Ukažte! No jó, to jste měl říci hned, že se vaše jmén __ plíš __ B - r - o - w - n. Já jsem hledal B - r - a - u - n, myslil jsem, že jste Němec. Ano, je to tady, promiňte, pros __.

B: To jsem rád, že je to v pořádk __.

R: Bohužel, ne tak docela, jak vid ___. Dnes je 24. a vy m __ rezervac __ až od 25.

B: Ale to přece není možn ___. Vždyt' to tady, vid ___, od 24. do 28. zář __.

R: Ano, m __ pravd __, ale já tady m __ pro vás rezervac __ od 25. do 29. Někdo musel udělat chyb __, ale není to m __ vina. Asi se spletli recepční, kter __ bral objednávk __ a zapsal do knih __ špatn __ datum.

B: To je ale vaš __ chyb __. V každ __ případ __ trv __ na t __, aby __ byl ubytován ve vaš __ hotel __. Vzhledem k t __, že m __ rezervac __, tak nebude __ shánět nějak __ jin __ hotel.

R: Ano, pan __, omlouv __ se vám, je to opravdu politování hodn __ omyl. Pokus __ se s t __ něco udělat. Byl by __ tak laskav a počkal by __ pár minut?

B: Co jin __ moh __ dělat? Myslel jsem si, že váš hotel je nejlepš __ v Brn __. Takov __ komplikac __ jsem opravdu neočekával.

R: Pros __, pane Brown, uklidněte se. Vždyt' vám řík __, že s t __ něco udělám. Mějte chvíličk __ strpen __. My tady vždycky m __ nějak __ rezerv __ pro podobn __ případ __. Já se na to hned podív __, nebude __ to trvat déle než deset - patnáct minut. Za to vám ruč __.

Sedmnáctá lekce

- R: *Tak, pan_ Brown, všechno je zařízen_. Pro dnešek vám d_ __ pokoj číslo 352 a zítra vás přestěhuj_ __.*
- B: *A jak_ je ten pokoj? Je také dvoulůžkov_?*
- R: *Je úplně stejn_ jako 915, ale je ve třet_ poschod_.*
- B: *No, radost z t_ __ nem__. Douf_ _, že mě nebud_ __ stěhovat každ_ den.*
- R: *Ne, spolehn_ __ se, od zítřka bud_ všechno v pořádk_. Až zítra ráno odejd_ __, pokojsk_ vám přestěhuj_ všechn_ věc_ do pokoje číslo 915. Sám na to dohlédn_... Váš pas, pros_ _, a zde vyplňte laskavě hotelov_ __ přihlášk_.*
- B: *Zde je m_ diplomatick_ průkazk_. Jak dlouho si ji zde nech_ __?*
- R: *Podle hotelov_ __ směrnic mus_ zůstat v recepc_ přes noc a zítra ráno po sedm_ hodin_ si ji můž_ __ vyzvednout.*
- B: *A ještě m_ jeden dotaz. V kolik hodin se otvír_ hotelov_ restaurac_?*
Chc_ __ snídat brzo, protože jed_ __ na výstavišt_.
- R: *Restaurac_ otvír_ v 9.30, ale m_ __ zde room-service a ten připravuj_ snídan_ pro host_ už v šest hodin ráno. Pokud se týká ostatn_ __ služeb jako směnárn_, parkován_, myt_ aut atd., všechno najd_ __ v letáčk_ na stol_ v pokoj_.*
- B: *A co zavazadl_? M_ __ tady něk_ __, kdo mi s nimi můž_ pomoci?*
- R: *Ano, okamžik, zřízenec vám je odnese nahoru. A ještě jednou se omlouv_ __ a děkuj_ za pochopen_.*

NOTES

To jste měl říci hned.	-	You should have told me right away.
Bohužel, ne tak docela.	-	Unfortunately, not exactly.
Ale to přece není možné.	-	That's incredible.
Někdo musel udělat chybu.	-	Somebody must have made a mistake.
To není má vina.	-	It's not my fault.
Asi se spletl recepční.	-	The receptionist may have made a mistake.
Uklidněte se.	-	Take it easy.
No, radost z toho nemám.	-	Well, I'm not happy about that.
Spolehněte se.	-	You can depend on it.
Sám na to dohlédnu.	-	I'll see to that myself.

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Complete the following sentences using personal pronouns.

nom. *Byl (-la) tam jen _____ .*
Přišli (-ly) jen _____ .
Bude tam také _____ .
Přijedou i _____ .

gen. *Dostali jsme to od _____ .*
Pojedeme tam bez _____ .
Děti se _____ bojí.
Kromě _____ tam budou všichni.
Stáli blízko _____ .
Okolo _____ je zahrada.
U _____ jsem to neviděl.
Kromě _____ přijde každý.
Místo _____ tam pojedete vy.
Odešla od _____ minulý měsíc.
Bydlel jsem u _____ rok.

dat. *Nemám nic proti _____ .*
Udělám to jen kvůli _____ .
Pomohu jenom _____ .
Přestěhovali se k _____ .
Musíte _____ také zavolat.
Prinesla _____ něco.
Vyhovuje _____ to?
Vzkazuje _____ to pan Novák.
Recepční se _____ omluvil.
Můžete k _____ zajít zítra.
To auto _____ už opravili.

acc. *Sedněte si mezi _____ .*
Podívejte se na _____ .
Zajímají se o _____ už dlouho.
Mám pro _____ něco důležitého.
Musíme _____ také pozvat.
Zaplátím to za _____ .
Často na _____ myslela.
Těšil jsem se na _____ .
Znal jste _____ už dříve?
Obrátil se na _____ s prosbou.
Vzpomněli si na _____ také.
Musíme _____ o něco poprosit.

loc.	<i>Mluvili o _____ velmi pěkně.
Casto si povídali o _____.
Co o _____ ještě víte?
Na _____ není nic zajímavého.</i>
instr.	<i>Už jste s _____ o tom mluvil?
Seděl jsem mezi _____ a panem Bellem.
Před _____ nikdo nestál.
Budete s _____ muset spolupracovat.
Kde jste se s _____ seznámil?
Zabývali se _____.</i>

4.b GRAMMAR NOTE 1

Personal pronouns in all cases, singular and plural - summary.

- a. Personal pronouns are usually not used as the subject of a sentence, except for emphasis.

Pojedu do Brna. I'll go to Brno.

Já pojedu do Brna
I will go to Brno.

Od něho jsem to dostal.
I got it from him.

When personal pronouns are used in emphatic constructions, they are always placed at the beginning or at the end of the sentence.

- b. The polite "vy" form is used between adults who are not on a familiar basis. The "ty" form is used in familiar speech.

Co (vy) tady děláte?
What are you doing here?

(polite "you" form)

Co (ty) tady děláš?
What are you doing here?

(familiar "you" form)

- c. The gen., dat. and accusative cases have short and long variants. The longer forms are used for emphasis.

Řekl mi to včera.
He told me (that) yesterday

Mně to řekl včera.
He told it to me yesterday.

The long forms are always used after prepositions.

Mluvil o tobě.
He talked about you.

- d. The "*n*" forms of pronouns are used with prepositions (*něho, ni* etc.) instead of "*j*" forms (*jeho, ji*).

Koupil jsem to od něho.
I bought it from him.

Mluvil jsem s ni.
I talked to her.

- e. The prepositions ***před*, *s*, *od*, *bez*, *nad*** take -e when used with the forms ***mne*, *množi*** etc., e.g.:

Stál přede mnou.
He stood in front of me.

Nemluvila se mnou.
She didn't speak to me.

Dostala to ode mne.
She got it from me.

- f. For himself, myself, ourselves, etc. a single reflexive pronoun is used.

On často mluvil o sobě.
He often spoke about himself.

Dělala to pro sebe.
She did it for herself..

- g. Here are the forms of the reflexive pronoun:

singular + plural

nom.	- - -
gen.	sebe
dat.	sobě
acc.	sebe
loc.	o sobě
instr.	sebou

Sedmnáctá lekce

h. The complete list of personal pronouns:

singular:	I	you	he	she	it
nom.	<i>já</i>	<i>ty</i>	<i>on</i>	<i>ona</i>	<i>ono</i>
gen.	<i>mě mne</i>	<i>tě tebe</i>	<i>ho jeho u něho</i>	<i>jí u ní</i>	<i>ho jeho u něho</i>
dat.	<i>mi mně</i>	<i>ti tobě</i>	<i>mu jemu k němu</i>	<i>jí k ní</i>	<i>mu jemu k němu</i>
acc.	<i>mě mne</i>	<i>tě tebe</i>	<i>jej ho jeho pro něho pro něj</i>	<i>jí pro ni</i>	<i>ho pro něj pro ně je</i>
loc.	<i>o mně</i>	<i>o tobě</i>	<i>o něm</i>	<i>o ní</i>	<i>o něm</i>
instr.	<i>mnou</i>	<i>tebou</i>	<i>jím s ním</i>	<i>jí s ní</i>	<i>jím s ním</i>

plural:	we	you	they
nom.	<i>my</i>	<i>vy</i>	<i>oni ony ona</i>
gen.	<i>nás</i>	<i>vás</i>	<i>jich u nich</i>
dat.	<i>nám</i>	<i>vám</i>	<i>jím k nim</i>
acc.	<i>nás</i>	<i>vás</i>	<i>je pro ně</i>
loc.	<i>o nás</i>	<i>o vás</i>	<i>o nich</i>
instr.	<i>námi</i>	<i>vámi</i>	<i>jimi s nimi</i>

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the blanks with appropriate forms of the pronouns in parentheses.

1. *Tu knihu jsme dostali od _____ (on).*
2. *Kromě _____ (my) tam byl každý.*
3. *Jsou tam dvě vysoké budovy a kolem _____ (ony) malý park.*
4. *S _____ (on) jsem ještě nemluvil, ale _____ (ona) jsem to už řekl.*
5. *Se _____ (já) pojede zítra jen sekretářka.*
6. *Koupil jsem to pro _____ (já) a ne pro _____ (ty).*
7. *Ty zůstaneš dnes tady a místo _____ (ty) tam pojede ten nový zaměstnanec.*
8. *Jestli _____ (ty) to vyhovuje, můžeme tam jít hned.*
9. *Před _____ (my) stálo na zastávce hodně lidí.*
10. *To pérko nemám a bez _____ (ono) to opravit nemohu.*
11. *Mohl byste _____ (my) říci několik slov o _____ (vy) ?*
12. *V divadle jsem seděl nedaleko od _____ (vy), ale vy jste _____ (já) neviděli.*
13. *Viděl jsem _____ (on) tam jenom jednou.*
14. *Kvůli _____ (vy) to udělám, slečno Veselá.*
15. *Moji rodiče žijí v Německu a já _____ (oni) často píši.*
16. *On by se rád s _____ (ty) seznámil.*
17. *Chodíte k _____ (oni) také na bridž?*
18. *Děti se _____ (ona) i _____ (on) bojí.*
19. *Neřeknu to nikomu jinému, jenom _____ (ty).*

Sedmnáctá lekce

20. *Bydlel jsem u _____ (oni) více než rok.*
21. *Nemám to s _____ (já), ale zítra _____ (vy) to přinesu.*
22. *Řekněte _____ (já), prosím vás, jak se tam dostanu?*
23. *Na Slovensko pojedeme bez _____ (ona).*
24. *Víte o _____ (on) něco?*
25. *Manželka si stěžovala a vedoucí se _____ (ona) velmi omlouval.*
26. *Na tu konferenci pozvali také _____ (my).*
27. *Děti zůstaly v Americe a často na _____ (ony) musím myslet.*
28. *Nemusíte platit, už jsem to za _____ (vy) zaplatil.*
29. *Mám pro _____ (ty) něco zajímavého, bude se _____ (ty) to líbit.*
30. *On to neuměl přeložit, tak jsem _____ (on) s tím pomohl.*
31. *Chtěl bych _____ (ona) také poznat co nejdříve.*
32. *Nerad _____ (ty) obtěžuji, ale musíš _____ (já) s tím pomoci.*
33. *Těšili jsme se na _____ (oni), jsou to velmi příjemní lidé.*
34. *Máte ty fotografie? Bohužel, zapomněl jsem _____ (ony) doma.*
35. *Osobně nemám nic ani proti _____ (on), ani proti _____ (ona).*
36. *Mluvili o _____ (ona) jako o velmi dobré pracovníci.*
37. *Vždycky věděl, jak se postarat sám o _____ (on).*
38. *Nemáme ted' o _____ (oni) žádné informace.*
39. *Oni o _____ (oni) říkali, že mluví česky velmi dobře.*
40. *Seděli jsme mezi _____ (ona) a její přítelkyní.*
41. *Podívejte se na _____ (ona), dnes vypadá velmi dobře, že?*
42. *Součkovi tam jedou také, tak pojedu s _____ (oni).*
43. *Vzkázal jsem _____ (on), aby dnes na tenis nechodil.*

44. Nemusíte si brát s _____ (vy) nic. Všechno tam dostanete.
45. Konzul tam stál blízko _____ (já).
-

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Whom did you get it from? From her?

2. Has the receptionist talked to Mr. Brown? No, he hasn't talked to him yet.

3. Are you going to go there with him or with her?

4. Except for them, everybody will come to the party.

5. As far as your I. D. is concerned, we will keep it here overnight.

6. They were standing close to us.

7. He will go there instead of you.

8. He didn't have any money on him.

9. I lived with him for only two weeks before I got my own apartment.

10. She only did it because of me.

11. I have two suitcases. Who can help me with them?

Sedmnáctá lekce

12. What have you brought me?

13. It's convenient for you, but not for me.

14. I'll help you, but I won't help her.

15. She is interested only in herself.

16. They repaired the car for her within a couple of hours.

17. Could you come to our place tomorrow?

18. Do you have a telex machine here? May I use it?

19. Everybody was asking her questions about that.

20. Your room is on the fifth floor. You'll like it.

21. Many people like to talk only about themselves.

22. I am going to invite both him and her.

23. They have something for her too.

24. I often think of them.

25. He says about himself that he is an expert on history.

26. I could arrange that for you if you would wait a couple of minutes.

27. Did you know them before?

28. I don't want to be put up in this room. It's too small for us.

29. You don't know them yet, do you?

30. I'll tell the chambermaid to move all your things and I'll personally help her.

31. They took some children with them.

32. She always talked only about him.

33. Do you know anything else about her?

34. Czechoslovakia manufactures trucks and buses and exports them to various countries.

35. Why haven't they invited them?

36. He had to cooperate with them.

37. You can also see foreign cars in Czechoslovakia, but there are not many of them there.

38. He would be glad if you informed him about that.

39. He looked at her and she looked at him too.

40. Where did you meet him?

4.c.3 Fill in the correct forms of the pronouns in parentheses.

Novákovi jsou naši dobrí přátelé a známe se s _____ (oni) už několik let. Často k _____ (oni) jezdíme na chatu. Jejich chata je na pěkném místě a Novákovi na _____ (ona) šetřili několik let, aby si _____ (ona) mohli koupit. Mají v _____ (ona) možná zařízení a i okolí chaty je velmi hezké. _____ (my) se u _____ (oni) na chatě opravdu velmi libí.

Minulý týden _____ (my) zase pozvali a protože jsou to velmi příjemní lidé, vždycky se na _____ (oni) těšíme a rádi k _____ (oni) jezdíme. S _____ (oni) si vždy pěkně popovídáme o tom, co jak _____ (my) tak i _____ (oni) zajímá. Naše děti jezdí také s _____ (my) a proto mají Novákovi jeden pokoj rezervovaný pro _____ (já) a manželku a druhý pro děti.

Vyjeli jsme v pátek po šesté hodině, abychom k _____ (oni) přijeli co nejdříve. Jeli jsme svým autem, které je dost velké pro _____ (my) všechny. Máme _____ (ono) více než dva roky a dosud jsme s _____ (ono) nikdy neměli žadné problémy, až ted' během cesty. Z něčeho nic začal motor vynechávat a auto se zastavilo. Zkoušeli jsme _____ (on) několikrát nastartovat a za chvíli motor zase chytil. Nakonec jsme dojeli až na chatu. Tam _____ (my) pomohl pan Novák. Znal jednoho automechanika, který má chatu blízko _____. Poprosil _____ (on), aby se na naše auto podíval. Náhodou to nebylo nic vážného, jenom špatný kontakt v zapalování a nás nový známý to opravil za několik minut. Poděkovali jsme _____ (on) za jeho pomoc a on _____ (my) řekl, že se na _____ (on) můžeme obrátit, kdykoliv budeme něco potřebovat. Nevím, co bychom dělali bez _____ (on). Asi bychom museli auto odvézt do nějaké dílny.

Potom _____ (my) paní Nováková připravila dobrou večeři, grilované vepřové maso a k _____ (ono) bramborový salát. Všichni jsme _____ (ona) poděkovali za výborné jídlo, protože _____ (my) opravdu chutnalo. Když děti odešly do svého pokoje a my se o _____ (ony) už nemuseli starat, pan Novák otevřel láhev dobrého vína a při _____ (ona) jsme si povídali až dlouho do noci.

Activity 5: NARRATIVE

Cestování v ČSSR

Nejběžnějším dopravním prostředkem v Československu je vlak. Vlaková doprava má dlouhou tradici, protože železniční tratě vznikaly na území dnešního Československa už v polovině minulého století a dnes se můžete dostat vlakem do každého města nebo větší vesnice.

Autobusová doprava vznikala v období první republiky a rozvinula se po druhé světové válce a v současné době patří mezi nejhustejší na světě a autobusem se můžete prakticky dostat do každého místa v Československu, i když třeba jen jednou nebo dvakrát denně. Do větších průmyslových podniků se dělníci a ostatní zaměstnanci dostanou vždy a včas.

Pokud se týká osobních automobilů, v Československu připadá 1 automobil na 8 lidí. Dosud má Československo jen jednu dálnici, která spojuje Prahu s Brnem a Bratislavou a dálnice postupně spojí všechna důležitá průmyslová a ekonomická centra země.

Dovolená rychlosť na dálnici je 110 km za hodinu, jinde 90 km. V uzavřených osadách je maximální dovolená rychlosť 60 km. V každém větším městě jsou potíže s parkováním, protože česká města jsou stará a proto je tam málo parkovišť.

V Československu jezdí především vozy československé výroby, které se vyrábějí v Mladé Boleslavi a mají značku Škoda - 100 nebo 110. Jsou to vozy malé, ale mají velmi dobré motory a jejich spotřeba je velmi nízká, asi jenom 6 - 7 litrů na 100 kilometrů. Československo také vyrábí dobré nákladní vozy a autobusy, které se vyvážejí nejen do socialistických, ale také i do kapitalistických zemí. Nákladní vozy se vyrábějí na Moravě v Kopřivnici a jejich značka je Tatra. Kromě československých vozů tam uvídete vozy německé, francouzské a japonské výroby, ale těch je tam poměrně málo a jsou velmi drahé.

Situace pro motoristy v Československu je velmi složitá, protože dosud je tam málo autoopraven, málo benzínových čerpadel, je tam stále nedostatek náhradních součástek a ceny oprav jsou vysoké a opravy trvají poměrně dlouho. Největší překážkou rozvoje motorismu je vysoká cena benzínu, asi 7 - 10 Kčs za litr (t. j. asi 30 korun za galon při průměrném měsíčním výdělku asi 2800 Kčs).

5.a **Questions on the Narrative**

5.a.1 Your teacher will ask you the following questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the tape.

1. *Který dopravní prostředek je v Československu nejběžnější?*
2. *Kdy vznikaly na území dnešního Československa první železniční tratě?*
3. *Kam se v Československu dostanete vlakem?*
4. *Kdy se rozvinula autobusová doprava?*
5. *Co můžete říci o autobusové dopravě?*
6. *Jaká je cena jízdného ve vlaku?*
7. *Kolik osobních automobilů připadá na 10 obyvatel?*
8. *Kolik má Československo dálnic?*
9. *Která města spojuje československá dálnice?*
10. *Jaká je dovolená rychlosť na dálnici?*
11. *Jaká je dovolená rychlosť v uzavřených osadách?*
12. *Jak to vypadá v Československu s parkováním?*
13. *Jaké automobily se vyrábějí v Československu?*
14. *Jaké jsou československé osobní automobily?*
15. *Jaké mají motory a jaká je jejich spotřeba?*
16. *Kam Československo využívá osobní a nákladní automobily?*
17. *Můžete si v Československu koupit vůz zahraniční výroby?*
18. *Čeho je v Československu málo?*
19. *Co je největší překážkou automobilismu?*
20. *Kolik tam ted' stojí litr benzínu?*

5.b Work with the Narrative

5.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Cestování v ČSSR

vlek. _____ím _____ím _____em v Československu je
_____á doprava má _____ou tradici, protože _____í tratě
_____ly na území _____ho Československa už v _____é minulého
století a dnes se můžete dostat _____em do každého města nebo _____í vesnice.

_____á doprava vznikala v _____í první republiky a
_____la se po druhé světové válce a v _____é době patří mezi
_____í na světě a _____em se můžete prakticky dostat do každého
místa v _____u, i když třeba jen jednou nebo dvakrát denně. Do
větších_____ých podniků se dělníci a ostatní
_____i dostanou vždy a včas.

Pokud se týká _____ich automobilů, v Československu _____á 1
automobil na 8 lidí. Dosud má Československo jen jednu _____i, která spojuje Prahu s
Brnem a Bratislavou a dálnice postupně _____í všechna _____á průmyslová a
ekonomická centra země.

_____á rychlosť na _____i je 110 km za hodinu, jinde 90 km. V
_____ých osadách je maximální povolená rychlosť 60 km. V každém větším městě
jsou _____e s parkováním, protože česká města jsou stará a proto je tam málo parkovišť.

V Československu jezdí především _____y československé _____y, které se
_____ejí v Mladé Boleslaví a mají _____u Škoda - 100 nebo 110. Jsou to vozy malé,
ale mají velmi dobré _____y a jejich spotřeba je velmi _____á, asi jenom 6 - 7 litrů na
100 kilometrů. Československo také _____í dobré _____í vozy a autobusy,
které se _____ejí nejen do _____ých, ale také i do
_____ých zemí. Nákladní _____y se vyrábějí na _____ě v
Kopřivnici a jejich značka je Tatra. Kromě československých vozů tam _____íte vozy
německé, francouzské a japonské _____y, ale těch je tam poměrně málo a jsou velmi
_____é.

Situace pro _____y v Československu je velmi _____á, protože dosud
je tam málo autoopraven, málo _____ých čerpadel, je tam stále nedostatek
_____ich součástek a ceny oprav jsou vysoké a _____y trvají poměrně dlouho.
Největší _____ou rozvoje motorismu je vysoká cena benzínu, asi 7 - 10 Kčs za litr (t.j.
asi 30 korun za galon při _____ém měsíčním _____u asi 3 000 Kčs).

Sedmnáctá lekce

5.b.2 Following the same procedure as in 5.b.1, try to fill in the missing endings.

Cestování v ČSSR

Nejběžnějš_ dopravn_ prostředk_ v Československ_ je vlak. Vlakov_ doprav_ m_ dlouh_ tradic_, protože železničn_ trat_ vznikal_ na územ_ dnešn_ Československ_ už v polovin_ minul_ stolet_ a dnes se můžete dostat vlak_ do každ_ měst_ nebo větš_ vesnic_.

Autobusov_ doprav_ vznikal_ v obdob_ prvn_ republik_ a rozvinul_ se po druh_ světov_ válc_ a v současn_ dob_ patř_ mezi nejhustějš_ na svět_ a autobus_ se můžete prakticky dostat do každ_ míst_ v Československ_, i když třeba jen jedn_ nebo dvakrát denně. Do větš_ průmyslov_ podnik_ se dělníc_ a ostatn_ zaměstnanc_ dostan_ vždy a včas.

Pokud se týká osobn_ automobil_, v Československ_ připadá 1 automobil na 8 lid_. Dosud m_ Československ_ jen jedn_ dálnic_, kter_ spojuj_ Prah_ s Brn_ a Bratislav_ a dálnic_ postupně spoj_ všechn_ důležit_ průmyslov_ a ekonomick_ centr_ zem_.

Dovolen_ rychlosť na dálnic_ je 110 km za hodin_, jinde 90 km. V uzavřen_ osad_ je maximáln_ dovolen_ rychlosť 60 km. V každ_ větš_ měst_ jsou potíž_ s parkován_, protože česk_ měst_ jsou star_ a proto je tam málo parkovišt'.

V Československ_ jezd_ předešlím voz_ československ_ výrob_, kter_ se vyráb_ v Mlad_ Boleslav_ a m_ značk_ Škoda - 100 nebo 110. Jsou to voz_ mal_, ale m_ velmi dobr_ motor_ a jejich spotřeb_ je velmi nízk_, asi jenom 6 - 7 litr_ na 100 kilometr_. Československ_ také vyráb_ dobr_ nákladn_ voz_ a autobus_, kter_ se vyváž_ nejen do socialistick_ , ale také i do kapitalistick_ zem_. Nákladn_ voz_ se vyráb_ na Morav_ v Kopřivnic_ a jejich značk_ je Tatra. Kromě československ_ voz_ tam uvid_ voz_ německ_, francouzsk_ a japonsk_ výroby, ale těch je tam poměrně málo a jsou velmi drah_.

Situace pro motorist _ v Československ_ je velmi složit_, protože dosud je tam málo autoopraven, málo benzínov_ čerpadel, je tam stále nedostatek náhradn_ součástek a cen_ oprav jsou vysok_ a oprav_ trv_ poměrně dlouho. Největš_ překážk_ rozvoj_ motorismu je vysok_ cen_ benzín_, asi 7 - 10 Kčs za litr (t.j. asi 30 korun za galon při průměrn_ měsíčn_ výdělk_ asi 3 000 Kčs).

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 The following sentence pairs differ only in that one contains a perfective verb and one an imperfective verb. Both verbs have the same basic meaning ("translate", "learn", etc.). However when a Czech hears one or the other, the choice of verb adds something to the basic meaning. Go over these sentence pairs with your teacher and find out what this additional element is in each context.

I.	imp. perf.	<i>Překládala nějaké francouzské romány.</i> <i>Přeložila nějaké francouzské romány.</i>
	imp. pref.	<i>Učil se hrát tenis.</i> <i>Naučil se hrát tenis.</i>
	imp. perf.	<i>Seznamoval se s tím problémem.</i> <i>Seznámil se s tím problémem.</i>
	imp. perf.	<i>Rodiče ho nutili, aby prodal dům.</i> <i>Rodiče ho přinutili, aby prodal dům.</i>
	imp. perf.	<i>Chytal nějakého malého psa.</i> <i>Chytíl nějakého malého psa.</i>
	imp. perf.	<i>On to házel do krbu.</i> <i>On to hodil do krbu.</i>
	imp. perf.	<i>Dělal to rychle.</i> <i>Udělal to rychle.</i>
	imp. perf.	<i>Scházeli se v restauraci U Žižky.</i> <i>Sešli se v restauraci U Žižky.</i>
	imp. perf.	<i>Čekal na ni před kanceláří.</i> <i>Počkal na ni před kanceláří.</i>
	imp. perf.	<i>Využázel různé automobily.</i> <i>Vyvezli různé automobily.</i>
	imp. perf.	<i>Psal to anglicky.</i> <i>Napsal to anglicky.</i>
	imp. perf.	<i>Četl noviny během snídaně.</i> <i>Přečetl noviny během snídaně.</i>

II.	imperfective	perfective
1.	<i>Překládala to celý večer.</i>	<i>Přeložila to za hodinu.</i>
2.	<i>Učil se německy několik let.</i>	<i>Naučil se to během týdne.</i>
3.	<i>Seznamoval se s novou technologií.</i>	<i>Seznámil se s panem Brownem na večírku.</i>
4.	<i>Rodiče ho nutili, aby se oženil, ale on to neudělal.</i>	<i>Rodiče ho přinutili, aby se oženil.</i>

5. <i>Rád chytal ryby.</i>	<i>Chytal dvě velké ryby.</i>
6. <i>On právě házel nějaké dopisy do krbu.</i>	<i>Hodil ten dopis do krbu.</i>
7. <i>Dělal to pořád stejně.</i>	<i>Udělal to hned.</i>
8. <i>Scházeli se celý rok.</i>	<i>Sešli se okamžitě.</i>
9. <i>Čekal celý večer.</i>	<i>Počkal, až přišla.</i>
10. <i>Vyváželi automobily do celé Evropy.</i>	<i>Vyvezli už milión aut.</i>
11. <i>Psal dobře česky i anglicky.</i>	<i>Napsal několik románů.</i>
12. <i>Četl ten román několik měsíců.</i>	<i>Přečetl to za jeden večer.</i>

III. Compare the following sets of sentences in the past tense, paying attention to the change in meaning of the conjunction **když**:

_____	=	imperfective verb (continuous action)
●	=	perfective verb (finished action)

A:

1. <i>Když snídal,</i>	<i>zvonil telefon.</i>
2. <i>Když psal dopis česky,</i>	<i>opravoval v něm chyby.</i>
3. <i>Když končila válka,</i>	<i>vznikala první republika.</i>
4. <i>Když se vracel domů,</i>	<i>začínalo pršet.</i>
5. <i>Když přijízděl k Praze,</i>	<i>viděl Hradčany.</i>
6. <i>Když četl ten román,</i>	<i>vzpomínal na Peking.</i>
7. <i>Když jsme obědvali,</i>	<i>povídali jsme si.</i>
8. <i>Když se stěhoval,</i>	<i>prodával nějaký nábytek.</i>
9. <i>Když opravoval auto,</i>	<i>sháněl další součástky.</i>
10. <i>Když překládal tu knihu,</i>	<i>studoval historické materiály.</i>

B:

1. <i>Když snídal,</i>	<i>zazvonil telefon.</i>
2. <i>Když psal dopis,</i>	<i>opravil v něm chyby.</i>
3. <i>Když končila válka,</i>	<i>vznikla první republika.</i>
4. <i>Když se vracel domů,</i>	<i>začalo pršet.</i>
5. <i>Když přijízděl k Praze,</i>	<i>uviděl Hradčany.</i>
6. <i>Když četl ten román,</i>	<i>vzpomněl si na Peking.</i>
7. <i>Když jsme obědvali,</i>	<i>popovídali jsme si.</i>
8. <i>Když se stěhoval,</i>	<i>prodal nějaký nábytek.</i>
9. <i>Když opravoval auto,</i>	<i>sehnal další součástky.</i>
10. <i>Když překládal tu knihu,</i>	<i>prostudoval další historické materiály.</i>

C:

-
1. <i>Když posnídal,</i>	<i>zvonil telefon.</i>
2. <i>Když napsal dopis,</i>	<i>opravoval v něm chyby.</i>
3. <i>Když skončila válka,</i>	<i>vznikala první republika.</i>
4. <i>Když se vrátil domů,</i>	<i>začínalo pršet.</i>
5. <i>Když přijel k Praze,</i>	<i>viděl Hradčany.</i>
6. <i>Když přečetl ten román,</i>	<i>vzpomínal na Peking.</i>
7. <i>Když jsme poobědvali,</i>	<i>povídali jsme si.</i>
8. <i>Když se odstěhoval,</i>	<i>prodával nějaký nábytek.</i>
9. <i>Když opravil auto,</i>	<i>sháněl další součástky.</i>
10. <i>Když přeložil tu knihu,</i>	<i>studoval další historické materiály.</i>
-

D:

1. <i>Když posnídal,</i>	<i>zazvonil telefon.</i>
2. <i>Když napsal dopis,</i>	<i>opravil v něm chyby.</i>
3. <i>Když skončila válka,</i>	<i>vznikla první republika.</i>
4. <i>Když se vrátil domů,</i>	<i>začalo pršet.</i>
5. <i>Když přijel k Praze,</i>	<i>uviděl Hradčany.</i>
6. <i>Když přečetl ten román,</i>	<i>vzpomněl si na Peking.</i>
7. <i>Když jsme poobědvali,</i>	<i>popovídali jsme si.</i>
8. <i>Když se odstěhoval,</i>	<i>prodal nějaký nábytek.</i>
9. <i>Když opravil auto,</i>	<i>sehnal další součástky.</i>
10. <i>Když přeložil tu knihu,</i>	<i>prostudoval další historické materiály.</i>
-

6.b GRAMMAR NOTE II

Verbal aspect

In lesson 6, pp. 19 - 20, some information concerning verbal aspect in Czech was presented.

6.b.1 Most verbs in Czech function as two closely-related pairs which are called imperfective and perfective. Here are some that you have met:

imperfective	-	perfective
<i>psát</i>	-	<i>napsat</i>
<i>dělat</i>	-	<i>udělat</i>
<i>čist</i>	-	<i>přečist</i>
<i>kupovat</i>	-	<i>koupit</i>

The imperfective aspect emphasizes an unfinished action - the process itself as well as its duration or reoccurrence, without any reference to its beginning or end. Graphically an imperfective action may be represented this way:

durative action _____

repetitive action — — — —

These verbs function in all tenses, i.e., in the past, present and, with "**budu**" future tense.

6.b.2 Identifying aspect

Imperfective verbs are often accompanied by an adverb indicating some duration (a long time, for 2 hours, etc.) or a repetitive action (always, often, seldom).

Čekal dlohu.

He was waiting a long time.

(duration = imp.)

Často tam chodil.

He often went there.

(repeated action = imp.)

6.b.3 The perfective aspect denotes a single completed action with a beginning and an end. Graphically these verbs can be represented by a point (•). They can be used only in the past and the future tenses since a completed action can't be realized in the present.

Examples of the use of perfective and imperfective verbs are illustrated in Structure Awareness II, pp. 24 - 27.

The aspect of a verb can sometimes be recognized by its form:

- a. Most verbs ending in **-ovat** and without any prefix are usually imperfective, e.g.:

pracovat, studovat, kupovat etc.

- b. Most of the verbs ending in **-nout** are perfective, e.g.:

proběhnout, vytáhnout, kopnout etc.

- c. Some perfective verbs differ from the imperfective only in having a prefix:

imperfective	perfective
<i>dělat</i>	- <i>udělat</i>
<i>psát</i>	- <i>napsat</i>
<i>pít</i>	- <i>vypít</i>
<i>platit</i>	- <i>zaplatit</i>

- d. In some verbs the imperfective is distinguished from the perfective by differences in the stem or in the suffix or both.

imperfective	perfective
dávat	- dát
kupovat	- koupit
obsazovat	- obsadit
sedět	- sednout si

- e. A few perfective verbs are derived from an entirely different stem.

imperfective	perfective	
brát	vzít	(to take)
klást	položit	(to put)
bát se	leknout se	(to get scared)

- f. There are some verbs which are imperfective only, e.g.:

Být (to be), **žít** (to live), **mít** (to have), modal verbs, and basic verbs of motion **jít** (to go on foot), **jet** (to go by vehicle), **letět** (to fly) etc. A more complete list can be found on p. 45 in the Supplement.

- g. On the other hand, some verbs have the perfective aspect only.

nadchnout se	(to get enthusiastic)
zahlédnout	(to catch a glimpse)

- h. The following verbs are both perfective and imperfective.

věnovat	(to dedicate)
obětovat	(to sacrifice)
hodit se	(to fit)

- i. Since the usage of aspect verb pairs is really very complicated, it can't be mastered simply by the application of "rules". The best approach is to learn by observing, asking your teacher or consulting a good dictionary.

6.c Tryout

- 6.c.1 Fill in the blanks with the appropriate perfective or imperfective verbs in parentheses.

1. *Prosím vás, mohl byste mi _____ (opravovat - opravit) tento anglický dopis?*

2. V koupelně netekla teplá voda a tak jsem to hned _____
(oznamovat - oznámit) (já) recepčnímu.
3. Na večírku jsem _____ (pit - vypít) jen dvě nebo tři piva.
4. Včera jsme si _____ (kupovat - kupit) nový televizor.
5. Oni mi _____ (měnit - vyměnit) karburátor, ten starý nefungoval.
6. A co si _____ (dát - dávat) dnes vy? Vepřové nebo hovězí?
7. Nemusíte to _____ (platit - zaplatit), já už jsem to všechno (platit - zaplatit).
8. Přišla pozdě, protože _____ (přestoupit - přestupovat) na špatné stanici.
9. Už jsem pro vás ty adresy _____ (připravovat - připravit), pane konzule.
10. Já jsem _____ (psát - napsat) už několik dopisů.
11. Na večírku _____ (podat - podávat) (oni) jen české speciality.
12. Raději se _____ (ptát - zeptat) (my) našeho vedoucího, ten to bude vědět.
13. Nebudu tady několik dní, _____ (vracet se - vrátit se) až příští týden.
14. Během svého pobytu v Československu pan Grey _____ (znal - poznal) řadu umělců.
15. Dosud jsme se _____ (učit - naučit) více než tisíc českých slov.
16. Včera měl hodně práce a proto se _____ (vrátit - vracet) až v osm hodin večer.
17. Žili v Praze dlouho, ale vloni se _____ (stěhovat - odstěhovat) na Slovensko.
18. Slečno Veselá, už jste ten článek _____ (překládat - přeložit) do češtiny?
19. Československo _____ (vyvážet - vyvézt) nákladní auta a autobusy už před válkou.
20. Moje auto je ted' v pořádku, _____ (opravit - opravovat) (oni) mi ho velmi dobře.

6.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Did you catch the 8 o'clock train?

2. How often did you go to their cottage?

3. They could not repair it right away.

4. At what time does the restaurant open?

5. He usually parked behind the building.

6. Have they solved all the problems?

7. How many operas did Dvořák compose?

8. When did you meet them?

9. What kinds of cars does Czechoslovakia export?

10. When did you return from Japan?

11. This translation is very good. Who did it?

12. How long have you known him?

Sedmnáctá lekce

13. The secretary will make the reservations for us.

14. Who decided about that?

15. What have you lost?

16. What did you do last night?

17. What are you writing now?

18. When are you going to tell him?

19. How much money did you save last month?

20. How many letters do you get a day?

6.c.3 Fill in the correct forms of the verbs in parentheses.

Novákovi jsou naši dobrí přátelé a _____ (znát se - poznat se) s nimi už několik let. Často k nim _____ (jet - jezdit) na chatu. Jejich chata je na pěkném místě a Novákovi na ni _____ (šetřit - ušetřit) několik let, aby si ji mohli _____ (koupit - kupovat). Mají v ní moderní zařízení a i okolí chaty je velmi hezké. Nám se u nich na chatě opravdu velmi líbí.

Minulý týden nás zase _____ (zvát - pozvat) a protože jsou to velmi příjemní lidé, vždycky se na ně těšíme a rádi k nim jezdíme. S nimi si vždy pěkně _____ (povídат - popovídат) o tom, co jak nás tak i je zajímá. Naše děti jezdí také s námi a proto mají Novákovi jeden pokoj rezervovaný pro mne a manželku a druhý pro děti.

_____ (jet - vyjet) jsme v pátek po šesté hodině, abychom k ním
 (jet - přijet) co nejdříve. _____ (jezdit - jet)
 jsme svým autem, které je dost velké pro nás všechny. Máme ho více než dva roky
 a dosud jsme s ním nikdy neměli žádné problémy, až teď během cesty. Z ničeho
 nic začal motor _____ (vynechávat - vynechat) a auto se
 (zastavovat - zastavit). _____ (zkoušet - zkoušit)
 jsme ho několikrát _____ (startovat - nastartovat) a za chvíli
 motor zase _____ (chyitat - chytit). Nakonec jsme _____
 (jet - dojet) až na chatu. Tam nám _____ (pomáhat - pomoci) pan
 Novák.

_____ (znát - poznat) jednoho automechanika, který má chatu
 blízko nich. _____ (prosít - poprosit) ho, aby se na naše auto
 (dívat - podívat). Náhodou to nebylo nic vážného, jenom
 špatný kontakt v zapalování a náš nový známý to _____
 (opravovat - opravit) za několik minut. _____ (děkovat -
 poděkovat) jsem mu za jeho pomoc a on nám _____ (říkat - říci),
 že se na něj můžeme _____ (obracet - obrátit), kdykoliv budeme
 něco potřebovat. Nevím, co bychom _____ (dělat - udělat) bez
 něho. Asi bychom museli auto _____ (odvážet - odvézt) cí
 nějaké dilny.

Potom nám paní Nováková _____ (připravovat -
 připravit) dobrou večeři, grilované vepřové maso a k němu bramborový salát.
 Všichni jsme ji _____ (děkovat - poděkovat) za výborné jídlo,
 protože nám opravdu chutnalo. Když děti _____ (jít - odejít) do
 svého pokoje a my se o ně už nemuseli _____ (starat - postarat),
 pan Novák _____ (otevřít - otevřít) láhev dobrého vína a při
 ní jsme si _____ (povídат - popovídат) až dlouho do noci.

Activity 7: OVERHEARD CONVERSATION

- 7.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. _____ (Zajistit si - já) ubytování ve _____
 (váš hotel).
2. Na _____ (vaše jméno) tady nic _____.
 (nemít).
3. Tady máte _____. (kopie).
4. Pokoj číslo 418 s _____. (koupelna) a _____. (telefon).
5. _____ (Rezervace) dělal _____. (náš
 podnik).

Sedmnáctá lekce

6. Je to v _____ (pořádek), až na _____ (jedna) maličkost.
7. Místo _____ (on) budete mít pokoj 134 v _____ (první poschodi).
8. Recepční, který bral _____ (vaše objednávka), na to asi _____ (zapomenout).
9. _____ (Doufat - já), že ten pokoj je stejný, to _____ (znamenat), že má _____ (koupelna) a _____ (telefon).
10. Je to pěkný tichý pokoj na _____ (konec) _____ (chodba).

7.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. Prosím, paní _____ ?
2. A na které datum to _____ ?
3. Ode dneška. Od _____ .
4. To musí být _____ .
5. Vždyt' jste mi _____ .
6. Rezervaci dělal _____ .
7. To jste mi měla říci hned, že _____ .
8. Já jsem to hledal _____ .
9. To jsem ráda, že _____ .
10. Je to v pořádku, až _____ .
11. Bohužel, pokoj číslo 418 _____ .
12. A také bych prosil _____ .

7.c Answer the following questions on the dialogue.

1. Na jaké jméno si ta paní zajistila hotel?

2. *Od kterého dne měla rezervaci?*

3. *Jaký pokoj si zajistila?*

4. *Jaké potvrzení poslal hotel paní Schwarzové?*

5. *Kdo dělal rezervaci pro paní Schwarzovou?*

6. *Proč došlo k nedorozumění?*

7. *Pod kterým písmenem našel recepční nakonec její jméno?*

8. *Proč nemohla paní Schwarzová dostat pokoj číslo 418?*

9. *Ve kterém poschodí je její nový pokoj a jaké má číslo?*

10. *Jaký je ten pokoj?*

7.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. **What can you say about the origin of Czech family names?**

2. **Do Czechs have to carry their I.D.'s when traveling?**

3. **Was Mrs. Schwarcová traveling for pleasure or on business? Why do you think so?**

Activity 8: CONVERSATIONAL DRILL

- 8.a Your teacher will ask you questions concerning various items as well as people. Answer these questions in a positive or negative way, substituting nouns for pronouns.

(personal pronouns - **on, ona, ono, oni, ony, ona**)

Znáte _____ (pana Browna, slečnu Veselou, ty lidi, to muzeum etc.)? Týkalo se to ____? Mluvili jste s ____? Slyšel jste o ____? Rekl jste to ____?

- 8.b The teacher will ask you questions using the pronouns in various cases.

(personal pronouns - **já, ty, my, vy**)

Říkal vám to? Zná vás pan Procházka? Šlalom manželka s vámi?

- 8.c The teacher will ask you various questions containing verbs both in perf. and imp. aspects. Pay attention to the meaning the aspect form gives to the sentence.

(perfective and imperfective aspects)

Co jste často dělal? Co jste ještě neudělal? Co budete dělat zítra? Kdy to uděláte? Co děláte každý den?

- 8.d Now answer similar questions in a broader context.

(perfective and imperfective aspects with conjunctions **když, než, až**)

Co jste dělal, když jste koupval dům? Co jste dělal, když jste koupil dům? Co jste dělal, když jste odjízděl z Evropy? Co jste dělal, když jste odjel z Evropy?

Activity 9: SPEAKING ACTIVITY

Role - playing exercise.

- 9.a Call the receptionist and file the following complaints: The TV in your room doesn't work - the water is not hot enough - the sheets are not changed regularly - you did not get a morning call as requested - your room is very noisy and you want to change it - etc.
- 9.b Using the Narrative as a model, inform your teacher about traveling in the U. S.
- 9.c Describe unusual situations you ran into when traveling abroad.

Activity 10: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

10.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. <i>budoucí</i>	- <i>dobrý</i>
2. <i>drahý</i>	- <i>nějaký</i>
3. <i>málo</i>	- <i>zánikat</i>
4. <i>osobní</i>	- <i>jiný</i>
5. <i>složitý</i>	- <i>nikdy</i>
6. <i>špatný</i>	- <i>minulý</i>
7. <i>stejný</i>	- <i>nákladní</i>
8. <i>vždycky</i>	- <i>jednoduchý</i>
9. <i>vznikat</i>	- <i>hodně</i>
10. <i>zádný</i>	- <i>levný</i>
-

10.b Translate the following sentences in which the same verb occurs in a variety of contexts.

dělat* - *udělat

What are you doing?

When did you do it?

You have to do it this way.

Where is he employed?

That worries me.

What are you doing tonight?

I have nothing to do.

What are you here for?

How much is it?

Don't crack (make) jokes.

Make only ten copies.

I took a lot of pictures there.

What am I to do?

Sedmnáctá lekce

That medicine will do you good.

That gives us trouble.

Do as you like.

myslet (si)

What do you think about him?

They often think of their parents.

I don't think so.

We thought we might go there too.

I think so.

What do you mean by that?

Don't think that it's easy.

I think that everything is O.K.

He thought about himself only.

They think so too.

mit (se)

How are you?

I am very busy.

He is worried.

He doesn't have anything to do.

Do you have time tomorrow?

Do you have enough money?

He keeps five horses at his farm.

His hair was gray.

She was wearing a black dress.

Who taught you Czech?

Did you take Latin in high school?

Are you hungry?

What is his temperature?

They are right.

He is on duty tonight.

You are in luck today.

Are you thirsty?

It is like this, Mr. Novosad.

Here is your change, sir.

I don't have any money on me.

She is married to a diplomat.

You should see the movie too.

She was supposed to come at 10.

We had a very good time there.

They are well-off.

omluvit (se) - omouvat (se)

I have to excuse myself. I have to leave.

You don't have to apologize.

Excuse me please, I didn't understand.

I have to apologize for my children.

I didn't go there, but I excused myself.

Can you excuse my son for not coming to school yesterday?

- 10.c Substitute the underlined words and phrases with other words which carry the same meaning, changing grammatical structure where necessary.

Pan Smith už byl několikrát na služební cestě na Slovensku, ale jeho paní tam ještě nebyla a ráda by se tam podívala. Proto se Smithovi rozhodli, že si tam na několik dní zajedou. Paní Smithová chtěla vidět hlavně Vysoké Tatry a pan Smith s tím souhlasil. Udělali si rezervaci v hotelu Tatra v Popradu, odkud je blízko do všech nejznámějších středisek v Tatrách. Jeli tam rychlikem, aby také poznali, jak se cestuje v Československu vlakem. Cesta vlakem se jim líbila a viděli řadu měst a míst, která ještě nenavštívili.

Po příchodu do hotelu pan Smith vyplnil hotelovou přihlášku a odpověděl na několik dotazů recepční. Pokud se týkalo jejich ubytování, tentokrát nedošlo k žádnému omylu a nikdo se tentokrát také nespletl.

Měli tam pěkný pokoj, ze kterého viděli na hory a zařízení pokoje bylo moderní a pohodlné a proto jim ubytování vyhovovalo. V restauraci hotelu vařili dobré, ale manželé Smithovi tam jenom chodili na snídaně a občas také na večeři. Oběd si dali vždycky v nějaké restauraci v místě, které právě navštívili.

Když byli na cestě domů, paní Smithová litovala, že tam nevezali také svého syna a dceru.

VOCABULARY LIST

<i>autobusový</i>	- bus (adj.)
<i>automobil m.</i>	- automobile
<i>automobilismus m.</i>	- motoring
<i>benzínový</i>	- gas (adj.)
<i>cestování n.</i>	- traveling
<i>čerpadlo n.</i>	- pump
<i>chyba f.</i>	- mistake
<i>dnešek m.</i>	- today's day
<i>dohlédnout (II - perf.)</i>	- to see to something
<i>dovolený</i>	- permitted (adj.)
<i>doprava f.</i>	- transportation
<i>drahý</i>	- expensive
<i>hustý</i>	- heavy, dense
<i>jinde</i>	- elsewhere
<i>jízdné n. (adj.)</i>	- fare
<i>komplikace f.</i>	- complication
<i>letáček m.</i>	- leaflet, brochure
<i>levný</i>	- inexpensive
<i>litr m.</i>	- liter
<i>maximální</i>	- maximum (adj.)
<i>motorista m.</i>	- motorist
<i>mytí n.</i>	- wash-up
<i>náhradní</i>	- spare (adj.)
<i>nechat (si) (I - perf.)</i>	- to keep
<i>nejběžnější</i>	- the most frequent
<i>objednávka f.</i>	- order, booking
<i>očekávat (I - imp.)</i>	- to expect
<i>omluvit se (III - perf.)</i>	- to apologize
<i>omyl m.</i>	- error, mistake
<i>platit (III - imp.)</i>	- to pay
<i>pochopení n.</i>	- understanding
<i>počkat (I - perf.)</i>	- to wait
<i>politováníhodný</i>	- regrettable
<i>potvrdit (III - perf.)</i>	- to confirm
<i>prakticky</i>	- practically, actually
<i>překážka f.</i>	- obstacle
<i>pumпа f.</i>	- pump, gas station
<i>rozvinout se (II - perf.)</i>	- to develop
<i>rychlosť f.</i>	- speed
<i>směnárna f.</i>	- exchange office
<i>směrnice f.</i>	- regulation
<i>současný</i>	- contemporary
<i>splést se (II - perf.)</i>	- to make a mistake
<i>spojit (III - perf.)</i>	- to connect
<i>spojoval (II - imp.)</i>	- to connect
<i>spotřeba f.</i>	- consumption
<i>strpení n.</i>	- patience
<i>špatný</i>	- wrong
<i>takový</i>	- such, like this
<i>tradice f.</i>	- tradition
<i>trat' f.</i>	- track, line
<i>uklidnit se (III - perf.)</i>	- to relax, to take it easy

Sedmnáctá lekce

úplně

- completely

vina *f.*

- fault

vyplnit (*III - perf.*)

- to fill out

vyrábět (*III - imperf.*)

- to produce, to make

vysoký

- high

vývážet (*III - imp.*)

- to export

vždyť'

- well, still

vzhledem k tomu

- owing to the fact

zapsat (*II - perf.*)

- to write down

zavazadlo *n.*

- bag, baggage

zítřek *m.*

- tomorrow's day

zřízenec *m.*

- bellboy

zelezniční

- railroad (adj.)

SUPPLEMENT

Aspect pairs:

imperfective	-	perfective
<i>brát</i>	-	<i>vzít</i>
<i>brzdit</i>	-	<i>zabrzdit</i>
<i>čekat</i>	-	<i>počkat</i>
<i>čist</i>	-	<i>přečist</i>
<i>dávat</i>	-	<i>dát</i>
<i>děkovat</i>	-	<i>poděkovat</i>
<i>dělat</i>	-	<i>udělat</i>
<i>dělit</i>	-	<i>rozdělit</i>
<i>dívat se</i>	-	<i>podívat se</i>
<i>dostávat (se)</i>	-	<i>dostat (se)</i>
<i>házet</i>	-	<i>hodit</i>
<i>hlásit</i>	-	<i>ohlásit</i>
<i>hlásit se</i>	-	<i>přihlásit se</i>
<i>hledat</i>	-	<i>vyhledat</i>
<i>chytat</i>	-	<i>chytit</i>
<i>jist</i>	-	<i>snist</i>
<i>kontrolovat</i>	-	<i>zkontrolovat</i>
<i>kupovat</i>	-	<i>koupit</i>
<i>měnit</i>	-	<i>vyměnit</i>
<i>mizet</i>	-	<i>zmizet</i>
<i>montovat</i>	-	<i>vymontovat</i>
<i>mrzet</i>	-	<i>zamrzet</i>
<i>mýlit se</i>	-	<i>zmýlit se</i>
<i>myslet (si)</i>	-	<i>pomyslet (si)</i>
<i>nacházet</i>	-	<i>najít</i>
<i>navrhovat</i>	-	<i>navrhnut</i>
<i>nést</i>	-	<i>přinést</i>
<i>ničit</i>	-	<i>zničit</i>
<i>nutit</i>	-	<i>přinutit</i>
<i>obědват</i>	-	<i>poobědват</i>
<i>obnovovat</i>	-	<i>obnovit</i>
<i>obracet (se)</i>	-	<i>obrátit (se)</i>
<i>obsazovat</i>	-	<i>obsadit</i>
<i>omlouvat (se)</i>	-	<i>omluvit (se)</i>
<i>opravovat</i>	-	<i>opravit</i>
<i>otevřít</i>	-	<i>otevřít</i>
<i>oznamovat</i>	-	<i>oznámit</i>
<i>pamatovat si</i>	-	<i>zapamatovat si</i>
<i>parkovat</i>	-	<i>zaparkovat</i>
<i>pít</i>	-	<i>vypít</i>
<i>platit</i>	-	<i>zaplatit</i>
<i>plést se</i>	-	<i>splést se</i>
<i>podávat</i>	-	<i>podat</i>
<i>pokusit se</i>	-	<i>pokusit se</i>

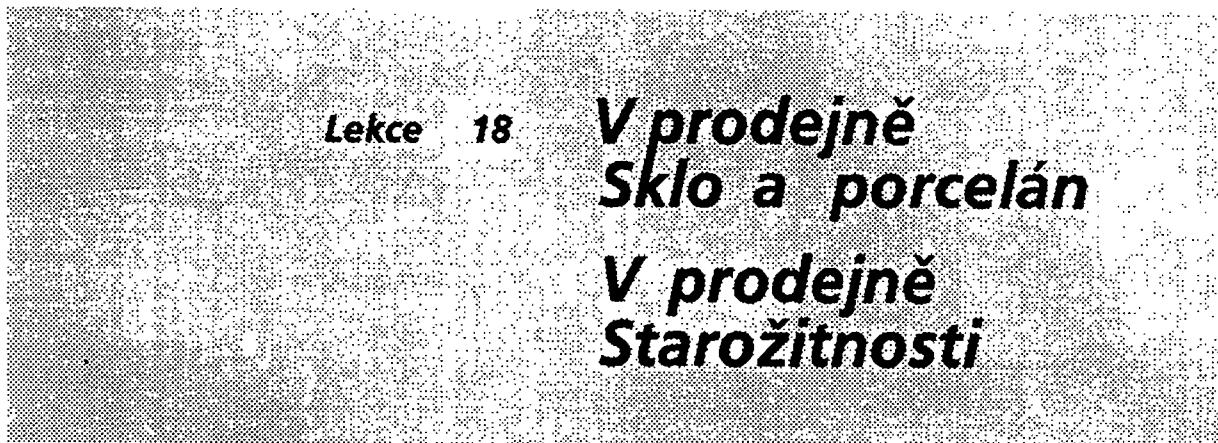
Sedmnáctá lekce

pomáhat	-	pomoci
potvrzovat	-	potvrdit
pouštět	-	puštit
používat	-	použít
povídат si	-	popovídат si
probíhat	-	proběhnout
prodávat	-	prodat
prosit	-	poprosit
provádět	-	provést
překládat	-	přeložit
přestupovat	-	přestoupit
přikládat	-	přiložit
připravovat	-	připravit
psát	-	napsat
ptát se	-	zeptat se
říkat	-	říci
rodit se	-	narodit se
rozhodovat se	-	rozhodnout se
rozumět	-	porozumět
rozvíjet se	-	rozvinout se
rušit	-	zrušit
řešit	-	vyřešit
scházet se	-	sejít se
seřizovat	-	seřídit
šetřit	-	ušetřit
seznamovat (se)	-	seznámit (se)
shánět	-	sehnat
skládat	-	složit
slibovat	-	slíbit
slyšet	-	uslyšet
spojoval	-	spojit
starat se	-	postarat se
startovat	-	nastartovat
stávat se	-	stát se
stěhovat (se)	-	odstěhovat (se)
telefonovat	-	zatelefonovat
trávit	-	ztrávit
tvořit	-	vytvorit
účastnit se	-	zúčastnit se
učit (se)	-	naučit (se)
uhýbat	-	uhnout
ukazovat	-	ukázat
umírat	-	umřít
uzavírat	-	uzavřít
večeřet	-	povečeřet
vézt	-	zavézt
vidět	-	uvidět
vítat	-	uvítat
volat	-	zavolat
vracet (se)	-	vrátit (se)

<i>vyhovovat</i>	-	<i>vyhovět</i>
<i>ynechávat</i>	-	<i>ynechat</i>
<i>vyplňovat</i>	-	<i>vyplnit</i>
<i>vyrábět</i>	-	<i>vyrobit</i>
<i>vyvážet</i>	-	<i>vyvézt</i>
<i>vyzvedávat</i>	-	<i>vyzvednout</i>
<i>vznikat</i>	-	<i>vzniknout</i>
<i>vzpomínat (si)</i>	-	<i>vzpomenout (si)</i>
<i>začínat</i>	-	<i>začít</i>
<i>zahýbat</i>	-	<i>zahnout</i>
<i>zajišťovat</i>	-	<i>zajistit</i>
<i>zamlouvat</i>	-	<i>zamluvit</i>
<i>zařizovat</i>	-	<i>zařídit</i>
<i>zastavovat</i>	-	<i>zastavit</i>
<i>zavírat</i>	-	<i>zavřít</i>
<i>zdravit</i>	-	<i>pozdravit</i>
<i>zkoušet</i>	-	<i>zkusit</i>
<i>znát</i>	-	<i>poznat</i>
<i>znít</i>	-	<i>zaznít</i>
<i>ztrájet</i>	-	<i>ztratit</i>
<i>zůstávat</i>	-	<i>zůstat</i>
<i>zvát</i>	-	<i>pozvat</i>
<i>zvonit</i>	-	<i>zazvonit</i>

imperfective only:

existovat
hraničit
chtít
ležet
moci
muset
obtěžovat
pokutovat
pracovat
přát si
smět
spěchat
stát
stravovat se
studovat
těšit se
trvat
týkat se
vadit
vědět
vypadat
záležet
žít

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to do some shopping, to choose, buy and pay for a particular item of interest.
2. To be able to get information about other stores and what they sell, as well as to get necessary receipts for customs.

GRAMMAR GOALS:

1. Comparison of adjectives.
2. Verbal prefixes.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Tape with overheard conversation.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Koho hledá paní Valešová?*
2. *Co prodává pan Macháček?*
3. *Kde se o tom paní Valešová dověděla?*
4. *Komu chce paní Valešová ten servis koupit?*
5. *Pro kolik osob je ten servis?*
6. *O jaký porcelán se jedná?*
7. *Jaké barvy je ten servis?*
8. *V jakém je stavu?*
9. *Který kus servisu je trochu poškozen?*
10. *Kolik šálků na kávu je v servise?*
11. *Od koho má pan Macháček ten servis?*
12. *Kdo by mohl vědět, jak je ten servis starý?*
13. *Jakou značku má ten servis?*
14. *Jakou cenu navrhuje pan Macháček?*
15. *Jaká byla cena v inzerátě?*

Activity 2: TASK CONSIDERATION

While you may not need to shop for many things in Prague, you may be interested in looking at or acquiring antiques. Cut glass, china and furniture are types of antiques that people often look for there. Consider the things you might want to ask and the comments by a salesperson that you might want to respond to in an antique shop. Price, of course (and possibilities of discount), age, and authenticity are points you will likely be raising. There is also the question of making a deposit to hold an item, of shipping and whatever paperwork is needed for export.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Prodavač: **Čím vám mohu posloužit, prosím?**

Brownová: **Chtěla bych nějakou pěknou broušenou vázu. Máte nějaké?**

Prodavač: **Ano, měli bychom tady několik druhů váziček. Chtěla byste nějakou menší nebo větší?**

Brownová: **Myslim, že raději větší.**

Prodavač: **Co byste řekla této váze? Má pěkný tvar, že? A tato menší, podle mého názoru, má ještě jemnější brus. Proto je také dražší.**

Brownová: **A kolik stojí?**

Prodavač: **450 Kčs a ta druhá je o 70 Kčs levnější.**

Brownová: **Vezmu si tu dražší. Můžete mi ji zabalit, prosím vás?**

Prodavač: **Samozřejmě, paní. Máte ještě nějaké přání?**

Brownová: **Už dlouho sháním kávové šálky s cibulovým vzorem. Nemám na ně asi štěstí.**

Prodavač: **Bohužel, ted' nemáme na skladě vůbec nic.**

Brownová: **A kdy dostanete další zboží? Kdy bych se mohla zase přijít zeptat? //**

Prodavač: **Příští týden. A snad má přijít i nějaká cibulka. Stavte se tak koncem týdne.**

Brownová: **A mohl byste mi, prosím vás, něco dát stranou? Může to být i něco jiného, třeba kompotové misky, cokoliv z cibulky.**

Prodavač: **Bohužel, paní, to my nesmíme. A navíc, my nikdy nevíme, co opravdu dostaneme.**

Brownová: **To je škoda. A můžete mi doporučit nějakou jinou prodejnu?**

Prodavač: **V Olomoucké ulici je jedna velká prodejna, která se specializuje jen na broušené sklo a ta má mnohem širší sortiment než my.**

Brownová: **Ale já mám zájem především o porcelán, hlavně o tu cibulku.**

Prodavač: **Tak to potom jedině v Tuzexu. Tam mají cibulku vždycky, dokonce celé servisy. Výběr je tam podstatně větší, protože tam prodávají jen za bony nebo západní valuty.**

Brownová: **Děkuji vám za radu. Určitě tam zajdu.**

Osmnáctá lekce

Prodavač: **Tam určitě něco seženete. A kdybyste měla zájem o uměleckou keramiku, tak v prodejně Dílo otevřeli prodejní výstavu, kde jsou díla našich nejznámějších keramiků. Ale ceny jsou tam dost vysoké. To víte, jsou to umělecká díla, originály.**

Brownová: **Jste velmi laskav, pane. Při nejbližší příležitosti se tam stavím. Tak tedy platím jen tu vázu.**

Prodavač: **To bude 450 Kčs. Tady je 50 Kčs zpátky a vaše stvrzenka. Děkuji vám, paní, a nashledanou.**

Assistant: **WHAT CAN I DO FOR YOU?**

Mrs. Brown: **I WOULD LIKE A NICE CRYSTAL VASE. DO YOU HAVE ANY?**

Assistant: **YES, WE HAVE SEVERAL KINDS OF VASES. WOULD YOU LIKE A SMALLER OR A BIGGER ONE?**

Mrs. Brown: **I THINK I'D RATHER HAVE A BIGGER ONE.**

Assistant: **WHAT WOULD YOU SAY TO THIS VASE? IT HAS A NICE SHAPE, HASN'T IT? AND THE SMALLER ONE, IN MY OPINION, HAS AN EVEN FINER CUT. THEREFORE IT'S MORE EXPENSIVE.**

Mrs. Brown: **AND HOW MUCH IS IT?**

Assistant: **450 CROWNS, AND THE OTHER ONE IS 70 CROWNS LESS.**

Mrs. Brown: **I'LL TAKE THE MORE EXPENSIVE ONE. CAN YOU WRAP IT UP FOR ME, PLEASE?**

Assistant: **CERTAINLY, MADAM. WOULD YOU LIKE SOMETHING ELSE?**

Mrs. Brown: **FOR A LONG TIME I'VE BEEN HUNTING FOR COFFEE CUPS WITH THE CARLSBAD ONION PATTERN. I HAVEN'T HAD MUCH LUCK WITH THEM.**

Assistant: **UNFORTUNATELY, WE DON'T HAVE ANY AT ALL IN STOCK RIGHT NOW.**

Mrs. Brown: **AND WHEN ARE YOU EXPECTING MORE STOCK? WHEN COULD I COME AND ASK ABOUT IT AGAIN?**

Assistant: **NEXT WEEK. AND SOME ONION PATTERN MAY ALSO COME IN. DROP IN TOWARDS THE END OF THE WEEK.**

Mrs. Brown: **AND COULD YOU PLEASE SET IT ASIDE FOR ME? IT COULD BE SOMETHING ELSE, MAYBE COMPOTE DISHES, ANYTHING IN THE ONION PATTERN.**

Assistant: **I'M SORRY, MADAM, WE ARE NOT ALLOWED TO DO SO. AND, MOREOVER, WE NEVER KNOW WHAT WE'LL REALLY GET.**

Mrs. Brown: THAT'S TOO BAD. AND CAN YOU RECOMMEND ANOTHER STORE?

Assistant: ON OLOMOUCKÁ STREET THERE IS A BIG STORE WHICH SPECIALIZES IN CRYSTAL AND IT HAS A MUCH WIDER ASSORTMENT THAN WE DO.

Mrs. Brown: BUT MY MAIN INTEREST IS IN CHINA, ESPECIALLY IN THE ONION PATTERN.

Assistant: WELL, THEN ONLY IN THE TUZEX STORE. THEY ALWAYS HAVE THE ONION PATTERN THERE, EVEN COMPLETE SETS. THE ASSORTMENT THERE IS MUCH LARGER SINCE THEY SELL ONLY FOR TUZEX COUPONS OR WESTERN CURRENCY.

Mrs. Brown: THANK YOU FOR THE ADVICE. I'LL DEFINITELY GO THERE.

Assistant: YOU ARE SURE TO GET SOMETHING THERE. AND IF YOU'RE INTERESTED IN CERAMIC WORKS OF ART, THEN IN THE "DÍLO" STORE THEY ARE HAVING AN EXHIBITION AND SALE WITH WORKS BY OUR BEST-KNOWN CERAMIC ARTISTS. BUT THE PRICES THERE ARE RATHER HIGH. THEY ARE PIECES OF ART, ORIGINALS, YOU KNOW.

Mrs. Brown: YOU ARE VERY KIND. I'LL BE SURE TO DROP IN THERE NEXT TIME. WELL, I'LL BE PAYING ONLY FOR THE VASE THEN.

Assistant: IT'S 450 CROWNS. AND HERE IS YOUR CHANGE, 50 CROWNS AND YOUR RECEIPT. THANK YOU, MADAM, AND GOODBYE.

3.a **What Did They Say?**

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Jakou vázu si chce koupit paní Brownová?*
2. *Kolik druhů váziček mají v obchodě?*
3. *Která vázička má jemnější brus?*
4. *Kolik ta váza stojí?*
5. *O kolik korun je ta druhá levnější?*
6. *Co shání paní Brownová už delší dobu?*
7. *Kdy dostanou v prodejně další zboží?*
8. *Kdy se může paní Brownová přijít zeptat?*
9. *Proč jí prodavač nemůže dát něco stranou?*
10. *Kterou prodejnu jí doporučuje?*

11. *Na co se ta prodejna specializuje?*
12. *Jaký sortiment má ta prodejna?*
13. *O co se paní Brownová zajímá především?*
14. *Kde mají vždycky porcelán s cibulovým vzorem?*
15. *Jaký mají v Tuzexu výběr?*
16. *Za jaké valuty tam prodávají?*
17. *Kde otevřeli prodejní výstavu umělecké keramiky?*
18. *Jaká díla jsou na výstavě?*
19. *Jaké jsou tam ceny?*
20. *Kdy se paní Brownová staví v prodejně Dílo?*

3.b Work with the Dialogue (1)

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- P: Čím vám ____ u posloužit, _____ im?
- B: _____ la bych nějakou pěknou _____ ou ____ u. Máte nějaké?
- P: Ano, ___ li bychom tady několik ____ ú váziček. _____ la byste nějakou ____ i nebo ____ i?
- B: _____ ím, že raději ____ i.
- P: Co byste ____ la této váze? Má ____ ý tvar, že? A tato ____ i, podle ____ ého ____ u, má ještě ____ i brus. Proto je také ____ i.
- B: A kolik ____ i?
- P: 450 Kčs a ta druhá je o 70 Kčs ____ i.
- B: Vezmu si tu ____ i. ____ ete mi ji zabalit, ____ im vás?
- P: Samozřejmě, paní. ____ áte ještě nějaké ____ i?
- B: Už dlouho ____ ím kávové ____ y s ____ ým ____ m. Nemám na ně asi ____ i.
- P: Bohužel, ted' nemáme na ____ é vůbec nic.

B: A kdy _____ete další ____í? Kdy bych se ___la zase přijít zeptat?

P: ____í týden. A snad __á přijít i nějaká cibulka. _____te se tak _____em _____e.

B: A mohl byste mi, ____im vás, dát něco _____ou? Může to být i něco ____ého, třeba _____é ____y, cokoliv z _____y.

P: Bohužel, paní, to my _____ime. A navíc, my nikdy _____ime, co opravdu _____eme.

B: To je škoda. A _____ete mi doporučit _____ou ____ou _____u?

P: V _____é ____i je jedna velká prodejna, která se _____e jen na _____é sklo a ta má mnohem _____i sortiment než my.

B: Ale já __ám zájem především o porcelán, hlavně o tu _____u.

P: Tak to potom jedině v ____u. Tam ___ají _____u vždycky, dokonce celé ____y. Výběr je tam podstatně ____í, protože tam _____ají jen za ____y nebo za západní ____y.

B: _____i vám za ____u. Určitě tam _____u.

P: Tam určitě něco _____ete. A kdybyste ___la zájem o _____ou _____u, tak v _____é Dílo otevřeli _____í _____u, kde jsou ____a našich _____ich _____ů. Ale ____y jsou tam dost ____é. To víte, jsou to _____á ____a, _____y.

B: Jste velmi laskav, ____e. Při _____í _____i se tam _____ím. Tak tedy _____ím jen tu ____u.

P: To bude 450 Kčs. Tady je 50 Kčs zpátky a vaše stvrzenka. _____i vám, ____i, a nashledanou.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.a.1, try to fill in the missing endings.

P: Č__ v__ moh_ posloužit, pros_?

B: Chtěla by__ nějak__ pěkn__ broušen__ váz_. M__ nějak_?

P: Ano, měli by____ tady několik druh_ váziček. Chtěla by__ nějak__ menš_ nebo větš_?

B: Mysl_, že raději větš_.

- P: Co by_ _ _ řekla této váz_? Má pěkn_ tvar , že? A tato menš_ , podle m_ _ _ názor_ , m_ ještě jemnějš_ brus. Proto je také dražš_.
- B: A kolik stoj_?
- P: 450 Kčs a t_ druh_ je o 70 Kčs levnějš_.
- B: Vezm_ si t_ dražš_. Můž_ _ _ mi ji zabalit, pros_ _ v_ _?
- P: Samozřejmě, pan_. M_ _ _ ještě nějak_ přán_?
- B: Už dlouho shán_ _ kávov_ šálk_ s cibulov_ vzor_ _ . Nem_ _ na ně asi štěst_.
- P: Bohužel, ted' nem_ _ _ na sklad_ vůbec nic.
- B: A kdy dostan_ _ _ dalš_ zbož_? Kdy by_ _ se mohla zase přijít zeptat?
- P: Příšt_ týden. A snad m_ přijít i nějak_ cibulk_. Stavte se tak konc_ _ týdn_.
- B: A mohl by_ _ _ mi, pros_ _ vás, dát něco stran_ _ ? Můž_ to být i něco jin_ _ _ , třeba kompotov_ misk_ , cokoliv z cibulk_.
- P: Bohužel, pan_ , to my nesm_ _ _ . A navíc, my nikdy nev_ _ _ , co opravdu dostan_ _ _ .
- B: To je škoda. A můž_ _ _ mi doporučit nějak_ jin_ _ prodejn_?
- P: V Olomouck_ ulic_ je jedn_ velk_ prodejn_ , kter_ se specializuj_ jen na broušen_ skl_ a t_ m_ mnohem širš_ sortiment než my.
- B: Ale já m_ zájem především o porcelán, hlavně o t_ cibulk_.
- P: Tak to potom jedině v Tuzex_. Tam m_ _ _ cibulk_ vždycky, dokonce cel_ servis_. Výběr je tam podstatně větš_ , protože tam prodáv_ _ _ jen za bon_ nebo za západn_ valut_.
- B: Děkuj_ v_ _ za rad_. Určitě tam zajd_.
- P: Tam určitě něco sežen_ _ _ . A kdyby_ _ _ měla zájem o uměleck_ keramik_ , tak v prodejn_ Dílo otevřel_ prodejn_ výstav_ , kde jsou díl_ naš_ _ _ nejznámějš_ keramik_ . Ale cen_ jsou tam dost vysok_. To v_ _ _ , jsou to uměleck_ díl_ , originál_.
- B: Jste velmi laskav, pan_. Při nejbližš_ příležitost_ se tam stav_ _ . Tak tedy plat_ _ jen t_ váz_.
- P: To bud_ 450 Kčs. Tady je 50 Kčs zpátky a vaš_ stvrzenk_. Děkuj_ v_ _ , pan_ , a nashledan_ _ .

NOTES

Podle mého názoru.	-	In my opinion.
Kolik stojí?	-	How much is it?
Nemám na ně asi štěstí.	-	I haven't had much luck with them.
To je škoda.	-	That's too bad.
Mám především zájem o porcelán.	-	My main interest is in china.
Při nejbližší příležitosti.	-	At my next opportunity.

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

positive:	A	B	C
	<i>Ona je (není)</i> <i>On je (není)</i> <i>Ta kniha je (není)</i>	<i>tak</i> <i>známý slavný zajímavý oblíbený starý mladý velký vysoký hezký dobrý špatný</i>	<i>jeho sestra její bratr ten film</i>
comparative:	<i>Ten film je (není)</i> <i>Ona je (není)</i> <i>Její bratr je (není)</i>	<i>známý slavný zajímavý oblíbený starý mladý velký vysoký hezký dobrý špatný</i>	<i>ta kniha její bratr ona</i>
superlative:	<i>To je</i>	<i>známý slavný zajímavý oblíbený starý mladý velký vysoký hezký dobrý špatný</i>	<i>umělec v Praze román toho spisovatele věž</i>

4.b GRAMMAR NOTE I

Comparison of adjectives

4.b.1 Many adjectives have comparative and superlative forms - (i.e., as in dear, dearer, dearest). Both these forms are declined like soft adjectives. The choice of a suffix depends on the last consonant of the stem.

The suffixes for the comparative are:

-ejší, -ější, -ší and -čí

a. **-ejší** - occurs with stems ending in:

- l -	<i>milý</i>	-	<i>milejší</i>	(dear)
	<i>ospalý</i>	-	<i>ospalejší</i>	(sleepy)
	<i>pomalý</i>	-	<i>pomalejší</i>	(slow)
	<i>rychlý</i>	-	<i>rychlejší</i>	(quick)
	<i>stálý</i>	-	<i>stálejší</i>	(constant)
	<i>světlý</i>	-	<i>světlejší</i>	(light)
	<i>teplý</i>	-	<i>teplejší</i>	(warm)
	<i>trvalý</i>	-	<i>trvalejší</i>	(permanent)
	<i>vyspělý</i>	-	<i>vyspělejší</i>	(developed)

- z -	<i>drzý</i>	-	<i>drzejší</i>	(rude)
--------------	-------------	---	----------------	--------

b. **-ější** - is the most frequent suffix. It always appears after the following consonants:

- n -	<i>bezpečný</i>	-	<i>bezpečnější</i>	(safe)
	<i>jemný</i>	-	<i>jemnější</i>	(gentle)
	<i>krásný</i>	-	<i>krásnější</i>	(beautiful)
	<i>nebezpečný</i>	-	<i>nebezpečnější</i>	(dangerous)
	<i>pěkný</i>	-	<i>pěknější</i>	(nice)
	<i>pohodlný</i>	-	<i>pohodlnější</i>	(comfortable)
	<i>přijemný</i>	-	<i>přijemnější</i>	(pleasant)
	<i>vhodný</i>	-	<i>vhodnější</i>	(suitable)
	<i>volný</i>	-	<i>volnější</i>	(loose)

- v -	<i>čerstvý</i>	-	<i>čerstvější</i>	(fresh)
	<i>nový</i>	-	<i>novější</i>	(new)
	<i>tmaový</i>	-	<i>tmaovější</i>	(dark)
	<i>zajímavý</i>	-	<i>zajímavější</i>	(interesting)

- m -	<i>lakomý</i>	-	<i>lakomější</i>	(selfish)
	<i>přímý</i>	-	<i>přímější</i>	(straight)
	<i>známý</i>	-	<i>známější</i>	(known)

Osmnáctá lekce

- p -	<i>hloupý</i>	-	<i>hloupější</i>	(silly)
	<i>skoupý</i>	-	<i>skoupější</i>	(greedy)
	<i>tupý</i>	-	<i>tupější</i>	(blunt)
- t -	<i>bohatý</i>	-	<i>bohatější</i>	(rich)
	<i>důležitý</i>	-	<i>důležitější</i>	(important)
	<i>hlasitý</i>	-	<i>hlasitější</i>	(loud)
	<i>složitý</i>	-	<i>složitější</i>	(complicated)
- b -	<i>hrubý</i>	-	<i>hrubější</i>	(rough)

c. **-ší** - when the stem ends in:

- d -	<i>mladý</i>	-	<i>mladší</i>	(young)
- r -	<i>starý</i>	-	<i>starší</i>	(old)

d. **-čí** - appears with some adjectives ending in:

- ký	<i>hezký</i>	-	<i>hezčí</i>	(pretty)
	<i>lehký</i>	-	<i>lehčí</i>	(light)
	<i>mělký</i>	-	<i>mělčí</i>	(shallow)
	<i>tenký</i>	-	<i>tenčí</i>	(thin)
	<i>vlhký</i>	-	<i>vlhčí</i>	(damp)

e. Some adjectives undergo changes in the stem when taking the comparative suffix.

<i>bízký</i>	-	<i>bližší</i>	(close)
<i>dłouhý</i>	-	<i>delší</i>	(long)
<i>drahý</i>	-	<i>dražší</i>	(expensive)
<i>hluboký</i>	-	<i>hlubší</i>	(deep)
<i>chytrý</i>	-	<i>chytrější</i>	(clever)
<i>krátký</i>	-	<i>kratší</i>	(short)
<i>moudrý</i>	-	<i>moudřejší</i>	(wise)
<i>nízký</i>	-	<i>nížší</i>	(low)
<i>ostrý</i>	-	<i>ostřejší</i>	(sharp)
<i>široký</i>	-	<i>širší</i>	(wide)
<i>těžký</i>	-	<i>těžší</i>	(heavy)
<i>tichý</i>	-	<i>tišší</i>	(quiet)
<i>úzký</i>	-	<i>uzší</i>	(narrow)
<i>vysoký</i>	-	<i>vyšší</i>	(high)

f. Adjectival suffixes **-cký** or **-ský** change into **-čtější**, **-štější**.

<i>hrdincký</i>	-	<i>hrdinštější</i>	(heroic)
<i>praktický</i>	-	<i>praktičtější</i>	(practical)
<i>přátelský</i>	-	<i>přátelštější</i>	(friendly)
<i>rasistický</i>	-	<i>rasističtější</i>	(racist)
<i>realistický</i>	-	<i>realističtější</i>	(realistic)

- g. Some comparatives are formed from a different stem.

<i>dobrý</i>	-	<i>lepší</i>	(good)
<i>malý</i>	-	<i>menší</i>	(small)
<i>velký</i>	-	<i>větší</i>	(big, great)
<i>zlý</i>	-	<i>horší</i>	(evil)

4.b.2 The superlative

The superlative is formed by adding the prefix *nej-* to the comparative degree, e.g.:

comp. super

<i>lepší</i>	-	<i>nejlepší</i>	(best)
<i>novější</i>	-	<i>nejnovější</i>	(newest)
<i>rychlejší</i>	-	<i>nejrychlejší</i>	(quickest)
<i>vyzpělejší</i>	-	<i>nejvzpělejší</i>	(most developed)

4.c Tryout

- 4.c.1 Fill in the correct forms of the adjectives in parentheses.

1. Tento servis je tak _____ (drahý) jako ta váza.
 2. Ta malá vázička je _____ (pěkný) než ta velká.
 3. Tento autoservis je jeden z _____ (dobrý) v našem okrese.
 4. Ten film není tak _____ (zajímavý) jako ten román.
 5. Tento šálek je _____ (levný) než ten cibulový.
 6. Toto je _____ (vysoký) budova v této čtvrti.
 7. V Tuzexu mají _____ (široký) sortiment než v naší prodejně.
 8. Karel Čapek je _____ (známý) český spisovatel.
 9. Je ona _____ (mladý) nebo _____ (starý) než on?
 10. Československé automobily jsou tak _____ (dobrý) jako sovětské.
 11. V naší kanceláři jsou okna _____ (malý) než ve vaší.
 12. Některé východoevropské země nejsou tak _____ (vyspělý) jako Československo.

Osmnáctá lekce

13. *Brus na této váze je _____ (dobrý).*
 14. *Tato cesta je _____ (krátký), ale není _____ (dobrý).*
 15. *Slečna Nová je _____ (hezký) než její sestra.*
 16. *Brno je _____ (velký) než Ostrava.*
 17. *On není tak _____ (vysoký) jako jeho bratr.*
 18. *Naše děti jsou _____ (starý) než vaše.*
 19. *Která je _____ (dlouhý) řeka v Československu?*
 20. *Můžete mi ukázat něco s _____ (moderní) vzorem?*
-

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. He is as old as his friend.

2. Can you show me something less expensive?

3. Which of them is nicer, she or her sister?

4. He is not as young as his friend.

5. The Váh is one of the longest rivers in Czechoslovakia.

6. Do you know the name of the highest mountain in Slovakia?

7. New cities have wider streets than old ones.

8. Which is the oldest university in Prague?

9. The onion pattern service is prettier than the modern one.

10. Which is the largest city in Moravia?

11. Does the other store have a wider assortment than you do?

12. You will see works by our best artists at the exhibition.

13. Are the prices in Tuzex stores higher than elsewhere?

14. This small crystal vase is more valuable than the bigger one.

15. Do you think that English is easier than Czech?

4.c.3 Match the nouns with as many adjectives as possible, e.g.:

Česká auta jsou většinou _____ (rychlá) než polská (americká, italská, etc.).

<i>letadla</i>	<i>vysoký</i>
<i>televizory</i>	<i>rychlý</i>
<i>nábytek</i>	<i>zajímavý</i>
<i>univerzity</i>	<i>moderní</i>
<i>průmysl</i>	<i>starý</i>
<i>historické památky</i>	<i>kvalitní</i>
<i>zemědělské stroje</i>	<i>jemný</i>
<i>podniky</i>	<i>jednoduchý</i>
<i>porcelán</i>	<i>známý</i>
<i>profesoři</i>	<i>špatný</i>
<i>města</i>	<i>zodpovědný</i>
<i>řeky</i>	<i>pohodlný</i>
<i>sportovci</i>	<i>čistý</i>
<i>automobily</i>	<i>malý</i>
<i>dělnici</i>	<i>vážný</i>
<i>spisovatelé</i>	<i>pracovitý</i>
<i>řidiči</i>	<i>slavný</i>

Osmnáctá lekce

*studenti
železniční doprava
výrobky
autobusy
budovy
ženy*

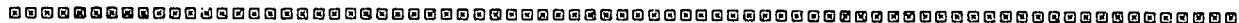
*přísný
drahý
přátelský
nízký
praktický
pomalý*

4.c.4 Using the same nouns, name the countries for which the adjectives can be used in superlatives, e.g.:

Švédsko má _____ (čistý) řeky v Evropě.

Japonsko vyrábí _____ (kvalitní) televizory na světě.

etc.

Activity 5: SAMPLE DIALOGUE II

- Prodavač: **Líbí se vám to křesílko? Je to opravdu skvělá práce.**
- Brownová: **Ze které doby je? Je z konce minulého století?**
- Prodavač: **Je ještě starší, první polovina minulého století. Skutečně vzácný kus.**
- Brownová: **Škoda, že je jenom jedno. Nejraději bych chtěla celou soupravu, dvě křesla a k tomu stolek.**
- Prodavač: **To už dnes, paní, těžko kde se ženete. Lidé většinou prodávají jen jednotlivé kusy, když nutně potřebují peníze. A co tento rokokový vykládaný psací stůl? K tomu by se to křesílko také hodilo.**
- Brownová: **Ne, o ten zájem nemám. Není to stejná práce a dřevo a barva jsou také jiné. Vidím, že intarzie jsou dost poškozené. A co jiného mi můžete ukázat?**
- Prodavač: **Jako jednotlivý kus by to mohly být tyto závěsné hodiny a nebo tamta skříňka na porcelán.**
- Brownová: **Ta skříňka je opravdu nádherná. Něco takového také potřebuji.**
- Prodavač: **To je nejlepší kousek, který tu máme. A je také nejstarší. Pochází z roku 1792 - 1795 a je z dílny vídeňského mistra Hausmanna.**
- Brownová: **A je určitě pravá?**
- Prodavač: **Samozřejmě, paní. Každý kus, který kupujeme a prodáváme, musí ohodnotit komise odborníků. Podle toho se také určují ceny.**
- Brownová: **A dáváte k tomu nějaký úřední doklad? Budu potřebovat nějaké potvrzení pro celní úřady. Já jsem Američanka, víte?**
- Prodavač: **Pochopitelně, paní. Všechny starožitnosti od nás mají osvědčení o pravosti, za kterou ručíme. A pokud se jedná o vývoz, tak vám vystavíme příslušné potvrzení.**
- Brownová: **A jaká je cena té skříňky?**
- Prodavač: **12 800 Kčs. Je to naše nejcennější věc.**
- Brownová: **Hm, cena je skutečně vysoká. Nemůžete mi dát nějakou slevu?**
- Prodavač: **Ne, bohužel, to nemůžeme. Naše ceny stanoví odborná komise a jsou definitivní. Ale rozhodně se vyplatí takovou věc koupit. Ceny starožitností neustále stoupají.**
- Brownová: **V tom máte pravdu. Já jsem rozhodnuta tu skříňku vzít, ale budu se muset ještě poradit s manželem. Mohl byste mi ji rezervovat do zítřka, když vám dám nějakou zálohu? Nerada bych o ni přišla.**

Prodavač: **Samozřejmě, milostivá paní. A v případě, že ji koupíte, zajistíme vám odvoz zdarma.**

Brownová: **Na to jsem se právě chtěla zeptat. Stačí 1 000 Kčs jako záloha?**

Prodavač: **Jistě. Napiši vám potvrzenku o převzetí zálohy. Zbytek doplatíte zítra a nebo vám zálohu vrátíme, když se rozhodnete jinak.**

Assistant: **DO YOU LIKE THIS ARMCHAIR? IT'S REALLY EXCELLENT WORK.**

Mrs. Brown: **WHAT PERIOD IS IT FROM? FROM THE END OF THE LAST CENTURY?**

Assistant: **IT'S EVEN OLDER, THE FIRST HALF OF THE LAST CENTURY. REALLY A VALUABLE PIECE.**

Mrs. Brown: **IT'S TOO BAD THERE IS ONLY ONE. I WOULD RATHER HAVE A COMPLETE SET, TWO ARMCHAIRS AND A TABLE TO GO WITH THEM.**

Assistant: **WELL, THAT'S DIFFICULT TO FIND ANYWHERE NOWADAYS. PEOPLE MOSTLY SELL ONLY SINGLE PIECES WHEN THEY DESPERATELY NEED MONEY. AND HOW ABOUT THIS ROCOCO INLAID WRITING DESK? THE ARMCHAIR COULD GO WITH IT.**

Mrs. Brown: **NO, I'M NOT INTERESTED IN IT. IT'S NOT THE SAME KIND OF WORK AND THE WOOD AND THE COLOR ARE ALSO DIFFERENT. AND I SEE THE INLAY IS RATHER DAMAGED. AND WHAT ELSE CAN YOU SHOW ME?**

Assistant: **AS FAR AS SINGLE PIECES ARE CONCERNED, YOU MIGHT BE INTERESTED IN THIS WALL CLOCK, OR THE SMALL CHINA CABINET OVER THERE.**

Mrs. Brown: **THE CABINET IS REALLY BEAUTIFUL. I NEED SOMETHING LIKE THAT, TOO.**

Assistant: **IT'S THE BEST PIECE WE HAVE HERE. AND IT'S ALSO THE OLDEST. IT DATES FROM THE YEARS 1792 - 1795 AND IT'S FROM THE WORKSHOP OF THE VIENNESE MASTER HAUSMANN.**

Mrs. Brown: **IS IT REALLY GENUINE?**

Assistant: **NO FEAR, MADAM. EACH PIECE WE BUY AND SELL MUST BE EVALUATED BY A BOARD OF SPECIALISTS AND THE PRICES ARE SET ACCORDINGLY.**

Mrs. Brown: **AND DO YOU PROVIDE AN OFFICIAL CERTIFICATE WITH IT? I'LL NEED A RECEIPT FOR CUSTOMS. I'M AN AMERICAN, YOU KNOW.**

Assistant: **CERTAINLY, MADAM. ALL THE ANTIQUES FROM OUR STORE HAVE A CERTIFICATE OF AUTHENTICITY WHICH WE GUARANTEE. AND AS FAR AS EXPORT IS CONCERNED, WE WILL ISSUE THE NECESSARY CERTIFICATION FOR IT.**

Mrs. Brown: AND WHAT IS THE PRICE OF THE CABINET?

Assistant: 12,800 CROWNS. IT'S OUR MOST VALUABLE ITEM.

Mrs. Brown: HM, THE PRICE IS REALLY HIGH. CAN YOU GIVE ME A DISCOUNT?

Assistant: I'M SORRY MADAM, WE CAN'T DO THAT. OUR PRICES ARE FIXED BY A BOARD OF SPECIALISTS AND ARE FINAL. BUT IT PAYS TO BUY A PIECE LIKE THAT ANYWAY. THE PRICES OF ANTIQUES KEEP RISING.

Mrs. Brown: YOU ARE RIGHT ABOUT THAT. I HAVE DEFINITELY MADE UP MY MIND TO TAKE THE CABINET. BUT I'LL HAVE TO CONSULT MY HUSBAND. COULD YOU KEEP IT FOR ME TILL TOMORROW IF I GIVE YOU A DEPOSIT? I WOULDN'T LIKE TO LOSE IT.

Assistant: CERTAINLY, MADAM. AND IN CASE YOU BUY IT WE'LL ARRANGE FREE DELIVERY FOR YOU.

Mrs. Brown: I WAS JUST GOING TO ASK YOU ABOUT THAT. IS 1,000 CROWNS ENOUGH AS A DEPOSIT?

Assistant: OF COURSE. I'LL WRITE A RECEIPT FOR YOU THAT I RECEIVED THE DEPOSIT. YOU CAN PAY THE REST TOMORROW OR WE'LL GIVE YOU YOUR DEPOSIT BACK IF YOU DECIDE OTHERWISE.

5.a What Did They Say?

5.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Ze které doby je křesílko, které se líbí paní Brownové?*
2. *Co by paní Brownová chtěla nejraději?*
3. *Proč je těžké sehnat celou soupravu?*
4. *O který kus nábytku nemá paní Brownová zájem?*
5. *Proč o něj nemá zájem?*
6. *Které jednotlivé kusy ukázal prodavač paní Brownové?*
7. *Který z nich je starší?*
8. *Ze kterého roku a odkud je skříňka na porcelán?*
9. *Jaké potvrzení potřebuje paní Brownová?*
10. *Jaké osvědčení mají všechny starožitnosti v prodejně?*
11. *Jaká je cena skříňky na porcelán?*

12. *Kdo stanoví ceny starožitnosti?*
13. *Proč nemůže paní Brownová dostat žádnou slevu?*
14. *Proč se vyplatí kupovat starožitnosti?*
15. *S kým se musí ještě paní Brownová poradit?*
16. *Proč chce paní Brownová, aby ji skříňku rezervovali?*
17. *Jaký odvoz zajišťuje prodejna?*
18. *Kolik korun chce dát paní Brownová jako zálohu?*
19. *Jakou potvrzenku napiše prodavač paní Brownové?*
20. *Kdy může paní Brownová doplatit zbytek?*

5.b Work with the Dialogue (II)

5.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

P: i se vám to křesílko? Je to opravdu á práce.

B: Ze é y je? Je z e ého století?

P: Je ještě i, první polovina ého století. Skutečně vzácný kus.

B: Škoda, že je jenom o. Nejraději bych la celou u, dvě a a k omu stolek.

P: To už dnes, paní, těžko kde ete. é většinou prodávají jen é y, když nutně potřebují e. A co tento ý ý psací stůl? K omu by se to křesílko také lo.

B: Ne, o ten zájem ám. Není to á práce a dřevo a barva jsou také é. ím, že e jsou dost é. A co ého mi ete ukázat?

P: Jako ý kus by to ly být tyto é y a nebo tamta a na porcelán.

B: Ta a je opravdu á. Něco ého také i.

P: To je i kousek, který tu ame. A je také i. Pochází z roku 1792-1795 a je z y ého a Hausmanna.

B: A je určitě ____ á?

P: Samozřejmě, ___. Každý kus, který _____ eme a _____ áme musí ohodnotit komise _____. Podle toho se také _____ í ceny.

B: A ____ áte k ___ omu nějaký úřední doklad? Budu potřebovat nějaké potvrzení pro ____ í _____. Já jsem Američanka, ____ite?

P: Pochopitelně, ___. Všechny _____ i od nás mají osvědčení o _____ i, za kterou ____ íme. A pokud se _____ á o vývoz, tak vám _____ íme příslušné potvrzení.

B: A jaká je cena _ é _____ y?

P: 12 800 Kčs. Je to naše _____ i věc.

B: Hm, cena je skutečně ____ á. _____ ete mi dát _____ ou ____ u?

P: Ne, bohužel, to _____ eme. Naše ____ y _____ i _____ á komise a jsou _____. Ale rozhodně se _____ i _____ ou věc koupit. Ceny _____ i neustále _____ aji.

B: V ___ om ____ áte ____ u. Já jsem rozhodnuta tu _____ u vzít, ale budu se muset ještě poradit s ____ em. Mohl byste mi ji rezervovat do ____ a, když vám dám _____ ou ____ u? Nerada bych o ni ____ la.

P: Samozřejmě, _____ á _____. Av _____ ě, že ji _____ ite, _____ íme vám odvoz zdarma.

B: Na ___ o jsem se právě ____ la zeptat. ____ i 1 000 Kčs jako záloha?

P: Jistě. _____ i vám _____ u o převzetí ____ y. Zbytek _____ ite zítra a nebo vám _____ u _____ íme, když se rozhodnete jinak.

5.b.2 Following the same procedure as in 5.b.1, try to fill in the missing endings.

P: Lib_ se v__ to křesílk_? Je to opravdu skvél_ prác_.

B: Ze kter_ dob_ je? Je z konc_ minul___ stolet_?

P: Je ještě starš_, prvn_ polovin_ minul___ stolet_. Skutečně vzácn_ kus.

B: Škoda, že je jenom jedn_. Nejraději by_ chtěl_ cel__ souprav_, dvě křesl_ a k t___ stolek.

Osmnáctá lekce

- P: To už dnes, pan_, těžko kde se žen_ ___. Lid_ většinou prodáv_ __ jen jednotliv_ kus_ __, když nutně potřebuj_ peníz_. A co tento rokokov_ vykládan_ psac_ stůl? K t_ __ by se to křesilk_ také hodil_.
- B: Ne, o ten zájem nem_ ___. Není to stejn_ prác_ a dřev_ a barv_ jsou také jin_ . Vid_ __, že intarzi_ jsou dost poškozen_ . A co jin_ __ mi můž_ __ ukázat?
- P: Jako jednotliv_ kus by to mohl_ být tyto závesn_ hodin_ a nebo tamt_ skříňk_ na porcelán.
- B: Ta skříňk_ je opravdu nádhern_. Něco takov_ __ také potřebuji.
- P: To je nejlepš_ kousek, kter_ tu m_ ___. A je také nejstarš_. Pocház_ z rok_ 1792 - 1795 a je z díln_ vídeňsk_ __ mistr_ Hausmann_.
- B: A je určitě prav_ ?
- P: Samozřejmě, pan_. Každ_ kus, kter_ kupuj_ __ a prodáv_ __, mus_ ohodnotit komise odborník_. Podle toho se také určuj_ cen_ .
- B: A dáv_ __ k t_ __ nějak_ úředn_ doklad? Bud_ potřebovat nějak_ potvrzen_ pro celn_ úřad_. Já jsem Američanka, v_ __?
- P: Pochopitelně, pan_. Všechn_ starožitnost_ od nás m_ __ osvědčen_ o pravost_, za kter_ ruč_ ___. A pokud se jedn_ o vývoz, tak vám vystav_ __ příslušn_ potvrzen_ .
- B: A jak_ je cen_ té skříňk_ ?
- P: 12 800 Kčs. Je to naše nejcennějš_ věc.
- B: Hm, cen_ j_ skutečně vysok_. Nemůž_ __ mi dát nějak_ __ slev_ ?
- P: Ne, bohužel, to nemůž_ ___. Naš_ cen_ stanov_ odborn_ komis_ a jsou definitivn_. Ale rozhodně se vyplat_ takov_ __ věc koupit. Cen_ starožitnost_ neustále stoup_ ___.
- B: V t_ __ m_ __ pravd_. Já jsem rozhodnuta tu skříňk_ vzít, ale bud_ se muset ještě poradit s manžel_ ___. Mohl byste mi ji rezervovat do zítřk_, když v_ __ d_ __ nějak_ __ záloh_ ? Nerada by_ __ o ni přiš_ .
- P: Samozřejmě, milostiv_ pan_. A v případ_ , že ji koup_ __, zajist_ __ v_ __ odvoz zdarma.
- B: Na t_ __ jsem se právě chtěl_ zeptat. Stačí 1 000 Kčs jako záloh_ ?
- P: Jistě. Napiš_ v_ __ potvrzenk_ o převzet_ záloh_ . Zbytek doplat_ __ zítra a nebo v_ __ záloh_ vrát_ ___, když se rozhodn_ __ jinak.

NOTES

<i>Pokud se jedná o vývoz.</i>	-	As far as export is concerned.
<i>Ale rozhodně se vyplatí takovou věc koupit.</i>	-	But it definitely pays to buy a piece like that.
<i>V tom máte pravdu.</i>	-	You are right about that.
<i>Já jsem rozhodnuta.</i>	-	I've made up my mind.
<i>Nerada bych o ni přišla.</i>	-	I wouldn't like to lose it.
<i>Na to jsem se právě chtěla zeptat.</i>	-	I was just going to ask about that.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

comparative:

A	B	C	
<i>Ten film je (není) Ona je (není) Její bratr je (ní)</i>	<i>mnohem o něco poněkud o 3 roky o 5 cm podstatně ještě</i>	<i>známý slavný zajímavý milý starý mladý vysoký hezký dobrý špatný</i>	<i>ta kniha její bratr ona</i>
A	B	C	D
<input type="button" value="Čím"/> <i>velký starý, levný jemný</i>	<i>auto, brus,</i>	<input type="button" value="tím"/> <i>velký drahý dobrý vysoký</i>	<i>spotřeba benzínu cena</i>

superlative:

A	B	C
<i>To je On je Tento kousek je</i>	<i>známý slavný zajímavý oblíbený milý starý mladý velký vysoký hezký dobrý špatný</i>	<i>člověk, kterého znám román, jaký jsem kdy četl pracovník ze všech věc ze všeho ze všeho ze všech</i>

6.b GRAMMAR NOTE II

Usage of comparison degrees

6.b.1 Comparative phrases:

(than) než

I'm older than you. *Já jsem starší než ty.*She is much younger than her husband. *Ona je mnohem mladší než její manžel.*Preposition **o** + expression of quantity (in acc.) + **než**She is 5 years younger than he. *Je o 5 let mladší než on.*This road is (by) 10 km longer. *Tato cesta je o 10 km delší.***čím** - **tím** (the the)**Čím** větší motor, **tím** vyšší spotřeba.

The bigger the engine, the higher the consumption.

Čím je víno starší, **tím** je lepší.

The older the wine, the better.

6.b.2 Superlative phrases:

Our youngest son still goes to school. *Náš nejmladší syn ještě chodí do školy.*

Also:

He is the tallest of them. *On je z nich největší.*She is the youngest of all. *Ona je nejmladší ze všech.**To je nejkrásnější obraz, jaký jsem kdy viděl.*

This is the most beautiful picture I have ever seen.

6.b.3 The positive (the adjectival form found in a dictionary) is used for comparing the same quality.

tak - **jako** (as - as)*Je tak stará jako její manžel.*

She is as old as her husband.

ne tak - **jako** (not so - as)*Není tak stará jako její manžel.*

She is not as old as her husband.

6.c Tryout

6.c.1 Fill in the correct forms of the adjectives in parentheses.

1. *Proč si myslíte, že ona je mnohem _____ (starý) než její manžel?*
2. *Tento zaměstnanec je _____ (mladý) ze všech.*
3. *Tento problém je podstatně _____ (složitý) než si myslíte.*
4. *Čím jsou starožitnosti _____ (starý), tím jsou _____ (cenný).*
5. *Ten japonský televizor je o něco _____ (levný) než ten americký.*
6. *Ona je _____ (zodpovědný) sekretářka, jakou jsem kdy měl.*
7. *Čím jsou děti _____ (mladý), tím jsou s nimi _____ (velký) starosti.*
8. *To je ta _____ (špatný) věc, která se vám může stát.*
9. *Jeho manželka je mnohem _____ (přijemný) než on.*
10. *To je _____ (přísný) učitel, jakého znám.*
11. *On je asi o deset centimetrů _____ (vysoký) než jeho otec.*
12. *Čím jsou auta _____ (rychlý), tím jsou _____ (nebezpečný).*
13. *To je _____ (hezký) fotografie, jakou jsem kdy viděl.*
14. *O kolik roků je vaše manželka _____ (mladý) než vy?*
15. *Tato věž zde napravo je _____ (vysoký) ze všech.*
16. *Tento vůz je mnohem _____ (pohodlný) než embéčko.*
17. *Tento problém je _____ (složitý) ze všech.*

18. Čím je kvalita _____ (dobrý), tím je cena _____ (vysoká).
19. _____ (důležitý) ze všeho je umět nějaký cizí jazyk.
20. Tento kousek je ještě _____ (vzácný) než to rokokové křesílko.

6.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Is this china cabinet really the most valuable item in your store?

2. Our new apartment is much more expensive than the old one, but it's much better.

3. Could you show me something less expensive (cheaper)?

4. John Steinbeck is one of the most famous American authors.

5. My brother is only a little taller than I am.

6. The bigger the cars, the more comfortable they are.

7. I thought he was younger than me, but he is two years older than I am.

8. This is the most interesting book I've ever read.

9. The longer the trips by bus, the more tiring they are.

10. Czechoslovakia is the most developed country in Eastern Europe.

11. This piece of furniture is the oldest and also the best one we have.

12. The more modern machines are, the more complicated they are.

13. This is the most practical thing you can get here.

14. Both the armchairs are nice, but the smaller one is even nicer.

15. The plane is the quickest means of transportation.

6.c.3 Say about the persons listed below that they are the most _____ in their field,
e.g.:

Paul Newman je jedním z nejznámějších amerických herců.

<i>Beethoven</i>	<i>slavný</i>
<i>Archimedes</i>	<i>známý</i>
<i>Freud</i>	<i>dobrý</i>
<i>Hemingway</i>	<i>oblibený</i>
<i>Schopenhauer</i>	<i>moderní</i>
<i>Puškin</i>	<i>problematický</i>
<i>Mozart</i>	<i>realistický</i>
<i>Čapek</i>	<i>významný</i>
<i>Leonardo da Vinci</i>	<i>populární</i>
<i>Julius Caesar</i>	<i>důležitý</i>
<i>Edison</i>	<i>velký</i>
<i>Dvořák</i>	
<i>Gauguin</i>	
<i>Prokofjev</i>	
<i>Margaret Thatcher</i>	
<i>Václav Havel</i>	
<i>Bach</i>	
<i>Leonard Bernstein</i>	
<i>James Watt</i>	
<i>Shakespeare</i>	
<i>Curie - Skłodowská</i>	

Now add names of your own.

6.c.4 Say about the items on the left that they are the most _____ in the world, e.g.:

Největší stadion na světě je Strahovský stadion.

Vatikán	dlouhý
Tokio	malý
Tichý oceán	velký
Austrálie	hluboký
Amazonka	široký
Cínská zed'	vysoký
Mount Everest	starý
Hell's Canyon	
Karlova univerzita	

6.c.5 Write a short description of one or two of the following items using comparatives as often as necessary.

Amerika	-	Francie
New York	-	Washington
americká auta	-	evropská auta
váš bratr	-	vaše sestra
váš syn	-	vaše dcera
		etc.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS III

7.a Reverse Drill

7.a.1 Your teacher will add suitable prefixes to the verb and use them in short sentences. Then repeat your teacher's answers.

do	- jit
pře	- jet
od (e)	- platit
za	- pít
vy	- dělat
při	- dát
pod (e)	- psát
nad (e)	- učit se
o	- plavit
pro	- čist
s (e)	- koupit
u	- končit
v (e)	- nést
roz (e)	- vézt
ob (e)	- jít
na	- stěhovat se
vz	- letět
po	- jist
z (e)	- vrátit
před (e)	- platit

Verbal prefixes

7.b.1 Verb stems may occur with a variety of prefixes in their perfective forms. These prefixes may also add more or less consistent meaning. In many cases, however, it is difficult to ascribe a general meaning to the prefix. (See verbs marked ★).

do-	idea of a goal finished or reached
<i>dojít</i>	- to reach a place, to come to
<i>dopsat</i>	- to finish writing
<i>dožít</i>	- to live till the end of life, ("live out (one's) life")
<i>dojíst</i>	- to eat up, to finish eating
<i>dopít</i>	- to drink up, to finish drinking
★ <i>domluvit</i>	- to finish talking, to give a talking-to
od- (e)	away or back
<i>odejít</i>	- to leave
<i>odepsat</i>	- to answer (a letter), ("write back")
<i>odečist</i>	- to subtract
<i>odplatit</i>	- to retaliate, ("to pay back")
<i>odmluvit</i>	- to talk back
<i>odnést</i>	- to take (to carry) away
<i>odprosit</i>	- to beg one's pardon, to apologize
vy-	movement out or idea of using up
<i>vyjít</i>	- to set off (on foot), to be published, ("come out")
<i>vypsat</i>	- to excerpt, ("write out")
<i>vyčíst</i>	- to read, to find out by reading
<i>vyplnit</i>	- to pay off
<i>vynést</i>	- to take out, to carry out
<i>vypít</i>	- to drink up, finish a drink
★ <i>vydělat</i>	- to earn
pod- (o)	under
<i>podejít</i>	- to walk under
<i>podepsat</i>	- to sign, ("write under")
<i>podplatit</i>	- to bribe, ("pay under")
ob- (e)	around
★ <i>obejít</i>	- to walk around
<i>obdělat</i>	- to till, to cultivate
v- (ve)	into
<i>vejít</i>	- to enter
<i>vepsat</i>	- to write in
<i>vnést</i>	- to bring in

pro-

*procít
prodělat
proplatiť
prožít
propít
projít*

through

- to read through (to the end)
- to make a bad bargain, (i.e., to put out money and lose it)
- to pay
- to experience ("live through")
- to spend money on drinking (as in "drink all money")
- to walk through

při-

*přijít
připsat
přičíst
přidělat
připlatiť
přinést
připít*

motion towards or additional action

- to arrive, ("come to")
- to add (by writing)
- to add an additional amount
- to attach
- to pay (by adding some more)
- to bring
- to make a toast

pře-

*přejít
přenést*

across or over

- to cross by walking
- to carry over, to transfer

sometimes expresses the idea of excess or redoing

*přepsat
předělat
přeplatiť
přežít
přejít se
přemluvit*

- to rewrite
- to redo
- to overpay
- to survive
- to stuff oneself
- to persuade

před- (e)

*předejít
předplatiť
přednест
předepsat*

in advance or ahead

- to be ahead of time
- to subscribe
- to deliver (a speech) ("place before, present")
- to prescribe

roz-

*rozejít se
roznést
rozmluvit
rozepsat*

spreading or breaking up

- to leave one another (disperse)
- to distribute (by carrying)
- to talk a person out of something
- to write out into individual parts

za-

*zajít si
zapsat
zadělat
zaplatit*

short duration of action

- to drop by
- to jot down
- to make dough, to cover
- to pay

Osmnáctá lekce

★ <i>zažít</i>	- to have an experience
★ <i>zanést</i>	- to take something somewhere
★ <i>zamluvit</i>	- to make a reservation
★ <i>zapít</i>	- to celebrate by drinking, to wash down
s- (e)	motion down or together
<i>spadnout</i>	- to fall down
<i>sejít se</i>	- to get together
<i>seřídit</i>	- to adjust
<i>sepsat</i>	- to compile
nad- (e)	up
<i>nadskočit</i>	- to skip
<i>nadepsat</i>	- to title

The following prefixes, in most cases, only change an imperfective verb into a perfective one.

z-

<i>zborít</i>	- to demolish
<i>zdeformovat</i>	- to bend
<i>změnit</i>	- to change
<i>zčervenat</i>	- to get red

na-

<i>napít se</i>	- to have a drink
<i>nastartovat</i>	- to start up
<i>nakreslit</i>	- to draw
<i>napsat</i>	- to write

po-

<i>poděkovat</i>	- to thank
<i>podívat se</i>	- to have a look
<i>poradit se</i>	- to consult
<i>poprát</i>	- to wish

The imperfective forms of these verbs show added infixes, suffixes or new verbal stems. The meaning remains the same, e.g.:

<i>obejít</i>	- <i>obcházet</i>
<i>zapsat</i>	- <i>zapisovat</i>
<i>přepsat</i>	- <i>přepisovat</i>

7.c Tryout

7.c.1 Choose the correct verb in parentheses.

1. *Dala jsem mu zálohu 1 000 Kčs a potom jsem musela _____ (přeplatit - doplatit - vyplatit) ještě 250 Kčs.*
2. *Ted' nemám čas, mohl byste _____ (přijít - odejít - zajít) až za hodinu?*
3. *Druhá světová válka _____ (končit - skončit - dokončit) v Evropě v květnu 1945.*
4. *Paní Brownová _____ (vykoupit - nakoupit - skoupit) v té prodejně řadu věcí.*
5. *Co říkate, pane Novák, že bychom si dnes _____ (zajít - přijít - dojít) někam na večeři?*
6. *Zítra vám _____ (odnést - vynést - přinést) nějaké zajímavé obrázky z Československa.*
7. *V tom dopise je mnoho chyb, slečno Veselá, musíte ho _____ (napsat - zapsat - přepsat).*
8. *Nemohu jet autem, protože jsem _____ (vypít - napít - dopít) tři piva.*
9. *Ten zápas se Švédskem _____ (vyhrát - sehrát - dohrát) Československo 4:3.*
10. *Šmídovi už tady nebydlí, _____ (nastěhovat se - odstěhovat se - přistěhovat se) asi před půl rokem.*
11. *Paní Svobodová, mohla byste _____ (zařídit - vyřídit - nařídit) tento vzkaz panu řediteli?*
12. *Konference se bude konat 15. listopadu. Toto datum už nemůžeme _____ (vyměnit - zaměnit - změnit).*
13. *Byl bych rád, kdybyste mi ty věci pěkně _____ (vybalit - zabalit - rozbalit), slečno.*
14. *To potvrzení vám _____ (vystavit - nastavit - představit) sekretářka.*
15. *Chtěl bych se _____ (ohlásit - přihlásit - odhlásit) za člena vašeho klubu.*

Activity 8: OVERHEARD CONVERSATION

- 8.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Je to cenná řezbářská práce z _____ (druhá polovina) 18. století.*
 2. *Raději _____ (chtít - by) něco _____ (větší).*
 3. *Z _____ (Orient) moc věcí _____ (nemít - my).*
 4. *Hledám _____ (nějaký dárek) pro manžela k _____ (narozeniny).*
 5. *Ale kdybyste měla zájem o _____ (keramika), mohl bych vám nabídnout _____ (tato sada) sošek.*
 6. *Pochází z roku 1905 z _____ (jedna vídeňská keramická dílna).*
 7. *Naše prodejna _____ (specializovat se) jen na _____ (originál).*
 8. *Pravost je ověřena _____ (komise) odborníků a ti také _____ (určovat) ceny.*
 9. *A _____ (dostat - já) nějaké potvrzení pro _____ (celní úřad)?*
 10. *V případě _____ (vývoz) nebudeste mít _____ (žádná potíž).*
 11. *Ceny _____ (starožitnost) nikdy _____ (nejít) dolů.*
 12. *Ale mohu _____ (vy) tu nechat zálohu a _____ (přijít si - já) pro to zítra ráno.*
-

- 8.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *To je hezká soška, _____ ?*
2. *Je to originál _____ .*
3. *Raději bych chtěla _____ .*

4. *Lidé takové věci prodávají* _____.
5. *Hledám nějaký dárek pro* _____.
6. *V tom případě bych vám mohl nabídnout* _____.
7. *To je nejlepší keramická práce,* _____.
8. *Pochází z* _____.
9. *Naše prodejna se specializuje* _____.
10. *A dostanu nějaké potvrzení* _____.
11. *Všechno zboží od nás má* _____.
12. *V případě vývozu* _____.
13. *Ceny starožitnosti* _____.
14. *Ale mohu vám tu nechat* _____.
15. *Já vám tu* _____.

8.c Answer the following questions on the dialogue.

1. *Co se líbilo paní, která byla v prodejně starožitností?*

2. *Odkud ta věc pocházela?*

3. *Proč si tu věc nekoupila?*

4. *Pro koho potřebovala dárek?*

5. *Co jí potom prodavač nabídl?*

6. *Ze kterého roku pocházela ta sada?*

7. *Na co se specializuje prodejna?*

8. *Kdo ověřuje pravost věcí, které tam prodávají?*

9. *Jaké potvrzení potřebuje ta paní a proč?*

10. *Jaká byla cena té sady sošek?*

11. *Proč není možno v té prodejně dostat slevu?*

12. *Proč se nemůže při nákupu starožitností prodělat?*

13. *Proč nemohla ta paní zaplatit zakoupené zboží hned?*

14. *Jak vysokou zálohu tam nechala?*

15. *Kdy doplatí zbytek?*

8.d Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. Is interest in antiques world-wide?

2. Are only Czech items available in antique stores in Czechoslovakia?

3. What items can be exported from Czechoslovakia?

4. Can you make a better deal (as to the price) in Czech antique stores?

Activity 9: CONVERSATIONAL DRILL

9.a Answer the following questions: (positive with as - as and not so - as)

Myslite, že Vltava je tak dlouhá jako Mississippi? Váš přítel není tak starý jako vy, že?

9.b Now answer these: (comparative with "than" and "by how much")

Je Empire State Building vyšší než World Trade Center? O kolik roků je vaše manželka mladší než vy? Myslite, že ... je mnohem ... než ... nebo jen trochu?

9.c And finally, these: (superlative)

Který automobil je v USA nejdražší? Kdo je ve vaší třídě nejmladší? Který americký stát (město, hora, řeka) je nej ... ?

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

10.a Inform your teacher about your shopping experiences overseas.

10.b What did you buy your wife (husband) or family members as a holiday or birthday gift? Did you buy all the items you wanted? Was something too expensive for you?

10.c Do you know what the tallest building in the world is? What kind of information would you like to find out in the Guinness Book of Records?

Activity 11: LANGUAGE SKILLS DEVELOPEMENT

11.a Match the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. <i>koncem</i>	-	<i>smůla</i>
2. <i>otevřít</i>	-	<i>rozbalit</i>
3. <i>nejdražší</i>	-	<i>užší</i>
4. <i>stoupat</i>	-	<i>zavřít</i>
5. <i>širší</i>	-	<i>menší</i>
6. <i>štěsti</i>	-	<i>počátkem</i>

7.	těžko	-	dovoz
8.	větší	-	nejlevnější
9.	vývoz	-	lehko
10.	zabalit	-	klesat

- 11.b Translate the following sentences in which the same verb appears in a variety of contexts.

být

We were in a hotel there.

There is enough work to do.

She is a teacher.

If it were not for him, I wouldn't go there.

I don't feel well today.

What is the matter with you?

What time is it?

What is his age?

It's high time for us to leave.

I'm sorry about that.

What is the news?

Aren't you cold?

What is it (good) for?

You can't get it here.

He is very good at languages.

It isn't for sale.

Now it's your turn.

I am about to leave.

He took after his father.

She comes from Jihlava.

Five years have passed since he died.

It is made of wood.

vědět

Do you know that?

I know about a good restaurant here.

I know it won't be easy.

We haven't heard from him.

You know what?

I just wondered (wanted to know).

Are you sure of it?

I know it for sure.

As far as I know.

I am positive about that.

I don't want to know about it.

Do you know anything about her?

If I knew it I would tell you.

What would you like to know?

He never knew anything.

stát

How much is it?

How much did it cost you?

It isn't worth it.

I stood in a line for the tickets.

The film is worth seeing.

There were several cars on the street.

Who was standing behind you?

I don't care for it.

Don't stand there, do come in.

říkat - říci

What did you say?

He said he wouldn't come.

They told him about that.

Tell me the truth please.

Shakespeare put it like this.

What do you say to that?

You must do it as I tell you.

He told me not to go there.

They call him "Napoleon".

I was told that it was possible.

He didn't say a word about it.

Who said so?

Don't tell anybody.

I would say that it's very complicated.

Let's say next week. O. K.?

He is said to be an expert.

Do speak up.

Do you have anything more to say?

How do you say it in Czech?

It might be said that he is a nice person.

- 11.c Substitute the underlined words and phrases with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

Zahraniční návštěvníci v Československu často nakupují v obchodech, které se jmenují Tuzex. V nich je možno nakoupit zboží, které v ostatních obchodech není vždy k dostání. V Tuzexu se prodávají výrobky, které Československo dováží ze zahraničí a nebo zboží, které vyváží. Sortiment zboží, které se tam prodává, je přece jenom větší a kvalita je také lepší. Neznamená to ovšem, že tam dostanete všechno, co byste si chtěli koupit a na některé druhy výrobků se také musí čekat. Nakupuje se tam za valuty, to znamená, za západní měnu a nebo za tuzexové poukázky. Proto tyto obchody slouží především cizincům. Pokud se týká československých občanů, ti tam nakupují jenom potud, pokud mají přístup k cizím valutám, které dostávají především od příbuzných, kteří žijí nebo pracují v zahraničí. Prodejny pod tímto názvem je možno najít jen ve větších městech nebo místech, kam přijíždí hodně cizinců.

Zahraniční hosté mají především zájem o křišťálové sklo, jehož výroba má v Československu starou tradici. Zájem je pochopitelně také o keramiku a porcelán. Mnoho cizinců také uvidíte v obchodech se starožitnostmi a také v některých uměleckých prodejnách. Potvrzení o nákupu zboží v těchto prodejnách slouží současně jako doklad pro celní úřady a je tedy vývozním povolením.

VOCABULARY LIST

<i>barva</i> f.	- color
<i>blízký</i>	- near, close (adj.)
<i>bon</i> m.	- Tuzex coupon
<i>broušené sklo</i> n.	- crystal glass
<i>broušený</i>	- cut /in glass/ (adj.)
<i>brus</i> m.	- cut (noun)
<i>celní</i>	- customs (adj.)
<i>cena</i> f.	- price
<i>cenný</i>	- valuable
<i>cibulka</i> f.	- onion pattern china, manufactured in Carlsbad or Meissen
<i>cibulkový</i>	- onion (adj.)
<i>dílna</i> f.	- workshop
<i>dokonce</i>	- even
<i>doplatit</i> (III - perf.)	- to pay the rest
<i>dřevo</i> n.	- wood
<i>hodiny</i> f. (pl.)	- clock
<i>intarzie</i> f.	- inlay
<i>jednotlivý</i>	- single
<i>jemný</i>	- fine
<i>jinak</i>	- otherwise
<i>keramik</i> m.	- ceramic artist
<i>komise</i> f.	- board (of)
<i>kompotový</i>	- compote (adj.)
<i>kousek</i> m.	- (little) piece
<i>křesílko</i> n.	- (little) armchair
<i>kus</i> m.	- piece, item
<i>miska</i> f.	- dish
<i>mistr</i> m.	- master
<i>nádherný</i>	- beautiful
<i>neustále</i>	- constantly
<i>nutně</i>	- desperately, necessarily
<i>odborný</i>	- special, specialist (adj.)
<i>odvoz</i> m.	- delivery
<i>ohodnotit</i> (III - perf.)	- to evaluate
<i>osvědčení</i> n.	- certification
<i>otevřít</i> (II - perf.)	- to open
<i>paní</i> f.	- madam
<i>pocházet</i> (III - imp.)	- to come from, to date from
<i>pochopitelně</i>	- certainly
<i>podle toho</i>	- accordingly
<i>podstatně</i>	- by much
<i>polovina</i> f.	- half
<i>poradit se</i> (III - perf.)	- to consult
<i>porcelán</i> m.	- china
<i>poškozený</i>	- damaged
<i>pravost</i> f.	- authenticity
<i>pravý</i>	- genuine
<i>prodejní</i>	- sale (adj.)
<i>přání</i> n.	- wish
<i>především</i>	- first of all, above all
<i>psací</i>	- writing

rezervovat (II - imp.)	- to reserve, to keep
rokokový	rococo (adj.)
ručit (III - imp.)	- to guarantee
řezbář m.	wood carver
šálek m.	cup
servis m.	service, set
sklad m.	stock, warehouse
sklo n.	glass
skříňka f.	cabinet
skvělý	excellent
sleva f.	discount
sortiment m.	assortment
specializovat se (II - imp.)	- to specialize
stanovit (III - perf.)	- to fix, to set
starožitnost f.	antique
stavít se (III - perf.)	- to stop by
stolek m.	(little) table
století n.	century
stoupat (I - imp.)	- to rise, to go up
stvrzenka f.	receipt
štěstí n.	luck (noun)
Tuzex m.	Tuzex store
tvar m.	shape
umělecký	artistic, of art
úplný	complete
úřad m.	office, authority
určovat (II - imp.)	- to set, to fix prices
valuta f.	(hard) currency
váza f.	vase
vázička f.	(little) vase
vrátit (III - perf.)	- to return, to give back
vydat (I - perf.)	- to issue
vykládaný	inlaid
výstava f.	exhibition
vývoz m.	export
vzácný	valuable
vzor m.	pattern
zabalit (III - perf.)	- to wrap up
záloha f.	deposit
závěsný	wall hanging (adj.)
zboží n.	stock, goods
zbytek m.	rest, remainder
zdarma	free

oo

SUPPLEMENT I

A list of adjectives in the positive and comparative

positive:

comparative:

<i>bezpečný</i>	<i>bezpečnější</i>
<i>cenný</i>	<i>cennější</i>
<i>čerstvý</i>	<i>čerstvější</i>
<i>čistý</i>	<i>čistější</i>
<i>drobný</i>	<i>drobnější</i>
<i>důležitý</i>	<i>důležitější</i>
<i>hlasitý</i>	<i>hlasitéjší</i>
<i>hustý</i>	<i>hustější</i>
<i>chladný</i>	<i>chladnější</i>
<i>jemný</i>	<i>jemnější</i>
<i>krásný</i>	<i>krásnější</i>
<i>kulturní</i>	<i>kulturnější</i>
<i>levný</i>	<i>levnější</i>
<i>milý</i>	<i>milejší</i>
<i>moderní</i>	<i>modernější</i>
<i>nádherný</i>	<i>nádhernější</i>
<i>náhodný</i>	<i>náhodnější</i>
<i>nebezpečný</i>	<i>nebezpečnější</i>
<i>nový</i>	<i>novější</i>
<i>oblibený</i>	<i>oblíbenější</i>
<i>obyčejný</i>	<i>obyčejnější</i>
<i>odborný</i>	<i>odbornější</i>
<i>ospalý</i>	<i>ospalejší</i>
<i>perfektní</i>	<i>perfektnější</i>
<i>pěkný</i>	<i>pěknější</i>
<i>pohodlný</i>	<i>pohodlnější</i>
<i>pomalý</i>	<i>pomalejší</i>
<i>pracovitý</i>	<i>pracovitější</i>
<i>prostý</i>	<i>prostější</i>
<i>příjemný</i>	<i>příjemnější</i>
<i>přísný</i>	<i>přísnější</i>
<i>rozumný</i>	<i>rozumnější</i>
<i>různý</i>	<i>různější</i>
<i>rychlý</i>	<i>rychlejší</i>
<i>skutečný</i>	<i>skutečnější</i>
<i>slavný</i>	<i>slavnější</i>
<i>složitý</i>	<i>složitější</i>
<i>současný</i>	<i>současnější</i>
<i>stálý</i>	<i>stálejší</i>
<i>studený</i>	<i>studenější</i>
<i>světlý</i>	<i>světlejší</i>
<i>svobodný</i>	<i>svobodnější</i>
<i>teplý</i>	<i>teplejší</i>
<i>tmaový</i>	<i>tmaovější</i>
<i>trvalý</i>	<i>trvalejší</i>
<i>únavný</i>	<i>únavnější</i>

vážený	váženější
vhodný	vhodnější
volný	volnější
vyspělý	vyspělejší
základní	základnější
známý	známější
zodpovědný	zodpovědnější

Comparison with various degrees of irregularity:

blízký	bližší
bohatý	bohatší
dlouhý	delší
dobrý	lepší
drahý	dražší
hezký	hezčí
hluboký	hlubší
chytrý	chytřejší
jednoduchý	jednodušší
krátký	kratší
lehký	lehčí
lidský	lidštější
malý	menší
měkký	měkčí
moudrý	moudřejší
nízký	nížší
ostrý	ostřejší
praktický	praktičtější
přátelský	přátelštější
problematický	problematičtější
realistický	realističtější
romantický	romantičtější
široký	širší
špatný	horší
suchý	sušší
těžký	těžší
tichý	tišší
úzký	užší
velký	větší
vlhký	vlhčí
vysoký	vyšší
zlý	horší

SUPPLEMENT II

Signs in shops

1. *Použijte košíku*
2. *Pokladna*
3. *Zboží zakoupené v jiné prodejně hlaste u pokladny*
4. *Výtah - Vstup - Výstup*
5. *Mimo provoz*
6. *Obsluha vedle*
7. *Doprodej za snížené ceny*
8. *Úschovna zavazadel*
9. *Nepovoleným vstup zakázán*
10. *Prodejní doba od ----- do -----*
11. *Zavřeno - Otevřeno*
12. *Přejímka zboží*
13. *Inventura*
14. *Pro nemoc zavřeno*
15. *Sem - tam*

oo

SUPPLEMENT III

The Department Store Kotva directory

5	<i>restaurace letní restaurace snack-bar</i>	<i>dětský koutek osobní váhy umývárny - WC telefony - šatny</i>
4	<i>bílé zboží koberce, podlahové krytiny bytový textil nábytek osvětlovací tělesa hudební nástroje gramodesky</i>	<i>účelové a doplňkové půjčky šíření ložního prádla, záclon a vyšívání monogramů poradenská služba architekta zkracování svítidel zprostředkování kladení podlahoviny v bytě telefony umývárny - WC</i>
3	<i>elektroinstalační materiál elektrospotřebiče šíci a pletací stroje rádia, televize, gramofony kuchyňské potřeby železářské zboží sportovní potřeby, textil a obuv jízdní kola, motocykly foto, kino, hodiny, klenoty</i>	<i>služba fotoamatérům montáž sport. potřeb výkup TV a rádií při nákupu nových nasazování náramků k hodinkám záruční opravy TV a rádií zhotovování klíčů telefony osobní váhy - WC</i>
2	<i>kojenecký a dětský textil chlapecké a dívčí oděvy pánská, dámská a dětská obuv sklo, porcelán, keramika hračky, kočárky</i>	<i>poradna pro vybavení naštávajících matek rychloopravna obuvi vytahování zakoupené obuvi telefony osobní váhy umývárny - WC</i>
1	<i>metrový textil pánské pletené zboží pánské prádlo módní doplňky textilní galanterie kožená galanterie pánské a dámské oděvy kožešiny a kožené oděvy</i>	<i>úpravný oděvů stříhová služba napařování klobouků přišívání kož. knoflíků telefon osobní váhy umývárny - WC</i>
P	<i>dámské pletené zboží dámské prádlo - punčochy papír - školní potřeby bižutérie, dárky, tabák knihy</i>	<i>úschovna zavazadel a kočárků čištění obuvi dárkové balení potravin kosmetická poradna prodej květin noviny a časopisy - telefon</i>

Lekce 19

V prodejně kožichů

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to exchange merchandise or get one's money back.
2. To be able to find out about other stores where a particular item may be available.

GRAMMAR GOALS:

1. Dative plural of nouns, adjectives, demonstratives and possessives.
2. Comparison of adverbs.
3. Declension of numerals 2, 3 and 4 in genitive, dative and accusative.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Tape with overheard conversation.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Kdo je autorem knihy, kterou hledá zákazník?*
2. *Jaký je titul té knihy?*
3. *Kdy má ta kniha vyjít?*
4. *Kdy se začíná tvořit fronta před prodejnou?*
5. *V kolik hodin dostávají nové knihy?*
6. *Kdy v té prodejně dávají nové knihy na pult?*
7. *Co by se stalo, kdyby zákazník přišel později?*
8. *Kolik exemplářů té knihy dostanou?*
9. *Co chce zákazník, aby pro něj prodavačka udělala?*
10. *Pro koho chce ten zákazník tu knihu a proč?*
11. *Jakou protislužbu navrhuje zákazník?*
12. *Co navrhuje prodavačka?*
13. *Proč jí dává zákazník svou navštívenku?*
14. *Co shání prodavačka?*

Activity 2: TASK CONSIDERATION

You have discovered that an item you have bought is defective in some way. What would you need to be able to say in Czech either to have the defect repaired, to exchange the item, or to get your money back? A few all-purpose phrases to describe defects ("It doesn't work", "It's defective", etc.) would be useful. Since you will probably be engaged in some kind of negotiation, work out some strategies to counter claims that "nothing can be done", including some suggestions of your own.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE

- Brownová: **Předevčírem jsem si ve vaší prodejně koupila semišový kožich a až doma jsem zjistila, že má velký kaz na pravém rukávě. Chtěla bych ho tedy vyměnit.**
- Prodavač: **To bude horší, paní. Předně, žádné kožichy už nemáme, všechny jsou vyprodané a za druhé, zakoupené zboží stejně nevyměňujeme.**
- Brownová: **To jsem nevěděla. Já jsem cizinka a u nás v Americe je možno vyměnit jakékoli zboží.**
- Prodavač: **Ale u nás je to jinak. Když se naším zákazníkům něco líbí, tak si to koupí a je to. Žádné vyměňování.**
- Brownová: **Ale ten kožich stál více než 9 000 Kčs a to není maličkost. Když mi tedy nemůžete vyhovět vy, prosím, zavolejte mi vedoucího.**
- Prodavač: **Jak si přejete. Ale stejně vám neřekne nic jiného. ... Pane vedoucí, máme tady stížnost.**
- Vedoucí: **Prosím. O jakou stížnost se jedná?**
- Prodavač: **Ta paní je Američanka a koupila si u nás kožich, který má na rukávě kaz.**
- Brownová: **Podívejte se, pane vedoucí, tady na pravém rukávě je jeden díl z úplně odlišné kůže. Při denním světle je to jasně vidět. Všimla jsem si toho, bohužel, až doma.**
- Vedoucí: **Ukažte, prosím. Hm, skutečně je to jasná výrobní vada, to je pravda. Kvůli podobným vadám jsme už měli několik stížností. Víte, vyměnit vám ho nemůžeme, protože další zásilku kožichů dostaneme až ke konci roku. Jediné, co pro vás mohu udělat, je vrátit vám peníze.**
- Brownová: **Ale mně se ten kožich velmi líbí. Nejraději bych si ho nechala. A nešlo by to nějak opravit?**
- Vedoucí: **To děláme jen vyjimečně. Hm, ale vzhledem k tomu, že jste cizinka, pokusil bych se zavolat některým svým známým ve výrobním družstvu Kara v Trutnově. Doufám, že některý z nich to pro vás udělá. Ale budete si muset asi něco doplatit.**
- Brownová: **To by mi nevadilo, pokud by se nejednalo o nějaký velký obnos. A jak dlouho to asi bude trvat?**
- Vedoucí: **Kdyby to dobře šlo, mohlo by to být asi tak během dvou, tří týdnů. A teď si uvědomuji, že pozítří jedu na poradu do Trutnova, tak bych tam ten kožich vzal sám. Možná, že to tam udělají na počkání. A to přešití může stát maximálně kolem stovky.**

Brownová: *To by bylo ohromné. Jsem moc ráda, že to tak dopadlo. Nevím, jak vám za vaši ochotu poděkovat.*

Vedoucí: *Jsem rád, že vám mohu vyhovět. To patří k mým povinnostem.*

Mrs. Brown: THE DAY BEFORE YESTERDAY I BOUGHT A SUEDE FUR-LINED COAT IN YOUR STORE, AND ONLY AT HOME I DISCOVERED A BIG IMPERFECTION ON THE RIGHT SLEEVE. SO I WOULD LIKE TO EXCHANGE IT.

Assistant: THAT WILL BE HARD. FIRST, WE DON'T HAVE ANY MORE FUR COATS; THEY HAVE ALL BEEN SOLD. SECONDLY, WE DON'T EXCHANGE MERCHANDISE IN ANY CASE.

Mrs. Brown: I DIDN'T KNOW THAT. I AM A FOREIGNER AND IN AMERICA IT IS POSSIBLE TO EXCHANGE ANY MERCHANDISE.

Assistant: BUT IN THIS COUNTRY IT IS DIFFERENT. IF OUR CUSTOMERS LIKE SOMETHING, THEY BUY IT AND THAT'S IT. NO EXCHANGING.

Mrs. Brown: BUT THE FUR COAT COST MORE THAN 9,000 CROWNS AND THAT'S NO SMALL THING. IF YOU CAN'T ACCOMMODATE ME, CALL THE MANAGER FOR ME, PLEASE.

Assistant: AS YOU PLEASE, BUT ANYWAY HE WON'T TELL YOU ANYTHING DIFFERENT. MANAGER, WE HAVE A COMPLAINT HERE.

Manager:: YES, PLEASE. WHAT IS THE COMPLAINT ABOUT?

Assistant: THIS LADY IS AMERICAN AND IN OUR STORE SHE BOUGHT A FUR COAT WHICH HAS AN IMPERFECTION ON THE SLEEVE.

Mrs. Brown: TAKE A LOOK, MANAGER, HERE ON THE RIGHT SLEEVE ONE PART IS OF COMPLETELY DIFFERENT LEATHER. IT CAN BE CLEARLY SEEN IN DAYLIGHT. UNFORTUNATELY I NOTICED IT ONLY AT HOME.

Manager: SHOW IT TO ME, PLEASE. HM, IT'S REALLY A CLEAR MANUFACTURING IMPERFECTION, THAT'S TRUE. WE HAVE HAD SEVERAL COMPLAINTS ABOUT SIMILAR DEFECTS. YOU KNOW, WE CAN'T EXCHANGE IT FOR YOU SINCE WE GET OUR NEXT SHIPMENT OF FUR COATS PERHAPS AS LATE AS THE END OF THE YEAR. THE ONLY THING I CAN DO FOR YOU IS TO GIVE YOU YOUR MONEY BACK.

Mrs. Brown: BUT I LIKE THE FUR COAT A LOT. I WOULD REALLY LIKE TO KEEP IT. WOULDN'T IT BE POSSIBLE TO REPAIR IT SOMEHOW?

Manager: WE DO THAT ONLY IN SPECIAL CASES. HM, CONSIDERING THAT YOU ARE A FOREIGNER, I COULD TRY TO CALL SOME ACQUAINTANCES OF MINE IN THE KARA PRODUCTION ASSOCIATION IN TRUTNOV. I HOPE SOME OF THEM WOULD DO THAT FOR YOU. BUT YOU'LL HAVE TO PAY SOMETHING EXTRA.

Mrs. Brown: I WOULDN'T MIND THAT, UNLESS IT INVOLVES A LARGE SUM. AND HOW LONG WILL IT TAKE APPROXIMATELY?

Manager: IF EVERYTHING WENT O.K., IT COULD BE WITHIN TWO OR THREE WEEKS. AND NOW I REALIZE THAT THE DAY AFTER TOMORROW I'M ATTENDING A MEETING IN TRUTNOV SO I COULD TAKE THE FUR COAT THERE MYSELF. THEY MAY DO THAT WHILE YOU WAIT. AND THE ALTERATION CAN COST A HUNDRED OR SO AT MOST.

Mrs. Brown: THAT WOULD BE GREAT. I'M VERY GLAD IT TURNED OUT LIKE THIS. I DON'T KNOW HOW TO THANK YOU FOR BEING SO ACCOMMODATING.

Manager: I'M GLAD TO HELP YOU. THAT'S PART OF MY JOB.

3.a What Did They Say?

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Kdy si paní Brownová koupila kožich?*
2. *Co zjistila až doma?*
3. *Co chce paní Brownová udělat s kožichem?*
4. *Proč jí prodavač nemůže vyhovět?*
5. *Ve které zemi je možno vyměnit jakékoli zboží?*
6. *Kolik stál kožich paní Brownové?*
7. *S kým chce paní Brownová mluvit?*
8. *O jaký kaz se jedná?*
9. *Kdy je ten kaz jasně vidět?*
10. *Kolik stížností už měli kvůli podobným vadám?*
11. *Kdy dostanou do prodejny další zásilku kožichů?*
12. *Co může vedoucí pro paní Brownovou jedině udělat?*
13. *Proč si chce paní Brownová ten kožich nechat?*
14. *Kdy opravují kožichy zákazníkům?*
15. *Komu zatelefonuje vedoucí?*
16. *Kde pracuje jeho známi?*

17. Jak dlouho to asi bude trvat, než jí kožich opraví?
18. Kdy jede vedoucí na poradu do Trutnova?
19. Za jak dlouho tam mohou ten kožich opravit, když ho tam vezme sám vedoucí?
20. Kolik asi bude stát přešití kožichu?

3.b Work with the Dialogue

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- B: Předevčírem jsem si ve ____í _____ě koupila _____ý kožich a až doma jsem ____la, že má velký kaz na ____ém ____ě. ____la bych ho tedy vyměnit.
- P: To bude horší, paní. Předně, žádné _____y už nemáme, všechny jsou _____é a za ____é, _____é ____í stejně eme.
- B: To jsem ____la. Já jsem cizinka a u nás v _____e je možno vyměnit jakékoliv ____í.
- P: Ale u nás je to jinak. Když se něco našim _____ům libí, tak si to koupí a je to. Žádné ____í.
- B: Ale ten kožich stál více než 9 000 Kčs a to není maličkost. Když mi tedy _____ete vyhovět vý, ____ím, zavolejte mi ____ího.
- P: Jak si _____ete, ale stejně vám _____e nic ____ého. ... Pane ____í, ____ame tady stížnost.
- V: Prosím. O ____ou stížnost se ____á?
- P: Ta paní je Američanka a ____la si u nás kožich, ____ý má na ____ě kaz.
- B: Podívejte se, pane ____í, tady na ____ém _____ě je jeden díl z úplně ____é kůže. Při ____ím _____e je to jasně vidět. ____la jsem si toho, bohužel, až doma.
- V: Ukažte, prosím. Hm, skutečně je to ____á ____í vada, to je pravda. Kvůli ____ým ____ám jsme už měli několik ____í. ____ite, vyměnit vám ho ____eme, protože další ____u ____ú dostaneme až ke ____í roku. Jediné, co pro vás mohu udělat, je vrátit vám ____e.
- B: Ale mně se ten kožich velmi ____í. Nejraději bych si ho ____la. A ____lo by to nějak opravit?

- V: To __ __ __ áme jen vyjímečně. Hm, ale vzhledem k tomu, že jste cizinka, pokusil bych se zavolat __ __ __ __ __ ým svým __ __ __ __ __ ým ve __ __ __ __ __ ím __ __ __ __ __ u Kara v Trutnově. __ __ __ __ __ ám, že některý z nich to pro vás udělá. Ale __ __ __ __ __ ete si asi muset něco doplatit.
- B: To by mi __ __ __ __ __ lo, pokud by se __ __ __ __ __ lo o nějaký velký obnos. A jak dlouho to asi __ __ __ __ __ e trvat?
- V: Kdyby to dobře __ __ __ __ __ lo, __ __ __ __ __ lo by to být asi tak během dvou, tří __ __ __ __ __ ū. A ted'si __ __ __ __ __ i, že pozitíř jedu na __ __ __ __ __ u do Trutnova, tak bych tam ten kožich vzal sám. Možná, že to tam __ __ __ __ __ ají na __ __ __ __ __ i. A to přešítí __ __ __ __ __ e stát maximálně kolem __ __ __ __ __ y.
- B: To by bylo __ __ __ __ __ é. Jsem moc ráda, že to tak __ __ __ __ __ lo. __ __ __ __ __ ím, jak vám za vaši __ __ __ __ __ u poděkovat.
- V: Jsem rád, že vám __ __ __ __ __ u vyhovět. To patří k mým __ __ __ __ __ em.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.a.1, try to fill in the missing stems.

- B: Předevčírem jsem si ve vaš_ prodejn_ kupil_ semišov_ kožich a až doma jsem zjistil_, že m_ velk_ kaz na prav_ rukáv_. Chtěl_ by _ ho tedy vyměnit.
- P: To bude horš_, pan_. Předně, žádn_ kožich_ už nem_ __ __, všechn_ jsou vyprodán_ a za druh_, zakoupen_ zbož_ stejně nevyměňuj_ __ __.
- B: To jsem nevěděl_. Já jsem cizink_ a u nás v Americ_ je možno vyměnit jakékoliv zbož_.
- P: Ale u nás je to jinak. Když se něco naš_ zákazník_ lib_, tak si to koup_ a je to. Žádn_ vyměňován_.
- B: Ale ten kožich stál více než 9 000 Kčs a to není malíčkost. Když mi tedy nemůž_ __ __ vyhovět vy, pros_ __ __, zavolejte mi vedouc_ __ __.
- P: Jak si přej_ __ __, ale stejně v__ neřekn_ nic jin_ __ __. ... Pan_ vedouc_, m_ __ __ tady stížnost.
- V: Pros_ __ __. O jak __ __ stížnost se jedn_ ?
- P: T_ pan_ je Američank_ a kupil_ si u nás kožich, kter_ m_ na rukáv_ kaz.
- B: Podívejte se, pan_ vedouc_, tady na prav_ rukáv_ je jeden díl z úplně odlišn_ kůž_. Přidenn_ světl_ je to jasné vidět. Všiml_ jsem si t_ __ __, bohužel, až doma.
- V: Ukažte, pros_ __ __. Hm, skutečně je to jasn_ výrobn_ vad_, to je pravd_. Kvůli podobn_ vad_ jsme už měl_ několik stížnost_. V_ __ __, vyměnit v_ __ __ ho nemůž_ __ __, protože dalš_ zásilk_ kožich_ dostan_ __ __ až ke konc_ rok_. Jedin_, co pro v_ __ __ moh_ udělat, je vrátit v_ __ __ peníz_.

Devatenáctá lekce

B: Ale mně se ten kožich velmi líb_. Nejraději by_ _ si ho nechal_. A nešl_ by to nějak opravit?

V: To děl_ _ _ jen vyjímečně. Hm, ale vzhledem k t_ _ _, že jste cizink_, pokusil by_ _ se zavolat někter_ _ sv_ _ znám_ _ ve výrobn_ _ družstv_ Kara v Trutnov_. Douf_ _, že někter_ z nich to pro v_ _ uděl_. Ale bud_ _ _ si asi muset něco doplatit.

B: To by mi nevadil_, pokud by se nejednal_ o nějak_ velk_ obnos. A jak dlouho to asi bud_ trvat?

V: Kdyby to dobře šl_, mohl_ by to být asi tak během dvou, tř_ týdn_. A ted' si uvědomuj_, že pozítří jed_ na porad_ do Trutnov_, tak by_ _ tam ten kožich vzal sám. Možná, že to tam uděl_ _ na počkán_. A to přešit_ můž_ stát maximálně kolem stovk_.

B: To by byl_ ohromn_. Jsem moc rád_, že to tak dopadl_. Nev_ _, jak v_ _ za vaš_ ochot_ poděkovat.

V: Jsem rád, že v_ _ moh_ vyhovět. To patř_ k m_ _ povinnost_ _.

NOTES

U vás.

- In your store.

To bude horší.

- That will be bad.

Ale u nás je to jinak.

- But in this country it's different.

A je to.

- And that's it.

Jak si přejete.

- As you please.

**Nevím, jak vám za vaši
ochotu poděkovat.**

- I don't know how to thank you for
being so accommodating.

Jsem rád, že vám mohu vyhovět.

- I'm glad I can help you.

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>Musíme to doporučit</i> <i>Vyřídili to</i> <i>Vyhovuje to také</i> <i>Oznámila to všem</i> <i>Líbilo by se to</i> <i>Napsal dopisy</i> <i>Dal to jen</i> <i>Omluvíme se</i> <i>Nemám nic proti</i> <i>Udělají to kvůli</i> <i>Patří k</i>	<i>ten</i> <i>ta</i> <i>to</i> <i>můj</i> <i>tvůj</i> <i>jeho</i> <i>její</i> <i>náš</i> <i>váš</i> <i>jejich</i>	<i>dobrý</i> <i>nejlepší</i> <i>známý</i> <i>starý</i> <i>některý</i> <i>různý</i> <i>takový</i> <i>vynikající</i> <i>oblíbený</i> <i>zahraniční</i> <i>následující</i> <i>ostatní</i> <i>mladší</i>	<i>přítel</i> <i>pracovník</i> <i>osobnost</i> <i>zaměstnanec</i> <i>sekretářka</i> <i>umělkyně</i> <i>cizinec</i> <i>zpěvačka</i> <i>pracovnice</i> <i>zákazník</i> <i>lidé</i> <i>spisovatel</i> <i>host</i> <i>delegace</i>
<i>Patří k</i> <i>Dávám přednost</i>		<i>nejsnámější</i> <i>největší</i> <i>důležitý</i> <i>zajímavý</i> <i>nejstarší</i> <i>nejlepší</i> <i>moderní</i> <i>historický</i> <i>mezinárodní</i> <i>starý</i> <i>dobrý</i>	<i>město</i> <i>hrad</i> <i>nádraží</i> <i>konference</i> <i>čtvrť</i> <i>náměstí</i> <i>muzeum</i> <i>divadlo</i> <i>povinnost</i> <i>hotel</i> <i>letiště</i> <i>hospůdka</i> <i>jídlo</i> <i>kalendář</i>

4.b GRAMMAR NOTE I

Dative plural of nouns, adjectives, demonstratives and possessives

4.b.1 Masculine nouns.

All masculine nouns take the ending **-ům**.

Doporučíme tu knihu studentům i učitelům.

We'll recommend the book both to students and teachers.

The dative plural of *lidé* is ***lidem*** and of *koně* - ***koním***.

4.b.2 Feminine nouns

For all feminine nouns ending in **-a** in the nominative singular, the most frequent ending is **-ám**, e.g.:

Libilo se to všem ženám.

All the women liked it.

<i>žena</i>	-	<i>ženám</i>
<i>škola</i>	-	<i>školám</i>

Feminine nouns ending in **-ost** or **-est** in the nominative sg. take the ending **-em**.

<i>místnost</i>	-	<i>místnostem</i>
<i>osobnost</i>	-	<i>osobnostem</i>

Virtually all the remaining feminine nouns take the ending **-ím**.

<i>země</i>	-	<i>zemím</i>
<i>stanice</i>	-	<i>stanicím</i>
<i>báseň</i>	-	<i>básním</i>

4.b.3 Neuter nouns

Hard neuter nouns have the **-ům** ending

<i>divadlo</i>	-	<i>divadlům</i>
<i>místo</i>	-	<i>místům</i>

All soft neuter nouns have the ending **-ím**.

<i>náměstí</i>	-	<i>náměstím</i>
<i>letiště</i>	-	<i>letištěm</i>

The dative plural of *děti* is ***dětem***.

4.b.4 Adjectives

All hard adjectives have the **-ým** ending and all soft adjectives the ending **-ím**.

hard adj.	soft adj.
-----------	-----------

<i>novým</i>	<i>moderním</i>
<i>americkým</i>	<i>státním</i>

Napsal jsem o tom některým zahraničním přátelům.
I wrote about it to some friends overseas.

4.b.5 Demonstratives

Demonstratives have one ending for all genders.

<i>ten (to)</i>	<i>těm (to)</i>
<i>ta (to)</i>	
<i>to (to)</i>	

4.b.6 Possessives

<i>můj</i>	<i>mým</i>
<i>tvůj</i>	<i>tvým</i>
<i>jeho</i>	<i>jeho</i>
<i>její</i>	<i>jejím</i>
<i>náš</i>	<i>našim</i>
<i>váš</i>	<i>vašim</i>
<i>jejich</i>	<i>jejich</i>

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the correct forms of the nouns and adjectives in parentheses.

1. _____ (*náš zahraniční host*)
jsme zajistili ubytování v hotelu Imperial.
2. *Tito umělci patří k* _____ (*nejznámější osobnost*) *v Praze.*
3. *Myslím, že by to také vyhovovalo* _____ (*zahraniční pracovník*).
4. *Já dávám rozhodně přednost* _____ (*stará část*)
města a _____ (*její historická památka*).

5. Československo patří k _____
(nejvyspělejší země) v Evropě.
6. Dáváte přednost _____ (hotové jídlo) nebo
_____ (minutka)?
7. Starožitný nábytek patří k _____
(nejcennější věc) v této prodejně.
8. Proč to také neřeknete _____ (ostatní
pracovnice) našeho oddělení?
9. Pražský hrad patří k _____
(nejvýznamější paměti hodnot) v Praze.
10. Nemám nic proti _____
(různá mezinárodní konference), ale nerad se jich zúčastňuji.
11. Vyhovět _____ (nás zákazník) patří k _____
(má základní povinnost).
12. Psal často dopisy _____ (známý) v zahraničí.
(svůj přítel) a
13. Malá Strana a Staré Město patří k _____
(nejstarší pražská čtvrt').
14. Musíte to oznámit všem _____ (nás
zaměstnanec) a _____ (jejich rodina).
15. Ten film můžeme doporučit nejen _____ (děti), ale také i
_____ (starší student).

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Which do you personally prefer, old European or modern American cities?

2. Is it convenient for foreign visitors to shop in Tuzex stores?

3. We can do that for some customers while they wait.

4. Have you introduced your wife to those American diplomats?

5. I'll have to buy a couple of little things for my relatives and good friends in the U.S.

6. Basically, I don't have anything against some national dishes.

7. You'll have to call some store managers about that.

8. We have made the ticket reservations for our employees and their spouses.

9. They have a lot of problems because of frequent complaints in that store.

10. I'll tell that only to my (best) acquaintances.

11. Our children like Czech pastry.

12. The Kotva department store is (belongs to) one of the most modern department stores in Prague.

13. It is convenient for big industrial companies, but not for the smaller ones.

14. I'll have to thank my friends, their families and other people for their help.

15. Young people usually don't like classical music; they prefer pop music.

Activity 5: NARRATIVE

Nakupování

Všechny obchody v Československu jsou v podstatě státní (kromě několika družstevních) a proto jsou také ceny prakticky všude stejné. Nikde si tedy nemůžete koupit něco levněji nebo výhodněji než jinde.

Nejrychleji a nejlépe se nakupuje v obchodních domech, protože tam je k dostání základní sortiment všech výrobků, které jsou na československém trhu. Většina obchodních domů má jednotný název Prior, i když, např. v Praze, najdete obchodní domy také pod jinými jmény, jako Bílá labut', Máj nebo Kotva. Pochopitelně, kromě obchodních domů existuje řada specializovaných prodejen a obchodů jako kdekoli jinde na světě. V nich můžete v mnohem širším výběru nakoupit, např. elektrické spotřebiče, gramodesky, televizory, železářské zboží a jiné průmyslové výrobky. Pokud se týká kvality spotřebního zboží, je možno říci, že je většinou dobrá, i když někdy neodpovídá západním požadavkům. Musíte ale vždy počítat s tím, že věci, které chcete koupit právě v daném okamžiku, v obchodech nedostanete. Tomuto zboží se říká "nedostatkové" nebo "úzkoprofilové" a proto také v Československu místo slova "nakupovat" se běžněji říká "shánět".

Soukromé vlastnictví bylo v Československu zrušeno po roce 1948, kdy byly zavedeny nové zkratkové názvy pro jednotlivé obchody, jako např. Kovomat, Maso, Obuv nebo Mototechna, ale ještě dodnes lidé říkají, že jdou do železářství, k řezníkovi, nebo dokonce k Bat'ovi. Většinou však podle názvu poznáte, co se v prodejně se jménem Potraviny, Ovoce a zelenina nebo Chléb a pečivo prodává.

Nejhůře se nakupuje v samoobsluhách s potravinami, protože zejména maso, zelenina a ovoce patří k už dříve zmíněným nedostatkovým druhům potravin. V ČSSR je už řadu let chronický nedostatek masa. Importovaného ovoce i zeleniny je stále méně a proto není divu, že právě před těmito obchody stojí fronty na zboží, které má přijít. A to může být jak hovězí či vepřové maso, nebo banány či pomeranče, prostě cokoliv.

Západním cizincům se to může zdát divné, ale je to jen otázka zvyku. České hospodynky se s tím už dávno smířily.

5.a Work with the Narrative

5.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you don't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Proč jsou ceny ve všech obchodech stejné?*
2. *Kde se nakupuje nejlépe a nejrychleji?*
3. *Co je k dostání v obchodních domech?*
4. *Jaký název má většina obchodních domů?*
5. *Jaká je kvalita spotřebního zboží?*
6. *Jak se říká zboží, které není vždycky k dostání?*
7. *Kdy bylo v Československu zrušeno soukromé vlastnictví?*
8. *Proč se nejhůře nakupuje v prodejnách s potravinami?*
9. *Jaká je situace s importovaným ovocem a zeleninou?*
10. *Před kterými obchody stojí často fronty?*

5.a.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Nakupování

Všechny _____ y v Československu jsou v _____ ě _____ i (kromě několika _____ ích) a proto jsou také ceny prakticky všude _____. Nikde si tedy _____ ete koupit něco _____ éji nebo _____ éji než jinde.

_____ ejí a nejlépe se nakupuje v _____ ich domech, protože tam je k dostání _____ i sortiment všech _____ ú, které jsou na _____ ém ____ u. Většina _____ ích domů má _____ ý název Prior, i když, např. v Praze, najdete _____ í domy také pod _____ ými ____ y, jako Bílá lžebut', Máj nebo Kotva. Pochopitelně, kromě _____ ich domů existuje řada _____ ých prodejen a obchodů jako kdekoli jinde na _____. V nich můžete v mnohem _____ im _____ u nakoupit, např. _____ é _____ e, _____ y, televizory, _____ é zboží a jiné _____ é _____ y. Pokud se týká kvality _____ ho zboží, je možno říci, že je většinou dobrá, i když někdy _____ á západním _____ úm. Musíte ale vždy počítat s tím, že věci, které chcete koupit právě v _____ ém _____ u, v obchodech nedostanete. Tomuto

Devatenáctá lekce

zboží se říká "_____é" nebo "_____é" a proto také v Československu místo slova nakupovat se _____ěji říká "shánět".

_____é vlastnictví bylo v Československu zrušeno po roce 1948, kdy byly zavedeny nové _____é názvy pro _____é obchody, jako např. Kovomat, Maso, Obuv nebo Mototechna, ale ještě dodnes lidé říkají, že jdou do _____i, k _____ovi, nebo dokonce k Bat'ovi. Většinou však podle názvu poznáte, co se v _____ě se jménem _____y, Ovoce a zelenina nebo Chléb a pečivo prodává.

Nejhůře se nakupuje v _____ách s _____ami, protože zejména maso, zelenina a ovoce patří k už dříve _____ým _____ým _____ům potravin. V ČSSR je už řadu let chronický nedostatek masa. Importovaného ovoce i zeleniny je stále méně a proto není divu, že právě před těmito obchody stojí _____y na zboží, které má přijít. A to může být jak _____í či _____é maso, nebo _____y či _____e, prostě cokoliv.

České _____ím _____ům se to může zdát divné, ale je to jen otázka zvyku. Ceské _____y se s tím už dávno _____ly.

5.a.3 Following the same procedure as in 5.a.2, try to fill in the missing endings.

Nakupování

Všechn_ obchod_ v Československ_ jsou v podstat_ státn_ (kromě několik_ družstevn_) a proto jsou také cen_ prakticky všude stejn_. Nikde si tedy nemůž_ koupit něco levn_ nebo výhodn_ než jinde.

Nejrychl_ a nejlépe se nakupuj_ v obchodn_ dom_ , protože tam je k dostán_ základn_ sortiment všech výrobk_ , kter_ jsou na československ_ trh_. Většina obchodn_ dom_ m_ jednotn_ název Prior, i když, např. v Praze, najd_ obchodn_ dom_ také pod jin_ jmén_ , jako Bílá labut', Máj nebo Kotva. Pochopitelně, kromě obchodn_ dom_ existuj_ řada specializovan_ prodejen a obchod_ jako kdekoli jinde na svět_. V nich můž_ v mnohem širš_ výběr_ nakoupit, např. elektrick_ spotřebič_ , gramodesk_ , televizor_ , železářsk_ zbož_ a jin_ průmyslov_ výrobk_. Pokud se týká kvalit_ spotřebn_ zbož_ , je možno říci, že je většinou dobr_ , i když někdy neodpovid_ západn_ požadavk_ . Mus_ ale vždy počítat s t_ , že věc_ , kter_ chc_ koupit právě v dan_ okamžik_ , v obchod_ nedostan_ . Tomuto zbož_ se řík_ "nedostatkov_ " nebo "úzkoprofilov_ " a proto také v Československ_ místo slov_ "nakupovat" se běžn_ řík_ "shánět".

Soukrom_ vlastnictv_ bylo v Československ_ zrušeno po roce 1948, kdy byly zavedeny nov_ zkratkov_ názv_ pro jednotliv_ obchod_ , jako např. Kovomat, Maso, Obuv nebo Mototechna, ale ještě dodnes lidé řík_ , že jd_ do železářstv_ , k řezník_ , nebo dokonce k Bat'ovi. Většinou však podle názv_ pozn_ , co se v prodejn_ se jmén_ Potravin_ , Ovoc_ a zelenin_ nebo Chléb a pečiv_ prod_ .

Nejhůře se nakupuj_ v samoobsluh_ _ _ s potravin_ _ _, protože zejména mas_, zelenin_ a ovoc_ patř_ k už dříve zmíněn_ nedostatkov_ druh_ potravin. V ČSSR je už řad_ let chronick_ nedostatek mas_. Importovan_ ovoc_ i zelenin_ je stále méně a proto není divu, že právě před těmito obchod_ stoj_ front_ na zbož_ kter_ m_ přijit. A to můž_ být jak hověz_ či vepřov_ mas_, nebo banán_ či pomeranč_ prostě cokoliv.

Západn_ _ cizinc_ _ se to můž_ zdát divn_, ale je to jen otázk_ zvyk_. Česk_ hospodyňk_ se s t_ _ už dávno smířil_.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

- 6.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

positive:

A	B	C
Vypadá (nevypadá)	dobře mladě pěkně chytře příjemně špatně blízko daleko rychle pohodlně pomalu volně dlouho málo tiše hlasitě	její sestra do Plzně autem jako ostatní náš vedoucí
Do Brna je (není)	tak	jako
Vlakem tam dojedete		
Překládala to		
Mluvil (nemluvil)		

comparative:

A	B	C
Vypadá (nevypadá)	mnohem	dobře mladě pěkně chytré příjemně špatně blízko daleko rychle pohodlně pomalu dlouho málo tiše hlásitě
Do Brna je (není)	o něco	než
Vlakem tam dojedete	podstatně	
Překládala to	trochu	
Mluvil (nemluvil)	ještě	její sestra do Plzně autem jako ostatní náš vedoucí
A	B	C
čím brzo dlouho rychle levně mnoho	<i>tam přijedete, to trvá, pojedete, nakoupíte, ušetříte,</i>	tím dobře špatně brzo mnoho
		<i>tam budete ušetříte si to koupíte</i>
D		

superlative:

A	B	C
Vypadá (nevypadá)	dobře mladě pěkně chytré příjemně špatně blízko daleko rychle pohodlně pomalu volně dlouho málo tiše hlásitě	
Do Brna je (není)		<i>z celé rodiny</i>
Vlakem tam dojedete		<i>ze všech</i>
Překládala to		<i>ze všeho</i>
Mluvil (nemluvil)		<i>ze všech</i>
Udělejte to co		

6.b GRAMMAR NOTE II

6.b.1 Formation of adverbs

Czech adverbs can be divided into three groups:

- a. Adverbs of place, answering the question : ***kde?*** (where?), e.g.: *tady, tam, zde.*
- b. Adverbs of time, answering the question: ***kdy?*** (when?), e.g.: *včera, zítra, vloni.*
- c. Adverbs of manner, answering the question: ***jak?*** (how?), e.g.: *rychle, špatně, česky.*

While adverbs of place or time may have various or no endings at all, the adverbs of manner, which are usually derived from adjectives, have the suffix **-ě, -e, -o** or **-cky or -sky**, e.g.: *pěkně, rychle, vysoko, anglicky, česky.*

adj.	adverb
<i>černý</i>	<i>černě</i>
<i>důležitý</i>	<i>důležitě</i>
<i>náhodný</i>	<i>náhodně</i>
<i>příjemný</i>	<i>příjemně</i>
<i>výborný</i>	<i>výborně</i>
<i>moderní</i>	<i>moderně</i>
<i>hlavní</i>	<i>hlavně</i>
<i>dobrý</i>	<i>dobře</i>
<i>starý</i>	<i>staře</i>
<i>dlouhý</i>	<i>dlouze</i>
<i>rychlý</i>	<i>rychle</i>

Adjectives ending in **-cký** and **-ský** shorten the pronunciation.

<i>anglický</i>	<i>anglicky</i>
<i>praktický</i>	<i>prakticky</i>
<i>český</i>	<i>česky</i>
<i>lidský</i>	<i>lidsky</i>

Some adverbs ending in **-o** can have the ending **-e** as well. These constructions have a figurative meaning.

<i>hluboký</i>	<i>hluboko</i>	(deep)	<i>hluboce</i>	(deeply)
<i>široký</i>	<i>široko</i>	(wide)	<i>široce</i>	(widely)
<i>dlouhý</i>	<i>dlouho</i>	(long)	<i>dlouze</i>	(long)
<i>vysoký</i>	<i>vysoko</i>	(high)	<i>vysoce</i>	(highly)
<i>blízký</i>	<i>blízko</i>	(close)	<i>blízce</i>	(closely)

6.b.2 Comparative and superlative forms of adverbs.

The comparative degree has the endings **-ějí** and **-ejí**. As a rule, only adverbs of manner can be compared.

adverb	comparative degree
<i>levně</i>	<i>levněji</i>
<i>zajímavě</i>	<i>zajímavějí</i>
<i>rychle</i>	<i>rychlejí</i>
<i>vesele</i>	<i>veselejí</i>

Adverbs ending in **-cky** and **-sky** have comparative endings **-čtějí** and **-štějí**.

<i>prakticky</i>	<i>praktičtějí</i>
<i>lidsky</i>	<i>lidštějí</i>

Following is a list of adverbs which form the comparative degree in some irregular way.

positive degree	comparative degree
<i>dobře</i> (well)	<i>lépe</i>
<i>špatně</i> (bad)	<i>hůře</i>
<i>zle</i> (bad)	<i>hůře</i>
<i>málo</i> (little)	<i>méně</i>
<i>dlouhو</i> (long)	<i>déle</i>
<i>daleko</i> (far)	<i>dále</i>
<i>blízko</i> (near)	<i>blíže</i>
<i>vysoko</i> (high)	<i>výše</i>
<i>nízko</i> (low)	<i>níže</i>
<i>snadno</i> (easily)	<i>snáze, snadnějí</i>
<i>těžko</i> (with difficulty)	<i>tiže</i>
<i>těžce</i> (with difficulty)	<i>tiže</i>
<i>široko</i> (wide)	<i>šíre</i>
<i>široce</i> (widely)	<i>šíře, šířeji</i>
<i>draho</i> (expensive)	<i>dráze</i>
<i>draze</i> (expensively)	<i>dráže</i>
<i>brzo</i> (soon)	<i>dříve</i>
<i>brzy</i> (soon)	<i>dříve</i>
<i>hluboko</i> (deep)	<i>hloubějí</i>
<i>hluboce</i> (deeply)	<i>hloubějí</i>

The superlative degree is formed by the prefix **nej-** added to the comparative.

<i>zajímavějí</i>	<i>nejzajímavějí</i>
<i>lépe</i>	<i>nejlépe</i>
<i>praktičtějí</i>	<i>nejpraktičtějí</i>

6.b.3 Very frequently the superlative degree is used with **co**.

co nejdříve	-	as soon as possible
co nejrychleji	-	as quickly as possible
co nejlépe	-	as well as possible

6.c Tryout

6.c.1 Fill in the correct forms of adverbs in parentheses.

1. *V tomto výrobním družstvu vám to opraví určitě _____ (odborně) než kdekoli jinde.*
2. *_____ (pohodlně) a _____ (bezpečně) ze všeho se tam dostanete vlakem.*
3. *Čím _____ (dlouho) na tom pracoval, tím _____ (mnoho) tomu rozuměl.*
4. *Z Prahy do Brna je mnohem _____ (blízko) než do Košic.*
5. *_____ (špatně) ze všeho se prodávají nekvalitní výrobky.*
6. *V této prodejně nakoupíte _____ (mnoho) za _____ (málo) peněz.*
7. *Ten nový zaměstnanec pracuje _____ (zodpovědně) ze všech.*
8. *Čím _____ (zajímavě) budete mluvit, tím _____ (mnoho) se to bude lidem líbit.*
9. *Můžete, prosím vás, mluvit trochu _____ (hlasitě), já vám nerozumím.*
10. *Metrem se tam dostanete ještě _____ (rychle) než autobusem.*
11. *Ve vaší kanceláři je mnohem _____ (teplo) než v naší.*
12. *_____(jednoduše) a _____ (prakticky) jste to udělal vy.*
13. *Čím _____ (pomalu) pojedete, tím _____ (bezpečně) se tam dostanete.*
14. *_____(dobře) ze všeho bude, když si o tom promluvíte s konzulem.*
15. *Svým přátelům psal mnohem _____ (často) než svým příbuzným.*

Devatenáctá lekce

6.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Why can't you do that for me more quickly?

2. He translated it best of all.

3. The longer you stay in Czechoslovakia, the better you'll know it.

4. I can't come earlier than around eight o'clock.

5. He always has less money than I do.

6. If you speak a little louder and more slowly, I'll understand you better.

7. Why don't you come to our place more often?

8. In a specialized store you can shop much faster than in a department store.

9. I served the longest in Germany.

10. Can you tell me how to get there as quickly as possible?

11. It couldn't turn out worse.

12. When in Prague, I went to the National Theater more often than to the other theaters.

13. It's a little warmer today than it was yesterday.

14. Is it possible to buy it cheaper somewhere else?

15. She looked the youngest of all the students.

6.c.3 Choose and fill in the correct positive forms of the adverbs in parentheses.

1. Odtud je do Brna ještě _____ (daleko - dalece).
2. Na letišti nás vitali velmi _____ (chladno - chladně).
3. Ve třídě bylo _____ (ticho - tiše).
4. Vážili si ho _____ (hluboko - hluboce).
5. Nevím, jak _____ (daleko - dalece) tomu rozumíte.
6. Jak je dnes venku? Je tam _____ (teplo - teple)?
7. _____ (dlouho - dlouze) se na mě podívala a potom mi to řekla.
8. Řekl nám některé _____ (vysoko - vysoce) zajímavé informace.
9. Museli mluvit _____ (ticho - tiše), protože děti už spaly.
10. V této kanceláři je dnes _____ (chladno - chladně).
11. Letadlo letělo _____ (vysoko - vysoce) nad Prahou.
12. Garáže byly _____ (hluboko - hluboce) pod zemí.
13. Venku je dnes zima a proto se musíte obléci _____ (teplo - teple).
14. Nečekal jsem na ni _____ (dlouho - dlouze), protože jsem neměl moc času.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS II

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
<i>Byli (-ly, -la) tam</i> <i>Před budovou stáli (-ly, -la)</i>	2	<i>noví zaměstnanci</i> <i>mladé ženy</i> <i>osobní auta</i> <i>malé děti</i> <i>američtí diplomati</i> <i>místní autobusy</i> <i>neznámí lidé</i>
<i>Bude to během</i>	3	<i>příštích dnů</i> <i>dalších týdnu</i> <i>následujících měsíců</i> <i>hodin</i> <i>minut</i>
<i>Týkalo se to jen</i>	4 2 nebo 3	<i>mých přátel</i> <i>českých pracovníků</i> <i>cizinců</i> <i>našich známých</i> <i>žen a dívek</i>
<i>Dáme to těm</i> <i>Telefonovali ještě</i>	3 nebo 4	<i>zahraničním studentům</i> <i>známým umělkyním</i> <i>dobrým přátelům</i> <i>příbuzným</i> <i>nejlepším pracovníkům</i> <i>cizím hostům</i>
<i>Viděli jsme tam</i> <i>Pozveme také</i>		<i>své kolegy</i> <i>naše přítelkyně</i> <i>české novináře</i> <i>významné spisovatele</i> <i>slavné zpěvačky</i> <i>vynikající umělce</i> <i>zahraniční turisty</i>

7.b GRAMMAR NOTE III

7.b.1 Declension of numerals **dva**, **tři** and **čtyři**

These numerals have their own sets of endings while numerals 5 and up have the ending **-i** in all cases.

nominative	genitive	dative	accusative
<i>dva</i> (m.) <i>dvě</i> (f. + n.)	<i>dvou</i>	<i>dvěma</i>	<i>dva</i> <i>dvě</i>
<i>tři</i>	<i>tří</i> (<i>třech</i> - coll.)	<i>třem</i>	<i>tři</i>
<i>čtyři</i>	<i>čtyř</i>	<i>čtyřem</i>	<i>čtyři</i>

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the correct forms of numerals in parentheses.

1. *Kromě* _____ (2) *menších vad* má *ten kožich* ještě _____. (1)
větší vadu.
2. *Nemůžeme* vám to opravit dříve než za _____ (3 - 4) *týdny*.
3. *Představili* mě _____ (2 nebo 3) *členům* té delegace.
4. *Schůze bude trvat od* _____ (2) *do* _____ (4) *hodin* *odpoledne*.
5. *Týkalo se to jenom* _____ (3 nebo 4) *zaměstnanců* v našem oddělení.
6. *V tomto obchodě jsou ted' jen* _____ (2) *prodavači*, proto je zde *velká fronta*.
7. *Týkalo se to přesně* _____ (62) *studentů* naší školy.
8. *Musíte zajít alespoň do* _____ (3 nebo 4) *obchodů*, abyste nakoupil vše, co potřebujete.
9. *Jezdil jsem asi do* _____ (3) *nebo* _____ (4) *zemí v zahraničí*.

10. *Doporučil jsem tu hru aspoň _____ (3) svým přátelům.*
11. *Během _____ (4) let práce v armádě získal bohaté vojenské zkušenosti.*
12. *Ted' tady máme jen _____ (2) sekretářky, dříve jsme tu měli _____ (3).*
13. *Řekl jsem to jenom _____ (3) nebo _____ (4) lidem.*
14. *Máme _____ (2) auta, ale potřebovali bychom _____ (3).*
15. *Poslali jsme pozvánky jen asi _____ (3) nebo _____ (4) nejlepším známým.*
16. *Co jste koupil svým _____ (2) synům jako dárek?*
17. *Čekal jsem na něho od _____ (2) do _____ (3).*
18. *Bylo by dobré, kdybyste přišel až ve _____ (3) nebo ve _____ (4).*
19. *Co říkáte těmto _____ (2) kreslům? Jsou pěkná, že?*
20. *Z jeho _____ (3) nebo _____ (4) her, které napsal, je nejlepší ta první.*

7.c.2 Translate the following sentences.

1. We need two or three typewriters here, nothing else.

2. It didn't concern more than three or four employees.

3. Czech food stores are usually open from 8. a.m. - 6. p.m.

4. They can repair it for me within two or three hours.

5. About 33 % of the territory is covered by forests.

6. Did you tell the three new students about it?

7. If something is getting worse, the Czechs say: "It's going from ten to five".

8. Two repairmen are working on it so it'll be fixed soon.

9. I'd like to introduce you to my two colleagues and their wives.

10. Czechoslovakia came into existence 70 years ago.

11. She knows several outstanding actors. Two of them are her close friends.

12. Do you know the two young ladies? I would like to meet them.

13. At least 40 or 50 people will be present at the meeting.

14. This afternoon I'll be in the office from two to four only.

15. I read the Dikobraz last night, but I got only four or five jokes.

Activity 8: OVERHEARD CONVERSATION

- 8.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with the appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. Včera jsem si u vás _____ (*koupit*) _____

(*kožená kabelka*).

2. _____ (*chtít - by - já*) ji tedy vyměnit.

3. *Obchody v _____ (Amerika) vyměňují jakékoliv _____ (zboží).*
 4. *Zakoupené zboží _____ (nevyměňovat - my).*
 5. *Když mi tedy _____ (nechítit) vyhovět vy, zavolejte mi (váš nadřízený).*
 6. *Při _____ (denní světlo) je to velmi dobře vidět.*
 7. *Kvůli _____ (podobné nedostatky) jsme už měli několik _____ (stížnost).*
 8. *Další kabelky _____ (přijít) až koncem _____ (příští měsíc).*
 9. *Mně se ta kabelka hodí k _____ (večerní šaty).*
 10. *Víte o _____ (někdo), kdo _____ (moci - by) to opravit?*
 11. *A _____ (nevědět - vy), jak dluho _____ (oni) to bude trvat?*
 12. *Podobné opravy _____ (trvat) jeden nebo dva _____ (týden).*
-

8.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *A až doma jsem zjistila, že _____ .*
2. *V prvé řadě, _____ .*
3. *A za druhé, zakoupené zboží _____ .*
4. *Pane vedoucí, _____ .*
5. *Ta paní je z Ameriky a _____ .*
6. *Tady jsem si toho _____ .*
7. *Mohu vám ale vrátit peníze _____ ?*
8. *Víte o někom, kdo _____ ?*
9. *Ale za tu opravu _____ .*
10. *To nevadí, _____ .*
11. *Ale je možné, že _____ .*

12. A mohl byste _____ ?

8.c Answer the following questions on the dialogue.

1. Co si koupila ta paní?

2. Co zjistila až doma?

3. Proč jí nemohou tu kabelku vyměnit?

4. Kolik korun stála ta kabelka?

5. Koho si nechala zákaznice zavolat a proč?

6. Kde a jaký kaz měla kabelka?

7. Kdy je ten kaz dobré vidět?

8. Kdy přijdou další kabelky?

9. Proč si chce zákaznice tu kabelku nechat?

10. Kdo by mohl kabelku opravit?

11. Jak dlouho asi trvají podobné opravy?

12. Jaká je adresa podniku, kde opravují podobné věci?

Devatenáctá lekce

8.c Answer the following questions, basing your answers on what you can infer from what was said in the overheard conversation.

1. What were the differences in the way the store personnel and the management treated the customer?

2. Cite at least two indications that the manager was trying to accommodate the customer.

3. At what time of the day did the lady buy the handbag?

Activity 9: CONVERSATIONAL DRILL

- 9.a** Name the persons, whom you often write (dative plural) to, call, etc.

Komu často píšete dopisy? Voláte často svým rodičům?

- 9.b** Answer the following questions: (dative plural)

Komu jste to oznámili (doporučili, koupili)?

- 9.c** Now answer these questions: (comparative and superlative degrees)

*Kdo mluví /nej/ lépe, (hůře, rychleji, pomaleji) česky, německy, francouzsky?
Kam chodíte /nej/ častěji? Kde je /nej/ tepleji, (chladněji)?*

- 9.d** And finally, these: (numerals 2, 3 and 4)

Kolik máte dětí (aut)? Kolika lidem (přátelům) jste to říkal? Od kolika hodin tady budete?

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

Role-playing exercise.

- 10.a When you got home you found out that the item you purchased was defective. You want to exchange it, have it repaired, or get your money back.
- 10.b You bought your son a bicycle and you found out that the tires don't hold air, the handle bars are loose and can't be tightened, and the left pedal strikes the frame.
- 10.c You bought a valuable picture book on Czechoslovakia in which several pages are missing and there are defects in the printing of several photographs.
-

Activity 11: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 11.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1.	bílý	-	levý
2.	denní	-	černý
3.	importovaný	-	soukromý
4.	maximálně	-	pravidelně
5.	nejhůře	-	právo
6.	povinnost	-	nejlépe
7.	pravý	-	noční
8.	státní	-	zavést
9.	vyjimečně	-	minimálně
10.	zrušit	-	exportovaný

- 11.b Translate the following sentences in which the same verb occurs in a variety of contexts.

jít - *půjdu*

Where are you going?

She will also go along with us.

How are you getting on at school?

How is the work going?

Prices are going up.

I'll go shopping

Children, go to bed. It's late.

Devatenáctá lekce

He is slow at learning languages.

I don't want to go into details.

Are you going to the party, too?

I'll go fishing on Saturday.

He is going on sixty.

Go and get a bottle of wine.

I must be going. It's getting late.

What's the problem? ("What's it about?")

My new watch doesn't work again.

divat se - podivat se

He was looking at her.

Have a look at this article.

She looked out of the window.

She was looking at herself in the mirror.

Look in the dictionary if you aren't sure.

We were watching TV last night.

He looked straight into her eyes.

I can't even bear the sight of it.

Look, it's not an easy matter.

You should see the exhibition too.

Do you see him?

What programs do you like to watch?

chtít (se)

I want to tell you something.

I would like to ask you a question.

My wife doesn't want me to go there.

What do you want of me?

The engine won't start up.

I don't feel like going anywhere tonight.

I feel sleepy.

Do you want anything else?

jezdit

Do you go to work by bus or by streetcar?

Does your wife drive a car?

I usually go there via Austria.

He often comes to our place.

We like horseback riding .

Our daughter likes riding her bike.

Did you like skating when you were young?

We often went to visit them.

nechat (si, se)

His wife left him.

I have a copy. You can keep it.

When did you quit smoking?

Let him go there if he wants to.

Leave the dog alone.

I'm sorry I've kept you waiting.

Help yourself and don't wait to be asked.

Keep the change.

Children, stop it.

He left things undone and also hurried there.

Let the engine run for a while.

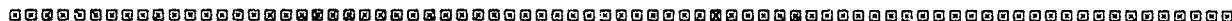
- 11.c Substitute the underlined words and phrases with other words which carry the same meaning, changing grammatical structure where necessary.

Pro výrobu skla a keramiky jsou v ČSSR velmi dobré možnosti, protože Československo má dostatek kvalitního sklářského písku a kaolinu, které jsou pro jejich výrobu potřebné. Proto je také Československo ve vývozu skla na předním místě ve světě. ČSSR má také starou tradici ve výrobě porcelánu. V okolí Karlových Var, kde je dostatek kaolinu i sklářského písku, se už na začátku 18. století zakládaly první továrny na výrobu skla a porcelánu. Nejznámějšími podniky jsou v dnešní době n.p. Karlovarský porcelán a n.p. Karlovarské sklo.

Všichni hosté jak z Československa tak i ze zahraničí mají o výrobky těchto podniků velký zájem. Bohužel, i výrobky tohoto druhu patří v Československu k tzv. "nedostatkovému" zboží a to proto, že se většina skla a porcelánu vyváží na západ. V podnikových muzeích a na výstavách však uvidíte toto sklo a porcelán v nejširším výběru a nejlepší kvalitě.

V n.p. Karlovarský porcelán také vyrábějí známý druh porcelánu s ručně malovaným cibulovým vzorem, který je dnes velmi populární a spolu se stejným vzorem, který se vyrábí v Míšni (Meissen) v Německu, patří k nejkvalitnějším. Celé soubory tohoto druhu se skládají z několika set kusů.

Ale i v jiných částech republiky najdete řadu dílen, zabývajících se výrobou keramiky, které se říká "lidová" (především na jižní Moravě a na Slovensku).

VOCABULARY LIST

<i>Bat'a</i>	- prewar owner of shoestore chain
<i>běžně</i>	- frequently, commonly
<i>cena</i> f.	- price
<i>cizinka</i> f.	- foreigner (f.)
<i>daný</i>	- given, particular (adj.)
<i>dávno</i>	- a long time ago
<i>denní</i>	- day (adj.)
<i>díl</i> m.	- part
<i>div</i> m.	- wonder
<i>divný</i>	- strange, unusual
<i>dopadnout</i> (II - perf.)	- to turn out
<i>doplátit</i> (III - perf.)	- to pay extra
<i>družstevní</i>	- cooperative
<i>družstvo</i> n.	- association
<i>dříve zmíněný</i>	- mentioned above
<i>elektrický</i>	- electric
<i>fronta</i> f.	- line, queue
<i>gramodeska</i> f.	- record
<i>chronický</i>	- chronic
<i>importovaný</i>	- imported (adj.)
<i>jasné</i>	- clearly
<i>jediné</i>	- the only thing
<i>jednat se</i> (I - imp.)	- to concern
<i>jednotný</i>	- uniform, universal
<i>k dostání</i>	- to be had, to be available
<i>kaz</i> m.	- imperfection
<i>kůže</i> f.	- leather
<i>kvalita</i> f.	- quality
<i>levně</i>	- inexpensive, cheap (adv.)
<i>maximálně</i>	- at most
<i>na počkání</i>	- while you wait
<i>nakupování</i> n.	- shopping (noun)
<i>název</i> m.	- name, title
<i>nedostatkový</i>	- in short supply (adj.)
<i>není divu</i>	- no wonder
<i>obnos</i> m.	- sum
<i>obuv</i> f.	- footwear
<i>ochota</i> f.	- willingness, accommodation
<i>odlišný</i>	- distinct, different
<i>odpovídat</i> (I - imp.)	- to correspond
<i>ohromný</i>	- great
<i>ovoce</i> n.	- fruit
<i>počítat</i> (I - imp.)	- to count on
<i>pokud se týká</i>	- as far as is concerned
<i>pokusit se</i> (III - perf.)	- to try
<i>pomeranč</i> m.	- orange
<i>porada</i> f.	- meeting
<i>požadavek</i> m.	- requirement
<i>pozitří</i>	- the day after tomorrow
<i>prostě</i>	- simply
<i>průmyslový</i>	- industrial
<i>předevčírem</i>	- the day before yesterday

předně	- first (adv.)
přeští n.	- alteration
příklad m.	- example
např.	- e. g.
rukáv m.	- sleeve
rychle	- quickly
řezník m.	- butcher
samoobsluha f.	- self-service store
semišový	- suede (adj.)
smířit se (III - perf.)	- to accept
soukromý	- private
specializovaný	- specialized (adj.)
spotřebič m.	- appliance
stovka f.	- a hundred (bill)
špatně	- badly
trh m.	- market
úplně	- completely
uvědomovat si (II - imp.)	- to realize
úzkoprofilový	- bottleneck (adj.)
většina f.	- majority
vlastnictví n.	- ownership
vrátit (III - perf.)	- to give back
všimnout si (II - perf.)	- to notice
všude	- everywhere
výhodně	- better, cheaper, etc.
vyhovět (III - perf.)	- to accommodate
vyměňovat (II - imp.)	- to exchange
vyprodaný	- sold out (adj.)
výrobek m.	- product
výrobní	- manufacturing (adj.)
za druhé	- secondly
základní	- customer
zásilka f.	- western
zavést (II - perf.)	- shipment
zboží n.	- to introduce (something)
zkratkový	- merchandise, goods
zvyk m.	- abbreviated form
železářský	- habit, routine
železářství n.	- hardware (adj.)
	- hardware store

SUPPLEMENT

A list of adverbs in the positive and comparative (derived from adjectives)

bezpečný	bezpečně	bezpečněji
bohatý	bohatě	bohatěji
čistý	čistě	čistěji
častý	často	častěji
důležitý	důležitě	důležitěji
hlasitý	hlasitě	hlasitěji
hloupý	hloupě	hloupěji
chladný	chladno	chladněji
	chladně	
chudý	chudě	chuději
chytrý	chytré	chytréji
jednoduchý	jednoduše	jednodušeji
jemný	jemně	jemněji
jižní	jižně	jižněji
krásný	krásně	krásněji
kulturní	kulturně	kulturněji
kvalitní	kvalitně	kvalitněji
levný	levně	levněji
moderní	moderně	moderněji
lidský	lidsky	lidštěji
mladý	mladě	mlaději
nádherný	nádherně	nádherněji
nebezpečný	nebezpečně	nebezpečněji
nový	nově	nověji
obyčejný	obyčejně	obyčejněji
odborný	odborně	odborněji
opatrný	opatrн	opatrнěji
ospalý	ospale	ospaleji
ostrý	ostře	ostřeji
perfektní	perfektně	perfektněji
pohodlný	pohodlně	pohodlněji
pomalý	pomalu	pomaleji
populární	populárně	populárněji
praktický	prakticky	praktičtěji
prostý	prostě	prostěji
přátelský	přátelsky	přátelštěji
příjemný	příjemně	příjemněji
přísný	přísně	přísněji
romantický	romanticky	romantičtěji
r. rozumný	rozumně	rozumněji
různý	různě	různěji
rychlý	rychle	rychleji
severní	severně	severněji
silný	silně	silněji
složitý	složitě	složitěji
slušný	slušně	slušněji
spolehlivý	spolehlivě	spolehlivěji
srdečný	srdečně	srdečněji

<i>stálý</i>	<i>stále</i>	<i>stáleji</i>
<i>studený</i>	<i>studeně</i>	<i>studeněji</i>
<i>svobodný</i>	<i>svobodně</i>	<i>svobodněji</i>
<i>teplý</i>	<i>teple</i>	<i>tepleji</i>
	<i>teplo</i>	<i>teploji</i>
<i>tmavý</i>	<i>tmavě</i>	<i>tmavěji</i>
<i>únavný</i>	<i>únavně</i>	<i>únavněji</i>
<i>vážný</i>	<i>vážně</i>	<i>vážněji</i>
<i>veselý</i>	<i>vesele</i>	<i>veseleji</i>
<i>volný</i>	<i>volně</i>	<i>volněji</i>
<i>východní</i>	<i>východně</i>	<i>východněji</i>
<i>západní</i>	<i>západně</i>	<i>západněji</i>
<i>zodpovědný</i>	<i>zodpovědně</i>	<i>zodpovědněji</i>

Comparison of adverbs with some degree of irregularity

<i>blízký</i>	<i>blízko</i>	<i>bliže</i>
<i>brzký</i>	<i>brzo</i>	<i>dříve</i>
<i>daleký</i>	<i>daleko</i>	<i>dále</i>
	<i>dalece</i>	<i>dále</i>
<i>dlouhý</i>	<i>dlouho</i>	<i>déle</i>
	<i>dlouze</i>	<i>déle</i>
<i>dobrý</i>	<i>dobре</i>	<i>lépe</i>
<i>dráhý</i>	<i>draho</i>	<i>dráze</i>
	<i>draze</i>	<i>dráze</i>
<i>hluboký</i>	<i>hluboko</i>	<i>hlouběji</i>
	<i>hluboce</i>	<i>hlouběji</i>
<i>krátký</i>	<i>krátce</i>	<i>kratčeji</i>
<i>lehký</i>	<i>lehko</i>	<i>lehčeji</i>
	<i>lehce</i>	<i>lehčeji</i>
<i>malý</i>	<i>málo</i>	<i>méně</i>
<i>měkký</i>	<i>měkce</i>	<i>měkčeji</i>
<i>mnohý</i>	<i>mnoho</i>	<i>více</i>
<i>nízký</i>	<i>nízko</i>	<i>níže</i>
	<i>nízce</i>	<i>níže</i>
<i>široký</i>	<i>široko</i>	<i>šíře</i>
	<i>široce</i>	<i>šíře</i>
<i>snadný</i>	<i>snadno</i>	<i>snáze</i>
	<i>snadně</i>	<i>snadněji</i>
<i>špatný</i>	<i>špatně</i>	<i>hůře</i>
<i>starý</i>	<i>staře</i>	<i>stařeji</i>
<i>těžký</i>	<i>těžko</i>	<i>tíže</i>
	<i>těžce</i>	<i>tíže</i>
<i>tichý</i>	<i>ticho</i>	<i>tišeji</i>
	<i>tiše</i>	<i>tišeji</i>
<i>vysoký</i>	<i>vysoko</i>	<i>výše</i>
	<i>vysoce</i>	<i>výše</i>
<i>zlý</i>	<i>zle</i>	<i>hůře</i>

Lekce 20 Opakovací

COMMUNICATION AND GRAMMAR REVIEW:

Communication review

Narratives giving basic information about Czechoslovak economy and agriculture. Sets of translation exercises covering previous communications and grammar elements.

Texts for briefing. (Economy in the U.S. - Cars and transportation - Agriculture in the U.S. - Department stores and shopping - Accommodations.)

Grammar review

1. Review of dative singular and plural of nouns, adjectives and demonstratives.
2. Conditional with *bych* and *kdybych* and subjunctive with *abych*.
3. Personal pronouns in all cases.
4. Verbs - aspect pairs and verbal prefixes.
5. Comparison of adjectives and adverbs.
6. Review of the use and declension of numerals 2, 3 and 4

ADDITIONAL GRAMMAR GOALS:

1. Mixed declension - masculine nouns ending in -*a*, -*ista*.

Activity 1: NARRATIVE (1)

Československé hospodářství

Československo patří k nejstarším rozvinutým průmyslovým zemím ve střední Evropě. Už koncem minulého století bylo průmyslově nejvyvinutější částí bývalého Rakousko-Uherska.

Po druhé světové válce a zejména po roce 1948 došlo k velkým ekonomickým změnám. Průmysl, banky, obchod a ostatní důležitá odvětví národního hospodářství byla znárodněna a stát začal podle plánu řídit československé hospodářství. Nové průmyslové podniky vznikaly především na Slovensku, které bylo do té doby průmyslově velmi zaostalé. V současné době nejdůležitějším úsekem národního hospodářství je průmyslová výroba, ve které dnes pracuje asi 40% obyvatelstva.

Nerostné bohatství Československa je všeobecné, ale je omezené pokud se týká množství a kvality. Jsou zde poměrně bohatá ložiska černého a hnědého uhlí (Ostrava, Kladno, Sokolov) a velká ložiska uranové rudy (v okolí Jáchymova). V západních Čechách je pak dále množství kvalitních surovin pro sklářský a keramický průmysl a tradiční výroba porcelánu a keramiky se soustředí kolem Karlových Var. Stavební průmysl má dostatek surovin po celé republice. Přesto však musí Československo pro své hutě a jiné průmyslové podniky dovážet asi 90% železných rud a jiných surovin, zejména ze Sovětského svazu.

Po roce 1948 se československý průmysl, dříve především lehký, začal podle potřeb Sovětského svazu přeorientovávat na těžký průmysl. Proto se začaly budovat nové velké hutní podniky jako Nová hut' Klementa Gottwalda v Ostravě a nebo Východoslovenské železárnny v Košicích a modernizovat Vítkovické železárnny (Ostrava). Ostatní strojírenský průmysl má dlouhou tradici a kromě obráběcích strojů, nářadí a dopravních zařízení dodává Československo i kompletní průmyslové celky jako pivovary, cukrovary, lihovary a podobně.

K nejznámějším výrobkům spotřebního zboží patří výroba obuvi a její středisko je v Gottwaldově na Moravě a v Partzánském na Slovensku. Tyto výrobky proslavila po celém světě už před válkou firma Bat'a. Pokud se týká textilního a oděvního průmyslu, ten se rozkládá po celém severním pohraničí, od Děčína až po Krnov.

Střediskem zemědělské výroby, která byla před válkou také soukromá, jsou dnes jednotná zemědělská družstva (JZD) a Československé státní statky (ČSSS). Tyto podniky produkuji mimo jiné především pšenici a nejlepším vývozním artiklem je cukr z cukrové řepy.

Rovněž se rozvíjí i živočišná výroba, přesto však československé zemědělství není soběstačné a maso, zelenina a ovoce se musí do Československa ve značné míře dovážet. Kromě zemědělské půdy 35 % povrchu pokrývají lesy, především jehličnaté, a proto po celé zemi je řada

podniků zpracujících dřevo. K nim patří hlavně papírny a továrny na výrobu nábytku.

Nejdůležitějším obchodním partnerem Československa je SSSR, kam se vyváží více než 30 % všech výrobků, především obráběcí stroje, naftové motory, nákladní automobily a řada druhů spotřebního zboží. Tyto a jiné výrobky se také vyvážejí do ostatních socialistických zemí v rámci RVHP (Rada vzájemné hospodářské pomoci). Mezi kapitalistické země, které obchoduji s Československem, patří zejména NSR, Francie, Itálie a Švédsko. Do některých jiných západních zemí se vyvážejí různé výrobky v menším množství. Dobrým a známým vývozním artiklem je broušené sklo, keramika a také kvalitní české pivo z pivovarů v Plzni a Českých Budějovicích. Většinu československého importu tvoří suroviny, hlavně železné rudy, nafta, zemní plyn, vlna a bavlna a kromě elektrické energie ještě zemědělské výrobky a různé jiné zboží.

1.a Work with the Narrative

1.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the narrative for the answer.

1. *K jakým zemím patří Československo?*
2. *Kdy už bylo nejvyvinutější částí Rakousko-Uherska?*
3. *Kdy došlo k velkým ekonomickým změnám?*
4. *Která odvětví národního hospodářství byla znárodněna?*
5. *Jak začal stát řídit československé hospodářství?*
6. *Kde především začaly vznikat nové průmyslové podniky?*
7. *Kolik procent obyvatelstva pracuje v průmyslové výrobě?*
8. *Jaké je nerostné bohatství Československa?*
9. *Kde jsou bohatá ložiska černého a hnědého uhlí?*
10. *Pro jaký průmysl má ČSSR kvalitní suroviny?*
11. *Kolik procent železné rudy Československo dováží a odkud?*
12. *Proč se československý průmysl začal přeorientovávat na těžký průmysl?*
13. *Které velké hutní podniky vznikly po r. 1948 a kde?*
14. *Co vyrábí československý strojírenský průmysl?*

15. Které kompletní celky dodává strojírenský průmysl?
16. Kde jsou střediska výroby obuvi?
17. Kde se rozkládá textilní průmysl?
18. Jaká byla zemědělská výroba před válkou?
19. Které podniky jsou střediskem zemědělské výroby?
20. Které zemědělské výrobky se musí dovážet a proč?
21. Kolik procent povrchu Československa pokrývají lesy?
22. Která země je nejdůležitějším obchodním partnerem ČSSR?
23. Které výrobky se využívají do socialistických zemí?
24. Které západní země obchodují s Československem?
25. Co tvoří většinu československého importu?

1.a.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Československé hospodářství

Československo patří k nejstarším ——————ým ——————ým zemím ve střední Evropě. Už koncem ——————ého století bylo průmyslově ——————éjsí částí bývalého Rakousko-Uherska.

Po druhé ——————é válce a zejména po roce 1948 došlo k velkým ——————ým ——————ám. Průmysl, banky, obchod a ostatní důležitá ——————í národního ——————í byla znárodněna a stát začal podle plánu řídit československé ——————í. Nové ——————é podniky vznikaly především na Slovensku, které bylo do té doby průmyslově velmi ——————é. V ——————é době nejdůležitějším úsekom národního hospodářství je průmyslová výroba, ve které dnes pracuje asi 40% obyvatelstva.

——————é ——————í Československa je všeobecně omezené pokud se týká ——————í a kvality. Jsou zde poměrně bohatá ——————a černého a hnědého ——————í (Ostrava, Kladno, Sokolov) a velká ——————a ——————y (v okolí Jáchymova). V západních Čechách je pak dále množství kvalitních surovin pro ——————ý a ——————ý průmysl a tradiční výroba porcelánu a keramiky se ——————e kolem Karlovy Vary. ——————í průmysl má dostatek surovin po celé republice. Přesto však musí Československo pro své ——————e a jiné ——————é podniky dovážet asi 90% ——————ých rud a jiných surovin, zejména ze Sovětského svazu.

Po roce 1948 se československý průmysl, dříve především __ __ __ __ __, začal podle potřeb Sovětského svazu přeorientovávat na __ __ __ __ __ průmysl. Proto se začaly budovat nové velké __ __ __ __ __ podniky jako Nová hut' Klementa Gottwalda v Ostravě a nebo Východoslovenské železárnny v Košicích a modernizovat Vítkovické __ __ __ __ __ (Ostrava). Ostatní __ __ __ __ __ průmysl má dlouhou tradici a kromě __ __ __ __ __ich strojů, náradí a dopravních zařízení dodává Československo i __ __ __ __ __ i __ __ __ __ __ celky jako __ __ __ __ __ y, __ __ __ __ __ y a podobně.

K nejznámějším __ __ __ __ __ um __ __ __ __ __ iho zboží patří výroba __ __ __ __ __ i a její středisko je v Gottwaldově na Moravě a v Partzánském na Slovensku. Tyto __ __ __ __ __ y proslavila po celém světě už před válkou __ __ __ __ __ a Bat'a. Pokud se týká textilního a __ __ __ __ __ iho průmyslu, ten se __ __ __ __ __ á po celém severním __ __ __ __ __ i, od Děčína až po Krnov.

Střediskem __ __ __ __ __ é výroby, která byla před __ __ __ __ __ ou také __ __ __ __ __ á, jsou dnes __ __ __ __ __ á __ __ __ __ __ á __ __ __ __ __ a (JZD) a Československé státní statky (ČSSS). Tyto podniky __ __ __ __ __ i mimo jiné především __ __ __ __ __ i a nejlepším vývozním artiklem je cukr z __ __ __ __ __ é řepy.

Rovněž se __ __ __ __ __ i i __ __ __ __ __ á výroba, přesto však československé __ __ __ __ __ i není __ __ __ __ __ é a maso, zelenina a ovoce se musí do Československa ve značné míře dovážet. Kromě __ __ __ __ __ é půdy 35 % povrchu __ __ __ __ __ i lesy, především __ __ __ __ __ é, a proto po celé zemi je řada podniků __ __ __ __ __ ich dřevo. K nim patří hlavně __ __ __ __ __ y a továrny na výrobu __ __ __ __ __ u.

SSSR, kam se __ __ __ __ __ í více než 30 % všech výrobků, především __ __ __ __ __ i stroje, __ __ __ __ __ é motory, __ __ __ __ __ i automobily a řada druhů __ __ __ __ __ iho zboží. Tyto a jiné __ __ __ __ __ y se také __ __ __ __ __ i do __ __ __ __ __ ich socialistických zemí v __ __ __ __ __ i RVHP (Rada vzájemné hospodářské pomoci). Mezi kapitalistické země, které __ __ __ __ __ i s Československem, patří zejména NSR, Francie, Itálie a Švédsko. Do některých jiných západních zemí se vyvážejí různé výrobky v __ __ __ __ __ ím __ __ __ __ __ i. Dobrým a známým __ __ __ __ __ ím __ __ __ __ __ em je __ __ __ __ __ é sklo, keramika a také kvalitní české pivo z pivovarů v Plzni a Českých Budějovicích. Většinu československého __ __ __ __ __ u tvoří __ __ __ __ __ y, hlavně __ __ __ __ __ é __ __ __ __ __ y, nafta, __ __ __ __ __ i plyn, vlna a __ __ __ __ __ a a kromě __ __ __ __ __ é energie ještě zemědělské výrobky a různé jiné zboží.

1.a.3 Following the same procedure as in 1.a.2, try to fill in the missing endings.

Československé hospodářství

Československ_ patř_ k nejstarš_ rozvinutý_ průmyslov_ zem_ ve středn_ Evrop_. Už konc_ minul_ stolet_ byl_ průmyslově nejvyvinutějš_ část_ býval_ Rakousko-Uhersk_.

Po druh_ světov_ válc_ a zejména po roc_ 1948 došl_ k velk_ ekonomick_ změn_. Průmysl, bank_, obchod a ostatn_ důležitá odvětv_ národn_ hospodářstv_ byl_ znárodněn_ a stát začal podle plán_ řídit československ_ hospodářstv_. Nov_ průmyslov_ podnik_ vznikal_ především na Slovensk_, kter_ byl_ do t_ dob_ průmyslové velmi zaostal_. V současn_ dob_ nejdůležitějš_ úsek_ národn_ hospodářstv_ je průmyslov_ výrob_, ve kter_ dnes pracuj_ asi 40% obyvatelstv_.

Nerostn_ bohatstv_ Československ_ je všeobecn_ , ale je omezen_ pokud se týk_ množstv_ a kvalit_. Jsou zde poměrně bohat_ ložisk_ čern_ a hněd_ uhl_ (Ostrava, Kladno, Sokolov) a velk_ ložisk_ uranov_ rud_ (v okol_ Jáchymova). V západn_ Čech_ je pak dále množstv_ kvalitn_ surovin pro sklářsk_ a keramick_ průmysl a tradičn_ výrob_ porcelán_ a keramik_ se soustředí u_ kolem Karlov_ Var. Stavebn_ průmysl má dostatek surovin po cel_ republik_. Přesto však mus_ Československo pro sv_ hut_ a jin_ průmyslov_ podnik_ dovážet asi 90% železn_ rud a jin_ surovin, zejména ze Sovětsk_ svaz_.

Po roc_ 1948 se československ_ průmysl, dříve především lehk_, začal podle potřeb Sovětsk_ svaz_ přeorientovávat na těžk_ průmysl. Proto se začal_ budovat nov_ velk_ hutn_ podnik_ jako Nov_ hut' Klement_ Gottwald_ v Ostrav_ a nebo Východoslovensk_ železárn_ v Košic_ a modernizovat Vítkovick_ železárn_ (Ostrava). Ostatn_ strojírensk_ průmysl m_ dlouh_ tradic_ a kromě obráběc_ stroj_, nářad_ a dopravn_ zařízen_ dodáv_ Československo i kompletn_ průmyslov_ celk_ jako pivovar_, cukrovar_, lihovar_ a podobně.

K nejznámějš_ výrobk_ spotřebn_ zbož_ patř_ výrob_ obuv_ a jej_ středisk_ je v Gottwaldov_ na Morav_ a v Partizánsk_ na Slovensk_. Tyto výrobk_ proslavil_ po cel_ svět_ už před válk_ firm_ Baťa. Pokud se týk_ textiln_ a oděvn_ průmysl, ten se rozklád_ po cel_ severn_ pohranič_, od Děčin_ až po Krnov.

Středisk_ zemědělsk_ výrob_, která byl_ před válk_ také soukrom_, jsou dnes jednotn_ zemědělsk_ družstv_ (JZD) a Československ_ státn_ statk_ (ČSSS). Tyto podnik_ produkuj_ mimo jin_ především pšenic_ a nejlepš_ vývozn_ artikl_ je cukr z cukrov_ řep_.

Rovněž se rozvíj_ i živočišn_ výrob_, přesto však československ_ zemědělstv_ nen_ soběstačn_ a mas_, zelenin_ a ovoc_ se mus_ do Československ_ ve značn_ míř_ dovážet. Kromě zemědělsk_ půd_ 35 % povrch_ pokrývají les_, především jehličnat_, a proto po cel_ zem_ je řad_ podnik_ zpracujíc_ dřev_. K nim patř_ hlavně papírn_ a továrn_ na výrob_ nábytk_.

Nejdůležitějš_ obchodn_ partner_ Československ_ je SSSR, kam se vyuvaž_ více než 30 % všech výrobk_, především obráběc_ stroj_, naftov_ motor_, nákladn_ automobil_ a řad_ druh_ spotřebn_ zbož_. Tyto a jin_ výrobk_ se také vyuvažej_ do ostatn_ socialistick_ zem_ v rámci RVHP (Rad_ vzájemn_ hospodářsk_ pomoc_). Mezi kapitalistick_ zem_ , které obchoduji_ s Československ_, patř_ zejména NSR, Franci_, Itáli_ a Švédsk_. Do někter_ jin_ západn_ zem_ se vyuvažej_ různ_ výrobk_ v menš_ množstv_. Dobr_ a znám_ vývozn_ artikl_ je broušen_ sklo, keramik_ a také kvalitn_ česk_ piv_ z pivovar_ v Plzn_ a Česk_ Budějovic_ . Většin_ československ_ import_ tvoř_ surovin_, hlavně železn_ rud_, naft_, zemn_ plyn, vln_ a bavln_ a kromě elektrick_ energi_ ještě zemědělsk_ výrobk_ a různ_ jin_ zbož_.

Activity 2: SPEAKING ACTIVITY

2.a Briefing

Brief your teacher on the following topic according to the information given. Be prepared to give clarification if needed, or answer any questions pertaining to the topic. Provide as much information as you can.

The economy in the U.S.

2.a.1 Natural resources in different states - heavy industry and where situated - light industries and their products - industries prospering the most - the biggest plants and companies - foreign trade - imports and exports - high tech companies and their products.

Activity 3: GRAMMAR REVIEW I

3.a Dative singular and plural (Lesson 14 - sg., Lesson 19 - pl.)

3.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. Mr. Novák, you'll have to introduce me to the new Czech employees of our Embassy.

2. Have you made the reservation for accommodations for the foreign specialist?

3. I'm calling with regard to the spare parts which you were supposed to get yesterday. Did you get them? _____

4. I've notified the head of the cooperative that the bulldozer and excavator operators will arrive tomorrow. _____

Dvacátá lekce

5. Could you tell our mechanic, Mr. Stoklasa, that I'll pick up my car around 5 o'clock this afternoon? _____

6. My wife and I liked the concert, but some people didn't.

7. My friend prefers modern crystal patterns but I myself prefer the traditional ones.

8. You can get there easily by streetcar. The streetcar stop is just opposite the restaurant.

9. I'll recommend your store to my girlfriend and to other acquaintances of mine.

10. Will you help our secretary, Ms. Zelená with the translation, please?

11. It's not far either to the National Museum or to Wenceslas Square from here.

12. The "Mír" Cooperative is one of (belongs to) the best agricultural cooperatives in this county.

13. I don't understand the foreign policy of some Western European countries.

14. The Central Committee had to meet with regard to the new economic and political situation in the country.

15. We can do that for some people, but not for every customer.

16. After 1948 great economic and political changes came about in Czechoslovakia.

17. We won't be able to come tonight since my wife isn't well.

18. Why didn't you tell those people to fill in the other questionnaire?

19. My father will be sixty in July and my mother fifty-five in August.

20. Did you understand those two Slovaks? I myself didn't understand them at all.

21. We recommended to our friends that they go there by plane because it's much quicker.

22. You can get to the railroad station by subway or by bus.

23. What do you have against my suggestions?

24. Go as far as the little church. The Tuzex store you are looking for is just opposite it.

25. Could you please translate this letter for my friend Mr. Jeřábek?

3.b **Conditional with *bych* (Lesson 15) and *kdybych* (Lesson 16) and subjunctive with *abych* (Lesson 16).**

3.b.1 Write the following sentences in Czech.

1. Mrs. Novák, could you tell Mr. Kopecký that I won't be here tomorrow morning?

2. Would they repair that imperfection on the fur coat if I went there personally?

3. Why did he advise you not to go there?

4. What would you say about this suggestion? Would it suit you?

5. My mother wanted me to study at the university but I didn't want to.

6. If I were not married I could stay here a longer time.

7. I'd like to repair the car for you but I don't have the necessary spare parts.

8. The cooperative would farm more efficiently if it introduced stock production too.

9. We would give you a better room in our hotel if we had one right now.

10. The manager told me to go there myself.

11. What places would you like to see if you visited Japan as a tourist?

12. As far as the party is concerned I would invite only my best friends.

13. We could keep that item for you till tomorrow if you gave us a deposit.

14. We'll have to meet as soon as possible to solve the basic problems.

15. If I were in your place, Mr. Křížek, I wouldn't object and would do it.

16. I'm sure she would tell me if she knew it.

17. Could you recommend to me a crystal store with a wider assortment?

18. They would buy a new car if they had more money.

19. If you spoke English fluently we could offer you a better position.

20. Do you think I could get to Bratislava before 8 if I took the 4 o'clock train?

21. They allowed their children to drive to school since it was not far.

22. My secretary would have to translate the letter into English first.

23. In order to understand it well you'll have to read it several times.

24. If you lived here two or three years you would understand this country better.

25. In order not to be late I took a taxi.

3.c **Personal pronouns** in all cases (Lesson 17)

3.c.1 Write the following sentences in Czech.

1. Don't worry, we will give you the necessary receipt for customs.

2. I'd like to invite her too.

Dvacátá lekce

3. Have you told him about that?

4. She has known him for a long time.

5. I often think of you.

6. What can you tell me about that?

7. He knows you, doesn't he?

8. Is it convenient for you?

9. He paid it for me.

10. We were looking forward to seeing her and her husband.

11. We have to tell you something.

12. What have you brought them?

13. Did you get it from him or from her?

14. Can I ask you a question? (addressing a close friend).

15. We didn't like it but they liked it very much.

16. There is nothing interesting about her.

17. Could you come to our place tomorrow night?

18. It's very difficult to talk to him.

19. You worked with her, didn't you?

20. In our country this article is not available.

21. What did she tell you about him?

22. I don't have any information about them.

23. We've never been to their place.

24. It's not for you, it's for us.

25. We would like to go there with you.

26. Why don't you tell them about that?

27. Are you interested in him or in her?

28. You don't have to tell us, tell them.

Dvacátá lekce

29. It doesn't concern me, it concerns you.

30. It's very pleasant to cooperate with them.

Activity 4: SPEAKING ACTIVITY

4.a Briefing

Brief your teacher on the following topics according to the information given. Be prepared to give clarification if needed, or to answer any questions pertaining to the topic. Provide as much information as you can. Choose the country you are most familiar with.

Cars and other means of transportation

4.a.1 The percentage of cars per capita - domestic cars - European cars - Japanese cars - cars in short supply - quality of different makes - most popular cars - price range - changes in the size of cars - gas consumption .

4.a.2 Roads and highways - speed limits - traffic in cities - parking problems - gas stations - prices of gas - repair shops - quality of repairs - spare parts - accidents - towing services - breaking traffic laws.

4.a.3 Railroads in the past and now - advantages and disadvantages of railroad transport - contemporary problems - their future - air travel - American airline companies - domestic and overseas flights - prices of air fares - quality of services - number of passengers.

Activity 5: NARRATIVE (2)

O jednom JZD na Moravě

Podobně jako v průmyslu tak i v zemědělství došlo po válce k velkým změnám. Po roce 1948 všechna zemědělská půda, která dříve patřila soukromým zemědělcům, přešla do družstevního nebo státního vlastnictví. Tomuto složitému a bolestivému procesu se říkalo kolektivizace, která velmi často probíhala s nesouhlasem tehdejších vlastníků půdy. Kolektivizace byla provedena podle sovětského vzoru a byla centrálně řízena. Začaly vznikat družstevní podniky s názvem JZD (jednotné zemědělské družstvo), kde je vlastnictví půdy kolektivní a družstevníci se podílejí na celkové výrobě družstva. Druhým typem jsou podniky státní, ČSSS (Československé státní statky), ve kterých zemědělci pracují za stejných podmínek jako ostatní pracující jinde. V současné době je v ČSSR více než 5 000 JZD a přes 300 ČSSS.

Podívejme se na jedno z těchto 5 000 družstev. Řekněme, že se jmenuje JZD "Mír" a hospodaří, dejme tomu, v jedné moravské vesnici a v novinách byste si asi o něm mohli přečíst článek podobný našemu.

JZD "Mír" bylo založeno v roce 1952 a rozloha jeho původních pozemků byla asi 1 200 ha orné půdy. Když se k němu připojilo sousední JZD, celková plocha obdělávané půdy se zvýšila na téměř 2 500 ha. JZD "Mír" leží v úrodné oblasti a proto se jeho výrobní plány zaměřují především na pěstování pšenice a cukrové řepy.

V čele tohoto JZD je absolvent VŠZ (Vysoké školy zemědělské) v Českých Budějovicích Jiří Růžička, který je ve funkci předsedy už skoro 15 let. Pod jeho vedením se produktivita práce zvýšila o více než 200%. K nejlépe placeným pracovníkům družstva patří traktoristé a mechanici, kteří se starají o strojový park. K nim také patří několik specialistů jako buldozeristé a bagristé, kteří od loňského roku začali meliorovat dalších 200 ha půdy, která dříve ležela ladem. Kromě rostlinné výroby se v družstvu plánuje také živočišná výroba, pro kterou jsou tam dobré podmínky. Proto v perspektivě JZD je vybudování drůbežářské farmy, která by mohla pěstovat asi 20 000 kuřat ročně. Vedení družstva uvažuje také o pokusném chovu telat.

Za posledních dvacet let se celkový obraz vesnice, ve které JZD pracuje, značně změnil. Vybudovala se řada rodinných domků pro zaměstnance JZD a kromě toho se družstvo podílelo na výstavbě Kulturního domu, který je dnes centrem veřejného života na vesnici. V tomto Kulturním domě pracuje řada zájmových kroužků, z nichž nejoblibější je kroužek filatelistů a šachistů a většina žen a dívek se účastní různých kroužků šití a vaření. Největšího úspěchu však dosud dosáhl hudební kroužek, jehož dechovka je známá po celém kraji. Protože družstvo poskytuje dobré pracovní podmínky, o práci v družstvu má čím dále tím více zájem především mládež.

Potud tedy novinový článek. Je možno ještě dodat, že podobné družstvo patří k těm lepším, rentabilním. Jsou však i jiná JZD, kterým se tak dobře nedáří a některá z nich prosperují jen s velkými potížemi a stát je musí dotovat.

5.a **Work with the Narrative**

5.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the narrative for the answer.

1. *Komu patřila zemědělská půda před druhou světovou válkou?*
 2. *Do jakého vlastnictví přešla zemědělská půda po roce 1948?*
 3. *Podle jakého vzoru byla provedena kolektivizace?*
 4. *Jaké zemědělské podniky začaly vznikat?*
 5. *Kolik je asi JZD a ČSSS v Československu?*
 6. *Kdy bylo založeno JZD "Mír"?*
 7. *Kdy se plocha obdělávané půdy v družstvu zvýšila na 2 500 ha?*
 8. *Na co se zaměřují výrobní plány družstva a proč?*
 9. *Kdo je předsedou JZD?*
 10. *Na jaké škole studoval a kde?*
 11. *O kolik procent se zvýšila produktivita práce pod jeho vedením?*
 12. *Kteří zaměstnanci v družstvu patří k nejlépe placeným?*
 13. *Kolik hektarů půdy začali v družstvu meliorovat a proč?*
 14. *Co se v družstvu plánuje kromě rostlinné výroby?*
 15. *Kolik asi kuřat by mohli pěstovat na farmě, která je v perspektivě JZD?*
 16. *Kdy se změnil celkový obraz vesnice?*
 17. *Co se vybudovalo pro pracovníky JZD?*
 18. *Na výstavbě čeho se JZD také podílelo?*
 19. *Které zájmové kroužky v Kulturním domě patří k nejoblíbenějším?*
 20. *Proč má mládež zájem o práci v JZD?*
-

- 5.a.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

O jednom JZD na Moravě

Podobně jako v _____ u tak i v _____ í došlo po válce k velkým změnám. Po roce 1948 všechna _____ á _____ a, která dříve patřila _____ ým _____ úm, přešla do _____ iho nebo státního _____. Tomuto složitému a _____ u procesu se říkalo kolektivizace, která velmi často probíhala s _____ em tehdejších _____ ú půdy. Kolektivizace byla provedena podle sovětského _____ u a byla centrálně řízena. Začaly vznikat _____ í _____ y s názvem JZD (jednotné zemědělské družstvo), kde je _____ í půdy kolektivní a _____ i se podílejí na celkové _____ é družstva. Druhým typem jsou podniky státní, ČSSS (Československé státní statky), ve kterých _____ i pracují za stejných podmínek jako ostatní _____ i jinde. V současné době je v ČSSR více než 5000 JZD a přes 300 ČSSS.

Podívejme se na jedno z těchto 5 000 družstev. Řekněme, že se jmenuje JZD "Mír" a _____ i, dejme tomu, v jedné moravské _____ i a v novinách byste si asi o něm mohli přečíst článek _____ ý našemu.

JZD "Mír" bylo _____ o v roce 1952 a _____ a jeho _____ ich pozemků byla asi 1 200 ha _____ é půdy. Když se k němu _____ lo sousední JZD, _____ á plocha _____ é půdy se zvýšila na téměř 2 500 ha. JZD "Mír" leží v _____ é oblasti a proto se jeho výrobní plány _____ i především na _____ i pšenice a _____ é řepy.

V _____ e tohoto JZD je absolvent VŠZ (Vysoké školy zemědělské) v Českých Budějovicích Jiří Růžička, který je ve _____ i předsedy už skoro 15 let. Pod jeho _____ im se produktivita práce _____ la o více než 200%. K nejlépe _____ ým druhu patří traktoristé a mechanici, kteří se starají o _____ ý park. K nim také patří několik _____ ú jako _____ é a _____ é, kteří od loňského roku začali meliorovat dalších 200 ha půdy, která dříve ležela ladem. Kromě _____ é výroby se v _____ u plánuje také _____ á výroba, pro kterou jsou tam dobré _____. Proto v perspektivě JZD je _____ i _____ é farmy, která by mohla pěstovat asi 20 000 kuřat ročně. Vedení _____ a uvažuje také o _____ ém _____ u telat.

Za posledních dvacet let se _____ ý obraz vesnice, ve které JZD pracuje, značně změnil. _____ la se řada _____ ých domků pro zaměstnance JZD a kromě toho se družstvo _____ lo na _____ é Kulturního domu, který je dnes centrem _____ ého života na vesnici. V tomto Kulturním domě pracuje řada _____ ých _____ ú, z nichž nejoblíbenější je kroužek _____ ú a _____ ú a většina žen a dívek se _____ i různých kroužků šití a vaření. _____ iho _____ u však dosud dosáhl hudební kroužek, jehož dechovka je známá po _____ ém kraji. Protože družstvo _____ e dobré pracovní _____ y, o práci v družstvu má čím dále tím více zájem především mládež.

Potud tedy _____ ý článek. Je možno ještě dodat, že _____ é družstvo patří k těm lepším, _____ ím. Jsou však i jiná JZD, kterým se tak dobré _____ i a některá z nich prosperují jen s velkými potížemi a stát je musí dotovat.

- 5.a.3 Following the same procedure as in 5.a.2, try to fill in the missing endings.

O jednom JZD na Moravě

Podobně jako v průmysl_ tak i v zemědělstv_ došl_ po válc_ k velk_ změn_. Po roc_ 1948 všechna zemědělsk_ půd_, kter_ dříve patřil_ soukrom_ zemědělc_ , přešl_ do družstevn_ nebo státn_ vlastnictv_. Tomuto složit_ a bolestiv_ proces_ se říkal_ kolektivizac_, kter_ velmi často probíhal_ s nesouhlas_ tehdejš_ vlastník_ půd_. Kolektivizac_ byla proveden_ podle sovětsk_ vzor_ a byl_ centráln_ řízena. Začal_ vznikat družstevn_ podnik_ s názv_ JZD (jednotn_ zemědělsk_ družstv_), kde je vlastnictv_ půd_ kolektivn_ a družstevníc_ se podílej_ na celkov_ výrob_ družstv_. Druh_ typ_ jsou podnik_ státn_, ČSSS (Československ_ státn_ statk_), ve kter_ zemědělc_ pracuj_ za stejn_ podmínek jako ostatn_ pracujíc_ jinde. V současn_ dob_ je v ČSSR více než 5 000 JZD a přes 300 ČSSS.

Podívejme se na jedn_ z těchto 5 000 družstev. Řekněme, že se jmenuj_ JZD "Mír" a hospodař_, dejme tomu, v jedn_ moravsk_ vesnic_ a v novin_ by_ si asi o něm mohl_ přečíst článek podobn_ našemu.

JZD "Mír" byl_ založen_ v roc_ 1952 a rozlohu_ jeho původn_ pozemk_ byla asi 1200 ha orn_ půd_. Když se k němu připojil_ sousedn_ JZD, celkov_ ploch_ obdělávan_ půd_ se zvýšil_ na téměř 2 500 ha. JZD "Mír" lež_ v úrodn_ oblast_ a proto se jeho výrobn_ plány zaměřují především na pěstován_ pšenic_ a cukrov_ řep_.

V čel_ tohoto JZD je absolvent VŠZ (Vysok_ škol_ zemědělsk_) v Česk_ Budějovic_ Jiří Růžička, kter_ je ve funkci_ předsed_ už skoro 15 let. Pod jeho veden_ se produktivit_ prác_ zvýšil_ o více než 200%. K nejlépe placen_ pracovník_ družstv_ patří traktorist_ a mechanic_, kteř_ se staraj_ o strojov_ park. K nim také patř_ několik specialist_ jako buldozerist_ a bagrist_, kteř_ od loňsk_ rok_ začal_ meliorovat dalš_ 200 ha půd_, kter_ dříve ležel_ lad_. Kromě rostlinn_ výrob_ se v družstv_ plánuj_ také živočišná výrob_, pro kter_ jsou tam dobr_ podmínk_. Proto v perspektiv_ JZD je vybudován_ drůbežářsk_ farm_, kter_ by mohl_ pěstovat asi 20 000 kuřat ročně. Veden_ družstv_ uvažuj_ také o pokusn_ chov_ telat.

Za posledn_ dvacet let se celkov_ obraz vesnic_, ve kter_ JZD pracuj_, značně změnil. Vybudoval_ se řad_ rodinn_ domk_ pro zaměstnanc_ JZD a kromě t_ se družstv_ podílel_ na výstavb_ Kulturn_ dom_, kter_ je dnes centr_ veřejn_ život_ na vesnic_. V tomto Kulturn_ dom_ pracuj_ řad_ zájmov_ kroužk_, z nichž nejoblíbenějš_ je kroužek filatelist_ a šachist_ a většin_ žen a dívek se účastn_ různ_ kroužk_ šít_ a vařen_. Největš_ úspěch_ však dosud dosáhl

hudebn_ kroužek, jehož dechovk_ je znám_ po cel_ _ kraj_. Protože družstv_ poskytuj_ dobr_ pracovn_ podmínk_, o prác_ v družstv_ m_ čím dále tím více zájem především mládež.

Potud tedy novinov_ článek. Je možno ještě dodat, že podobn_ družstv_ patř_ k těm lepš_ _, rentabiln_ _. Jsou však i jin_ JZD, kter_ _ se tak dobře nedaří a někter_ z nich prosperuj_ jen s velk_ _ potížemi a stát je mus_ dotovat.

Activity 6: SPEAKING ACTIVITY

6.a Briefing

Brief your teacher on the following topic according to the information given. Be prepared to give clarification if needed, or to answer any questions pertaining to the topic. Provide as much information as you can. Choose the country you are most familiar with.

Agriculture in the U.S.

6.a.1 Agriculture in the U.S. - its history - cultivated soil - small and big farms - their specialization - stock raising - plant growing - typical agricultural production in various states - weather conditions in some states - agricultural exports and imports - current problems.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourselves.

A	B	C	D	E
Stál jsem blízko	ten	nás váš můj tvůj jeji	známý nový nejmladší oblibený populární nejlepší dobrý vynikající	předseda traktorista buldozerista specialista bagrista šéchista filatelista tenista fotbalista hokejista turista motorista pianista kytarista trumpetista trombonista klarinetista basista starosta
Přišel tam místo	jeden			
Co máte proti				
Musíme to také říci				
Zajímají se o				
Poznal jsem tam				Růžička Vrána Liška Stoklasa Borovička Vančura Váša Figala Váňa Procházka
Noviny psaly o			pan soudruh doktor profesor inženýr spisovatel redaktor	
Co víte o				
Seznámila se tam s				
Promluvím si s				Jirka Jarda Olda Standa Ondra

7.b GRAMMAR NOTES

Mixed masculine declension

7.b.1 A couple of masculine nouns have the feminine ending **-a** (mostly with the suffix **-ista**) in the nominative singular. We refer to this group as "mixed declension" because feminine and masculine endings appear throughout the singular case forms, e.g. "*pro specialistu*" (acc.), but "*o specialistovi*" (loc.). Most of these nouns are derived from international words.

<i>komunista</i>	-	(communist)
<i>fašista</i>	-	(fascist)
<i>kapitalista</i>	-	(capitalist)
<i>motorista</i>	-	(motorist)
<i>filatelista</i>	-	(philatelist)
<i>specialista</i>	-	(specialist)
<i>traktorista</i>	-	(tractor driver)

often denoting instrument or other players:

<i>pianista</i>	-	(pianist)
<i>trumpetista</i>	-	(trumpetist)
<i>klarinetista</i>	-	(clarinetist)
<i>trombonista</i>	-	(trombonist)
<i>hokejista</i>	-	(hockey player)
<i>fotbalista</i>	-	(soccer player)
<i>tenista</i>	-	(tennis player)

The nouns of Czech origin keep the same pattern but in the nominative plural have the ending **-ové** (*předsedové*, *starostové*):

<i>předseda</i>	-	(chairman)
<i>starosta</i>	-	(mayor)
<i>kolega</i>	-	(colleague)

All masculine family and first names ending in **-a** follow the same pattern (*Růžička*, *Procházka*, *Vančura* or *Jirka*, *Jarda*, *Standa* etc.).

	singular	plural	
nom.	<i>specialista</i>	<i>specialisté</i>	<i>předsedové</i>
gen.	<i>specialisty</i>	<i>specialistů</i>	
dat.	<i>specialistovi</i>	<i>specialistům</i>	
acc.	<i>specialistu</i>	<i>specialisty</i>	
voc.	<i>specialisto</i>	<i>specialisté</i>	
loc.	<i>specialistovi</i>	<i>specialistech</i>	
instr.	<i>specialistou</i>	<i>specialisty</i>	

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the correct forms of the words in parentheses.

1. *Příští rok bude naše družstvo potřebovat _____ (jeden nový traktorista).*
2. *Kromě _____ (pan Růžička) tam nebude nikdo z vašich známých.*
3. *Hrál jsem ve stejném orchestru s _____ (vynikající pianista pan Procházka).*
4. *Seznámíte se tam s _____ (jeden známý český tenista).*
5. *Sešel jsem se tam se svými _____ (nejlepší kolegové).*
6. *Nezapomeňte to oznámit _____ (ten nový předseda) tenisového klubu.*
7. *Můžete se poradit s _____ (profesor Váňa). Ten je odborníkem na _____ (němečtí expresionisté).*
8. *Víte něco o _____ (ten specialista), který pro nás pracuje?*
9. *_____ (Zahraniční turisté) se líbí stará česká města.*
10. *Pracovní podmínky v našem JZD nevyhovují _____. (ten mladý bagrista).*
11. *Bez pomoci _____ (doktor Figala) to nemůžeme udělat.*
12. *Všechna pražská mužstva se zajímala o _____. (ten talentovaný fotbalista).*
13. *Zahraniční hokejové kluby se zajímají především o _____. (čeští hokejisté).*
14. *Pozval bych také dva své kamarády, _____ (Olda). Znáš je, že?*
15. *Ceny benzínu se zdají _____. (každý motorista) dost vysoké.*

16. *Dechovka při Kulturním domě potřebovala ještě _____ (jeden trumpetista) a _____ (klarinetista).*
17. *Pan Pulec patří mezi _____ (nejlepší trombonisté) v Československu.*
18. *Četl jste už něco od _____ (český spisovatel Vančura)?*
19. *Mohl byste to pro _____ (pan Stoklasa) udělat hned? Je to můj přítel, víte?*
20. *Kroužky _____ (šachisté) a _____ (filatelisté) se scházejí každý pátek.*
-

7.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Do you know the new specialist on East European culture?

2. I'd like to speak to the Communist Party chairman in your company.

3. He thinks that those people are racists.

4. He became a communist before World War II.

5. West German police arrested another Nazi last week.

6. I told the young Marxist that his views were interesting, but that I didn't agree with him.

7. Could you please ask Mr. Váňa to come after two o'clock?

8. It wasn't convenient either for communists or for socialists.

9. Some people consider the Sandinistas to be the enemies of democracy.

10. Rudé Právo issued an article about an active revanchist, Bruno Jaksch.

11. The most famous tennis players took part in the tennis tournament.

12. Have you met my friend Jirka and his father, Mr. Láznička?

13. Without the two new tractor drivers we wouldn't be able to finish the work on time.

14. Our son became the best chess player in his school.

15. Though I don't like ice hockey and soccer myself, I don't have anything against hockey and soccer players.

8.a Briefing

Brief your teacher on the following topics according to the information given. Be prepared to give clarification if needed, or to answer any questions pertaining to the topic. Provide as much information as you can. Choose the country you are most familiar with.

Department stores and shopping

- 8.a.1 Department store chains - the best and most expensive ones - stores with reasonable and low prices - the assortment of merchandise - imported merchandise - the favorite sections with young people - what people of various ages buy.
- 8.a.2 Shopping centers - what changes they brought about - the reason for their popularity - their location - how they attract customers - the best shopping centers in the vicinity of the capital.

Accommodations

- 8.b.1 Favorite hotel and motel chains - difference - quality of accommodations - services provided - price range - favorite camping spots in winter and summer - making reservations.

Activity 9: GRAMMAR REVIEW II

9.a **Verbal aspect** - aspect pairs (Lesson 17)

9.a.1 Write the following sentences in Czech, choosing the correct verb in parentheses.

1. I'll take only the coffee cups and the little vase. (*brát si* - *vzít si*)
-

2. How much money are you going to pay for it? (*dát* - *dávat*)
-

3. I must thank you for your help. (*děkovat* - *poděkovat*)
-

4. I see you did everything yesterday. (*dělat* - *udělat*)
-

5. Do you think I'll catch the 3 o'clock bus? (*chytat* - *chytit?*)
-

6. I often bought my wife little presents. (*kupovat* - *koupit*)
-

7. They will bring some very interesting pictures of Prague. (*přinášet* - *přinést*)
-

8. The German Army occupied Czechoslovakia on March 15, 1939. (*obsazovat* - *obsadit*)
-

9. Have you drunk more than three glasses of beer? (*pít* - *vypít*)?
-

10. Which language did she translate from? (*překládat* - *přeložit*)
-

11. They sold antique furniture and china in that store. (*prodávat* - *prodat*)
-

12. How many Czech books have you read? (*čist - přečíst*)
-

13. The food which they served at the party was very good. (*podávat - podat*)
-

14. I was there when they started draining another hundred hectares. (*začít - začínat*)
-

15. They always met in this restaurant but next Saturday they will meet somewhere else. (*scházet se - sejít se*)
-

16. Mrs. Brown hunted for the crystal glasses for a long time. (*shánět - sehnat*)
-

17. How much will I have to pay extra for the alteration? (*dopláčet - doplatit*)
-

18. We didn't have to pay for the apartment so we saved a lot of money. (*šetřit - ušetřit*)
-

19. They will have to invite at least 50 people to the party. (*zvát - pozvat*)
-

20. Before World War II Czechoslovakia exported many kinds of foodstuffs. (*využít - vyuvézt*)
-
-

9.b **Comparison of adjectives** (Lesson 18) and adverbs (Lesson 19)

9.b.1 Write the following sentences in Czech.

1. I would buy the item if it were a little cheaper.
-

2. I haven't told that even to my best friends.

3. I'm very sorry but I can't repair the car quicker since I don't have the necessary spare parts.

4. Could you show me some smaller vases, please?

5. I'll definitely take the larger and more expensive room.

6. How can I get there most quickly?

7. When does the next train leave?

8. Most often I stayed in the International Hotel, which is the best one in town.

9. To be able to decide about that, I need more information.

10. The sooner you inform him about that, the better.

11. She drives much faster than I do.

12. It was cold yesterday and it's even colder today.

13. This cooperative is one of the most profitable in this county.

14. This enterprise has 300 fewer employees than the other one.

15. His wife is five years younger than mine.

16. The later you come, the fewer people will be here.

17. Our State Farm offers the best working conditions for young people.

18. The Hron is one of the most romantic Slovak rivers.

19. American cars are much more comfortable than Czech cars.

20. The books by the best-known writers sell out very quickly.

21. In my opinion this is the most valuable item in this store.

22. Our daughter is the youngest in her class.

23. If I were in your place I would go there more often.

24. Since he has had an accident, he now drives more carefully and more slowly.

25. Can you tell me whom it would be best to call?

26. I'll try to come as soon as possible.

27. I don't understand you very well. Could you speak a little slower and louder?

28. West Germany is the most industrially developed European country.

29. Unfortunately I couldn't stay there longer.

30. She looked very young, though she was older than her friend.

9.c **Numerals (Lesson 14, Lesson 16 and Lesson 19)**

9.c.1 Write the following sentences in Czech (write the numerals out).

1. He has told that to three or four people at least.

2. It's exactly 2:14 p.m.

3. She was born on March 19, 1957.

4. That concerned only two of our secretaries.

5. The next train to Olomouc leaves at 5:28 from platform number six.

6. Your reservation at our hotel is from May 28 to June 12.

7. What would you say to these two antique armchairs?

8. You have time enough; you could catch the 8:30 train to Pilsen.

9. As far as I know it happened between the 15th and 20th of October.

10. We can repair it for you within two or three weeks.

11. You'll get to Brno at 1:15 a.m.

12. I can't do it right now, but I'll be free between 3 and 5 o'clock.

13. How many cars does your family have, three or four?

14. My husband works from 8:15 a.m. to 4:45 p.m.

15. We could meet at the Orion Restaurant between four and five.

16. I need only two small things, to charge the battery and to check the brakes.

17. Today I'll leave at four because I must be home around 5 o'clock.

18. If you go by car you can get there before seven.

19. He introduced me to two famous artists.

20. The train is late; it will arrive as late as after eleven o'clock.

21. They said they would come on November 24 or 25.

22. Do you know the two gentlemen who are talking to Mr. Svoboda?

23. The last subway train to Smíchov leaves at 11:59 p.m.

24. We won't get any new shipment before August 21 or 22.

25. He'll be back within two or three hours.

26. If you took the 5:56 a.m. train, you could be there before 9 o'clock.

27. Tell the consul that I'll come tomorrow around 11 o'clock or so.

28. All our employees were there except for two or three people.

29. If you didn't catch the 7:02 p.m. bus you would have to take a taxi to get there on time.

30. You can pick up your car at our service station around 4 o'clock.

Activity 10: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

10.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. <i>dostatek</i>	<i>dovozní</i>
2. <i>dovážet</i>	<i>zaniknout</i>
3. <i>dříve</i>	<i>první</i>
4. <i>lehký</i>	<i>zaostalý</i>
5. <i>poslední</i>	<i>později</i>
6. <i>rozvinutý</i>	<i>jednoduchý</i>
7. <i>složitý</i>	<i>těžký</i>
8. <i>vývozní</i>	<i>nedostatek</i>
9. <i>vzniknout</i>	<i>snižit</i>
10. <i>zvýšit</i>	<i>vyvážet</i>

10.b Translate the following sentences in which the same verb occurs in a variety of contexts.

brát - vzít

She took the child by the hand.

How much does he make there?

You must take the medicine three times a day.

He takes things as they are.

She got married to an American.

He took her in his arms.

What are you going to have?

I always take my leave in August.

Take all the facts into consideration.

He is on welfare.

He took me for a ride around the city.

Don't put it in your hand. It's hot.

You don't have to bring anything with you.

I'll take you at your word.

How do you come to be here?

Don't take it as a joke.

prosít - poprosit

Here you are.

Beg your pardon? I didn't understand you.

Hello? (On the phone.)

Can I ask you for something?

After you. (In the door.)

Thank you very much. - You're welcome.

I asked him to help me.

Please, don't tell anybody about that.

Yes. This is Novák speaking.

If you asked him he would help you.

Don't wait to be asked.

čekat - počkat

I don't expect that he will come to the party.

Whom are you waiting for?

Don't tell her now. Put it off till tomorrow.

I'm sorry you had to wait.

She is expecting.

I'll be waiting for you in front of the theater.

We can't wait any longer.

znát - poznat

How long have you known each other?

You do know Mr. Horníček, don't you?

I'm familiar with that device.

Have you met Ms. Šťastná?

Do you know this joke?

He has a good knowledge of European history.

He is completely ignorant of classical literature.

I didn't recognize you.

Can you identify the person in the picture?

She realized that they didn't like it.

I met many Czechs there.

I don't know him personally.

- 10.c Substitute the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning, changing grammatical structure where necessary.

Československé hospodářství

Československo patří k nejstarším rozvinutým průmyslovým zemím ve střední Evropě. Už koncem minulého století bylo průmyslově **nejvyvinutější částí bývalého Rakousko-Uherska**.

Po druhé světové válce a zejména po roce 1948 došlo k velkým ekonomickým změnám. Průmysl, banky, obchod a ostatní **důležitá** odvětví národního hospodářství byla znárodněna a stát začal podle plánu řídit československé hospodářství. Nové **průmyslové podniky** vznikaly především na Slovensku, které bylo do té doby průmyslově velmi zaostalé. V současné době nejdůležitějším úsekem národního hospodářství je průmyslová výroba, ve které dnes pracuje asi 40% obyvatelstva.

Nerostné bohatství Československa je všeobecné, ale je omezené pokud se týká množství a kvality. Jsou zde poměrně **bohatá** ložiska černého a hnědého uhlí (Ostrava, Kladno, Sokolov) a **velká** ložiska uranové rudy (v okolí Jáchymova). V západních Čechách je pak dále množství kvalitních surovin pro sklářský a keramický průmysl a tradiční výroba porcelánu a keramiky se soustředí kolem Karlových Var. Stavební průmysl má dostatek surovin po celé republice. Přesto však musí Československo pro své **hutě** a jiné průmyslové podniky dovážet asi 90% železných rud a jiných surovin, zejména ze Sovětského svazu.

Po roce 1948 se československý průmysl, dříve **především** lehký, začal podle potřeb Sovětského svazu přeorientovávat na těžký průmysl. Proto se začaly budovat nové velké **hutní podniky** jako Nová hut' Klementa Gottwalda v Ostravě a nebo Východoslovenské železárnny v Košicích a modernizovat Vítkovické železárnny (Ostrava). Ostatní strojírenský průmysl má dlouhou tradici a kromě obráběcích strojů, náradí a dopravních zařízení dodává Československo i kompletní průmyslové celky jako pivovary, cukrovary, lihovary a podobně.

K nejznámějším výrobkům spotřebního zboží patří výroba obuvi a její **středisko** je v Gottwaldově na Moravě a v Partizánském na Slovensku. Tyto výrobky proslavila po celém světě už před válkou **firma** Bat'a. Pokud se týká textilního a oděvního průmyslu, ten se rozkládá po celém severním pohraničí, od Děčína až po Krnov.

Střediskem zemědělské výroby, která byla před válkou také soukromá, jsou dnes jednotná zemědělská družstva (JZD) a Československé státní statky (CSSS). Tyto rodiny **produkuji** mimo jiné především pšenici a nejlepším vývozním **artiklem** je cukr z cukrové řepy.

Rovněž se rozvíjí i živočišná výroba, přesto však československé zemědělství není soběstačné a maso, zelenina a ovoce **se musí** do Československa ve značné míře dovážet. Kromě zemědělské půdy 35 % povrchu pokrývají lesy, především jehličnaté, a proto po celé zemi je řada **podniků** zpracujících dřevo. K nim patří hlavně papírny a továrny na výrobu nábytku.

Nejdůležitějším obchodním partnerem Československa je SSSR, kam se vyváží více než 30 % všech výrobků, především obráběcí stroje, naftové motory, nákladní automobily a řada druhů spotřebního zboží. Tyto a jiné výrobky se také vyvážejí do ostatních socialistických zemí v rámci RVHP (Rada vzájemné hospodářské pomoci). Mezi kapitalistické země, které obchodují s Československem, patří zejména NSR, Francie, Itálie a Švédsko. Do některých jiných západních zemí se vyvážejí různé výrobky v menším množství. Dobrým a známým vývozním artiklem je broušené sklo, keramika a také kvalitní české pivo z pivovarů v Plzni a Českých Budějovicích. Většinu československého importu tvoří suroviny, hlavně železné rudy, nafta, zemní plyn, vlna a bavlna a kromě elektrické energie ještě zemědělské výrobky a různé jiné zboží.

VOCABULARY LIST

<i>absolvent</i> m.	- graduate
<i>artikl</i> m.	- article, item
<i>bagrista</i> m.	- excavator operator
<i>banka</i> f.	- bank
<i>bavlna</i> f.	- cotton
<i>bohatství</i> n.	- riches, amleness
<i>buldozerista</i> m.	- bulldozer operator
<i>bolestivý</i>	- painful
<i>bývalý</i>	- former
<i>celkový</i>	- overall, total (adj.)
<i>centrálně</i>	- centrally
<i>článek</i> m.	- article
<i>cukr</i> m.	- sugar
<i>cukrový</i>	- sugar (adj.)
<i>dechovka</i> f.	- brass band
<i>dejme tomu</i>	- let us say
<i>dodat</i> (I - perf.)	- to add
<i>domek</i> m.	- house, home
<i>dostatek</i> m.	- sufficient amount, sufficiency
<i>dotovat</i> (II - imp.)	- to support, to appropriate
<i>dovážet</i> (III - imp.)	- to import
<i>drůbežářský</i>	- poultry (adj.)
<i>družstevník</i> m.	- collective farmer
<i>energie</i> f.	- energy
<i>firma</i> f.	- firm
<i>funkce</i> f.	- function, office
<i>hnědý</i>	- brown
<i>hektar, (ha)</i>	- hectare (2.471 acres)
<i>hospodařit</i> (III - imp.)	- to work, to farm
<i>hopodářství</i> n.	- economy
<i>hut'</i> f.	- (smelting) works
<i>hutní</i>	- metallurgical
<i>chov</i> m.	- breeding, raising
<i>import</i> m.	- import
<i>jehličnatý</i>	- conifer (adj.)
<i>kolektivizace</i> f.	- collectivization
<i>kolektivní</i>	- collective
<i>kroužek</i> m.	- group
<i>kvalitní</i>	- quality (adj.)
<i>lehký</i>	- light
<i>les</i> m.	- wood, forest
<i>ležet ladem</i>	- to lie fallow
<i>ložisko</i> n.	- deposit
<i>meliорovат</i> (II - imp.)	- to drain
<i>míra</i> f.	- extent, size, degree
<i>mládež</i> f.	- youth, young generation
<i>modernizovat</i> (II - imp.)	- to modernize
<i>naftový</i>	- oil (adj.)
<i>nářadí</i> n.	- tool
<i>nerostný</i>	- mineral (adj.)
<i>nerostné bohatství</i> n.	- natural resources
<i>nesouhlas</i> m.	- dissent, disapproval

<i>noviny</i> f. (pl.)	-	newspapers
<i>obchodní</i>	-	trade (adj.)
<i>obchodovat</i> (II - imp.)	-	to trade
<i>obdělávaný</i>	-	cultivated
<i>oblast</i> f.	-	region, territory
<i>obráběcí stroj</i> m.	-	machine tool
<i>oděvní</i>	-	garment (adj.)
<i>odvětví</i>	-	branch
<i>omezený</i>	-	limited (adj.)
<i>orný</i>	-	arable
<i>papírna</i> f.	-	paper mill
<i>park</i> m.	-	fleet, park
<i>perspektiva</i> f.	-	prospect, perspective
<i>pěstování</i> n.	-	cultivation, growing
<i>pěstovat</i> (II - imp.)	-	to grow, to plant
<i>pivovar</i> m.	-	brewery
<i>placený</i>	-	paid (adj.)
<i>plyn</i> m.	-	gas
<i>podílet se</i> (II - imp.)	-	to participate
<i>pohraničí</i> n.	-	border land
<i>pokrývat</i> (I - imp.)	-	to cover
<i>pokusný</i>	-	experimental
<i>pomoc</i> f.	-	aid, help
<i>proslavit</i> (III - perf.)	-	to make famous
<i>poskytovat</i> (II - imp.)	-	to offer, to provide
<i>potíž</i> f.	-	difficulty
<i>potud</i>	-	thus far
<i>povrch</i> m.	-	surface, terrain
<i>pozemek</i> m.	-	piece of land
<i>pracovní</i>	-	working (adj.)
<i>pracující</i> n. (adj.)	-	working man
<i>předseda</i> m.	-	chairman, head
<i>proces</i> m.	-	process
<i>produkovat</i> (II - imp.)	-	to produce, to make
<i>prosperovat</i> (II - imp.)	-	to prosper, to get along well
<i>provedený</i>	-	introduced, put into life (adj.)
<i>průmyslově</i>	-	industrially
<i>přejít</i> (II - perf.)	-	to come over to, to change owners
<i>přesto</i>	-	though, nevertheless
<i>připojit</i> "I - perf.)	-	to join in
<i>pše-</i>	-	wheat
<i>půda</i> f.	-	soil, land
<i>původní</i>	-	original, initial
<i>rentabilní</i>	-	profitable
<i>řepa</i> f.	-	beet
<i>řídit</i> (III - imp.)	-	to control, to govern
<i>rostlinný</i>	-	plant (adj.)
<i>rozkládat se</i> (I - imp.)	-	to extend, to be situated
<i>rozloha</i> f.	-	area
<i>rozvinutý</i>	-	developed (adj.)
<i>ruda</i> f.	-	ore
<i>sklářský</i>	-	glass producing (adj.)
<i>soběstačný</i>	-	self-sufficient
<i>soustřed'ovat se</i> (II - imp.)	-	to concentrate

Dvacátá lekce

<i>specialista</i> m.	- specialist
<i>spotřební</i>	- consumer (adj.)
<i>stavební</i>	- construction (adj.)
<i>středisko</i> n.	- center
<i>strojírenský</i>	- engineering (adj.)
<i>strojový</i>	- machine (adj.)
<i>šití</i> n.	- sewing
<i>těhdejší</i>	- then, that time (adj.)
<i>tele</i> n.	- calf
<i>textilní</i>	- textile (adj.)
<i>tradiční</i>	- traditional
<i>traktorista</i> m.	- tractor driver
<i>typ</i> m.	- type, kind
<i>uhlí</i> n.	- coal
<i>uranový</i>	- uranium (adj.)
<i>úrodný</i>	- fertile
<i>úsek</i> m.	- branch, field
<i>uvažovat</i> (II - imp.)	- to consider, to think about
<i>vaření</i> n.	- cooking
<i>vedení</i> n.	- leadership
<i>vlastník</i> m.	- owner
<i>vlha</i> f.	- wool
<i>všeestranný</i>	- versatile
<i>vybudování</i> n.	- constructing, building up
<i>výroba</i> f.	- production
<i>výstavba</i> f.	- construction
<i>vývozní</i>	- export (adj.)
<i>vzájemný</i>	- mutual
<i>zájmový</i>	- hobby (adj.)
<i>zaměřovat se</i> (II - imp.)	- to orient, to direct
<i>zaostalý</i>	- backward (adj.)
<i>zemědělec</i> m.	- farmer
<i>zemědělský</i>	- agricultural
<i>zemní plyn</i> m.	- natural gas
<i>změna</i> f.	- change
<i>značný</i>	- considerable
<i>znárodnit</i> (III - perf.)	- to nationalize
<i>zpracující</i>	- processing (adj.)
<i>železárný</i> f. (pl.)	- iron works
<i>živočišný</i>	- animal, stock (adj.)

SUPPLEMENT

A list of frequently used adverbs and adverbial constructions (time, place and some others) except for those derived regularly from adjectives.

time

<i>brzy</i>	- soon
<i>časně</i>	- early
<i>denně</i>	- daily
<i>dnes</i>	- today
<i>dopoledne</i>	- before noon
<i>dosud</i>	- so far
<i>dosud ne</i>	- not yet
<i>doted'</i>	- by now
<i>hned</i>	- right away
<i>hned teď</i>	- right away
<i>jednou provždy</i>	- once and for all
<i>jednou za čas</i>	- once in a while
<i>ještě</i>	- still
<i>ještě ne</i>	- not yet
<i>jindy</i>	- some other time
<i>každodenně</i>	- every day
<i>každoročně</i>	- every year
<i>kdy</i>	- when
<i>kdykoliv</i>	- whenever
<i>kdykoliv jindy</i>	- any other time
<i>kdysi</i>	- a long time ago
<i>konec konců</i>	- after all
<i>konečně</i>	- finally, at last
<i>letos</i>	- this year
<i>málokdy</i>	- seldom
<i>měsíčně</i>	- monthly
<i>minule</i>	- last time
<i>minulou středu</i>	- last Wednesday
<i>minulý týden (měsíc ...)</i>	- last week (month ...)
<i>mnohdy</i>	- frequently, many a time
<i>náhle</i>	- unexpectedly
<i>najednou</i>	- suddenly
<i>nakonec</i>	- in the end, finally
<i>naposled (-y)</i>	- for the last time
<i>navždy</i>	- forever, for good
<i>napřesrok</i>	- next year
<i>nedávno</i>	- recently
<i>někdy</i>	- some time, sometimes
<i>někdy jindy</i>	- some other time
<i>nikdy</i>	- never
<i>nikdy jindy</i>	- never again
<i>nyní</i>	- now
<i>občas</i>	- from time to time
<i>od zítřka</i>	- from tomorrow
<i>ode dneška</i>	- from now on
<i>odpoledne</i>	- in the afternoon
<i>okamžitě</i>	- immediately, instantly

<i>onehdy</i>	-	the other day
<i>posledně</i>	-	last time
<i>pozdě</i>	-	late
<i>pozítří</i>	-	the day after tomorrow
<i>předevčírem</i>	-	the day before yesterday
<i>předloni</i>	-	the year before last
<i>před nedávnem</i>	-	not long ago
<i>před týdnem (měsícem ...)</i>	-	a week (month ...) ago
<i>příště</i>	-	next time
<i>příští týden (měsíc ...)</i>	-	next week (month ...)
<i>přitom</i>	-	at the same time
<i>ráno</i>	-	in the morning
<i>ročně</i>	-	yearly
<i>sem tam</i>	-	now and then
<i>sotva</i>	-	hardly, scarcely
<i>stále</i>	-	all the time
<i>teď</i>	-	now
<i>tehdy</i>	-	that time
<i>tenkrát</i>	-	that time
<i>tento měsíc</i>	-	this month
<i>tento rok</i>	-	this year
<i>tento týden</i>	-	this week
<i>toho dne</i>	-	that day
<i>toho roku</i>	-	that year
<i>toto pondělí</i>	-	this Monday
<i>tuto sobotu</i>	-	this Saturday
<i>týdně</i>	-	weekly
<i>už</i>	-	already
<i>už ne</i>	-	no longer
<i>v noci</i>	-	at night, by night
<i>včas</i>	-	on time
<i>včera</i>	-	yesterday
<i>ve dne</i>	-	by day
<i>vloni</i>	-	last year
<i>vždy, vždycky</i>	-	always
<i>zatím</i>	-	in the meantime
<i>zatím co</i>	-	while
<i>zatím ještě</i>	-	in the meantime, so far
<i>zatím ne</i>	-	not yet
<i>zítra</i>	-	tomorrow
<i>zničehonic</i>	-	all of a sudden
<i>zrovna</i>	-	just now
<i>zřídka</i>	-	rarely, seldom

<i>place</i>	(<i>m.</i>) =	motion
	(<i>l.</i>) =	location
<i>kam (m.)</i>	-	where
<i>kamkoliv (m.)</i>	-	wherever, anywhere
<i>kamsi (m.)</i>	-	some place
<i>kde (l.)</i>	-	where
<i>kdekoliv (l.)</i>	-	anywhere

<i>kdesi</i> (I.)	-	in some place
<i>leckde</i> (I.)	-	in all sorts of places
<i>málokam</i> (m.)	-	rarely where
<i>málokde</i> (I.)	-	rarely where
<i>nikam</i> (m.)	-	nowhere
<i>odevšad</i>	-	from everywhere
<i>odkud</i>	-	from where
<i>odkudkoliv</i>	-	from anywhere
<i>odkudsi</i>	-	from somewhere
<i>někam jinam</i> (m.)	-	somewhere else
<i>někde jinde</i> (I.)	-	somewhere else
<i>nikam jinam</i> (m.)	-	nowhere else
<i>nikde jinde</i> (I.)	-	nowhere else
<i>tudy</i> (m.)	-	this way
<i>všude</i> (I.)	-	everywhere

absence of motion	motion to (ward)	motion from
<i>dole</i>	<i>dolů</i>	<i>zdola</i>
<i>doma</i>	<i>domů</i>	<i>z domova</i>
<i>na hoře</i>	<i>nahoru</i>	<i>shora</i>
<i>nalevo</i>	<i>nalevo, doleva</i>	<i>zleva, odleva</i>
<i>napravo, vpravo</i>	<i>napravo, doprava</i>	<i>zprava, odprava</i>
<i>někde</i>	<i>někam</i>	<i>odněkud</i>
<i>tady (-hle)</i>	<i>sem (-hle)</i>	<i>odsud</i>
<i>tam (-hle)</i>	<i>tam (-hle)</i>	<i>odtamtud</i>
<i>uprostřed</i>	<i>doprostřed (ka)</i>	<i>z prostřed (-ka)</i>
<i>uvnitř, vevnitř</i>	<i>dovnitř</i>	<i>zevnitř</i>
<i>vedle</i>	<i>vedle</i>	<i>od vedle</i>
<i>venku</i>	<i>ven</i>	<i>z venku, zvenčí</i>
<i>vpředu</i>	<i>dopředu</i>	<i>zpředu, zepředu</i>
<i>vzadu</i>	<i>dozadu</i>	<i>zezadu</i>

other adverbs

<i>bohužel</i>	-	unfortunately
<i>docela</i>	-	quite
<i>dokonce</i>	-	even
<i>doslova</i>	-	literally
<i>doslovňě</i>	-	literally
<i>dost</i>	-	enough
<i>jak</i>	-	how
<i>jakkoliv</i>	-	in any way
<i>jaksi</i>	-	somehow
<i>jinak</i>	-	in a different way, otherwise
<i>kdepak</i>	-	where (ever) !
<i>moc, velmi</i>	-	very
<i>moc, příliš</i>	-	too
<i>naneštěstí</i>	-	unfortunately
<i>naštěstí</i>	-	luckily

<i>nebo, nebot'</i>	- otherwise
<i>nějak</i>	- somehow
<i>nějak jinak</i>	- in some other way
<i>nijak</i>	- in no way
<i>nijak jinak</i>	- in no other way
<i>poněkud</i>	- to some extent, somewhat
<i>pouze</i>	- only
<i>přece</i>	- yet, still
<i>stejně</i>	- anyway
<i>takto</i>	- this way
<i>tímto způsobem</i>	- this way
<i>velmi mnoho</i>	- very much
<i>vyjímečně</i>	- exceptionally
<i>zadarmo</i>	- free, for nothing
<i>zčásti</i>	- partly
<i>zcela</i>	- completely, entirely
<i>zhruba</i>	- roughly
<i>ztěžka</i>	- with difficulty
<i>zvolna</i>	- slowly

Lekce 21 *Dopravní nehoda*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to exchange views with a driver involved in the accident.
2. To be able to give enough information to the police when filling out the accident report.

GRAMMAR GOALS:

1. Locative plural of nouns, adjectives, pronouns and numerals 2, 3 and 4.
2. Two ways of expressing the passive voice
 - a: passive reflexive "se"
 - b: passive constructions

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.

Activity 1: **LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH**

1. *Jaké dojmy měl návštěvník pokud se týká dopravy ve Spojených státech?*
 2. *Jaké jsou americké dálnice?*
 3. *Jaká je povolená rychlosť na československých dálnicích?*
 4. *Která dálnice v ČSSR je dokončena a která města spojuje?*
 5. *Které dálnice jsou ve výstavbě?*
 6. *Jaká je situace s odpočívadly a motoresty při československých dálnicích?*
 7. *Jaká je nejvyšší povolená rychlosť na německých dálnicích?*
 8. *Jaké rychlosťi jsou povoleny na jiných silnicích v ČSSR?*
 9. *Za které dopravní přestupy jsou nejčastěji pokutováni američtí řidiči?*
 10. *Které jsou časté dopravní přestupy v Československu a jaký je jejich charakter?*
 11. *Jaká je nehodovost v Americe na počet ujetých kilometrů?*
 12. *Čím je nejčastěji způsobována nehodovost na československých silnicích?*
 13. *Proč jsou silnice v Československu mnohem nebezpečnější?*
 14. *Co je příčinou nehodovosti v zimě?*
-

Activity 2: **TASK CONSIDERATION**

Emergency situations can arise anywhere when you are driving, particularly in congested city traffic. What would you need to say if you were involved in a "fender bender"? Since tempers may flare when accidents occur, some phrases for calming people down would be very useful. If you caused the accident, perhaps unavoidably, you would need some appropriate responses to the heated accusations of the driver of the other car. You would need to exchange information on damage and injuries, and obtaining witnesses would help.

A second phase of the accident would involve a policeman who would be asking you for documents and details of what happened.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

- Řidička: **Člověče, co jste, proboha, dělal. Copak jste neviděl, že brzdím?**
- Brown: **Promiňte, prosím vás.**
- Řidička: **Jaképak promiňte. Podivejte se na mé auto. To je strašné. Proč jste jel tak blízko za mnou?**
- Brown: **A proč jste tak prudce zabrzdila? Vždyť jsme se zrovna rozjeli.**
- Řidička: **A to jsem měla toho klučka, který mi vběhl před auto, přejet? Jsem ráda, že jsem ho neporazila. Člověk aby se bál sednout do auta. Takoví řidiči na silnicích.**
- Brown: **Já se vám omlouvám, paní. Je mi to skutečně velmi nepříjemné. Ale já jsem opravdu nečekal, že budete tak náhle brzdit. Já za to nemohu.**
- Řidička: **A kdo tedy za to může? Já rozhodně ne. A vůbec, musíme nehodu ohlásit někomu z VB.**
- Brown: **Pani, já jsem cizinec a jsem ochoten vám škodu uhradit na místě.**
- Řidička: **Ani nápad. Škoda je rozhodně vyšší než 1 000 Kčs a proto se musí o nehodě sepsat protokol.**
- Brown: **A neměli bychom dát aspoň auta na kraj ulice, abychom nepřekáželi?**
- Řidička: **Absolutně ne. Při podobných nehodách musí zůstat vozidla na místě do příchodu VB. V životě jsem žádnou nehodu neměla. A to se musí stát zrovna mně.**
- Brown: **Nezlobte se, paní. Moje pojišťovna vám všechno uhradí.**
- Řidička: **To mi nemusíte povídат. Ale jako cizinec si neumíte představit, co to je chodit po opravnách a servisech. A bude to trvat věčnost, než se to někde opraví.**
- Brown: **Plně vás chápu, ale co se dá dělat. Už se stalo.**
- Řidička: **Ted' teprve vidím, že tamhle mezi těmi zvědavci je i ten kluk, co jsem ho málem přejela. Je jediným svědkem nehody. Zajdu pro něj.**
- Brown: **Víte co? Já zajdu pro toho chlapce sám a vy, prosím vás, zavolejte nějakého příslušníka VB. Pro vás to bude jednodušší.**

- Driver: HEY, MISTER! LOOK WHAT YOU'VE DONE, FOR HEAVEN'S SAKE! COULDN'T YOU SEE I WAS PUTTING ON MY BRAKES?
- Brown: I'M REALLY SORRY.
- Driver: THAT'S NO EXCUSE. TAKE A LOOK AT MY CAR. IT'S AWFUL. WHY WERE YOU FOLLOWING ME SO CLOSELY?
- Brown: WELL, AND WHY DID YOU BRAKE SO SUDDENLY? WE HAD JUST STARTED OFF.
- Driver: SO YOU THINK I SHOULD HAVE RUN OVER THE BOY WHO RAN IN FRONT OF MY CAR? I'M GLAD I DIDN'T KNOCK HIM DOWN. A PERSON SHOULD BE AFRAID OF GETTING INTO A CAR, WITH DRIVERS LIKE THIS ON THE ROADS.
- Brown: I APOLOGIZE TO YOU, MA'AM. IT'S REALLY VERY UNPLEASANT FOR ME TOO. BUT I REALLY DIDN'T EXPECT YOU WOULD BRAKE SO SUDDENLY. IT'S NOT MY FAULT.
- Driver: AND WHOSE FAULT IS IT THEN? DEFINITELY NOT MINE. ANYWAY, WE MUST REPORT THE ACCIDENT TO SOMEONE AT THE POLICE DEPARTMENT.
- Brown: MA'AM, I'M A FOREIGNER AND I'M READY TO SETTLE THE DAMAGES ON THE SPOT.
- Driver: NO WAY. THE DAMAGE IS DEFINITELY MORE THAN 1,000 CROWNS AND THEREFORE A REPORT ON THE ACCIDENT HAS TO BE FILED.
- Brown: AND SHOULDN'T WE GET THE CARS TO THE SIDE OF THE STREET SO AS NOT TO BLOCK TRAFFIC?
- Driver: ABSOLUTELY NOT. IN ACCIDENTS LIKE THIS THE CARS HAVE TO STAY IN PLACE UNTIL THE POLICE COME. I'VE NEVER HAD AN ACCIDENT IN MY LIFE. AND THIS HAS TO HAPPEN JUST TO ME.
- Brown: DON'T BE ANGRY, MA'AM. MY INSURANCE COMPANY WILL COMPENSATE YOU FOR EVERYTHING.
- Driver: YOU DON'T HAVE TO TELL ME THAT. BUT AS A FOREIGNER YOU CAN'T IMAGINE WHAT IT'S LIKE GOING AROUND TO REPAIR SHOPS AND SERVICE STATIONS. AND IT WILL TAKE FOREVER BEFORE I GET IT REPAIRED SOMEWHERE.
- Brown: I UNDERSTAND YOU, BUT WHAT CAN WE DO? IT'S DONE NOW.
- Driver: NOW I SEE OVER THERE AMONG THOSE CURIOUS ONLOOKERS THE BOY I NEARLY RAN OVER. HE'S THE ONLY WITNESS TO THE ACCIDENT. I'LL GO GET HIM.
- Brown: YOU KNOW WHAT? I'LL GET THE BOY AND YOU, PLEASE, CALL A MEMBER OF THE VP. IT WILL BE EASIER FOR YOU.

3.a **What Did They Say?**

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Proč řidička zabrzdila?*
 2. *Co pan Brown nečekal?*
 3. *Komu se musí nehoda ohlásit?*
 4. *Co je ochoten pan Brown udělat na místě?*
 5. *Jaká je škoda na vozidle řidičky?*
 6. *Co se musí o nehodě sepsat?*
 7. *Proč chce pan Brown dát auto na kraj ulice?*
 8. *Kde musí vozidla zůstat stát při podobných nehodách?*
 9. *Dokdy musí vozidla zůstat na místě?*
 10. *Kolik nehod už měla řidička?*
 11. *Kdo uhradí řidiče škodu?*
 12. *Co si neumí pan Brown jako cizinec představit?*
 13. *Jak dlouho bude trvat, než jí někde auto opraví?*
 14. *Kde uviděla řidička kluka, kterého málem přejela?*
 15. *Kdo zajde pro toho chlapce?*
 16. *Kdo má zavolat VB?*
-

3.b **Work with the Dialogue**

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Ř: *Člověče, co jste, proboha, _____! Copak jste _____, že _____ím?*

B: *Promiňte, _____ím vás.*

Ř: *Jaképak promiňte. Podívejte se na mé ____o. To je ____é. Proč jste jel tak blízko za mnou?*

Dvacátá první lekce

B: A proč jste tak prudce _____la? Vždyť jsme se zrovna _____li.

Ř: A to jsem _____la toho kluka, který mi vběhl před ____o, přejet? Jsem _____a, že jsem ho _____la. Člověk aby se bál sednout do ____a. Takoví _____i na _____ich.

B: Já se vám _____ám, paní. Je mi to skutečně velmi ____é. Ale já jsem opravdu nečekal, že _____ete tak náhle brzdit. Já za to _____u.

Ř: A kdo tedy za to _____e? Já rozhodně ne. A vůbec, _____ime _____u ohlásit někomu z VB.

B: Paní, já jsem cizinec a jsem ochoten vám _____u uhradit na ____ě.

Ř: Ani nápad. Škoda je rozhodně vyšší než 1 000 Kčs a proto se musí o ____é sepsat protokol.

B: A _____li bychom dát aspoň ____a na kraj _____e, abychom _____li?

Ř: Absolutně ne. Při _____ých _____ách musí zůstat _____a na místě do _____u VB. V _____ě jsem _____ou _____u neměla. A to se _____í stát zrovna mně.

B: Nezlobte se, paní. Moje pojíšťovna vám všechno _____í.

Ř: To mi _____íte povídат. Ale jako cizinec si _____íte představit, co to je chodit po _____ách a _____ech. A bude to trvat věčnost, než se to někde _____i.

B: Plně vás _____u, ale co se dá dělat. Už se _____lo.

Ř: Ted' teprve _____ím, že tamhle mezi těmi _____i je i ten kluk, co jsem ho málem _____la. Je jediným _____em nehody. Zajdu pro něj.

B: Víte co? Já _____u pro toho _____e sám a vy, prosím vás, zavolejte nějakého _____a VB. Pro vás to bude _____í.

3.b.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

Ř: Člověče, co jste, proboha, dělal. Copak jste neviděl, že brzd_____?

B: Promiňte, pros____ vás.

Ř: Jaképak promiňte. Podívejte se na m____ aut__. To je strašn__. Proč jste jel tak blízko za mn__?

B: A proč jste tak prudce zabrzdil_? Vždyť jsme se zrovna rozjel_.

- R: A to jsem měl_ t_ _ _ kluk_, kter_ mi vběhl před aut_, přejet? Jsem rád_, že jsem ho neporazil_. Člověk aby se bál sednout do aut_. Takov_ řidič_ na silnic_ _ _.
- B: Já se v_ omlouv_ _, pan_. Je mi to skutečně velmi nepříjemn_. Ale já jsem opravdu nečekal, že bud_ _ _ tak náhle brzdit. Já za to nemoh_.
- R: A kdo tedy za to můž_? Já rozhodně ne. A vůbec, mus_ _ _ nehod_ ohlásit něk_ _ _ z VB.
- B: Pan_, já jsem cizinec a jsem ochoten v_ škod_ uhradit na míst_.
- R: Ani nápad. Škod_ je rozhodně vyšš_ než 1 000 Kčs a proto se mus_ o nehod_ sepsat protokol.
- B: A neměl_ by_ _ _ dát aspoň aut_ na kraj ulice, ab_ _ _ neprekážel_?
- R: Absolutně ne. Při podobn_ _ _ nehod_ _ _ mus_ zůstat vozidl_ na míst_ do příchod_ VB. V život_ jsem žádn_ _ nehod_ neměl_. A to se mus_ stát zrovna mně.
- B: Nezlobte se, pan_. Moje pojíšt'ovn_ v_ všechno uhrad_.
- R: To mi nemus_ _ _ povídат. Ale jako cizinec si neum_ _ _ představit, co to je chodí po opravn_ _ _ a servis_ _ __. A bud_ to trvat věčnost, než se to někde oprav_.
- B: Plné v_ cháp_, ale co se d_ dělat. Už se stal_.
- R: Ted' teprve vid_ _, že tamhle mezi t_ _ _ zvědavc_ je i ten kluk, co jsem ho málem přejel_. Je jedin_ _ svědk_ _ nehod_. Zajd_ pro něj.
- B: V_ _ _ co? Já zajd_ pro t_ _ _ chlapc_ sám a vy, pros_ _ vás, zavolejte nějak_ _ _ příslušník_ VB. Pro vás to bud_ jednodušš_.

3.c.1 Substitute the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

- R: Člověče, co jste, proboha, dělal. Copak jste neviděl, že brzdím?
- B: Promiňte, prosím vás.
- R: Jaképak promiňte. Podívejte se na mé **auto**. To je **strašné**. Proč jste jel tak blízko za mnou?
- B: A proč jste tak **prudce** zabrzdila? Vždyt' jsme se zrovna rozjeli.
- R: A to jsem měla toho **kluka**, který mi vběhl před auto, přejet? Jsem ráda, že jsem ho **neporazila**. Člověk aby se bál sednout do auta. Takovi řidiči na silnicích.

- B: Já se vám omlouvám, paní. Je mi to skutečně velmi nepříjemné. Ale já jsem opravdu nečekal, že budete tak náhle brzdit. Já za to nemohu.
- Ř: A kdo tedy za to může? Já rozhodně ne. A vůbec, musíme nehodu ohlásit někomu z VB.
- B: Paní, já jsem cizinec a jsem ochoten vám škodu uhradit na místě.
- Ř: Ani nápad. Škoda je rozhodně vyšší než 1 000 Kčs a proto se musí o nehodě sepsat protokol.
- B: A neměli bychom dát aspoň auta na kraj ulice, abychom nepřekáželi?
- Ř: Absolutně ne. Při podobných nehodách musí zůstat vozidla na místě do příchodu VB. V životě jsem žádnou nehodu neměla. A to se musí stát zrovna mně.
- B: Nezlobte se, paní. Moje pojišt'ovna vám všechno uhradí.
- Ř: To mi nemusíte povídат. Ale jako cizinec si neumíte představit, co to je chodit po opravnách a servisech. A bude to trvat věčnost, než se to někde opraví.
- B: Plně vás chápu, ale co sž dá dělat. Už se stalo.
- Ř: Ted' teprve vidím, že tamhle mezi těmi zvědavci je i ten kluk, co jsem k málem přejela. Je jediným svědkem nehody. Zajdu pro něj.
- B: Víte co? Já zajdu pro toho chlapce sám a vy, prosím vás, zavolejte nějakého příslušníka VB. Pro vás to bude jednodušší.

NOTES

Už se stalo.	-	It's done now.
Já za to nemohu.	-	It's not my fault.
Zajdu pro něj.	-	I'll go get him.

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>Noviny píší o</i>			<i>diplomat profesor student film program novinář stroj měsíc studentka reforma fotografie silnice garáž maličkost auto město divadlo letiště hřiště parkoviště povolání představení velvyslanectví</i>
<i>Nevím nic o</i>	<i>ten</i>	<i>dva</i>	
<i>Nemám žádné informace o</i>	<i>ta</i>	<i>tři</i>	
<i>Mluvili jsme o</i>	<i>to</i>	<i>čtyři</i>	
<i>Záleželo to na</i>			<i>slovník podnik grafik odborník pracovník listek soudruh druh návrh černoch běloch hoch člověk</i>
<i>Bylo to na (v, ve)</i>			

4.b GRAMMAR NOTES

Locative plural of nouns, demonstrative pronouns, numerals 2 - 4 and possessive pronouns.

4.b.1 **Nouns**

The locative case is used after prepositions only, and there are several endings.

Mluvili jsme o filmech, hercích a herečkách, o představeních v divadlech a jiných věcech.

We talked about films, actors and actresses, about performances in theaters and other things.

a. masculine nouns:

Hard masculine nouns take the ending **-ech** and **-ich**; soft nouns take only **-ich**.

<i>konzul</i>	<i>o konzulech</i>
<i>dělník</i>	<i>o dělnících</i>
<i>muž</i>	<i>o mužích</i>

Nouns ending in **-h**, **-ch** and **-k** take the ending **-ich** and change these consonants into **Z**, **Š**, **C**, (as in the nominative plural).

<i>soudruh</i>	<i>o soudruzích</i>
<i>černoch</i>	<i>o černoších</i>
<i>voják</i>	<i>o vojácích</i>

Note the changes in the following frequent nouns:

<i>přítel</i>	<i>o přátelích</i>
<i>peníze</i>	<i>o penězích</i>
<i>lidé</i>	<i>o lidech</i>

b. feminine nouns:

Hard feminine nouns take the ending **-ách**. Nouns ending in **-ost** take the ending **-ech**. All the remaining feminine nouns take the ending **-ich**.

<i>škola</i>	<i>o školách</i>
<i>místnost</i>	<i>o místnostech</i>
<i>tramvaj</i>	<i>o tramvajích</i>
<i>stanice</i>	<i>o stanicích</i>

c. neuter nouns:

Hard neuter nouns take the ending **-ech**. Those which end in **-ko** have the ending **-ách**. All soft nouns (and those ending in **-um**) take the ending **-ich**.

*divadlo
kolečko
letiště
povolání*

*o divadlech
o kolečkách
o letištích
o povoláních*

- 4.b.2 The demonstrative pronouns **ten**, **ta**, **to** have for all genders the form **těch**.
-

- 4.b.3 The numerals 2, 3 and 4 have the following forms in locative plural:

*dva
tři
čtyři*

*o dvou
o třech
o čtyřech*

4.c Tryout

- 4.c.1 Fill in the correct forms of the nouns and demonstratives in parentheses.

1. *Bohužel, o _____ (ty zpěvačky) nevím nic.*
2. *V našem klubu se tenis hraje na _____ (dva dvoře).*
3. *Ted' si popovídáme o _____ (ty dva návrhy).*
4. *Bude to záležet jen na _____ (tito tři) nebo _____ (čtyři zaměstnanci).*
5. *V _____ (tramvaje) se už lístky neprodávají. Kupují se v _____ (obchody).*
6. *V _____ (tyto dvě čtvrtě) žije asi 50 000 obyvatel.*
7. *Ubytování pro delegaci je zajištěno ve _____ (dva hotely).*
8. *V _____ (tyto čtyři kanceláře) pracují asi 20 úředníků.*
9. *Ve _____ (vinárna) a _____ (restaurace) na Malé Straně potkáte hodně cizinců.*

Dvacátá první lekce

10. *Kdo vás informoval o vašich _____ (práva) a _____ (povinnosti)?*
 11. *Studoval celkem na _____ (tři university) v Československu a na jedné v zahraničí.*
 12. *Na _____ (parkoviště) ve Spojených _____ (státy) uvidíte tisíce aut.*
 13. *Letos jsme byli už na _____ (dvě představení) Pražského jara.*
 14. *Při dopravních _____ (nehody) bylo v posledních _____ (tři měsíce) v Praze zraněno téměř 200 lidí.*
 15. *O _____ (tyto maličkosti) ted' mluvit nebudeme.*
 16. *Narodila jste se v _____ (Čechy) nebo na Moravě?*
 17. *Potřeboval bych nějaké informace o _____ (Slováci), kteří bojovali v západních _____ (armády).*
 18. *Na některých _____ (dálnice) v Evropě není omezená rychlosť.*
 19. *Pracoval už na _____ (tři) nebo _____ (čtyři) velvyslanectví) v různých evropských _____ (země).*
 20. *Ten nový film se ted' hraje ve _____ (tři kina).*
-

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Some kinds of merchandise are not always available in these stores.

2. The newspapers wrote about the two people who were injured in that accident.

3. There are rich resources for glass and ceramic industries in Bohemia.

4. Automobile spare parts are produced only in these three plants.

5. Several press conferences will be held in the next three or four months.

6. Soccer games are played only in these stadiums.

7. There are many historical monuments in these two cities.

8. We were talking about the departments and sections which are not profitable.

9. Do you know anything about his sons and daughters?

10. They need more information about theaters, museums, exhibitions and concert halls in Prague. _____

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS !!

5.a Reverse Drill

5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>Noviny piší o</i>	<i>můj</i>	<i>americký</i>	<i>diplomat</i>
<i>Nevím nic o</i>	<i>tvůj</i>	<i>český</i>	<i>profesor</i>
<i>Nemám žádné informace o</i>	<i>jeho</i>	<i>oblibený</i>	<i>student</i>
<i>Mluvili jsme o</i>	<i>její</i>	<i>nový</i>	<i>film</i>
<i>Záleželo to na</i>	<i>náš</i>	<i>zajímavý</i>	<i>program</i>
<i>Bylo to na (v, ve)</i>	<i>váš</i>	<i>některý</i>	<i>novinář</i>
	<i>jejich</i>	<i>starý</i>	<i>stroj</i>
		<i>různý</i>	<i>měsíc</i>
		<i>zahraniční</i>	<i>studentka</i>
		<i>moderní</i>	<i>reforma</i>
		<i>nejlepší</i>	<i>fotografie</i>
		<i>ostatní</i>	<i>silnice</i>
		<i>vynikající</i>	<i>garáž</i>
		<i>nejznámější</i>	<i>maličkost</i>
		<i>další</i>	<i>auto</i>
		<i>jiný</i>	<i>město</i>
			<i>divadlo</i>
			<i>letiště</i>
			<i>hřiště</i>
			<i>parkoviště</i>
			<i>povolání</i>
			<i>představení</i>
			<i>velvyslanectví</i>
			<i>slovnik</i>
			<i>podnik</i>
			<i>grafik</i>
			<i>odborník</i>
			<i>pracovník</i>
			<i>listek</i>
			<i>soudruh</i>
			<i>druh</i>
			<i>návrh</i>
			<i>černoch</i>
			<i>běloch</i>
			<i>hoch</i>
			<i>člověk</i>

5.b GRAMMAR NOTES

Locative plural of adjectives and possessive pronouns

5.b.1 *Mluvili jsem o těch vašich elektrických psacích strojích.*
We talked about those electric typewriters of yours.

- a. Hard adjectives take the ending **-ých** and the soft adjectives **-ich**.

<i>zajímavý</i>	<i>o zajímavých</i>
<i>moderní</i>	<i>o moderních</i>

- b. The forms of possessive pronouns in the locative plural are:

<i>můj</i>	<i>o mých</i>
<i>tvůj</i>	<i>o tvých</i>
<i>jeji</i>	<i>o jejích</i>
<i>náš</i>	<i>o naších</i>
<i>váš</i>	<i>o vaších</i>

5.c Tryout

5.c.1 Fill in the correct forms of the words in parentheses (locative plural).

1. *Velmi rád mluví o _____ (různé přístroje) jako o _____ (magnetofony), _____ (rádia) a _____ (televizory).*
2. *V _____ (malostranské zahrady) a _____ (parky) je velmi příjemné prostředí.*
3. *Ve všech _____ (pražské hospůdky) a _____ (restaurace) dostanete dobré pivo a něco k jídlu.*
4. *Na večírku jsme si pěkně popovídali o _____ (nové knihy) a _____ (zajímavé programy) divadel.*
5. *O _____ (švestkové knedlíky) jsem už slyšel, ale ještě nikdy jsem je nejedl.*
6. *Můj otec byl středoškolským profesorem a učil hlavně na _____ (střední technické školy).*

Dvacátá první lekce

7. *Informovali nás o _____ (hudební festivaly), které se pořádají ve všech _____ (větší města).*
8. *Před rokem 1968 se v Československu často mluvilo o _____ (politické) a _____ (ekonomické reformy) a o _____ (další problémy) demokracie.*
9. *V _____ (některé naše kanceláře) ještě nemáme elektrické psací stroje.*
10. *Pšenice a cukrová řepa se pěstují především v _____ (moravská jednotná zemědělská družstva).*
11. *Na _____ (tyto moderní stroje) pracují naši nejlepší dělníci.*
12. *Kompletní průmyslové celky se vyrábějí jen v _____ (největší hutní) a _____ (strojírenské podniky).*
13. *Při _____ (vážné dopravní nehody) na _____ (naše silnice) přišlo o život už mnoho lidí.*
14. *Na _____ (stanice) metra a na _____ (autobusové zastávky) ve středu města je vždy spousta cestujících.*
15. *Co víte o _____ (vaši přátelé), kteří ted' žijí v _____ (České Budějovice)?*

5.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Can you tell me something about the two German newspaper reporters and their families?

2. We just talked about your interesting suggestions and new ideas.

3. The standard of living in East European countries is lower than in Western Europe.

4. I've been to several international fairs and I liked the Brno fair best.

5. You can see good variety programs in some Prague nightclubs and small theaters.

6. In Czechoslovak newspapers you can often read about Czechoslovak state farms and their problems. _____

7. In some repair shops you can buy parts for foreign cars.

8. In Czechoslovakia you'll see many more people at the railroad stations than at the airports. _____

9. I must apologize to you, but in these complicated matters I really can't make any quick decisions. _____

10. Students at Czech elementary schools start learning Russian at the age of ten.

Activity 6: SAMPLE DIALOGUE (2)

Příslušník: **Tak, pane řidiči. Ted' se podíváme na vás. Váš řidičský průkaz, prosím.**

Brown: **Prosím.**

Příslušník: **Vaše jméno je Brown, jste Američan a jste pracovníkem Amerického velvyslanectví v Praze. Souhlasí?**

Brown: **Ano. To souhlasí.**

Příslušník: **Technický průkaz i pojistka jsou také v pořádku. Stalo se všechno tak, jak říkala paní řidička a ten chlapec?**

Brown: **Ano, zabrzdila velmi prudce kvůli tomu chlapci a i když jsem brzdil okamžitě, už bylo pozdě a narazil jsem na ni.**

Příslušník: **To je tedy prokazatelně vaše vina. Nedodržel jste bezpečnou vzdálenost za vozidlem před vámi. Na to je u nás stanovena pokuta ve výši 200 Kčs.**

Brown: **Promiňte, diplomatictí pracovníci pokuty neplatí. Pokuty se hlásí na ministerstvo zahraničí a to vše se potom projedná s naším velvyslancem.**

Příslušník: **To já vím. Říkám to jenom proto, abyste věděl, že jste byl pokutován. A jaká je škoda na vašem vozidle?**

Brown: **Přední nárazník je zdeformován, pravé světlo a blinkr jsou rozbity a blatník je také trochu poškozen. To je asi vše, pokud vidím.**

Příslušník: **Nic víc?**

Brown: **Asi ne. Pokud se neobjeví nějaká skrytá vada.**

Příslušník: **Když se něco objeví, může se to pojištovně ohlásit dodatečně. A ještě poslední otázka. Zraněn jste také nebyl, že?**

Brown: **Ne, všechno je v pořádku. Jsem rád, že se nikomu nic nestalo.**

Příslušník: **To je to hlavní. Tak, pane řidiči, můžete pokračovat v jízdě. Tady jsou vaše papíry. A příště musíte dodržovat větší vzdálenost za vozidlem, abyste mohli včas a bezpečně zastavit.**

- Policeman: WELL, SIR. NOW LET'S DEAL WITH YOU. YOUR DRIVER'S LICENSE, PLEASE.
- Brown: HERE YOU ARE.
- Policeman: YOUR NAME IS BROWN, YOU ARE AMERICAN AND YOU ARE AN OFFICER OF THE AMERICAN EMBASSY IN PRAGUE. IS THAT CORRECT?
- Brown: YES, IT IS.
- Policeman: THE VEHICLE REGISTRATION AND INSURANCE ARE ALSO O.K. DID EVERYTHING HAPPEN AS THE LADY AND THE BOY SAID?
- Brown: YES, SHE BRAKED VERY HARD BECAUSE OF THE BOY AND THOUGH I BRAKED RIGHT AWAY, IT WAS TOO LATE AND I BUMPED INTO HER.
- Policeman: SO IT'S OBVIOUSLY YOUR FAULT. YOU DIDN'T KEEP A SAFE DISTANCE BEHIND THE CAR IN FRONT OF YOU. FOR THAT THERE IS A FIXED FINE OF 200 CROWNS IN OUR COUNTRY.
- Brown: EXCUSE ME, DIPLOMATIC OFFICERS DON'T PAY FINES. THE FINES ARE REPORTED TO THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EVERYTHING IS SETTLED WITH OUR EMBASSY LATER.
- Policeman: I KNOW THAT. I'M TELLING YOU JUST TO LET YOU KNOW THAT YOU HAVE BEEN FINED. AND WHAT IS THE DAMAGE ON YOUR CAR?
- Brown: THE FRONT BUMPER IS BENT, THE RIGHT LIGHT AND BLINKER ARE BROKEN AND THE FENDER IS ALSO A LITTLE DAMAGED. THAT SEEMS TO BE ALL, AS FAR AS I CAN SEE.
- Policeman: NOTHING ELSE?
- Brown: I DON'T THINK SO. UNLESS HIDDEN DAMAGE SHOWS UP.
- Policeman: IF SOMETHING SHOWS UP, IT CAN BE REPORTED TO THE INSURANCE COMPANY LATER. ONE LAST QUESTION. YOU HAVEN'T BEEN INJURED, HAVE YOU?
- Brown: I HAVEN'T. EVERYTHING IS O.K. I'M GLAD THAT NOTHING HAS HAPPENED TO ANYBODY.
- Policeman: THAT'S THE MOST IMPORTANT THING. WELL, SIR, NOW YOU CAN CONTINUE ON YOUR WAY. HERE ARE YOUR DOCUMENTS AND NEXT TIME YOU'LL HAVE TO KEEP A GREATER DISTANCE BEHIND THE VEHICLE IN FRONT OF YOU SO THAT YOU CAN STOP SAFELY IN TIME.

6.a **What Did They Say?**

6.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Co chtěl příslušník VB od pana Browna?*
2. *Na co ještě se příslušník VB dival?*
3. *Jak se stala ta nehoda?*
4. *Čí to byla vina?*
5. *Proč to byla vina pana Browna?*
6. *Jaká je za to pokuta?*
7. *Komu se hlásí pokuty diplomatických pracovníků?*
8. *S kým se to potom projednává?*
9. *Proč mu to tedy příslušník říkal?*
10. *Co bylo zdeformováno na voze pana Browna?*
11. *Co se ještě rozbilo nebo poškodilo?*
12. *Kdy se může pojišt'ovně ohlásit nějaká skrytá vada?*
13. *Stalo se někomu něco při nehodě?*
14. *Proč musí příště pán Brown dodržovat větší vzdálenost za vozidlem?*

6.b Work with the Dialogue

6.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

P: *Tak, pane _____ i. Ted' se _____ e na vás. Váš _____ ý průkaz, prosím.*

B: *Prosím.*

P: *Vaše jméno je Brown, jste Američan a jste _____ em Amerického _____ í v ____ e. _____ i?*

B: *Ano. To _____ i.*

P: *Technický průkaz i _____ a jsou také v ____ u. Stalo se všechno tak, jak _____ la pání _____ a a ten chlapec?*

B: *Ano, _____ la velmi prudce kvůli tomu _____ i a i když jsem brzdil okamžitě, už bylo pozdě a narazil jsem na ni.*

- P: To je tedy prokazatelně ____e ____a. Nedodržel jste _____ou vzdálenost za _____em před vámi. Na to je u nás stanovena _____a ve výši 200 Kčs.
- B: Promiňte, _____í _____i pokuty neplatí. _____y se hlásí na ministerstvo zahraničí a to vše se potom _____á s našim _____ím.
- P: To já ____ím. _____ám to jenom proto, abyste věděl, že jste byl pokutován. A jaká je škoda na _____em _____e?
- B: _____í nárazník je zdeformován, _____é světlo a blinkr jsou rozbity a blatník je také trochu poškozen. To je asi vše, pokud _____im.
- P: Nic víc?
- B: Asi ne. Pokud se _____í nějaká skrytá ____a.
- P: Když se něco _____í, může se to _____ě ohlásit dodatečně. A ještě _____í otázka. Zraněn jste také nebyl, že?
- B: Ne, všechno je v ____u. Jsem rád, že se ____omu nic ____lo.
- P: To je to ____í. Tak, pane _____i, _____ete pokračovat v ____ě. Tady jsou _____e ____y. A příště _____e dodržovat větší vzdálenost za _____em, abyste mohl včas a bezpečně zastavit.

6.b.2 Following the same procedure as in 6.b.1, try to fill in the missing endings.

- P: Tak, pan_ řidič_. Ted' se podív_ ___ na v___. Váš řidičsk_ průkaz, pros___.
B: Pros___.
P: Vaš_ jmén_ je Brown, jste Američan a jste pracovník_ Americk_ __ velvyslanectv_ v Praze_. Souhlas_?
B: Ano. To souhlas_.
P: Technick_ průkaz i pojistk_ jsou také v pořádk_. Stal_ se všechn_ tak, jak říkal_ pan_ řidičk_ a ten chlapec?
B: Ano, zabrzdil_ velmi prudce kvůli tom_ chlapc_ a i když jsem brzdil okamžitě, už byl_ pozdě a narazil jsem na ni.
P: To je tedy prokazatelně vaš_ vin_. Nedodržel jste bezpečn_ vzdálenost za vozidl_ před v___. Na to je u n_ stanovena pokut_ ve výš_ 200 Kčs.
B: Promiňte, diplomatič_ pracovníc_ pokut_ neplat_. Pokut_ se hlás_ na ministerstv_ zahraničí a to vše se potom projedn_ s naš_ velvyslanectv_.

Dvacátá první lekce

- P: To já v__. Řík__ to jenom proto, aby__ věděl, že jste byl pokutován. A jak__ je škod__ na vaš__ vozidl__?
- B: Předn__ nárazník je zdeformován, prav__ světl__ a blinkr jsou rozbity a blatník je také trochu poškozen. To je asi vše, pokud vid__.
- P: Nic víc?
- B: Asi ne. Pokud se neobjev__ nějak__ skryt__ vad__.
- P: Když se něco objev__, můž__ se to pojišt'ovn__ ohlásit dodatečně. A ještě posledn__ otázk__. Zraněn jste také nebyl, že?
- B: Ne, všechn__ je v pořádk__. Jsem rád, že se nik__ nic nestal__.
- P: To je to hlavn__. Tak, pan__ řidič__, můž__ pokračovat v jízd__. Tady jsou vaš__ papír__. A příště mus__ dodržovat větš__ vzdálenost za vozidl__, aby__ mohl včas a bezpečně zastavit.

6.b.3 Substitute the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

- P: Tak, pane řidiči. **Ted'** se podíváme na vás. Váš řidičský průkaz, prosím.
- B: Prosím.
- P: **Vaše jméno** je Brown, jste Američan a **jste pracovníkem** Amerického velvyslanectví v Praze. Souhlasí?
- B: Ano. **To souhlasí**.
- P: **Technický průkaz** i pojistka jsou také v pořádku. **Stalo** se všechno tak, jak říkala paní řidička a ten chlapec?
- B: Ano, zabrzdila velmi **prudce** kvůli tomu chlapci a i když jsem brzdl **okamžitě**, už bylo pozdě a narazil jsem na ni.
- P: To je tedy **prokazatelně** vaše vina. Nedodržel jste bezpečnou vzdálenost za vozidlem před vámi. Na to **je** u nás stanovena pokuta ve výši 200 Kčs.
- B: Promiňte, **diplomatictí pracovníci** pokuty neplatí. Pokuty se hlási na ministerstvo zahraničí a to vše se potom projedná s **naším velvyslanectvím**.
- P: To já vím. Říkám to jenom **proto**, abyste věděl, že jste byl pokutován. A jaká je škoda na vašem **vozidle**?
- B: Přední nárazník je **zdeformován**, pravé světlo a blinkr jsou rozbity a blatník je také trochu **poškozen**. To je asi vše, pokud vidím.
- P: Nic víc?

B: Asi ne. Pokud se neobjeví nějaká skrytá vada.

P: Když se něco objeví, může se to pojišt'ovně ohlásit dodatečně. A ještě poslední otázka. Zraněn jste také nebyl, že?

B: Ne, všechno je v pořádku. Jsem rád, že se nikomu nic nestalo.

P: To je to hlavní. Tak, pane řidiči, můžete pokračovat v jízdě. Tady jsou vaše papíry. A příště musíte dodržovat větší vzdálenost za vozidlem, abyste mohli včas a bezpečně zastavit.

NOTES

Ted' se podíváme na vás.

- Now let's deal with you.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS III

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C
	se	
Národní divadlo	opravovat	několik let
Těžký průmysl	budovat	i na Slovensku
Zivočišná výroba	rozšiřovat	v tomto družstvu
Každá nehoda	hlásit	na VB
Tyto problémy	projednávat	na výboru strany
Hokejové zápasy	hrát	na zimním stadionu
Náhradní součástky	prodávat	jen v Mototechně
V Tuzexu	kupovat	i zahraniční výrobky
Nákladní automobily	vyrábět	v Kopřivnici
Na konferenci	mluvit	o problémech Evropy
V ústředním výboru	rozhodovat	o základních otázkách
Některé výrobky	vyvážet	do západní Evropy
Většina surovin	dovážet	ze zahraničí
Rodinné domky	stavět	po celé republice
Některé potraviny	shánět	velmi těžko
Brzdy	seřizovat	na počkání
Denní vinárny	otevírat	už v devět hodin
Stížnosti	oznamovat	recepčnímu

Dvacátá první lekce

- 7.a.2 After you have finished this Reverse Drill, use the same sentences in the past and future tenses.
- 7.a.3 Then you can form questions by omitting the constructions in the first column and replacing them by questions words, e.g.: **Co?** **Jaký?** **Který?** **Kde?** etc.
- 7.a.4 Similar questions can be formed by omitting the third column. Form questions starting with: **Jak dluho?** **Kde?** **Kam?** **Co?** **O čem?** **Odkud?** **Jak?** **Kdy?** **Komu?** etc.

7.b GRAMMAR NOTES

Passive voice

- 7.b.1 There are two ways of expressing the passive voice in Czech. The most common way is the verb with the reflexive particle **se**. The other is a construction similar to English, using a passive participle. The **se** construction is always preferred in Czech, e.g.:

Jizdenky se prodávají v trafikách.
Tickets are sold in tobacco stores.

Vyrábělo se to v Plzni.
They produced it in Pilsen.

Bude se tady stavět nová továrna.
A new factory will be built here.

7.c Tryout

- 7.c.1 Fill in the correct passive forms (with **se**) of the verbs in parentheses in tenses as indicated.

1. *I'omány a hry K. Čapka a jiných spisovatelů (překládat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
do různých cizích jazyků.
2. *Na jaké zboží (čekat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
v té frontě?

3. *To představení (hrát)*
pres. _____
fut. _____
past _____
v Národním divadle nebo někde jinde?
4. *V té vinárně (otevírat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
az v jedenáct hodin.
5. *Ve které restauraci (vařit)*
pres. _____
fut. _____
past _____
nejlépe?
6. *Na večírku (pít)*
pres. _____
fut. _____
past _____
jihomoravské víno.
7. *Na středních školách (studovat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
tři nebo čtyři cizí jazyky.
8. *Ten koncert (konat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
ve Smetanově síni, že?
9. *Podobné věci (vyřizovat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
telefonicky velmi těžko.
10. *V novinách (psát)*
pres. _____
fut. _____
past _____
často o nutných politických změnách.
11. *V té nové čínské restauraci (podávat)*
pres. _____
fut. _____
past _____
jen typická čínská jídla.

12. *Na státním statku (nepracovat)*

pres. _____

fut. _____

past _____

v sobotu a neděli.

13. *Porcelán s cibulovým vzorem (shánět) těžko.*

pres. _____

fut. _____

past _____

14. *Do Československa (dovážet)*

pres. _____

fut. _____

past _____

některé základní suroviny.

15. *Zboží, zakoupené v této prodejně, (nevyměňovat).*

pres. _____

fut. _____

past _____

16. *Některé staré podniky (modernizovat).*

pres. _____

fut. _____

past _____

17. *Cukrová řepa (pěstovat)*

pres. _____

fut. _____

past _____

jen v některých moravských JZD.

18. *Produktivita práce (zvyšovat)*

pres. _____

fut. _____

past _____

jenom velmi pomalu.

19. *Všechny nehody (hlásit)*

pres. _____

fut. _____

past _____

pojišt'ovně a VB.

20. *Československé hospodářství (řídit)*

pres. _____

fut. _____

past _____

stále podle pětiletých plánů.

7.b.2 Write the following sentences in Czech and put the verbs in capitals into the passive voice with **se**.

1. Where WERE THEY SELLING the tickets for that ice hockey game?

2. Czechoslovakia IS administratively DIVIDED into ten regions.

3. IS German SPOKEN only in Germany?

4. What subjects WILL BE STUDIED there?

5. It IS SAID that you are leaving for Korea. Is that right?

6. Where DID THEY MAKE trucks before the war?

7. Mainly beer IS DRUNK in all pubs .

8. Several weekend trips WILL BE ORGANIZED next month.

9. Private ownership WAS gradually ABOLISHED after the war.

10. All the political power WAS CONCENTRATED in the hands of the Communist Party.

11. Tennis is very popular and it IS PLAYED almost everywhere.

12. Two new metro stations in Prague WILL BE BUILT next year.

Dvacátá první lekce

13. No deposits WILL BE RETURNED to the customers.

14. Shoes ARE MANUFACTURED in Gottwaldov.

15. The complaints ARE HANDED IN at the other office.

Activity 8: STRUCTURE AWARENESS IV

8.a Reverse Drill

8.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	
Já	pozván volán pokusován zavolán modernizován poslán dotován používán rezervován zkontrolován vymontován napsán	past -al
Ty		
Pan Novák		
Jeho manželka		
Ta součástka	jsem	
Vaše auto	jsi	
My	je	
Vy	jsme	
Některí řidiči	jste	
Vozidla	jsou	
Náhradní díly		
Pozvánky		
Váš pokoj		
Benzínové čerpadlo		
Ty věci		
Dotazníky		
Nehoda		
Některé podniky	použit umyt přejet	past -il / -el

After you have finished this Reverse Drill, use the same sentences in the future and the past tenses.

Compound passive construction

- 8.b.1 Another way to form the passive voice is the construction consisting of the verb **být** (to be) + passive participle.

Tento kostel byl postaven v 15. století
This church was built in the 15th century.

- 8.b.2 The passive participle is formed from the past tense form. The passive participle form is **-án** for all verbs ending in **-al** and **-en** for those ending in **-il** or **-el**.

-al	-án
<i>pozval</i>	<i>pozván</i>
<i>pokutoval</i>	<i>pokutován</i>
<i>zavolal</i>	<i>zavolán</i>
<i>poslal</i>	<i>poslán</i>
<i>používal</i>	<i>používán</i>
<i>napsal</i>	<i>napsán</i>
<i>rezervoval</i>	<i>rezervován</i>

-il, -el	-en
<i>opravil</i>	<i>opraven</i>
<i>obnovil</i>	<i>obnoven</i>
<i>vyřešil</i>	<i>vyřešen</i>
<i>vyrobil</i>	<i>vyroben</i>
<i>zamluvil</i>	<i>zamluven</i>
<i>oznámil</i>	<i>oznámen</i>
<i>koupil</i>	<i>koupen</i>
<i>vracel</i>	<i>vrácen</i>

The suffix **-en** may often change the preceding consonant.

<i>obsadil</i>	<i>obsazen</i>
<i>poškodil</i>	<i>poškozen</i>
<i>zaplatil</i>	<i>zaplacen</i>
<i>chytil</i>	<i>chycen</i>
<i>ohlásil</i>	<i>ohlášen</i>
<i>zajistil</i>	<i>zajištěn</i>
<i>ohrozil</i>	<i>ohrozen</i>

The verbs ending in **-nout** usually contract into **-nut**. However, a number of these verbs prefer the suffix **-en**. In that case the stem consonant may soften.

<i>zamíttnout</i>	<i>zamítnut</i>
<i>zapnout</i>	<i>zapnut</i>
<i>zhlédnout</i>	<i>zhlédnut</i>

*vytisknout
odtahnout*

*vytištěn
odtažen*

These forms are exceptions:

*použil
umyl
přejel*

*použit
umyt
přejet*

The past passive participle agrees with the subject in number and gender.

<i>Já jsem</i>	<i>pozván (-a)</i>
<i>Ty jsi</i>	<i>pozván (-a)</i>
<i>On (ona, ono) je</i>	<i>pozván (-a, -o)</i>

<i>My jsme</i>	<i>pozváni (-y)</i>
<i>Vy jste</i>	<i>pozváni (-y)</i>
<i>Oni (ony, ona) jsou</i>	<i>pozváni (-y, -a)</i>

For example:

Ten román bude vydán v příštím roce.
The novel will be published next year.

Jsem pozvána na ten večírek.
I am invited to the party. (female speaking)

Bylo to vyrobeno naším podnikem.
It was made by our company.

Budou také pozváni na ten večírek.
They'll be invited to the party too.

The passive forms can also appear after modal verbs.

Ten dům musí být prodán do konce roku.
The house must be sold by the end of the year.

Váše auto nemůže být opraveno na místě.
Your car can't be repaired on the spot.

8.c Tryout

8.c.1 Change the following sentences by putting them into the passive voice.

1. *Nás také pozvali na večírek.*

2. *Opravili vaše auto včera.*

3. *Ty součástky vyměni odpoledne.*

4. *Váš vůz musíme odtáhnout do opravny.*

5. *Pokutovali ho za dopravní přestupek.*

6. *Rezervovali místa pro naši rodinu.*

7. *Na Národní třídě otevřou novou prodejnu.*

8. *Listky jsme nemohli zajistit telefonicky.*

9. *Nehodu už ohlásili na VB.*

10. *Tento magnetofon používají velmi často.*

11. *Zálohu vám vrátí co nejdříve.*

12. *V minulém roce vyrobui sto tisíc televizorů.*

13. Vaši žádost o vízum vám nemohou zamítnout.

14. Ještě nevyřešili všechny problémy.

15. Oznámili to všem zaměstnancům.

16. Museli jsme ho o tom také informovat.

17. Auto zaparkovali za budovou.

18. Ten dotazník vyplní až zítra.

19. V tomto městě postaví v příštím roce dvě školy.

20. Mého syna a dceru také zaměstnají v našem podniku.

21. Pro zahraniční delegaci už připravili všechno.

22. Ty věci vám můžeme přivézt hned.

23. Všechno zařídí do konce týdne.

24. Zvýšili ceny některých výrobků o třicet procent.

25. Ze zítřejší porady vás nemůžeme omluvit.

Dvacátá první lekce

8.c.2 Change the following sentences by expressing the agent of the action.

1. *Práci družstva řídí předseda.*

2. *Brzdy na vašem vozidle zkontoval nejlepší mechanik.*

3. *Pojišt'ovna uhradí všechny škody.*

4. *Toho chlapce porazilo to nákladní auto.*

5. *Protokol o nehodě sepsal příslušník VB.*

6. *Tu knihu napsal jeden francouzský spisovatel.*

7. *Víno nám přinesla servírka.*

8. *Ubytování zajistí velvyslanectví.*

9. *Ten případ vyšetřovala bezpečnost.*

10. *Žádný zaměstnanec ještě nepoužil tento přístroj.*

8.c.3 Write the following sentences in Czech.

1. All the basic problems have been solved.

2. Three people were injured in that accident.

3. I was introduced to him by my friend.

4. The date of the conference has not been changed.

5. We'll be accommodated in the best hotel.

6. Our guests were welcomed by the ambassador.

7. Everything will be done by tomorrow.

8. The shipment will be delivered next week.

9. Our telephone number is written on the envelope.

10. Last night a boy was run over by a train.

11. I was promised a better position by my employer.

12. Our suitcases were checked at counter No. 12.

13. Your reservation is confirmed, sir.

14. All your things will be moved to room 435 by the chambermaid.

15. The coffee cups are wrapped up very nicely.

Dvacátá první lekce

16. It was recommended to him by his manager.

17. I don't want this armchair since it's damaged.

18. The prices are fixed by a board of specialists.

19. All the fur coats have been sold.

20. The antique sofa was made by a French master.

21. Television was introduced in Czechoslovakia in 1953.

22. Agriculture in Czechoslovakia was collectivized after 1948.

23. Some cooperative farms are not profitable and they are supported by the state.

24. 30% of Czechoslovakia's terrain is covered by forests.

25. The French visitors were surprised by the size of the Embassy.

Activity 9: ADDITIONAL WORK WITH UNRESTRICTED CZECH

9.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. *Chtěl bych vám položit několik* _____ (otázka), které se týkají
_____*(doprava) v Československu.*

2. Americké dálnice prakticky _____ (spojovat) každé místo na mapě _____ (Spojené státy).
 3. Když mluvíme o _____ (říci), že dálnice v Československu _____ (neexistovat)?
 4. První dálnice, která byla _____ (dokončit), vede z _____ (Praha)přes _____ (Brno) do _____ (Bratislava).
 5. A nyní je ve _____ (výstavba) dálnice z _____ (jih) na _____ (sever) z _____ (České Budějovice) do _____ (Liberec).
 6. A také na _____ (některá jiná místa) se začínají budovat _____ (připojka) k _____ (tyto hlavní dálnice).
 7. Jaká je _____ (vysoký - superl.) povolená rychlosť na _____ (československé dálnice)?
 8. Ve _____ (Spojené státy) nejběžnější dopravní přestupek, pro který jste _____ (pokutovat), je bud' nepřiměřená rychlosť nebo špatné parkování.
 9. V _____ (tyto body) je to v _____ (podstata) stejně.
 10. Možná také, samozřejmě, jízda v _____ (podnapilý stav) je také příčinou _____ (některé dopravní nehody).
-

9.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. Automobilová doprava ve Spojených státech _____ .
2. Které jsou ty nejdůležitější dojmy, které _____ ?
3. Většinou jsou čtyřproudové, ba dokonce _____ .
4. Ve srovnání s Amerikou _____ .
5. Ta celkem měří _____ .
6. Existují tam, například, _____ ?
7. Pokud se tyká odpočívadel, tak _____ .

8. *V Německu dokonce dosud* _____ .
9. *V Československu dovolená rychlosť na diaľnici* _____ .
10. *Je to v zásadě stejné a nebo tam* _____ ?
11. *V Československu jste často pokutován* _____ ?
12. *Ve Spojených státech ta nehodovost v pomere na počet* _____ .

9.c Answer the following questions in Czech.

1. What are the speed limits in the countries you have served in?

2. How many cars per capita are there in the U.S. and how many miles a year does an average American drive?

3. Do you find driving in the U.S. easier or more difficult than in the countries you have served in?

4. What is the major difference between American and European traffic signs?

5. What jurisdiction do state and federal authorities have over traffic in the U.S.?

6. What is the main cause of accidents in the U.S.?

7. How would you explain the term "interstate highway" to a Czech?

8. How would you explain the term "beltway"?

9. Explain the term "parkway".

10. Explain the term "car-pool".

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

- 10.a In Supplement II find the traffic signs different from those used in the U.S. and try to guess their meaning.
- 10.b Discuss the traffic situations in Supplement III and determine the right of way of the vehicles involved.

Activity 11: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 11.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. bezpečný	složitější
2. blízko	odchod
3. dodatečně	zadní
4. hlavní	předběžně
5. jednodušší	nebezpečný
6. náhle	daleko
7. poslední	vedlejší
8. přední	první
9. příchod	zastavit se
10. rozjet se	zvolna

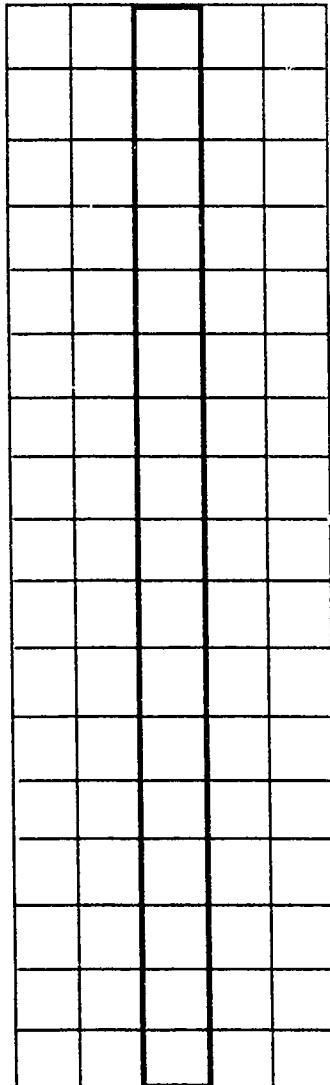
- 11.b Fill in the blanks with the appropriate word in parentheses.

1. Když cestujeme vlakem, musíme dobře znát _____ (*odchody, odjezdy, podchody*) vlaků a také jejich _____ (*příjezdy, příchody, zájezdy*).
2. Za věci, které jsem v zahraničí nakoupil, jsem musel na hranicích zaplatit _____ (*clo, daň, příspěvek*).
3. Až ve vlaku jsem zjistil, že jsem doma zapomněl _____ (*vstupenku, letenku, jízdenku*).
4. Karlovy Vary a Luhačovice patří k nejznámějším _____ (*lázním, koupalištěm, koupelnám*).
5. V evropském fotbalovém mužstvu je jedenáct _____ (*výherců, hráčů, herců*).

6. V posledním zápase _____ (vyhrálo, sehrálo, dohrálo)
Československo nad SSSR.
7. V naší kanceláři používáme moderní psací _____ (stroje, přístroje, nástroje).
8. Víte, kdo bude novým _____ (vyslancem, stoupencem, poslancem) za náš okres?
9. Studoval na _____ (střední, prostřední, centrální) průmyslové škole.
10. Pan Sewiora je velmi _____ (zájmový, zajímavý, zajímající) člověk.
11. Konference se bude konat v _____ (representativním, reprezentačním, representujícím) salonku.
12. Musíme jím také ukázat _____ (chrám, kostel, katedrálu) svatého Vítá.
13. Jako zákusek bychom si mohli dát _____ (řezy, řízky, nářezy).
14. Ve které _____ (dílu, čtvrti, části) Ameriky jste se narodil?
15. Pan Mears se stal členem _____ (jízdního, jezdeckého, jezdícího) klubu v Chuchli.
16. Na večeři jsme si zašli do _____ (podniku, továrny, závodu), kde se dobře vaří.
17. Kdo je předsedou Místního národního _____ (souboru, výboru, sboru)?
18. Československá republika je _____ (federálním, federačním, federativním) státem dvou národů.
19. Bylo by _____ (veliké, obrovské, ohromné), kdybyste to mohli opravit na počkání.
20. _____ (železářské, železné, železniční) vozy se vyrábějí v Plzni.

11.d A crossword puzzle

Write in the Czech equivalents for the English words on the right. The middle column gives a phrase.

- *fine* (adj.)
 - *end* (noun)
 - *around*
 - *could* (she)
 - *damage* (noun)
 - *still, yet*
 - *necessary*
 - *wall*
 - *guests*
 - *then*
 - *clay*
 - *straight*
 - *paper*
 - *machine*
 - *head*
 - *brake* (noun)
 - *discount*
-

VOCABULARY LIST

<i>absolutně</i>	- absolutely
<i>bezpečně</i>	- safely
<i>bezpečný</i>	- safe
<i>blatník m.</i>	- fender
<i>chápat (II - imp.)</i>	- to understand
<i>člověče!</i>	- (hey) man!
<i>doujatečně</i>	- later, subsequently
<i>kluk m.</i>	- boy
<i>kraj f.</i>	- edge, side
<i>málem</i>	- nearly
<i>narazit (III - perf.)</i>	- to bump into
<i>nehoda f.</i>	- accident
<i>nepříjemný</i>	- unpleasant
<i>objevit se (III - perf.)</i>	- to appear
<i>ochotný</i>	- ready, willing
<i>papíry m. (pl.)</i>	- papers, documents
<i>plně</i>	- fully
<i>pojišťovna f.</i>	- insurance company
<i>pokračovat (II - imp.)</i>	- to continue, to go on
<i>pokuta f.</i>	- fine
<i>poškodit (III - perf.)</i>	- to damage
<i>proboha</i>	- for heaven's sake
<i>prokazatelně</i>	- obviously, clearly
<i>prudce</i>	- suddenly
<i>přejet (II - perf.)</i>	- to run over
<i>překážet (III - imp.)</i>	- to be in the way, to block
<i>příchod m.</i>	- arrival
<i>příslušník m.</i>	- member (police forces)
<i>rozbit (II - perf.)</i>	- to break
<i>rozjet se (II - perf.)</i>	- to start off
<i>řidičský</i>	- driver's (adj.)
<i>sepsat (II - perf.)</i>	- to file (a report)
<i>silnice f.</i>	- road
<i>skrytý</i>	- hidden
<i>stanovený</i>	- fixed, set
<i>strašný</i>	- awful
<i>svědek m.</i>	- witness
<i>škoda f.</i>	- damage
<i>technický</i>	- technical
<i>technický průkaz m.</i>	- vehicle registration
<i>uhradit (III - perf.)</i>	- to settle for
<i>vběhnout (II - perf.)</i>	- to run in front of
<i>věčnost f.</i>	- eternity
<i>veřejná bezpečnost f. (VB)</i>	- public security (police)
<i>výše f.</i>	- height, amount
<i>vzdálenost f.</i>	- distance
<i>zdeformovat (II. - perf.)</i>	- to bend
<i>zranit (III - perf.)</i>	- to injure
<i>zvědavec m.</i>	- curious person, onlooker

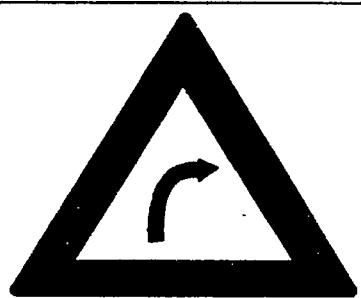
SUPPLEMENT I

Traffic signs written out

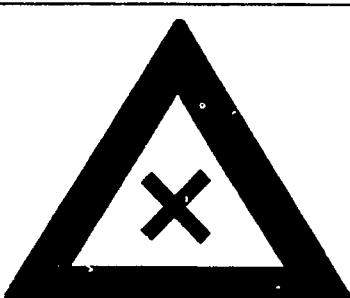
1. *Vjezd dopravní obsluze povolen.*
2. *Vyhraženo pro irácké velvyslanectví
držitele povolení
dva vozy
firmu
obvodní soud
nákladní auta*
3. *Začátek (konec) chemického posypu.*
4. *Rezervováno pro invalidy.*
5. *Dopravní obsluze odbočení vpravo povoleno.*
6. *Vjezd pro zásobování povolen.*
7. *Provoz tramvají v obou směrech.*
8. *Vjezd tramvajím povolen.*
9. *Kryté parkoviště.*
10. *Rezervováno pro požární útvar.*
11. *40 km při sněhu a náledí.*
12. *Při sněhu a náledí cesta uzavřena.*
13. *Pozor, vlak.*
14. *Zastávka na znamení.*
15. *Průchod pro pěší zakázán.*
16. *VB - 100 m.*
17. *Chodník uzavřen.*
18. *Silnice (ulice) uzavřena.*

SUPPLEMENT II

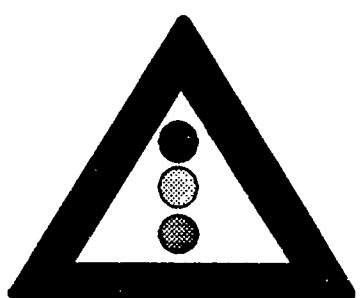
Traffic signs

Zatáčka vpravo

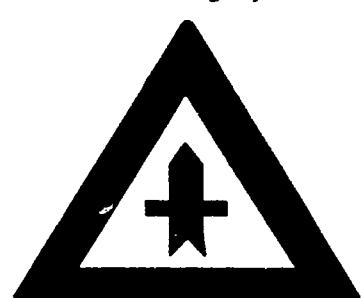
Křižovatka

Světelné signály

Nerovnost vozovky

Křižovatka s vedlejší silnicí

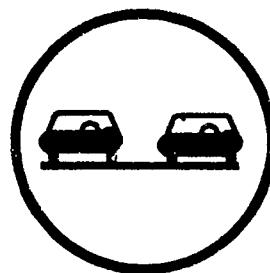
Železniční přejezd bez závor

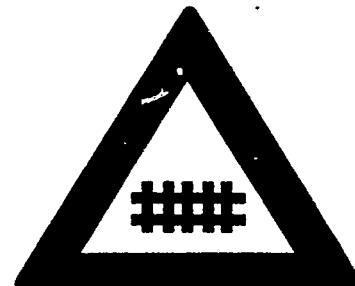
Práce na silnici

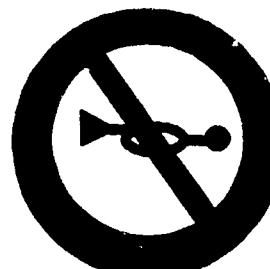
Dvojitá zatáčka, první vlevo

Zákaz předjíždění

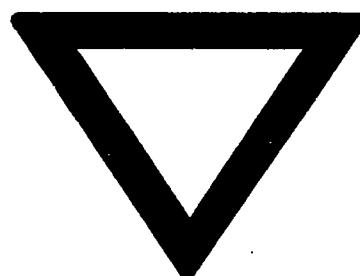
Železniční přejezd se závory

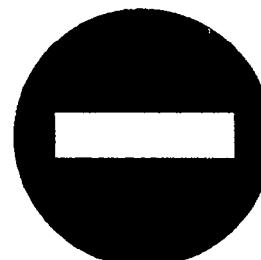
Zákaz zvukových výstražných
známek

Padající kamení

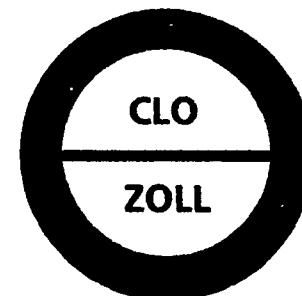
Dej přednost v jízdě!

Zákaz vjezdu všech vozidel

Obec

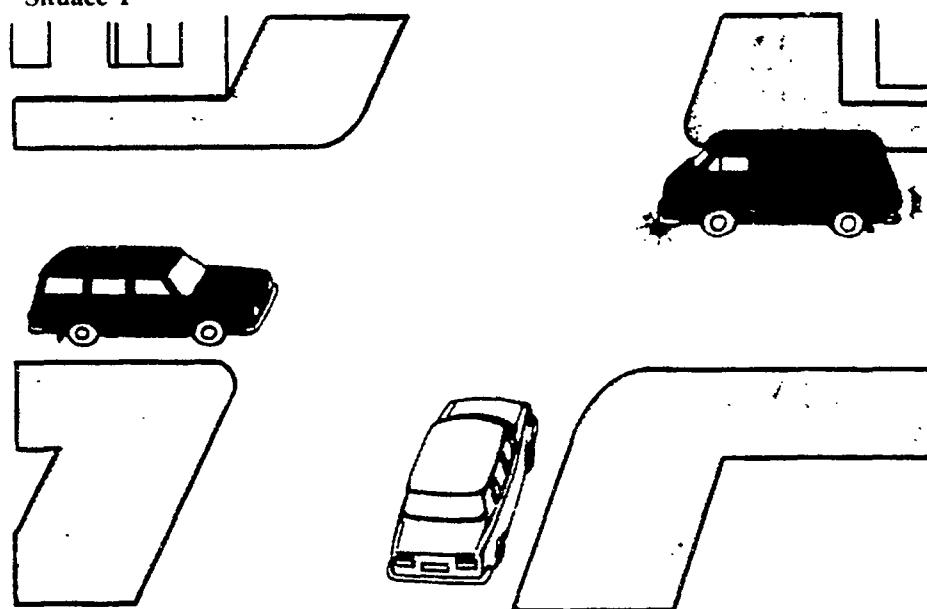

Celní úřad

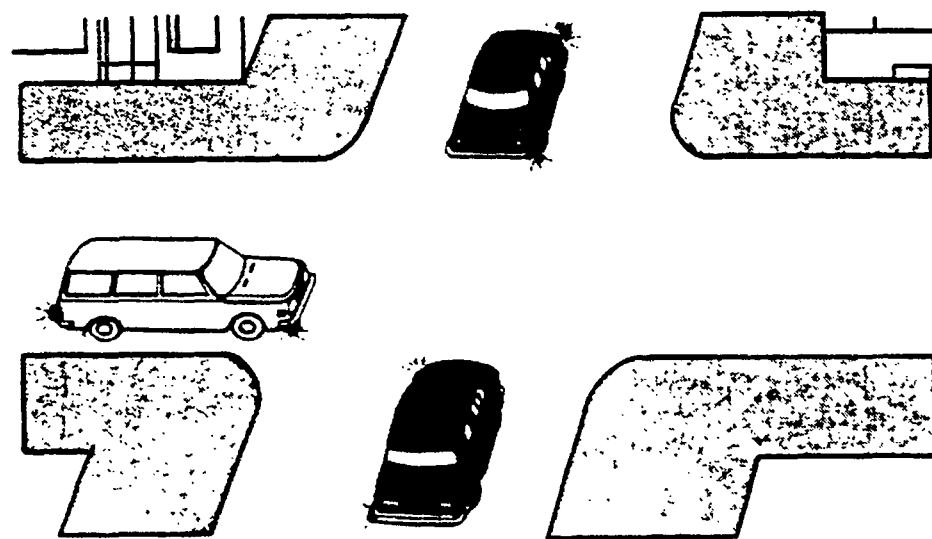
SUPPLEMENT III

Traffic situations

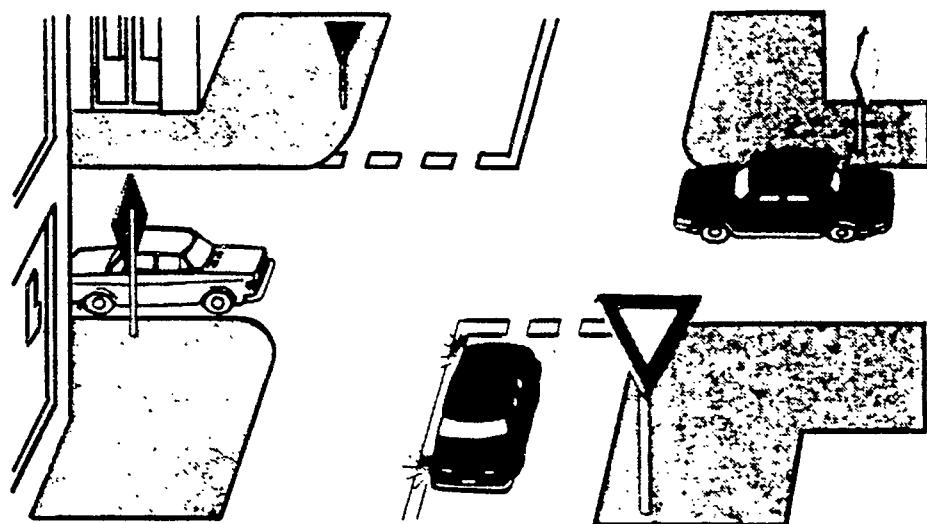
Situace 1

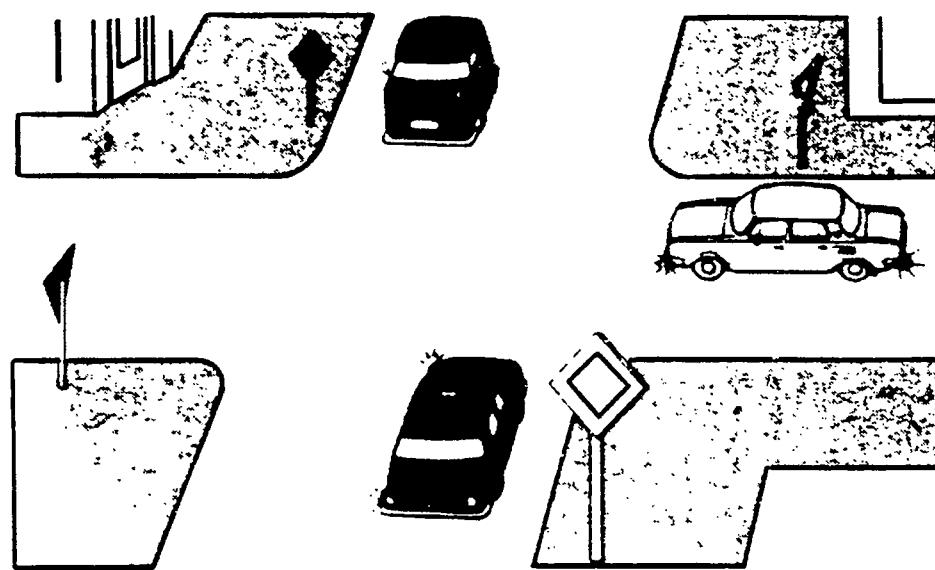
Situace 2

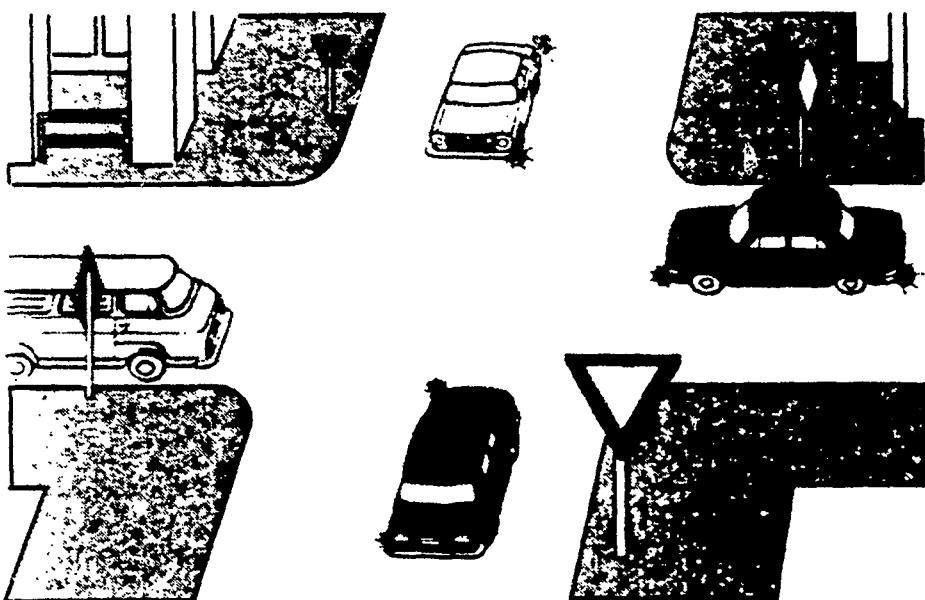
Situace 3

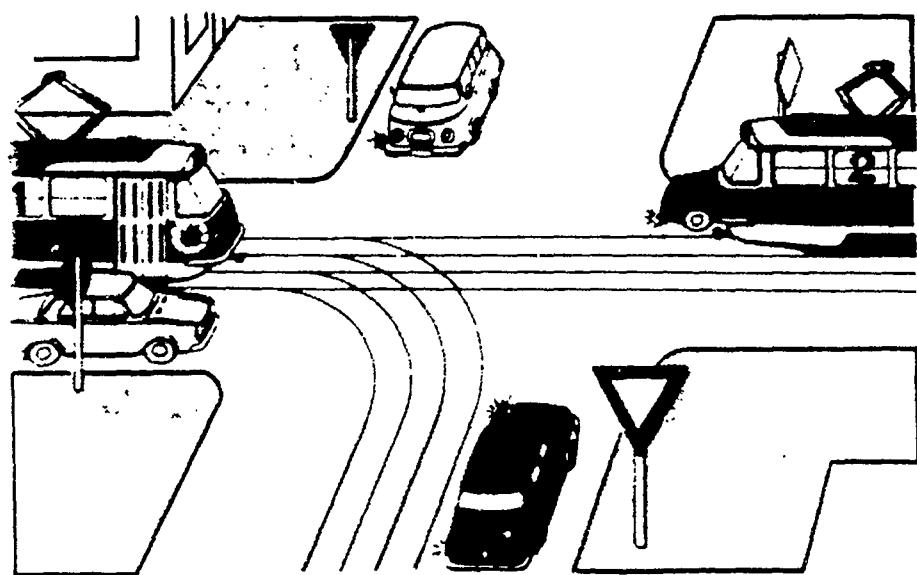
Situace 4

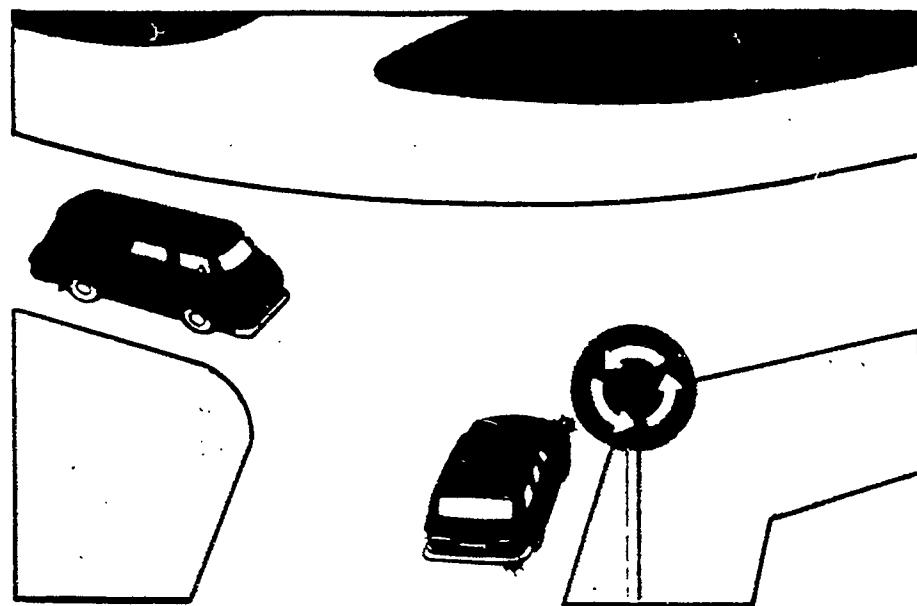
Situace 5

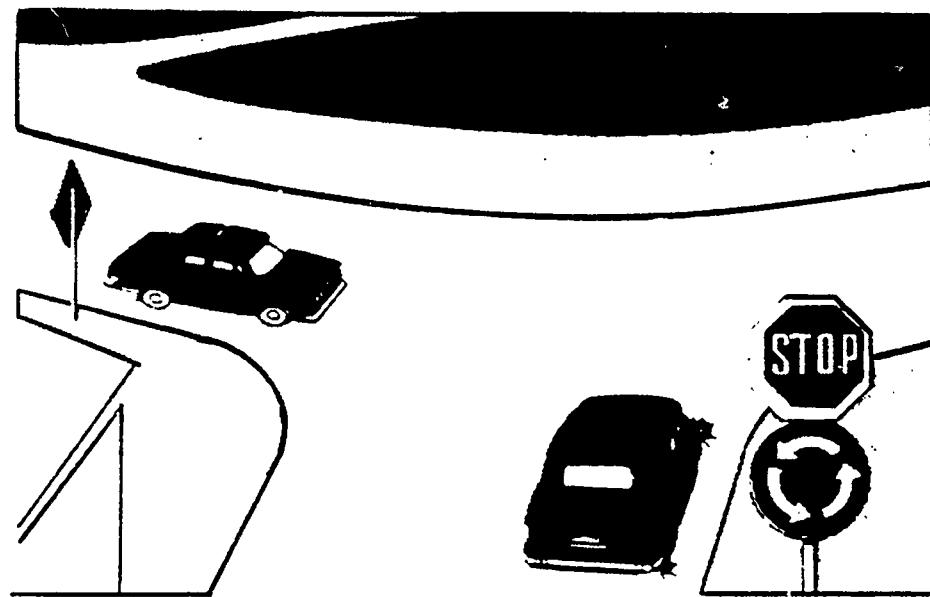
Situace 6

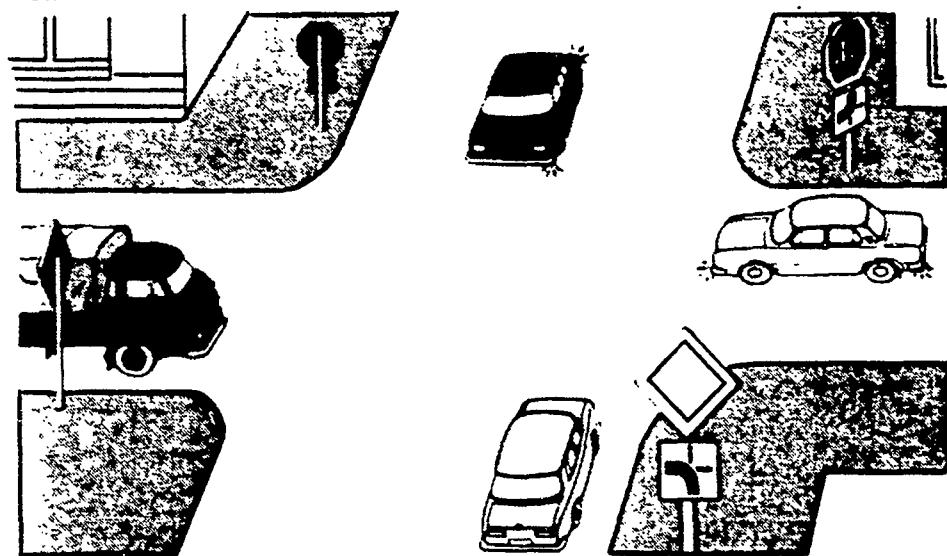
Situace 7

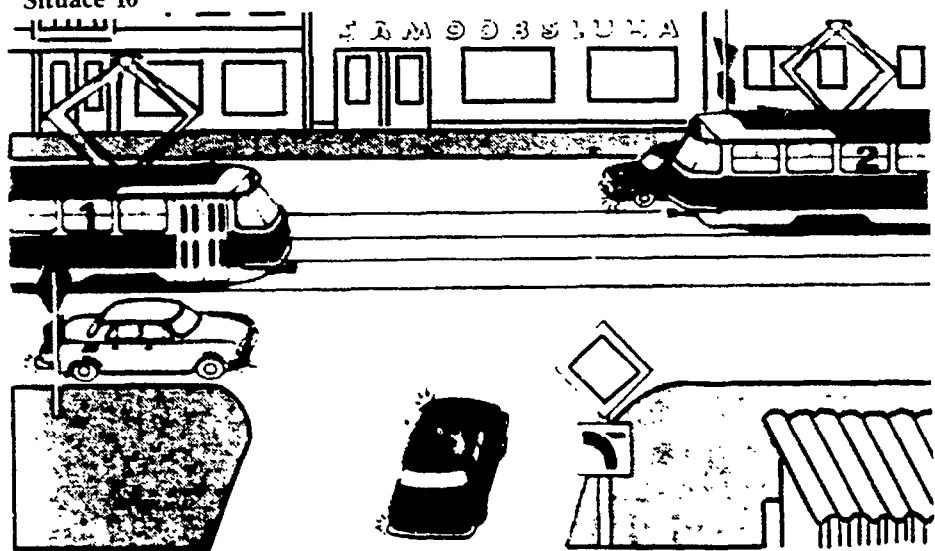
Situace 8

Situace 9

Situace 10

Lekce 22 *Let do Říma
Předpovědi počasí*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to ask for a flight reservation.
2. To be able to understand weather forecasts in newspapers, on the radio and on TV.

GRAMMAR GOALS:

1. Instrumental plural of all nouns, demonstratives and the numerals 2, 3 and 4 .
2. Instrumental plural of possessives and adjectives.
3. Declension of **všechn** in all cases.
4. Verbal nouns.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. TV tape with a weather forecast. (Weather in Czechoslovakia.)

Dvacátá druhá lekce

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Jaké jsou rozdíly v podnebí mezi různými státy USA?*
 2. *Na které části můžeme rozdělit Spojené státy?*
 3. *Jaké podnebí má většina těchto oblastí?*
 4. *Jaké teploty jsou na středním západě?*
 5. *Kterým státům se turisté vyhýbají v létě?*
 6. *Kolika stupňů tam teploty dosahují?*
 7. *Které státy z hlediska klimatu mají příznivé podmínky pro turistiku v létě a proč?*
 8. *Ve kterých měsících v této oblasti prší poměrně málo?*
 9. *Do kterého státu jezdí turisté v zimě?*
 10. *Čím je znám tento stát?*
 11. *Ve kterém městě se odehrávaly zimní olympijské hry?*
 12. *Kam jezdí v zimě zámožní lidé?*
 13. *Jaká je situace se zimními sporty v Montaně?*
 14. *Který další stát je výhodný pro zimní sporty a proč?*
 15. *Který stát je ideální k dlouhodobému pobytu?*
 16. *Co ovlivňuje podnebí v Kalifornii a jak?*
 17. *Platí totéž i pro východní pobřeží?*
-

Activity 2: TASK CONSIDERATION

You are planning to fly to Rome to attend a conference. Ms. Veselá, your secretary, will make the reservations and get the ticket. You have decided to take a few days off in Rome after the conference and therefore are planning to take your family with you. Give Ms. Veselá the details of your schedule and arrange for getting to the airport. You might also need to know about limits on baggage, etc.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE

- Brown: **Slečno Veselá. Před třemi nebo čtyřmi dny jsem dostal zprávu, že se koncem dubna musím zúčastnit porady politických pracovníků v Římě a chtěl bych, abyste mi zajistila letenky.**
- Veselá: **Letenku nebo letenky?**
- Brown: **Ano, letenky. Tentokrát pojedeme celá rodina, i s dětmi. Manželka má pár dní volno, děti mají jarní prázdniny a tak si současně uděláme krátkou dovolenou. V Římě se také sejdeme se svými přáteli, se kterými jsme se už dlouho neviděli.**
- Veselá: **Tak to tedy budou čtyři letenky, že?**
- Brown: **Ano, slečno Veselá. A porada začíná v úterý 23. dubna a do Říma chceme přiletět o den dříve.**
- Veselá: **Ano, znamenám si. Tak tedy odlet z Prahy 22. dubna. Pokud se pamatuji, letadlo do Říma létá denně kolem druhé hodiny a let trvá asi jenom hodinu. Kterými aeroliniemi chcete letět?**
- Brown: **Pokud možno, chtěli bychom letět italskými nebo německými aeroliniemi. S těmi jsme byli vždy spokojeni. A abych nezapomněl, zpátky v Praze musíme být všichni v neděli 27. dubna.**
- Veselá: **Ano, pane Brown. Všechno zajistím ještě dnes. A jak chcete jet na letiště? Svým vozem?**
- Brown: **Ne. Poproste, prosím, pana Ptáčka, aby nás tam odvezl a potom přijel pro nás na letiště, až se vrátíme. A chtěli bychom, pokud možno, první třídu. Ne turistickou. Také by bylo dobré, kdyby se pro děti našlo místo u okna, aspoň jedno. Bud'te tak laskava.**
- Veselá: **Ano, prosím. Poznačila jsem si všechno.**
- Brown: **A ještě jednu věc. Zjistěte také, prosím vás, jak je to se zavazadly. Myslím tím jejich váhu a počet. Doufám, že jsem na nic nezapomněl.**
- Veselá: **Ano, pane Brown. Můžete se na mě spolehnout. Jakmile vše zajistím, budu vás informovat. Ale myslím si, že jste na jednu věc přece zapomněl.**
- Brown: **Opravdu? Na co?**
- Veselá: **Chcete místa v oddělení pro kuřáky nebo pro nekuřáky?**
- Brown: **Samozřejmě, pro nekuřáky. Kvůli dětem.**
- Veselá: **Také jsem si to myslala.**

- Brown: MS. VESELÁ, THREE OR FOUR DAYS AGO I RECEIVED A MESSAGE THAT AT THE END OF APRIL I WILL HAVE TO TAKE PART IN A CONFERENCE OF POLITICAL OFFICERS IN ROME. I WOULD LIKE YOU TO RESERVE TICKETS FOR ME.
- Veselá: ONE TICKET OR SEVERAL TICKETS?
- Brown: YES, SEVERAL. THIS TIME THE WHOLE FAMILY WILL GO, INCLUDING THE CHILDREN. MY WIFE HAS A COUPLE OF DAYS OFF, THE CHILDREN HAVE SPRING VACATION, AND SO AT THE SAME TIME WE CAN TAKE A SHORT VACATION. IN ROME WE WILL ALSO MEET WITH FRIENDS WHOM WE HAVEN'T SEEN FOR A LONG TIME.
- Veselá: WELL, SO THEN IT'LL BE FOUR TICKETS, RIGHT?
- Brown: YES, MS. VESELÁ. THE MEETING STARTS ON TUESDAY, APRIL 23, AND WE WANT TO ARRIVE IN ROME ONE DAY EARLIER.
- Veselá: YES, I'M MAKING A NOTE. SO, THE FLIGHT DEPARTURE FROM PRAGUE WILL BE ON APRIL 22. AS FAR AS I KNOW, THE PLANE TO ROME FLIES DAILY AROUND TWO O'CLOCK AND THE FLIGHT TAKES ONLY AN HOUR OR SO. WHAT AIRLINE DO YOU WANT TO FLY?
- Brown: IF POSSIBLE, WE WOULD LIKE TO FLY ON AN ITALIAN OR GERMAN AIRLINE. WE'VE ALWAYS BEEN SATISFIED WITH THEM. AND SO I DON'T FORGET, ALL OF US HAVE TO BE BACK ON SUNDAY, APRIL 27.
- Veselá: YES, MR. BROWN. I'LL ARRANGE FOR EVERYTHING TODAY IMMEDIATELY. AND HOW DO YOU WANT TO GET TO THE AIRPORT? ARE YOU TAKING YOUR CAR?
- Brown: NO. ASK MR. PTÁČEK, PLEASE, TO TAKE US THERE AND THEN TO COME AND PICK US UP WHEN WE RETURN. AND IF POSSIBLE, WE WOULD LIKE FIRST CLASS. NOT TOURIST CLASS. IT WOULD ALSO BE GOOD IF THERE WAS A WINDOW SEAT AVAILABLE FOR THE CHILDREN, AT LEAST ONE. I APPRECIATE YOUR HELP.
- Veselá: I'VE MADE A NOTE OF EVERYTHING.
- Brown: AND ONE MORE THING. FIND OUT, PLEASE, HOW IT IS WITH THE BAGGAGE. I MEAN ITS WEIGHT AND NUMBER OF PIECES. I HOPE I HAVEN'T FORGOTTEN ANYTHING.
- Veselá: YES, MR. BROWN. YOU CAN DEPEND ON ME. AS SOON AS I TAKE CARE OF EVERYTHING, I'LL INFORM YOU. BUT I THINK YOU DID FORGET ONE THING.
- Brown: REALLY? WHAT?
- Veselá: DO YOU WANT YOUR SEATS IN THE SECTION FOR SMOKERS OR NONSMOKERS?
- Brown: OF COURSE, FOR NONSMOKERS. BECAUSE OF THE CHILDREN.
- Veselá: THAT'S WHAT I WAS THINKING.

3.a **NARRATIVE - MESSAGE**

Pane Brown,

s Vašimi letenkami do Říma je všechno v pořádku. Pravidelný odlet je ve 14, 05 z Ruzyně. Na letišti musíte být hodinu před odletem, abyste si včas mohli potvrdit letenky. Vše ostatní je zajištěno jak jste si přál. I. třída, oddělení pro nekuřáky, obě děti mají místo u oken. Poletíte italskými aeroliniemi. Pokud se týká zavazadel, tak každá osoba, včetně dětí, může mít zavazadlo o váze 20 kg a malé příruční zavazadlo navíc. Pan Ptáček s Vámi počítá a přijde se s Vámi domluvit, kdy a kde Vás bude před odletem čekat.

Veselá

3.b **What Did They Say?**

3.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Kdy dostal pan Brown tu zprávu?*
2. *Kdy se musí zúčastnit porady?*
3. *O jakou poradu se jedná?*
4. *Kde se porada koná?*
5. *Co chce pan Brown, aby mu slečna Veselá zajistila?*
6. *S kým tam pojede pan Brown?*
7. *Kolik dní má jeho manželka volno?*
8. *Proč mohou jet děti také?*
9. *S kým se sejdou v Římě?*
10. *Jak dlouho už se s těmi lidmi neviděli?*
11. *Kolik letenek potřebuje pan Brown?*
12. *Kdy začíná porada?*
13. *Kdy chtějí Brownovi přiletět do Říma?*
14. *Kdy létá letadlo do Říma?*

15. *Jak dlouho tam trvá let?*
16. *Kterými aeroliniemi by chtěli Brownovi letět a proč?*
17. *Kdy musí být všichni zpátky?*
18. *Kdy slečna Veselá zajistí všechno?*
19. *Koho má slečna Veselá poprosit, aby je odvezl na letiště?*
20. *Kdy pro ně má pan Ptáček také přijet?*
21. *Kterou třídou by chtěl pan Brown letět?*
22. *Jaká místa by chtěl pan Brown pro své děti?*
23. *Co chce pan Brown, aby mu slečna Veselá zjistila?*
24. *Na co se pan Brown zapomněl zeptat?*

3.c Work with the Dialogue

3.c.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

B: Slečno Veselá. Před _____ mi nebo _____ mi dny jsem dostal _____ u, že se koncem dubna musím zúčastnit _____ y politických pracovníků v ____ ě a chtěl bych, abyste mi _____ a _____.y.

V: _____ u nebo _____ y?

B: Ano, _____.y. Tentokrát pojedeme celá _____ a, i s dětmi. Manželka má pár dní volno, děti mají jarní _____ y, a tak si současně _____ áme krátkou _____.ou. V Rímě se také sejdeme se svými _____ i, se kterými jsme se už dlouho neviděli.

V: Tak to tedy budou čtyři _____ y, že?

B: Ano, slečno Veselá. A _____ a začíná v úterý 23. dubna a do _____ a chceme přiletět o den dříve.

V: Ano, _____ ám si. Tak tedy odlet z Prahy 22. dubna. Pokud se pamatuji, letadlo do _____ a létá denně kolem druhé hodiny a let trvá asi jenom hodinu. Kterými _____ emi chcete letět?

B: Pokud možno, chtěli bychom letět _____ ými nebo _____ ými _____ emi. S těmi jsme byli vždy spokojeni. A abych nezapomněl, zpátky v _____ e musíme být všichni v neděli 27. dubna.

V: Ano, pane Brown. Všechno _____ ím ještě dnes. A jak chcete jet na _____ ě? Svým vozem?

- B: Ne. Poprose, prosím, pana Ptáčka, aby nás tam odvezl a potom přijel pro nás na _____, až se _____íme. A chtěli bychom, pokud možno, _____í třídu. Ne _____ou. Také by bylo dobré, kdyby se pro děti _____lo místo u okna, aspoň jedno. Bud'te tak laskava.
- V: Ano, prosím. _____a jsem si všechno.
- B: A ještě jednu věc. Zjistěte také, prosím vás, jak je to se _____. Myslím tím jejich ____u a počet. Doufám, že jsem na nic nezapomněl.
- V: Ano, pane Brown. Můžete se na mě spolehnout. Jakmile vše _____ím, budu vás informovat. Ale myslím si, že jste na jednu věc přece zapomněl.
- B: Opravdu? Na co?
- V: Chcete místa v _____í pro _____y nebo pro nekuřáky?
- B: Samozřejmě, pro _____. Kvůli dětem.
- V: Také jsem si to mysla.

3.c.2 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

- B: Slečn_ Veselá. Před tř____ nebo čtyř____ dn_ jsem dostal zpráv_, že se konc_ dubn_ mus_ zúčastnit porad_ politick_ pracovník_ v Řím_ a chtěl by_, aby__ mi zajistil_ letenk_.
- V: Letenk_ nebo letenk_?
- B: Ano, letenk_. Tentokrát pojed____ celá rodin_, i s dět__. Manželk_ m_ pár dn_ voln_, dět_ m_ jarn_ prázdnin_, a tak si současně uděl_ krátk_ dovolen_. V Řím_ se také sejd_ se sv___ přítel_, se kter_ jsme se už dlouho neviděl_.
- V: Tak to tedy bud_ čtyři letenk_, že?
- B: Ano, slečno Veselá. A porad_ začín_ v úter_ 23. dubn_ a do Řím_ chc_ přiletět o den dříve.
- V: Ano, znamen_ si. Tak tedy odlet z Prahy 22. dubna. Pokud se pamatuji, letadlo do Říma létá denně kolem druhé hodin_ a let trv_ asi jenom hodinu. Kter_ aerolini_ chc_ letět?
- B: Pokud možno, chtěl_ by_ letět italsk_ nebo německ_ aerolini_. S t_ jsme byli vždy spokojen_. A aby_ nezapomněl, zpátky v Praze_ mus_ být všichni_ v neděl_ 27. dubn_.
- V: Ano, pan_ Brown. Všechno zajist_ ještě dnes. A jak chc_ jet na letišt_? Sv_ voz_?

Dvacátá druhá lekce

- B: Ne. Popros__, prosím, pan__ Ptáčk__ aby n__ tam odvezl a potom přijel pro n__ na letišt__, až se vrát__. A chtěli by_____, pokud možno, prvn__ tříd__. Ne turistick__. Také by bylo dobr__, kdyby se pro dět__ našl__ míst__ u okn__, aspoň jedn__. Bud'te tak laskava.
- V: Ano, pros__. Poznačil__ jsem si všechn__.
- R: A ještě jedn__ věc. Zjistěte také, pros__ v___, jak je to se zavazadl__. Mysl__ t__ jejich váh__ a počet. Douf __, že jsem na nic nezapomněl.
- V: Ano, pan__ Brown. Můž__ se na m__ spolehnout. Jakmile vš__ zajist___, bud__ vás informovat. Ale mysl__ si, že jste na jedn__ věc přece zapomněl.
- B: Opravdu? Na co?
- V: Chc__ míst__ v oddělen__ pro kuřák__ nebo pro nekuřák__?
- B: Samozřejmě, pro nekuřák__. Kvůli dět__.
- V: Také jsem si to myslí__.

3.c.3 Substitute the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

- B: Slečno Veselá. Před třemi nebo čtyřmi dny jsem dosial zprávu, že se koncem dubna musím zúčastnit porady politických pracovníků v Římě a chtěl bych, abyste mi zajistila letenky.
- V: Letenku nebo letenky?
- B: Ano, letenky. Tentokrát pojedeme celá rodina, i s dětmi. Manželka má pář dny volno, děti mají jarní prázdniny, a tak si současně uděláme krátkou dovolenou. V Římě se také sejdeme se svými přáteli, se kterými jsme se už dlouho neviděli.
- V: Tak to tedy budou čtyři letenky, že?
- B: Ano, slečno Veselá. A porada začíná v úterý 23. dubna a do Říma chceme přiletět o den dříve.
- V: Ano, znaménám si. Tak tedy odlet z Prahy 22. dubna. Pokud se pamatuji, letadlo do Říma létá denně kolem druhé hodiny a let trvá asi jenom hodinu. Kterými aeroliniemi chcete letět?
- B: Pokud možno, chtěli bychom letět italskými nebo německými aeroliniemi. S těmi jsme byli vždy spokojeni. A abych nezapomněl, zpátky v Praze musíme být všichni v neděli 27. dubna.
- V: Ano, pane Brown. Všechno zajistím ještě dnes. A jak chcete jet na letiště? Svým vozem?

- B: Ne. **Poproste**, prosím, pana Ptáčka, aby nás tam **odvezl** a potom přijel pro nás na letiště, až **se vrátíme**. A chtěli bychom, **pokud možno**, první třídu. Ne turistickou. Také by bylo dobré, kdyby **se pro děti našlo** místo u okna, aspoň jedno. Bud'te tak **laskava**.
- V: Ano, prosím. **Poznačila** jsem si všechno.
- B: A ještě jednu **věc**. **Zjistěte také**, prosím vás, jak je to se zavazadly. Myslím tím jejich váhu a počet. Doufám, že **jsem na nic nezapomněl**.
- V: Ano, pane Brown. Můžete se na mě spolehnout. **Jakmile** vše **zajistím**, budu vás **informovat**. Ale **myslím si**, že jste na jednu **věc** přece zapomněl.
- B: Opravdu? Na co?
- V: Chcete místo v oddělení pro kuřáky nebo pro nekuřáky?
- B: Samozřejmě, pro nekuřáky. Kvůli dětem.
- V: **Také**, **jsem si to myslela**.

oo

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a **Reverse Drill**

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>Mluvila s</i>			<i>doktor</i> <i>student</i> <i>konzul</i> <i>přítel</i> <i>případ</i> <i>den</i> <i>týden</i> <i>rok</i> <i>cizinec</i> <i>ředitel</i> <i>měsíc</i> <i>stroj</i> <i>sekretářka</i> <i>žena</i> <i>minuta</i> <i>hodina</i> <i>informace</i> <i>tajemnice</i> <i>země</i> <i>aerolinie</i> <i>garáž</i> <i>žádost</i> <i>povinnost</i> <i>potíž</i> <i>číslo</i> <i>zavazadlo</i> <i>místo</i> <i>ulice</i> <i>dítě</i> <i>letiště</i> <i>nádraží</i> <i>oddělení</i> <i>náměstí</i> <i>člověk</i>
<i>Počítáme s</i>			
<i>Znali se s</i>			
<i>Musíte si promluvit s</i>	<i>ten (to)</i>	<i>dva</i>	
<i>Seznámili nás tam s</i>			
<i>Setkala se tam s</i>	<i>ta (to)</i>	<i>tři</i>	
<i>Sejdeme se s</i>			
<i>Stalo se to před</i>	<i>to (to)</i>	<i>čtyři</i>	
<i>Je to za před nad pod mezi</i>			
<i>Mám problémy s</i>			

4.b GRAMMAR NOTES

Instrumental plural of nouns, demonstratives and numerals 2, 3 and 4

4.b.1 Nouns

- a. All hard masculine nouns take the ending **-y** in the instrumental plural while soft nouns take the ending **-i**.

Mluvili jsme se studenty a jejich učiteli.
We talked to students and their teachers.

nom. sg.	instr. pl.
----------	------------

<i>hotel</i>	<i>hotely</i>
<i>student</i>	<i>studenty</i>
<i>malíř</i>	<i>malíři</i>
<i>ředitel</i>	<i>řediteli</i>

The following nouns are irregular.

nom. pl.	instr. pl.
----------	------------

<i>koně</i>	<i>koňmi</i>
<i>lidé</i>	<i>lidmi</i>
<i>peníze</i>	<i>penězi</i>

- b. Hard feminine nouns take the ending **-ami** and soft nouns the ending **-emí**.

Jsme spokojeni s našimi sekretářkami i ostatními úřednicemi.
We are satisfied with our secretaries and other female office workers.

nom. pl.	instr. pl.
----------	------------

<i>škola</i>	<i>školami</i>
<i>delegace</i>	<i>delegacemi</i>

Feminine nouns ending in the soft consonants **-d'**, **-t'** and **-ň** have the ending **-emí**.

<i>lod'</i>	<i>loděmi</i>
<i>čtvrt'</i>	<i>čtvrtěmi</i>
<i>báseň</i>	<i>básněmi</i>

Feminine nouns ending in **-st** take the ending **-mi**.

<i>maličkost</i>	<i>maličkostmi</i>
<i>znalost</i>	<i>znalostmi</i>

The instrumental plural of **věc** is **věcmi**.

- c. Hard neuter nouns take the ending **-y**. Soft nouns ending in nom. sg. in **-e** take the ending **-i** and those, ending in **-í** take **-ími**.

Projeli jsme několika městy s pěknými náměstími.
We drove through several cities with nice squares.

nom. pl.	instr. pl.
<i>divadlo</i>	<i>divadly</i>
<i>pole</i>	<i>poli</i>
<i>představení</i>	<i>představeními</i>

All neuter nouns ending in **-iště** take the ending **-i** only.

<i>parkoviště</i>	<i>parkovišti</i>
<i>letiště</i>	<i>letišti</i>

-
- 4.b.2 The demonstratives **ten**, **ta**, **to** have the form **těmi** for all genders.

Znám se s těmi lidmi.
I've met those people.

- 4.b.3 The numerals **2**, **3** and **4** have the following forms in instrumental plural:

2	-	dvěma
3	-	třemi
4	-	čtyřmi

Byl jsem tam před třemi nebo čtyřmi lety.
I was there three or four years ago.

- 4.c Tryout
-

- 4.c.1 Fill in the correct plural instrumental endings of the words in parentheses.

1. *Mluvil jste už o té věci s _____ (ti dva zaměstnanci)?*
2. *Setkáme se tam se _____ (tři pracovníci) ministerstva zahraničí.*
3. *Znám se už se _____ (tři) nebo _____ (čtyři) _____ (zpěváci) a _____ (zpěvačky).*

4. *S* _____ (*ta představení*) v divadle Rokoko
jsme nebyli spokojeni.
5. *Nad* _____ (*ty zahrady*) vidíte Petřínskou věž.
6. *Do Prahy přijel už před* _____ (*čtyři měsíce*).
7. *Mám nějaké starosti s* _____ (*ty dvě pracovnice*).
8. *Dal jsem si tam pečené kuře s* _____ (*hranolky*).
9. *Před* _____ (*tři týdny*) *odjel do Moskvy.*
10. *S* _____ (*ty podniky*) a jejich _____ (*zástupci*) *spolupracujeme už několik let.*
11. *Pomohl jsem mu s* _____ (*ty dotazníky*) a _____ (*formuláře*).
12. *Jaké jsou rozdíly mezi* _____ (*ty dvě země*)?
13. *S* _____ (*ty kurty*) je všechno zařízeno.
14. *Prodejna Tuzexu je mezi* _____ (*ty dvě ulice*).
15. *Se* _____ (*dva milióny*) *obyvatel je Budapešť'*
největší město Maďarska.
16. *S* _____ (*menšiny*) *jako s* _____ (*Poláci, Němci*) a *s* _____ (*Maďaři*) *byly v Československu*
vždy problémy.
17. *Československo sousedí na jihu se* _____ (*dva státy*), *s Maďarskem a Rakouskem.*
18. *Před* _____ (*divadla, kina*) a _____ (*stadióny*) *jsou často fronty na vstupenky.*
19. *Spolupráce s* _____ (*ta družstva*) *není moc dobrá.*
20. *V srpnu 1968 bylo Československo obsazeno* _____ (*vojska*)
Varšavské smlouvy.

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. We will meet with two colleagues from Moscow there .

Dvacátá druhá lekce

2. What is the situation with highways in that country?

3. Neither he nor she has any experience with cars and repair shops.

4. The parking lot is behind those two buildings.

5. I got acquainted with those old boroughs three weeks ago.

6. I talked to three or four mechanics and none of them knew what was wrong with my car.

7. There won't be any problems with your things and baggage. The chambermaid will move them.

8. You'll have to talk to those people.

9. You can consult those two experts.

10. We lived there three or four years ago.

11. The bookcase stands between the two armchairs.

12. We would like to fly American Airlines if possible.

13. Everything was organized by the employees and their families.

14. Do you have any experience with the tape recorders and devices which are used here by the teachers?

15. There are always lots of cars in front of restaurants, wine shops and pubs.

Activity 5: STRUCTURE AWARENESS II

5.a Reverse Drill

5.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
<i>Mluvila s</i>			<i>doktor</i> <i>student</i> <i>konzul</i> <i>přítel</i> <i>případ</i> <i>den</i> <i>týden</i> <i>rok</i>
<i>Počítáme s</i>		<i>významný</i> <i>zajímavý</i>	<i>cizinec</i>
<i>Znali se s</i>		<i>italský</i> <i>sovětský</i>	<i>ředitel</i>
<i>Musíte si promluvit s</i>	<i>můj</i>	<i>nový</i> <i>starý</i>	<i>měsíc</i>
<i>Seznámili nás tam s</i>	<i>tvůj</i>	<i>známý</i> <i>slavný</i>	<i>stroj</i>
<i>Setkala se tam s</i>	<i>jeho</i>	<i>americký</i> <i>některý</i>	<i>sekretářka</i>
<i>Sejdeme se s</i>	<i>její</i>	<i>jiný</i> <i>různý</i>	<i>žena</i>
<i>Stalo se to před</i>	<i>náš</i>	<i>žádný</i> <i>cizí</i>	<i>minuta</i>
<i>Je to za</i> <i>před</i> <i>nad</i> <i>pod</i> <i>mezi</i>	<i>váš</i> <i>jejich</i>	<i>vynikající</i> <i>zahraniční</i> <i>další</i> <i>příští</i> <i>nejlepší</i> <i>poslední</i> <i>ostatní</i>	<i>hodina</i> <i>informace</i> <i>tajemnice</i> <i>země</i> <i>aerolinie</i> <i>ulice</i> <i>garáž</i> <i>žádost</i> <i>povinnost</i> <i>potíž</i> <i>číslo</i> <i>zavazadlo</i> <i>místo</i> <i>dítě</i> <i>letiště</i> <i>nádraží</i> <i>oddělení</i> <i>náměstí</i> <i>člověk</i>
<i>Mám problémy s</i>			

5.b GRAMMAR NOTES

5.b.1 Instrumental plural of adjectives and possessives pronouns

Hard adjectives have the ending **-ými** and soft adjectives **-ími**

Je to za těmi novými moderními budovami.
It's behind those new modern buildings.

5.b.2 Possessive pronouns have the following forms in the instrumental plural:

<i>můj</i>	-	<i>mými</i>
<i>tvůj</i>	-	<i>tvými</i>
<i>její</i>	-	<i>jejími</i>
<i>náš</i>	-	<i>našimi</i>
<i>váš</i>	-	<i>vašimi</i>

5.c Tryout

5.c.1 Fill in the correct plural instrumental forms of the words in parentheses.

1. *Mohl byste, prosím vás, udělat něco s _____*
(ty moje brzdy) hned?
2. *Je velmi příjemné procházet se _____*
(staré pražské ulice) nebo _____ (historické čtvrtě).
3. *Mezi _____ (významné osobnosti) byl i předseda francouzské vlády.*
4. *Seznámili jsme se s _____ (různé paměti hodnosti) a _____ (zajímavá místa) na Starém Městě.*
5. *Máme problémy se _____ (zahraniční stroje) a _____ (jiné výrobky), protože k nim nejsou náhradní součástky.*
6. *Pan Johnson má mnoho přátel mezi _____ (čeští spisovatelé, hudebnici) a _____ (televizní pracovníci)..*
7. *Na dovolenou letos pojedeme s _____ (naši přátelé) a _____ (příbuzní) mé manželky.*

8. Musím vás ještě seznámit se _____ (základní informace) a _____ (některá zajímavá čísla), která se týkají národního hospodářství.
9. Situace s _____ (parkoviště) je ve starých městech velmi špatná.
10. Hovořili jsme tam nejen se _____ (studenti) a _____ (studentky), ale také s _____ (jejich učitelé) a _____ (profesoři).
11. Porada s _____ (ředitelé) podniků a _____ (jejich zástupci) se koná až zítra.
12. Samostatné Československo existovalo vlastně jen mezi _____ (dvě světové války).
13. Ve Švýcarsku se mluví _____ (čtyři oficiální jazyky).
14. S _____ (takové potíže), _____ (nepříjemnosti) a _____ (komplikace) jsem vůbec nepočítal.
15. Především se musím seznámit s _____ (politické události) před srpnem 1968.
16. Toto zařízení bylo vyrobeno _____ (Východoslovenské železárnny) v Košicích.
17. Velká část povrchu Československa je pokryta _____ (jehličnaté lesy).
18. _____ (Nejdůležitější obchodní partneři) Československa jsou socialistické státy.
19. Kromě názvu Prior najdete v Praze obchodní domy i pod _____ (jiná jména).
20. Československé hospodyňky se se _____ (zásobovací nedostatky) už dávno smířily.

5.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. With your money you can do whatever you want.

2. Is there anyone here who could help me with my heavy bags?

Dvacátá druhá lekce

3. The cooperation among Western embassies in Prague is very good.

4. It happened before our winter school vacations.

5. There are often long lines in front of some food stores.

6. All the products with similar defects will be exchanged.

7. I haven't met with her girlfriends yet.

8. Foreign trade with Western countries develops very slowly.

9. Lots of family houses were built by the cooperative farmers and the inhabitants of the village.

10. Some cooperative farms function only with great difficulties and have to be supported.

11. We will have to do something about those traffic accidents.

12. Do you see him over there among those curious onlookers?

13. Every year many people are injured by irresponsible drivers.

14. You can run into similar shortcomings in other countries too.

15. The situation changed a little bit many years ago.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS III

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

	A	B	C
nom.	<i>Byli (-ly, -la) tam Zúčastnili (-ly, -la) se To jsou</i>		<i>host politik konzul vyslanec lékař spojenec novinář film podnik festival případ systém problém nedostatek přístroj podminka kniha výstava reforma delegace pracovnice věc možnost divadlo ministerstvo oddělení ulice náměstí</i>
gen.	<i>Týkalo se to Bála se To je problém</i>		
dat.	<i>Uděláme to kvůli Vyhovovalo to Musíte to oznámit</i>		
acc.	<i>Zajímají se o Znali jsme tam Poprosili o to</i>		
loc.	<i>Bylo to na (v, ve) Psali o Mluvilo se o</i>		
instr.	<i>Spolupracoval s (se) Mám problémy s (se) Počítají s (se)</i>	všechn	

Declension of **všechn** in all cases, singular and plural.

singular:			
	masculine	feminine	neuter
nom.	<i>všechen</i>	<i>všechna</i>	<i>všechno</i>
gen.	<i>všeho</i>	<i>vší</i>	<i>všeho</i>
dat.	<i>všemu</i>	<i>vší</i>	<i>všemu</i>
acc.	<i>všechen</i>	<i>všechnu</i>	<i>všechno</i>
loc.	<i>všem</i>	<i>vší</i>	<i>všem</i>
instr.	<i>vším</i>	<i>vší</i>	<i>vším</i>
plural:			
nom.	<i>všichni</i> (anim.) <i>všechny</i> (inanim.)	<i>všechny</i>	<i>všechna</i>
gen.	<i>všech</i>	<i>všech</i>	<i>všech</i>
dat.	<i>všem</i>	<i>všem</i>	<i>všem</i>
acc.	<i>všechny</i>	<i>všechny</i>	<i>všechna</i>
loc.	<i>všech</i>	<i>všech</i>	<i>všech</i>
instr.	<i>všemi</i>	<i>všemi</i>	<i>všemi</i>

In the singular, the pronoun **všechen** is used only with collective nouns, e.g.:

všechen čas
všechna voda
všechno mléko

6.c Tryout

6.c.1 Fill in the blanks with the correct forms of the pronoun **všechn**.

1. *Ano, _____ (všechn) jsem si už poznamenala, pane Brown.*
2. *_____ (Všechen) tramvaje z této stanice jedou k nádraží.*
3. *Lístky na tramvaj si můžete koupit ve _____ (všechen) trafikách.*
4. *Znám _____ (všechen) ta jména, ale neznám ty lidi osobně.*
5. *Budou _____ (všechen) členové delegace bydlet ve stejném hotelu?*
6. *Udělám _____ (všechen) svou práci do zítřka.*
7. *Byl jsem spokojen se _____ (všechen).*
8. *Počítal jsem se _____ (všechen) potížemi.*
9. *Oznámili to _____ (všechen) zaměstnancům.*
10. *Ze _____ (všechen) nejuvíce se mi líbila opera Rusalka.*
11. *Ne, _____ (všechen) pražská divadla ještě neznám.*
12. *Budeme muset pozvat _____ (všechen) významné pracovníky televize.*
13. *Kromě _____ (všechen) amerických zaměstnanců budou pozváni i někteří čeští.*
14. *Doufám, že jste byl informován o _____ (všechen), co je pro vás důležité.*
15. *Na _____ (všechen) minutky musíte čekat aspoň 15 minut.*
16. *_____ (Všechen) politická moc v Československu byla v rukou KSC.*
17. *Myslím, že už znám _____ (všechen) zajímavé paměti hodnosti Prahy.*
18. *Můžete zjistit, jestli _____ (všechen) představení začínají v osm hodin?*
19. *Můj manžel tráví _____ (všechen) volný čas na tenisových dvorcích.*
20. *Rozuměl _____ (všechen), co mu říkali.*

Dvacátá druhá lekce

6.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Yes, everything was taken care of two or three days ago.

2. All Czech students study Russian from the 5th grade on.

3. Beer is served in all Czech restaurants and pubs.

4. You'll have everything you need.

5. All our guests felt comfortable there.

6. Will all the performances take place in the National Theater?

7. Have you met all the people there?

8. We have all the questionnaires from all our workers.

9. Czechoslovakia exports crystal to all countries all over the world.

10. The Central Committee had all the political power.

11. They announced it to the whole population of the village.

12. He has always had something against every one of his colleagues..

13. I know both all my rights and all my duties.

14. You can depend on all our employees.

15. All the spouses of the diplomats were also invited.

Activity 7: WEATHER FORECASTS

7.a **leden** - January**PŘEDPOVĚĎ POČASÍ**

V PÁTEK bude v ČSR většinou oblačno, místy slabé sněžení. Nejnižší ranní teploty -15 až -19 st., na Moravě až 23 st., nejvyšší denní -4 až -10 st. Severní vítr 2 až 4 m/s.

Na Slovensku bude polojasno až oblačno, ojediněle slabé sněžení. Ranní teploty -12 až -17, na severu při vyjasnění -20 až -25 st. Denní -12 až -8 st. Severní, na západě severozápadní vítr 3 až 8 m/s.

V SOBOTU A V NEDĚLI bude v ČSR i nadále pokračovat příliv chladného vzduchu od severu až severovýchodu. Rude většinou oblačno, na severu až severovýchodě přechodně zataženo, místy, zejména na severu až severovýchodě, sněžení. Ranní teploty -16 až -20, v místech s vyjasněním kolem -24 st., odpolední -11 až -15 st.

V SSR bude jasno až polojasno, zrána a dopoledne v nižších polohách místy mlha nebo nízká oblačnost. Ranní teploty -15 až -19, v horských dolinách do -25 st., denní -11 až -7 st.

V sobotu vychází slunce v 7.55 a zapadá v 16.22 h, měsíc vychází ve 23.10 a zapadá v neděli v 11.16 hodin.

POČASÍ V EVROPĚ ve 13 hodin: **Moskva** - zataženo, -12 st., **Varšava** - oblačno, -11 st., **Berlín** - skoro zataženo, -7 st., **Praha** - skoro jasno, -12 st., **Vídeň** - skoro jasno, zvířený sníh, -7 st., **Budapešť** - zataženo, sněžení, -7 st., **Bělehrad** - oblačno, -11 st., **Bukurešť** - zataženo, sněžení, -7 st., **Sofie** - zataženo, -7 st., **Londýn** - zataženo, +2 st., **Paříž** - jasno, -5 st., **Rím** - skoro jasno, nula st., **Mnichov** - polojasno, -9 st., **Stockholm** - polojasno, sněhová přeháňka, -6 stupňů.

většinou	-	mostly
oblačno	-	cloudy
místy	-	locally
slabý	-	slight, weak
sněžení	-	snowing
nízký	-	low
teplota f.	-	temperature
stupeň m.	-	degree
vítr m.	-	wind
polojasno	-	partly cloudy
nadále	-	continuously
m/s (metr za sekundu)	-	meter per second
pokračovat	-	to continue
(il - imp.)		
příliv m.	-	flow
chladný	-	cool
přechodně	-	temporarily
zataženo	-	overcast
vyjasnění n.	-	clearing up
jasno	-	clear, bright
zrána	-	early in the morning
poloha f.	-	location
mlha f.	-	fog
nízký	-	low
obačnost f.	-	cloudiness
dolina f.	-	valley, lowland
slunce n.	-	sun
měsíc m.	-	moon
zapadat	-	to go down
(i - imp.)		
počasí n.	-	(sun)
zvířený	-	weather
sníh m.	-	whirling snow
sněhový	-	snow (adj.)
přeháňka f.	-	shower
srážky f. (pl.)	-	precipitations

7.b

březen

March

PŘEDPOVĚĎ POČASÍ

V SOBOTU ráno budou v ČSR mlhy nebo nízká oblačnost, která se dopoledne většinou rozplyne a bude oblačno. Odpoledne od západu déšť se sněhem nebo déšť, ve vyšších polohách sněžení. Ranní teploty -1 až -4 st., odpolední 3 až 6 stupňů.

Na Slovensku bude velká oblačnost, na severu a východě místy slabé sněžení. Ranní teploty -2 až -6 st., odpolední 2 až 6 stupňů. Slabý jižní vítr.

V NEDĚLI A V PONDĚLÍ bude v ČSR většinou velká oblačnost, v pondělí občas déšť, ve vyšších polohách sněžení. Ranní teploty kolem nuly, denní 3 až 7 stupňů.

V neděli bude v SSR oblačno až zataženo, na většině území déšť nebo déšť se sněhem, v ponděli zmenšování oblačnosti. Ranní teploty -2 až -6 st., odpolední 2 až 6 st.

V neděli vychází slunce v 6.40 h a zapadá v 17.45 h, měsíc vychází ve 12.45 h a zapadá v ponděli v 5.50 hodin.

POČASÍ V EVROPĚ v pátek ve 13 hodin: **Moskva** - oblačno, -3 stupně, **Varšava** - skoro zataženo, -3 st., **Berlín** - zataženo, 1 st., **Praha** - zataženo, 2 st., **Vídeň** - zataženo, -1 st., **Budapešť** - zataženo, sněžení, -2 st., **Bělehrad** - zataženo, déšť, 2 st., **Bukurešť** - jasno, -4 st., **Sofie** - skoro zataženo, -1 st., **Londýn** - zataženo, 5 st., **Paříž** - skoro zataženo, 10 st., **Rím** - polojasno, 15 st., **Mnichov** - skoro jasno, 12 st., **Stockholm** - zataženo, sněžení, nula st.

rozplynout se	-	disappear
(II - perf.)		
ranní	-	morning (adj.)
odpolední	-	afternoon (adj.)
déšť m.	-	rain
nula f.	-	zero (C)
zmenšování n.	-	decreasing
proniknout	-	to penetrate
(III - perf.)		
frontální	-	frontal
porucha f.	-	atmospherics
ovlivnit	-	to influence
(I - imp.)		
zpočátku	-	at the beginning
očekávat	-	to expect
(I - imp.)		
noční	-	night
postupně	-	gradually
oteplování n.	-	warming up

POČASÍ V PŘÍŠTÍM TÝDNU. Do střední Evropy by měly proniknout frontální poruchy od západu Atlantského oceánu a ovlivnit počasí u nás. Zpočátku týdne se očekává oblačno, místy se srázkami, noční teploty 0 až -4 st., odpolední 1 až 5 stupňů. Postupně oteplování, noční teploty kolem nuly nebo slabě nad nulou, odpolední 8 až 10 stupňů. Nadále velká oblačnost, občas se srázkami, ve vyšších a horských oblastech i s deštěm, na horách sněžení.

7.c červen - June

PŘEDPOVĚD POČASÍ

V SOBOTU ráno bude v ČSR oblačno až skoro zataženo, na většině území přeháňky. Ranní teploty 10 až 7 st., odpolední 15 až 18 st. Severozápadní vítr 5 až 8 m/s.

V SSR bude oblačno, mísy přeháňky, ve vysokých horských polohách sněhové. Na jihu a jihozápadě převážně polojasno. Noční teploty 11 až 7, denní 19 až 23 st., v severních oblastech Slovenska kolem 17 st. Severní vítr 4 až 7 m/s.

V NEDĚLI bude v ČSR oblačno, místy se slabými srázkami, během dne na západě polojasno. V PONDELI polojasno, na severovýchodě území ojediněle přeháňky. Ranní teploty v neděli 8 až 4 st., v ponděli 11 až 7 st., odpolední v neděli 17 až 21, na západě ojediněle 23, v ponděli 20 až 24 st.

V neděli vychází slunce ve 4.50 a zapadá ve 21.12 h., měsíc nevychází. V ponděli vychází slunce ve 4.50 a zapadá ve 21.12 h., měsíc vychází v 0.27 a zapadá v 9.23 hodin.

POČASÍ V PRÍŠTÍM TÝDNU. Po severním okraji výběžku vyššího tlaku vzduchu budou pronikat frontální poruchy přes Baltské moře dále k jihozápadu a částečně ovlivnit počasí i u nás. Zpočátku týdne očekáváme oblačno až polojasno, mísy přeháňky, zvláště na severovýchodě. Noční teploty 10 až 5 st., odpolední 17 až 22 st. V druhé polovině týdne bychom měli mít méně oblačnosti i srážek a postupné zvyšování teplot.

převážně	-	mostly
kolem	-	around
ojediněle	-	scattered (adv.)
okraj m.	-	edge
tlak m.	-	pressure
částečně	-	partly
ovlivnit	-	to influence
(III - perf.)		
postupný	-	gradual
zvyšování n.	-	increasing (noun)

Activity 8: STRUCTURE AWARENESS IV

8.a Reverse Drill

8.a.1 Listen to your teacher who will form verbal nouns from the infinitives and passive participles below and use them in short sentences. Then try it yourself.

<i>pozvat volat pokutovat zavolat modernizovat poslat dotovat používat rezervovat zkontrolovat vymontovat napsat zaměstnat sepsat ubytovat uvítat udělat dodat ř. odlat kolektivizovat slibovat startovat stravovat hledat zmenšovat oteplovat zvyšovat</i>	<i>pozván volán pokutován zavolán modernizován poslán dotován používán rezervován zkontrolován vymontován napsán zaměstnán sepsán ubytován uvítán udělán dodán prodán kolektivizován slibován startován stravován hledán zmenšován oteplován zvyšován</i>	<i>(pozvánka) (pokuta) (modernizace) (dotace) (rezervace) (kontrola) (soupis) (dodávka) (prodej) (kolektivizace) (slib) (start)</i>
<i>opravit obnovit zabalit vyřešit oznámit rozdělit postavit připravit koupit zamluvit omluvit zavézt otevřít</i>	<i>opraven obnoven zabalen vyřešen oznámen rozdělen postaven připraven koupen zamluven omluven zavezen otevřen</i>	<i>(oprava) (obnova) (příprava) (koupě) (omluva)</i>

<i>zrušit přinést čist vyjasnit vyplnit učit zranit soustředit</i>	<i>zrušen přinesen čten vyjasněn vyplněn učen zraněn soustředěn</i>	(četba)
<i>ochladit obsadit poškodit uhradit potvrdit zaplatit chytit ohrozit porazit brousit ohlásit zjistit</i>	<i>ochlazen obsazen poškozen uhrazen potvrzen zaplacen chycení ohrozen poražen broušen ohlášen zjištěn</i>	(potvrzenka)
<i>umýt pokrýt žít použít</i>	<i>umyt pokryt žit použit</i>	(život) (brus)

8.a.2 The teacher will explain you the difference in the meaning between verbal nouns and regular nouns.

8.b GRAMMAR NOTE IV

Formation of verbal nouns

8.b.1 The verbal nouns denote the process of an action as in the English forms ending in -ing (reading, waiting etc.). The stem is the same as the masc. past participle form plus the ending -í. (See Grammar Note IV and Structure Awareness IV in Lesson 21).

All these nouns are neuter and follow the pattern **nádraží**.

past. part.	verbal noun
<i>volán</i>	<i>volání</i>
<i>hledán</i>	<i>hledání</i>
<i>zvyšován</i>	<i>zvyšování</i>
<i>vymontován</i>	<i>vymontování</i>
<i>ubytován</i>	<i>ubytování</i>
<i>učen</i>	<i>učení</i>
<i>čten</i>	<i>čtení</i>
<i>zrušen</i>	<i>zrušení</i>
<i>přinesen</i>	<i>přinesení</i>
<i>zraněn</i>	<i>zranění</i>

8.c Tryout

8.c.1 Fill in the correct verbal noun forms from the infinitives in parentheses

1. *Děkuji vám za vaše _____ (pozvat).*
2. *_____ (Používat) těchto přístrojů není dovoleno.*
3. *_____ (Vyměnit) té součástky stojí 20 Kčs.*
4. *_____ (Ubytovat) v tom hotelu se mi velmi líbilo.*
5. *Pokud se týká náhradních dílů, jejich _____ (dodat) trvá asi týden.*
6. *_____ (Startovat) v zimě je mnohem horší než v létě.*
7. *Nemám rád dlouhé _____ (čekat).*
8. *Četl jste už to _____ (oznámit) v novinách?*
9. *Jak jste spokojena se svým novým _____ (zaměstnat)?*
10. *Jak dlouho trvá _____ (postavit) takové budovy?*
11. *Jaké bude _____ (rozdělit) našich služeb o dovolené?*
12. *Ke _____ (zrušit) soukromého vlastnictví došlo po roce 1948.*

13. *Co je v cizím jazyce lehčí? _____ (Čist) nebo _____ (mluvit)?*
 14. *Rozumíte všemu, co se týká _____ (vyplnit) tohoto dotazníku?*
 15. *Jeho _____ (zranit) při té dopravní nehodě bylo velmi vážné.*
 16. *K _____ (obsadit) Československa německými vojsky došlo 15. března 1939.*
 17. *Kolik stojí u vás _____ (umýt) auta?*
 18. *To _____ (potvrdit) vám můžem? dát hned.*
 19. *Zítra očekáváme slabé_____ (ochladit).*
 20. *S postupným_____ (oteplovat) můžeme počítat až v příštím týdnu.*
-

8.c.2 Write the following sentences in Czech. Derive verbal nouns from the infinitives in parentheses.

1. I don't like waiting (*čekat*) in lines.

2. It is necessary to support (*dotovat*) inefficient plants in Czechoslovakia.

3. Taking meals (*stravovat*) in school cafeterias is inexpensive.

4. It took me one hour to write (*napsat*) the letter.

5. We were not satisfied with the accommodations (*ubytovat*) in that new motel.

6. They liked the nice welcome (*uvítat*) at the airport.

7. Writing up (*sepsat*) a report like that is a complicated thing.

8. Learning (*učit se*) foreign languages is a long process.

9. How many members are there in the Federal Assembly (*shromáždit*)?

10. Living (*bydlet*) in this part of town is expensive.

11. The furnishing (*zařídit*) of this office is modern.

12. I didn't have any difficulties with getting (*shánět*) the tickets.

13. Who will take care of your move (*přestěhovat*)?

14. As far as swimming (*plavat*) is concerned, you can use the swimming pool in Podoli.

15. Shopping (*nakupovat*) in department stores is quick.

16. After inserting (*vhodit*) one crown, the turnstile will let you in.

17. I hate writing (*psát*) business letters.

18. How much is a car wash (*umýt*) here?

19. Sudden braking (*brzdit*) can be dangerous.

20. Thank you very much for the ride (*svézt*).

8.c.3 Fill in the correct nouns.

1. Slečno Veselá, napsala jste už _____ (pozvání - pozvánka) všem hostům?
2. Včera jsem zase dostal _____ (pokutování - pokuta) za rychlou jízdu.
3. _____ (broušení - brus) na té větší váze je opravdu perfektní.
4. Velmi vám děkuji za _____ (pozvání - pozvánku), ale nebudu moci přijít. Zítra odjíždím do Londýna.
5. Jeho _____ (čtení - četba) je mnohem lepší než jeho znalosti z gramatiky.
6. Po _____ (studování - studium) na vysoké škole se stal profesorem literatury.
7. Jak dlouho asi trvá _____ (broušení - brus) takového hrníčku?
8. Nefunguje mi magnetofon, musím s ním zajít do _____ (opravení - opravna).
9. K _____ (vyhlášení - vyhláška) samostatnosti Československa došlo 28. října 1918.
10. Co myslíte, že je lehčí? _____ (překládání - překlad) do cizího jazyka nebo čtení?
11. _____ (připravení - příprava) té konference bude mít na starosti konzul Smith.
12. Piše se o tom ve _____ (vyhlášení - vyhláška) ministerstva školství z roku 1978.
13. To je nejlepší _____ (překládání - překlad) toho románu do češtiny.
14. Pane Nový, mám k vám _____ (zrošení - prosba).
15. Ve svém _____ (žití - život) jsem poznal řadu vynikajících lidí.
16. Mohl byste se také podívat na mé _____ (brzdění - brzdy)?
17. Na _____ (startování - start) marathonského závodu bylo několik set sportovců.

18. Mockrát vám děkuji za _____ (pomáhání - pomoc).
19. _____ (startování - start) automobilu za velkých mrazů je obtížné.
20. Zajistili jsme vám _____ (rezervování - rezervace) v nejlepším hotelu v Náchodě.

Activity 9: ADDITIONAL WORK WITH UNRESTRICTED CZECH

9.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. Vy už žijete ve _____ (Spojené státy) delší dobu a procestoval jste řadu _____ (jednotlivé státy).
2. Liší se výrazně podnebí v _____ (ostatní části) od _____ (zdejší podnebí)?
3. Pod _____ (tentu pojem) myslím následující.
4. O kterých státech _____ (moci - by - vy) říci, že mají příznivé podnebí pro _____ (turisté) a _____ (turistika) v _____ (léto) ?
5. Letní teplota tam _____ (nepřesahovat) obyčejně 70 - 80 _____ (stupně).
6. V _____ (červen), v _____ (červenec) a i částečně v _____ (srpen) celý den _____ (svítit) slunce.
7. A jak to vypadá v _____ (zima)?
8. Když mluvíme o _____ (zimní sporty), tak samozřejmě, _____ (chtít - vy) jet do _____ (ty oblasti), kde je hodně _____ (sníh).
9. Když jste _____ (zámožný - comp.) člověk, tak _____ (moci) letět do _____ (Kolorádo).
10. Kolorádo je jedním z _____ (horské státy), o kterých jsem se už _____ (zmínit).

11. Který stát _____ (považovat - vy) za ideální,
samozřejmě z _____ (hledisko) podnebí k _____
(dlouhodobý pobyt)?
12. V _____ (Kalifornie) Pacifik v létě _____
(ochlazovat) a v zimě relativně _____ (oteplovat).

9.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. Tak, bohužel, rozdíly jsou_____ .
2. Spojené státy můžeme rozdělit_____ .
3. Každá oblast má dost _____ .
4. A co myslíte pod pojmem ... _____ ?
5. Bohužel, jak v létě tak i v zimě _____ .
6. Samozřejmě se chcete_____ .
7. To znamená, že tam ... _____ .
8. Které státy, podle vašeho názoru, mají _____ ?
9. To znamená bud' _____ .
10. Tradičně na východě Spojených států lidé _____ .
11. V Montaně je mnoho sněhu _____ .
12. A nebo potom můžete jet až _____ .
13. Na závěr bych vám položil _____ .
14. Tady to bohužel _____ .

9.c Answer the following questions in Czech.

1. How would you characterize the climate of your state?

Dvacátá druhá lekce

2. What are the usual temperatures during the seasons of the year?

3. Is the climate of your state favorable for a specific type of agriculture?

4. Does the climate of your state support winter or summer tourism?

5. How would you explain the phrase "Groundhog Day"?

6. How would you describe the climate of the countries you have served in?

7. How would you explain to a Czech the differences between the terms "tornado" and "hurricane" and in what parts of the U.S. these phenomena occur?

8. What are Fahrenheit and Celsius scales based on?

Activity 10: SPEAKING ACTIVITY

Work with the videotape - Weather in Czechoslovakia.

First watch the whole tape. What appear to be the major influences on weather patterns in Czechoslovakia?

Activity 11: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 11.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. krátký	silný
2. přiletět	zapadat
3. vždy	severní
4. jasno	ochlazování
5. slabý	dlouhý
6. zmenšování	zataženo
7. oteplování	zvětšování
8. vycházet	odletět
9. chladný	nikdy
10. jižní	teplý

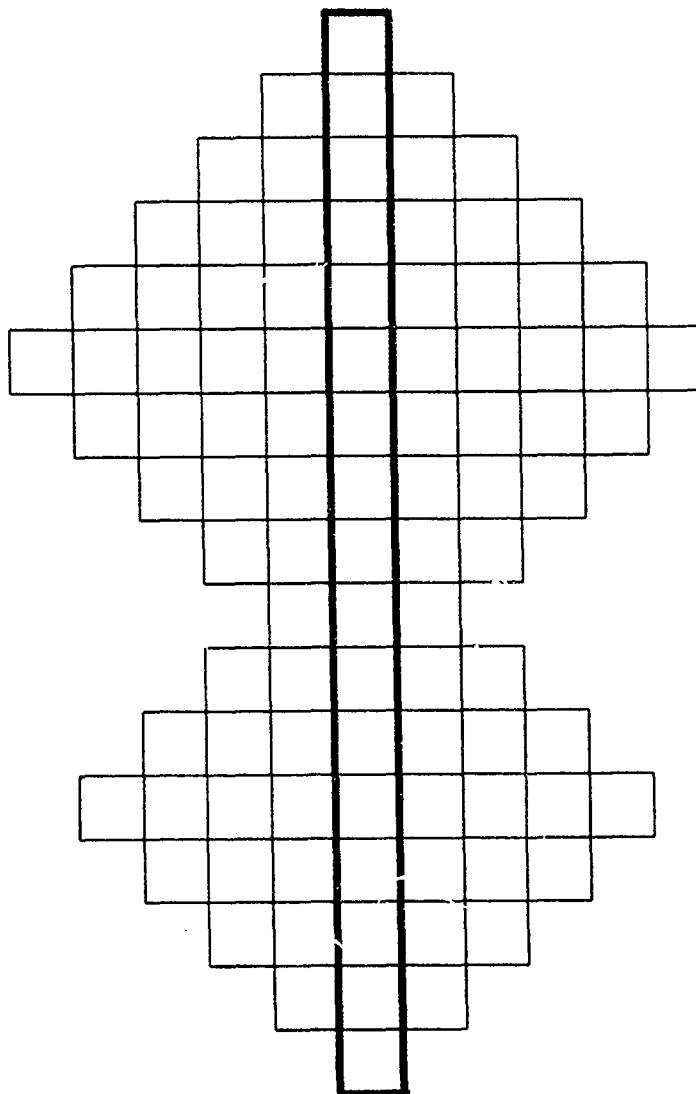
- 11.b Fill in the blanks with the appropriate word in parentheses.

1. *Hranici mezi Polskem a Československem* _____ (*tvoří, činí, dělají*) většinou hory.
2. *Kdy se ta nehoda* _____ (*stala, konala, probíhala*)?
3. *Koupila jsem tam vázu se zajímavým* _____ (*vzorkem, vzorem, znakem*).
4. _____ (*předseda, vedoucí, prezident*) vlády včera mluvil o ekonomické situaci.
5. _____ (*strojní, strojový, strojírenský*) průmysl má v Čechách starou tradici.
6. *Cukrová řepa se* _____ (*vyrábí, pěstuje, chová*) hlavně na Moravě.
7. *Jezdím autem už dvacet let a ještě nikdy jsem neměl žádnou* _____ (*náhodu, výhodu, nehodu*).
8. *Pan Brown je politickým* _____ (*zaměstnancem, úředníkem, pracovníkem*) na velvyslanectví.
9. *V kulturním domě pracují různé* _____ (*zajímavé, zájmové, zajímající*) kroužky.
10. *V tomto oddělení pracuje řada* _____ (*specialistů, specialit, speciálů*).

11. Kromě rostlinné výroby má družstvo dobré podmínky pro výrobu _____ (živou, životní, živočišnou).
12. V loňském roce tam postavili kulturní _____ (domek, domov, dům).
13. _____ (obraz, obrázek, obrazovku) na našem televizoru nemůžeme zlepšit.
14. Pan Novák je státním _____ (dělnikem, zaměstnancem, zaměstnavatelem).
15. Které zájmové _____ (kruhy, kroužky, okruhy) pracují nejlépe?
16. Tu _____ (novinku, zprávu, opravu) jsme dostali z Washingtonu.
17. Kterým letadlem jste _____ (přiletěl, odletěl, vyletěl) dnes do Prahy?
18. Jezdíme často na _____ (přílety, odlety, výlety) do okolí města.
19. V kolik hodin ted' asi _____ (vypadá, napadá, zapadá) slunce?
20. Zítra očekáváme _____ (slabé, nízké, vysoké) sněžení.

11.c A crossword puzzle.

Write in the Czech equivalents for the English words on the right. The middle column forms a phrase.

- *preposition* (dat.)
- *above*
- *color*
- *century*
- *decided* (short form)
- *reserved*
- *paid* (she)
- *to rise*
- *only*
- *people*
- *straight*
- *contemporary*
- *certification*
- *written*
- *book*
- *hundred*
- *conjunction*

VOCABULARY LIST

aerolinie f. (pl.)	- airlines
domluvit se (III - perf.)	- to talk about (in order to reach agreement)
dovolená f. (adj.)	- holiday
jarní	- spring (adj.)
kuřák m.	- smoker
letadlo n.	- plane
letenka f.	- air ticket
letět (III - imp.)	- to fly
nekuřák m.	- nonsmoker
obě f., n.	- both
oddělení n.	- compartment
odlet m.	- plane departure
odvézt (II - perf.)	- to take (to, away)
počasí n.	- weather
počet m.	- amount, number
potvrdit (III - perf.)	- to confirm
poznačit si (III - perf.)	- to take notes
pravidelný	- regular
prázdniny f. (pl.)	- vacation
předpověď f.	- forecast
příruční	- hand (adj.)
váha f.	- weight
včetně	- including (adv.)
volno n.	- free time, time off
znamenat si (I - imp.)	- to take notes
zpráva f.	- message, announcement

SUPPLEMENT

Temperatures in Celsius and Fahrenheit

Celsius	Fahrenheit	
100	212	boiling point
95	203	
90	194	
85	185	
80	175	
75	167	
70	158	
65	149	
60	140	
55	131	
50	122	
45	113	
40	104	
37	98.6	body temperature
35	95	
30	86	
25	77	
20	68	
15	59	
10	50	
5	41	
0	32	freezing point
- 5	23	
- 10	14	
- 15	5	
- 17.8	0	zero Fahrenheit
- 20	- 4	
- 25	- 13	
- 30	- 22	
- 35	- 31	
- 40	- 40	

Lekce 23 Návštěva v české rodině

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to use social phrases when visiting a Czech family.
2. To be able to answer questions about the U.S.

GRAMMAR GOALS:

1. Vocative of all nouns.
2. Imperative forms for all persons.
3. Declension of quantifiers *málo*, *mnoho*, *kolik*, etc.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.
2. Cards to practice social phrases.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *V jakých skupinkách a jak často se lidé scházejí v Československu?*
2. *Jak často se konají větší večírky?*
3. *Co je základním nápojem, když se lidé sejdou?*
4. *Koho a kdy je možno uhostit černou kávou?*
5. *Co připraví hospodyňka, když návštěva trvá trochu déle?*
6. *Chodí přátelé společně na večeři do restaurace a jak často?*
7. *Kde se scházejí lidé během dne?*
8. *Co pijí mladí lidé?*
9. *Při jakém nápoji si povídají dospělí lidé?*
10. *Kdy si lidé často zajdou do kavárny nebo restaurace?*
11. *O čem si tam povídají?*
12. *Kdy se odehrávají větší oslavy doma?*
13. *Kde se konají rodinné oslavy, jako na příklad padesátiny nebo svatby?*
14. *V čí režii se tam podávají jídla a občerstvení?*
15. *Jaké jsou výdaje na podobné oslavy?*
16. *Jaký okruh lidí se schází o velkých svátcích?*
17. *Jaká jídla se podávají při těchto příležitostech?*
18. *Na čem záleží výběr jídel při takové příležitosti?*

Activity 2: TASK CONSIDERATION

You may have the occasion to visit a Czech family. Since in any country certain conventions are followed in such cases, find out from your teacher first some of the things you as a guest should know. From this will naturally emerge what you will hear and what you will need to respond. You will find a lively interest in America on the part of many Czechs - what daily life is like, and what the country itself is like. Be prepared to answer at least several questions in several areas of possible interest to them.

Activity 3: SAMPLE DIALOGUE (1)

Mr. Brown is visiting with the Sováks but unfortunately his wife Julia was unexpectedly called for consultations in Washington, D.C. and so he is on his own again.

- Sovák: *Dobrý večer, pane Brown. Pojd'te dál, prosím, už na vás čekáme.*
- Brown: *Dobrý večer, pane Sovák.*
- Sovák: *Prosím, odložte si u nás. Tak. A dovolte mi, abych vás představil své manželce. To je pan Brown z Amerického velvyslanectví - moje žena.*
- Brown: *Veľmi mě těší, paní Sováková, že vás poznávám.*
- Sováková: *Těší mě, pane Brown. Jsem velmi ráda, že jste nás navštívili. Prosím, posad'te se.*
- Sovák: *Doufám, že jste k nám dojel bez problémů.*
- Brown: *Podle vašeho plánu cesty, který jste mi nakreslil, by nemohl nikdo zabloudit. A teď už přece znám Prahu trochu lépe než dříve.*
- Sováková: *Mohu vám nabídnout šálek kávy, pane Brown?*
- Brown: *Ano, prosím. Děkuji vám, paní Sováková.*
- Sováková: *Prosím. Tady je cukřenka. A mléko je v tom skleněném džbánečku. A zkuste, prosím, tvarohové koláčky, které jsem sama upekla. Poslužte si, prosím.*
- Brown: *Děkuji mockrát. Vezmu si. Ty koláčky vypadají velmi pěkně. A dovolte mi, paní Sováková, abych si tady zakouřil?*
- Sováková: *Jen si klidně zakuřte. Můj manžel je také kuřák. Jsem na kouření zvyklá.*
- Brown: *Děkuji za dovolení. Už včera jsem se vás chtěl zeptat, pane Sovák, jaká byla vaše dovolená v Německu, ale nějak na to nebyl čas. Jak jste se tam měli?*
- Sovák: *Byli jsme velmi spokojeni. Počasí nám přálo a viděli jsme řadu zajímavých míst.*
- Brown: *Jak dlouho jste tam byli?*
- Sovák: *Skoro tři týdny. Týden jsme byli u moře, ale nebylo moc teplé. Několik dní jsme strávili ve východním Berlíně a pak na cestě zpátky jsme byli pární v okolí Drážďan.*
- Brown: *A co se vám, paní Sováková, osobně nejvíce líbilo? Moře?*

Dvacátá třetí lekce

- Sováková: *Abych pravdu řekla, nejvíce se mi asi líbilo v Mišni. Tam nám ukázali, jak se vyrábí světoznámý mišeňský porcelán a navštívili jsme tam také muzeum se stálou výstavou porcelánu. Tam byly stovky nádherných servisů z posledních dvou nebo tří století. Prostě, nádhera.*
- Brown: *To by se mé manželce také líbilo. Někdy si tam také budeme muset zajet. Z Prahy to není daleko. A jaký dojem na vás udělaly Drážďany?*
- Sováková: *No, dnes je to moderní město, ale při bombardování před koncem války tam bylo všechno úplně zničeno. Dodnes tam uchovávají některé ruiny jako smutnou připomínsku na hrůzy války.*
- Brown: *To muselo být strašné. Tolik tisíc mrtvých.*
- Sovák: *Mohl bych vám později ukázat nějaké snímky a diapositivy z Drážďan, kdybyste měl zájem.*
- Sováková: *Prosím tě, Karl, neobtěžuj teď s tím pana Browna. Raději ho popros, at' nám poví něco o Americe. To je přece daleko zajímavější než nějaké Drážďany.*
- Sovák: *Vidite, pane Brown. Manželky mají vždycky pravdu. A tentokrát s tím dokonce i já sám souhlasím.*

- Sovák: GOOD EVENING, MR. BROWN. COME IN, PLEASE, WE'VE BEEN EXPECTING YOU.
- Brown: GOOD EVENING, MR. SOVÁK.
- Sovák: PLEASE, TAKE OFF YOUR THINGS. WELL. AND LET ME INTRODUCE YOU TO MY WIFE. THIS IS MR. BROWN FROM THE AMERICAN EMBASSY - MY WIFE.
- Brown: I'M VERY PLEASED TO MEET YOU, MRS. SOVÁKOVÁ.
- Sováková: NICE TO MEET YOU, MR. BROWN. I'M VERY GLAD YOU CAME TO SEE US. PLEASE SIT DOWN.
- Sovák: I HOPE YOU GOT TO OUR PLACE WITHOUT ANY TROUBLE.
- Brown: WITH THE MAP YOU DREW ME, NO ONE COULD GET LOST. AND NOW I DO KNOW PRAGUE A LITTLE BETTER THAN BEFORE.
- Sováková: MAY I OFFER YOU A CUP OF COFFEE, MR. BROWN?
- Brown: YES, PLEASE. THANK YOU, MRS. SOVÁKOVÁ.
- Sováková: HERE IS THE SUGAR BOWL. AND MILK IS IN THE GLASS JUG. AND PLEASE TRY THE CHEESE DANISH I MADE. HELP YOURSELF, PLEASE.

- Brown: THANK YOU VERY MUCH. I'LL HAVE SOME. THE DANISH LOOK VERY NICE. AND DO YOU MIND IF I SMOKE HERE?
- Sováková: PLEASE, FEEL FREE TO SMOKE. MY HUSBAND IS ALSO A SMOKER. I'M USED TO SMOKING.
- Brown: THANK YOU FOR LETTING ME. I WANTED TO ASK YOU YESTERDAY, MR. SOVÁK, HOW YOUR HOLIDAY IN GERMANY WAS, BUT SOMEHOW THERE WAS NOT ENOUGH TIME FOR THAT. DID YOU HAVE A GOOD TIME THERE?
- Sovák: WE WERE VERY SATISFIED. THE WEATHER WAS NICE AND WE SAW A LOT OF INTERESTING PLACES.
- Brown: HOW LONG WERE YOU THERE?
- Sovák: ALMOST THREE WEEKS. WE WERE AT THE SEASIDE ONE WEEK BUT THE OCEAN WASN'T VERY WARM. WE SPENT SEVERAL DAYS IN EAST BERLIN AND THEN ON THE WAY BACK WE SPENT A COUPLE OF DAYS IN THE DRESDEN AREA.
- Brown: AND WHAT DID YOU LIKE BEST, MRS. SOVÁKOVÁ? THE OCEAN?
- Sováková: TO TELL THE TRUTH I PROBABLY LIKED IT BEST IN MEISSEN. WE WERE SHOWN THERE HOW THEY MAKE FAMOUS MEISSEN PORCELAIN AND THERE WE ALSO VISITED A MUSEUM WITH A PERMANENT EXHIBITION OF CHINA. THERE WERE HUNDREDS OF BEAUTIFUL SERVICES FROM THE LAST TWO OR THREE CENTURIES. SIMPLY GORGEOUS.
- Brown: MY WIFE WOULD LIKE IT TOO. SOME DAY WE'LL HAVE TO GO THERE TOO. IT'S NOT FAR FROM PRAGUE. AND WHAT IMPRESSION DID DRESDEN MAKE ON YOU?
- Sováková: WELL, TODAY IT'S A MODERN CITY, BUT DURING THE BOMBING BEFORE THE END OF THE WAR EVERYTHING THERE WAS COMPLETELY DESTROYED. THEY HAVE PRESERVED SOME RUINS AS A SAD REMINDER OF THE HORRORS OF WAR.
- Brown: THAT MUST HAVE BEEN AWFUL. SO MANY THOUSANDS DEAD.
- Sovák: LATER I COULD SHOW YOU SOME SNAPSHOTS AND SLIDES OF DRESDEN IF YOU'RE INTERESTED.
- Sováková: CHARLES, PLEASE, DON'T BOTHER MR. BROWN WITH THAT NOW. ASK HIM TO TELL US SOMETHING ABOUT AMERICA INSTEAD. IT'S REALLY MUCH MORE INTERESTING THAN DRESDEN.
- Sovák: YOU SEE, MR. BROWN. WIVES ARE ALWAYS RIGHT. AND THIS TIME EVEN I MYSELF AGREE.

3.a **What Did They Say?**

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Ke komu přišel pan Brown na návštěvu?*
2. *Komu představil pan Sovák pana Browna?*
3. *Jak dojel pan Brown k Sovákům a proč?*
4. *Co nabídla paní Sováková panu Brownovi?*
5. *Jak vypadaly koláčky a kdo je upekł?*
6. *O co poprosil pan Brown paní Sovákovou?*
7. *Proč je paní Sováková zvyklá na kouření?*
8. *Kde byli Sovákoví na dovolené a jak se tam měli?*
9. *Jak dlouho tam celkem byli?*
10. *Kde všude trávili dovolenou?*
11. *Kde se osobně paní Sovákové nejvíce líbilo?*
12. *Co jim tam ukázali?*
13. *Jakou výstavu tam navštívili?*
14. *Jaké město jsou ted' Drážďany?*
15. *Kdy byly Drážďany bombardovány?*
16. *Co se dodnes uchovává v Drážďanech jako připomínka na hrůzy války?*
17. *Co by chtěl pan Sovák ukázat panu Brownovi?*
18. *Co by chtěla raději manželka pana Sováka?*

3.b **Work with the Dialogue**

3.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

S: *Dobrý večer, pane Brown. _____te dál, prosím, už na vás _____áme.*

B: Dobrý večer, pane Sovák.

S: Prosím, _____ te si u nás. Tak. A _____ te mi, abych vás představil své _____. To je pan Brown z Amerického velvyslanectví - moje žena.

B: Velmi mě _____, paní Sováková, že vás _____ ám.

Sá: _____ i mě, pane Brown. Jsem velmi ráda, že jste nás navštívili. Prosím, _____ te se.

S: _____ ám, že jste k nám dojel bez _____.
B: Podle vašeho _____ u _____ y, který jste mi nakreslil, by nemohl nikdo zabloudit.
A ted' už přece znám Prahu trochu lépe než dříve.

Sá: Mohu vám nabídnout šálek kávy, pane Brown?

B: Ano, prosím. Děkuji vám, paní Sováková.

Sá: Prosím. Tady je cukřenka. A mléko je v tom _____ ém _____. A _____ te, prosím, _____ é _____ y, které jsem sama upekla. _____ te si, prosím.

B: Děkuji mockrát. Vezmu si. Ty _____ y vypadají velmi pěkně. A _____ íte mi, paní Sováková, abych si tady zakouřil?

S: Jen si klidně _____ te. Můj manžel je také kuřák. Jsem na kouření _____ á.

B: Děkuji za _____ i. Už včera jsem se vás chtěl zeptat, pane Sovák, jaká byla vaše _____ á v _____ u, ale nějak na to nebyl čas. Jak jste se tam měli?

S: Byli jsme velmi _____ i. Počasí nám _____ lo a viděli jsme řadu zajímavých míst.

B: Jak dlouho jste tam byli?

S: Skoro tři týdny. Týden jsme byli u _____ e, ale nebylo moc teplé. Několik dní jsme _____ li ve _____ ím Berlíně a pak na cestě zpátky jsme byli pář dní v _____ í Drážďan.

B: A co se vám, paní Sováková, osobně nejvíce _____ lo? Moře?

Sá: Abych pravdu _____ la, nejvíce se mi asi _____ lo v Míšni. Tam nám _____ li, jak se vyrábí _____ ý míšeňský porcelán a _____ li jsme tam také muzeum se stálou _____ ou porcelánu. Tam byly _____ y _____ ých servisů z posledních dvou nebo tří _____. Prostě, _____ a.

B: To by se mé _____ e také libilo. Někdy si tam také budeme muset zajet. Z Prahy to není daleko. A jaký dojem na vás _____ ly Drážďany?

Dvacátá třetí lekce

- Sá: No, dnes je to moderní město, ale při ____ i před koncem války tam bylo všechno úplně _____. Dodnes tam ____ až některé ruiny jako smutnou ____ u na ____ y války.
- B: To muselo být ____ é. Tolik tisíc ____ ých.
- S: Mohl bych vám později ukázat nějaké ____ y a ____ z Drážďan, kdybyste měl zájem.
- S: Prosím tě, Karle, neobtěžuj teď s tím pana Browna. Raději ho popros, at' nám poví něco o ____ e. To je přece daleko ____ i než nějaké Drážďany.
- S: Vidíte, pane Brown. ____ y mají vždycky pravdu. A tentokrát s tím dokonce i já sám ____ im.
-

3.b.2 Following the same procedure as in 3.a.1, try to fill in the missing endings.

- S: Dobr_ večer, pan_ Brown. Pojd'_ _ dál, pros_ _, už na v_ _ ček_ ___.
- B: Dobr_ večer, pan_ Sovák.
- S: Pros_ _, odlož_ _ si u n_ _. Tak. A dovol_ _ m_ , ab_ _ v_ _ představil sv_ manželc_. To je pan Brown z Americk_ _ velvyslanectví - moj_ žen_ .
- B: Velmi m_ těš_, pan_ Sovákov_, že v_ _ poznáv_ _.
- Sá: Těš_ m_, pan_ Brown. Jsem velmi rád_, že jste n_ _ navštívili. Pros_ _, posad'_ _ se.
- S: Douf_ _, že jste k n_ _ dojel bez problém_ .
- B: Podle vaš_ _ plánk_ cest_, kter_ jste m_ nakreslil, by nemohl nikdo zabloudit. A teď už přece zn_ _ Prah_ trochu lépe než dříve.
- Sá: Moh_ v_ _ nabídnout šálek káv_, pan_ Brown?
- B: Ano, pros_ _. Děkuj_ v_ _, pan_ Sovákov_ .
- Sá: Pros_ _. Tady je cukřenk_. A mléko je v tom skleněn_ _ džbánečk_. A zkus_ _, pros_ _, tvarohov_ koláčk_, kter_ jsem sam_ upek_ . Posluž_ _ si, pros_ _.
- B: Děkuj_ mockrát. Vezm_ si. Ty koláčk_ vypad_ _ _ velmi pěkně. A dovol_ _ m_ , pan_ Sovákov_, aby_ _ si tady zakouřil?
- Sá: Jen si klidně zakuř_ _. Můj manžel je také kuřák. Jsem na kouřen_ zvykl_ .
- B: Děkuj_ za dovolen_. Už včera jsem se v_ _ chtěl zeptat, pan_ Sovák, jak_ byl_ vaš_ dovolen_ v Německ_, ale nějak na to nebyl čas. Jak jste se tam měl_ ?

S: *Byl_ jsme velmi spokojen_. Počas_ n_ přál_ a viděl_ jsme řad_ zajímav_ míst.*

B: *Jak dlohu jste tam byl_?*

S: *Skoro tři týdn_. Týden jsme byl_ u moře, ale nebyl_ moc tepl_. Několik dn_ jsme strávil_ ve východn_ Berlin_ a pak na cestě zpátky jsme byli pár dní v okolí Drážďan.*

B: *A co se v_ pan_ Sovákov_, osobně nejvíce líbil_? Moř_?*

Sá: *Abych pravd_ řekl_, nejvíce se m_ asi líbil_ v Mišn_. Tam n_ ukázal_, jak se vyráb_ světoznám_ mišeňsk_ porcelán a navštívil_ jsme tam také muzeum se stál_ výstav_ porcelán_. Tam byl_ stovk_ nádhern_ servis_ z posledn_ dvou nebo tří stolet_. Prostě, nádher_.*

B: *To by se m_ manželc_ také líbil_. Někdy si tam také bud_ muset zajet. Z Prahy to není daleko. A jak_ dojem na vás udělal_ Drážďan_?*

Sá: *No, dnes je to modern_ měst_. ale při bombardován_ před konc_ válk_ tam byl_ všechn_ úplně zničen_. Dodnes tam uchováv_ někter_ ruin_ jako smutn_ připomínk_ na hrůz_ válk_.*

B: *To musel_ být strašn_. Tolik tisíc mrtv_.*

S: *Mohl bych v_ později ukázat nějak_ snímk_ a diapositiv_ z Drážďan, kdyby_ měl zájem.*

Sá: *Pros_ t_, Karl_, neobtěžuj ted's t_ pan_ Brown_. Raději ho popros, at' n_ pov_ něco o Americ_. To je přece daleko zajímavějš_ než nějak_ Drážďan_.*

S: *Vid_ , pan_ Brown. Manželk_ m_ vždycky pravd_. A tentokrát s t_ dokonce i já sám souhlas_.*

NOTES

Odložte si u nás. - Take off your things.

Velmi mě těší, že vás poznávám. - I'm very glad to meet you.

Poslužte si, prosím. - Help yourself, please.

Jak jste se tam měli? - Did you have a good time there?

Počasí nám přálo. - The weather was nice.

Prostě, nádhera. - Simply gorgeous.

3.b.3 Replace the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

S: Dobrý večer, pane Brown. Pojd'te dál, prosím, už na vás čekáme.

B: Dobrý večer, pane Sovák.

S: Prosím, odložte si **u nás**. Tak. A dovolte mi, abych vás představil své **manželce**. To je pan Brown z Amerického velvyslanectví - moje žena.

B: **Velmi** mě těší, paní Sováková, že vás poznávám.

Sá: Těší mě, pane Brown. Jsem velmi ráda, že jste nás **navštívil**. Prosím, posad'te se.

S: Doufám, že jste k nám **dojel** bez problémů.

B: Podle vašeho **plánu cesty**, který jste mi nakreslil, by nemohl nikdo **zabloudit**. A teď už přece znám Prahu **trochu** lépe než dříve.

Sá: Mohu vám nabídnout **šálek kávy**, pane Brown?

B: Ano, prosím. Děkuji vám, paní Sováková.

Sá: Prosím. Tady je cukřenka. A mléko je v tom skleněném džbánečku. A **zkuste**, prosím, tvarohové koláčky, které jsem sama **upekla**. **Poslužte si**, prosím.

B: Děkuji **mockrát**. Vezmu si. Ty koláčky vypadají velmi pěkně. A **dovolite mi**, paní Sováková, abych si tady zakouřil?

Sá: Jen si klidně zakuřte. Můj manžel je také **kuřák**. Jsem na kouření zvyklá.

B: Děkuji za dovolení. Už včera jsem se vás chtěl zeptat, pane Sovák, **jaká byla vaše dovolená** v Německu, ale **nějak na to nebyl čas**. Jak jste se tam měli?

S: **Byli jsme velmi spokojeni**. Počasí nám **přálo** a viděli jsme **řadu** zajímavých míst.

B: Jak dlouho jste tam byli?

S: **Skoro tři týdny**. Týden jsme byli u moře, ale **nebylo moc teplé**. **Několik dní jsme strávili** ve východním Berlíně a pak na cestě **zpátky** jsme byli **pár dní** v okolí Drážďan.

B: A co se vám, paní Sováková, osobně nejvíce líbilo? Moře?

Sá: Abych pravdu řekla, nejvíce se mi asi líbilo v Míšni. Tam nám **ukázali**, jak se **vyrábí** světoznámý mísenský porcelán a navštívili jsme tam také muzeum se stálou výstavou porcelánu. Tam byly stovky **nádherných** servisů z **posledních** dvou nebo tří století. Prostě, **nádhera**.

- B: *To by se mé manželce také líbilo. Někdy si tam také budeme muset zajet. Z Prahy to není daleko. A jaký dojem na vás udělaly Drážďany?*
- Sá: *No, dnes je to moderní město, ale při bombardování před koncem války tam bylo všechno úplně zničeno. Dodnes tam uchovávají některé ruiny jako smutnou připomínku na hrůzy války.*
- B: *To muselo být strašné. Tolik tisíc mrtvých.*
- S: *Mohl bych vám později ukázat nějaké snímky a diapositivy z Drážďan, kdybyste měl zájem.*
- Sá: *Prosím tě, Karle, neobtěžuj ted' s tím pana Browna. Raději ho popros, at' nám poví něco o Americe. To je přece daleko zajímavější než nějaké Drážďany.*

oo

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	--! - me! - te!	B
<i>Mluv/i Připrav/i Pokus/i se Popros/i Oprav/i Znič/i Představ/i Zkus/i Odlož/i Dovol/i Přines/ou Zkus/i</i> <i>Poděkuji/i Doporuč/i Pokračuj/i Stravuj/i se Studuj/i Odstěhuji/i se Zatelefonuj/i Napiji/i se</i> <i>Udělaj/i Daj/i Zavolaj/i Ochutnaj/i Poznamenaj/i si Zeptaj/i se Podívaj/i se Používaj/i Doufaj/i</i> <i>Zaplat/i Posad/i se Vyříd/i Jed/ou Obrát/i se Vráť/i se Zapomen/ou</i>		<i>trochu pomaleji to hned to udělat dnes pana Hladkého jeho auto všechny dopisy ho paní Brownové to také své věci jim to ty dobré koláčky ten moučník</i> <i>za všechno to svým přátelům v práci v té restauraci cizí jazyky do nového bytu do Washingtonu na jeho zdraví</i> <i>to zítra jím ty věci jím večer ty speciality všechno na to někoho na ty dotazníky tyto přístroje že přijde</i> <i>za všechny třeba tady to panu Slabému tou druhou cestou s tím na něho brzy na to</i>

A	- i! - ěme! (- eme!)	- ěte! - ete!)	B
Přečt/ou Zahn/ou Otevř/ou Najd/ou Čt/ou Vezm/ou si Jd/ou Spolehn/ou se Rozhodn/ou Rekn/ou Zajist/í Jezd/í			to také tady doprava okna tu pozvánku noviny denně ještě koláček tam ted' na to to sám (sami) všechno to co nejdříve opatrně
irregular imperatives:			
	--! --me!	- -te!	
Napiš/i Ukáž/i Zakouř/i si Koup/i Přestoup/i Brát Být Jíst Mít Pomoci Stát Jít (to come along) Přijít	Napiš Ukaž Zakuř si Kup Přestup Ber Bud' Jez Měj Pomoz Stůj Pojd' Přijd'	to anglicky to všem tady to také na další zastávce to opatrne rád (rádi) méně strpení jím trochu pořádně dnes s námi do kina tam také	

4.a.2 After you have finished this Reverse Drill try to form negative imperatives. For this purpose it might be good to use the Supplement from Lesson 17 (aspect pairs).

4.a.3 Then ask your teacher to form imperatives for the other persons with **at'**.

4.b GRAMMAR NOTES

Imperative forms

4.b.1 Imperative forms are derived from the 3rd person plural (both perfective and imperfective verbs). Depending on how the stem ends, four types of imperative appear. In type "a" and "b" the stem vowel may shorten (marked *).

- a. Verbs with one consonant before the ending.

imperative forms for:

3rd. p. plural	2nd p. sg.	1st p. pl.	2nd p. pl.
	---	- me	- te
<i>mluví</i>	<i>mluv</i>	<i>mluvme</i>	<i>mluvte</i>
<i>pokračují</i>	<i>pokračuj</i>	<i>pokračujme</i>	<i>pokračujte</i>
<i>pijí</i>	<i>pij</i>	<i>pijme</i>	<i>pijte</i>
<i>ukáží *</i>	<i>ukaž</i>	<i>ukažme</i>	<i>ukažte</i>

- b. If the ending is preceded by the consonants **-d**, **-t**, **-n**, they soften into **-d'**, **-t'**, **-ň**.

<i>vyřídí *</i>	<i>vyřid'</i>	<i>vyříd'me</i>	<i>vyříd'te</i>
<i>zaplatí</i>	<i>zaplat'</i>	<i>zaplat'me</i>	<i>zaplat'te</i>
<i>zapomenou</i>	<i>zapomeň</i>	<i>zapomeňme</i>	<i>zapomeňte</i>

- c. If the verb form ends in **-ají**, the imperative endings are **-ej**, **-ejme**, **-ejte**.

<i>dělají</i>	<i>dělej</i>	<i>dělejme</i>	<i>dělejte</i>
<i>čekají</i>	<i>čekej</i>	<i>čekejme</i>	<i>čekejte</i>
<i>zavolají</i>	<i>zavolej</i>	<i>zavolejme</i>	<i>zavolejte</i>

- d. If there is a two-consonant cluster before the ending, the imperative forms are **-i**, **-eme (-ěme)**, **-ete (-ěte)**.

	-i	-eme	-ete
		-eme	-ete
<i>zahnou</i>	<i>zahni</i>	<i>zahněme</i>	<i>zahněte</i>
<i>zúčastní se</i>	<i>zúčastnī se</i>	<i>zúčastněme se</i>	<i>zúčastněte se</i>
<i>myslí</i>	<i>mysli</i>	<i>mysleme</i>	<i>myslete</i>
<i>zajdou</i>	<i>zajdi</i>	<i>zajděme</i>	<i>zajděte</i>
<i>jezdí</i>	<i>jezdi</i>	<i>jezděme</i>	<i>jezděte</i>

e. Some verbs form the imperative in an irregular way. The most frequent of them are:

<i>kouří</i>	<i>kuř</i>	<i>kuřme</i>	<i>kuřte</i>
<i>koupí</i>	<i>kup</i>	<i>kupme</i>	<i>kupte</i>
<i>být (to be)</i>	<i>bud'</i>	<i>bud'me</i>	<i>bud'te</i>
<i>jedi</i>	<i>jez</i>	<i>jezme</i>	<i>jezte</i>
<i>mají</i>	<i>měj</i>	<i>mějme</i>	<i>mějte</i>
<i>pomohou</i>	<i>pomož</i>	<i>pomožme</i>	<i>pomožte</i>
<i>stojí</i>	<i>stůj</i>	<i>stůjme</i>	<i>stůjte</i>

4.b.2 The use of the imperative.

As has been mentioned, both aspect verbs can form the imperative and the basic concept of perfective and imperfective verbs is preserved.

continuous action:

Čtěte pomalu.
Read slowly.

Učte se pravidelně.
Learn regularly.

completed action:

Přečtěte si tu knihu.
Read the book.

Naučte se to do zítřka.
Learn it by tomorrow.

Negative imperative forms are derived from imperfective verbs. Compare the following examples:

Nekupujte si nové auto.
Don't buy a new car.

Kupte si nové auto.
Buy a new car.

Nečekej na mě.
Don't wait for me.

Počkej na mě.
Wait for me.

Verbs of motion use the repetitive variants for the imperative.

Nechod'te tam.
Don't go there.

Jděte tam.
Go there.

Nejezděte tak rychle.
Don't drive so fast.

Jed'te pomaleji.
Drive slower.

Note that the exclamation mark (!) has not been used in these examples. It occurs only with strict commands or threats, e.g.:

Stůj!
Nechod' tam!

Stop!
Don't go there!

4.b.3 The imperative form for the 3rd persons singular and plural is formed by adding the particle **at'** to the third person forms.

At' to napiše sekretářka.
Let the secretary type it.

At' to nepíše on.
Don't let him type it.

At' to udělají oni.
Let them do it.

At' to nedělají oni.
Don't let them do it.

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the correct imperative forms from the verbs in parentheses.

1. _____ (*Představit - vy*) nás, prosím vás, tomu novému pracovníkovi.
2. _____ (*Nečekat - vy*) na mě před hotelem. Setkáme se na stanici metra.
3. _____ (*Přečíst si - ty*) tu zprávu v dnešním Rudém právnu.
4. _____ (*Otevřít - vy*) ty dveře opatrně, jsou poškozené.
5. _____ (*Pracovat - ty*) pomalu, ale přesně.
6. _____ (*Povídат si - my*) o něčem jiném, toto není moc zajímavé.
7. Po deváté hodině večer mi _____ (*netelefonovat - vy*), nebudu doma.
8. (*Neslibovat - ty*) _____ nikomu nic.
9. _____ (*Hodit - vy*) to do odpadového koše.
10. Tady _____ (*neparkovat - ty*), mohl bys dostat pokutu.
11. _____ (*Jít - my*) dnes někam spolu na večeři.
12. _____ (*Slibit - ty*) mi, že už to nikdy neuděláš.
13. V takovém počasi _____ (*brzdit - vy*) vždycky opatrně.
14. _____ (*Neomlouvat se - vy*), prosím vás, není to vaše vina.
15. O to se _____ (*nestarat - ty*), to zařídí moje sekretářka.

16. Prosím vás, _____ (seřídit - vy) mi předeším ty brzdy.
To ostatní může počkat.
17. Víte co? _____ (sejít se - my) u nás.
18. Na to se mě _____ (neptat - ty), já tomu nerozumím.
19. _____ (Ukázat - vy) mi ještě jednou, jak se to dělá.
20. _____ (Nepsat - ty) o tom nikomu.
21. _____ (Neodcházet - vy) ještě, _____
(zůstat - vy) ještě tady.
22. _____ (Přinést - vy) to potom zpátky do mé kanceláře.
23. Prosím tě, _____ (neříkat - ty) to rodičům.
24. _____ (Zamluvit - vy) mi tam, prosím vás, dvoulůžkový
pokoj.
25. _____ (Neztrájet - ty) čas a _____ (prodat
- ty) to své staré auto hned.
-

3.b.2 Write the following sentences in Czech.

1. Don't think that I don't agree with you.

2. Do it as soon as possible.

3. Don't read that book. It's not interesting at all.

4. Let's have a look at this picture. Isn't it nice?

5. Never buy inexpensive things.

6. If you are drinking, don't drive.

7. Let's do it now. I don't have time tomorrow.

8. Ask your husband to come to the party too.

9. Close the door please; it's cold here.

10. Let's make a decision right now.

11. Try to help him with that translation.

12. Be so kind and inform the secretary about it.

13. Let's start right away and we can finish it today.

14. Don't tell me that. I don't want to know anything about that.

15. Let's go to the exhibition. It is said to be very good.

16. Tell Mr. Novák, please, that I won't be able to come tonight.

17. Let's drop in for a beer somewhere and have a nice chat about those things.

18. Don't write in English. They wouldn't understand it at all.

19. Don't bother him. He has been very busy recently.

26. Let's take the metro train there. It will be much quicker than by car.

21. Don't do it now, you can do it next week.

22. Let's become members of the club and we will be able to play there every day.

23. Show me something more expensive please.

24. Don't ask me to go there. You know I don't like those people.

25. You know what? Let's do it like this.

4.c.3 Fill in the correct imperative **at'** forms.

1. At' to _____ (udělat) on, já ted' nemám čas.
2. At' _____ (žít) míra svobody.
3. At' to _____ (přeložit) někdo jiný. Já bych v tom udělal moc chyb.
4. Pane konzule, at' té konference _____ (zúčastnit se) můj zástupce.
5. At' tam _____ (jet) oni. Stejně nic nedělají.
6. At' to _____ (zkontrolovat) ještě pan Ptáček.
7. At' to tam pan Best _____ (neztratit).
8. At' nám někdo _____ (pomoci), sami to udělat nemůžeme.
9. At' (zapsat si) _____ to telefonní číslo, aby ho nezapomněli.
10. At' mi _____ (nevolat - on) brzo ráno.

4.c.4 Fill in the **at'** constructions following verbs of command, wish, etc.

1. Řekněte jim, at' také _____ (přijít).
2. Nezapomeňte mu říci, at' mi také _____ (vyměnit) olej.
3. Vyříd'te tu žádost hned, at' už na to _____ (nemuset - my) myslet.
4. Napište si to, at' to _____ (nezapomenout).
5. Přeji vám, at' se vám tam dobře _____ (dařit).
6. Vyříd'te manželovi, at' dnes _____ (spěchat) domů. Budeme mít hosty.
7. Poproste ji, cít' to _____ (zařídit) co nejdříve.
8. Řekněte jí, at' na nás _____ (počkat) před divadlem.
9. Vzkažte mu, at' tam _____ (nechodit), protože je tam zavřeno.
10. Zavolejte do Klášterní vinárny, at' mi tam _____ (rezervovat) stůl na dnes večer.
11. Raději se na to zeptejte, at' potom _____ (nemít) žádné problémy.
12. Připomeňte mi to ještě později, at' na to _____ (nezapomenout).
13. Přečtěte si to několikrát, at' tomu _____ (rozumět) dobře.
14. Řekla jsem jí, at' k nám také _____ (přijít).
15. Vzkažte mu, at' mi _____ (zavolat), až se vráti.

Activity 5: SAMPLE DIALOGUE (2)

Sováková: **Prosím vás, pane Brown, nenechte se pobízet a začněte povídat o Americe. Tolik se na to těším. Už se nemohu dočkat.**

Brown: **Velmi rád, paní Sováková. Ale není to tak jednoduché. Nevím, jak začít. Víte, jinak se na Ameriku dívají Američané a jinak zahraniční turisté. Ale myslím, že všichni chtějí vidět San Francisko, které se považuje za jedno z nejkrásnějších měst na světě. Každý se také rád podívá do Los Angeles, když už je na západním pobřeží v Kalifornii a chce vidět slavná filmová studia v Hollywoodu a tajně doufá, že tam potká nějakou filmovou hvězdu. A navíc je tam fantastický zábavní park pro děti od jednoho do sta let, jak to řekl sám Walt Disney, který jej založil.**

Sováková: **O která další města v Americe se cizinci, podle vás, zajímají?**

Brown: **Řekl bych, že o New York. Předně, má výborné letecké spojení s Evropou a je to vlastně přestupní stanice do celých Spojených Států. A nikdo si nemůže nechat ujít úchvatný pohled na mrakodrapy na Manhattanu a na Sochu Svobody. Z New Yorku už to není moc daleko do Washingtonu, hlavního města USA, kde je sídlo vlády a také řada vynikajících muzeí a nádherných galerií. A každý Američan, který přijede do Washingtonu, se pokloní památce svých nejvýznamnějších prezidentů Lincolna, Washingtona a Jeffersona. A kdo si to může dovolit, určitě si zaletí do Nevady do slavného Las Vegas, města fantastických heren a přepychových hotelů a restaurantů.**

Sováková: **O které přírodní krásy, podle vašeho názoru, mají největší zájem Američané?**

Brown: **Pochopitelně, úplně přesné informace vám nedám, ale myslím, že Američané mají rozhodně v oblibě přírodní rezervace a národní parky, kterých jsou tam stovky. K nejznámějším z nich patří Yellowstonský a Yosemitský park. A určitě také Florida se svou rezervací Everglades. A Velký kaňon na řece Kolorádu, poušt' v Údolí smrti nebo Niagarské vodopády, to všechno jsou nezapomenutelné zážitky na celý život.**

Sováková: **Víte, pane Brown, už ta samotná jména, o kterých jste se zmínil a která si pamatuji ze školního zeměpisu, jsou tak atraktivní a znějí tak krásně. A nebo další - Chicago, New Orleans, Santa Fe. To jsou místa našich dětských snů.**

Brown: **Jsou to opravdu pěkně znějící jména. Mnohá z nich jsou indiánská, jiná španělská nebo francouzská, ale také i jiného původu. Krásně znějí jména řek Mississippi, Missouri a Ohio, že? A nebo historická místa jako Monticello, Mount Vernon a jiná a jiná. Ale ted' jsem dostal nápad. Teprve nyní si uvědomuji, že na velvyslanectví máme řadu zeměpisných a historických filmů o Americe, a já vám tady vyprávím takové nezajímavé věci. Dovolím si vás při nejbližší příležitosti pozvat. Doufám, že neodmítnete.**

Sováková: *Rozhodně neodmítneme, pane Brown. Bude nám velkým potěšením. Já mám hrozně ráda cestopisy a filmy o cizích zemích.*

Sováková: MR. BROWN, PLEASE, DON'T LET ME PRESS YOU TO START TALKING ABOUT AMERICA. I'VE BEEN LOOKING FORWARD TO IT SO MUCH. I CAN'T WAIT.

Brown: WITH PLEASURE, MRS. SOVÁKOVÁ. BUT IT'S NOT AS SIMPLE AS THAT. I DON'T KNOW HOW TO START. YOU KNOW, AMERICANS LOOK AT AMERICA ONE WAY AND FOREIGN TOURISTS ANOTHER. BUT I THINK EVERYBODY WANTS TO SEE SAN FRANCISCO, WHICH IS SUPPOSED TO BE ONE OF THE MOST WONDERFUL CITIES IN THE WORLD. EVERYBODY ALSO LIKES TO SEE LOS ANGELES WHEN ON THE WEST COAST, IN CALIFORNIA, AND WANTS TO SEE THE FAMOUS MOVIE STUDIOS IN HOLLYWOOD AND SECRETLY HOPES TO SEE A MOVIE STAR THERE. AND IN ADDITION THERE IS THE FANTASTIC AMUSEMENT PARK FOR CHILDREN AGED ONE TO ONE HUNDRED YEARS, AS WALT DISNEY, WHO FOUNDED IT, SAID.

Sováková: WHAT OTHER CITIES IN AMERICA, IN YOUR OPINION, ARE FOREIGNERS INTERESTED IN?

Brown: I'D SAY NEW YORK. FIRST, IT HAS EXCELLENT AIR CONNECTIONS WITH EUROPE AND IN FACT IT'S A TRANSFER POINT TO THE WHOLE UNITED STATES. AND NO ONE SHOULD MISS THE BREATHTAKING VIEW OF MANHATTAN AND OF THE STATUE OF LIBERTY. AND FROM NEW YORK IT'S NOT FAR TO WASHINGTON, THE CAPITAL OF THE UNITED STATES, WHICH IS THE SEAT OF GOVERNMENT AND ALSO HAS A LOT OF EXCELLENT MUSEUMS AND WONDERFUL GALLERIES. AND EVERY AMERICAN WHO COMES TO WASHINGTON PAYS TRIBUTE TO THE MEMORY OF THE MOST SIGNIFICANT PRESIDENTS, --LINCOLN, WASHINGTON, AND JEFFERSON. AND THOSE WHO CAN AFFORD IT ARE SURE TO FLY TO NEVADA, --TO LAS VEGAS, THE CITY OF FANTASTIC GAMBLING CASINOS AND LUXURIOUS HOTELS AND RESTAURANTS.

Sováková: WHICH NATURAL WONDERS, IN YOUR OPINION, ARE AMERICANS MOST INTERESTED IN?

Brown: NATURALLY I WON'T BE GIVING YOU ENTIRELY EXACT INFORMATION BUT I THINK THAT AMERICANS DEFINITELY FAVOR NATURE PRESERVES AND NATIONAL PARKS AND THERE ARE HUNDREDS OF THEM THERE. THE BEST KNOWN OF THEM ARE YELLOWSTONE AND YOSEMITE PARKS AND CERTAINLY FLORIDA, WITH ITS EVERGLADES PRESERVE. AND THE GRAND CANYON ON THE COLORADO RIVER, THE DESERT IN DEATH VALLEY, OR NIAGARA FALLS, ALL THESE ARE EXPERIENCES UNFORGETTABLE FOR A LIFETIME.

Sováková: YOU KNOW, MR. BROWN, THE NAMES ALONE THAT YOU MENTIONED AND WHICH I REMEMBER FROM SCHOOL GEOGRAPHY LESSONS ARE SO

ATTRACTIVE AND SOUND SO NICE. OR OTHER ONES - CHICAGO, NEW ORLEANS, SANTA FE. THESE ARE PLACES OF OUR CHILDHOOD DREAMS.

Brown: THEY ARE REALLY PLEASANT-SOUNDING NAMES. MANY OF THEM ARE INDIAN, OTHERS SPANISH OR FRENCH AS WELL AS OF OTHER ORIGIN. THE NAMES OF RIVERS - MISSISSIPPI, MISSOURI AND OHIO - HAVE A NICE SOUND, DON'T THEY? OR OTHER HISTORICAL PLACES SUCH AS MONTICELLO, MOUNT VERNON AND MANY OTHER ONES. I'VE JUST THOUGHT OF SOMETHING. ONLY NOW I REALIZE THAT WE HAVE A LOT OF GEOGRAPHIC AND HISTORICAL MOVIES ABOUT AMERICA AT THE EMBASSY AND HERE I'M TELLING YOU UNINTERESTING THINGS LIKE THESE. MAY I INVITE YOU FOR THE NEXT OCCASION? I HOPE YOU WON'T REFUSE.

Sováková: DEFINITELY WE WON'T REFUSE. THE PLEASURE WILL BE OURS. I LIKE TRAVELOGUES AND MOVIES ABOUT FOREIGN COUNTRIES.

5.a What Did They Say?

5.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *O čem chce paní Sováková, ab; pan Brown vyprávěl?*
2. *Jak se dívají na Ameriku Američané a jak cizinci?*
3. *Které americké město se považuje za jedno z nejkrásnějších na světě?*
4. *Co chce každý návštěvník vidět v Los Angeles?*
5. *Kdo tam založil fantastický zábavní park a co o něm řekl?*
6. *O které město se také cizinci zajímají a proč?*
7. *Na co je úchvatný pohled v New Yorku?*
8. *Ve kterém městě je řada vynikajících muzeí a nádherných galerií?*
9. *Čí památky se chce každý Američan poklonit, když přijede do Washingtonu?*
10. *Co mají Američané v oblibě, pokud se týká přírodních krás?*
11. *Které přírodní rezervace patří k nejznámějším?*
12. *Které další přírodní krásy v Americe jsou nezapomenutelné?*
13. *Proč všechna ta jména znějí paní Sovákové tak krásně?*
14. *Jakého původu jsou často zeměpisné názvy?*
15. *Jména kterých řek znějí krásně?*

16. Jaké filmy má Americké velvyslanectví?
17. Kdy pozve pan Brown manžele Sovákovy?
18. Co má paní Sováková hrozně ráda?

5.b Work with the Dialogue

5.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Sá: Prosím vás, pane Brown, _____ te se pobízet a _____ ěte povídat o Americe. Tolik se na to ____ím. Už se nemohu dočkat.

B: Velmi rád, paní Sováková. Ale není to tak _____. Nevím, jak začít. Víte, jinak se na Ameriku dívají Američané a jinak ____í ____é. Ale myslím, že všichni chtějí vidět San Francisko, které se _____ e za jedno z ____ich měst na světě. Každý se také rád podívá do Los Angeles, když už je na ____ím ____í v Kalifornii a chce vidět slavná filmová ____ a v Hollywoodu a tajně ____á, že tam potká nějakou filmovou ____ u. A navíc je tam fantastický ____í park pro děti od jednoho do sta let, jak to řekl sám Walt Disney, který jej založil.

Sá: O která další města v Americe se _____ i, podle vás, zajímají?

B: Řekl bych, že o New York. Předně, má _____ é letecké ____í s Evropou s je to vlastně _____ i stanice do celých Spojených Států. A nikdo si nemůže nechat ujít ____ý pohled na _____ y na Manhattanu a na ____u Svatosti. Z New Yorku už to není moc daleko do Washingtonu, ____ho města USA, kde je _____ o vlády a také řada ____ich muzeí a ____ých galerií. A každý Američan, který přijede do Washingtonu, se _____ i památky svých ____ich prezidentů Lincolna, Washingtona a Jeffersona. A kdo si to může dovolit, určitě si _____ i do Nevady do slavného Las Vegas, města fantastických heren a ____ých hotelů a restaurantů.

Sá: O které _____ i krásy, podle vašeho názoru, mají největší zájem Američané?

B: Pochopitelně, úplně přesné informace vám nedám, ale myslím, že Američané mají rozhodně v _____ ě přírodní rezervace a národní parky, kterých jsou tam stovky. K ____ím z nich patří Yellowstonský a Yosemitský park. A určitě také Florida se svou reservací Everglades. A Velký kaňon na řece Kolorádu, poušt' v Údolí smrti nebo Niagarské vodopády, to všechno jsou _____ é ____ y na celý život.

- Sá: Víte, pane Brown, už ta samotná ____a, o kterých jste se zmínili a která si pamatuji ze školního _____u, jsou tak atraktivní a znějí tak krásně. A nebo další - Chicago, New Orleans, Santa Fe. To jsou místa našich _____ých snů.
- B: Jsou to opravdu pěkné _____í jména. Mnohá z nich jsou indiánská, jiná španělská nebo francouzská, ale také i jiného původu. Krásně znějí jména řek Mississippi, Missouri a Ohio, že? A nebo historická místa jako Monticello, Mount Vernon a jiná a jiná. Ale teď jsem dostal nápad. Tepřve nyní si _____í, že na velvyslanectví máme řadu _____ých a historických filmů o Americe, a já vám tady _____ím takové nezajímavé věci. _____ím si vás při nejbližší _____i pozvat. Doufám, že _____ete.
- Sá: Rozhodně _____eme, pane Brown. Bude nám velkým potěšením. Já mám hrozně ráda _____y a filmy o cizích zemích.

5.b.2 Following the same procedure as in 5.b.1, try to fill in the missing endings.

- Sá: Pros_ _ v_ _, pane Brown, nenech_ _ se pobízet a začn_ _ povídат o Americ_. Tolik se na to těš_ _. Už se nemoh_ _ dočkat.
- B: Velmi rád, pan_ Sovákovi_. Ale není to tak jednoduch_ _. Nev_ _, jak začít. V_ _, jinak se na Amerik_ dív_ ___ Američan_ a jinak zahraničn_ turist_ . Ale mysl_ _, že všichni cht_ ___ vidět San Francisc_, kter_ se považuj_ za jedn_ z nejkrásnějš_ měst na svět_. Každ_ se také rád podiv_ do Los Angeles, když už je na západn_ pobřež_ v Kaliforni_ a chc_ vidět slavn_ filmov_ studi_ v Hollywood_ a tajně douf_ , že tam potk_ nějak_ filmov_ hvězd_. A navíc je tam fantastick_ zábavn_ park pro děti od jedn_ do st_ let, jak to řekl sám Walt Disney, kter_ jej založil.
- Sá: O kter_ dalš_ města v Americ_ se cizinc_ , podle v_ , zajím_ ___?
- B: Řekl by_ _, že o New York. Předně, m_ výborn_ leteck_ spojen_ s Evrop_ _ a je to vlastně přestupn_ stanic_ do cel_ ___ Spojen_ ___ Stát_ . A nikdo si nemůž_ nechat ujít úchvatn_ pohled na mrakodrap_ na Manhattan_ a na Sochu Svobod_ . Z New York_ už to není moc daleko do Washington_ , hlavn_ ___ měst_ USA, kde je sídi_ vlád_ a také řad_ vynikajíc_ muze_ a nádhern_ ___ galeri_. A každ_ Američan, kter_ přijed_ do Washington_ , se poklon_ památc_ sv_ ___ nejvýznamnějš_ prezident_ Lincoln_, Washington_ a Jefferson_. A kdo si to níž_ dovolit, určitě si zalet_ do Nevad_ do slavn_ ___ Las Vegas, měst_ fantastick_ heren a přepychov_ ___ hotel_ a restaurant_ .
- Sá: O kter_ přirodn_ krás_ , podle vaš_ ___ názor_ , m_ ___ největš_ zájem Američan_ ?
- B: Pochopitelně, úplně přesn_ informac_ v_ ___ ned_ _, ale mysl_ _, že Američan_ m_ ___ rozhodně v oblib_ přirodn_ rezervac_ a národn_ parky_ , kter_ ___ jsou tam stovk_. K nejznámějš_ z nich patř_ Yellowstonsk_ a Yosemitsk_ park. A určitě také Florid_ se svou rezervac_ Everglades. A Velk_ kaňon na řec_ Kolorád_ , poušt' v Údolí smrt_ nebo Niagarsk_ vodopád_ , to všechn_ jsou nezapomenuteln_ zážitk_ na cel_ život.

Sá: V ___, pane Brown, už t__ samotn_ jmén_ , o kter_ ___ jste se zmínili a kter_ si par_ atuj_ ze školn_ ___ zemépis_ , jsou tak atraktivn_ a zn_ ___ tak krásně. A nebo dalš_ - Chicag_ , New Orleans, Santa Fe. To jsou míst_ naš_ ___ dětsk_ ___ sn_ .

B: Jsou to opravdu pěkně znějíc_ jména_. Mnoh_ z nich jsou indiánsk_ , jin_ španělsk_ nebo francouzsk_ , ale také i jin_ ___ původ_. Krásně zn_ ___ jmén_ řek Mississippi, Missouri a Ohio, že? A nebo historick_ míst_ jako Monticello, Mount Vernon a jin_ a jin_. Ale ted' jsem dostal nápad. Teprve nyní si uvědomuj_ , že na velvyslanectv_ m_ ___ rád_ zeměpisn_ ___ a historick_ ___ film_ o Americe_ , a já v_ ___ tady vypráv_ ___ takov_ nezajímav_ věc_. Dovol_ ___ si v_ ___ při nejbližš_ příležitost_ pozvat. Douf_ ___, že neodmítn_ ___.

Sá: Rozhodně neodmítn_ ___ , pan_ Brown. Bud_ n_ ___ velk_ ___ potěšen_ ___. Já m_ ___ hrozně rád_ cestopis_ a film_ o ciz_ ___ zem_ ___.

5.b.3 Replace the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

Sá: Prosím vás, pane Brown, nenechte se pobízet a začněte povídat o Americe. Tolik se na to těším. Už se nemohu dočkat.

B: Velmi rád, paní Sováková. Ale není to tak **jednoduché**. Nevím, jak začít. Víte, jinak se na Ameriku **dívají** Američané a jinak **zahraniční turisté**. Ale myslím, že všichni chtejí vidět San Francisko, které se považuje za jedno z **nejkrásnějších** měst na světě. Každý se také rád **podívá** do Los Angeles, když už je na západním pobřeží v Kalifornii a chce vidět **slavná** filmová studia v Hollywoodu a **tajně doufá**, že tam potká nějakou filmovou hvězdu. A navíc je tam **fantastický** zábavní park pro děti od jednoho do sta let, jak to řekl sám Walt Disney, který jej založil.

Sá: O která další města v Americe se cizinci, podle vás, zajímají?

B: **Řekl bych**, že o New York. **Předně**, má výborné letecké spojení s Evropou a je to **vlastně** přestupní stanice do celých **Spojených Států**. A nikdo si nemůže **nechat ujít** úchvatný pohled na mrakodrapy na Manhattanu a na Sochu Svobody. Z New Yorku už to **není moc daleko** do Washingtonu, hlavního města USA, **kde je sídlo** vlády a také řada vynikajících muzeí a nádherných **galerií**. A každý Američan, který **přijede** do Washingtonu, se pokloní památce svých **nejvýznamnějších** prezidentů Lincoln, Washingtona a Jeffersona. A kdo si to může **dovolit**, určitě **si zaletí** do Nevady **do** slavného Las Vegas, města fantastických heren a **přepychových** hotelů a restaurantů.

Sá: O které průvodní krásy, podle vašeho názoru, mají největší zájem Američané?

- B: **Pochopitelně, úplně přesné informace vám nedám, ale myslím, že Američané mají rozhodně v oblibě přírodní rezervace a národní parky, kterých jsou tam stovky. K nejznámějším z nich patří Yellowstonský a Yosemitský park. A určitě také Florida se svou rezervací Everglades. A Velký kaňon na řece Kolorádu, poušt' v Údolí smrti nebo Niagarské vodopády, to všechno jsou nezapomenutelné zážitky na celý život.**
- Sá: Víte, pane Brown, už ta samotná jména, o kterých jste se zmínil a která si pamatuji ze školního zeměpisu, jsou tak atraktivní a znějí tak krásně. A nebo další - Chicago, New Orleans, Santa Fe. To jsou místa našich dětských snů.
- B: Jsou to opravdu pěkně znějící jména. Mnohá z nich jsou indiánská, jiná španělská nebo francouzská, ale také i jiného původu. Krásně znějí jména řek Mississippi, Missouri a Ohio, že? A nebo historická místa jako Monticello, Mount Vernon a jiná a jiná. Ale ted' jsem dostal nápad. Teprve nyní si uvědomuji, že na velvyslanectví máme řadu zeměpisných a historických filmů o Americe, a já vám tady vyprávím takové nezajímavé věci. Dovolím si vás při nejbližší příležitosti pozvat. Doufám, že neodmítнетe.
- Sá: Rozhodně neodmítneme, pane Brown. Bude nám velkým potěšením. Já mám hrozně ráda cestopisy a filmy o cizích zemích.

NOTES

Nikdo si nemůže nechat ujít pohled na ...	-	No one should miss the view of ...
Poklonit se památce ...	-	To pay tribute to ...
Přírodní krásy.	-	Natural wonders.
Už ta samotná jména ...	-	The names alone ...
Bude nám velkým potěším.	-	The pleasure will be ours.

Activity 6: STRUCTURE AWARENESS II

6.a Reverse Drill

6.a.1 Listen to your teacher, who will form vocative forms from the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	
<i>Jak se máte,</i> <i>Jak se vám daří,</i> <i>Dobrý den,</i> <i>Dobrý večer,</i> <i>Nashledanou,</i> <i>Dobrou noc,</i> <i>Jsem rád, že vás vidím,</i> <i>Pojďte dál</i>	<i>pane</i> <i>paní</i>	<i>asistent inženýr doktor profesor redaktor konzul kapitán generál prezident režisér architekt ministr tajemník náměstek plukovník poručík ředitel učitel řidič zástupce velvyslanec soudce předseda</i>	<i>asistentka inženýrka doktorka profesorka redaktorka konzulka reditelka učitelka řidička režisérka architektka</i> <i>ministryně tajemnice zástupkyně velvyslankyně soudkyně předsedkyně</i>
<i>Milý (-á)</i> <i>Vážený (-á)</i> <i>Drahý (-á)</i>	<i>pane</i> <i>paní</i> <i>slečno</i>	<i>Novák Smolík Černík Kubínek Sedlář Kovář</i> <i>Kousal Vyhlídal Pospišil Nepil Fišer Vágner</i> <i>Hotový</i>	<i>Nováková Smolíková Černiková Kubínková Sedlářová Kovářová</i> <i>Kousalová Vyhlídalová Pospišilová Nepilová Fišerová Vágnerová</i> <i>Hotová</i>

B	B	B
<i>Jak se máš,</i> <i>Nazdar</i> <i>Kam jdeš,</i> <i>Co chceš,</i> <i>Co se děje,</i> <i>Co pořád děláš,</i> <i>Co je nového,</i> <i>Můžeš mi pomoci,</i> <i>Ahoj</i>	<i>František</i> <i>Toník</i> <i>Jindřich</i> <i>Oldřich</i> <i>Václav</i> <i>Josef</i> <i>Richard</i> <i>Robert</i> <i>Milan</i> <i>Vladimír</i> <i>Pavel</i> <i>Jakub</i> <i>Prokop</i> <i>Vilém</i> <i>Tomáš</i> <i>Bohouš</i> <i>Miloš</i> <i>Ondřej</i> <i>Jiří</i> <i>Jan</i> <i>Petr</i>	<i>Jarmila</i> <i>Marta</i> <i>Šárka</i> <i>Helena</i> <i>Žofie</i> <i>Libuše</i> <i>Miluše</i>
	<i>kamarád</i> <i>přítel</i> <i>otec</i> <i>bratr</i> <i>manžel</i> <i>syn</i> <i>hoch</i> <i>člověk</i>	<i>kamarádka</i> <i>přítelkyně</i> <i>matka</i> <i>sestra</i> <i>manželka</i> <i>dcera</i> <i>dívče</i>

6.b GRAMMAR NOTES

Vocative case

6.b.1 The vocative case is used when addressing someone. It has singular and plural forms.

When addressing people by their title, profession or family name, vocatives **pane**, **paní**, **slečno**, (**soudruhu**, **soudružko**) must precede. In colloquial Czech after the word **pane** the family name is in the nominative instead of the vocative, e.g., **pane Novák (u)**.

6.b.2 Masculine nouns.

Most masculine hard nouns take the ending **-e** in the vocative.

nom. sg.	loc. sg.
<i>doktor</i>	<i>doktore</i>
<i>pan</i>	<i>pane</i>
<i>inženýr</i>	<i>inženýre</i>
<i>architekt</i>	<i>architekte</i>
<i>ministr</i>	<i>ministré</i> (the cluster -tr- softens)

Those ending in **-h**, **-ch** and **-k** take the **-u** ending.

<i>soudruh</i>	<i>soudruhu</i>
<i>hoch</i>	<i>hochu</i>
<i>tajemník</i>	<i>tajemníku</i>

Soft masculine nouns take the ending **-i**.

<i>učitel</i>	<i>učiteli</i>
<i>ředitel</i>	<i>řediteli</i>
<i>řidič</i>	<i>řidiči</i>
<i>velvyslanec</i>	<i>velvyslanče</i> (the suffix -ec softens)

Masculine nouns having the feminine ending **-a** follow feminine patterns.

<i>předseda</i>	<i>předsedo</i>
-----------------	-----------------

Irregular forms:

<i>člověk</i>	<i>člověče</i>
<i>Pavel</i>	<i>Pavle</i>

6.b.3 Feminine nouns

All feminine nouns ending in **-a** have the vocative ending **-o**.

<i>učitelka</i>	<i>učitelko</i>
<i>doktorka</i>	<i>doktorko</i>
<i>profesorka</i>	<i>profesorko</i>

The vocative ending for all soft feminine nouns is identical to the nominative endings.

<i>tajemnice</i>	<i>tajemnice</i>
<i>předsedkyně</i>	<i>předsedkyně</i>

6.b.4 All neuter nouns retain nominative endings.

dítě
děvče

dítě
děvče

6.b.5 General remarks on the use of the vocative.

The vocative for all nouns (masculine as well as feminine) having adjectival forms (*vrchní* - waiter) is identical to the nominative forms.

In the plural the vocative case always equals the nominative forms.

studenti
přátelé
studentky
děti

studenti
přátelé
studentky
děti

Common forms of address are:

Milý otče
Vážený pane
Milí přátelé
Dámy a pánové
Vážený pane konzule

Milá babičko
Vážený pane Uhlíři
Studenti a studentky
Milé děti
Draží přátelé

6.c Tryout

6.c.1 Fill in the correct vocative forms from the words in parentheses.

1. Pojd'te dál, _____ (pan inženýr).
2. Můžete pro mě něco udělat, _____ (pan Hanák)?
3. Nazdar, _____ (Karel), jsem rád, že tě zase vidím.
4. Ano, _____ (pan Tichý), můžete se na mě spolehnout.
5. To vám nemohu slíbit, _____ (pan předseda).
6. Jak se máš, _____ (milý přítel)?
7. Posad'te se, _____ (pan architekt).
8. Řekl bych, _____ (pan Hořejší), že v tom máte úplnou pravdu.

9. Ano, _____ (pan tajemník), souhlasím s vaším návrhem.
10. _____ (Člověk), ani se mě neptej, jak jsem se tam měl.
11. Co tomu říkáte, _____ (pan poručík)?
12. _____ (František), mohl bych tě o něco poprosit?
13. _____ (Pan Sobek), a nemohl byste s tím udělat něco hned teď?
14. Dovolte, _____ (pan ministr), abych vás představil své manželce a dceři.
15. Neomlouvejte se, _____ (pan Votruba). Byla to má vina.
16. _____ (Helena), chtěl bych ti říci něco důležitého.
17. _____ (Pan ředitel), chtěl bych vás o něco poprosit.
18. Musím se tě zeptat na něco nepříjemného, _____ (Milan).
19. _____ (Pan kolega), myslíte si tedy, že je všechno v pořádku?
20. _____ (Pane Jehlik), vaše žádost bude vyřízena během několika dní.
21. Rozumíš tomu dobré, _____ (Libuše)?
22. _____ (Pan vrchní), přineste nám láhev červeného vína, prosím vás.
23. _____ (Pan Zaoral), mohl byste tam zajít místo mně?
24. _____ (Petr), prosím tě, musíš mi s tím pomoci.
25. Myslím, _____ (pan Ponížil), že to není tak jednoduché.
26. _____ (Pan velvyslanec), dovolte mi, prosím, abych vás pozval na náš večírek.
27. Mohla bych tě, _____ (Jiří), o něco požádat,
28. S tím nemohu souhlasit, _____ (pan Pekař).
29. Tobě to mohu říci, _____ (Boženka). Ty to neřekneš nikomu, že?
30. _____ (Pan profesor), mohl byste to vysvětlit ještě jednou?

6.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Mr. Řehák, could you give us some more information about those events?

2. See you later, doctor. I'm very glad to have met you.

3. Peter, I'd like to invite you to the party which will take place at our home.

4. Dear friend, I'd like to help you, but not right now. I'm very busy today.

5. How are you, Olga? I haven't seen you for such a long time.

6. Why didn't your wife come to the concert, Colonel?

7. Mr. Ambassador, let me introduce Mr. Hanák, the writer, to you.

8. Mr. Minister, would it be convenient to you if we came tomorrow around four o'clock?

9. And how about next Sunday, Mr. and Mrs. Ponížil? Would it be better?

10. Excuse me sir, for, not having been at school yesterday. I was sick.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS III

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

	A	B	C
nom.	<i>Bylo tam Porady se zúčastnilo</i>	<i>mnoho málo</i>	<i>zaměstnanci dělníci studenti</i>
gen.	<i>Netýkalo se to Báli se</i>	<i>tolik několik kolik</i>	<i>ženy studentky</i>
dat.	<i>Vyhovuje to Řekli to (jen)</i>	<i>hodně moc</i>	<i>problémy muži</i>
acc.	<i>Poznáte tam Zajímá se o</i>	<i>pár</i>	<i>diváci důstojníci</i>
loc.	<i>Psali o Mluvili o</i>	<i>dost</i>	<i>lidé hosté</i>
instr.	<i>Počítali s Spolupracovali s</i>	<i>hromada spousta řada trocha</i>	<i>problémy věci zájmy potíže země nedostatky</i>

7.b GRAMMAR NOTES

Declension of quantifiers

7.b.1 The quantifiers ***mnoho*, *málo*, *kolik*, *tolik*** and ***několik*** take the **-a** ending in all cases except for the accusative, the form of which keeps the nominative ending.

The quantifier ***dost*** takes the **-i** ending under the same circumstances.

When these quantifiers are used in the nominative or accusative, the nouns and adjectives that follow are in the genitive plural. When the quantifiers are used in other cases, the nouns and adjectives following them take that case as well.

Bylo tam málo přátel.
There were few friends there.

Poznal jsem několik známých umělců.
I got to know several famous artists.

Mluvil jsem s mnoha lidmi.
I talked to many people.

- 7.b.2 The quantifiers **hromada**, **spousta**, **řada** and **trocha** follow the hard feminine declension and must always be followed by the genitive plural.

Mluvili se spoustou přátel.
They talked to lots of friends.

Měl tam hromadu známých.
He had lots of friends there.

7.b Tryout

- 7.b.1 Fill in the quantifiers in parentheses in the correct forms.

1. *Včera tam nebylo _____ (mnoho - lidé), že?*
2. *Zajímá se jen o _____ (málo - sporty).*
3. *Ori. už viděl _____ (několik - cizí země).*
4. *Dostal _____ (spousta - pozvánky) na různé porady a konference.*
5. *S _____ (kolik - zahraniční studenti) jste se tam setkali?*
6. *Jezdím tam rád, protože tam mám _____ (spousta - přátelé).*
7. *Báli se _____ (mnoho - zbytečné potíže).*
8. *_____ (Kolik - studentky) to vyhovuje?*
9. *Pracoval už na _____ (několik - americké vysoké školy).*
10. *Měl jsem tam _____ (spousta - volný čas).*
11. *O _____ (kolik - léta) je vaše manželka mladší než vy?*
12. *Líbilo se to _____ (hromada - mi přátelé).*
13. *Netýkalo se to _____ (mnoho - zaměstnanci).*

14. Do Las Vegas nemůžete jet s _____ (málo - peníze).
15. Povolení k vývozu starožitnosti dali jen _____ (několik - členové) delegace.
16. Na dovolené jsme nebyli spokojeni se _____ (spousta - věci).
17. Spěchali jsme a proto jsme na _____ (hromada - maličkosti) zapomněli.
18. Poznal jsem tam _____ (mnoho - významné osobnosti).
19. S _____ (mnoho - problémy) jsme vůbec nepočítali.
20. Kromě _____ (několik - sekretářky) tam byli všichni zaměstnanci.
21. Myslím, že se to týkalo _____ (spousta - lidé).
22. _____ (dost - věci) mi tenkrát nebylo jasných.
23. Československo obchoduje s _____ (mroho - kapitalistické země).
24. Řekl bych, že jsme tam viděli jen _____ (málo - dobré filmy).
25. Mluvil jsem už o tom s _____ (několik - kolegové).
26. Na filmový festival do Karlových Var přijela _____ (spousta - zahraniční umělci).
27. Pane vedoucí, s _____ (kolik - dny) dovolené mohu počítat v létě?
28. Mluvilo se tam o _____ (mnoho - vážné problémy).
29. Na tomto místě už došlo k _____ (řada - vážné dopravní nehody).
30. Netýkalo se to _____ (tolik - lidé), _____ (kolik) byste si mysleli.

7.b.2 Write the following sentences in Czech.

1. He met there with a bunch of friends.

2. Many people think that he is a very nice man.

3. I spoke to several experts about the problems of Eastern Europe.

4. I don't have much time today. I have a lot of work to do.

5. It didn't concern many friends of ours.

6. After many years he returned home again.

7. He mentioned several natural wonders.

8. We saw lots of interesting places there.

9. How many people have you told about it?

10. She was stationed in many countries overseas.

11. I didn't expect to meet with so many foreign newspaper reporters there.

12. You can talk about it only with a couple of people.

13. He speaks several languages.

14. The car will be ready within a few minutes.

15. There are so many things you should know about the country which you will work in.

16. In the summer Washington is full of tourists from many parts of the U.S.

17. He served in Africa several years ago.

18. Since he had little gas he had to stop at a gas station.

19. She didn't have enough time for her hobbies.

20. With a little bit of luck you'll be able to get there in time.

21. Till what time are you going to stay there?

22. His friend was one of the few people whom he could depend on.

23. We haven't met with many cases like that.

24. During several weeks he learned Czech quite well.

25. We don't have enough wine for the party. Could you bring several bottles too?

Activity 8: ADDITIONAL WORK WITH UNRESTRICTED CZECH

- 8.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. Lidé _____ (scházet se) v Československu _____ (Spojené státy), ale velmi často v daleko _____ (menší skupinky).
2. Řekl bych, že _____ (takový základní nápoj) je černá káva.
3. V případě, že návštěva trvá trošičku _____ (dlouho) než obvykle, tak hospodynka zpravidla připraví _____ (nějaké drobné občerstvení).
4. Já jsem viděla, že mladí lidé _____ (sedět) v _____ (kavárny) a _____ (povídат si).
5. Zejména během _____ (den) se lidé často scházejí v _____ (denní vinárny).
6. Dospělejší lidé si tam povídají při _____ (sklenička) vína nebo při _____ (nějaký jiný nápoj).
7. Večer si lidé zajdou do _____ (nějaká kavárna) či _____ (restaurace) po _____ (filmový) nebo _____ (divadelní představení).
8. Povídají si o svých _____ (dojmy) a _____ (zážitky) ze shlédnutého představení.
9. Tyto oslavy _____ (odehrávat se) doma, jenom když je vlastně pořadatel _____ (majitel) domu a má dostatek _____ (místo).
10. O _____ (tyto velké svátky) se lidé často scházejí, ale myslím, že se to omezuje na užší rodinný kruh nebo na okruh _____ (nejbližší přátelé).
11. O _____ (vánoce) je to krocan, samozřejmě nadívaný krocan, a nebo typické pochoutky jako pečená husa s _____ (knedlik) a _____ (zelí).
12. To záleží na _____ (zvyklosti) rodiny.

Dvacátá třetí lekce

8.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *Větší večírky se konají* _____ .
2. *A co jedí a piji* _____ ?
3. *Černou kávou prostě můžete uhostit* _____ .
4. *A jdou také někdy přátelé společně* _____ ?
5. *Mladí lidé se omezí především na* _____ .
6. *Kdy si tam také dají bud'* _____ .
7. *A jak je to s takovými* _____ ?
8. *To se slaví doma nebo* _____ ?
9. *Ty se odehrávají v restauracích, kde* _____ .
10. *V režii restaurace se tam potom* _____ .
11. *Prostě je to bez starosti, i když* _____ .
12. *Toto všechno má potom* _____ .

8.c Answer the following questions in Czech.

1. Compare the way the Czechs get together and the way Americans get together.

2. Does it appear that the consumption of alcoholic beverages is relatively high in Czechoslovakia?

3. Are Czech parties like those in the U.S.?

4. What is the Czech custom regarding eating out?

5. To what extent do Americans go out after cultural events like concerts, theater performances, films etc.?

6. How would you explain the term "cocktail party" to a Czech?

7. Whom do you expect to meet at a typical American party?

8. Describe the difference between American parties and parties in countries you have served in.

9. Explain the term "dip" for a Czech.

10. Whom do you invite to a party that you give as an FSO and what do you expect from it?

Activity 9: SPEAKING ACTIVITY

- a. Prepare a list of foods and drinks you would order for a party of 25 people and discuss arrangements with a local employee. Make arrangements for waiters and a cook.
- b. What places of interest would you recommend to a foreigner in the U.S.?
-

Activity 10: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 10.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. dovolení	východní
2. lépe	tma
3. nejvíce	nudnější
4. stálý	domácí
5. světlo	veřejné
6. tajně	hůře
7. vojenský	civilní
8. zahraniční	dočasný
9. zajímavější	nejméně
10. západní	odmítnutí

- 10.b Fill in the blanks with the appropriate word in parentheses.

1. *Když jsem byl nemocen, měřil jsem si _____ (teplo, teplotu, horečku) třikrát denně.*
2. *Staré stroje mají velkou spotřebu _____ (elektrické, elektrotechnické, elektrárenské) energie.*
3. *Ve _____ (federačním, federálním, federativním) shromáždění jsou zastoupeni Češi i Slováci.*
4. *Podle vašeho _____ (plánování, plánu, plánku) jsem tu ulici snadno našel.*
5. *Mléko je v tom _____ (skleněném, skelném, sklářském) džbánečku.*
6. *Ty koláčky jsem pekla sama. _____ (odložte si, položte si, poslužte si), prosím.*
7. *Ještě nikdy jsem nebyl u Niagarských ____ (vodovodů, vodopádů, vodojemů).*
8. *To by bylo všechno. Doufám, že jsem na nic _____ (nevzpomněl, nepřipomněl, nezapomněl).*
9. *Měl jsem jen dvě malá _____ (záruční, příruční, náruční) zavazadla.*
10. *Zítra očekáváme ze severu frontální _____ (kazy, závady, poruchy).*

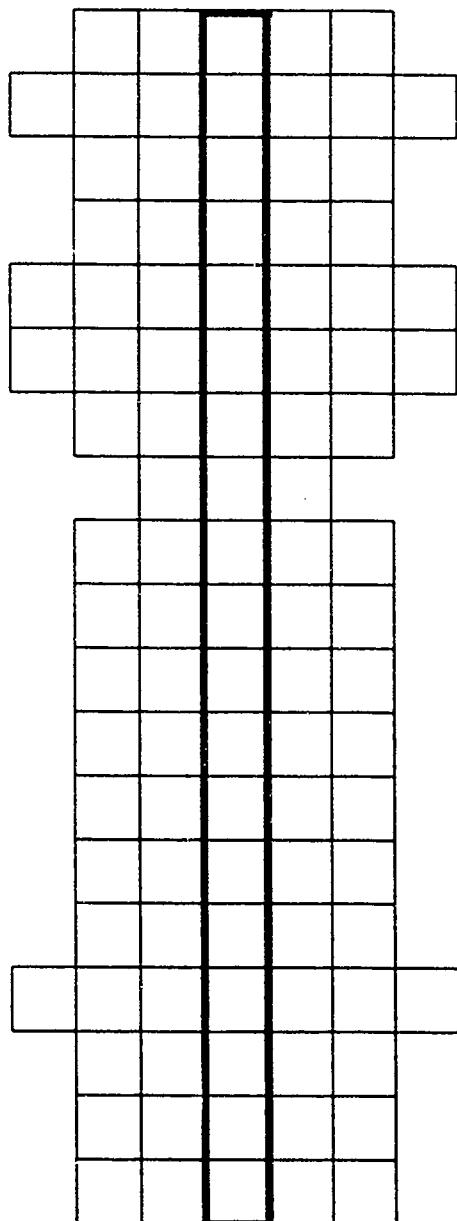
11. *Při bombardování Drážďan bylo mnoho lidí _____ (rozbito, zabito, zničeno).*
12. *Dal bych si _____ (sklenici, džbáneček, šálek) kávy.*
13. *Jak dlouho _____ (koná se, děje se, trvá) let z Prahy do Paříže?*
14. *V obchodech s _____ (potravinami, stravováním, jídlem) je vždy plno lidí.*
15. *Vy jste _____ (jednotný, jednotlivý, jediný) člověk, který mi může poradit.*
16. *Ta součástka měla výrobní _____ (nehodu, kaz, omyl).*
17. *Zajistíme vám _____ (vývoz, odvoz, dovoz) zboží, které u nás nakoupíte.*
18. *Myslete si, že se _____ (vyplatí, zaplatí, doplatí) takové věci kupovat?*
19. *Moje _____ (pojistka, pojištění, pojišt'ovna) vám tu škodu uhradí.*
20. *Kde se koná _____ (výstaviště, vystavení, výstava) obrazů toho malíře?*

10.c A crossword puzzle

This one will be more difficult. You will have to find Czech equivalents for the Czech words on the right.

The middle column forms a phrase.

- *bude čekat*
- *ze železa*
- *prodejna*
- *chyby*
- *především*
- *pár*
- *podnik*
- *vada*
- *export*
- *věděli*
- *díly*
- *čubrovský*
- *výraz*
- *továrna*
- *na levé straně*
- *cesta*
- *návštěvníci*
- *hezký*
- *žádá*

VOCABULARY LIST

<i>atraktivní</i>	- attractive
<i>bombardování n.</i>	- bombing
<i>cestopis m.</i>	- travelogue
<i>cukřenka f.</i>	- sugar bowl
<i>dětský</i>	- children (adj.)
<i>diapozitiv m.</i>	- slide
<i>dodnes</i>	- till the present day
<i>dovolení n.</i>	- permission
<i>dovolit si (III - perf.)</i>	- to afford
<i>džbánek m.</i>	- little jug
<i>fantastický</i>	- fantastic
<i>filmový</i>	- film (adj.)
<i>hrůza f.</i>	- horror
<i>hvězda f.</i>	- star
<i>indiánský</i>	- Indian (adj.)
<i>kaňon m.</i>	- canyon
<i>klidně</i>	- freely
<i>koláček m.</i>	- cookie
<i>kouření n.</i>	- smoking
<i>krása f.</i>	- beauty
<i>letecký</i>	- air (adj.)
<i>mléko n.</i>	- milk
<i>moře n.</i>	- sea, ocean
<i>mrakodrap m.</i>	- skyscraper
<i>mrtvý</i>	- dead
<i>nabídnout (II - perf.)</i>	- to offer
<i>nádhera f.</i>	- splendor
<i>nakreslit (III - perf.)</i>	- to draw
<i>navštívit (III - perf.)</i>	- to visit
<i>nezapomenutelný</i>	- unforgettable
<i>obliba f.</i>	- liking, favor
<i>odložit si (III - perf.)</i>	- to take off, to put off
<i>odmítnout (II - perf.)</i>	- to refuse
<i>plánek m.</i>	- plan, sketch (map)
<i>pobřeží n.</i>	- coast
<i>poklonit se (III - perf.)</i>	- to bow, to pay tribute
<i>posloužit si (III - perf.)</i>	- to help oneself
<i>potkat (I - perf.)</i>	- to meet, to see
<i>poušť f.</i>	- desert
<i>považovat (II - imp.)</i>	- to consider
<i>povědět (III - perf.)</i>	- to say
<i>povídат (I - imp.)</i>	- to talk, to narrate
<i>přepychový</i>	- luxurious
<i>přestupní</i>	- transfer (adj.)
<i>připomínka f.</i>	- reminder
<i>přírodní</i>	- natural
<i>původ m.</i>	- origin, background
<i>samotný</i>	- alone
<i>sen m.</i>	- dream
<i>sídlo n.</i>	- seat, site, residence
<i>smrt f.</i>	- death
<i>snímek m.</i>	- snapshot

Dvacátá třetí lekce

<i>socha</i> f.	- statue
<i>stálý</i>	- permanent
<i>studio</i> n.	- (movie) studio
<i>svoboda</i> f.	- freedom, liberty
<i>tajně</i>	- secretly
<i>tvarohový</i>	- cottage cheese (adj.)
<i>uchovávat</i> (I - imp.)	- to keep, to preserve
<i>úchvatný</i>	- breathtaking
<i>údolí</i> n.	- valley
<i>upéci</i> (II - perf.)	- to bake, (to make)
<i>vodopád</i> m.	- waterfall
<i>zábavní</i>	- amusement (adj.)
<i>zabloudit</i> (III - perf.)	- to get lost
<i>zakouřit si</i> (III - perf.)	- to smoke, to have a smoke
<i>zaletět si</i> (III - perf.)	- to fly
<i>založit</i> (III - perf.)	- to found
<i>zeměpis</i> m.	- geography
<i>zeměpisný</i>	- geographic
<i>zmínit se</i> (III - perf.)	- to mention
<i>ztrávit</i> (III - perf.)	- to spend (time)
<i>zvyklý</i>	- used to

oo

SUPPLEMENT I

GREETINGS:

*Dobré ráno.
Dobrý den.
Dobré odpoledne.
Dobrý večer.
Dobrou noc.
Nashledanou.
Ahoj
Nazdar.*

*Jak se máte?
Jak se vám daří?
Co pořád děláte?
Už jsem vás dlouho neviděl.*

INTRODUCTIONS:

*Dovolte, abych se představil.
Dovolte, abych vás představil panu ...
Dovolte, abych vám představil pana ...
Seznamte se, prosím. To je slečna ..., pan ...
Mohl byste mě představit paní ...?
Těší mě.
Velmi mě těší.
Jsem rád, že vás poznávám.
Potěšení je na mé straně.*

EXCUSES:

*Promiňte, že vás ruším.
Promiňte, ale musím už odejít.
Promiňte, prosím, ale ...
Okamžik, prosím.
Je mi líto, pane, ale ...
Milí mě, že ...
Je mi líto, že vám nemohu pomoci.
Dovolte, abych se omluvil za pozdní příchod.
Omluvte mě, prosím, ale ...
Dovolte, abych omluvil ...
Musím se vám omluvit za ...*

CONGRATULATIONS:

*Blahopřeji vám k vašim narozeninám.
Přijměte mé blahopřání k ...
Přeji vám vše nejlepší k ...
Všechno nejlepší k ...
Dovolte, abych vám poblahopřál k ...*

CONDOLENCES:

*Přijměte mou upřímnou soustrast k úmrtí ...
Dovolte mi, abych vám vyjádřil upřímnou soustrast
k úmrtí ...*

TOASTS:

*Na zdraví.
Na zdraví pana, (paní) ...
Připijme si na zdraví pana ...
Dovolte mi, abych připil na váš ...*

MISCELLANEA:

*Mohu vám nabídnout ...?
Poslužte si, prosím.
Vezměte si.
Co vám mohu nabídnout?
Dáte si ještě ...?
Odložte si (u nás).
Pojd'te dál.
Posad'te se, prosím.
Smí se u vás kouřit?
Jen si klidně zakuřte.
Ještě skleničku vína?*

SUPPLEMENT II

Letters of invitation and refusing invitation

Vážený pane doktore!

Dovoluji si pozvat Vás a Vaši manželku na přátelský večírek, který pořádáme u příležitosti mých narozenin a kterého se zúčastní asi třicet lidí z okruhu mých nejbližších přátel.

Večírek bude neformální a jeho začátek je v sedm hodin večer dne 1. března a koná se v našem domě na Vinohradech, Štítného 18.

Já i manželka se na Vaši přítomnost velmi těšíme a doufáme, že Vám termín večírku vyhovuje.

S pozdravem

Vážený pane profesore!

Pozvání na večírek, který pořádáte příští sobotu, mně i mou manželku velmi potěšilo. Je mi velmi líto, že se jej nebudeme moci zúčastnit, protože v té době služebně odjíždím do Francie.

Ještě jednou se Vám omlouvám a doufám, že brzy budeme mít příležitost se opět setkat.

Váš

Lekce 24 **Návštěva zámku
Lékařská pohotovost**

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to follow the guide when visiting a castle or similar places of interest.
2. To be able to call Medical Emergency and ask the doctor to see the sick person.

GRAMMAR GOALS:

1. Irregular declension of the **dítě - kníže** type.
2. Dual declension **oči - ruce** etc.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

1. *Kdy byla ta paní v Československu?*
 2. *Co doporučuje řada lidí tazateli?*
 3. *Do kterého století se stavěly hrady?*
 4. *Na jakých místech obyčejně stály?*
 5. *Kdy se začaly stavět zámky?*
 6. *Jaké byly zámky a čím byly obklopeny?*
 7. *Podle jakých vzorů se budovaly zahrady při zámcích?*
 8. *Do jaké kategorie patří hrad Karlštejn?*
 9. *Jak daleko je tento hrad od Prahy?*
 10. *Který hrad má krásný park?*
 11. *Které další dva hrady jsou ve velmi dobrém stavu?*
 12. *Které hrady jsou dnes už jenom zříceniny?*
 13. *Které zámky doporučuje ta paní tazateli a proč?*
 14. *Co je dnes ve většině zámků?*
 15. *Kdy jsou zámky přístupny pro veřejnost?*
 16. *Co vysvětlují průvodci návštěvníkům zámků?*
 17. *K jakým účelům dnes slouží celá řada zámků?*
 18. *Kdo má na starosti údržbu těchto budov?*
 19. *Pod čí správou jsou zámky, které mají zvláštní historickou hodnotu?*
 20. *Jaký je stav budov, které jsou pod správou Památkové péče?*
 21. *V jakém stavu jsou mnohé méně známé a méně důležité zámky?*
-

Activity 2: TASK CONSIDERATION

You and your family are planning to visit Lednice Castle during the coming weekend and before you go there you are trying to get some basic information about its history in a guidebook. You have found the following:

Lednice je velmi staré sídlo a první zmínky o něm se datují k roku 1222. Po několika prvních majitelích se vlastníkem celého panství stal rod Liechtensteinů. Na místě dnešního zámku stála ve středověku pevnost a gotický kostel. Už koncem 17. století tam byl postaven barokní zámek, který byl později několikrát přestavěn a rozšířen. Poslední úpravu zámku projektoval vídeňský architekt Jiří Wingmüller na základě studia gotických památek ve Skotsku a tato přestavba končí po smrti knížete Aloise z Liechtensteina v roce 1858.

Even in this brief description there are a lot of words not frequently used in common speech and, since you can expect that the guide in the castle will go into more detail, elicit from your teacher further useful words and constructions you might come across and need in situations like that.

Activity 3: NARRATIVE

The Brown family visits Lednice Castle and this is what the guide tells them about it.

Lednice je více než 700 let staré sídlo a první zmínky o něm se datují k roku 1222 v listině olomouckého biskupa. Za krále Václava I. patřilo toto sídlo zemanu Sigridu Sirotkovi a o necelých třicet let později se vlastníkem panství stal rod Liechtensteinů, který až na několik let v 16. století vlastnil celé panství až do konce druhé světové války v roce 1945. Liechtensteinové byli bojovný rod rakouského původu, který válečnými službami, diplomatickou obratností, pobělohorskými konfiskacemi a cílevědomou hospodářskou politikou dosáhl takového postavení ve feudální Evropě, že v roce 1719 bylo zřízeno suverénní Knížectví liechtensteinské. Dějiny tohoto zámku tedy vyjímečně nejsou dějinami střídání různých majitelů, jak tomu na evropských zámcích a hradech často bývalo. Naopak, po celou dobu je zde možno vidět snahu o zvelebení tohoto sídla a jeho širokého okoli.

Na místě dnešního zámku stála ve středověku pevnost a kostel. Také existuje zpráva, že toto místo bylo v roce 1426 dobyto husity. V 17. století zde vznikly tři velké rybníky a veliká zahrada. Ke konci 17. století byl postaven barokní zámek s jízdárnou a jak zámek tak i zahrady byly upraveny podle barokního stylu. V té době a později šlechta pořádala v okolí zámku hony, po kterých se knížata a hrabata scházela v loveckém zámečku a věnovala se dalším zábavám v rytířském sále, jízdárně a saloncích zámku. Ve stejných

prostorách pak bylo zřízeno zajímavé muzeum myslivosti, ale to až v současné době. V něm uvidíte rozsáhlou sbírku zbraní a loveckých trofejí. Asi o sto let později byl zámek znovu přestavěn, tentokrát v klasicistickém stylu a místo zbořeného gotického kostela byla k zámku přistavěna kaple sv. Jakuba. Koncem století byl zámek přebudován a rozšířen a z té doby se také zachovala zajímavá stavba minaretu, zcela netypická pro Moravu. Počátkem 19. století byl klasicistický park přeměněn v romantický a i v empiovém slohu vznikla také řada dalších budov. Poslední etapu stavebních úprav zámku Lednice představuje stavba proslulého skleníku, postaveného podle návrhu Angličana Daviena v letech 1843 - 1845. V zámeckém skleníku se pěstovaly vzácné cizokrajné tropické a subtropické rostliny. Ve své době byl tento skleník technickým zázrakem na území Rakouska. Tento fakt a také skvělá úprava zahrad a parku vedly po válce ministerstvo školství ke zřízení zahradnické fakulty Vysoké školy zemědělské právě na tomto místě.

V třicátých letech 19. století, kdy definitivně zaniká feudální řád, vysoká šlechta nostalgicky vzpomíná na ztracenou rytířskou minulost a potomci starých feudálních rodin přestavují svá sídla ve slohu romantické gotiky. Proto také následuje i přestavba našeho zámku podle vídeňského architekta Jiřího Wingmüllera, který projektoval všechny úpravy na základě studia gotických památek přímo ve Skotsku. Jeho dílo patří k nejlepším dílům vrcholného gotického romantismu na území Českých zemí. Přestavba zámku končí po smrti knížete Aloise z Liechtensteinů (1858) a proto už jízdárna a další objekty zámku přestavěny nebyly.

Dodnes se v různých částech zámku zachovaly pozoruhodné truhlářské a zejména vynikající řezbářské práce, jako např. vzácné točité schodiště, kterým se vchází do zámecké knihovny. Většina sálů je vybavena překrásnými mramorovými krby, u kterých tehdejší panstvo trávilo svůj volný čas v zimě. Z četných teras a balkónů byl pěkný pohled na rozsáhlý park ve tvaru osmicepí hvězdy a jezero s patnácti ostrovy.

V roce 1948 převzala do své správy celý majetek dřívějších pánů Národní kulturní komise, která pečeje nejenom o údržbu zámku a přilehlých parků, ale také o doplnění vnitřního vybavení zámku a jeho okolí.

3.a Work with the Narrative

3.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

- 1. Jak staré je sídlo Lednice?**
- 2. Ke kterému roku se datují první zmínky o ní?**
- 3. Komu patřilo toto sídlo za Václava I.?**

4. *Který rod se stal po něm vlastníkem sídla?*
5. *Dokdy tento rod vlastnil Lednici?*
6. *Jakého původu byl tento rod?*
7. *Čím dosáhl tento rod svého významného postavení v Evropě?*
8. *Kdy bylo zřízeno Knížectví liechtensteinské?*
9. *Jakou snahu je možno vidět u majitelů zámku?*
10. *Co stálo na místě dnešního zámku ve středověku?*
11. *Ve kterém roce bylo toto sídlo dobyто husity?*
12. *Kdy tam vznikly veliké rybníky a zahrada?*
13. *Co tam bylo postaveno ke konci 17. století?*
14. *Podle jakého stylu byl v té době upraven zámek a zahrady?*
15. *Co pořádala šlechta v okolí zámku?*
16. *Kde se potom scházela knížata a hrabata?*
17. *Kde a kdy bylo zřízeno muzeum myslivosti?*
18. *Co můžete vidět v muzeu myslivosti?*
19. *O kolik let později a v jakém stylu byl zámek znova přestavěn?*
20. *Co bylo postaveno místo zbořeného gotického kostela?*
21. *Která zajímavá stavba se zachovala z konce 18. století?*
22. *Kdy byl klasicistický park přestavěn v romantický?*
23. *V jakém slohu vznikla řada budov v té době?*
24. *Která stavba byla postavena podle návrhu Angličana Daviena a ve kterých letech?*
25. *Co se pěstovalo v zámeckém skleníku?*
26. *Proč byla zřízena zahradnická fakulta Vysoké školy zemědělské v Lednici?*
27. *Kdy definitivně začal zanikat feudální řád?*
28. *V jakém slohu přestavovala v té době šlechta svá sídla a proč?*
29. *Kdo projektoval další přestavbu zámku?*

30. *Na základě čeho tuto přestavbu projektoval?*
31. *K jakým dílům patří jeho přestavba?*
32. *Kdy skončila přestavba zámku?*
33. *Jaké pozoruhodné práce se zachovaly na zámku?*
34. *Čím je vybavena většina sálů?*
35. *Na co je pěkný pohled ze zámeckých teras a balkónů?*
36. *Kdo převzal do své správy celý majetek dřívějších pánů?*

3.a.2 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Lednice je více než 700 let staré ____ o a první ____ y o něm se datují k roku 1222 v ____ é olomouckého biskupa. Za krále Václava I. patřilo toto sídlo ____ u Sigridu Sirotkovi a o necelých třicet let později se vlastníkem ____ i stal rod Liechtensteinů, který až na několik let v 16. století vlastnil celé ____ i až do konce druhé světové války v roce 1945. Liechtensteinové byli ____ y rod rakouského původu, který ____ ymi službami, diplomatickou ____ i, pobělohorskými konfiskacemi a ____ ou hospodářskou politikou dosáhl takového postavení ve feudální Evropě, že v roce 1719 bylo zřízeno suverénní ____ i liechtensteinské. ____ y tohoto zámku tedy vyjimečně nejsou dějinami ____ i různých majitelů, jak tomu na evropských zámcích a hradech často bývalo. Naopak, po celou dobu je zde možno vidět snahu o zvelebení tohoto sídla a jeho širokého okolí.

Na místě dnešního zámku stála ve ____ u pevnost a kostel. Také existuje zpráva, že toto místo bylo v roce 1426 dobyto ____ y. V 17. století zde vznikly tři velké rybníky a veliká zahrada. Ke konci 17. století byl postaven: barokní zámek s ____ ou a jak zámek tak i zahrady byly upraveny podle barokního stylu. V té době a později šlechta ____ a v okolí zámku hony, po kterých se ____ ata a ____ ata scházela v loveckém zámečku a věnovala se dalším zábavám v ____ ém sále, jízdárně a saloncích zámku. Ve stejných prostorách pak bylo zřízeno zajímavé muzeum myslivosti, ale to až v současné době. V něm uvidíte rozsáhlou ____ u zbraní a loveckých ____ i. Asi o sto let později byl zámek znova přestavěn, tentokrát v klasicistickém stylu a místo zbořeného ____ ého kostela byla k zámku přistavěna kaple sv. Jakuba. Koncem století byl zámek přebudován a rozšířen a z té doby se také zachovala zajímavá stavba ____ u, zcela netypická pro Moravu. Počátkem 19. století byl klasicistický park přeměněn v romantický a i v empírovém slohu vznikla také řada dalších budov. Poslední etapu stavebních úprav zámku Lednice představuje stavba ____ ého ____ u, postaveného podle návrhu Angličana Daviena v letech 1843 - 1845. V zámeckém ____ u se pěstovaly vzácné ____ é tropické a subtropické rostliny. Ve

své době byl tento skleník technickým _____em na území Rakouska. Tento fakt a také skvělá úprava zahrad a parku vedly po válce ministerstvo školství ke zřízení _____é fakulty Vysoké školy zemědělské právě na tomto místě.

V třicátých letech 19. století, kdy definitivně zaniká _____í řád, vysoká _____a nostalgicky vzpomíná na ztracenou _____ou minulost a potomci starých feudálních rodin _____í svá sídla ve _____u romantické gotiky. Proto také _____e i přestavba našeho zámku podle vídeňského architekta Jiřího Wingmüllera, který projektoval všechny úpravy na základě studia gotických památek přímo ve Skotsku. Jeho dílo patří k nejlepším dílům vrcholného gotického romantismu na území Českých zemí. _____a zámku končí po smrti knížete Aloise z Liechtensteinů (1858) a proto už _____a další objekty zámku přestavěny nebyly.

Dodnes se v různých částech zámku _____y pozoruhodné _____é a zejména vynikající _____é práce, jako např. vzácné _____é _____é, kterým se vchází do zámecké knihovny. Většina sálů je vybavena _____ými mramorovými _____y, u kterých tehdejší _____o trávilo svůj volný čas v zimě. Z četných teras a balkónů byl pěkný pohled na _____ý park ve tvaru osmicepě hvězdy a jezero s patnácti _____y.

V roce 1948 převzala do své správy celý majetek _____ich pánů Národní kulturní komise, která pečeje nejenom o _____u zámku a _____ých parků, ale také o doplnění vnitřního _____í zámku a jeho okolí.

3.a.3 Following the same procedure as in 3.b.1, try to fill in the missing endings.

Lednice_ je více než 700 let star_ sídl_ a prvn_ zmink_ o něm se datuj_ k rok_ 1222 v listin_ olomouck_ biskup_. Za král_ Václav_ I. patřil_ toto sídl_ zeman_ Sigrid_ Sirotk_ a o necel_ třicet let později se vlastník_ panstv_ stal rod Liechtenstein_, kter_ až na několik let v 16. stolet_ vlastnil cel_ panstv_ až do konc_ druh_ světov_ válk_ v rok_ 1945. Liechtenstein_ byli bojovn_ rod rakousk_ původ_, kter_ válečn_ služb_ , diplomatick_ obratnost_, pobělohorsk_ konfiskac_ a cílevědom_ hospodářsk_ politik_ dosáhl takov_ postaven_ ve feudáln_ Evrop_, že v rok_ 1719 bylo zřízen_ suverénn_ Knížectv_ liechtensteinsk_. Dějin_ tohoto zámk_ tedy vyjímečně nejsou dějin_ střídán_ různ_ majitel_, jak tomu na evropsk_ zámc_ a hrad_ často býval_. Naopak, po cel_ dob_ je zde možno vidět snah_ o zveleben_ tohoto sídl_ a jeho širok_ okol_.

Na míst_ dnešn_ zámk_ stál_ ve středověk_ pevnost a kostel. Také existuj_ zpráv_, že toto míst_ byl_ v rok_ 1426 dobyt_ husit_. V 17. stolet_ zde vznikl_ tři velké rybníky a velik_ zahrad_. Ke konc_ 17. stolet_ byl postaven barokn_ zámek s jízdárn_ a jak zámek tak i zahrad_ byl_ upraven_ podle barokn_ styl_. V t_ dob_ a později šlecht_ pořádal_ v okol_ zámk_ hon_, po kter_ se kníž_ a hrab_ scházel_ v loveck_ zámečk_ a věnoval_ se dalš_ zábav_ v rytířsk_ sál_, jízdárn_ a salonc_ zámk_. Ve stejn_ prostor_ pak bylo zřízen_ zajímav_ muzeum myslivost_, ale to až v současn_ dob_. V něm uvid_ rozsáhl_ sbírk_ zbran_ a loveck_ trofej_. Asi o sto let později byl zámek znova přestavěn, tentokrát v klasicistick_ styl_ a místo zbořen_ gotick_ kostel_ byl_ k zámk_ přistavěn kapl_ sv. Jakub_.

Konc_ stolet_ byl zámek přebudován a rozšířen a z t_ dob_ se také zachoval_ zajímav_ stavb_ minaret_ , zcela netypick_ pro Morav_. Počátk_ 19. stolet_ byl klasicistick_ park přeměněn v romantick_ a i v empirov_ sloh_ vznikl_ také řad_ dalš_ budov. Posledn_ etap_ stavebn_ úprav zámku_ Lednic_ představuj_ stavb_ proslul_ skleník_ , postaven_ podle návrh_ Angličan_ Davien_ v let_ 1843 - 1845. V zámeck_ skleník_ se pěstoval_ vzácn_ cizokrajn_ tropick_ a subtropick_ rostlin_. Ve sv_ dob_ byl tento skleník technick_ zázrak_ na územ_ Rakousk_. Tento fakt a také skvél_ úprav_ zahrad a park_ vedl_ po válce_ ministerstv_ školstv_ ke zřízen_ zahradnick_ fakult_ Vysok_ škol_ zemědělsk_ právě na tomto míst_.

V třicát_ let_ 19. stolet_ , kdy definitivně zanik_ feudáln_ řád, vysok_ šlecht_ nostalgicky vzpomín_ na ztracen_ rytířsk_ minulost a potomc_ star_ feudáln_ rodin přestavuj_ sv_ sídl_ ve sloh_ romantick_ gotik_. Proto také následuj_ i přestavb_ naš_ zámku_ podle vídeňsk_ architekt_ Jiří_ Wingmüller_ , kter_ projektoval všechn_ úprav_ na základ_ studi_ gotick_ památek přímo ve Skotsk_. Jeho díl_ patří k nejlepš_ díl_ vrcholn_ gotick_ romantism_ na území Česk_ zem_. Přestavb_ zámku_ konč_ po smrt_ kníž_ Alois_ z Liechtenstein_ (1858) a proto už jízdárн_ a dalš_ objekt_ zámku_ přestavěn_ nebyl_.

Dodnes se v různ_ část_ zámku_ zachoval_ pozoruhodn_ truhlářsk_ a zejména vynikajíc_ řezbářsk_ práci_ jako např. vzácn_ točit_ schodišt_ , kter_ se vcház_ do zámeck_ knihovn_. Většin_ sál_ je vybaven_ překrásn_ mramorov_ krb_ , u kter_ tehdejší_ panstv_ trávil_ svůj voln_ čas v zim_. Z četn_ teras a balkón_ byl pěkn_ pohled na rozsáhl_ park ve tvar_ osmícíp_ hvězd_ a jezer_ s patnáct_ ostrov_ .

V roce_ 1948 převzal_ do sv_ správ_ cel_ majetek dřívějš_ pán_ Národn_ kulturn_ komis_ , kter_ pečuj_ nejenom o údržbu_ zámku_ a přilehl_ park_ , ale také o doplněn_ vnitřn_ vybaven_ zámku_ a jeho okol_ .

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences, using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B
<i>Na tom zámku žil (-la, -ly) To sídlo bylo majetkem Všechno tehdy patřilo Lidé neměli rádi Vyprávěli nám o Panství bylo vybudováno</i>	<i>kniže (m. !) hrabě (m. !) páže dítě děvče</i>
<i>Líbilo (-la) se mi to (ta) Měli tam několik Dávali to jen Pěstovali pěkné (pěkná) Mluvili často a svém (svých) Měli problémy se svým (svými)</i>	<i>mládě (animal young) zvíře (animal) kotě (kitten) hřibě (foal) štěně (puppy) kuře (chicken) tele (calf) sele (piglet) prase (pig)</i> <i>etc.</i>

4.b GRAMMAR NOTES

4.b.1 Irregular declension

A small group of neuter and a couple of masculine nouns follow a special declension pattern. Their stem is augmented by **-et-** in the singular and **-at-** in the plural.

a. Most of these nouns denote young animals (cubs) and are neuter, e.g.:

<i>zvíře</i>	(animal)
<i>mládě</i>	(animal young)
<i>kotě</i>	(kitten)
<i>štěně</i>	(puppy)
<i>kuře</i>	(chicken, chick)

<i>hříbě</i>	(foal)
<i>tele</i>	(calf)
<i>sele</i>	(piglet)
<i>medvídě</i>	(bear cub) etc.

but also:	<i>děvče</i>	(girl)
	<i>koště</i>	(broom)
	<i>prase</i>	(pig)

Their declension is as follows:

nom.	<i>zvíře</i>	<i>zvířata</i>
gen.	<i>zvířete</i>	<i>zvířat</i>
dat.	<i>zvířeti</i>	<i>zvířatům</i>
acc.	<i>zvíře</i>	<i>zvířata</i>
voc.	<i>zvíře</i>	<i>zvířata</i>
loc.	<i>zvířeti</i>	<i>zvířatech</i>
instr.	<i>zvířetem</i>	<i>zvířaty</i>

As you can see, in plural these nouns follow the hard neuter pattern **město**, and the only thing irregular about the plural is the addition of **-at-**.

b. Some masculine and neuter nouns denoting feudal titles, e.g., *hrabě* m. (count), *kniže* m. (prince) and *páže* n. (page), are of the same declension.

Originally they were neuter in form too, and they preserved neuter verb and adjective agreement in the plural, e.g.:

Slovanská knížata podporovala Boleslava I.
Slavonic princes supported Boleslav I.

Předsedou vlády v té době byl rakouský kníže Metternich.
In that time Austrian Prince Metternich was prime minister.

c. The noun **dítě** follows the same pattern only in the singular. It has a special set of endings for plural and the adjectives which go with it are feminine in the nominative and accusative.

nom. pl.	<i>malé</i>	<i>děti</i>
gen. pl.	<i>malých</i>	<i>dětí</i>
dat. pl.	<i>malým</i>	<i>dětem</i>
acc. pl.	<i>malé</i>	<i>děti</i>
voc. pl.	<i>malé</i>	<i>děti</i>
loc. pl.	<i>malých</i>	<i>dětech</i>
instr. pl.	<i>malými</i>	<i>dětmi</i>

d. All of these nouns (except for the masculine ones) can form diminutives by taking the suffix **-átko**, e.g.:

<i>děvče</i>	<i>děvčátko</i>
<i>kuře</i>	<i>kuřátko</i>
<i>štěně</i>	<i>štěňátko</i>
<i>kotě</i>	<i>kot'átko</i>
<i>dítě</i>	<i>dět'átko</i> etc.

These newly formed nouns are declined regularly (pattern **město**), having practically the same meaning as those mentioned above.

4.c Tryout

4.c.1 Fill in the correct forms of the nouns in parentheses.

1. *Na statku měli několik* _____ (*tele*) a _____ (*hřibě*).
2. *Alenko, co bys raději chtěla?* _____ (*Kotě*) nebo _____ (*štěně*)?
3. *Jaké jméno bys chtěla dát svému novému* _____ (*kotě*)?
4. *V Evropě se ještě dodnes můžete setkat s* _____ (*kníže*) a _____ (*hrabě*).
5. *Po smrti* _____ (*kníže*) *Aloise z Liechtensteinu byly opravy zámku ukončeny.*
6. *Národní kulturní komise převzala po válce sídlo* _____ (*kníže*) *Liechtensteinských.*
7. *Román* _____ (*Hrabě*) *Monte Christo* se líbil mnoha generacím čtenářů.
8. *Říká se, že nejpěknější* _____ (*děvče*) *jsou na Moravě.*
9. *Už jste viděla tuto fotografiu mého* _____ (*dítě*)?
10. *K obědu bych si dnes nejraději dal* _____ (*kuře*) s hranolky.
11. *Nevím nic o* _____ (*kníže*) a _____ (*hrabě*) *Kinských.*
12. *Náš syn si velmi rád hraje se svým* _____ (*štěně*).
13. *Proč ve vašem družstvu nepěstujete* _____ (*sele*) a _____ (*prase*)? *Máte pro to dobré podmínky.*
14. *Pan Černík dobře rozumí koním a* _____ (*hřibě*).
15. *V příštím roce chceme začít pěstovat* _____ (*tele*).

Dvacátá čtvrtá lekce

16. *Jak dlohu už chodí s tím _____ (děvče)?*
17. *Toto panství patřilo dříve německým _____ (kniže).*
18. *Pečené _____ (sele) je jednou ze slovenských specialit.*
19. *Vy jste znal toho rakouského _____ (hrabě) osobně?*
20. *V zámecké zahradě pěstovali několik cizokrajných _____ (zvíře), hlavně jejich _____ (mládě).*

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Our daughter likes to play with her two puppies.

2. Children liked to talk a lot about the bear cubs they had seen in the zoo.

3. How old was the prince of Liechtenstein when he died?

4. What is the difference between a prince and a count?

5. Our grandparents raised various animals, e.g., foals, calves, pigs, chickens and many others.

6. She never spoke about her child.

7. What did pages in medieval castles do?

8. In addition to a puppy he also wanted a kitten.

9. What prince did she marry?

10. We still don't have any information about the girl who got lost a week ago.

Activity 5: TASK CONSIDERATION

After getting back to your hotel you find out that your wife not only seems tired after the strenuous sightseeing, but all her symptoms show that this might be the beginning of an illness, so you immediately decide to call medical emergency. What information would you give the doctor or the nurse on duty? Be prepared to give them answers to questions concerning your personal data and try to make the doctor come to see your wife as soon as possible.

Activity 6: SAMPLE DIALOGUE

Brown: **Je tam lékařská pohotovost?**

Sestra: **Ano, tady ÚNZ, pohotovostní služba. Sestra Jánská.**

Brown: **U telefonu Brown. Chtěl bych mluvit s panem doktorem.**

Sestra: **Oba doktoři, kteří mají dnes večer službu, jsou na návštěvách u pacientů. Všechny hovory přebírám já. Jste nemocen vy nebo někdo z rodiny?**

Brown: **Manželka onemocněla. Už odpoledne se necítila dobře a ted' se jí přitížilo. Má dost vysokou teplotu. Bolí ji ...**

Sestra: **Počkejte, počkejte. Všechno pěkně popořádku. Musím si to všechno zapsat. Tak nejdříve jméno a adresu.**

Brown: **Manželka se jmenuje Julia Brownová. Jsme ubytováni v zámeckém hotelu v Lednici, pokoj číslo 215.**

Sestra: **Ano. Váš zaměstnavatel?**

Brown: **Americké velvyslanectví v Praze.**

Sestra: **Tušila jsem, že jste cizinec, i když mluvíte česky velmi dobře. A říkal jste, že má paní teplotu? Jak vysokou?**

Brown: **Před chvílí se měřila a měla 38,9. Potí se a cítí se velmi slabá.**

Sestra: **Jaké má jiné příznaky?**

Brown: **Co to je "příznaky"?**

Sestra: **No, co ji boli?**

Brown: **Bolí ji celé tělo. Pichá ji na prsou a má bolesti v kloubech na rukou i na nohou. Nemůže ani vstát z postele. A říká, že ji hrozně páli oči.**

Sestra: **V krku ji neboli?**

Dvacátá čtvrtá lekce

- Brown: **Ne, to ne, ale naříká si, že ji také bolí hlava. A hodně se potí.**
- Sestra: **To vypadá asi na chřipku. V poslední době je jí všude plno. Hlavně u dětí. To dělá to počasi. Ale nebojte se, nebude to nic vážného. Je to lehké onemocnění. Za pár dní bude vaše manželka zase v pořádku.**
- Brown: **Za jak dlouho, myslíte, že by mohl pan doktor přijet?**
- Sestra: **Dříve než za hodiny to asi nebude. At' si manželka zatím vezme jeden nebo dva aspiriny a zapije to vodou nebo čajem. Vyřídím panu doktorovi všechno, jakmile se vrátí od pacienta.**
- Brown: **Děkuji vám, sestřičko. A řekněte panu doktorovi, že ho vrátný v hotelu zavede do našeho pokoje. Ví, že čekáme lékaře.**

- Brown: IS THIS MEDICAL EMERGENCY?
- Nurse: YES. THIS IS ÚNZ, THE EMERGENCY SERVICE. NURSE JÁNSKÁ.
- Brown: THIS IS JAMES BROWN SPEAKING. I'D LIKE TO TALK TO THE DOCTOR.
- Nurse: BOTH DOCTORS WHO ARE ON DUTY TONIGHT ARE ON VISITS TO PATIENTS. I'M TAKING ALL THE CALLS. ARE YOU SICK OR IS IT SOMEONE IN YOUR FAMILY?
- Brown: MY WIFE IS SICK. SHE DIDN'T FEEL WELL IN THE AFTERNOON AND NOW SHE'S GOTTEN WORSE. SHE HAS A RATHER HIGH TEMPERATURE. SHE HAS PAIN ...
- Nurse: WAIT, WAIT. EVERYTHING IN PROPER ORDER. I HAVE TO WRITE EVERYTHING DOWN. FIRST YOUR NAME AND ADDRESS.
- Brown: MY WIFE'S NAME IS JULIA BROWN. WE ARE STAYING IN THE CASTLE HOTEL IN LEDNICE, IN ROOM NUMBER 215.
- Nurse: O.K. YOUR EMPLOYER?
- Brown: THE AMERICAN EMBASSY IN PRAGUE.
- Nurse: I THOUGHT YOU WERE A FOREIGNER, THOUGH YOU SPEAK CZECH VERY WELL. YOU SAID THAT YOUR WIFE HAS A TEMPERATURE? HOW HIGH?
- Brown: SHE TOOK IT A SHORT WHILE AGO AND IT WAS 38.9. SHE IS SWEATING AND FEELS VERY WEAK.
- Nurse: WHAT OTHER SYMPTOMS DOES SHE HAVE?
- Brown: WHAT'S "SYMPTOMS"?

Nurse: OH. WHAT PAINS DOES SHE HAVE?

Brown: HER WHOLE BODY HURTS. SHE FEELS A SHARP PAIN IN HER CHEST AND HAS PAIN IN HER JOINTS IN THE ARMS AND LEGS. SHE IS NOT EVEN ABLE TO GET OUT OF BED. AND SHE SAYS THAT HER EYES BURN TERRIBLY.

Nurse: DOES SHE HAVE A SORE THROAT?

Brown: NO, SHE DOESN'T. SHE COMPLAINS THAT SHE HAS A HEADACHE. AND SHE IS SWEATING A LOT.

Nurse: IT LOOKS LIKE THE FLU. THERE HAS BEEN A LOT OF IT AROUND RECENTLY. ESPECIALLY WITH CHILDREN. THE WEATHER CAUSES IT. BUT DON'T WORRY, IT WON'T BE ANYTHING SERIOUS. IT'S NOT A SERIOUS ILLNESS. IN A FEW DAYS YOUR WIFE WILL BE O.K. AGAIN.

Brown: HOW LONG WILL IT BE, DO YOU THINK, BEFORE THE DOCTOR COULD COME?

Nurse: IT PROBABLY WON'T BE SOONER THAN IN AN HOUR. IN THE MEANTIME LET YOUR WIFE TAKE AN ASPIRIN OR TWO AND WASH IT DOWN WITH WATER OR TEA. I'LL PASS ALONG EVERYTHING TO THE DOCTOR AS SOON AS HE RETURNS FROM THE VISIT.

Brown: THANK YOU, NURSE. AND TELL THE DOCTOR THAT THE HOTEL PORTER WILL TAKE HIM TO OUR ROOM. HE KNOWS WE ARE EXPECTING A DOCTOR.

6.a **What Did They Say?**

6.a.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the dialogue for the answer.

1. *Koho volá pan Brown?*
2. *Jak se jmenuje sestra, která je u telefonu v ÚNZ?*
3. *S kým chce mluvit pan Brown?*
4. *Kde jsou oba doktoři, kteří mají službu?*
5. *Kdo přebírá všechny hovory?*
6. *Na co se ptala pana Browna sestra?*
7. *Kdo v jejich rodině onemocněl?*
8. *Kdy se jeho manželka necitila dobře a jak je ji ted'?*
9. *Co chtěla sestra vědět nejdříve?*

10. *Kde jsou Brownovi ubytování?*
11. *Kdo je zaměstnavařem pana Browna?*
12. *Kdy se paní Brownová měřila a jakou měla teplotu?*
13. *Jak se jeho manželka cítí?*
14. *Kterému slovu pan Brown nerozuměl?*
15. *Co paní Brownovou bolí?*
16. *Kde ji píchá?*
17. *Proč ani nemůže vstát z postele?*
18. *Na co si paní Brownová naříká?*
19. *Na co vypadá její onemocnění?*
20. *Jak dlouho asi bude trvat, než přijede doktor?*
21. *Co si má manželka zatím vzít?*
22. *Čím to má zapít?*
23. *Kdo zavede doktora do jejich pokoje?*

6.b Work with the Dialogue

6.b.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

- B: Je tam _____ á pohotovost?
- S: Ano, tady ÚNZ, _____ í služba. Sestra Jánská.
- B: U telefonu Brown. Chtěl bych mluvit s panem doktorem.
- S: Oba doktoři, kteří mají dnes večer službu, jsou na _____ ách u _____. Všechny hovory _____ ám já. Jste nemocen vy nebo někdo z rodiny?
- B: Manželka _____ la. Už odpoledne se necítila dobře a teď se ji _____ lo. Má dost vysokou _____ u. Bolí ji ...
- S: Počkejte, počkejte. Všechno pěkně popořádku. Musím si to všechno zapsat. Tak nejdříve jméno a adresu.

- B: Manželka se jmenuje Julia Brownová. Jsme _____ i v zámeckém hotelu v Lednici, pokoj číslo 215.
- S: Ano. Váš zaměstnavatel?
- B: Americké velvyslanectví v Praze.
- S: _____ la jsem, že jste cizinec, i když mluvíte česky velmi dobře. A říkal jste, že má paní _____ u? Jak vysokou?
- B: Před chvílí se měřila a měla 38,9. _____ i se a _____ i se velmi slabá.
- S: Jaké má jiné _____ y?
- B: Co to je "_____ y"?
- S: No, co ji _____?
- B: Bolí ji celé tělo. _____ á ji na _____ ou a má _____ i v _____ ech na rukou i na nohou. Nemůže ani vstát z postele. A říká, že ji hrozně pálí _____.
S: V _____ u ji neboli?
- B: Ne, to ne, ale _____ á si, že ji také bolí hlava. A hodně se _____ i.
- S: To vypadá asi na _____ u. V poslední době je jí všude plno. Hlavně u dětí. To dělá to _____. Ale nebojte se, nebude to nic vážného. Je to lehké _____. Za pár dní bude vaše manželka zase v _____ u.
- B: Za jak dlouho, myslíte, že by mohl pan doktor přijet?
- S: Dříve než za _____ u to asi nebude. At'si manželka zatím vezme jeden nebo dva _____ y a _____ e to vodou nebo čajem. _____ im panu doktorovi všechno, jakmile se vrátí od _____.
B: Děkuji vám, _____ o. A řekněte panu doktorovi, že ho _____ ý v hotelu zavede do našeho pokoje. Ví, že čekáme _____ e.

6.b.2 Following the same procedure as in 6.b.1, try to fill in the missing endings.

- B: Je tam lékařsk_ pohotovost?
- S: Ano, tady ÚNZ, pohotovostn_ služb_. Sestr_ Jánsk_.
- B: U telefon_ Brown. Chtěl by_ mluvit s pan_ doktor_ .
- S: Ob_ doktoř_, kteř_ m_ dnes večer služb_, jsou na návštěv_ u pacient_. Všechn_ hovor_ přebír_ já. Jste nemocen v_ nebo někdo z rodin_ ?

Dvacátá čtvrtá lekce

- B: *Manželk_ onemocněl_. Už odpoledne se necítil_ dobré a ted' se ji přitížil_. M_ dost vysok_ teplot_.* Bol_ ji ...
- S: *Počkej_, počkej_.* Všechn_ pěkně popořádku. Musím si to všechno zapsat. Tak nejdříve jmén_ a adres_.
- B: *Manželk_ se jmenuj_ Juli_ Brownov_.* Jsme ubytován_ v zámeck_ hotel_ v Lednic_, pokoj čisl_ 215.
- S: Ano. Váš zaměstnavatel?
- B: Americk_ velvyslanectv_ v Praze_.
- S: *Tušíl_ jsem, že jste cizinec, i když mluv_ česky velmi dobře. A říkal jste, že m_ pan_ teplot_? Jak vysok_?*
- B: *Před chvíl_ se měřil_ a měl_ 38,9. Pot_ se a cít_ se velmi slab_.*
- S: *Tak_ má jin_ příznak_?*
- B: Co to je "příznak_?"
- S: No, co ji bol_?
- B: *Bol_ ji cel_ těl_.* Pích_ ji na prs_ a má bolest_ v kloub_ na ruk_ i na noh_. Nemůž_ ani vstát z postel_. A řík_, že ji hrozně pál_ oč_.
- S: *V krk_ ji nebol_?*
- B: Ne, to ne, ale nařík_ si, že ji také bol_ hlav_. A hodně se pot_.
- S: *To vypad_ asi na chřipk_.* V posledn_ dob_ je ji všude plno. Hlavně u dět_. To děl_ to počas_. Ale neboj_ se, nebud_ to nic vážn_. Je to lehk_ onemocněn_. Za pádrn_ bud_ vaš_ manželk_ zase v pořádk_.
- B: Za jak dlouho, mysl_ , že by mohl pan doktor přijet?
- S: *Dříve než za hodink_ to asi nebud_.* At' si manželk_ zatím vezm_ jeden nebo dva aspirin_ a zapij_ to vod_ nebo čaj_. Vyříd_ pan_ doktor_ všechn_ jakmile se vrát_ od pacient_.
- B: Děkuj_ vám, sestřičk_. A řekn_ pan_ doktor_ , že ho vrátn_ v hotel_ zaved_ do naš_ pokoj_. V_ , že ček_ lékař_.

6.b.3 Substitute the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

- B: *Je tam lékařská pohotovost?*

- S: Ano, tady ÚNZ, pohotovostní služba. Sestra Jánská.

- B: **U telefonu Brown.** Chtěl bych mluvit s panem doktorem.
- S: **Oba doktoři, kteří mají dnes večer službu, jsou na návštěvách u pacientů. Všechny hovory přebírám já. Jste nemocen vy nebo někdo z rodiny?**
- B: **Manželka onemocněla.** Už odpoledne se necítila dobře a teď se ji přitížilo. Má dost vysokou teplotu. Bolí ji ...
- S: **Počkejte, počkejte. Všechno pěkně popořádku. Musím si to všechno zapsat. Tak nejdříve jméno a adresu.**
- B: **Manželka se jmenuje Julia Brownová. Jsme ubytováni v zámeckém hotelu v Lednici, pokoj číslo 215.**
- S: **Ano. Váš zaměstnavatel?**
- B: **Americké velvyslanectví v Praze.**
- S: **Tušila jsem, že jste cizinec, i když mluvíte česky velmi dobře. A říkal jste, že má paní teplotu? Jak vysokou?**
- B: **Před chvílí se měřila a měla 38,9. Potí se a cítí se velmi slabá.**
- S: **Jaké má jiné příznaky?**
- B: **Co to je "příznaky"?**
- S: **No. Co ji bolí?**
- B: **Bolí ji celé tělo. Píchá ji na prsou a má bolesti v kloubech na rukou i na nohou. Nemůže ani vstát z postele. A říká, že ji hrozně páli oči.**
- S: **V krku ji neboli?**
- B: **Ne, to ne, ale naříká si, že ji také bolí hlava. A hodně se potí.**
- S: **To vypadá asi na chřipku. V poslední době je jí všude plno. Hlavně u dětí. To dělá to počasí. Ale nebojte se, nebude to nic vážného. Je to lehké onemocnění. Za pár dní bude vaše manželka zase v pořádku.**
- B: **Za jak dlouho, myslíte, že by mohl pan doktor přijet?**
- S: **Dříve než za hodinku to asi nebude. At' si manželka zatím vezme jeden nebo dva aspiriny a zapije to vodou nebo čajem. Vyřídím panu doktorovi všechno, jakmile se vrátí od pacienta.**
- B: **Děkuji vám, sestřičko. A řekněte panu doktorovi, že ho vrátný v hotelu zavede do našeho pokoje. Ví, že čekáme lékaře.**

NOTES

ÚNZ - Ústav národního zdraví	-	National Health Association
V poslední době je jí všude plno.	-	There has been a lot of it around recently.
Vyřídím to všechno panu doktorovi.	-	I'll pass along everything to the doctor.

Activity 7: STRUCTURE AWARENESS II

7.a Reverse Drill

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences, using items in the columns below. Then try it yourself.

	A	B
nom.	<i>Nějak mě dnes bolí Libily (-la) se mi její</i>	<i>oči</i> (eyes)
gen.	<i>Dival se do jejích Bylo to vážné zranění</i>	<i>uši</i> (ears)
dat.	<i>Nevěřil svým Věnujte více pozornosti svým</i>	<i>ruce</i> (hands)
acc.	<i>Má pěkné (-á) Poranil si trochu</i>	<i>nohy</i> (legs)
loc.	<i>Cítil bolest v (na) Má zranění na</i>	<i>ramena</i> (shoulders)
instr.	<i>Má potíže s Nemohl hýbat Měl jizvu pod nad</i>	<i>prsa</i> (chest) <i>kolena</i> (knees)

7.b GRAMMAR NOTES

Dual declension

- 7.b.1 A few neuter and feminine nouns which denote paired parts of the body retain an old dual declension system. In the singular their declension is regular.

Neuter nouns **oko - oči** (eyes), **ucho - usí** (ears), **prsa** (chest), **rameno - ramena** (shoulders) and **koleno - kolena** (knees) have the following plural forms.

nom.	<i>oči</i>	<i>usí</i>	<i>prsa</i>	<i>ramena</i>	<i>kolena</i>
gen.	<i>očí</i>	<i>usí</i>	<i>prsou</i>	<i>ramenou</i> (<i>ramen</i>)	<i>kolenou</i> (<i>kolen</i>)
dat.	<i>očím</i>	<i>usím</i>	<i>prsům</i>	<i>ramenům</i>	<i>kolenům</i>
acc.	<i>oči</i>	<i>usí</i>	<i>prsa</i>	<i>ramena</i>	<i>kolena</i>
loc.	<i>očích</i>	<i>usích</i>	<i>prsou</i>	<i>ramenou</i> (<i>ramenech</i>)	<i>kolenou</i> (<i>kolenech</i>)
instr.	<i>očima</i>	<i>usíma</i>	<i>prsama</i> (<i>prsy</i>)	<i>ramenama</i> (<i>rameny</i>)	<i>kolenama</i> (<i>koleny</i>)

- 7.b.2 When hard adjectives are used with the words **oči** and **usí**, they take the feminine ending in the nominative and accusative, e.g.:

Ona má pěkné modré oči. (-é = feminine endings)
She has nice blue eyes.

- 7.b.3 Feminine nouns **ruka - ruce** (hands) and **noha - nohy** (legs) have these forms:

nom.	<i>ruce</i>	<i>nohy</i>
gen.	<i>rukou</i> (<i>ruk</i>)	<i>nohou</i> (<i>noh</i>)
dat.	<i>rukám</i>	<i>nohám</i>
acc.	<i>ruce</i>	<i>nohy</i>
loc.	<i>rukou</i> (<i>rukách</i>)	<i>nohou</i> (<i>nohách</i>)
instr.	<i>rukama</i>	<i>nohama</i>

The forms in parenthesis are frequently used in colloquial Czech.

The antecedents in the instrumental case also have dual forms.

Udělali to vlastníma rukama.
They did it with their own hands.

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the correct forms of the words in parentheses.

1. *Při plavání musíte lépe pohybovat nejen _____ (ruce) a _____ (nohy), ale také i _____ (ramena).*
 2. *Jeho syna bolely _____ (růhy) a proto ho nesl na _____ (ramena).*
 3. *Nejhezčí na ní byly její _____ (velké zvláštní oči).*
 4. *Děti si tam mohly hrát, protože tam bylo vody jen po _____ (kolena).*
 5. *Mám starosti s _____ (oči), protože mě často pálí a boli.*
 6. *Prosil ji na _____ (kolena), aby si ho vzala.*
 7. *Malé děti musíte mít stále na _____ (oči).*
 8. *Ten sportovec měl _____ (široká ramena) a _____ (silné nohy).*
 9. *Nemohl uvěřit ani _____ (své oči), ani _____ (své uši).*
 10. *Její dítě něco bolelo a proto ho nosila na _____ (ruce).*
 11. *Rád se díval do jejích _____ (modré oči).*
 12. *Prosím vás, dejte tu zprávu přímo do _____ (ruce) Jana konzula.*
 13. *Manželka má bolesti na _____ (prsa) a také ji bolí _____ (ruce) i _____ (nohy). Asi to bude chřipka.*
 14. *Každý den dostával injekce do obou _____ (nohy).*
 15. *Při tenisu musíte věnovat více pozornosti _____ (ruce) a _____ (nohy).*
 16. *Při práci na tom stroji dávejte pozor na _____ (ruce).*
 17. *Prosím vás, co znamená česká věta "má za _____ (uši)"?*
 18. *Když chcete chodit po horách, musíte mít především dobrou obuv na _____ (nohy).*
 19. *V _____ (uši) nosil nějaký přístroj, aby lépe slyšel.*
 20. *Kolik měříte přes _____ (prsa) a kolik přes _____ (ramena)?*
-

7.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. Smoke got into his eyes, so he left the compartment for smokers.

2. During the war in Vietnam he was shot in the chest.

3. A cute puppy was playing at his feet.

4. The child was sitting on her knees and looking into her eyes.

5. He felt pain in his ears, so he had to see the doctor.

6. After swimming in the ocean for a long time, he suddenly felt some stones under his feet.

7. One could see worry in his eyes.

8. After the injury the doctor had to amputate both his legs below the knees.

9. He saw the horrors of war with his own eyes.

10. In American movies you can see that Hollywood prefers blue eyes in both actors and actresses.

11. They were holding the children by the hand so that they couldn't get lost.

12. When he spoke a foreign language, he often used his hands to make himself better understood.

13. She pressed her child to her chest since he was sick and she was worried about him.
-

14. The most frequent injuries of sportsmen are injuries to legs, arms and shoulders.
-

15. Before sleeping he used to put cotton balls in his ears.
-
-

Activity 8: ADDITIONAL WORK WITH UNRESTRICTED CZECH

- 8.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings. Then listen to the dialogue and compare the sentences you have completed with those on the tape.

1. Jaký je rozdíl mezi _____ (hrad) a _____ (zámek) ?
2. Hrady _____ (stavět se) asi tak do _____ (patnácté století).
3. Jejich _____ (specialita) bylo, že byly obklopeny (zahrady), často velmi _____ (ornamentální), podle _____ (francouzské) nebo (anglické vzory).
4. Tyto hrady _____ (rozdělit - by - já) do _____ (dvě kategorie).
5. To jsou velmi _____ (známý hrad) a jsou v _____ (dobrý stav).
6. S _____ (ty zámky) už je to jiné.
7. Většinou jsou to _____ (muzeum) a _____ (otevřený) jsou během _____ (sezóna), to znamená, od _____ (jaro) do _____ (podzim).
8. Ovšem celá řada _____ (zámek) dnes už není vysloveně muzeální, ale slouží také _____ (jiné účely).
9. V _____ (některé) jsou archivy a některé se také (změnit) na kanceláře.

10. *To je v _____ (soukromé ruce) a nebo kdo se o to stará?*
 11. *Stát má na _____ (starost) údržbu _____ (tyto budovy).*
 12. *Bohužel, je řada méně _____ (známé) nebo méně _____ (důležité zámky), které jsou ve velmi _____ (špatný stav).*
-

8.b Listen to the dialogue once again and try to complete the following sentences.

1. *Řada lidí mi doporučuje, _____ .*
 2. *Kdežto zámky, ty _____ .*
 3. *A které, prosím vás, z těchto hradů nebo _____ ?*
 4. *Je to, za prvé, kategorie hradů, _____ .*
 5. *Například, ten známý Karlštejn, _____ .*
 6. *A můžete se asi domyslet, jak _____ .*
 7. *Co musíte vidět, tak to je _____ .*
 8. *To jsou unikátní věci, _____ .*
 9. *Tam už je průvodce k dispozici, který _____ .*
 10. *Jsou v nich třeba speciální školy, _____ .*
 11. *Nebo jsou to domovy pro _____ .*
 12. *Některé z nich jsou pod správou _____ .*
-

8.c Answer the following questions in Czech.

1. Is the lady well-informed on the subject?

2. Are the old castles in Czechoslovakia well-administered?

Dvacátá čtvrtá lekce

3. Does the Czech public frequently visit these sites?

4. Who built them and when?

5. Can we find in the U.S. an equivalent of European castles, chateaus and manors?

6. What role does the government (state and federal) play with regard to the national historical monuments in the U.S.?

7. What role do historical societies play?

8. What are the best-known monuments in your state and where are they located?

Activity 9: SPEAKING ACTIVITY

How would you describe the medical system in the U.S. to a Czech?

Mention the most important features such as private doctors, private health insurance, various insurance plans, specific problems (cost of medical training) and possible improvements. Also mention major shortcomings of the American system and explain why the U.S. does not have national health insurance.

Activity 10: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 10.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. bojovný	zdravý
2. dnešní	vnitřní
3. končit	uzdravit se
4. nemocný	mírumilovný
5. onemocnět	zaniknout
6. potomek	menšina
7. válka	předchůdce
8. většina	mir
9. vnitřní	tehdejší
10. vzniknout	začínat

- 10.b Fill in the blanks with the appropriate word in parentheses.

1. *Jeho manželka pracuje v nemocnici jako _____ (zdravá, zdravotní, zdravotnická) sestra.*
2. *Co děláte ve svém _____ (volném, svobodném, osvobozeném) čase?*
3. *V Mladé Boleslaví se vyrábějí jen _____ (soukromé, personální, osobní) vozy.*
4. *Kolik procent lidí v Československu bydlí ve vlastních _____ (rodinných, rodních, rodilých) domcích?*
5. *Protože se zajímám o cizí země, rád čtu _____ (cestopisy, nápisy, popisy).*
6. *Pan Novák dosáhl ve svém podniku významného _____ (zastavení, postavení, vystavení).*
7. *Haló, je tam pohotovostní _____ (servis, služba, obsluha)? Chci mluvit s panem doktorem.*
8. *Je to jen lžhké onemocnění. Nic _____ (důležitého, vážného, významného) to nebude.*
9. *Mám velmi pěkné _____ (připomínky, památky, vzpomínky) na dovolenou v Řecku.*
10. *_____ (prostředí, střed, ústředí) v té kavárně se vám bude určitě líbit.*

Dvacátá čtvrtá lekce

11. Smažená masa, _____ (zabalená, vybalená, obalovaná) ve strouhance, nejsou dietní.

12. V roce 1968 se dokonce uvažovalo o úplném _____ (přerušení, zrušení, porušení) cenzury.

13. Nebudu tady v _____ (čase, období, datu) mezi 15. a 18. dubnem.

14. Chtěl bych jednolůžkový pokoj s _____ (koupelnou, koupalištěm, koupáním).

15. V tom filmu hráli všichni známí _____ (hráči, výherci, herci).

16. Kdo je vaším _____ (zaměstnancem, zaměstnaným, zaměstnavatelem)?

17. Stále ještě nerozumím některým _____ (nápisům, zápisům, přípisům) v obchodech.

18. Jak dlouho už máte svůj _____ (řídící, řidičský, řízený) průkaz?

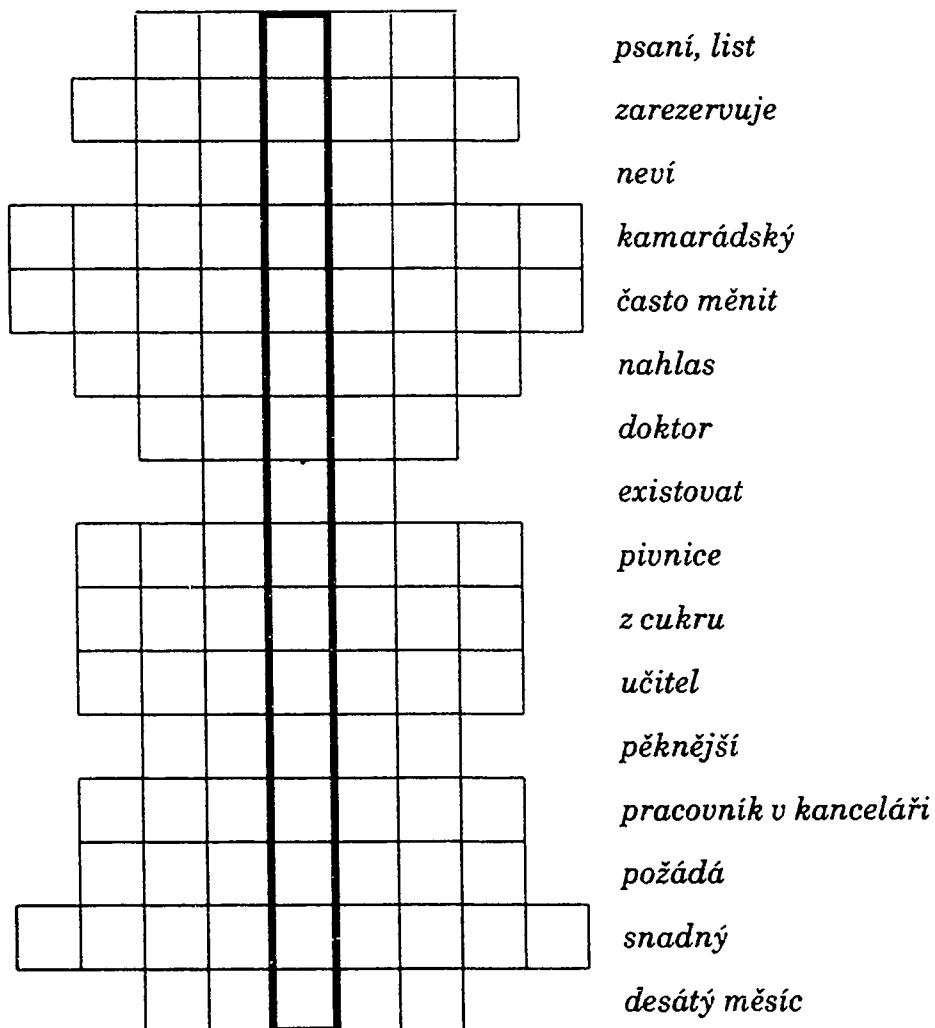
19. _____ (žijící, životní, živá) úroveň v ČSR byla před válkou poměrně vysoká.

20. Liechtensteinové byli _____ (bojující, bojovný, bojový) rod rakouského původu.

10.c A crossword puzzle

Find Czech equivalents for the Czech words in the column on the right.

The middle column forms a phrase.

VOCABULARY LIST

<i>aspirin</i> m.	- aspirin
<i>barokní</i>	- baroque (adj.)
<i>biskup</i> m.	- bishop
<i>bojovný</i>	- belligerent, warlike
<i>bolest</i> f.	- pain
<i>bolet</i> (III - imp.)	- to hurt, to have pain
<i>četný</i>	- numerous
<i>cílevědomý</i>	- purposeful
<i>cizokrajný</i>	- exotic
<i>datovat se</i> (II - imp.)	- to date back
<i>definitivně</i>	- definitively
<i>diplomatický</i>	- diplomatic
<i>dobýt</i> (II - perf.)	- to conquer, to take
<i>empirový</i>	- Empire (adj.)
<i>etapa</i> f.	- stage, period
<i>fakt</i> m.	- fact
<i>feudální</i>	- feudal
<i>gotický</i>	- Gothic (adj.)
<i>gotika</i> f.	- Gothic (style)
<i>hodinka</i> f.	- hour
<i>hon</i> m.	- hunt, hunting
<i>hovor</i> m.	- call
<i>hrabě</i> m.	- count
<i>hrozně</i>	- terribly, awfully
<i>chřipka</i> f.	- flu
<i>jezero</i> n.	- lake
<i>jízdárna</i> f.	- riding hall
<i>kaple</i> f.	- chapel, shrine
<i>klasicistický</i>	- classicist
<i>kloub</i> m.	- joint
<i>kníže</i> m.	- prince
<i>knížectví</i> n.	- principality
<i>konfiskace</i> f.	- confiscation
<i>král</i> m.	- king
<i>krb</i> m.	- fireplace
<i>krk</i> m.	- throat
<i>lékařský</i>	- medical
<i>listina</i> f.	- document, paper
<i>lovecký</i>	- hunting (adj.)
<i>měřit se</i> (III - imp.)	- to take one's temperature
<i>minaret</i> m.	- minaret
<i>minulost</i> f.	- past
<i>mramorový</i>	- marble (adj.)
<i>myslivost</i> f.	- huntsmanship
<i>naříkat si</i> (I - imp.)	- to complain
<i>následovat</i> (II - imp.)	- to follow
<i>návrh</i> m.	- design
<i>nemocný</i>	- sick
<i>nostalgicky</i>	- in a nostalgic way
<i>objekt</i> m.	- edifice, object
<i>onemocnění</i> n.	- sickness
<i>onemocnět</i> (III - perf.)	- to fall sick

<i>osmiciпý</i>	- eight-pointed
<i>ostrov</i> <i>m.</i>	- islet, island
<i>pacient</i> <i>m.</i>	- patient
<i>panství</i> <i>n.</i>	- estate
<i>panstvo</i> <i>n.</i>	- nobility
<i>pečovat</i> (<i>II</i> - <i>imp.</i>)	- to cater to, to take care of
<i>pevnost</i> <i>f.</i>	- fort
<i>plno</i>	- lot of
<i>pobělohorský</i>	- after the Battle of White Mountain (adj.)
<i>pohotovost</i> <i>f.</i>	- emergency
<i>pohotovostní</i>	- emergency (adj.)
<i>popořádku</i>	- in proper order
<i>postavení</i> <i>n.</i>	- distinction, position
<i>potit se</i> (<i>III</i> - <i>imp.</i>)	- to sweat, to perspire
<i>potomek</i> <i>m.</i>	- offspring, descendant
<i>pozoruhodný</i>	- remarkable
<i>projektovat</i> (<i>II</i> - <i>imp.</i>)	- to design
<i>proslulý</i>	- renowned, famous
<i>prostory</i> <i>f.</i> (<i>pl.</i>)	- area, space
<i>prudký</i>	- sharp
<i>průvodce</i> <i>m.</i>	- guide
<i>přebírat</i> (<i>I</i> - <i>imp.</i>)	- to take (over)
<i>přebudovat</i> (<i>II</i> - <i>perf.</i>)	- to reconstruct
<i>přeměnit</i> (<i>III</i> - <i>perf.</i>)	- to convert, to change
<i>přestavba</i> <i>f.</i>	- reconstruction
<i>přestavět</i> (<i>III</i> - <i>perf.</i>)	- to reconstruct, to rebuild
<i>převzít</i> (<i>II</i> - <i>perf.</i>)	- to get possession of, to take over
<i>přihoršit se</i> (<i>III</i> - <i>perf.</i>)	- to get worse
<i>příznak</i> <i>m.</i>	- symptom
<i>rod</i> <i>m.</i>	- family (line)
<i>romantický</i>	- romantic
<i>romantismus</i> <i>m.</i>	- romanticism
<i>rozsáhlý</i>	- vast
<i>rozšířit</i> (<i>III</i> - <i>perf.</i>)	- to extend, to expand
<i>rybník</i> <i>m.</i>	- pond
<i>rytířský</i>	- knight (adj.)
<i>řezbářský</i>	- wood-carving (adj.)
<i>sbírka</i> <i>f.</i>	- collection
<i>schodiště</i> <i>n.</i>	- stairway
<i>sestra, sestřička</i> <i>f.</i>	- nurse
<i>široký</i>	- wide, extensive
<i>skleník</i> <i>m.</i>	- greenhouse
<i>slabý</i>	- weak
<i>sloh</i> <i>m.</i>	- style
<i>snaha</i> <i>f.</i>	- effort, endeavor
<i>středověk</i> <i>m.</i>	- Middle Ages
<i>styl</i> <i>m.</i>	- style
<i>subtropický</i>	- subtropical
<i>suverénní</i>	- sovereign (adj.)
<i>šlechta</i> <i>f.</i>	- nobility, gentry
<i>tělo</i> <i>n.</i>	- body
<i>teplota</i> <i>f.</i>	- temperature
<i>terasa</i> <i>f.</i>	- terrace
<i>točitý</i>	- spiral, winding

<i>trofej</i> f.	- trophy
<i>tropický</i>	- tropical
<i>truhlářský</i>	- cabinet-making (adj.)
<i>tušit</i> (III - imp.)	- to think, to anticipate
<i>úprava</i> f.	- layout, arrangement
<i>upravit</i> (III - perf.)	- to adapt, to shape
<i>válečný</i>	- military (adj.)
<i>věnovat se</i> (II - imp.)	- to take to , to devote
<i>vlastnit</i> (III - imp.)	- to own, to have as property
<i>vrátný</i> m. (adj.)	- porter, doorman
<i>vrcholný</i>	- high, top (adj.)
<i>vstát</i> (II - perf.)	- to get out, to get up
<i>vyjímečně</i>	- exceptionally
<i>vyřídit</i> (III - perf.)	- to pass along
<i>vzpomínat</i> (I - imp.)	- to remember
<i>zachovat se</i> (I - perf.)	- to preserve, to be preserved
<i>zahradnický</i>	- horticultural
<i>zámek</i> m.	- castle, manor
<i>zaměstnavatel</i> m.	- employer
<i>zapít</i> (II - perf.)	- to wash down
<i>zázrak</i> m.	- wonder, miracle
<i>zborít</i> (III - perf.)	- to demolish, to pull down
<i>zbraň</i> f.	- weapon, arms
<i>zeman</i> m.	- yeoman, squire
<i>zmínka</i> f.	- reference, mention
<i>zřídit</i> (III - perf.)	- to constitute, set up
<i>zvelebení</i> n.	- improvement

SUPPLEMENT

Basic expressions concerning health:

*Je mi (hrozně) špatně.
Je mi špatně od žaludku.
Je mi (mnohem) lépe (hůře).
Není mi (moc) dobře.
Není mi dobře už od včerejška.
Je mi mizerně.*

*Jak je vám?
Co je vám?
Co vám schází?
Jaké máte potíže?*

*Mám teplotu (horečku).
Mám vysokou teplotu (horečku).
Mám zvýšenou teplotu.
Teplotu nemám.*

*Máte teplotu?
Jakou máte teplotu?
Měřil jste si teplotu?*

*Mám kašel.
rýmu
chřipku
angínu
zácpu
průjem*

Máte kašel?

*Necítím se dobře.
Cítím se velmi slabý
Cítím se lépe (hůře).*

Jak se cítíte?

*Boli mě hlava
 žaludek
 břicho
 ruka
 koleno
 v krku
 v boku
 na prsou*

Co vás boli?

*Nemám chut' k jídlu.
Potím se.
Točí se mi hlava.
Zvracím.
Jsem vážně nemocen.*

*Léky dostanete jen v lékárně.
Jen na lékařský předpis.
Jedna tabletka každé čtyři hodiny.
Užívejte před jídlem (po jídle, před spaním).
Tři polévkové lžice sirupu třikrát denně.
Musíte jít k lékaři (do nemocnice).
Zůstaňte dva až tři dny doma.
Musíte (s tím) ležet.*

Lekce 25 *Psaní dopisů*

COMMUNICATION GOALS:

1. To be able to write both personal and official letters of invitation, thanks, congratulations and sympathy.

GRAMMAR GOALS:

1. Possessive adjectives **otcův - matčin** etc.
2. Active verbal adjectives.

ADDITIONAL MATERIAL:

1. Tape with unrestricted Czech.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH

- ★ 1. *Kdo zasílá blahopřejný telegram do Jugoslávie?*
 - 2. *Kterým osobnostem?*
 - 3. *Při jaké příležitosti?*
 - 4. *Čím jménem je telegram zasílán?*
 - 5. *Kterým institucím?*
 - 6. *Co si v ten den připomínají v Československu?*
 - 7. *Za co bojoval jugoslávský lid?*
 - 8. *Čeho si upřímně váží Československo?*
 - 9. *O jaké vztahy a spolupráci se jedná?*
 - 10. *Komu je určeno přání mnoha úspěchů?*
-

- ★★ 11. *Kdo zaslal pozdravný telegram presidentu Gustávu Husákovi?*
 - 12. *Kdy byl ten telegram odeslán?*
 - 13. *Komu se vyjadřuje v telegramu poděkování a za co?*
 - 14. *Co se konalo v Praze?*
 - 15. *K čemu přispěje toto setkání?*
 - 16. *Co přeje M. Gorbačov?*
-

- ★★★ 17. *Jaký dopis odeslal Gustáv Husák?*
 - 18. *Komu?*
 - 19. *Při jaké příležitosti?*
 - 20. *Kdo byl Václav Smetáček?*
 - 21. *Jaké činnosti se po dlouhá léta věnoval?*
 - 22. *O co se významně zasloužil?*
-

Activity 2: **TASK CONSIDERATION I**

In your future position at the U.S. Embassy you may get various kinds of letters in Czech. Many of them will be letters of invitation and in order to be able to answer them, you will need to elicit from your teacher the most common set of words and phrases you might need.

Activity 3: **LETTER WRITING I**

3.a Letters of invitation and declining invitation

3.a.1

V Praze dne 2. června 1988

Vážený pane inženýre,

u příležitosti manželových narozenin pořádáme večírek pro nejbližší okruh našich známých a přátel.

Byli bychom velmi rádi, kdybyste se Vy a Vaše paní manželka mohli našeho večírku zúčastnit.

Večírek se koná v pátek 16. června v našem domě v Mánesově ulici číslo 178 v Praze - Dejvicích. Zahajovací přípitek v 18 hodin. Úbor společenský.

Doufáme, že Vám termín naší oslavy vyhovuje a těšíme se, že se všichni společně příjemně pobavíme. Abych nezapomněla na to nejdůležitější. Přijedou i manželovi rodiče z USA, se kterými bychom Vás chtěli také seznámit.

Vaše

Julia Brownová

*Dovolujeme si Vás pozvat ...
Byli bychom velmi rádi, kdybyste se zúčastnili ...
Rádi bychom Vás pozvali ...
Doufáme, že naše pozvání neodmítнетe.
Doufáme, že přijmete naše srdečné pozvání...
Těšíme se na Vás.
Těšíme se na Vaši přítomnost.
Budeme velmi poctěni Vaši účasti.
Budeme potěšeni Vaši přítomnosti.
Velmi rádi uvítáme Vás a Vaši manželku.*

3.a.2

26. května 1988

Milí přátelé,

velmi Vám děkujeme za Vaše laskavé pozvání na večírek, který pořádáte poslední sobotu v květnu. Bohužel Vám musíme sdělit, že nebudeme moci přijít.

Náš malý Petr totiž nečekaně před několika dny onemocněl. Synova nemoc sice nerí nic vážného, ale jistě chápete manželčino přání, že chce raději zůstat u něho doma.

Opravdu nás velmi mrzí, že k Vám nemůžeme tentokrát přijít. Doufáme, že se opět co nejdříve sejdeme.

Zdraví Vás

Vaši Brownovi

*Srdečně děkujeme za Vaše pozvání.
Vaše pozvání nás mile překvapilo.
Jsme velmi potěšeni Vaším pozváním.
Bohužel Vám musíme oznámit, že ...
S litostí Vám sdělujeme, že ...
Velmi nás to mrzí, ale Vaše pozvání nemůžeme přijmout.
Je nám velmi líto, že musíme Vaše pozvání odmítnout.*

3.b **Work with Letters**

- 3.b.1 Fill in the blanks with constructions expressing your own ideas. Pay attention to antecedents when changing various elements.

Vážený _____,

u příležitosti _____ pořádáme večírek
pro _____.

Byli bychom velmi rádi, kdybyste se Vy a _____ mohli
zúčastnit.

Večírek se koná v _____ v našem domě v (na)

Zahajovací přípitek v _____. Úbor společenský.

Doufáme, že Vám termín naší oslavu vyhovuje a těšíme se, že se všichni příjemně pobavíme. Abych nezapomněla na to nejdůležitější. Přijedou i _____, se _____ bychom Vás chtěli seznámit,

Vaše

Julia Brownová

Milí _____,

velmi Vám děkujeme za _____, který pořádáte _____. Bohužel _____, že nebudeme moci přijít.

Opravdu nás velmi mrzi, že k _____ nemůžeme tentokrát přijít. Doufáme, že se opět co nejdříve sejdeme.

Zdraví Vás

Vaši Brownovi

Activity 4: STRUCTURE AWARENESS I

4.a Reverse Drill

4.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

A	B	C	D
nom.	<i>Je to</i> <i>Byl (-a, -o, -li, -ly, -la) to</i>	<i>manželův</i> <i>otcův</i> <i>bratrův</i> <i>synův</i> <i>strýcův</i> <i>sousedův</i> <i>učitelův</i> <i>předsedův</i>	<i>přítel</i> <i>známý</i> <i>zástupce</i> <i>tajemník</i> <i>učitel</i> <i>magnetofon</i> <i>právník</i>
gen.	<i>Dostal to od</i> <i>Týkalo se to</i>	<i>manželčin</i> <i>matčin</i> <i>sestřin</i> <i>dceřin</i> <i>tetin</i>	<i>bratr</i> <i>názor</i> <i>sekretářka</i> <i>žena</i> <i>kniha</i>
dat.	<i>Patřilo to</i> <i>Dáme to</i>	<i>Karlův</i> <i>Josefův</i> <i>Michalův</i>	<i>učitelka</i> <i>přítelkyně</i> <i>známá</i> <i>auto</i> <i>rozhodnutí</i>
acc.	<i>Znala</i> <i>Zajímali se o</i>	<i>Alenin</i> <i>Alžbětin</i> <i>Hanin</i> <i>Klářin</i> <i>Zuzanin</i>	<i>rádio</i>
loc.	<i>Mluvil jsem o</i> <i>Věděli o</i>		
instr.	<i>Mluvil jsem s</i> <i>Hovořili s</i>		

4.b GRAMMAR NOTE I

4.b.1 Possessive adjectives

A special kind of possessive adjective is formed from proper names and nouns denoting family relations, professions etc. They also have to agree with the nouns that follow them.

Pořádáme večírek u příležitosti manželových narozenin.
We are giving a party on the occasion of my husband's birthday.

Večírek se koná v našem domě v Mánesově ulici.
The party takes place at our home in Mánes Street.

Prezidentův projev byl velmi zajímavý.
The president's speech was very interesting.

These possessive forms can be substituted for regular genitive constructions, e.g.:

<i>manželcův narozeniny</i>	-	<i>narozeniny manžela</i>
<i>prezidentův projev</i>	-	<i>projev prezidenta</i>

When forming these adjectival forms from masculine nouns, the endings **-ův**, **-ova**, **-ovo** in the singular and **-ovi**, **-ovy**, **-ova** in the plural are used. Sometimes there are changes in the stem when adding these endings (*otec* - *otcův*).

4.b.2 The endings for the masculine forms are shown in the following table.

singular:	masculine	feminine	neuter
nom.	<i>Karlův přítel</i>	<i>Karlova kniha</i>	<i>Karlovo auto</i>
gen.	<i>Karlova přítele</i>	<i>Karlovy knihy</i>	<i>Karlova auta</i>
dat.	<i>Karlovu příteli</i>	<i>Karlově knize</i>	<i>Karlovu autu</i>
acc.	<i>Karlova přítele Karlův vůz (with inan. nouns)</i>	<i>Karlovu knihu</i>	<i>Karlovo auto</i>
loc.	<i>Karlově příteli</i>	<i>Karlově knize</i>	<i>Karlově autě</i>
instr.	<i>Karlovým přítelem</i>	<i>Karlovou knihou</i>	<i>Karlovým autem</i>

plural:	masculine	feminine	neuter
nom.	<i>Karlovi přátelé</i> <i>Karlovы vozy</i> (with inan. nouns)	<i>Karlovы knihy</i>	<i>Karlova auta</i>
gen.	<i>Karlových</i>		
dat.	<i>Karlovým</i>		
acc.	<i>Karlovы přátele, vozy, knihy</i>		<i>Karlova auta</i>
loc.	<i>Karlových</i>		
instr.	<i>Karlovými</i>		

4.b.3 When forming these adjectives from feminine nouns, the endings **-in**, **-ina**, **-ino** (sg.) and **-ini**, **-iny**, **-ina** (pl.) are used. The endings for the feminine forms are shown in the following table.

The vowel **-i-** in **-ina**, **-in**, etc. will usually soften the preceding hard consonant, e.g.:

<i>sestra</i>	-	<i>sestřin</i>
<i>teta</i>	-	<i>tetin</i>
<i>Hana</i>	-	<i>Hanin</i>
<i>manželka</i>	-	<i>manželčin</i>

singular:	masculine	feminine	neuter
nom.	<i>sestřin přítel</i>	<i>sestřina kniha</i>	<i>sestřino auto</i>
gen.	<i>sestřina přítele</i>	<i>sestřiny knihy</i>	<i>sestřina auta</i>
dat.	<i>sestřině příteli</i>	<i>sestřině knize</i>	<i>sestřinu autu</i>
acc.	<i>sestřina přítele</i> <i>sestřin vůz</i> (with inan. nouns)	<i>sestřinu knihu</i>	<i>sestřino auto</i>
loc.	<i>sestřině přiteli</i>	<i>sestřině knize</i>	<i>sestřině autě</i>
instr.	<i>sestřiným přítelem</i>	<i>sestřinou knihou</i>	<i>sestřiným autem</i>

plural:	masculine	feminine	neuter
nom.	<i>sestřini přátelé sestřiny vozy</i> (with inan. nouns)	<i>sestřiny knihy</i>	<i>sestřina auta</i>
gen.	<i>sestřiných</i>		
dat.	<i>sestřiným</i>		
acc.	<i>sestřiny přátele</i>	<i>sestřiny knihy</i>	<i>sestřina auta</i>
loc.	<i>sestřiných</i>		
instr.	<i>sestřinými</i>		

Should the noun from which the possessive adjective is derived be preceded by a possessive pronoun or an adjective, the regular genitive form has to be used, e.g.:

<i>můj</i>	<i>syn</i> -	<i>synovo auto</i>
<i>starší</i>	<i>syn</i> -	<i>auto mého syna</i>
	<i>starší</i> <i>syn</i> -	<i>auto staršího syna</i>

4.c Tryout

4.c.1 Put the words in parentheses into correct forms.

1. *Podle* _____ (*konzul*) *sdělení nemůžete vízum dostat dříve než za tři týdny.*
2. *Příští týden k nám přijedou* _____ (*manžel*) *rodiče.*
3. *Čí to byl nápad,* _____ (*Ludmila*) *nebo* _____ (*František*)?
4. *Vy ještě neznáte* _____ (*manželka*) *bratra? Musím vás s ním někdy seznámit.*
5. *Které* _____ (*Čapek*) *romány a hry jste už četl nebo viděl?*
6. *Mluvil jsem už o tom se* _____ (*syn*) *učitelem.*
7. _____ (*Velvyslanec*) *kancelář je poslední místnost upravo.*
8. *Tenis je* _____ (*dcera*) *oblibeným sportem.*

9. To je _____ (kolega) auto. Moje je za domem.
10. Pražané se rádi procházejí po _____ (Karel) mostě.
11. V _____ (Dvořák) dile uslyšíte některé americké motivy.
12. Mluvila jsem se _____ (soused) manželkou, která mi říkala, že se budou stěhovat na Slovensko
13. S _____ (Kubínek) názory nemohu nikdy souhlasit.
14. Se _____ (sestra) dětmi máme vždycky nějaké problémy.
15. V _____ (otec) domě je dost místa ještě pro jednu rodinu.
16. Co říkáte _____ (Reagan) návrhům, které se týkají odzbrojení?
17. Co máte proti _____ (Jindřich) manželce?
18. Málokdo skutečně rozumí _____ (Einstein) teorii relativity.
19. Libí se vám _____ (Jaroslav) děvče?
20. _____ (Ředitel) děti chodí s našimi do stejné školy.
21. Které _____ (Forman) filmy kromě filmu Amadeus ještě znáte?
22. S _____ (Tomáš) přáteli jsem se poznal na jeho chatě.
23. Pojedeme všichni _____ (Helena) autem. Co říkáte?
24. Nevíte náhodou, jak se jmenuje _____ (Šárka) sestra křestním jménem?
25. Kromě _____ (Eva) přítelkyň tam byly i _____ (Marta) kolegyně.
26. _____ (Pavel) ženu už znám. Byla s námi, když jsme jeli do Olomouce.
27. Bohužel, o _____ (Kateřina) rodičích dosud nemáme žádné zprávy.
28. Pošlete pozvánky také _____ (Božena) rodičům?
29. Rád jezdím do _____ (Karel) Var.
30. Viděl jste už nějaké _____ (Havel) hry?

4.c.2 Write the following sentences in Czech.

1. We spent a couple of days with my wife's relatives in Southern Bohemia.

2. Do you happen to know where Bohuslav's radio is? It should be here somewhere.

3. We got acquainted with Smetana's operas when we were staying in Prague.

4. He is not here right now. He is at the meeting in the director's office.

5. You will have to tell it to Alena's friends too. They are very much interested in it.

6. Did you study at Charles University in Prague or somewhere else?

7. I'd like to meet Helena's husband. I've never had the opportunity to talk to him.

8. A lot of books have been written about Mozart's life and work.

9. Milada's parents don't like Prague too much. They prefer living in the country.

10. I gave it to Pavla's daughter and she liked it very much.

11. Shakespeare's dramas are performed in theaters all over the world.

12. You can depend on the consul's secretary. She will arrange everything.

13. Did you listen to Štrougal's address on the economic situation in Czechoslovakia?

14. The international musical festival "Prague Spring" is opened with Smetana's "My Country" and it closes with Beethoven's Ninth Symphony.
-
-

15. The people of Czechoslovakia accepted the news about Masaryk's death with deep sorrow.
-
-

Activity 5: **TASK CONSIDERATION II**

Now that you are acquainted with basic letters of invitation and how to decline them, be prepared to deal with a wider range of letter writing.

Here are some kinds you may need:

letters of thanks

congratulations

condolences

various entries in guest books at various places you may visit in Czechoslovakia

Ask your teacher to provide you with the necessary expressions and phrases.

Activity 6: **LETTER WRITING II**

- 6.a Letters of thanks, congratulations, condolences, and entries in guest books:

6.a.1

Praha, 14. září 1988

Milý Karle a Heleno,

chtěli bychom Vám ještě jednou, tentokrát písemně, poděkovat, že jste nám umožnili strávit víkend s Vámi.

Byli jsme velmi rádi, že jsme konečně mohli trochu poznat Karlovy Vary, nejznámější československé lázně, o kterých jsme už taklik slyšeli. Překvapily nás tam tisíce pacientů, procházejících se po kolonádě a popíjejících minerální vody ze všech dvanácti karlovarských pramenů.

Ani já ani manželka jsme nečekali, že tam uvidíme tolik cizinců, mluvících všemi možnými jazyky. A pokud se týká těch minerálních pramenů, mně osobně nejvíce chutnal ten "trináctý", Becherovka, vynikající bylinný žaludeční likér, podporující trávení. Manželka byla nejvíce překvapena skutečnosti, kolik koncertů a jiných kulturních akcí se tam denně koná. Novinkou pro nás také bylo, že Dvořákova symfonie Z Nového světa se poprvé hrála právě zde, v Karlových Varech. Mysleli jsme si, že ji hráli poprvé v Americe.

Ještě jednou vám tedy děkujeme za pěkné chvíle, které jsme s Vámi strávili o posledním víkendu a těšíme se na další společný výlet.

John a Mary

*Bylo nám opravdu potěšením ...
S Vámi je nám vždy příjemně.
Rádi jsme ve Vaší přítomnosti.
Vždy se těšíme na setkání s Vámi.
Mockrát Vám děkujeme za ty krásné dny, které ...*

6.a.2 *Zápis do knihy hostů:*

7. listopadu 1988

Děkujeme vedení n. p. Zetor v Brně, že nám umožnilo návštěvu a prohlídku závodu, vyrábějícího a exportujícího traktory. Zejména děkujeme vedoucímu inženýru panu Skálovi, který nám objasnil některé problémy, týkající se modernizace a automatizace, probíhající v posledních letech ve Vašem podniku. Oceňujeme také, že nám byla dána možnost pohovořit si i s některými dělníky, obsluhujícími americké obráběcí stroje.

Jsme přesvědčeni, že podobné návštěvy jsou dobrým začátkem pro postupně se rozvíjející ekonomickou spolupráci mezi Spojenými státy a Československem.

**Členové delegace Amerického
velvyslanectví v Praze:**

podpisy

*Děkujeme ředitelství školy ...
Vyjadřujeme své poděkuání n. p. Karlovarský porcelán ...
Oblastní díky patří panu X. Y.
Byli jsme velmi spokojeni s ...
Mile nás překvapila skutečnost, že ...*

6.a.3

Velvyslanectví USA, Praha, Na Tržišti 15

V Praze dne 8. května 1988

Vážený pane předsedo vlády,

dovolte mi, abych jménem Amerického velvyslanectví i jménem svým blahopřál Vám a Vaším prostřednictvím všemu československému lidu u příležitosti státního svátku Československé socialistické republiky - výročí osvobození Vaší země od fašistických okupantů.

Při této příležitosti bych také chtěl vzdát úctu všem hrdinům Spojeneckých vojsk, kteří položili své životy za svobodu Vaší země, včetně Čechů a Slováků, kteří bojovali v řadách jak západních tak i východních spojenců.

Dovolte mi také, abych vyjádřil přesvědčení, že jejich oběti nebyly marné a přes některé rozdílné názory mezi Východem a Západem existuje reálná naděje, že současný vývoj v Evropě i na světě nebude na překážku trvalému soužití mezi všemi národy světa.

Velvyslanec Spojených států v Československu

podpis

*Přijměte, prosím, mé blahopřání k ...
Blahopřejeme Vám k ... výročí vzniku Československa.
Blahopřejeme Vám k Vašemu jmenování do funkce ...*

6.a.4

18. listopadu 1988

Zarmoucená rodina,

dovolte nám, abychom Vám vyslovili hlubokou soustrast k úmrtí Vašeho otce, pana Jeřábka. Byla to pro nás opravdu velmi smutná zpráva, protože jsme jej dobře znali a měli rádi. Všichni v něm ztrácíme dobrého přítele a vzácného člověka, který v našich vzpomínkách zůstane navždy.

Kéž naše slova pomohou zmírnit Vaši bolest.

Robert a Suzan Smithovi

6.a.5

Velvyslanectví USA - Praha - Na Tržišti 15

Praha, 23. prosince 1988

**Ministerstvo školství
a kultury v Praze**

Vážený pane ministře,

s hlubokým zármutkem jsme vyslechli zprávu, že včera v odpoledních hodinách po krátké ale těžké nemoci zemřel spisovatel pan X. Y., jeden z předních českých spisovatelů.

Přijměte, prosím, vyjádření upřímné soustrasti ode všech pracovníků našeho velvyslanectví v Praze a obzvláště ode mne, neboť jsem pana X. Y. znal osobně. Nesmírně jsem si vážil jeho literární činnosti a zejména skutečnosti, že se svými překlady snažil přiblížit významná díla americké literatury českému čtenáři.

Přesto, že nás tak náhle opustil, svým dílem bude nadále žít v našich srdcích.

Kulturní pracovník:

podpis

Dovolte, abychom vyjádřili svou hlubokou soustrast ...

Přijměte, prosím, naši hlubokou soustrast k ...

S hlubokým zármutkem přijímáme zprávu o úmrtí ...

Jsme hluboce dotčeni Vaší ztrátou.

6.b **Work with the Letters II**

6.b.1 Following the same procedure as in 2.b.1, fill in the blanks with your own words.

Milý _____,

chtěli bychom Vám ještě jednou, tentokrát písemně poděkovat, že jste nám umožnili _____.

Byli jsme velmi rádi, že jsme konečně mohli trochu poznat _____ nejznámější _____, o kterých jsme už tolík slyšeli. Překvapily nás tam _____, procházejících se po _____ a _____. Ani já ani manželka jsme nečekali, že tam uvidíme tolík _____.

mluvicích všemi možnými jazyky. A pokud se týká těch _____,
mně osobně nejvíce _____, _____, _____, _____.

Manželka byla nejvíce překvapena skutečností, kolik _____
a _____ se tam denně koná. Novinkou pro nás také bylo, že _____
_____ se poprvé hrála právě zde, v _____. Mysleli jsme si, že ji hráli poprvé v _____.

Ještě jednou Vám tedy děkujeme za _____, které jsme s
_____ a těšíme se na další _____.

John a Mary

6.b.2

Zápis do knihy hostů:

Děkujeme vedení _____, že
nám umožnilo _____, vyrábějícího a
exportujícího _____. Zejména děkujeme _____, který nám objasnil některé problémy, týkající
se _____ a _____ ve Vašem podniku. Oceňujeme také, že nám
byla dána možnost pohovořit si i s _____,

Jsme přesvědčeni, že podobné návštěvy jsou dobrým začátkem pro
mezi Spojenými státy a Československem.

Členové delegace Amerického
velvyslanectví v Praze

6.b.3

Vážený pane _____,

dovolte mi, abych jménem Amerického velvyslanectví i jménem svým
blahopřál Vám a Vašim prostřednictvím všemu československému lidu u
příležitosti _____.

Při této příležitosti bych také chtěl vzdát úctu všem _____,
kteří _____.

Dovolte mi také, abych vyjádřil přesvědčení, že jejich oběti nebyly
marné a přes některé rozdílné názory mezi _____
existuje reálná naděje, že současný vývoj _____

Velvyslanec Spojených států amerických
v Československu:

6.b.4

_____ ,

dovolte nám, abychom Vám vyslovili hlubokou soustrast k úmrtí _____ . Byla to pro nás opravdu velmi smutná zpráva, protože jsme _____ dobře znali a měli rádi. Všichni v _____ ztrácíme _____ , _____ " našich vzpomínkách zůstane navždy.

Kéž naše slova pomohou zmírnit Vaši bolest.

Robert a Suzan Smithovi

6.b.5

*Ministerstvo školství
a kultury v Praze*

Vážený pane _____ ,

s hlubokým zármutkem jsme vyslechli zprávu, že včera v odpoledních hodinách po krátké ale těžké nemoci zemřel _____ , jeden z předních českých _____ .

Přijměte, prosím, vyjádření upřímné soustrasti ode všech pracovníků našeho velvyslanectví v Praze a obzvláště ode mne, nebot' jsem _____ znal osobně. Nesmírně jsem si vážil _____ a zejména skutečnosti, že

Přesto, že nás tak náhle opustil, _____ .

Kulturní pracovník:

oooooooooooooooooooo

Activity 7. STRUCTURE AWARENESS II

7.a **Reverse Drill**

7.a.1 Listen to your teacher, who will form sentences using items in the columns below. Then try it yourself.

infinitive
3rd p. plural
verbal adjective

čekat
čekají
čekající

			<i>čekat</i>	
	<i>kdo?</i>	<i>co?</i>	<i>psát</i>	
nom.	<i>koho?</i>	<i>čeho?</i>	<i>stát</i>	
gen.	<i>komu?</i>	<i>čemu?</i>	<i>nakupovat</i>	
dat.	<i>koho?</i>	<i>co?</i>	<i>spěchat</i>	
acc.	<i>o kom?</i>	<i>o čem?</i>	<i>pracovat</i>	
loc.	<i>s kým?</i>	<i>s čím?</i>	<i>telefonovat</i>	
instr.			<i>opravovat</i>	
			<i>prodávat</i>	<i>člověk</i>
			<i>cestovat</i>	<i>sekretářka</i>
			<i>stravovat se</i>	<i>žena</i>
			<i>procházet se</i>	<i>technik</i>
			<i>povídат si</i>	<i>muž</i>
			<i>obědovat</i>	<i>student</i>
			<i>stěhovat se</i>	<i>děti</i>
			<i>překládat</i>	<i>studentka</i>
			<i>učit se</i>	<i>host</i>
			<i>mluvit</i>	<i>voják</i>
			<i>začínat</i>	<i>úředník</i>
			<i>vyrábět</i>	<i>pracovník</i>
			<i>nést</i>	<i>pracovnice</i>
			<i>brát</i>	<i>dívka</i>
			<i>čist</i>	
			<i>popíjet</i>	<i>podnik</i>
			<i>dojízdět</i>	<i>továrna</i>
			<i>platit</i>	<i>země</i>
			<i>vracet se</i>	
			<i>hrát si</i>	
			<i>vyvážet</i>	
			<i>dovážet</i>	
			<i>exportovat</i>	
			<i>importovat</i>	

7.b GRAMMAR NOTE II

7.b.1 Verbal adjectives

Verbal adjectives occur with all imperfective verbs. They are formed from the third person plural by adding the suffix **-cí**, e.g.:

3rd p. plural	pres. participle
<i>čekají</i>	<i>čekající</i>
<i>pracují</i>	<i>pracující</i>
<i>stojí</i>	<i>stojící</i>
<i>učí se</i>	<i>učící se</i>
<i>povídají si</i>	<i>povídající si</i>
<i>nesou</i>	<i>nesoucí</i>

They also occur in negative forms (*pracující - nepracující* etc.).

These are declined as soft adjectives.

Mluvil o té starší ženě. - *Mluvil o té pracující ženě.*
He spoke about the older woman. - He spoke about the working woman.

They are often used in place of relative clauses beginning with **který**, with the same punctuation, e.g.:

Ten pán, který stojí u okna, je pan Novák.
The gentleman who is standing at the window is Mr. Novák.

Ten pán, stojící u okna, je pan Novák.
The gentleman standing at the window is Mr. Novák.

They must agree with the noun in gender, number and case.

When there are longer and shorter forms for the 3rd person plural in the III class verbs, the longer form is preferred, e.g.:

3rd person. pl.	<i>vrací</i>	-	<i>vracející</i>
-----------------	--------------	---	------------------

7.c Tryout

7.c.1 Fill in the blanks with correct present participles from the infinitives in parentheses.

1. *Všichni zaměstnanci, _____ (parkovat) na parkovišti podniku, musí mít zvláštní povolení.*
2. *Videte tu tramvaj, _____ (stát) na zastávce? Ta jede na Smichov.*

- 3. Čekárna pro _____ (cestovat) s dětmi je tam vzadu napravo.
4. Cizinci, _____ (žít) v Československu, musí mít platné pasy.
5. Na sekretářku, _____ (připravovat) česko-americkou konferenci, se můžete plně spolehnout.
6. Máme zde několik českých zaměstnanců, _____ (mluvit) plynne anglicky.
7. Mohl bych mluvit s úřednicí, _____ (zajišťovat) letenky do zahraničí?
8. Pro hosty, _____ (zajímat se) o historické památky, uspořádáme okružní jízdu po Praze.
9. V každé restauraci uvidíte spoustu lidí, _____ (popijet) pivo a _____. (povídат si).
10. Mluvil jsem s jedním studentem, _____ (studovat) angličtinu na Karlově universitě.
11. Nejlepší pracovní podmínky mají zaměstnanci _____ (sloužit) v zahraničí.
12. Můj známý, _____ (pracovat) v Čedoku, vám zajistí lístky, kdykoliv budete potřebovat.
13. V té hře vystupovali _____ (vynikat) herci a herečky.
14. Chtěl bych vás seznámit s několika _____ (následovat) problémy.
15. Nejlépe _____ (hrát) tenisty v letošním roce jsou McEnroe, Lendl a Connors.
16. Už jste mluvil s tím člověkem, _____ (mit) na starosti tenisové kurty?
17. _____ (Vést) silou ve státě je komunistická strana.
18. Československo, _____ (skládat se) ze dvou republik, je federativním státem.
19. Kolik platí za obědy děti, _____ (stravovat se) ve školní jídelně?
20. Mechanik, _____ (opravovat) vaše auto, je naším nejlepším odborníkem na zahraniční vozy.
21. Na silnicích byly tisíce řidičů, _____ (vracet se) z víkendu.

22. Ve frontě stálo plno lidí, _____ (čekat) na nové zboží.
23. Firma Bat'a, _____ (vyrábět) obuv, proslavila Československo po celém světě.
24. Lesy, _____ (pokrývat) asi 35% povrchu ČSSR, jsou většinou jehličnaté.
25. Většina půdy, dříve _____ (ležet) ladem, byla meliorována.
26. _____ (Neprosperovat) družstva musí být dotována státem.
27. Mezi zvědavci, _____ (stát) okolo místa nehody, bylo několik svědků.
28. Liechtensteinové, _____ (vlastnit) zámek Lednici, byli rod rakouského původu.
29. V parku bylo plno _____ (hrát si) dětí.
30. Na zápase Československo - Kanada bylo několik set kanadských fanoušků, _____ (povzbuzovat) své mužstvo.
31. Automobilista, _____ (jet) přede mnou, najednou prudce zabrzdil.
32. Oba doktoři, _____ (mít) dnes službu, jsou právě na návštěvách u nemocných.
33. Na konferenci, _____ (konat se) příští týden, bude řada zahraničních delegátů.
34. Všechny záležitosti, _____ (týkat se) jeho odjezdu, musí být vyřízeny dnes.
35. Díla _____ (vystavovat) umělců si můžete koupit až po skončení výstavy.
-

7.c.2 Shorten the following relative constructions using verbal adjectives.

1. lidé, kteří stojí před obchodem
-

2. studenti, kteří se zajímají o
-

3. *hrad, který se datuje ke 12. století*

4. *pacient, který si nařiká na bolesti hlavy*

5. *ekonomové, kteří plánují reformu*

6. *feudalismus, který v té době zaniká*

7. *žáci, kteří se věnují studiu historie*

8. *děti, které si hrají na zahradě*

9. *slečna Nová, která se těší na dovolenou*

10. *pracovníci, kteří si uvědomují těžkou situaci*

11. *rodina pana Browna, která letí na dovolenou*

12. *družstva, která hospodaří v severních Čechách*

13. *podniky, které modernizují svá zařízení*

14. *všechny věci, které tady překážejí*

15. *lesy, které se rozkládají na jihu Čech*

16. *menšiny, které tam tvoří asi 5% obyvatelstva*

17. *zákazníci, kteří shánějí nedostatkové zboží*

18. *starožitnosti, které pocházejí ze 17. století*

19. *úřednice, která rezervuje vstupenky na koncert*

20. *všechn nábytek, který ted' stojí před kanceláří*

7.c.3 Now go over the preceding twenty fragments and form complete sentences.

7.c.4 This time try to develop the beginning part of the fragment by using the clue constructions below.

Týká se to _____
Patřilo to _____
Znali jsme _____
Mluvíme o _____
Počítali s _____

7.c.5 Form sentences with the following pairs, consulting SUPPLEMENT I below.

1. *psací* - *pišící*

2. *spací* - *spící*

3. *holící* - *holící (se)*

Dvacátá pátá lekce

4. *hraci* - *hrající (si)*

5. *počítací* - *počítající*

6. *čekací* - *čekající*

7. *přijímací* - *přijímající*

8. *zahajovací* - *zahajující*

9. *prováděcí* - *provádějící*

10. *pověřovací* - *pověřující*

11. *plánovací* - *plánující*

12. *skládací* - *skládající (se)*

7.c.6 Write the following sentences in Czech, using verbal adjectives.

1. There were lots of people there waiting for the bus to Vinohrady.

2. Working women do not have too much time for children.

3. Today we will have to deal with the following matters.

4. The press conference concerning political problems of Eastern Europe will be held next week.

5. Prague, having more than a million inhabitants, is the largest city in Czechoslovakia.

6. All the minorities living in Czechoslovakia have equal rights.

7. We must solve all the problems existing between East and West.

8. In the lines in front of stores you can see a lot of people hunting for scarce items.

9. A streetcar making a right turn has the right of way.

10. I don't like people promising too many things.

11. This item can be found only in stores specializing in china.

12. During our stay in Slovakia we visited a factory which produced TV sets.

13. All foreigners exporting antiques must have special permission.

14. The price of that armchair dating back to the 18th century is very high.

15. Do you know anything about the men filing applications for American visas?

Activity 8: ADDITIONAL WORK WITH UNRESTRICTED CZECH

8.a Read the following sentences and fill in the words in parentheses with appropriate endings.

1. President ČSSR G. Husák zaslal blahopřejný telegram _____
(předseda) předsednictva _____
(Socialistická federativní republika) Jugoslávie.
2. Jmérem Ústředního výboru _____ (Komunistická strana) Československa i jménem svým zasílám srdečné blahopřání _____ (bratrský jugoslávský lid).
3. V tento významný den v životě _____ (Vaše země) si připomínáme statečný zápas _____ (jugoslávský lid) proti _____ (fašismus).
4. Upřímně si vážíme _____ (tradiční přátelské vztahy) mezi _____ (Československo), mezi _____ (bratrské národy) obou našich zemí.
5. Přejeme Vám _____ (mnoho úspěchů) při _____ (budování) socialistické společnosti ve _____ (Vaše země).
6. Generální tajemník ÚV KSSS Michail Gorbačov zaslal _____
(generální tajemník) ÚV KSČ a _____
(prezident) ČSSR _____ (Gustáv Husák) pozdravný telegram.
7. Chci vyjádřit Vám a Vašim prostřednictvím i _____
(všichni pracující) Vaši země co nejsrdečnější poděkování za vřelé přijetí na _____ (česká půda).
8. Setkání _____ (nejvyšší představitelé) členských států _____ (Varšavská smlouva) se konalo v Praze.

9. Soustrastný dopis byl zaslán _____
 (ministerstvo kultury) ČSSR a _____
 (Svaz československých skladatelů).
10. Václav Smetáček se významně zasloužil o rozvoj _____
 (československá socialistická kultura).
-

- 8.b Listen to the text once again and try to fill in the missing words. Then listen to the text and compare the sentences you have completed with those on the tape.

Vážení soudruzi,

jménem _____ Komunistické strany Československa,
 lidu _____ i jménem svým zasílám Vám,
 Svazu komunistů Jugoslávie,
 Socialistické federativní republiky
 Jugoslávie a _____ jugoslávskému lidu srdečné _____
 a blahopřání _____ Vašeho státního svátku - Dne
 republiky.

V _____ si v tento významný den _____
 země připomínáme _____ jugoslávského lidu
 proti fašismu, za národní a _____
 Oceňujeme výsledký, kterých Váš lid _____ . Svazu komunistů
 Jugoslávie při uskutečňování _____ socialistické
 výstavby země.

Upřímně _____ tradičních přátelských vztahů c
 mnohostranné _____ mezi Komunistickou stranou
 Československa a _____, mezi Československou
 socialistickou republikou a _____ Jugoslávie,
 mezi bratrskými národy _____.

Jsme přesvědčeni, že _____ se budou i
 nadále _____ a prohlubovat ke prospěchu československého
 a jugoslávského lidu, _____, socialismus pokrok ve světě.

Přejeme Vám, _____, jugoslávským
 komunistům a _____ mnoho úspěchů při budování
 ve Vaší zemi.

- 8.c Answer the following questions in Czech.

1. Should the White House send a cable to Yugoslavia on the occasion of its State holiday, how would it differ in style and content from the text sent by G. Husák?
-
-
-

2. Having heard the texts of the three cables do you think that the White House would send telegrams on the same occasions as the Czechoslovak Government does?

3. What types of cables are sent to foreign governments by the embassies and what types by the White House?

Activity 9: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

- 9.a Match each of the following words from the text with the words having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1. <i>hrdina</i>	<i>smrt</i>
2. <i>lehký</i>	<i>stejný</i>
3. <i>narození</i>	<i>zbabělec</i>
4. <i>osvobození</i>	<i>úmrtí</i>
5. <i>pisemně</i>	<i>naposledy</i>
6. <i>poprvé</i>	<i>ústně</i>
7. <i>přijmout</i>	<i>s radostí</i>
8. <i>rozdilný</i>	<i>těžký</i>
9. <i>s látkou</i>	<i>odmítout</i>
10. <i>život</i>	<i>okupace</i>

-
- 9.b Fill in the blanks with the appropriate word in parentheses.

1. *V tomto rychliku je jenom jeden _____* (*spící, spavý, spací*) *vůz.*
2. *Kde jste chodil do _____* (*základní, základové, zakládající*) *školy?*
3. *Některá _____* (*vyrobená, výrobní, vyrábějící*) *družstva mají vlastní prodejny.*
4. *Československo také exportuje _____* (*obrábějící, obráběcí, obráběné*) *stroje.*
5. *Dostal jsem už o tom _____* (*telefonní, telefonickou, telefonující*) *zprávu z Brna.*

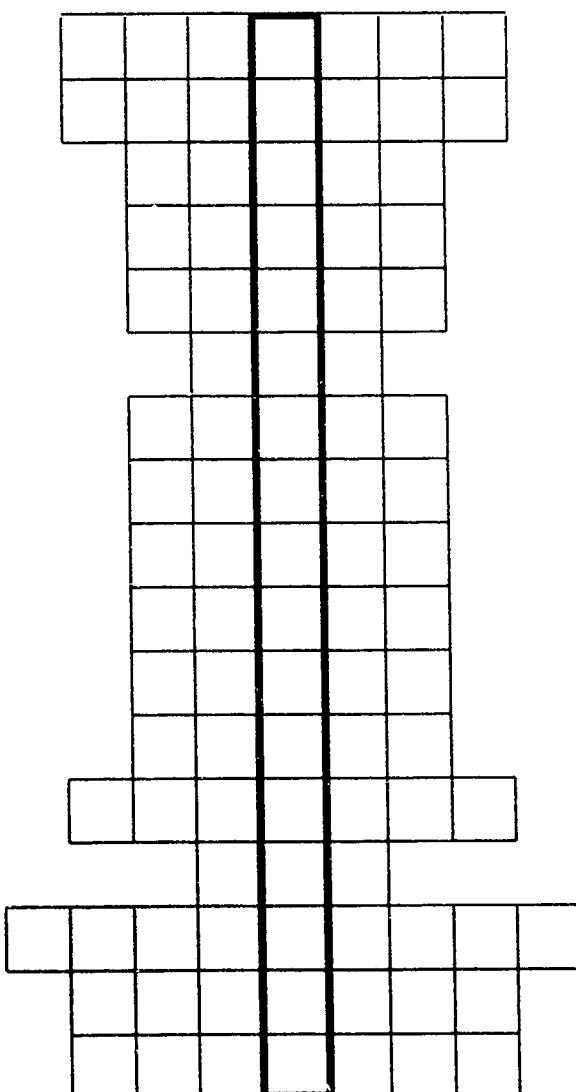
6. Státem _____ (řidící, řidičské, řízené) hospodářství není efektivní.
7. Slečna Nová je naší nejrychleji _____ (psací, písící, pisemnou) sekretářkou. Napiše 80 slov za minutu.
8. Na _____ (spavé, spící, spací) děti je vždy pěkný pohled.
9. V divadle mám nejraději místa v _____ (území, podzemí, přízemí).
10. Lékárnička v autě musí mít _____ (předepsané, napsané, popsané) věci.
11. Ke své žádosti musíte mít ještě _____ (rodilý, rodný, rozený) list.
12. Východoevropské země mají _____ (plánovací, plánované, plánující) hospodářství.
13. N. p. Zetor je podnik, _____ (exportovaný, exportující, exportní) především traktory.
14. Svému synovi chci koupit kožený _____ (kopácí, kopající, kopaný) míč.
15. Prosím vás, kolik stojí ta _____ (skládaná, skládající, skládací) židle?
16. _____ (zahajující, zahajovací, zahájený) přípitek bude mít pan konsul.
17. Někteří umělci pořádají _____ (prodejní, prodané, prodávající) výstavy svých obrazů.
18. Pracuje jako řidič v jednom _____ (dopravujícím, dopraveném, dopravním) podniku.
19. Ty léky musíte vždy _____ (vypít, dopít, zapít) vodou.
20. Má velmi dobré _____ (životní, žijící, živé) pojištění.

10.c

A crossword puzzle

Find Czech equivalents for the Czech words in the column on the right.

The middle column forms a phrase.

odborník na právo

zařízení bytu

určité

hodně

zpráva

loc. od slova "můj"

sídla králů

ukončení

šlechtický titul

řeč

vyučovací hodina

názvy

závody koní

cestovní průkaz

jít na návštěvu

na pravé straně

obyčejně

VOCABULARY LIST

automatizace f.	- automation
blahopřát (II - imp.)	- to congratulate
bylinný	- herbal
chápat (II - imp.)	- to understand, to realize
čtenář m.	- reader
hrdina m.	- hero
kolonáda f.	- colonnade
marný	- vain
minerální	- mineral
modernizace f.	- modernization
nadále	- in the future
naděje f.	- hope
nesmírně	- extremely
novinka f.	- novelty, news
oběť f.	- sacrifice
obsluhovat (II - imp.)	- to operate, to tend
okruh m.	- circle, range
okupant m.	- intruder
opustit (III - perf.)	- to leave
pobavit se (III - perf.)	- to entertain oneself
podporovat (II - imp.)	- to support
položit (III - perf.) život	- to lose one's life
pramen m.	- spring
procházet se (III - imp.)	- to take a walk
prohlídka f.	- visit
prostřednictví n.	- means of
přední	- prominent
překvapit (III - perf.)	- to surprise
přesvědčený	- convinced
přiblížit (III - perf.)	- to bring near
přípitek m.	- toast
rozdílný	- different
rozvíjet se (III - imp.)	- to develop
smutný	- sad
soustrast f.	- sympathy
soužití n.	- coexistence
spojenecký	- allied
traktor m.	- tractor
trávení n.	- digestion
upřímný	- sincere
vážit si (III - imp.)	- to respect
výročí n.	- anniversary
vyslechnout (II - perf.)	- to listen to
vyslovit (III - perf.)	- to express
vzdát (I - perf.) úctu	- to pay tribute
vzpomínka f.	- memory, reverie
zarmutek m.	- grief, sorrow
zmírnit (III - perf.)	- to relieve

SUPPLEMENT

A list of verbal adjectives derived from the infinitive:

čekací	čekací doba (waiting time)
holící	holící strojek (shaver)
hrací	hrací karty (playing cards), hrací stroj (jukebox)
jmenovací	jmenovací listina (letter of appointment)
kopací	kopací míč (football)
oddací	oddací list (marriage certificate)
otevírací	otevírací doba (opening time)
prací	prací prášek (detergent)
psací	psací stroj (typewriter), psací stůl (desk)
plánovací	plánovací komise (planning commission)
plnící	plnící pero (fountain pen)
počítací	počítací stroj (calculating machine, computer)
prováděcí	prováděcí nařízení (executing instructions)
přijímací	přijímací řízení (hiring, enlisting process)
secí	secí stroj (sowing machine)
šicí	šicí stroj (sewing machine)
skládací	skládací židle (collapsible chair)
spací	spací pytel (sleeping bag), spací vagon (sleeping car)
sprchovací	sprchovací kout (shower stall)
stojací	stojací hodiny (grandfather clock)
zahajovací	zahajovací řeč (opening speech)
zavírací	zavírací doba (closing time)

Lekce 26 *Opakovací*

COMMUNICATION AND GRAMMAR REVIEW:

Communication review

Narrative giving basic information about the Slovak National Uprising in 1944. Identical Slovak text giving an idea what Slovak looks like.

Grammar note - basic differences between Czech and Slovak.

Grammar Review

Sets of translation exercises covering previous grammar and communication elements.

1. Locative and instrumental plural.
2. Passive voice.
3. Vocative and imperative.
4. Declension of irregular nouns.
5. Verbal nouns and adjectives.

ADDITIONAL MATERIAL:

- Tape with unrestricted Czech and Slovak.

Activity 1: LISTENING TO UNRESTRICTED CZECH AND SLOVAK

1. *O co má zájem pan D ... ?*
2. *Kde se narodil?*
3. *Jak dlouho tam žil?*
4. *Na které vysoké škole studoval a kde?*
5. *Na jaké fakultě?*
6. *Jaký titul tam získal?*
7. *Přes kterou zemi vedla jeho cesta do Spojených států?*
8. *Ve kterém roce tam přišel?*
9. *Kdy tam pracoval?*
10. *Kdy přišel do Spojených států?*
11. *Kolik dětí má pan D ... ?*
12. *Kde pracuje jeho manželka?*
13. *Kde pracuje pan D ... v současné době?*
14. *Za co je tam ted' zodpovědný?*
15. *Od koho dostává Hlas Ameriky dopisy z Československa?*
16. *O čem se piše v těch dopisech?*
17. *Kolik procent obyvatelstva poslouchá Hlas Ameriky?*
18. *Podle jakých statistik je toto číslo?*
19. *Jakého konička měl pan D ... ?*
20. *Proč už toho konička nemá?*
21. *Který sport dosud pěstuje?*
22. *Jak dlouho si musí člověk zvykat, když přijde do Ameriky a proč?*
23. *Jaké rozdíly jsou mezi způsobem života v Kanadě a v Americe?*
24. *Ve kterých městech v Kanadě pan D ... bydlel?*

Activity 2: NARRATIVE

2.a **Slovenské národní povstání**

Slovenské národní povstání (SNP) vypuklo 29. srpna 1944 po složitém politickém vývoji, který nastal po rozpadu Československa. Den před okupací Čech a Moravy hitlerovskými vojsky (15. března 1939) vzniká po dohodě radikálů v Hlinkově slovenské lidové straně (HSLS) s Hitlerem tzv. samostatný Slovenský stát v čele s vládou Jozefa Tisy.

Ve Slovenském národním povstání Slováci přesvědčili celý svět, že se neztotožňují s tím, co se stalo 14. března 1939 a povstáním jasně dokumentovali, že se staví zcela na stranu Spojenců a že spolu s českým lidem si přejí obnovení samostatné Československé republiky.

K povstání došlo po řadě incidentů, kdy si zástupci německé vlády uvědomili, že dochází ke zvýšené podzemní činnosti a proto povolali na území Slovenského státu několik divizí německých ozbrojených sil. 70 000 vojáků a 8 000 partyzánů se postavilo proti sedmi plně vyzbrojeným německým divizím, které po dva měsíce útočily na povstalecké území v trojúhelníku Banská Bystrica - Zvolen - Brezno. Dnes je možno říci, že to byl hrdinský čin. Němci předpokládali, že povstání zlikvidují během tří dnů, ale trvalo jim to mnohem déle než celá okupace Francie nebo jiných evropských zemí.

1. září následovalo první oficiální prohlášení Slovenské národní rady (SNR), že přebírá vedoucí úlohu ve vedení odboje s cílem znova obnovit dřívější Československou republiku. Tímto prohlášením se celý svět dověděl o úsilí Slováků a Čechů a o jejich společném boji proti německým fašistům.

Přesto, že povstání bylo vojensky potlačeno, ani vojenské ani partyzánské jednotky nekapitulovaly a pokračovaly v bojích a sabotážních akcích až do doby, kdy se setkaly s opožděně postupující Rudou armádou.

SNP bylo pochopitelně závislé na pomoci Spojenců a jeho průběh a úspěch na ní značně závisel. Přes určitou vojenskou pomoc od Spojenců je možno konstatovat, že z různých politických, vojenských a strategických důvodů nebyla natolik veliká, aby dovedla povstání k vítěznému konci.

Vedení SNP také v době jeho vypuknutí počítalo s tím, že sovětská vojska budou na severu u Krakova v Polsku a na jihu v Miškolci v Maďarsku, a že budou schopna aktivně povstání pomoci. Mezitím však z různých taktických a politických důvodů se Rudá armáda před Varšavou zastavila (v době vypuknutí Varšavského povstání) a orientovala své vojenské akce jinými směry. Je možno předpokládat, že sovětská strana měla určité obavy, že vedení SNP je příliš demokratické a proto svou pomoc oddalovala a manipulovala ve svůj prospěch. Rovněž tak i pomoc některých československých jednotek, které vznikly v Sovětském svazu, přišla až tehdy, kdy příznivé podmínky pro vítězství povstání byly ztraceny.

Z vojenského hlediska je nutno konstatovat, že od vypuknutí SNP přestalo Slovensko být bezpečným zázemím pro fašistické Německo. Komunikační systémy byly přerušeny, vojenské dodávky i ústupové cesty byly značně ztíženy. Současně byly na území Slovenska vázány značné německé sily, které Němci potřebovali na jiných frontách. Pochopitelně, že nadále využívat Slovenské armády na německých frontách už nebylo možné a navíc, SNP způsobilo Německé armádě velké ztráty na životech i materiálu.

Přes výstrahy Spojenců zahájili Němci po potlačení SNP kruté represe vůči zajatým povstalcům a trestné akce proti civilnímu obyvatelstvu na povstaleckém území. Na straně povstalců byly obrovské ztráty. Od počátku povstání padlo 7 500 vojáků a 2 500 partyzánů, 3 723 civilistů, včetně žen a dětí, bylo zavražděno a pohřbeno v masových hrobech. 900 lidí bylo nelidsky upáleno ve vápencových pecích. Dále pak bylo 30 000 lidí deportováno do německých koncentračních táborů. V těchto akcích bylo rovněž úplně vypáleno 60 vesnic a 142 dalších zničeno částečně.

Slovenské národní povstání, ve kterém za 2. světové války odpór slovenského lidu kulminoval, patří k nejsvětlejším vrcholům moderních česko-slovenských dějin. Československý odboj spolu s Varšavským povstáním patří k nejvýznamějším projevům odporu v Evropě proti hitlerovskému Německu.

2.b Questions on the Narrative

2.b.1 Your teacher will ask you these questions. Try to answer them from memory. If you can't remember, check back to the narrative for answer.

1. *Kdy vypuklo Slovenské národní povstání?*
2. *Kdy vznikl tzv. Slovenský stát?*
3. *Která politická strana uzavřela dohodu s Hitlerem o samostatném Slovenském státě?*
4. *O čem přesvědčili Slováci celý svět během Slovenského národního povstání?*
5. *Proč povolali Němci své divize na Slovensko?*
6. *Kolik vojáků a partyzánů se proti nim postavilo?*
7. *Jak dlouho útočily německé divize na povstalecké území a kde?*

8. Za jak dlouho předpokládali Němci, že zlikvidují SNP?
9. Kdo přebral vedoucí úlohu ve vedení slovenského odboje a s jakým cílem?
10. Jak dlouho pokračovaly v bojích vojenské a partyzánské jednotky?
11. Na čem také závisel úspěch SNP?
12. S čím počítalo vedení SNP v době jeho vzniku?
13. Z jakých důvodů se Rudá armáda před Varšavou zastavila?
14. Kdy přišla pomoc československých jednotek, které vznikly v SSSR?
15. Jaký význam mělo SNP z vojenského hlediska?
16. Proti komu zahájili Němci represe po potlačení SNP?
17. Jaké byly ztráty na straně povstalců pokud se týká vojáků, partyzánů a civilistů?
18. Které povstání kromě SNP patří k nejvýznamějším projevům odporu proti hitlerovskému Německu za druhé světové války?

2.c Work with the Narrative

2.c.1 Try to fill in the missing stems from memory. If you have difficulty, listen to the tape again. Refer to the transcript only as a last resort.

Slovenské národní _____í

Slovenské národní _____í (SNP) _____o 29. srpna 1944 po
_____ém politickém vývoji, který nastal po _____u Československa. Den před
okupací Čech a Moravy _____ými vojsky (15. března 1939) vzniká po
dohodě radikálů v Hlinkově slovenské lidové straně (HLS) s Hitlerem tzv.
_____ý Slovenský stát v čele s vládou Jozefa Tisy.

Ve Slovenském národním _____í Slováci _____li celý svět, že
se _____í s tím, co se stalo 14. března 1939 a _____ím jasně
dokumentovali, že se staví zcela na stranu _____ú a že spolu s českým lidem si přejí
_____í samostatné Československé republiky.

K _____í došlo po řadě _____ů, kdy si zástupci německé vlády
_____li, že dochází ke zvýšené _____í činnosti a proto povolali na území
Slovenského státu několik divizí německých ozbrojených sil. 70 000 vojáků a 8 000 partyzánů se
_____lo proti sedmi plně _____ým německým divizím, které po dva
měsíce útočily na _____é území v _____u Banská Bystrica
- Zvolen - Brezno. Dnes je možno říci, že to byl _____ý čin. Němci
_____li, že _____í zlikvidují během tří dnů, ale trvalo jim to

mnohem déle než celá okupace Francie nebo jiných evropských zemí.

1. září _____ lo první oficiální _____ i Slovenské národní rady (SNR), že _____ á vedoucí úlohu ve vedení _____ e s cílem znova obnovit dřívější Československou republiku. Tímto _____ im se celý svět dověděl o _____ i Slováků a Čechů a o jejich společném boji proti německým fašistům.

Přesto, že _____ i bylo vojensky _____ o, ani vojenské ani partyzánské jednotky _____ ly a pokračovaly v bojích a _____ ich akcích až do doby, kdy se setkaly s opožděně _____ i Rudou armádou.

SNP bylo pochopitelně _____ é na pomoc _____ ů a jeho průběh a úspěch na ní značně závisel. Přes určitou vojenskou pomoc od _____ ů je možno konstatovat, že z různých politických, vojenských a _____ ých důvodů nebyla natolik veliká, aby dovedla _____ i k _____ ému konci.

_____ i SNP také v době jeho _____ i počítalo s tím, že sovětská vojska budou na severu u Krakova v Polsku a na jihu v Miškolci v Maďarsku, a že budou schopna aktivně _____ i pomoci. Mezitím však z různých taktických a politických _____ ů se Rudá armáda před Varšavou _____ la (v době _____ i Varšavského povstání) a orientovala své vojenské akce jinými _____ y. Je možno předpokládat, že sovětská strana měla _____ é obavy, že _____ i SNP je příliš demokratické a proto svou pomoc _____ la a manipulovala ve svůj prospěch. Rovněž tak i pomoc některých československých jednotek, které _____ ly v Sovětském svazu, přišla až tehdyn, kdy příznivé _____ y pro vítězství _____ i byly _____ y.

Z vojenského _____ a je nutno konstatovat, že od _____ i SNP přestalo Slovensko být bezpečným _____ im pro fašistické Německo. Komunikační systémy byly _____ y, vojenské _____ y i _____ é cesty byly značně ztíženy. Současně byly na území Slovenska _____ y značné německé síly, které Němci _____ li na jiných frontách. Pochopitelně, že nadále využívat Slovenské armády na německých frontách už nebylo možné a navíc, SNP _____ lo Německé armádě velké ztráty na životech i materiálu.

Přes _____ y Spojenců _____ li Němci po _____ i SNP kruté represe vůči _____ ým _____ ům a trestné akce proti civilnímu obyvatelstvu na _____ ém území. Na straně povstalců byly _____ é ztráty. Od počátku povstání padlo 7 500 vojáků a 2 500 partyzánů, 3 723 civilistů, včetně žen a dětí, bylo _____ o a _____ o v _____ ých hrobech. 900 lidí bylo nelidsky _____ o ve _____ ých pecích. Dále pak bylo 30 000 lidí _____ o do německých koncentračních _____ ů. V těchto akcích bylo rovněž úplně _____ o 60 vesnic a 142 dalších _____ o částečně.

Slovenské národní _____ i, ve kterém za 2. světové války odpor slovenského lidu kulminoval, patří k _____ im vrcholům moderních československých dějin. Československý odboj spolu s Varšavským _____ im patří k _____ ir. prověru v Evropě proti hitlerovskému Německu.

2. c. 2 Following the same procedure as in 2. c. 1, try to fill in the missing endings.

Slovensk_ národn_ povstán_

Slovensk_ národn_ povstán_ (SNP) vypukl_ 29. srpen_ 1944 po složit_ politick_ vývoj_, kter_ nastal po rozpad_ Československ_. Den před okupac_ Čech a Morav_ hitlerovsk_ vojsk_ (15. březn_ 1939) vznik_ po dohod_ radikál_ v Hlinkov_ slovensk_ lidov_ stran_ (HSLS) s Hitler_ tzv. samostatn_ Slovenský stát v cel_ s vlád_ Jozef_ Tis_.

Ve Slovensk_ národn_ povstání Slovác_ přesvědčil_ cel_ svět, že se neztotožnuj_ s t_, co se stal_ 14. březn_ 1939 a povstán_ jasně dokumentoval_, že se stav_ zcela na stran_ Spojenc_ a že spolu s česk_ lid_ si přej_ obnoven_ samostatn_ Československ_ republik_.

K povstán_ došl_ po řad_ incident_, kdy si zástupc_ německ_ vlád_ uvědomil_ že docház_ ke zvýšen_ podzemn_ činnost_ a proto půvolał_ na územ_ Slovensk_ stát_ několik diviz_ německ_ ozbrojen_ sil. 70 000 voják_ a 8 000 partyzán_ se postavil_ proti sedm_ plně vyzbrojen_ německ_ diviz_, kter_ po dv_ měsíc_ útočil_ na povstaleck_ územ_ v trojúhelník_ Bansk_ Bystric_ - Zvolen_ - Brezno. Dnes je možno říci, že to byl hrdinsk_ čin. Němc_ předpokládal_, že povstán_ zlikviduj_ během tř_ dn_, ale trval_ jím to mnohem déle než cel_ okupac_ Franci_ nebo jin_ evropsk_ zem_.

1. září následoval_ prvn_ oficiáln_ prohlášen_ Slovensk_ národn_ rad_ (SNR), že přebír_ vedouc_ úloh_ ve veden_ odboj_ s cíl_ znova obnovit dřívějš_ Československ_ republik_. Tímto prohlášen_ se cel_ svět dověděl o úsil_ Slovák_ a Čech_ a o jejich společn_ boj_ proti německ_ fašist_.

Přesto, že povstán_ bylo vojensk_ potlačen_, ani vojensk_ ani partyzánsk_ jednotk_ nekapituloval_ a pokračoval_ v boj_ a sabotáž_ akc_ až do dob_, kdy se setkal_ s opožděně postupujíc_ Rud_ armád_.

SNP byl_ pochopitelně závisl_ na pomoci Spojenc_ a jeho průběh a úspěch na ní značně závisel. Přes určit_ vojensk_ pomoc od Spojenc_ je možno konstatovat, že z různ_ politick_ , vojensk_ a strategick_ důvod_ nebyl_ natolik velik_, aby dovedl_ povstán_ k vítězn_ konci.

Veden_ SNP také v dob_ jeho vypuknut_ počítal_ s t_, že sovětsk_ vojsk_ bud_ na sever_ u Krakov_ v Polsk_ a na jih_ v Miškolc_ v Maďarsk_, a že bud_ schopn_ aktivně povstán_ pomoci. Mezitím však z různ_ taktick_ a politick_ důvod_ se Rud_ armád_ před Varšav_ zastavil_ (v dob_ vypuknut_ Varšavsk_ povstán_) a orientoval_ sv_ vojensk_ akc_ jin_ směry. Je možno předpokládat, že sovětsk_ stran_ měl_ určit_ obav_, že veden_ SNP je příliš demokratick_ a proto sv_ pomoc oddaloval_ a manipuloval_ ve sv_ prospěch. Rovněž tak i pomoc někter_ československ_ jednotek, kter_ vznikl_ v Sovětsk_ svaz_, přišl_ až tehdy, kdy přízniv_ podmínk_ pro vítězstv_ povstán_ byly ztracen_.

Z vojensk_ hledisk_ je nutno konstatovat, že od vypuknut_ SNP přestal_ Slovensk_ být bezpečn_ zázejm_ pro fašistick_ Německ_. Komunikačn_ systém_ byl_ přerušen_, vojensk_ dodávk_ i ústupov_ cest_ byl_ značně ztižen_. Současně byl_ na územ_ Slovensk_ vázán_ značn_ německ_ sil_, kter_ Němc_ potřebovali na jiných frontách. Pochopitelně, že nadále využívat Slovensk_ armád_ na německ_ front_

už nebylo možn_ a navíc, SNP způsobil_ Německ_ armád_ velk_ ztrát_ na život_ _ _ i materiál_.

Přes výstrah_ Spojenc_ zahájil_ Němc_ po potlačen_ SNP krut_ repres_ vůči zajat_ povstalc_ a trestn_ akc_ proti civiln_ obyvatelstv_ na povstaleck_ územ_. Na stran_ povstalc_ byl_ obrovsk_ ztrát_. Od počátk_ povstán_ padl_ 7 500 voják_ a 2 500 partyzán_, 3 723 civilist_, včetně žen a dět_, byl_ zavražděn_ a pohřben_ v masov_ hrob_ . 900 lid_ byl_ nelidsky upálen_ ve vápencov_ pec_. Dále pak byl_ 30 000 lid_ deportován_ do německ_ koncentračn_ tábora_. V téchto akc_ byl_ rovněž úplně vypálen_ 60 vesnic a 142 další_ zničen_ částečně.

Slovensk_ národn_ povstán_, ve kter_ za 2. světov_ válk_ odpor slovensk_ lid_ kulminoval, patří k nejsvětlejš_ vrchol_ modern_ československ_ dějin. Československ_ odboj spolu s Varšavsk_ povstán_ patří k nejvýznamějš_ projevu odpor_ v Evrop_ proti hitlerovsk_ Německ_.

2.c.3 Replace the words and phrases in bold italics with other words which carry the same meaning. Change grammatical structure where necessary.

Slovenské národní povstání

Slovenské národní povstání (SNP) **vypuklo** 29. srpna 1944 po **složitém politickém vývoji**, který **nastal** po rozpadu Československa. Den před okupací Čech a Moravy **hitlerovskými** vojsky (15. března 1939) vzniká po dohodě radikálů v Hlinkové slovenské lidové straně (HSLS) s Hitlerem tzv. samostatný Slovenský stát v čele s vládou Jozefa Tisy.

Ve Slovenském národním povstání Slováci přesvědčili celý svět, že se **neztotožňují** s tím, co se stalo 14. března 1939 a povstáním jasné **dokumentovali**, že se **staví** zcela na stranu Spojenců a že spolu s českým lidem si přejí obnovení samostatné Československé republiky.

K povstání došlo **po** řadě incidentů, kdy si **zástupci** německé vlády **uvědomili**, že dochází ke zvýšené **podzemní činnosti** a proto **povolali** na území Slovenského státu několik divizí německých **ozbrojených sil**. 70 000 vojáků a 8 000 partyzánů se postavilo proti sedmi plně vyzbrojeným německým divizím, které po dva měsíce **útočily** na povstalecké území v trojúhelníku Banská Bystrica - Zvolen - Brezno. Dnes je **možno** říci, že to byl hrdinský čin. Němci **předpokládali**, že povstání zlikvidují během tří dnů, ale trvalo jím to **mnohem** déle než celá **okupace** Francie nebo jiných evropských zemí.

1. září **následovalo** první oficiální **prohlášení** Slovenské národní rady (SNR), že přebírá **vedoucí úlohu** ve vedení odboje s cílem **znovu** obnovit dřívější Československou republiku. Tímto prohlášením se celý svět dověděl o **úsilí** Slováků a Čechů a o jejich společném boji proti **německým fašistům**.

Přesto, že povstání bylo vojensky **potlačeno**, ani vojenské ani partyzánské jednotky **nekapitulovaly** a pokračovaly v bojích a sabotážních akcích až do doby, kdy se setkaly s opožděně postupující Rudou armádou.

SNP bylo **pochopitelně** závislé na pomoci **Spojenců** a jeho průběh a úspěch na ní značně závisel. Přes určitou vojenskou pomoc od Spojenců je možno konstatovat, že z různých politických, vojenských a strategických důvodů nebyla natolik veliká, aby dovedla povstání k vítěznému konci.

Vedení SNP také v době jeho **vypuknutí** počítalo s tím, že sovětská vojska budou na severu u Krakova v Polsku a na jihu v Miškolci v Maďarsku, a že budou **schopna** aktivně povstání pomoci. Mezitím však z různých taktických a politických důvodů se Rudá armáda před Varšavou zastavila (v době vypuknutí Varšavského povstání) a **orientovala** své vojenské akce jinými směry. Je možno předpokládat, že sovětská strana **měla určité obavy**, že vedení SNP je příliš demokratické a proto svou pomoc oddalovala a manipulovala ve svůj prospěch. Rovněž tak i pomoc některých československých jednotek, které **vznikly** v Sovětském svazu, přišla až tehdy, kdy **příznivé podmínky pro vítězství povstání byly ztraceny**.

Z vojenského hlediska je nutno konstatovat, že od vypuknutí SNP přestalo Slovensko být bezpečným zázemím pro fašistické Německo. Komunikační systémy byly přerušeny, vojenské dodávky i ústupové cesty byly značně ztíženy. Současně byly na území Slovenska vásány značné německé sily, které Němci potřebovali na jiných frontách. **Pochopitelně**, že nadále využívat Slovenské armády na německých frontách už nebylo možné a **navíc**, SNP způsobilo Německé armádě velké ztráty na životech i materiálu.

Přes výstrahy Spojenců zahájili Němci po potlačení SNP kruté represe vůči zajatým **povstalcům** a trestné akce proti civilnímu obyvatelstvu na povstaleckém území. Na straně povstalců byly obrovské ztraty. Od počátku povstání **padlo** 7 500 vojáků a 2 500 partyzáňů, 3 723 civilistů, včetně žen a dětí, bylo zavražděno a pohřbeno v množství hrobech. 900 lidí bylo nelidsky upáleno ve vápencových pecích. Dále pak bylo 30 000 lidí **deportováno** do německých koncentračních táborů. V této akcích bylo rovněž úplně vypáleno 60 vesnic a 142 dalších zničeno částečně.

Slovenské národní povstání, ve kterém za 2. světové války **odpor** slovenského lidu **kulminoval**, patří k nejsvětlejším vrcholům moderních československých dějin. Československý odboj spolu s Varšavským povstáním patří k nejvýznamějším projevům odporu v Evropě proti hitlerovskému Německu.

-
- 2.c.4 Summarize the narrative on the Slovak National Uprising giving the basic facts included in the text. Try to give your own interpretation and avoid using formulations in the text.

2.c.5 Translate the following paragraph into Czech.

On August 31, on receiving the news of the uprising, Jan Masaryk, the Czechoslovak Foreign Minister, personally called on the Allied representatives in London to ask their assistance for the Slovak insurgents. He asked the British and American representatives for Allied bombing of German army objectives and the issuance of an Allied statement according to the Czechoslovak home forces combatant rights, which would put the Slovak insurgents under the protection of the Geneva Convention. The U.S. State Department passed Masaryk's first request on to the American Joint Chiefs of Staff, and acted on the second itself. On September 7 it issued a statement recognizing that the Slovak insurgents "constitute a combat force operating against the Germans" and solemnly warned the Germans against violating "the rules of war" by taking reprisal against them. The British Foreign Office issued a similar warning.

Activity 3: NARRATIVE IN SLOVAK

- 3.a Now that you are familiar with the Czech text on the Slovak National Uprising, you'll be able to read and understand the following Slovak translation of it. You'll notice that nearly all the words are derived from the same stems (Old Slavic) and that the basic grammatical structure is very similar, though the endings for certain classes differ to some extent. If you are at a loss, look at the list of words at the end of the Slovak version of the text. Your teacher will provide you with further information concerning the differences between the two languages.

Slovenské národné povstanie

Slovenské národné povstanie (SNP) vypuklo 29. augusta 1944 po zložitom politickom vývoji, ku ktorému došlo po rozpade Československa. Deň pred okupáciou Čiech a Moravy hitlerovskými vojskami (15. marca 1939) vzniká po dohode radikálov v Hlinkovej slovenskej ľudovej strane (HSL'S) s Hitlerom tzv. Slovenský štát na čele s vládou Jozefa Tisu.

V Slovenskom národnom povstani presvedčili Slováci celý svet, že sa nestotožňujú s tým, čo sa stalo 14. marca 1939 a povstaním jasne dokumentovali, že sa stavajú úplne na stranu Spojencov a že spolu s českým ľudom si želajú obnovenie samostatnej Československej republiky.

Povstanie vypuklo po celom rade incidentov, keď si zástupcovia nemeckej vlády uvedomili, že na Slovensku sa zintenzívnila podzemná činnosť a preto povolali na územie Slovenského štátu niekol'ko divizii nemeckých ozbrojených sil. Proti siedmim plne vyzbrojeným nemeckým diviziam, ktoré po dva mesiace útočili na povstalecké územie v trojuholníku Banská Bystrica - Zvolen - Brezno, sa postavilo 70 000 vojakov a 8 000 partizánov. Dnes možno povedať, že to bol hrdinský čin. Nemci predpokladali, že povstanie potlačia za tri dni, avšak trvalo im to oveľa dlhšie ako obsadenie Francúzska alebo iných európskych krajín.

Dňa 1. septembra vydala Slovenská národná rada (SNR) svoje prvé vyhlásenie, v ktorom oznámila, že preberá vedúcu úlohu vo vedení odboja s cieľom obnoviť predošlú Československú republiku. Z tohto vyhlásenia sa celý svet dozvedel o úsilií Slovákov a Čechov a o ich spoločnom boji proti nemeckým fašistom.

Napriek tomu, že povstanie bolo vojensky potlačené, tak ani vojenské ani partizánske jednotky nekapitulovali, ale pokračovali v bojoch a sabotážach až dovtedy, kým sa nestretli s oneskorene postupujúcou Červenou armádou.

SNP bolo prirodzene závislé na pomoci Spojencov a na tejto pomoci závisel do značnej miery tak priebeh povstania, ako aj jeho úspech. Napriek istej vojenskej pomoci Spojencov však treba konštatovať, že pre rôzne politické, vojenské a strategické dôvody nebola táto pomoc dostatočne veľká, aby dovedla povstanie k víťaznému koncu. Vedenie SNP v čase jeho vypuknutia tiež rátalo s tým, že sovietske vojská budú na severe pri Krakove v Poľsku a na juhu pri Miškolci v Maďarsku. Avšak z rôznych taktických a politických dôvodov sa Červená armáda zastavila pred Varšavou (v čase vypuknutia Varšavského povstania) a svoju bojovú činnosť orientovala inými smermi. Možno predpokladat, že sovietska strana mala isté obavy, že vedenie SNP bolo približne demokratické a preto svoju pomoc oddálovala a manipulovala vo svoj prospech. Práve tak aj pomoc niektorých československých jednotiek, ktoré vznikli v Sovietskom zväze, pribyla až vtedy, keď sa priaznivé podmienky pre víťazstvo povstania premárnili.

Z vojenského hľadiska treba konštatovať, že od vypuknutia SNP prestalo byť Slovensko pre nacistické Nemecko bezpečným zázemím. Komunikačné systémy boli prerušené, vojenské dodávky a ústupové cesty boli značne stížené. Zároveň boli na území Slovenska viazané silné nemecké jednotky, ktoré Nemci potrebovali na iných frontoch. Prirodzene, že už nebolo možné využívať na nemeckých frontoch Slovenskú armádu a navyše SNP spôsobilo nemeckej armáde veľké straty na životoch a materiáli.

Napriek výstrahám Spojencov zaviedli Nemci po potlačení SNP kruté represálie proti zajatým povstalcам a podnikli trestné výpravy proti civilnému obyvateľstvu na povstaleckom území. Na strane povstalcov boli obrovské straty. Od začiatku povstania padlo 7 500 vojakov, 2 500 partizánov a 3 723 civilov, vrátane žien a detí bolo povraždených a pochovaných v masových hroboch. V peci vápenky nel'udsky upálili 900 ľudí. D'alších 30 000 ľudí deportovali do nemeckých koncentračných táborov. Pri týchto akciách Nemci vypálili 60 dedin a d'alších 142 zničili čiastočne.

Slovenské národné povstanie, ktoré bolo vyvrcholením odporu slovenského ľudu za druhej svetovej vojny, patrí k najsvetlejším stránkam moderných československých dejín. Československý odboj spolu s Varšavským povstaniem patrí k najvýznamnejším prejavom odporu proti hitlerovskému Nemecku v Európe.

3.b Compare the two columns and notice the differences in the spelling, endings and vocabulary.

Czech	Slovak
národní	- národné
povstání	- povstanie
srpen	- august
po složitém politickém	- po zložitom politickom
před okupací	- pred okupáciou
vojsky	- vojskami
března	- marca
po dohodě	- po dohode
radikálů	- radikálov
v lidové straně	- v ľudovej strane
v čele	- na čele
stát	- štát
se neztotožňují	- sa nestotožňujú
se stavějí	- sa stavajú
si přejí	- si želajú
obnovení	- obnovenie
incidentů	- incidentov
kdy	- ked'
německé vlády	- nemeckej vlády
zástupci	- zástupcovia
si uvědomili	- si uvedomili
činnost	- činnosť
území	- územie
několik	- niekol'ko
divize	- divízii
které	- ktoré
dva měsíce	- dva mesiace
vojáků	- vojakov
partyzánů	- partizánov
říci	- povedat'
byl	- bol
předpokládali	- predpokladali
potlačí	- potlačia
tři dny	- tri dni
jim	- im
mnohem déle	- ovel'a dlhšie
obsazení	- obsadenie
nebo	- alebo
jiných	- iných
evropských zemí	- európskych krajín
dne 1. září	- dňa 1. septembra
přebírá	- preberá
vedoucí úlohu	- vedúcu úlohu
s cílem	- s cieľ'om
jejich	- ich
Slováků a Čechů	- Slovákov a Čechov
o společném boji	- o spoločnom boji
proti fašistům	- proti fašistom
přesto, že	- napriek tomu, že

bylo potlačeno	-	bolo potlačené
nekapitulovaly	-	nekapitulovali
pokračovaly	-	pokračovali
svět	-	svet
v bojích	-	v bojoch
v sabotážích	-	v sabotážach
opožděně	-	oneskorene
s postupující	-	s postupujúcou
Rudou armádou	-	Červenou armádou
přirozeně	-	prirodzene
do značné míry	-	do značnej miery
průběh	-	priebeh
spojenců	-	spojencov
konstatovat	-	konštatovat'
různě	-	rôzne
k vítěznému konci	-	k víťaznému koncu
počítalo s tím	-	rátalo s tým
sovětská vojska	-	sovietiske vojská
budou	-	budú
z různých důvodů	-	z rôznych dôvodov
jistý	-	istý
svou pomoc	-	svoju pomoc
některých	-	niektorých
jednotek	-	jednotiek
v Sovětském svazu	-	v Sovietskom zväze
tehdy	-	vtedy
příznivé podmínky	-	priaznivé podmienky
pro vítězství	-	pre víťazstvo
konec	-	koniec
válka	-	vojna
komunikační systémy	-	komunikačné systémy
byli	-	boli
na jiných frontách	-	na iných frontoch
způsobilo	-	spôsobilo
přes výstrahy	-	napriek výstrahám
včetně	-	vratane
žen	-	žien
v masových hrobech	-	v masových hroboch
do koncentračních táborů	-	do koncentračných táborov
při těchto akcích	-	pri týchto akciach
vesnic	-	dedín
částečně	-	čiastočne
projev	-	prejav
lidu	-	l'udu

Basic differences between Czech and Slovak

3.c.1 Sounds and letters

Most of the sounds and letters in Slovak are identical with those in Czech, but when reading the Slovak text you must have noticed some differences. In this Grammar Note only a few of the most common differences will be mentioned.

- a. Slovak doesn't have the sound and the letter *ř*, which is always replaced by *r*.

<i>před</i>	-	<i>pred</i>
<i>při</i>	-	<i>pri</i>
<i>tři</i>	-	<i>tri</i>
<i>vytvořený</i>	-	<i>vytvorený</i>

- b. There are two forms of "l" in Slovak. One is written *l'* and is like "l" in the English word "million".

<i>lid</i>	-	<i>l'ud</i>
<i>velký</i>	-	<i>vel'ký</i>
<i>několik</i>	-	<i>niekol'ko</i>

The other *l'* is close to the "l" in Czech.

- c. The letter "ä" is pronounced as "e".

<i>většina</i>	-	<i>väčšina</i>
<i>svaz</i>	-	<i>zväž</i>
<i>pět</i>	-	<i>päť</i>

- d. The letter "ě" is missing in the Slovak alphabet, though after "d, t, n" and "l'" it is pronounced like the Czech "ě".

<i>budem</i>	-	<i>budem</i> (<i>bud'em</i>)
<i>sedm</i>	-	<i>sedem</i> (<i>sed'em</i>)
<i>děti</i>	-	<i>deti</i> (<i>d'et'i</i>)
<i>ještě</i>	-	<i>ešte</i> (<i>ešt'e</i>)
<i>letec</i>	-	<i>letec</i> (<i>l'et'ec</i>)

- e. The letter "ô" is pronounced as "uo".

<i>osmý</i>	-	<i>ôsmý</i>
<i>způsobilo</i>	-	<i>spôsobilo</i>
<i>z různých</i>	-	<i>z rôznych</i>
<i>důvod</i>	-	<i>dôvodov</i>

- f. There are three more diphthongs (pronounced as one syllable) in Slovak. In the following combinations, "i" stands for "j".

<i>-ie</i>	(je)	povstanie
<i>-iu</i>	(ju)	námestiu
<i>-ia</i>	(ja)	zástupcovia

g. Two syllables with long vowels in succession occur in Slovak only exceptionally. They do occur in Czech, e.g., **krásný**. In the corresponding Slovak word, the suffix is short: **krásny**. The ending vowel is often short in Slovak when the preceding vowel is long.

krásný - *krásny*

3.c.2 Grammatical structure

Slovak declension and conjugation patterns are similar to those in Czech. Compare:

nouns and adjectives

Czech		Slovak	
<i>dobrý</i>	<i>student</i>	-	dobrý
<i>dobrého</i>	<i>studenta</i>	-	dobrého
<i>dobrému</i>	<i>studentovi</i>	-	dobrému
<i>dobrého</i>	<i>studenta</i>	-	dobrého
<i>dobrém</i>	<i>studentovi</i>	-	dobrom
<i>dobrým</i>	<i>studentem</i>	-	dobrým
<i>pěkná</i>	<i>kniha</i>	-	pekná
<i>pěkné</i>	<i>knihy</i>	-	peknej
<i>pěkné</i>	<i>knize</i>	-	peknej
<i>pěknou</i>	<i>knihu</i>	-	peknú
<i>pěkné</i>	<i>knize</i>	-	peknej
<i>pěknou</i>	<i>knihou</i>	-	peknou

verbs

<i>ztotožňovat se</i>	-	stotožňovať sa
<i>ztotožňuji se</i>	-	stotožňujem sa
<i>ztotožňuješ se</i>	-	stotožňuješ sa
<i>ztotožňuje se</i>	-	stotožňuje sa
<i>ztotožňujeme se</i>	-	stotožňujeme sa
<i>ztotožňujete se</i>	-	stotožňujete sa
<i>ztotožňuji se</i>	-	stotožňujú sa

comparison degrees:

nejrychlejší - *najrýchlejší*

3.c.4 Vocabulary

Most of the vocabulary is derived from Old Slavic stems which are common for all Slavic languages, e.g.:

Czech	-	Slovak
<i>svět</i>	-	<i>svet</i>
<i>většina</i>	-	<i>väčšina</i>
<i>několik</i>	-	<i>niekol'ko</i>
<i>jistý</i>	-	<i>istý</i>
<i>částečně</i>	-	<i>čiastočne</i>
<i>vytvorený</i>	-	<i>vytvorený</i>

Some of the words that come from Old Slavic are taken from different stems or different language stages, e.g.:

<i>říci</i>	-	<i>povedat'</i>
<i>opožděně</i>	-	<i>oneskorene</i>
<i>přát si</i>	-	<i>želat' si</i>
<i>válka</i>	-	<i>vojna</i>
<i>mnohem</i>	-	<i>ovel'a</i>

Another group of words is of international origin or taken from other languages, e.g.:

<i>březen</i>	-	<i>marec</i>
<i>srpen</i>	-	<i>august</i>
<i>září</i>	-	<i>september</i>
<i>barva</i>	-	<i>farba</i>

Should you need more information, further references can be found in:
SLOVAK FOR SLAVICISTS by P. Balaz, M. Darovec, H. Trebaticka,
Slovenské pedagogické nakladatel'stvo, 1985.

Activity 4: SPEAKING ACTIVITY

4.a Briefing

- 4.a.1 Brief your teacher in Czech on the contents of the following text. Be prepared to provide clarification if needed, or to answer any questions pertaining to the topic. Provide as much information as you can. Avoid translating directly.
-

Guerrilla battles raging in Czechoslovakia in many wooded areas from April 1945 on, and the approaching allied armies, acted as explosive agents, thrusting aside the Nazi regime in a series of eruptions. Starting on May 2 in the city of Přerov, separate, spontaneous local uprisings spread across the country. National committees took over the administration of their own towns and removed German inscriptions from public buildings. Germans were disarmed. Czechoslovak flags were hoisted. Liberated towns and communities emerged as isolated islands in German-occupied territory. The overall picture was one of constant flux as the population in town after town rose while German troops were reintroducing their control of the recently-liberated sections. Uprising threatened the lines of communication of the retreating army group under the command of Marshal Ferdinand Schörner. Every violent measure brought on German acts of reprisal. Burned villages and the killing of civilians and resisters exacerbated the explosive mood of the country.

In the midst of this growing tide of regional uprisings, the resistance movements centered in Prague discussed the measures for the takeover of the capital. The ČNR (Česká národní rada) opposed any premature action. Yet on May 4 there were clashes in the city, and the mood of the population threatened to rage out of control. Shortly after noon on May 5, Prague radio was seized by the Czechs, who broadcast urgent appeals for help. Fighting broke out in the city as groups of Czech protectorate police and armed patriots occupied public buildings. The seizure of the Prague radio station and the first acts of the uprising were prepared by the military group Alex. One of its leaders, General Karel Kutlvašr, became the commander of Prague and with his staff was responsible for military operations. That afternoon the ČNR assumed political control of the revolt and subordinated General Kutlvašr to its military commission. During the night of May 5-6 over sixteen hundred barricades were erected throughout the streets of Prague. The city was in Czech hands except for a few sections held by the SS and the German army.

For three days an unequal battle raged between some thirty thousand Czech men and women and about thirty-seven thousand to forty thousand German troops backed by tanks and artillery. An appeal from the city for Allied assistance went out. In fact, the Czechoslovak Government in Košice and the Soviet Union followed the revolt in silence. American troops waiting less than fifty miles from Prague made no move. The ČNR ably directed the uprising to a relatively successful conclusion, aided as it was by the favorable international situation. On May 8 a document marking the capitulation of the German garrison in Prague was signed after more than two thousand Czechs had lost their lives. Early in the morning on May 9 the first detachments of the Red Army reached the city and were enthusiastically greeted by the population.

Activity 5: GRAMMAR REVIEW

5.a **Locative (Lesson 21) and instrumental plural**

5.a.1 Write the following sentences in Czech.

1. The policemen talked to all the people who witnessed that serious accident.
-

2. During our stay in Prague we were invited to various parties by many of our friends' families and by some organizations as well.
-

3. The speed limit on Czechoslovak highways is 110 km per hour and on all other roads it is 90.
-

4. In many factories and companies there are certain problems with unqualified workers.
-

5. I have been to many Czechoslovak spas, for example the ones in Karlovy Vary, Františkovy Lázně, Mariánské Lázně and others.
-

6. In the period between the two world wars, Czechoslovakia was one of the most democratic countries in Europe.
-

7. There I'll meet with lots of friends with whom I served at various Embassies overseas.
-

8. We visited a lot of castles in Bohemia and Moravia, where we got familiar with many interesting people.
-

9. In the last few years I've had a lot of experience with people applying for American visas.
-

10. We couldn't agree with some views of our colleagues concerning peaceful coexistence between Eastern and Western countries.
-

5.b **Passive voice** (Lesson 21).

5.b.1 Write the following sentences in Czech.

1. Since the car damage is more than 1000 crowns, a report about it has to be filed with the police.

2. In that accident two people were injured seriously and had to be taken to the hospital.

3. This castle was built more than 500 years ago and it has been reconstructed many times since.

4. In that factory our delegation was shown how tractors and other agricultural machinery are made.

5. At the party we were introduced to only a few people we hadn't known before.

6. I have been driving more than ten years and just imagine, I have never been fined so far.

7. Many paintings which were exhibited there were sold right after the exhibition closed.

8. You'll be informed immediately after the accommodations for you are reserved.

9. Concerts, opera performances and other cultural events taking place in Czech spas are visited by thousands of people.

5.c **Vocative and imperative** (Lesson 23).

5.c.1 Write the following sentences in Czech.

1. Dear (Mrs.) teacher, let us invite you for dinner to our place next Sunday.

2. Paul, when you come home, call Mr. Zábrodský to come at 7 instead of 8 o'clock. Don't forget, please.

3. We were very happy, Ludmila, to have had the opportunity to spend the weekend with you and your family.

4. Please, Mr. Žáček, let us know as soon as possible whether you will come with us or not.

5. Tell him not to wait for me since I won't be back before three o'clock p.m.

6. Children, stay here and wait till I return from town. And be good.

7. Doctor, prescribe some stronger pills for me. I have a terrible headache.

8. I'm very glad, Ms. Jehlík, that you came to see us. Have a seat, please, and let's talk about your problems.

9. Mr. Consul, please, feel free to have more meat and salad.

10. Don't worry, it's only a mild case of the flu. Stay in bed for a day or two and take this medicine three times a day.

5.d **Irregular declension** (Lesson 24) and **possessive adjectives** (Lesson 25).

5.d.1 Write the following sentences in Czech.

1. Jan's children started attending school last year and both of them like going.

2. Some cooperative farms in this region specialize in growing chickens and others in breeding calves or pigs.

3. All children like animals, especially their cubs, and so you can always see a lot of children in the zoos.

4. In the past many castles and mansions on Czechoslovak territory belonged to German or Austrian princes and counts.

5. Do you know that Zuzana's daughter is going to study philosophy at Charles University in Prague?

6. Forman's movie *Amadeus* shows Mozart's life from an unusual point of view.

7. We were walking for a long time and, since my son's feet were killing him, I had to carry him in my arms or on my shoulders.

8. During the Slovak National Uprising he suffered a head injury and he has had a lot of trouble with his eyes and ears since.

9. Even if you saw it with your own eyes you wouldn't believe that something like that was possible.

10. All the foals were black; only one of them had white spots on its legs under the knees.

5.e **Verbal nouns (Lesson 22) and verbal adjectives (Lesson 25).**

5.e.1 Write the following sentences in Czech.

1. All the students learning foreign languages say that reading is much easier than writing.

2. After suppressing the Slovak National Uprising, the Germans killed a lot of civilians helping and supporting the guerrillas. _____

3. The following announcement concerns all the passengers flying to Paris.

4. In the afternoon we can expect gradual clearing and warming.

5. Some news concerning the situation in the Middle East was exciting.

6. Many of the waitresses serving meals and drinks in our hotel spoke several languages quite well. _____

7. We have good experiences with foreign companies cooperating with us.

8. People suffering from frequent headaches should consult a doctor.

9. Most of the visitors coming to Prague want to see its historical monuments.

10. All the tickets for the evening performance starting at 8 o'clock have been sold out.

- 5.f Write a letter to your friend, choosing details from the following examples.

19

Dear _____,

- a. - thanks for his/her letter - glad to hear from him/her again - good to know about his/her new position - best wishes - inform him/her about upcoming changes in your career -
- b. - taking a Czech course now - how long - Slavic languages are difficult - why - comparing your results with those of your fellow students - three more months to study - then leave for Prague - how Czech will help you in your job - how long you will stay there - looking forward especially to -
- c. - selling your home in the U.S.- your apartment in Prague - when you will move - selling your car, too - planning to buy a European car - why - how your spouse is getting ready for the overseas stay - your children and the plans for their schooling -
- d. - taking a short holiday before you leave - invited by your brother in California - show your children Disneyland - a couple of days at the beach - on the way back saying good-bye to your retired parents in Cleveland - last minute arrangements before departure from Washington - what airlines - stopover in London for two days - what sights you would like to see there - arriving at Prague airport - met there by -
- e. - you'll write again after you get settled there - will inform him/her about Prague - closing the letter - hoping to see him/her soon - maybe in Prague -

Activity 6: ADDITIONAL WORK WITH UNRESTRICTED CZECH AND SLOVAK

- 6.a Write the following Slovak sentences in Czech.

1. *Záujem o vyučovanie slovenčiny mám preto, že som pôvodne novinár.*

2. *Narodil som sa na severnom Slovensku, v Žiline.*

3. *Tam som žil do svojich sedemnástich rokov.*

4. *Potom som odišiel do Bratislavu, kde som študoval na Novinárskej fakulte Univerzity Komenského.* _____
5. *Tam som študoval nielen novinárske žánre, ale aj slovenčinu.* _____
6. *Na univerzite som získal titul promovaný novinár.* _____
7. *Moja cesta do Spojených Štátov viedla cez Kanadu.* _____
8. *Do Kanady som prišiel v roku tisíc deväťsto šestdesiat osem.* _____
9. *Tam som neskôr pracoval v Kanadskom rozhlase.* _____
10. *Som ženatý a mám tri deti, ktoré odchádzali z Československa veľmi malé.* _____
11. *Moja manželka pracuje v jednej väčšej farmaceutickej firme.* _____
12. *Pokiaľ ide o mňa, začínať som ako reportér a prekladateľ.* _____
13. *Proste rozhodujem o tom, čo sa bude dnes a zajtra vysielať.* _____
14. *Možno päťdesiat percent listov je od mladých ľudí.* _____
15. *Tieto listy obsahujú mnohé informácie a hovoria o tom, čo sa poslucháčom v programoch páči a čo sa im nepáči.* _____
16. *Túto rozhlasovú stanicu počúva 36-38 percent obyvateľstva Česko-slovenska.* _____

17. *Pochopitel'ne sa mi tu páči. Ináč by som tu nebol.*

18. *Je to vel'ká krajina, v ktorej si človek prvé tri roky musí zvykat'.*

19. *Vel'ké rozdiely medzi Amerikou a Kanadou som nenašiel.*

20. *Ja som býval dlho v Montreale a potom aj v Toronte.*

6.b Listen to the tape with the Czech and Slovak dialogue while reading the transcript below. Then underline the words in the Slovak text which have different stems or completely different words from those in Czech.

Q: *Pane D... Já vás u nás vítám na FSI a já jsem slyšel, že máte zájem o postavení učitele slovenštiny. Mohl byste mi říci, prosím vás, něco o vašem vzdělání? Kde jste studoval, kam jste chodil do školy, vite, takové základní věci.*

A: *Isteže, záujem o vyučovanie slovenčiny mám preto, pretože som pôvodne novinár. Narodil som sa na Slovensku, na severnom Slovensku, v Žiline. Tam som bol, tam som žil do svojich sedemnástich rokov. Potom som odišiel do Bratislavu, kde som študoval na Novinárskej fakulte Univerzity Komenského a tam som pochopitel'ne študoval nielen novinárske žánre, ale aj slovenčinu.*

Q: *Hm. Vy jste získal nějaký akademický titul? Nebo...*

A: *Tak, ako to býva v Československu, niečo, čo je ekvivalent Master Degree v Spojených štátach, tak tam je to takzvaný promovaný novinár.*

Q: *Aha. A kdy jste přišel do Spojených států?*

A: *Moja cesta do Spojených štátov viedla cez Kanadu. Ja som prišiel v roku tisíc deväťsto šesťdesiat osiem do Kanady. Tam som neskôr pracoval v Kanadskom rozhlase a v roku sedemdesiat päť akýmsi spôsobom sme sa navzájom objavili.*

Q: *Co tím myslíte?*

A: *Americký rozhlas a ja. To znamená, v roku 1975 som prišiel do Spojených štátov a odtedy tu pracujem a žijem.*

Q: *No, a vy jste ženatý nebo svobodný?*

- A: Áno, ženatý, tri deti, ktoré odchádzali vel'mi malé z Československa na západ do Kanady a potom do Spojených štátov.
- Q: A co manželka? Ta také pracuje tady nebo ta je doma?
- A: Nie. Tá pracuje. Tá pracuje v administratíve jednej väčšej farmaceutickej firmy a robí tam prakticky od začiatku ako sme príšli do Spojených štátov v roku 1975.
- Q: Aha, takže vy v súčasné době pracujete v Hlasu Ameriky. Mohl byste mi říci trošku do detailu, co tam děláte?
- A: Hlas Ameriky je vel'mi široká operácia, nie je to len vysielanie, pochopitel'ne, ale predovšetkym vysielanie. Pokial' ide o mňa, začínať som ako reporter, ako prekladatel', predovšetkým správ a komentárov, teraz som zodpovedný za programovanie. Dalo by sa to nazvať programový zástupca šéfa, proste viedem program, organizujem. De fakto hovorím alebo robím to, čo sa, čo tí posluchači počujú. Dramaturgickú stavbu programu. Proste rozhodujem o tom, čo sa bude dnes večer a zajtra predpoludním vysielat'.
- Q: A že jsem tak smělý. Máte nějaký styk s těmi posluchači? Piší vám? Například, já jsem slyšel, že hodně lidí píše dopisy. Existuje taky něco ve vašem oddělení tam?
- A: Je to vel'mi zaujímavé, my dostávame listy z Československa. Pocho-pitel'ne, možno päťdesiat percent týchto listov sú listy, predovšetkym l'udia, mladí l'udia, ktorí si želajú vypočuť' nejakú pesničku, ale zvyšok, a dokonca aj v týchto listoch, tieto listy obsahujú mnohé informácie, proste čo sa poslucháčom v programoch páči, čo sa nepáči, určitá kritika, ktorú máme osobne najradšej, protože potom sa vieme zariadiť'. To je akýsi prieskum verejnej mienky. Hlas Ameriky je ale celkove vel'mi počúvaný. Najnovšie štatistické prieskumy, ktoré robia belgické, západonemecké a rakúske firmy nezávisle a dokonca ani nie na požiadanie naše, ale na požiadanie BBC, tvrdia a hovoria, že Hlas Ameriky je najpočúvanejšou rozhlasovou stanicou v Čechách i na Slovensku, Československo ako celok, 36-38 percent obyvateľstva počúva.
- Q: To zní velmi dobře. Pane D..., já myslím, že to jsme už toho řekli dost o práci. Máte nějaké hobby nebo nějaké koničky?
- A: Koničky a hobby. Mojím hobbym bol motocykel, pokial' môj syn na ňom sa trikrát, trikrát nespadol, takže motocykel som musel predať, takže teraz hobby je skor počúvanie hudby ...
- Q: A co nějaké sporty? Chodíte hrát něco? Hrajete tenis nebo ...?
- A: Viete že nehrám? Hrál som, ked' som bol mladý. Plávam. Rád plávam. Chodím často.
- Q: A takovou poslední otázku. Jak se vám líbí v Americe?
- A: Myslím, že sa, nie myslím, pochopitel'ne sa mi tu páči, pretože ináč by som tu nebol. Ja som povôdne bol aj kanadský štátny občan, však, a je to vel'ká

krajina, krajina, v ktorej prvé tri roky človek si musí zvykat', pretože je to iná kultúra, iný, už by som začal hovorit' skoro po anglicky, iný background, ano, že človek si musí zvykat', ale akonáhle pochopí ten skutočne, to, čomu hovorime americký spôsob, americký štýl života, tak naozaj si nevie ani predstavíť, že by z tejto krajiny odišiel.

Q: *Myslíte, že je nějaký podstatný rozdiel mezi tím, jak vy říkáte, způsob života ve Spojených státech a v Kanadě? Nebo jste nenašel žádné rozdíly?*

A: *Vel'ké rozdiely som nenašiel, i ked' zvyknem tvrdievať, ked' sa ma pýtajú niektorí ľudia, že Kanada je tak niečo medzi Európou a Amerikou. Predovšetkým, ja som býval v Montreale, dlho, byval som aj v Toronte, ale ked' som býval v Montreale, Montreal je napokon francúzske mesto viac ako všetko iné, no a tým pádom Quebec ako provincia, Montreal ako mesto, sú trochu iné, ako mestá americké, alebo dokonca aj ako mestá kanadské. Možno s výnimkou San Orléansu alebo kde, kde som zase ja nebola nemôžem teda posúdiť'.*

Q: *Dobре. Pane D..., já myslím, že jste mi toho řekl už dost. V každém případě my vám dáme vědět, my se s vámi spojíme a doufám, že všechno dobře vyjde.*

A: *D'akujem. Teším sa na vašu odpověď.*

Q: *Také děkuji. Nashledanou.*

Activity 10: LANGUAGE SKILLS DEVELOPMENT

10.a Match each of the following words from the text with the word having the opposite meaning. If at a loss, consult a dictionary or ask your teacher for help.

1.	<i>aktivní</i>	<i>ustupující</i>
2.	<i>oddalovať</i>	<i>brániť</i>
3.	<i>pokračovať</i>	<i>približovať</i>
4.	<i>postupující</i>	<i>pasívni</i>
5.	<i>povolať</i>	<i>ukončiť</i>
6.	<i>ústupový</i>	<i>nalezený</i>
7.	<i>útočiť</i>	<i>odvolať</i>
8.	<i>ztižený</i>	<i>snížený</i>
9.	<i>ztracený</i>	<i>přístupový</i>
10.	<i>zvýšený</i>	<i>ulehčený</i>

10.b Fill in the blanks with the appropriate word in parentheses.

1. *V Československu je len jedna _____ (zahradní, zahradnická, zahrádkářská) fakulta nebo je jich viac?*
2. *_____ (návštěvní, navštívené, navštěvující) hodiny ve většině nemocnic jsou ve středu a v neděli od 3-5 hodin.*

3. Školní mládež a studenti mají _____ (dovolenou, prázdniny, volno) v červnu a v červenci.
4. _____ (obchodující, obchodnické, obchodní) styky se západními zeměmi jsou zatím stále na nízké úrovni.
5. Jeho zranění nebylo vážné, ale bylo velmi _____ (bolavé, bolestivé, bolíci).
6. Váš překlad byl docela dobrý. Bylo v něm jen pár drobných pravopisných _____ (chyb, omylů, mýlek).
7. Včera bylo nádherné _____ (podnebí, klima, počasí), že?
8. Některé _____ (kryté, zakryté, skryté) vady se u různých výrobků mohou objevit až po delší době.
9. Ze své cesty po Evropě měl řadu nezapomenutelných _____ (dojmů, zájmů, vjemů).
10. Na jaře roku 1945 _____ (spojená, spojenecká, spojovací) vojska útočila na všech frontách.
11. Většina automobilů v Americe už má _____ (automatizovanou, automatickou, automatizační) převodovku.
12. O _____ (dovolení, povolení, schválení) své žádosti musíte požádat přímo ředitele.
13. _____ (zaříd'te, vyříd'te, naříd'te) panu Novákovi, že se dnes té porady nezúčastním.
14. To, že se stal velvyslancem, byla pro nás velmi _____ (překvapivá, překvapená, překvapující) zpráva.
15. _____ (projekční, projektovaná, projektující) modernizace podniku bude trvat alespoň 5 let.
16. Naše prodejna se specializuje jen na _____ (módní, moderní, modernizační) zboží.
17. S tím naším novým automechanikem jsme spokojeni. Je to velmi _____ (pracovitý, pracující, pracovní) člověk.
18. Platý _____ (kvalifikačních, kvalifikujících, kvalifikovaných) pracovníků jsou zde poměrně vysoké.
19. Některá JZD nemají dobrou _____ (půdu, povrch, rozlohu) pro rostlinnou výrobu.
20. Ten student je velmi inteligentní a má vždy pohotovou _____ (predpověď, výpověď, odpověď) na každou otázku.

VOCABULARY LIST

<i>akce</i> f.	- action, measure, act of
<i>bezpečný</i>	- safe
<i>částečně</i>	- partly
<i>cíl</i> m.	- aim, goal
<i>deportovat</i> (II - imp.)	- to deport
<i>divize</i> f.	- division
<i>dodávka</i> f.	- supply
<i>dohoda</i> f.	- agreement
<i>dokumentovat</i> (III - imp.)	- to prove
<i>dovědět se</i> (III - perf.)	- to get to know
<i>dovést</i> (II - perf.)	- to steer, to guide
<i>dřívější</i>	- former
<i>hitlerovský</i>	- Hitlerian
<i>hledisko</i> n.	- point of view
<i>hrdinský</i>	- heroic
<i>hrob</i> m.	- grave
<i>incident</i> m.	- incident, hostile act
<i>jednotka</i> f.	- unit, squad
<i>kapitulovat</i> (II - imp.)	- to capitulate
<i>komunikační</i>	- communication, road (adj.)
<i>koncentrační</i>	- concentration (adj.)
<i>konstatovat</i> (II - imp.)	- to state
<i>kulminovat</i> (II - imp.)	- to culminate
<i>masový</i>	- mass (adj.)
<i>materiál</i> m.	- material
<i>mezitím</i>	- in the meantime
<i>natolik</i>	- in such a degree, so much
<i>obava</i> f.	- apprehension, misgiving
<i>odboj</i> m.	- resistance
<i>oddalovat</i> (II - imp.)	- to delay, to put off
<i>opožděně</i>	- overdue (adv.)
<i>orientovat</i> (II - imp.)	- to orient
<i>ovlivňovat</i> (II - imp.)	- to influence
<i>ozbrojený</i>	- armed
<i>padnout</i> (II - perf.)	- to be killed
<i>partyzán</i> m.	- guerrilla, partisan
<i>pec</i> f.	- kiln
<i>počítat s</i> (I - imp.)	- to count on
<i>podzemní</i>	- underground (adj.)
<i>pohřbit</i> (III - perf.)	- to bury
<i>postavit se</i> (III - perf.)	- to take a stand, to place oneself
<i>postupovat</i> (II - imp.)	- to advance, to approach
<i>potlačení</i> n.	- suppression
<i>povolat</i> (I - perf.)	- to call
<i>povstalec</i> m.	- insurgent
<i>povstalecký</i>	- insurgent (adj.)
<i>povstání</i> n.	- uprising, insurrection
<i>prohlášení</i> n.	- declaration
<i>projev</i> m.	- demonstration, speech
<i>předpokládat</i> (I - imp.)	- to assume, to presume
<i>přerušit</i> (III - perf.)	- to interrupt, to discontinue
<i>přes</i>	- in spite of

přestat (II - perf.)	- to cease
přesvědčit (III - perf.)	- to convince
příznivý	- favorable
radikál m.	- radical
rovněž	- also, too
rozpad m.	- disintegration
sabotážní	- sabotage (adj.)
schopný	- capable, able
souhlas m.	- approval
společný	- common
stavět se (III - imp.)	- to take a stand, to place
strategický	- strategic
taktický	- tactical
trestný	- punitive
trojúhelník m.	- triangle
určitý	- specific, certain
úsilí n.	- endeavor
ústupový	- retreat (adj.)
útočit (III - imp.)	- to attack
utvořený	- formed, created (adj.)
vápencový	- lime (adj.)
vázat (II - imp.)	- to limit, to block
vedení n.	- leadership, management
vítězný	- victorious
vítězství n.	- victory
vrchol m.	- peak
vůči	- against
vypálit (III - perf.)	- to burn down
vypuknutí n.	- outbreak
záviset (III - imp.)	- to depend on
závislý	- depending (adj.)
zavraždit (III - perf.)	- to murder, to slaughter
zázemí n.	- the rear, hinterland
zlikvidovat (II - perf.)	- to liquidate
ztížit (II - perf.)	- to make difficult, to impede
ztotožňovat se (II - imp.)	- to identify (oneself)
ztráta f.	- loss
zvýšený	- increased (adj.)